

391335

BIBLIOTHECA
UNIV JAGELL
CRACOVENSIS

Mag. St. Dr.

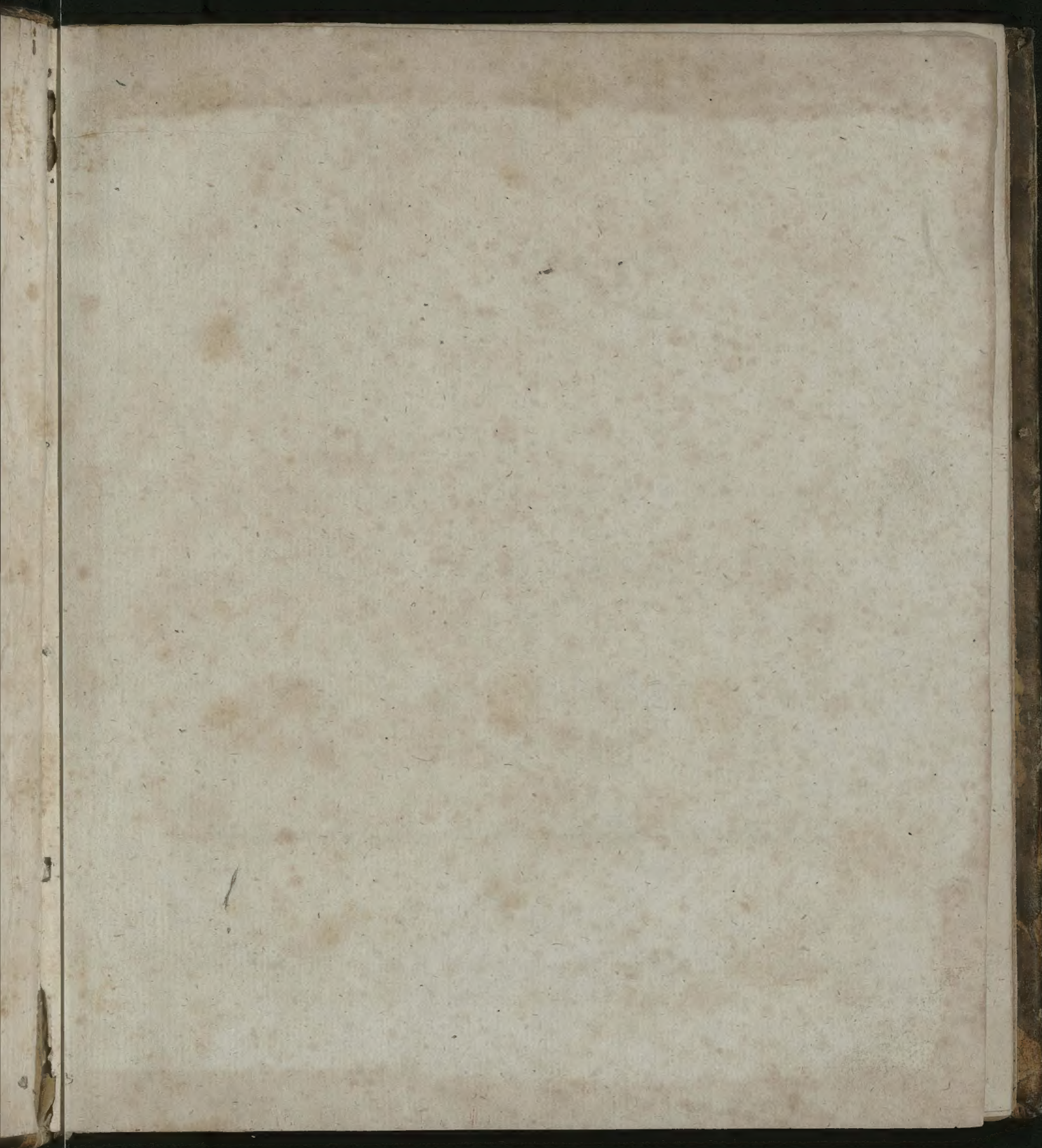
901 [p. 5.]

391335

Mag. St. Dr. II

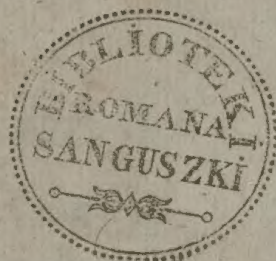
1141

383

1078

L I M I T E S
R E G N I P O L O N I A E,
&
M A G N I D U C A T U S L I T V A N I A E,
ex
O R I G I N A L I B U S
E T E X E M P L I S A U T H E N T I C I S
D E S C R I P T I.
&
I N L U C E M E D I T I
A n n o 1758.

V I L N A E.

In Typographia Regia & Reipublicæ Collegii Vilnensis Schola-
rum Piarum. Cum facultate & Privilegio.

4

LIMITES
REGNI ROLONIAE

MAGNI DUCATUS LITVANIAE

ET

ORIGINARIIS

ET EXEMPLIS VERNITICIS

DESCRIP. I. P. T. I.

394335

IN LUCEM EDITI

ANNO 1758.

VILNAE

In Typographia Nicolai & Reipolici Collegii Vilnensis Scholae
et Universitatis Compositore & Litvatore

Podh. 430.

1816. JAN.

AD
CELSISSIMUM
JOSEPHUM
ALEXANDRUM

A PRUSSIS PRINCIPEM
IN JABLONOW ET LACHOWCE,
COMITEM IN ZAWAŁOW ET LISIANKA
L. B. IN PODHORCE, VICHOLCZ &c.

JABLONOVIVM
PALATINVM NOVOGRODENSEM
GVBERNATOREM BVSCENSEM,
CORSVNENSEM, DZWINOGRODENSEM, VOLPENSEM,
ONYXTINENSEM, ZAGOSTENSEM &c. &c.
CAPITANEVM,

NEC NON
LAVARIENSEM, & RAKANCINENSEM, TENVTARIVM;
COHORTIS LORICATÆ ROTHMAGISTRVM;
EQVITEM TORQVATVM, ET COMMENDATOREM
ORDINVM S. SPIRITVS, S. MICHAELIS, ET S.
HVBERTI.

DOMINVM
BENEVOLENTISSIMVM

MATHIAS DOGIEL *Scholarum Piarum.*

JOSEPHUS T. M. V. M.

JOSEPHUS T. M. V. M.

ALEXANDER V. M.

ALEXANDER V. M.

IN JAHONOW ET LACHOWE

COMITATU VAWON ET BIAŁA

E. R. IN BODHORE VIGHORE

JABONOVIVM

PALATINVM NOVOCRODENSEM

CHRETIANITATEM BISCENSEM

COMITATU VAWON ET BIAŁA

COMITATU VAWON ET BIAŁA

COMITATU VAWON ET BIAŁA

COMITATU VAWON ET BIAŁA

COMITATU VAWON ET BIAŁA

COMITATU VAWON ET BIAŁA

COMITATU VAWON ET BIAŁA

DOMINVM

BENIGNOLFWYSSIMVM

MATTHIAS DOUGLAS G. J. J. J. J.

CELSISSIME PRINCEPS
DOMINE
CLEMENTISSIME.

*ogitanti mihi, mentemque ad præclara
Illustrium Virorum Nomina conver-
tenti, cui hanc, quam ex Tabulario
Reipublicæ summa fide congeffi, de Li-
mitibus Regni, & Magni Ducatus Litvaniæ Mo-
numentorum, Transactionumque seriem dedica-
rem. Tuum CELSISSIME PRINCEPS PALATI-*

NE Magnum Nomen inprimis se obtulit. Devotendæ nimirum erant Gemmæ istæ Principi hac tempestate Sapientissimo, qui earum pretium, & valorem penitus nosceret, qui in his rebus intelligeret, easque ex suo ingenio censere, æstimareque posset. Cum enim Studium Rei Diplomaticæ in Polonia neglectum pæne sit, quanti veteres Tabulæ, aliæque recentioris ævi Instrumenta, a quibus Juris Publici momenta pendent, habendæ sint, haud multi certe sunt, qui norunt. Mirum sane non erit Germanis, qui ut universæ Rei Literariæ, ita Diplomatum longe peritissimi, prudentissimique Æstimatores sunt, Exemplum unius Autographi aliquot mille Aureis redimi, quod apud Nostrates magno theatro fortasse spectaretur.

Quamquam vero dubitandum mihi non erat PRINCEPS CELSISSIME, quin hanc Operam, quam Tuo dicare Nomini deliberatum cum animo habui, placide, benevoleque jusciperes, attamen exuperavit spem, expectationemque nostram mira Tuæ benevolentiae comitas, facilitasque, cum non tantum, ut hic Liber sub Tuis in Publicum prodiret Auspiciis, indulgentissime concesseris, sed etiam, qui Tuus insignis est in bonas Literas amor, singularibus nos Tuis beneficiis auctos fecisti.

Ma-

Magnis enim, ac illustribus, quæque similes sibi in paucis habent Virtutibus Tuis hunc pulcherrimum adiicis cumulum, ut in bonarum Literarum Cultores benignitate sis incredibili. Id vero tanto maiore Reipublicæ Literariæ bono accidit, quanto PRINCEPS CELSISSIME plures in Te Ipso sunt Literæ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam, & reconditæ. Ita enim totum Te ad studia doctrinæ contulisti, ut vitam insuavem Tibi, atque ingratham putes, nisi illam in Artibus ingenueis, liberalibusque exigas disciplinis.

Inde fit, ut quantum Tibi per Publica Negotia datur, nullum tempus elabi sinas, quo non in Literariis lucubrationibus operoso, multoque studio desudes, atque labores. Cum vero singularis prope, & divina Ingenii Tui sit vis, abundantia, acumen, magnitudo, animique contentio vehementissima, vigiliarumque & laborum; quibus non modo non angeris, sed etiam oblectaris; perfunctio inenarrabilis, facile sapientissimos quosque multis post Te reliquisti intervallis.

Ne vero assentatiunculis quibusdam Tuam Gratiæ PRINCEPS CELSISSIME aucupari cuidam videamur,

mur, Testes luculentissimos Tuorum de Literis, & Literatis meritorum producimus ACTORUM ERUDITORUM LIPSIENSIIUM Scriptores, qui Te PRINCIPEM divina quadam mente, consilioque præditum, Rerum ad remotissimam Antiquitatem spectantium, Historiæ universæ, Chronologiæ, Anecdotorum Promptuarium, omnium Librorum, Manuscriptorumque viventem Bibliothecam, omnis Eruditionis, Doctrinæ, Scientiarumque cumulatissimum Thesaurum, Poloniæ suæ Varronem, bonarum Literarum Instauratorem, & Propagatorem, earundemque Mecænatem Beneficentissimum iure, meritoque appellant, Cui in acceptis referendum est, quid quid laudis publicæ apud Exteros consecutæ sunt Musæ Poloniæ.

Sed iam maiora Tuæ sapientiæ, atque in studiis doctrinæ multi, celeberrimique Nominis Argumenta sunt, ipsæ Tabulæ; Tua scilicet PRINCEPS CELSISSIME Opera, Judicii, Ingenii, Laborum, Vigiliarumque Tuarum immortalia Monumenta, in vario Argumenti genere, nempe Historico, Politico, Critico, Mathematico, ac Poetico concinnata; quorum sexdecim iam evulgata omnium Eruditorum teruntur manibus, undecim vero quæ in Manuscriptis extant, in Lucem publicam
pro-

propediem sunt edenda. Elegantissime igitur sapientes huius ætatis Viri Tuam exprimunt Imaginem, dum Te inter Musas non degere solum, sed etiam consensescere velle, ex vero prædicant. Quæ quidem præclara multiplicis doctrinæ Tuæ Documenta dum persequor, illud mihi in mentem subit, quod olim CAIUS PLINIUS enumeratis Avunculi sui Libris Macro scripsit: Nonne Tibi videtur recordanti quantum legerit, quantum scripserit, in nullis Officiis fuisse: rursus cum audis, quantum laboris publicis Officiis impenderit, nec scripsisse fatis, nec legisse?

Quantum vero gloriæ, & Ornamenti ex Tuo Nomine Literariæ accedat Reipublicæ, latet neminem. Quæ enim Celsissimæ Domus Tuæ sit Antiquitas, Præstantia, Auctoritas, & Magnitudo, enarratu certe difficile est. Namque ut multi Rerum Polonicarum tradunt Scriptores, ante millesimum iam inde salutis humanæ Annum, apud Prussos Ducali insignita Nomine JABLONOVIORUM floruit Familia, indeque in Poloniam traducta, ac propagata fuit eo incremento, ut ex fortibus, & magnis Heroibus fortiores, Rerumque gestarum fama semper Maiores procrearentur Nepotes. In hanc unam Domum omnes Regni Poloniæ,

nia, & M. D. L. Principes, quotquot regnarunt, coaluerunt Familia. JOANNIS III. Regis Poloniae Neptis ex Fratre, Consors erat Palatini Russiae, Supremi Exercituum Regni Ducis, Avi Tui, & ut aliquid de MICHAELE Rege innuamus, MICHAEL Dux in Zbaraz Wisniowiecki Palatinus Vilnensis, Supremus Exercituum M. D. L. Dux, Avia Tuæ ANNÆ KAZANOWSCIAE de Stirpe Mobilankarum, Moldaviae Ducissarum oriundæ, Frater erat Amitinus. Hæc insuper cum Regia, Prussis oriunda PIASTORUM, Hæc cum JAGELLONUM Stirpe arctissimo Consanguinitatis, & necessitudinis sese coniunxit vinculo: qua de re cumulatius in Epistola Dedicatoria, cum illud Volumen, in quo res Prussiae Diplomaticæ continentur, in Lucem prodibit, ut suo loco dicetur.

Serenissimum vero feliciter hodie in Galliis imperantem LUDOVICUM XV. Regem; quam proxima attingas affinitate, quis ignorat? Notum est omnibus Te CELSISSIME PRINCEPS, MARIAE Serenissimæ Galliarum Reginae esse Avunculum, Regisque STANISLAI LESZCZINII Amitinum Fratrem, Serenissimi vero DELPHINI Avum, notum est Amitam Tuam esse Serenissimam Reginam LESZCZINIAM.

Jam

Jam ad publica illa, quibus Te totum Patriæ, cuius summo teneris amore, addixisti, me converto Officia. Illa vero pro duplici Reipublicæ ratione, Belli nimirum, aut Pacis, ne utrique Negotiorum partideesses, divisa esse voluisti.

Utrisque igitur Te conspicuum, Tuæque Patriæ utilissimum Civem reddidisti: Testantur id per Te difficillimis Reipublicæ temporibus, semel atque iterum militares magna cum laude suscepti, & confecti ad Gedanum labores. Testes habes Tuæ fortitudinis exteræ Nationes, ac in eis inprimis Germaniam, quæ Tuam ad Rhenum Militaris Rei omnibus numeris absolutam scientiam, invictamque, cum acri, magnoque animo adversa omnia premeres, constantiam, repetitis vicibus cum summo Gentis Tuæ honore suspexit.

Cum vero Bellica Munera pro illorum dignitate magna Laudum Tuarum propagatione obieris, jam non minorem Te in iis, quæ Pacis tempore suscepas, optime sustinendis, omnibus probasti.

XX

Nam

Nam cum excelsitatem, magnitudinemque animi ad omnes Officiorum partes exequendas Ducem habeas, & Moderatricem, jam Operum Tuorum admiranda est Majestas, Dignitas, & Amplitudo.

Titulum Ducalem, quo Celsissima Domus Tua olim gloriabatur, post tot Sæculorum intervalla Tu Primus, Gentis Tuæ Caput, Tui unius cura, studioque feliciter instaurasti. Res Patriæ, Tuæque Stirpis tot præstantissimis in Lucem publicam editis, edendisque Codicibus illustrasti. Arces Lachovcensem in Wolbinia, nec non Podhorecensem in Russia magnis Munitionibus, Operibusque insignia Propugnacula excitasti, & quod Tuæ in Rem publicam Liberalitatis perpetuum Monumentum futurum est, cursum publicum Veredariorum (Postam vocant) in Wolbinia, & Ukraina pro commodo Provinciarum illarum Tuis instituisti sumptibus.

Quis jam hic fundatas a Te, Tuisque Beneficiis cumularas Ecclesias, magnificentissima Augustalia, splendidissima Palatia, aliaque ingen-
tibus

tibus impensis erecta, perfectaue cum suis Apparatibus *Ædificia*, quibus Terras Tuas æque, atque Patriam ornasti, perfecte enarrare, exponereque, quis illas Tuas Lachovcensem, Podhorecensem, Jablonoviensem, copia, numeris, præstantia, atque delectu varissimorum Codicum, evulgatorum, & Manuscriptorum, infinitaque antiquitate instructissimas Bibliothecas describere poterit?

Immortalis certe *Actorum*, *Gestorumque* Tuorum, PRINCEPS CELSISSIME, memoria futura est. Mirum igitur jam nemini videri potest, summa TE ubique famæ, existimationisque celebritate excipi, neque tantum Serenissimum Regem nostrum AVGVSTVM III. singulari in Te esse animo, sed etiam Christianissimi Regis Gallie tantam voluntatis in Te propendere inclinationem, ut cum alias multiplicia suæ Benevolentiae signa palam TIBI exhibuerit, tum maxime, cum TE non ita pridem Insignibus Ordinis Sancti Spiritus adornaret.

Sed jam Nominis, Ingenii, Meritorum, Operumque Tuorum magnitudo divinis aliorum
laudi-

laudibus celebrata cumulatius est, Nosque id In-
stitutū majore opera alibi prosequemur. Nunc
PRINCEPS CELSISSIME *Series hæc Monumen-*
torum, Documentorumque ad declarandos Regni
Poloniæ, & Magni Ducatus Litvaniæ Limites
pertinentium, grati erga TE mei animi, ante-
quam luculentius proferam, Testimonium sit.

Vilnæ d. 18. Aug. An. MDCCLVIII.

P R A E F A T I O.

Ullo meliore modo Patriæ nos gratificari posse existimamus, quam cum in eo contentionis plurimum, studiique consumimus, ut Monumenta Reipublicæ squallore deterfa, atque ab interitu vindicata in lucem proferamus. Nulla enim otii literarii cura præstantior, nullum lucubrationum privatarum genus est, unde majores in Rempublicam fructus, & emolumenta, ac utilitates derivari possint. Offerunt scilicet

*se haud raro insignia Patriæ Documenta
hactenus incognita, quæ non tantum re-
rum gestarum gloriam, memoriamq; virtu-
tis continent, sed pondera etiam rerum se-
cum trahunt, atq; in negotiis publicis sin-
gularia sunt adminicula.*

*Itaq; Fura Finium Regni & Magni Du-
catus Litvaniæ, veteribus æque ac recen-
tioribus Tabulis, quas ex Originalibus, &
Apographis summa fide descripsimus, illu-
strata conguessimus, speramusque hanc no-
stram operam Publico non ingratham, nec
inutilem fore. Si enim magni semper apud
doctos Viros fuit eorum industria, qui vete-
ra Monumenta, quod ex iis aliquid ad noti-
tiam antiquitatis accedebat, varia licet, &
nullo materiarum nexu cohærentia divul-
garunt, majora profecto sunt, quæ ad
usum rerum faciunt, atque rationes Fu-
ris Publici in se continent. Enim vero non*

eo more, quem plerique finitimorum secuti sunt, hos *Limites* indicamus. Pensum illi suum fabulis, scriptorumque ejusdem farinae opinionibus absolvunt, quorum *Antesignanus Corrigius* in *Libro de Finibus Imperii Germanici*, cum *Poloniam* attigit, in eo omnem operam contrivit, ut non inscite nugari videretur. Exemplaria *Documentorum* producimus, quorum summa auctoritas. Nimirum igitur ea rei evidentia est, ut illi adversari nemo possit.

Equidem pro varia *Reipublicæ* fortuna, varias *Regni*, & *M. D. Litvaniæ* accessiones, diminutiones, *Limitesq;* tum dilatatos, tum restrictos, & Jus quod *Reipublicæ* in quasdam *Provincias*, quæ ab *Exteris* possidentur, adhuc superest, luculentius in *Codice Diplomatico* videre unicuiq; pronum erit; non omnia tamen, quæ hic recensemus in illa *Monumentorum serie* habebuntur: neque
enim

enim Limites inter Poloniam & Litvaniam, & nonnulla alia hujus argumenti in illo Codice continentur. Prætereo quod Operis in sex Volumina divisi non facilis cuiq; copia futura est. Hæc ratio Instituti fuit, cur præsentem de Limitibus Regni & Magni Ducatus Litvanicæ Libellum separatim imprimi fecimus.

Exigua quidem mole opella plerisq; videbitur, quo tamen pretio habenda sit, summis ingeniis exquisitaq; doctrina viros, cum Literarum juxta, atq; rationum in Literis periti sint, æquos illius æstimatores futuros confidimus.

TENOR PRIVILEGII.

AUGUSTUS III. DEI Gratia Rex Poloniae &c. Significamus &c. Singularem benevolentiam, favorem, protectionemque Nostram Regiam merentur Patres Scholarum Piarum, qui omnem industriam, conatus, studiaque sua in id conferunt, ut publicæ, quam possunt maxime, provideant utilitati. Cum igitur supplicatum Nobis ab iis esset, ut Privilegium Nostrum, quod ipsis die decima Decembris Anno 1754. pro imprimendo Codice Diplomatico huius Reipublicæ ab eis collecto nunc confirmarem, ac confirmationem Nostram Regiam sub Sigillo M. D. L. edi faceremus &c. Nos petitionem eorum gratam habentes &c. Privilegium Nostrum &c. confirmamus &c. ac denuo edicimus,

cimus, ne quisquam alius, præter præfatos Patres Scholarum Piarum Collegii Vilnensis, Opus similis argumenti, & materiæ, five in toto, five in parte, Typis excudere audeat, tam in Regno Poloniae, quam in Magno Ducatu Litvaniae annexisque Provinciis, sub pœna mille Aureorum Hungaricalium, & confiscatione omnium librorum, aliisque pœnis contra convulsores Mandatorum Nostrorum Lege publica sancitis. Insuper &c. In quorum fidem &c. Datum Varsoviæ, die 16. Mensis Martii Anno Domini MDCCLVII.

Regni vero Nostri XXIV.

NOVA ACTA ERUDITORUM.

publicata Lipsiæ

Calendis Iulii Anno MDCCLVI.

IOSEPHI ALEXANDRI,
S. R. I. PRINCIPIS IABLONOVII

Operum recensio.

Et si verum est illud *Quintilian*i, nihil præcepta atque artes valere, nisi adiuvante natura; tamen, si ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quædam & conformatio doctrinæ, tum illud nescio quid præclarum ac singulare solet existere. Non quod natura, sine doctrina, numquam valeat ad laudem; sed quod hoc maior laus est, quo plus tuo sis studio, tuaque opera consequutus. Hoc si ita est, uti profecto est, neminem unum, credimus, qui meliõribus litteris animum imbuerit, carere laudibus oportere; omnium minime eos, qui ad nobilitatem generis, & nascendi felicitatem, etiam litterarum amorem, & quod maius est, copiam doctrinæ, adiunxerint. In eâ quidem fortuna homines, si, quas amare non possunt, saltem non oderint, litteras, contenti sumus. Si vero prodeat ex iis aliquis, qui se ad meliorum litterarum culturam quasi demittere, atque inter primas curarum hæc ipsa studia habere videatur; qui velit inter Musas non degere solum, sed etiam, neque aliter iucundius, confenscere; qui denique hæc sacra Musarum colentes diligat, iisque, intercedente quasi aliqua animorum coniunctione, cum voluptate utatur: hunc talem nisi elogio prosequamur, omnique posteritati commendemus, ostentemusque exemplum posteris, inepti simus. Est hæc celsissimi *Iablonovii* Principis imago, quam hic exprimimus, amice Le-

X

ctor,

NOVA ACTA ERUDITORUM

ctor, non ea quidem talis, qualem amor litterarum, & copiosa doctrina, quibus ad miraculum excellit atque eminet, iure suo deprecant; sed qualem, ne in Optimi Principis modestiam peccare videamur, nonnisi primis quasi lineis adumbravimus. Erit tempus, quo hunc Poloniæ suæ Varronem, hoc litterariæ reipublicæ, & in Eruditorum, & in Mæcenatum ordine, ornamentum, grata prædicabit posteritas, dicetque nepotibus, quam magna sint, quamque præclara in omnem eruditionem, Iablonovii Principis non intermirtura umquam, merita. Nos Ei vitam & valetudinem, crudamque senectam, bono rei litterariæ, ex animo precamur: iam, quæ Suæ doctrinæ atque eruditionis monumenta profuturæ voluerit, recensituri. Sunt igitur hæc:

I) *Ustawy y zdanya*; seu Apophthegmata ac sententiæ, depromptæ ex variis fontibus, &c. Varsoviæ, typis Patrum Scholarum piarum, 1741. in 8. editio altera. Flores sunt, ex Ameloto de la Houffaye, Oxenstierna, aliisque decerpti, lingua vernacula, Polonica, eleganter redditi; quibus tamen multa etiam de suo addidit Auctor celsissimus, qui hunc librum Consanguineo & Socero suo, Duci in Wiszniowiec, dicavit, eaque occasione usus est ad Genealogiam & Historiam celsissimæ huius gentis, quæ fieri potuit accumulatione, exponendam. Quam avide fuerit exceptus liber, etiam hoc documento est, quod exempla iam frustra quæeruntur.

II) *L'Empire des Sarmates*; idiomate gallico, cuius neque Gallum indigenam poeniteat, scripta Sarmatarum historia. Opus egregium, iam tertium editum est, Halis propter Salam, anno exeunte 1755. 4. posteaquam primum Halis 1741. dein Norimbergæ apud Lochnerum 1748. prodisset. De gente Sarmatarum, nemo unus adhuc, vel uberius, vel exactius commentatus est, quam hoc libro a celsissimo Principe Iablonovio factum ex vero prædicamus. A Scythiæ Sarmatis Slavos, a Slavis Polonos descendisse, tam egregie, tamque luculenter docuit, ut ea omnia, quæ apud Auctores in universum omnes, de hoc argumento, dispersa legimus, in eius opere, ad temporum ordinem exacta, coniunctim exposita videas; eoque in labore, profecto non tenui,

MENSIS IULII A. MDCCLVI.

nui, an magis laudare Auctoris sollertiam, an acumen iudicii, debeamus, certe ambigimus. Addita est, non Poloniae solum, sed & Magni Ducatus Litvaniae, geographica & topographica descriptio, cum chronologia Regni elaboratissima.

III.) *Osada Kleynotoiw Rycerskich*, i. e. Heraldica, seu scientia stemmatum vel insignium Familiarum illustrium Poloniae, cum nonnullis eo pertinentibus supplementis atque additamentis, magnam partem non solum e tabulario Regni & M. D. Litvaniae, sed etiam ex chartophylaciis diversorum Regni tribunalium, praefecturarum, & familiarum illustrium, desumptis. Leopoli, typis Collegii Soc. Iesu 1743. in 4. & cum accessionibus, iterum, ibidem 1752. cum tabulis aeneis quamplurimis, assabre sculptis. Lingua vernacula scriptus liber est, qua nemo adhuc, quod sciamus, eam artem expressit; quid quod Heraldica, paucis Polonorum cognita, fere ibi locorum in contemptu fuit. Vindicavit eam a civium suorum socordia, celsissimus Iablonovius, deditque Poloniae primus praecepta artis, quam ignorare Polonos, nobilitate conspicuos, & splendore imaginum prae reliquis Europae incolis florentes, omnium minime decebat. Est locus, ubi etiam de originibus Poloniae, magni Duc. Litvaniae, & Prussiae, Auctor disseruit; quemadmodum & appendiculæ loco, de successione, ex iure Polonico, commentatus est: quam iuris Regni particulam, nondum scimus exacte definitam antea fuisse. Dedicatio, origines Principum Radiviliorum, & Comitum Sapieha, ita illustrat, ut simul eruditionem Auctoris, & amore patriæ, luculenter testetur.

IV.) *Histoire ancienne, par Rollin*, &c. Historia antiqua est, a celsissimo Principe, Polonico sermone, e Rollini Gallico, reddita. Laudant in eo libro praeclarum linguae patriæ nitorem, quò effectum est, ut iam exempla desiderentur. Prodiit Lublini, typis collegii Soc. Iesu, 1744. in 4.

V.) *Tabulae Iablonovianae*, &c. Amstelædami partim, 1744. partim Norimbergæ 1748. in charta regia maxima foliis integris, typis excusæ sunt. Genealogiam inclutæ Gentis Suae his tabulis proposuit Auctor celsissimus, inque eo opere viginti quinque annis integris desudavit, effecitque

NOVA ACTA ERVDITORUM

pertinaci industria, magnisque sumptibus, ut, in quo plurimum doctorum virorum societas vix profecisset, id iam uni ipsi debeatur. Quam, in Viro Principe, laboris patientiam, hoc magis suspicimus, quo est, etiam in iis, qui omnem ætatem in litteris terunt, infrequentior. Alteram editionem parat Auctor cellissimus, novis accessionibus, atque emendationibus quibusdam, locupletatam.

VI.) *Vita & Martyrium d. Eustachii*, carmine heroico Polono, Leopoli, typis Collegii Societatis Iesu, plag. 50. In eo opere, Vita Martyris ita exposita est, ut simul præclara inde doctrinæ moralis præcepta depromantur. Sed etiam carminis ipsius elegantia, laudem apud omnes meruit, quotquot sermonis Poloni ita gnari sunt, ut etiam de poesi Polona exacte indicent.

VII.) *Descriptio foundationis arcis & Capellæ Lachouensis*, 1751. in 8. Lingua vernacula scriptus liber est, qui præter istius arcis, quæ est in dominio Cellissimi Principis, habitum, egregia multa, neque alibi obvia, de Ducatu & Palatinatu Volhyniæ, magna lectionis copia, complectitur.

VIII.) *Pars Scripturæ Sacrae, cum Psalterio*, lingua Polonica reddita, 1752. in 4. Operam dedit Auctor celliss. ut quam exactissime posset. sensum Scripturæ Sacrae adsequeretur, quare etiam versionem suam, ad aliam Kochanowskii, & metricam Saronskii, exegit. Quo studio id consequutus est, ut patriæ linguæ perfectam scientiam, quæ in hoc opere imprimis enitet; simul vero pietatis præclarum specimen, quod in tractandis sacris litteris ediderit; & Cives Poloni, & exteri, agnoscant atque suspiciant. Opus matri dicatum est, dedicatoria Epistola, etiam pietatis in Parentes indice.

IX.) *Musæum Polonum*, Leopoli 1752. 4. Est recensio Scriptorum Poloniæ, rariorum potissimum, interposito Auctoris, de cuiusque præstantia, indicio. Prostant quidem varii variorum, de Scriptoribus Polonis, commentarii; qualis est *Sam. Joah. Hoppii*, Gedani 1707. 4. editus, quem dein-

MENSIS IULII A. MDCCLVI.

deinceps observationibus *Gabriel. Groddeck & Valentin. Schlieff* auctum; novæ editioni *Dlugoffi Lipsiensi Tomo I.* præmissum videas; quò etiam referendus egregius liber *David. Braunnii*, Coloniae 1723. 4. de Scriptoribus Poloniae & Prussiae, tam impressis, quam manu scriptis; *Starovolskii* item centum illustrium Scriptorum Polonicorum Elogia & Vitæ, Francof. 1625. 4. in quo tamen libro diligentiam desiderant, & iudicii acumen, peritiores; quod etiam pretium levi libello *Varseviti*, de Regibus, Sanctis, Bellatoribus, & Script. Polonis, Romæ, 1601. 8. Posnaniae 1629. 8. statuendum est. Sed omnem horum Virorum diligentiam, eruditionem, iudicandi peritiam, longe superavit celsissimus *Iablonovius*, qui, de quibus libris iudicium tulit, eos non legit solum, sed etiam, absque odio, aut gratia, quo quisque loco habendus sit, ingenue & ex vero professus est.

X.) *De Progressu Artis Poeticæ*, Dissertatio, Leopoli 1753. fol. Manuductionem continet ad poeticen, sermone Polono; appendicis loco Index Poetarum Polonorum additus est, qui aliquod quasi Musæi Polonici supplementum dici poterit.

XI.) *Trigonometria*, 1753. 4. Liber itidem lingua vernacula scriptus, atque usui potissimum Officialium Regni Poloniae destinatus, quorum intererat. habere aliquem de suis civibus trigonometram, qui exactius *Grzebstio & Solicio* eam Mathematicum particulam traderet. Quæ adiunctæ sunt tabulae, partim problematibus trigonometricis illustrandis, partim vero mensuris atque ponderibus explicandis, interserviunt.

XII.) *Podhorecensia*, liber *Gelliana* diligentia congestus, ex omni re litteraria, selectas animadversiones exhibet, typis excusus Leopoli 1754. 4. Nomen a castro celsissimi Principis sortitus est, cui etiam originem debet. Addita sunt quædam a nobilissimo Anglo, *Georgio Scop*, quæ ad elegantiores litteras æque pertinent.

XIII.) *Dodecas Ducum Martis Poloniae & Magni Ducatus*
X 3

NOVA ACTA ERUDITORUM

tus Litvaniae, seu classicum Sarmatiae, Tomus I. typis Ioannis Filipowicz, Leopoli 1754. in fol. Istius operis hanc esse rationem Auctor celsissimus voluit, ut tribus Tomis omnia ea complecteretur, quaecunque ad artis militaris in Polonia historiam pertinent. Primo igitur Tomo, post Praefationem, quae omnem Libri oeconomiam succincte exponit, quinque Dissertationes sunt, nisi malis Sectiones dicere. Prima, belli ducum in Polonia originem, muneris rationes, praerogativas denique, reique adeo bellicae Polonae historiam, proponit. Quibus ut fidem conciliaret Auctor, addidit, quae huc pertinent, magno a se labore conquisitas, Regni constitutiones. Quo effecit, ut primus argumentum hoc tractasse, eique praecellaram lucem adfudisse, merito censeatur. Sequitur series ducum belli, qui fuere in Polonia inde ab anno Christi 1000. ad nostram usque aetatem; qui labor, dici nequit, qua sollertia fuerit, a celsissimo Auctore, quave adcurratione, argumento dicatus, quod nemo adhuc Polonorum occupaverat, etsi esset Patriae perquam gloriosum. Dissertatio altera exhibet vitam & res gestas belli ducum militiae regiae, quam Domum Regiam, solemni vocabulo, adpellant. Tertia ad Regimentarios, (vulgo, sed barbaramente dicunt,) qui & supremorum ducum munereungebantur, pertinet. Quarta de illis exponit ducibus, qui omni vita sua exercuerunt militiam. Quinta denique vitas ducum quorundam, sermone Polono, ad finem historiae, complectitur. Tomus II. continebit aliorum VI. Ducum vitas; Tomus III. qui & ultimus, fata reliquorum, eodem ordine, proponet, eritque, quemadmodum opus universum, exemplo ducibus, qui sunt, quique futuri sunt imposterum, qua fide & alacritate, qua fortitudine & constantia, sit rebus Patriae, bono reipublicae, a bonis civibus, belli ducibus, invigilandum.

XIV.) *Anecdota Iablonoviana, ad antiquissimae & inclutae gentis Iablonoviae Historiam pertinent, cuius immunitates & privilegia concinno ordine recensentur. Varsaviae, typis Scholarum Piarum, 1754. in 4. Praeclaro operi, ultimam manum adiecit Illustriss. Zaluskus, Comes, Supremus Regni Referen-*

MENSIS IULII A. MDCCLVI.

Referendarius, Vir, & amore litterarum, & præstantia doctrinæ, a nobis sæpenumero iam laudatus. Hic igitur, quidquid erat in incomparabili litteraria suppellectile sua, quod ad ornamenta celsissimæ Gentis Iablonoviæ pertineret, id omne, ultro lubensque, amplificandis exornandisque Anecdotis Iablonovianis suppeditavit. Est vero etiam propterea liber hic magnificandus, quod multa ei insunt ad historiam antiquam Prutheno-Polonam spectantia. non facile alibi explicatius tradita.

XV) *Nagody*, seu *Nuptiæ Cananæ*, Lipsiæ, typis Langenhemii, 1755. in 8. liber devotioni sacer, in sectiones quinque tributus. Prima, de Summi Numinis existentia præcipit; reliquis, preces varias, & supplicationes, pias meditationes, aliaque istius generis, auctor exhibet.

XVI) *Bibliotheca Iablonoviana*, Lipsiæ apud Breitkopfium, 1755. Voluminibus IV. in 4. Egregium hunc instructissimæ Bibliothecæ Iablonovianæ catalogum, congeffit M. *Frieder. Sigismundus Witzleben* Vir doctissimus; qui etiam, additis, ubi necessum videbatur, observationibus, cavit, ne vel præstantia libri, vel raritas, vel quidquid ad litterariam historiam pertinet, ignoraretur. Qua diligentia effecit, ut Catalogi istius lectio, magnam sit utilitatem omnibus iis, qui cognoscendæ rei litterariæ desiderio ducuntur, allatura. De ipsa, hoc Catalogo descripta, librorum omnis generis præstantissimorum copia, dicere propterea superfedemus, quod, qui eam maximis sumtibus, magnoque delectu, congeffit, Celsissimus Iablonovius, non solum qui libri boni sint unus omnium optime intelligit, sed etiam iis legendis tantum temporis & studii impendit, ut Suo eum merito ambulanti Bibliothecam dixeris. Ex quo, qualem ipse sibi Bibliothecam instituerit, facile intelligitur. Postremus Catalogi Tomus, Codices Bibliothecæ Iablonovianæ membranaceos recenset. Gratulamur Poloniæ litteratæ, eique perpetuum precamur, hunc talem bonorum librorum amorem, quo in spem adducimur, fore, ut redeat omnino bonarum litterarum in Sarmatis cultura,

ra,

NOVA ACTA ERUDITORUM

ra, cessetque tandem aliquando inveteratus ille, & exitialis artibus omnibus, error, nullam esse ex litteris, omnem ex bellica virtute, gloriam.

Atque hæc quidem sunt celsissimi Iablonovii opera, exscripta typis: reliquorum, quibus faventem Lucinam adprecamur, titulos adponemus. *Prima* omnium futura est, *de origine, progressu, cultura, perfectione denique, litteraturæ Slavæ-Polonæ*, Dissertatio historico-critica. Argumentum a nemine occupatum.

II) *Ephemerides peregrinationum Iablonovianarum*, sermone Gallico.

III) *Astronomia*.

IV) *Repertorium Historiæ*.

V) *Collectanea poetica selecta*.

VI) *Orationes Iablonovii*, comitiales, nuptiales, funebres, vernaculo sermone habitæ, & uno volumine exhibendæ.

VII) *Vindiciæ Poloniæ contra Bohemiam*, seu Scriptores Bohemos, qui putant, S. Adalberti ossa, quæ Gnesinæ adservantur, esse in Bohemia.

VIII) *Tabularium locupletissimum Gentis Iablonoviæ*.

IX) *Diarium obsidionis Gedanensis*.

X) *Tabula Geographica Regni Poloniæ*, a Dom. S. Hilaire delineata, a celsissimo Iablonovio Principe instituta, atque ad omnes artis regulas, ex vero proposita.

XI) *Duodecim orationes Ciceronis*, emendandæ Eloquentiæ inservituræ.

Interest rei publicæ litterariæ, vivere & valere Auctorem celsissimum, quod una nobiscum omnes ii exoptaturi sunt, qui amant litteras, & qui, quantum ad earum gloriam, tam Præclarum, tanti Principis, exemplum, conferat, intelligunt.

L I M I T E S

Inter Regnum Poloniæ & Marchiam
Brandenburgicam.

*Recognitio Comitum de Dresen, quod Castra Dresen
(Driessen) et Santhok, ad Coronam Regni Polo-
niæ antiquitus pertinentia, a CASIMIRO Rege
Poloniæ in Feudum acceperint. Datum Craco-
viæ d. 22 Julii, anno 1365.*

Ex Originali Sigill. 4.

In Nomine Domini Amen. Cum de Jure quilibet potius
suo Domino naturali, quam extraneo fideliter obedi-
entiam in omnibus licitis & honestis exhibere teneatur,
noverit igitur tam præsens ætas, quam futura. Quod,
Nos DOBROGOST, una cum fratribus Nostreis, videlicet,
ARNOLDO, HOLRICO, & BARTHOLDO, Comite de
Dresen, vero zelo justitiæ inclinati, considerantes gesta Progenito-
rum nostrorum, quomodo, & qualiter ipsi cum Castris, videlicet,
Dresen, & Santhok ad Coronam Regni Poloniæ ab olim pertine-
bant, & quæ inter Limites eiusdem Regni sunt inclusa, cum terri-
toriis eis iunctis, eadem Castra, videlicet, Dresen, & Santhok, cum
adiacentiis ipsorum, ex nunc ab Excellentissimo Principe Domino
CASIMIRO Illustri Rege Poloniæ, in feudum verum recipimus,
sibi & suæ Coronæ de eisdem Castris homagium facientes, pro-
mittentes fide bona, & absque fraude totius doli, eundem Domi-
num Regem, & eius Successores, contra quemlibet hostem juvare,
tueri, ac pro viribus defensare, & nusquam deferere, etiam in ad-

† a

versis,

verſis, etiam ad noſtra Caſtra intromittere gentem ſuam volumus, & ſpondemus, expugnatione civitatum, & terrarum ſub hoſtibus degentium quoties, & quando ſibi & ſuo Capitaneo videbitur expedire. In cuius rei teſtimonium præſentes fieri iuſſimus, Sigillorum Noſtrorum munimine roboratas. Actum, & Datum Cracoviæ, Die Sanctæ Mariæ Magdalenæ, Anno Domini milleſimo trecenteſimo ſexageſimo quinto. Præſentibus VENCESLAO Nemodlimenſi, HENRICO Zaganenſi, Magnificis Principibus. JOANNE Cracoviænſi, FLORIANO Lancicienſi, Cancellariis. ANDREA Palatino Cracoviænſi, WIRZBONTA Poznanienſi, SANDZIVOGIO Naklenſi, Caſtellanis. NICOLAEO, dicto STRALA de Grundzens, PREDBOVIO de Breſte, & aliis multis fide dignis.

*Homagium ULRICI hæredis de Dreſno (Drieſſen).
VLADISLAO Regi, et Regno Polonia præſtitum. Anno 1402.*

Ex Originali.

Nos VLRICVS Hæres de Dreſno ad univerſorum notitiam per hæc ſcripta deducimus: quod matura deliberatione, non aliquo errore ſeducti, ſed ex certa ſcientia voluntateque ultronea, de conſilio Genitricis noſtræ cariſſimæ, Sereniſſimum Principem Dominum VLADISLAUM Regem Polonia, Dominum noſtrum gratioſiſſimum in Dominum noſtrum recepimus, ſibi que & eius Coronæ ac Regno Polonia cum Caſtro noſtro Dreſno perpetuo & homagialiter una cum Succelloribus noſtris, tanquam vero Domino noſtro, & hæredi adhærere & ſubici, ac verus ſubditus & Regnicola, ipſius eſſe promittimus, & eius Dominationi ſubiicimur, ut præmittitur homagialiter tenore præſentium mediante. Cui quidem Domino VLADISLAO, & eius Regno homagium & ſubiectionis ac obedientiæ debitum, ſuper fidelitate tenenda præſtitimus, per Nos & Succelloribus

res nostros inviolabiliter & perpetuè tenendum, more solito & consueto. Ita quod præter ipsum Dominum VLADISLAUM, & eius Successores, ac Coronam Regni Poloniæ, nullum Dominum, aut hæredem, & protectorem debemus quæritare, sed ipsis tanquam verus subditus & homagialis fideliter adhærere, & eos ab omnibus insultibus quorumlibet inimicorum præmunire. Eo etiam non obmisso, quod de Castro nostro prædicto *Drezno* toto nostro posse de commodis ipsius Domini Regis, & terrarum eius curabimus providere, & ipsum ac terras ipsius ab omnibus incommodis, dispendiis, atque damnis toto posse nostro, ut præmittitur, præmunire, eo specialiter addito & expresso, quod si nos mori sine prole contigerit, ex tunc prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad ipsum Dominum Regem Poloniæ, & Coronam ipsius devolvetur: similiter si proles nostræ, si quas Nos habere contingeret, sine liberis, & succedaneis morientur, Castrum prædictum ad ipsum Dominum Regem, & Coronam ipsius perpetue pertinebit, quod ad manus Domini Regis nobis decedentibus, ut præmittitur, tenebitur, & regetur; cui quidem Domino Regi Burgrabius noster præsens, una cum consorte & Comite nostris, cum eodem Castro nostro ad manus SANDZIVOGII de *Ostrowog* promissionem facient; similiter & cæteri Burgrabii in ipso Castro eligendi & statuendi pro parte Domini Regis, ipsi Domino SANDZIVOGIO promissiones super obedientia & fidelitate tenenda, cum ipso Castro facient fideliter, & præstabunt, promittentes insuper, quod pro necessitate ipsius Domini VLADISLAI Regis, & Coronæ Regni Poloniæ prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad repellendas quorumlibet inimicorum ipsorum insidias volumus concedere, & ipsum sibi tanquam proprium eius, quotiescunque opus fuerit, aperire. Horum quibus sigillum nostrum appensum est testimonio literarum. Actum in *Raczansz*, feria quinta ipso die corporis Christi, Anno Domini millesimo quadringentesimo secundo, præsentibus his Venerabilibus in Christo Patribus Dominis, Domino NICOLAO de CUROW Archiepiscopo

4 *LIMITES INTER REGNUM POLONIÆ*

Gneznenſi, Domino JOANNE Vladislavienſi, ALBERTO Poznani-
enſi, & Domino JACOBO Plocenſi, Episcopis, Magnificisque Viris
Dominis SANDZIWOGIO Swidwa Poznanienſi, & SANDZIWOGIO
de Schulino Kallizienſi, Palatinis, multisque aliis noſtris fidis, & amicis.

*Instrumenta tria prolatorum testium super limita-
tione finium Regni Poloniæ, et Marchiæ novæ.
Anno 1422. d. 25 Octobris.*

Ex Originali.

Instrumentum Primum.

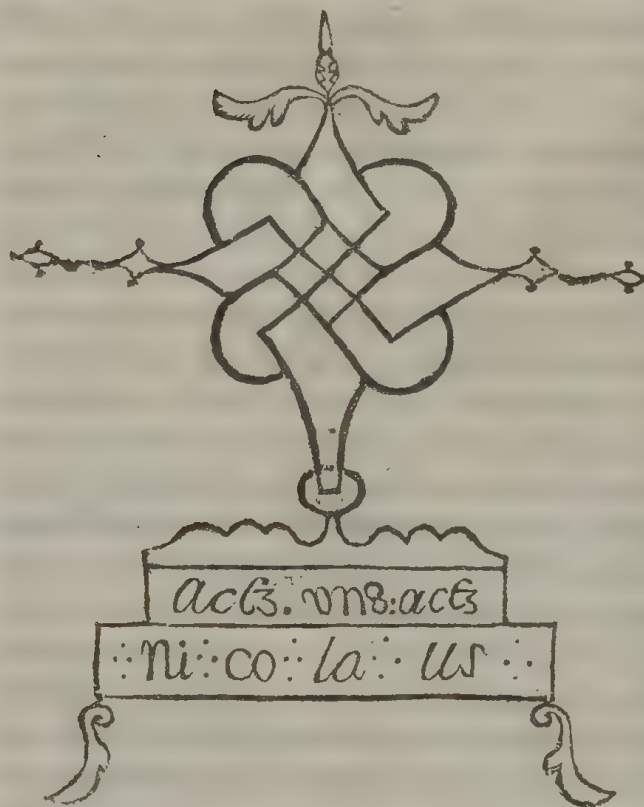
In Nomine Domini Amen. Sub anno eiusdem Nativitatis Do-
mini millesimo quadringentesimo vicesimo secundo. Indictio-
ne decima quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Do-
mini nostri, Domini Martini divina Providentia Papæ Quinti Anno
Quinto, Die vicesima quinta mensis Octobris, hora tertiarum, vel
quasi, in Cubiculo Venerabilis Patris Andreæ Abbatis Monasterii
in Paradiso Ordinis Cisterciensis, Poznaniensis Diœcesis. In mei
Notarii publici, & testium infrascriptorum præsentia, Constituti per-
sonaliter Nobiles Domini DOBROGOSTIUS *de Kamiona*, & HENRICUS
KONOPKA in *Bukowiecz* hæredes, armigeri dictæ Diœcesis Poznani-
ensis medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Cruci-
fixi præstitit de dicenda veritate in causa, quæ inter Serenissimum
Principem & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Re-
gem, ac totum Regnum Poloniæ ab una, & Venerabilem Domi-
num PAULUM *de Rusdorff*, Magistrum Generalem, ac totum Ordinem
Cruciferorum de Prussia, parte ab altera, de, & super distinctione
limitum, sive Granicierum inter prænominatum Regnum Poloniæ,
& terras sive Dominia dicti Magistri Generalis, Ordinis Crucefe-
rorum

rorum de Prussia, & signanter super distinctione limitum, gadium, sive granicierum Novam Marchiam respicientium, vertitur, seu verti speratur, deposuerunt, sive testati sunt. Et primo Nobilis præfatus Dominus DOBROGOSTIUS de *Kamiona* ætatis octoginta annorum sicut dictum est, juratus & interrogatus: quid sibi constaret de dictis limitibus, gadibus, sive graniciebus, Regnum Poloniæ, ac Novam Marchiam respicientibus? respondit: quod omnes villæ in ista parte fluvii *Wartba* videlicet *Deschno*, *Karmin*, *Ulin* & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & spectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ supradictum, ac intra eiusdem Regni limites sitæ sunt, & locatæ. Item interrogatus de causa scientiæ, respondit: quod recordatur quia Villani dictarum villarum in signum subiectionis & servitutis debitæ, sicut & ceteri Villani villarum ad monasteria in *Paradiso* & in *Blezow* spectantium solvere solebant Capitaneis Castri, & pro ipso Castro *Medzyrzecz*, singulis annis certas contributiones, seu obventiones, videlicet, ova ad festum Paschæ, & pro porco, vulgo *Wieprzowe*. Item interrogatus quo modo dictæ villæ sunt devolutæ ad oppidum *Landisberg*? respondit, quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, qui, prout, testis retulit eundo ad Curiam Romanam in via defunctus est, dictam villam *Karmin* præfatis Oppidanis *Landisbergensibus* pro certa summa pecuniarum, quam ad præsens non recordatur, vendidit coactus & compulsus, eo, quod dicti Oppidani *Landisbergenses* Curiam dicti Domini Abbatis cum multo Comitatu subintrantes, ipsam Curiam, ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin* iniuriose concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ dictus Abbas ipsam villam a præfatis iniuriis & damnis protegere ac defendere non valens, eam vendidit prout supra: Et subiunxit, quod præfati Oppidani *Landisbergenses*, singulis annis ratione emptionis, & venditionis dictæ villæ *Karmin*, solverunt & solvunt ac in perpetuum se astrinxerunt & obligaverunt solvere duodecem talenta piperis Domino Abbati, pro tempore esistenti, & suo Conventui in *Paradiso* in *Frankenfordis*

fibi, vel cui ipse Dominus Abbas levanda commiserit, reponenda, præsentanda, & cum effectu assignanda. Item idem testis adiecit, quod sæpe dicti Oppidani *Landisbergenses* ratione servitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, strenuo & nobili militi Domino DOMORATH Capitaneo Maioris Poloniæ Generali, totiens quotiens singulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, & aliud de cerevisia *Landisbergensi*, & interdum unum currum de nucibus mellanis, in signum servitutis ratione dictæ villæ *Karmin* debita, pro Castro *Medirzecz* pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes ne ad servitia dicto Castro *Medirzecz* taliter, ut prædictum est, debita stringerentur. Et post decessum dicti Domini DOMORATH alii Capitanei seu Tenuarii successerunt in Castrum *Medirzecz*, qui ignorabant de servitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, ex eo quod fuerint hospites, videlicet de terra *Cracoviensi*: & postea orta sunt gverræ in Regno Poloniæ, ita quod dicti Oppidani *Landisbergenses* pro servitiis, Contributionibus, seu obventionibus de ipsa villa *Karmin* debitis, minime fuerunt moniti, & sic evadere volunt, & dicto Castro *Medirzecz* servire: Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item dixit se a multis senibus audivisse: quod quidam nobilis *Terrigena* Regni Poloniæ, limites inter hæreditates suas & bona dictorum Oppidanorum de *Landisberg* volens distinguere, conveniens cum præfatis Oppidanis *Landisbergensibus*, disposuit, ordinavit, & conclusit, quod pondera de foeno fortiter ligata ad medium fluminis *Wartha* ponere debuerunt, sicut & fecerunt, & quacunque dicta pondera seu ligaturæ fani per aquam dicti fluminis *Wartha* decurrerent, illic limites hinc inde distinguere deberent, & notari, & factum est ita, quod ubicunque dicta pondera per aquam fluxerunt, ibi ab utraque parte limites notaverunt, & eos servaverunt, sicque præfatus nobilis medietatem fluminis *Warthæ*, & medietatem pontis, ante dictum oppidum *Landsberg* in eodem flumine siti libere, tenuit, & possedit, & medietatem pontalium seu telonii recepit pro

pro usu suo, sicut Terrigena Regni Poloniæ. Item interrogatus quid sibi constaret de Castro *Dresen* (*Driessen*) respondit, quod Castrum prædictum *Dresen*, & omnes hæreditates, silvæ, boræ, ac nemora in ista parte fluvii *Notheſz* sita, sunt intra limites Regni Poloniæ; non obstante isto, quod maxima pars dicti fluvii *Notheſz* propter obstaculum retro Castrum per artem factum, per quod dictus fluvius *Notheſz* quasi retrograde in ista parte Castri in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich* propter dictum fluvium *Notheſz* in eum decursum ductum, Castrum *Dresen* pro se per hoc usurpare cupientes, *Notheſz* vocant & appellant. Et, prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Notheſz* meatu suo naturali in illa parte Castri *Dresen* decurreret, prout prius decurrebat. Item secundus testis HENRICUS KONOPKA prædictus, ætatis circa quadraginta annorum, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de præmissis limitibus? respondit: quod a multis senibus audivit, quod præfatæ villæ *Drezno*, *Karmin*, *Ulim*, & *Borek*, sunt intra limites Regni Poloniæ sitæ & locatæ, de contributionibus vero & servitiis per Villanos dictarum villarum, & Oppidanos *Landisbergenses*, ratione emptionis earundem, deposuit, ut testis primus; De aliis dixit sibi non constare, super quibus omnibus & singulis præmissis, Magnus ac strenuus Dominus SANDZIVOGIVS Palatinus Poznaniensis, & Capitaneus Maioris Poloniæ Generalis præfati Domini VLADISLAI Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, suoque nomine petiit a me Notario publico infraſcripto, sibi fieri, & confici unum, vel plura, publicum, seu publica instrumenta; Acta sunt hæc Anno, Indictione, Pontificatu, die, Mense, hora, & loco, quibus supra; præsentibus ibidem Venerabili strenuo & Nobilibus Viris Dominis ANDRÆA ABBATE, prædicto DOBROGOSTIO de *Pruschino*, CUNRATOWSKI Armigero Poznaniensis Diocesis prædictæ, testibus ad præmissa vocatis specialiter, & rogatis:

Et ego

testimonium omnium & singulorum præmissorum rogatus & requisitus.

Et ego NICOLAUS, quondam JOANNES TARNOWSKI Clericus Poznanienſis Dicœeſis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictis juramentis, depositionibus, aliisque omnibus & ſingulis præmiſſis dum ſic, ut præmittitur, agerentur, & fierent, una cum prænominatis teſtibus præſens interfui, eaque ſic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præſens publicum Inſtrumentum manu mea propria ſcripſi, & in hanc publicam formam redeſi. Signo & nomine meo, ſolitſ & conſuetis conſignando, in fidem &

Instrumentum Secundum.

Ex Originali. Anno 1422. d. 28 Octobr.

In Nomine Domini Amen. Sub anno Nativitatis Eiusdem millesimo quadringentesimo vicesimo ſecundo, indictione decima quinta, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri, Domini Martini, divina Providentia Papæ Qvinti, anno quinto, die vicesima octava menſis Octobris, hora tertiarum, vel quaſi, in domo ſtrenui Domini THEODORICI, Vexilliferi Poznanienſis,

in Oppido *Miedzytoth*. In mei Notarii publici, & testium infra scriptorum præsentiali, constituti personaliter præfatus Dominus THEODORICUS, Nobilis THOMISLAUS BRIL *de Borziszko* hæredes, Armigeri dictæ Poznanienfis Diocesis, & providus MATTHIAS WARTINA, Oppidanus ibidem in *Medzytoth*, medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit, de dicenda veritate in Causa, quæ inter Serenissimum Principem, & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Regem, ac totum Regnum Poloniæ, ab una, & Venerabilem Dominum PAULUM *de Rusdorff*, Magistrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Prussia, parte ab altera, de, & super distinctione limitum, sive granicierum inter ipsum Regnum Poloniæ, & Terras, sive Dominia dicti Magistri Generalis, & Ordinis Cruciferorum de Prussia, & signanter super distinctione limitum, gadium, sive granicierum, novam Marchiam respicientium, vertitur, seu verti speratur, deposuerunt, sive testati sunt. Et primo præfatus Dominus THEODORICUS quinquaginta annorum, vel circa, sicut dictum est, juratus, & interrogatus, quid sibi constaret, de dictis limitibus, gadibus, sive graniciebus Regnum Poloniæ, ac novam Marchiam respicientibus? respondit: quod omnes villæ in ista parte fluvii *Wartha*, videlicet: *Deschno, Karmin, Uin, & Borek*, ab antiquo pertinebant, & spectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ supra dictum, ac intra Regni eiusdem limites, sitæ sunt & locatæ. Item interrogatus de causa scientiæ, respondit: quod recordatur, quia Villani dictarum villarum in signum subiectionis, & servitutis debitæ, sicut & ceteri Villani villarum ad Monasteria in *Paradiso*, & in *Blezowo*, spectantes, solvere solebant Capitaneis Castri, & pro ipso Castro *Medirzecz*, singulis annis certas Contributiones, seu obventiones, videlicet: Ova ad festum Paschæ, & pro porco vulgariter *Wieprzowe*. Item interrogatus quomodo dictæ villæ sunt devolutæ ad Oppidum *Landisberg*, respondit, quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, dudum defunctus, dictam villam *Karmin*,

† b

præfatis

præfatis Oppidanis Landisbergenfibus pro certa summa pecuniarum, quam ad præfens non recordatur, vendidit coactus, & compulſus, eo quod dicti Oppidani Landisbergenſes, curiam dicti Domini Abbatis, cum multo comitatu ſubintrantes, ipſam curiam ac Eccleſiam in eadem villa *Karmin*, iniurioſe concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ dictus Abbas, ipſam villam a præfatis iniuriis, & damnis, protegere, & defendere non valens, eam vendidit, prout ſupra. Subindeque præfati Oppidani Landisbergenſes ſingulis annis, ratione emptionis & venditionis dictæ villæ *Karmin*, ſolverunt, & ſolvunt, ac in perpetuum ſe aſtrinxerunt, & obligaverunt ſolvere duodecem talenta piperis Domino Abbati, pro tempore exiſtenti, & ſuo Conventui in *Paradiſo*, in *Frankenfordis*, ſibi, vel cui ipſe Dominus Abbas levanda commiſerit, reponenda, præſentanda, & cum effectu aſſignanda. Item idem teſtis adiecit, quod ſæpe dicti Oppidani Landisbergenſes, ratione ſervitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, Strenuo & Nobili Militi Domino DOMORATH, Capitano Maioris Poloniæ, toties, quoties ſingulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, aliud de cereviſia Landisbergenſi, in ſignum ſervitutis, ratione dictæ villæ *Karmin*, debitæ pro Caſtro *Medirzecz*, pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes, ne ad ſervitia dicto Caſtro *Medirzecz* taliter, ut prædictum eſt, debita ſtringerentur. Item interrogatus, unde ſibi conſtaret? reſpondit: quod dictum vinum & cereviſiam prædictos Oppidanos Landisbergenſes in curribus adducere vidit, & idem vinum ac cereviſiam cum Patruo ſuo, Domino DOMORATH prædicto, bibit; & poſt deceſſum dicti Domini DOMORATH, alii Capitanei, ſeu Tenutarii ſucceſſerunt in Caſtrum *Medirzecz*, qui ignorabant de ſervitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, ex eo, quod fuerunt hoſpites; & poſtea ortæ ſunt guerræ in Regno Poloniæ, ita, quod dicti Oppidani Landisbergenſes pro ſervitiis, Contributionibus, ſeu obventionibus de ipſa villa *Karmin* debitis, minime ſunt moniti,
& ſic

& sic evadere volunt, & dicto Castro *Medirzecz* servire Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item interrogatus, quid sibi constaret de Castro *Drezen*, respondit: quod Castrum prædictum *Drezen*, & omnes hæreditates silvæ, boræ, ac nemora, in ista parte fluvii *Notesz* sita, sunt intra limites Regni Poloniæ, non obstante isto, quod maxima pars dicti fluvii *Notesz*, propter obstaculum retro Castrum per artem factum, per quod dictus fluvius *Notesz*, quasi retrograde in ista parte Castri in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich*, propter dicti fluvii *Notesz* in eum decursum, dictum Castrum *Drezen*, pro se per hoc usurpare cupiendo, *Notesz* vocant, & appellant, & prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Notesz* meatu suo naturali in illa parte Castri *Drezen*, decurreret, prout prius decurrebat. Item secundus testis THOMISLAUS BRIL cum tertio videlicet MATHIA WARTINA, prædicti ambo ætatis septuaginta, vel circa, annorum, iurati & interrogati, quid eis constaret de præmissis limitibus, responderunt similiter, & eodem modo, prout primus testis deposuit, in omnibus dictis suis superius expressis secum concordando, & sic esse affirmant. Super quibus omnibus & singulis præmissis, Magnus, ac Strenuus Dominus SANDIVOGIUS, Palatinus Poznanienfis, & Capitaneus Maioris Poloniæ Generalis, præfati Domini VLADISLAI, Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, suoque, nominibus, petiit a me Notario publico infra scripto sibi fieri & confici unum, vel plura, publicum, seu publica instrumenta. Acta sunt hæc anno, Indictione, Pontificatu, die, mense, hora, & loco, quibus supra. Præsentibus ibidem Nobilibus Viris Dominis DOMORATH, filio strenui Domini THEODORICI prædicti, VILHELMO Advocato in *Medzich*, & DOBESLAO de *Borczysko* Armigeris Poznanienfis Diocesis prædictæ, testibus ad præmissa vocatis specialiter, & rogatis.

testimonium omnium, & singulorum præmissorum rogatus, & requisitus.

Et ego NICOLAUS quondam JOANNES TARNOWSKI Clericus Poznanienſis Diœceſis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictis juramentis, deſignationibus, aliisque omnibus & ſingulis præmiſſis, dum ſic, ut præmittitur, agerentur & fierent, una cum prænominatis teſtibus præſens interfui, eaque ſic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præſens publicum Inſtrumentum manu propria ſcripſi, & in hanc publicam formam redeſi. Signo, & nomine, meis ſolitis, & conſuetis conſignando, in fidem &

Instrumentum Tertium.

Quo continentur testimonia prolatorum testium super limitatione finium Regni Poloniae, et novae Marchiae. Anno 1422. d. 29 Octobr.

Ex Originali.

In Nomine Domini Amen. Sub anno Nativitatis Eiusdem Domini, millesimo quadringentesimo vicesimo secundo, Indictione decima quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, ac Domini

Domini Nostri, Domini Martini divina Providentia Papæ V, anno quinto, die vicesima nona mensis Octobris, hora tertiarum, vel quasi, in præsentia Nobilis Domini DOBROGOSKI in *Sirakowo* Hæredis, Armigeri Poznaniensis Diœcesis, in mei Notarii publici, ac testium infra scriptorum præsentia, constituti personaliter Nobiles Viri NICOLAUS in *Zathono*, & JOANNES in *Jablonowo* hæredes, nec non providi NICOLAUS PYCZYKAUS, & NICOLAUS TUKIERKA, Oppidani ibidem in *Sirakowo*, dictæ Poznaniensis Diœcesis, medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit, de dicenda veritate, quam inter Serenissimum Principem, & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Regem, ac totum Regnum Poloniæ, ab una: & Venerabilem Dominum PAULUM de *Rusdorff*, Magistrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Prussia, parte ab altera, de, & super distinctione limitum, seu granicierum, inter ipsum Regnum Poloniæ, ac Terras, sive Domina dicti Magistri Generalis, & Ordinis Cruciferorum de Prussia, & signanter super distinctione limitum, gadium, seu granicierum novam Marchiam respicientium, vertitur, seu verti speratur, deposuerunt, sive testati sunt. Et primo præfatus NICOLAUS ZATHOMSKI, ætatis nonaginta annorum, vel circa, sicut dictum est, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de dictis limitibus, gadibus, sive graniciebus Regnum Poloniæ, ac novam Marchiam respicientibus? respondit: quod omnes villæ in ista parte fluminis *Wartha*, videlicet: *Deschno*, *Karmin*, *Ulin*, & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & spectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ supradictum, ac intra eiusdem Regni Limites sitæ sunt, & locatæ. Item interrogatus de causa scientiæ, respondit: quod recordatur, quia Villani dictarum villarum in signum subiectionis, & servitutis debitæ, sicut & ceteri Villani villarum ad Monasteria in *Paradiso*, & *Blezowo* spectantium, solvere solebant Capitaneo Castri, & pro ipso Castro Medzyrecensi singulis annis certas contributiones, seu obventiones, videlicet pro

porco vulgariter *Wieprzowe*; Item interrogatus, quomodo dictæ villæ sunt devolutæ ad Oppidum *Landisberg*, respondit: quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, qui dudum defunctus est, dictam villam *Karmin* præfatis Oppidanis Landisbergenfibus pro certa summa pecuniarum, quam ad præsens non recordatur, vendidit coactus, & compulsus, eo quod dicti Oppidani Landisbergenfes Curiam dicti Domini Abbatis cum multo comitatu subintrantes, ipsam Curiam, ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin* injuriose concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ, dictus Abbas ipsam villam a præfatis injuriis, damnis, protegere & defendere non valens, eam vendidit prout supra; alias vero villas prædictas ignorat, quas dicti Oppidani Landisbergenfes pro se usurpaverunt. Et subiunxit: quod præfati Oppidani Landisbergenfes singulis annis ratione emptionis, & venditionis dictæ villæ *Karmin* solverunt, & solvunt, ac in perpetuum se alstrinxerunt, & obligarunt solvere duodecim talenta pipe-
ris Domino Abbati pro tempore existenti, & suo Conventui in *Paradiso* in *Frankenfordis*, sibi, aut cui ipse Dominus Abbas levanda commiserit, reponenda, præsentanda, & cum effectu assignanda. Item idem testis adiecit, quod sæpe dicti Oppidani Landisbergenfes, ratione servitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, strenuo & Nobili militi Domino DOMORATH, Capitaneo Maioris Poloniæ, totiens quotiens singulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, & aliud de cerevisia Landisbergensi, in signum servitutis, ratione dictæ villæ *Karmin* debitæ, pro Castro *Medzyrzecz*, pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes, ne ad servitia dicto Castro *Medzyrzecz* taliter, ut prædictum est, debita stringerentur. Et post decessum dicti Domini DOMORATH, alii Capitanei, seu Tenutarii successerunt in Castrum *Medzyrzecz*, qui ignorabant de servitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, & aliarum villarum prædictarum, ex eo, quod fuerint hospites, videlicet de Terra Cracoviensi,
quidam

quidam Dominus SWOKZYANETZ. Et postea ortæ sunt guerræ in Regno Poloniæ ita, quod dicti Oppidani Landisbergenſes pro ſervitiis, Contributionibus, ſeu obventionibus de ipſa villa *Karmin*, & aliis, in jure non fuerunt moniti, & ſic evadere volunt, ita, ut dicto Caſtro *Medzyrzecz* ſervire Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item dixit ſe a multis Senibus audiviſſe, quod quidam Nobilis, terrigena Regni Poloniæ, limites inter hæreditates ſuas, & bona dictorum Oppidanorum de *Landisberg*, volens diſtinguere, conveniens cum præfatis Oppidanis Landisbergenſibus diſpoſuit, ordinavit, & conſuſit, quod pondera de fœno fortiter ligata ad medium fluminis *Wartha* poni debuerunt, ſicut & fecerunt, & quacunque dicta pondera, ſeu ligaturæ fœni per aquam dicti fluminis *Wartha* decurrerent, illic limites granicie diſtingui deberent, & notari; & factum eſt ita, quod ubicunque dicta pondera per aquam fluxerunt, ibi ab utraque parte limites notarunt, & eas ſervarunt, ſic, quod præfatus Nobilis medietatem fluminis *Wartha*, & medietatem pontis, ante dictum Oppidum *Landisberg*, in eodem flumine ſibi libere tenuit, & poſſedit, & medietatem pontalium, ſeu thelonei recepit, pro uſu ſuo, ſicut terrigena Regni Poloniæ. Inſuper idem teſtis dixit ſe audiviſſe, quod idem terrigena in medio pontis eiſdem ſuper fluvio, *Wartha* dicto, ante Oppidum *Landisberg*, habuit verſus partem ſuam, huc ad Poloniam unam clauſuram, ſeu valvam ſuper catenis conſtructam, quam ſuis ſeris claudebat, aliam vero valvam, ſeu clauſuram ſimilem dicti Oppidani Landisbergenſes, in eodem ponte, verſus Oppidum *Landisberg*, habuerunt. Item interrogatus, quid ſibi conſtaret de Caſtro *Drezen*? reſpondit, quod Caſtrum prædictum *Drezen*, & omnes hæreditates, ſilvæ, boræ, aut nemora in iſta parte fluvii *Notbeſz* ſita, ſunt intra limites Regni Poloniæ, non obſtante iſto, quod maxima pars dicti fluvii *Notbeſz*, propter obſtaculum retro Caſtri partem factum, per quod dictus

fluvius

fluvius *Notbesz* quasi retrograde in ista parte Castrî, in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich*, propter dicti fluvii *Notbesz*, in eum decursum, dictum Castrum *Drezen*, pro se pro hoc usurpare cupientes, *Notbesz* vocant, & appellant, & prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Notbesz*, meatu suo naturali in illa parte Castrî *Drezen* decurreret, prout prius decurrebat. Item sic dictus testis JOANNES JABLONOWSKI productus erat, sexaginta annorum, vel citra, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de prædictis limitibus? respondit, quod a multis senibus audivit, quod præfatæ villæ *Dreschno*, *Karmin*, *Ulim* & *Borek*, sunt intra limites Regni Poloniæ sitæ & locatæ, de Contributionibus vero, & ruinis per Villanos dictarum villarum, & Oppidanos Landisbergenfes, ratione emptionis earundem, deposuit ut testis primus. Item subiunxit, se scire de quadam turri lignea, quæ stetit super monte fortalitii in *Woronki*, quod recepta de *Woronki*, & in fluvio *Wartha* ipsa turris usque in *Santhok* missa, & ibidem in *Santhok*, dicta turris iterum super monte fortalitii *Santhok*, fuit extructa & locata, quod fortalitium *Santhok* spectabat, & spectare dignoscitur ab antiquo ad Regnum Poloniæ eo, quod idem Tenuarius, seu Capitaneus tenuit ambo fortalitia prædicta *Woronki* & *Santhok*, nomine Regis Poloniæ. Item tertius, & quartus testis NICOLAUS LGESIKAUS, & NICOLAUS KUKIELKA prædicti, jurati & interrogati, quid ipsis constaret de primis, responderunt per omnia ut præcedentes. Item anno Indictionis, Pontificatus, die, mense, quibus supra, hora vesperorum, vel quasi. In domo providi Viri NICLOS HEKHARTH Oppidani in *Ostrog*, constituti personaliter Nobilis Dominus NICOLAUS BAWOROWSKI Armiger, & prædictus NICLOS HEKHARTH dictæ Posnaniensis Diœcesis, medio juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit, de dicenda veritate in causis, & articulis supra dictis, deposuit. Et primo dictus NICOLAUS BAWO-

ROWSKI,

ROWSKI, septuaginta annorum ætatis, vel citra, dixit se in juventute sua, apud Tenutarium in fortalitia *Hochczit*, per unam septimanam clavigeram fuisse, quod fortalitium *Hochczit*, tunc spectabat, & pertinebat ad Coronam Regni Poloniæ, de quo etiam est publica vox, & fama. Item testis NICLOS HEKHARTH prædictus, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de præmissis, & erat septuaginta annorum, respondit, se tempore iuventutis suæ in Oppido *Landisberg*, tribus annis cum medio scholam, causa studii visitasse, & apud quendam Oppidanum ibidem in *Landisberg*, nomine JOANNEM COTH, expensas habuisse, qui quidem JOANNES COTH, dicto NICLOS HETHARTH, dicere habuit, ut recordaretur, quod vera granicies inter Regnum Poloniæ & novam Marchiam est, & fore dignoscitur in medio fluminis *Wartha* ante Oppidum *Landisberg*, & dixit fieri unum palum ferreum, in medio fluminis eiusdem *Wartha*, sub medio ponte stare infixum, qui palus mediat, & signat veras granicies inter Regnum Poloniæ & novam Marchiam. Item adiecit idem testis NICOLAUS HEKHARTH, quod, dum eodem tempore scholam in *Landisberg*, ambulasset, cum quodam suo constudente nomine HANNUS HOENDORFF, de districtu *Glogovien*, & cum aliis Clericis in fluvio *Wartha*, ibidem in *Landisberg*, notavit quidam casu supra dictum palum ferreum, notans & cum manibus suis palpan, pedibus, erecto super aquam corpore, stare se dixit, de eodem dicens ad socios suos: ecce adinveni palum, de quo hospes meus mihi referebat, & nunc si esset necesse, vellet eundem palum invenire, & ipsum cui placet, demonstrare; super quibus omnibus, & singulis præmissis, Magnificus, ac strenuus Dominus SANDIVOGIUS, Palatinus Poznaniensis, Capitaneus Majoris Poloniæ Generalis, præfati Domini VLADISLAI Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, suoque, nominibus petiit a me Notario Publico infra scripto, sibi fieri, & confici unum, vel plura, publicum seu publica instrumenta. Acta sunt hæc anno, indictione, Ponti-

ficatu, die, menſe, hora & loco quibus ſupra, præſentibus Diſcretis Viris Dominis STEPHANO PLEBANO in *Sirakowo*, & Nobilibus DOBROGOSTIO hærede ibidem, nec non STANISLAO PLEBANO in *Oſtrog*, & JOANNE KNISCHIO hærede Armigero Poznanienſis Dioceſis prædictæ; teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter & rogatis.

fidem & teſtimonium omnium & ſingulorum præmiſſorum rogatus & requiſitus.

Et ego NICOLAUS, quondam JOANNIS TARNOWSKI Clericus Poznanienſis Dioceſis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictorum juramentorum, de poſitionibus, aliisque omnibus & ſingulis præmiſſis, dum ſic, ut præmittitur, agerentur, & fierent, una cum prænominatis teſtibus præſens interfui, eaque ſic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præſens publicum Inſtrumentum manu mea propria ſubſcripſi, & in hanc publicam formam redegi. Signo & nomine meis ſolitis, & conſuetis conſignando, in

PETRUS

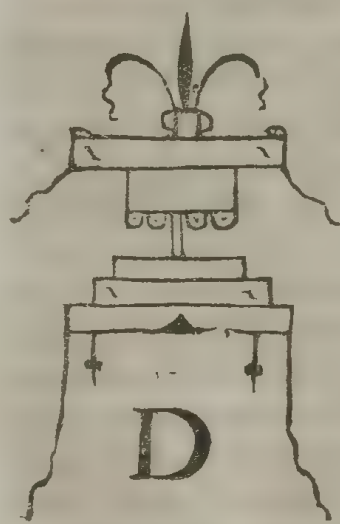
PETRUS Episcopus Lubucensis; cum suo Capitulo recognoscit CASIMIRUM Regem Poloniae, esse Dominum et Patronum Ecclesiae suae Lubucensis, eidemque fructus perceptos, et expensas litis remittit. Datum, Cracoviae, die 25 Junii Anno 1369.

Ex Originali.

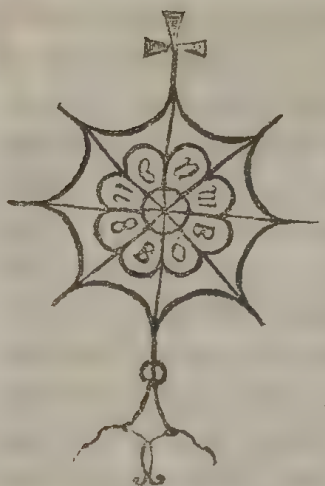
In Christi Nomine Amen. Nos PETRUS Dei, & Apostolicae sedis gratia Episcopus Lubucensis, ad universorum notitiam deducimus per praesentes, quod orta dudum inter Dominum HENRICUM bonae memoriae Episcopum Lubucensem Praedecessorem nostrum, & Capitulum suum Lubucense ab una, ac Serenissimum Principem Dominum CASIMIRUM Regem Poloniae Illustrem parte ab altera, materia quaestionis super occupatione, detentione, seu spoliatione, Bonorum, Villarum, Jurium, Jurisdictionum Ecclesiae nostrae Lubucensis, in ipsius Regis Poloniae Dominio & Regno constitutis, & in Romana Curia diutius ventilata, quamvis pro praedicto Praedecessore nostro, & Capitulo ipsius, ac contra Dominum Regem pridem lata fuit sententia definitiva, per Reverendissimum Patrem Dominum NICOLAUM olim Episcopum Tusculanum Cardinalem, cui eadem causa cum per Sanctissimum Patrem Dominum INNOCENTIUM Papam VI, tum per Dominum URBANUM Papam V, immediatum Successorem suum, fuerat delegata; tamen quia appellatione interposita, pro parte dicti Domini Regis, ad sedem Apostolicam ab eadem ipsa sententia multipliciter videbatur impugnari; Nos una cum Capitulo nostro volentes nobis & Ecclesiae nostrae consultius providere, mediantibus Reverendis Patribus Dominis JAROSLAW Archiepiscopo Gnesnensi, nec non FLO-

RIANO Cracoviensi, & JOANNE Posnaniensi Episcopis, per concordiam in *Kalisz* quarta feria infra Octavas Epiphaniæ Domini, sub anno Nativitatis Eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo octavo. Præsentibus & consentientibus Dominis JACOBO ENGILGORI, PETRO *de Loslavia*, JOANNE CONOPLATH, NICOLAO *de Borth*, & NICOLAO BARAN, Canonicis Ecclesiæ, & Procuratoribus Capituli Lubucensis factam, & sub sigillis Regalibus Serenissimorum Principum Minorum Regum Hungariæ, & Poloniæ, nec non nostris, & Capituli nostri Lubucensis prædicti roboratam omnem materiam quæstionis, duximus sopiendam; verum, quia per oblivionem in dicta concordia de infrascriptis articulis mentio aliqualis non habetur, pro qua timetur dicto Domino nostro Regi Poloniæ, vel ipsius Regnicolis in futurum, de quo toto corde doleremus posse præiudicium generari, promittimus tenore præsentium, & spondemus dictum Dominum Regem, ac ipsius terras, & homines cuiuscunque conditionis existant, ullatenus vigore dictæ sententiæ, ullo unquam tempore impetere, molestare, vel quomodolibet impedire, imo præfatæ sententiæ renunciavimus, & renuntiamus expresse per præsentem. Item recognoscimus dictum Regem Poloniæ nostrum, & Ecclesiæ nostræ verum Dominum, & Patronum, & ideo percepta omnia, & singula, ac expensas, ad quas dictus Dominus Rex nobis & Capitulo nostro prædicto per dictam sententiam fuerat condemnatus, ponimus in gratiam eiusdem Domini Regis, sperantes indubie ipsum virtute Nobilitatis suæ, etiam non coactum, nos & Ecclesiam nostram Magnificencia Regia consolari, qui etiam si nihil faceret, quod non credimus, pro eisdem, ipsa tamen percepta, & expensas ab eodem Domino Rege petere nolumus in vita vel morte, nec notamus eundem propter hoc, vel suos homines sive terras, incidisse in aliquas Suspensionis, Excommunicationis, vel Interdicti finaliter latas, ab homine latas, canone vel statuto; & si forte notari possent incidisse quoquo modo, consentimus ipsos homines, & terras suas ab
eisdem

eisdem absolvi, etiam ad cautelam, per quemlibet superiorem idoneum, & Interdictum huiusmodi relaxari. In quorum omnium evidentiam pleniorē præsentes literas in forma publica inscribi, & per Notarium publicum infrascriptum scribi fecimus, & nostri Sigilli appensione muniri. Actum, & Datum Cracoviæ in Domo habitationis Reverēdi in Christo Patris Domini JAROSLAI Divina providentia Sanctæ Gnesnensis Ecclesiæ Archiepiscopi, Die 25 mensis Junii, hora vesp̄arum, vel quasi, anno Domini 1369. Indictione septima. Præsētibz Reverendis Patribz, & Dominis præfato Domino JAROSLAO Archiepiscopo Gnesnensi, DOBROGOSTIO Decretorum Doctore Præposito, ARNALDO *de Taucina* Scholastico Cracoviensi, BELCZONE Scholastico Gneznensi, CLEMENTE Archidiacono Calisiensi Gneznensis Dioecesis, JOANNE *de Lessis* Præposito Lubucensi, STANISLAO *de Skrzyny* Canonico Cracoviensi, & aliis pluribus fide dignis testibus ad præmissa.

Et ego NICOLAUS quondam MICHAELIS *de Radkowiecz* Clericus Vratislaviensis Dioecesis, publicus autoritate Imperiali Notarius, præmissæ concordie restorationi, sive renuntiationi, recognitioni, consensui, & aliis omnibus, & singulis superius expressatis, dum sic agerentur & fierent, una cum prænominatis testibus, & Notario Publico infra scripto præfens interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi, & audivi, rogatus scripsi, & in hanc publicam formam redegi, me subscribens cum Sigillo dicti Domini Episcopi Lubucensis, signo & manu, quibus utor, in fidem & testimonium præmissorum.

Et ego AMBOLDUS JOANNIS *de Campino* Clericus Gnesnensis Diœcesis, Publicus auctoritate Apostolica, & Imperiali Notarius, præmissis omnibus & singulis una cum prænominatis testibus & Notario publico supra scripto præsens interfui, & requisitus hic me subscripsi, præsens instrumentum publicum consignando meo signo, & nomine consueto in testimonium præmissorum, & præfatus Dominus PETRUS Episcopus Lubucensis præsentibus decrevit, & mandavit sigillum ipsius appendendum.

LIMITES

Inter Poloniam, & Pomeraniam.

Designatio Finium per Nuntios Regis Poloniæ facta inter Poloniam, et Pomeraniam. Ex Arc'h. Regni. Liber Leg. Lit. M. f. 172. Anno 1549.

Transitus seu ductio finium, inter Regni Poloniæ fines, ab felici Ducatu Pomeraniæ, iuxta existimationem Dominorum Commissariorum Serenissimi Principis, & Domini Domini SIGISMUNDI AUGUSTI Dei gratia Regis Poloniæ &c. Facta feria tertia post Dominicam *Cantate*, Anno Domini MDXLIX. Incipit a flumine, quod fluit in Campo retro *Poplaw* minus, quod appellatur flumen vulgariter Polonice *Blysa Striga*, quod flumen minus *Poplow* adhærere Regno Poloniæ significat. Hoc ipsum flumen incidit in fluvium *Damice* dictum, postea limites ipsi per *Damice* usque per stagna

stagna *Coprinenski*, atque per medium stagni magni *Damen* dicti progrediuntur, cuius stagni medietas pertinet ad Regnum. Item a summitate ipsius stagni magni *Damen*, per fluvium sive torrentem dictum *Kulebarsflett*, usque ad altos tres lapides. Deinde ab illis lapidibus, qui lapides deponuntur per senes Regni Poloniae, nuper duo prostrati ad terram fere, & tertius lapis hactenus non est evulsus, & stat erectus: hoc per paucos annos factum fieri narrant. Postea ab illis lapidibus palude, quod Polonice dicitur *Tucesze błota*. Item ab hoc loco per mericam *Kolonwa* dictam, quæ adeo vere debet inclyto Regno Poloniae. Item per montem *Virginis*, qui locus etiam ad Regni Poloniae fines pertinere debeat, ab hoc loco directo tramite ad stagnum dictum *Tuche*, quod stagnum ad dextram partem, hoc est, ad fines Regni Poloniae pertinere, per Polonos dignoscitur; ab inde tramite recto, per declivia, usque ad montes. Deinde usque ad finem paludis Polonice *Waterbrok* dicti, ab inde traducuntur fines inter Inclytum Regnum, & felicem Ducatum Pomeraniae per paludem dictum *Welthetraw* protensive, usque ad paludem *Krummelin*, quod stagnum inter limites ponetur. Deinde directo tramite per borram, usque ad stagnum parvum, quod dicitur *Pritstem*, ab hoc loco usque ad stagnum dictum *Bnode*. Cuius stagni tres tracturae poloniae Regno pertinere debent; ad quod stagnum trahitur flumen *Zakow* dictum, a quo flumine per littus dicti lacus, transeunt fines ad littus magni stagni *Pyleborch* dicti, cuius stagni tractare fagenas tres ad Regnum pertinere debet. Exinde per fluvium ex isto stagno fluentem, qui iam *Pylone* dicitur, usque ad stagnum *Dolgensê*, usque ad summitatem dicti stagni per fluvium *Pilane*, usque ad vadum ipsius fluminis, ad quod devenit via magna & notabilis, dicta hoc nomine *Via Marchionalis*. Demum ipsa via usque ad pertorrentem *Plitznicze*, ad sylvam, quæ appellatur *Gurgir*, ab hac sylva usque per flumen, quod dicitur nigrum flumen, quo flumine fines terminari, in fluvium *Ligda*, alias *Kuddowe* apud *Landeg* Ducatum Prussiae. Et ex opposito per alterum flu-
vium

vium dictum *Daberniths* terminantur fines *Kraienke* a partibus vel finibus Prussiae.

LIMITES

Inter Poloniam & Silesiam.

*Actum in Castro Posnaniensi Sabbatho in Vigilia
Festi Immaculae Conceptionis Beatissimae
Mariae Virginis, Anno Domini Millesimo
septingentesimo vigesimo sexto.*

Oblatum est Officio praesenti Castrensi Posnaniensi ad Actican-
dum, & Actis praesentibus perpetuo relinquendum Decretum
granicierum, per Illustrissimos, tam Sacrae Regiae Maiestatis Polo-
niae, quam & Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Commissarios,
inter Regnum Poloniae ab una, & Ducatum Silesiae ab altera parte,
& Dominia, *Raviciense* in Regno, ac *Hernstadiense*, ac *Stramburgense*
in Ducatu Silesiae expeditur, manibus eorundem Illustrissimorum
Commissariorum propriis subscriptum, & Sigillis Gentilitiis in ru-
bro expressis communitum, sanum, saluum, & illaesum tenoris
eiusmodi. Quemadmodum Sacra Caesarea Regiaeque Maiestas,
velut supremus Dux Silesiae, Augustissimus & Invictissimus
CAROLUS Sextus, Divina favente Clementia Electus Romanorum
Imperator, Rex Germaniae, Hispaniae, nec non Hungariae, Bohe-
miae, Dalmatiae, Croatiae, & Sclavoniae, Archidux Austriae, Dux
Burgundiae, Styriae, Carylthiae, Carniolae, Marchio Moraviae, Dux
Lucemburgae, ac Superioris & Inferioris Silesiae &c. Et Sacra
Regia Maiestas Serenissimus AUGUSTUS Secundus Dei Gratia
Rex Poloniae, Magnus Dux Litvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae,
Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Kiioviae, Volhyniae, Podoliae,
Podlachiae,

Podlachia, Severia, Czerniechoviaque, nec non Hæreditarius Dux Saxoniae, Princeps Elector, Domini Nostri Clementissimi. Nos hoc nomine Commissarios OTTONEM VENCESLAUM Sacri Romani Imperii Comitem a NOSTESZ, Hæreditarium Dominum in *Lobvis, Proven, & Metrzdorff*, Sacrae Cæsareæ, Regiæque Maiestatis intimum & actuale Consiliarium, Camerarium, nec non Capitaneum Ducatus Vratislaviensis, ERNESTUM JULIUM Sacri Romani Imperii Comitem *de Gellborn*, Liberum Baronem *de Peters Valdan*, Hæreditarium Dominum in *Blansko*, suæ Sacrae Cæsareæ, Regiæque Catholicæ Maiestatis Camerarium, & Supremi Gubernii utriusque Ducatus Silesiæ Consiliarium, & JOANNEM CHRISTOPHORUM, Baronem *de Schweinitz*, Hæreditarium Dominum *Thscheplau, Wilkau, Witschitz, Milcke & Benckendorff*, Ducatus Glogoviensis Judicii Terrestris Assessorem, & Nos JOANNEM a *Radomicko* RADOMICKI Palatinum Junivladislaviensem, Maioris Poloniae Generalem, Mederecensem, Ossieensem Capitaneum, FRANCISCUM a *Buin* RADZEWSKI, Succamerarium Posnaniensem & MATHIAM *de Iwanowice* KOZMINSKI Pocillatorem Posnaniensem ad limites Ducatus Silesiæ, & Regni Poloniae in fundamento Compactatorum, de anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo, die vigesima quarta Aprilis, inter Augustissimum Imperatorem LEOPOLDUM, & Serenissimum Regem JOANNEM Tertium, nunc ab utrinque gloriosissimæ memoriæ approbatorum, & in huncce finem ablegarunt, ut non tantum controversias horum limitum, ante & post prædicta Compactata, inter Incolas Regni, & Ducatus exortas, atque violentias inter eos perpetratas disiudicemus, sed & vetustate aut iniuria temporis obscuratos limites renovemus, videlicet in Districtibus Silesiæ, Palatinatibus Posnaniensi & Calissieni adiacentibus, ut hic fomes controversiarum, & violentiarum inter hosce Incolas & subditos eradicetur: Nosque & mutua nostra declaratione ad diem & locum invicem Nobis assignatum condescendimus, ibidemque Iuramentum a No-

f d tris

stris Clementissimis Dominis iuxta Compactata præscriptum super recte iudicando explevimus, & Iurisdictionem nostram fundavimus, Partesque per literas Innotescenciales citatas audivimus, & intelleximus, quod inter villam *Czeben*, ad Dominium Cæsareo & Regio Camerale Hernstadiense pertinentem, in Ducatu Silesiæ, & villam *Laszczyna* in Regno Poloniæ nulla, ratione granicierum & limitum intervenit quæstio, & fundus in possessione utrarum partium absque omni controversia existat. Signa limitanea vero vetustate obscurata sunt. Proinde Nos in loco Campestri sub villis *Tribusht*, Illustri Baroni *de Rotman* pertinente, & dicta villa *Czedben* in Ducatu, & *Laszczyna* in Regno existentes scopulum angularem harum villarum, ab earum Possessore & Administratoribus indicatum, nobis & partibus præsentibus renovari, & signis metallis impositis communiri fecimus. Qui scopulus angularis itaque Regnum Poloniæ ab una, & Ducatum Silesiæ parte ex altera, & villas prædictas *Laszczyna* in Regno, *Czeben*, atque *Tribusht* in Ducatu distinguit, & incipit granicies inter eandem villam *Czedben*, & villam *Laszczyna*. Et quoniam abhinc iuxta indicatos scopulos, & arbores limitales procedendo, usque ad scopulum, unde definit fundus villæ *Laszczyna*, & incipit villæ *Schierakowo*, Illustrissimo Comiti SAPIEHA Capitaneo Bobrwycensi pertinentis pervenimus, & huncce Scopulum partes itidem agnoverunt, nobisque porro præfatus Illustrissimus Comes SAPIEHA, & Administrator Bonorum Hernstadiensium *de Reintbal* limites continuantes inter *Schierakowo*, & Hernstadienses villas usque ad palum in fundo nuncupato *Massel* existentem, ostendit. Itaque huncce scopulum pariter in præsentia nostra renovari fecimus, directionem renovationis inter mediorum scopulorum vero, ac augmentationis eorum, nec non infixionis palorum in locis paludinosi, & dimensionationis distantiae: videlicet unius eiusmodi signi limitalis ab altero, nostris Actuariis sive Secretariis, juratis adhunc actum a nobis expresse deputatis commissimus. Quæ commissio expedita sunt, ut sequitur; & quidem dimensionatio facta a pede unius scopuli ad pedem alterius.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum.

Numero
Imo
usque
2dum.

Sunt	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-

d 2

Virga
Geome-
trica 7
ulna-
rum 6
 $\frac{1}{2}$ Vratis
lavien-
sium.

Residua
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

6	2
11	6
14	med.
14	5
14	3.et med.
18	med.
6	1.et med.
9	---
16	1.et med.
13	med.
9	---
9	---
13	5
9	7
4	7
12	5
11	1
12	2
15	3
14	7
15	---
14	4
12	6-et med.

Numerus

<i>Numerus Scopulo- rum.</i>		<i>Virga Geome- trica</i>	<i>Residua ulna ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.</i>
a usque			
<i>Numero</i>			
24-25	Sunt - - - - -	8	7
25-26	- - - - -	13	---
<p>NB. Hic Vigessimus sextus scopulus est ultimus in Territorio Cæsareo Regii Cameralis Pagi <i>Czeben</i>, & abhinc incipit Territorium itidem Cameralis pagi <i>Urinšaul</i>, in quo quidam Nobilis prædium, cum appertinentibus nonnullis agris & sylvis possidet. Residuæ vero sylvæ & agri una cum residuis huius pagi incolis spectant ad Cæsareo Regiam Hernstadiensem Cameralem Præfecturam, hic pagus quoque conterminus est Polonico Dominio <i>Laszczyna</i>, isthic etiam continuat via, quæ ex Poloniæ Regno <i>Bojanovia</i> penes <i>Rakuffka</i>, per locum <i>Massel</i> nominatum, <i>Schierakowam</i>, vel <i>Rewitrani</i> tendit.</p>			
26-27	- - - - -	11	3
27-28	- - - - -	16	6
28-29	- - - - -	17	---
29-30	- - - - -	4	3. et med.
30-31	- - - - -	4	med.
		<i>Numerus</i>	

Numerus
Scopulo-
rum.a
usque

Numero

31-32	Sunt	-	-	-	-	-	-
32-33	-	-	-	-	-	-	-
33-34	-	-	-	-	-	-	-
34-35	-	-	-	-	-	-	-
35-36	-	-	-	-	-	-	-
36-37	-	-	-	-	-	-	-
37-38	-	-	-	-	-	-	-
38-39	-	-	-	-	-	-	-
39-40	-	-	-	-	-	-	-
40-41	-	-	-	-	-	-	-
41-42	-	-	-	-	-	-	-
42-43	-	-	-	-	-	-	-
43-44	-	-	-	-	-	-	-
44-45	-	-	-	-	-	-	-

NB. Apud hunc 45 Scopulum fini-
tur sylva ad prædium ante nominati
Nobilis pertinens, & incipit sylva Rusti-
corum & subditorum Cæsareo Regiæ
Hernstadiensis Cameralis Præfecturæ,
quæ sylva itidem conterminata est Po-
lonico Dominio *Laszczyzna*, & inter
hanc sylvam, & inter hocce Polonicum
Dominium *Laszczyzna*, adhuc dum con-

d 3

Virga
Geome-
trica.Residue
ulna ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.
med.

14	
11	5
11	2
8	6
14	4
15	4
16	7
10	7
10	5. et med.
9	2. et med.
12	7
14	3
13	3
12	4

Numerus

<i>Numerus Scopulo- rum.</i>		<i>Virga Geome- trica.</i>	<i>Residue ulna ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.</i>
<i>a usque</i>			
<i>Numero</i>	tinuat via penes <i>Rakuffka Bojanowa</i> ve- niens, vel <i>Schierakovam</i> , vel <i>Rubichum</i> , tendens.		
45-46	Sunt - - - - -	16	5
46-47	- - - - -	8	med.
47-48	- - - - -	14	5
48-49	- - - - -	10	4
49-50	- - - - -	11	1. et med.
50-51	- - - - -	11	4
NB. Apud hunc 51 Scopulum fini- untur limites sylvæ pertinentis ad Ru- sticos & subditos Cæsareo Cameralis pagi <i>Urinsaul</i> , & incipiunt limites iti- dem Cæsareo Cameralis pagi <i>Sandebor- skie</i> , qui pagus pariter conterminus est Polonico Dominio <i>Laszczyna</i> , pariter- que isthic via penes <i>Rakuffka Bojanowa</i> veniens, & <i>Schierakovam</i> , vel <i>Ravitium</i> , per <i>Massel</i> tendens continuat.			
51-52	- - - - -	12	5
52-53	- - - - -	13	2. et med.
53-54	- - - - -	13	6
54-55	- - - - -	11	6
55-56	- - - - -	11	4. et med.
56-57	- - - - -	12	2
57-58	- - - - -	11	3
<i>Numerus</i>			

Numerus
Scopulo-
rum.

a
usque

Numero

58-59	Sunt	-	-	-	-	-	-
59-60	-	-	-	-	-	-	-
60-61	-	-	-	-	-	-	-
61-62	-	-	-	-	-	-	-
62-63	-	-	-	-	-	-	-
63-64	-	-	-	-	-	-	-
64-65	-	-	-	-	-	-	-
65-66	-	-	-	-	-	-	-
66-67	-	-	-	-	-	-	-
67-68	-	-	-	-	-	-	-
68-69	-	-	-	-	-	-	-
69-70	-	-	-	-	-	-	-
70-71	-	-	-	-	-	-	-
71-72	-	-	-	-	-	-	-
72-73	-	-	-	-	-	-	-
73-74	-	-	-	-	-	-	-
74-75	-	-	-	-	-	-	-
75-76	-	-	-	-	-	-	-

NB. Apud hunc 76 Scopulum fini-
untur limites supranominati Cæsareo
Generalis pagi *Sandebuski*, & incipiunt
limites Cæsareo Cameralis pagi *Backen*,
qui pagus etiam adhuc conterminus est

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulna ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

12	---
11	2
12	2.et med.
9	2.et med.
10	2.et med.
6	6.et med.
12	3
8	med.
8	6.et med.
9	---
9	3.et med.
9	4.et med.
13	3.et med.
11	---
10	2
5	6
12	1
15	---

Numerus

<i>Numerus Scopulo- rum.</i>		<i>Virga Geome- trica.</i>	<i>Residua ulna ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metricar.</i>
a	Polonico Dominio <i>Laszczyna</i> , & inibi		
usque	etiam via penes <i>Rakuffka</i> , via <i>Bojanowa</i>		
	veniens, & <i>Schierakowam</i> , vel <i>Ravitium</i>		
<i>Número.</i>	per <i>Massel</i> tendens adhuc continuat.		
76- 77	Sunt - - - - -	7	5
77- 78	- - - - -	12	7
78- 79	- - - - -	11	2
79- 80	- - - - -	6	5
80- 81	- - - - -	13	7
81- 82	- - - - -	6	2
82- 83	- - - - -	6	2. et med.
83- 84	- - - - -	11	6
84- 85	- - - - -	11	med.
85- 86	- - - - -	12	---
86- 87	- - - - -	13	1
87- 88	- - - - -	6	2. et med.
88- 89	- - - - -	6	3
89- 90	- - - - -	8	3
90- 91	- - - - -	12	4. et med.
91- 92	- - - - -	7	2
92- 93	- - - - -	13	1
93- 94	- - - - -	13	1
94- 95	- - - - -	11	5
95- 96	- - - - -	11	5
96- 97	- - - - -	12	---
97- 98	- - - - -	11	7
98- 99	- - - - -	10	6
99-100	- - - - -	8	5

Numerus

<i>Numerus Scopulo- rum.</i>	<i>a usque</i>	<i>Número</i>	NB. Apud hunc centesimum Sco- pulum defacto stat grandis limitanea quercus, apud quam finiuntur Laszczy- nenses limites, & incipiunt Sierakovien- ses, vel Ravicienses limites, e regione horum limitum in Cæsareo Territorio super colliculo sunt famosæ illæ tres mensæ sic dictæ, quod inibi olim Ligni- censes, Bugenses & Volavienses Silesiæ Duces cibo se refecerint, cum illic loci venationi vacarent, abhinc iam sæpius nominata penes <i>Rakuffka Bojanowa</i> ve- niens, ad <i>Sierakowam</i> , seu <i>Ravitium</i> ten- dens via adhuc continuat.	<i>Virga Geome- trica.</i>	<i>Residue ulna ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.</i>
100-101	Sunt	- - - - -		8	4
101-102	-	- - - - -		6	6.et med.
102-103	-	- - - - -		8	1
103-104	-	- - - - -		5	3.et med.
104-105	-	- - - - -		8	2
105-106	-	- - - - -		8	3
106-107	-	- - - - -		10	---
107-108	-	- - - - -		9	2.et med.
108-109	-	- - - - -		11	---
109-110	-	- - - - -		8	1
110-111	-	- - - - -		10	---
111-112	-	- - - - -		7	3.et med.
112-113	-	- - - - -		8	2.et med.
113-114	-	- - - - -		8	1.et med.
114-115	-	- - - - -		10	5.et med.
115-116	-	- - - - -		5	4.et med.
116-117	-	- - - - -		8	2
117-118	-	- - - - -		5	6

† e

Numerus

<i>Numerus Scopulo- rum.</i>		<i>Virga Geome- trica.</i>	<i>Residua ulnae ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.</i>
	<i>a usque</i>		
<i>Numero</i>			
118-119	Sunt - - - - -	5	1
119-120	- - - - -	6	3.et med.
120-121	- - - - -	6	---
121-122	- - - - -	7	6.et med.
122-123	- - - - -	7	3
123-124	- - - - -	6	6.et med.
NB. Apud hunc 124 Scopulum fi- niuntur limites Cæsareo Cameralis pagi <i>Bakcen</i> , & incipiunt limites Cæsareo Ca- meralis pagi <i>Woydnick</i> , ex parte Silesiæ, ex parte vero Regni Poloniæ continuant limites Dominii Sierakoviensis & Ravi- viciensis per sic nominatum locum <i>Massel</i> .			
124-125	- - - - -	4	5.et med.
125-126	- - - - -	7	1
126-127	- - - - -	6	4.et med.
127-128	- - - - -	8	6.et med.
128-129	- - - - -	5	6
129-130	- - - - -	11	4
130-131	- - - - -	6	---
131-132	- - - - -	8	2
132-133	- - - - -	9	1
			<i>Numerus</i>

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Numero

Virga
Geome-
metrica

Residua
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

133-134	Sunt	-	-	-	-	-	-	6	1
134-135	-	-	-	-	-	-	-	6	7
135-136	-	-	-	-	-	-	-	9	4
136-137	-	-	-	-	-	-	-	8	4
137-138	-	-	-	-	-	-	-	6	5.et med.
138-139	-	-	-	-	-	-	-	6	3.et med.
139-140	-	-	-	-	-	-	-	10	2
140-141	-	-	-	-	-	-	-	7	—
141-142	-	-	-	-	-	-	-	14	1
142-143	-	-	-	-	-	-	-	10	5
143-144	-	-	-	-	-	-	-	13	4.et med.

NB. Apud hunc Centesimum qua-
dragesimum quartum Scopulum, ex
parte Cæsarea incipit, sic nominatus lo-
cus *Wilkolmer, Graupffrauch*, & hoc no-
men retinet, seu servat usque ad locum
Massel dictum.

144-145	-	-	-	-	-	-	-	13	2
145-146	-	-	-	-	-	-	-	13	1
146-147	-	-	-	-	-	-	-	12	7
147-148	-	-	-	-	-	-	-	6	med.
148-149	-	-	-	-	-	-	-	4	5

<i>Numerus Scopulo- rum & Palorum.</i>		<i>Virga Geome- trica.</i>	<i>Residua ulna ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.</i>
a			
usque			
<i>Numero</i>			
149-150	Palus	13	—
150-151	-	13	6.et med.
151-152	-	13	4
152-153	-	7	6
153-154	-	5	med.
154-155	-	6	3.et med.
155-156	-	5	3
156-157	-	10	6
157-158	-	7	3
158-159	-	12	1
NB. Apud hunc Scopulum 159. tam ex parte Silesiæ, quam ex parte Poloniæ incipit locus ab immemorabili tempore <i>in das Massel</i> nominatus.			
159-160	-	6	5
160-161	-	11	5
161-162	-	13	3
162-163	-	12	4
163-164	-	11	med.
164-165	-	7	3
165-166	-	11	1.et med.
166-167	-	12	4.et med.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Numero

167-168	Palus	-	-	-	-	-	-
168-169	-	-	-	-	-	-	-
169-170	-	-	-	-	-	-	-
170-171	-	-	-	-	-	-	-
NB. Transeundo viam in villam Maffel tradentem.							
171-172	-	-	-	-	-	-	-
172-173	-	-	-	-	-	-	-
173-174	-	-	-	-	-	-	-
174-175	-	-	-	-	-	-	-
175-176	-	-	-	-	-	-	-
176-177	-	-	-	-	-	-	-
177-178	-	-	-	-	-	-	-
178-179	-	-	-	-	-	-	-
179-180	-	-	-	-	-	-	-
180-181	-	-	-	-	-	-	-
181-182	-	-	-	-	-	-	-
182-183	-	-	-	-	-	-	-
183-184	-	-	-	-	-	-	-
184-185	-	-	-	-	-	-	-
185-186	-	-	-	-	-	-	-
186-187	-	-	-	-	-	-	-
187-188	-	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulna ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metricar.

13	4
9	--
17	5
5	6.et med.
8	6.et med.
3	3
3	2.et med.
9	3
5	2.et med.
5	6
9	3.et med.
9	3.et med.
9	3
9	3
10	4
9	3.et med.
9	5
9	3
9	3
9	4
9	4

<i>Numerus Scopulo- rum & Palorum.</i>		<i>Virga Geome- trica.</i>	<i>Residue ulnae ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metricarum.</i>
<i>a usque Numero</i>			
188-189	Palus	9	3. et med.
189-190	-	9	4
190-191	-	9	3. et med.
191-192	-	9	3. et med.
192-193	-	9	4
193-194	-	9	4. et med.
194-195	-	10	2. et med.
195-196	-	8	5. et med.
196-197	-	8	1
197-198	-	10	5
198-199	-	10	—
199-200	-	6	2
200-201	-	13	—
201-202	-	15	1
202-203	-	11	6. et med.
203-204	-	8	5
204-205	-	9	1

NB. Inter hæc duo signa limitanea,
vel terminalia ex parte Cæsarea finiun-
tur limites Cæsareo Cameralis pagi
Woydnick, & incipiunt limites Cæsareo
Cameralis pagi Schwinaren.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

II
usque

Numero

205-206	Palus	-	-	-	-	-	-
206-207	-	-	-	-	-	-	-
207-208	-	-	-	-	-	-	-
208-209	-	-	-	-	-	-	-
209-210	-	-	-	-	-	-	-
210-211	-	-	-	-	-	-	-
211-212	-	-	-	-	-	-	-
212-213	-	-	-	-	-	-	-
213-214	-	-	-	-	-	-	-
214-215	-	-	-	-	-	-	-
215-216	-	-	-	-	-	-	-
216-217	-	-	-	-	-	-	-
217-218	-	-	-	-	-	-	-
218-219	-	-	-	-	-	-	-
219-220	-	-	-	-	-	-	-
220-221	-	-	-	-	-	-	-
221-222	-	-	-	-	-	-	-
222-223	-	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulna ex-
cedentes
longitu-
dinem

Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

II	5
IO	2
IO	med.
IO	---
II	4
8	6
9	2
6	6 et med.
8	2
IO	2. et med.
II	3. et med.
II	2. et med.
12	med.
II	I
7	---
9	6
6	med.
II	4

NB. Inter 223 Scopulum & 224 Pa-
lum est ex Poloniæ villis, - vel præ-
diis transitus, per sic nominatum mon-
tem *Sauberg*, ad Cæsareo Regios Ca-
merales pagos *Heyduken* & *Schwinaren*.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Numero

223-224	Palus	-	-	-	-	-
224-225	-	-	-	-	-	-
237-238	-	-	-	-	-	-
238-239	-	-	-	-	-	-
239-240	-	-	-	-	-	-
240-241	-	-	-	-	-	-
241-242	-	-	-	-	-	-
242-243	-	-	-	-	-	-
243-244	-	-	-	-	-	-
244-245	-	-	-	-	-	-
245-246	-	-	-	-	-	-
246-247	-	-	-	-	-	-
247-248	-	-	-	-	-	-
248-249	-	-	-	-	-	-
249-250	-	-	-	-	-	-
250-251	-	-	-	-	-	-
251-252	-	-	-	-	-	-
252-253	-	-	-	-	-	-
253-254	-	-	-	-	-	-
254-255	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
trica.

Residue
ulna ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

9	3
8	1
8	3
8	7
8	med.
9	---
8	1
8	6
7	7
9	---
8	med.
8	3. et med.
6	6
5	2
8	3
10	---
9	6 et med.
8	7
10	---
7	6 et med.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Numero

255-256
256-257
257-258

Palus - - - - -
- - - - -
- - - - -

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

9
9
5

4.et med.
5.et med.
2.et med.

NB. Hic 258 Triangularis Palus est ultimum Cæsareo Regii Hernstadiensis Territorii Cameralis terminale signum, apud quod Cæsareo Regii Hernstadiensis Cameralis Territorii cum Regno Poloniae dislimitatio terminatur; siquidem ab hoc Triangulari Palo suum initium sumit Territorium Dynastiae Trahensbergensis, & sic, uti præfertur, scopuli, seu limitantes cumuli erecti sunt centum octuaginta octo, & quercini iuxta Cæsarea aquila signati, pali septuaginta infixi universim, denique ducenta quinquaginta octo vera, & legitima signa terminalia.

Continuantes vero negotium limitaneum, & ad Causam controversam inter prædictum Illustrissimum Comitem SAPIEHA, Possessorem villarum *Sierakowa, Rawicz, Schimanowa, & Polono Dębno* parte una, & Excellentissimum Comitem ab HARTZFELD Dynastam Trachenbergensem, Hæreditarium Dominum villarum *Laskowo, Korzenko, & Theudo Dębno* parte altera descendentes, ibidemque expeditis ab his partibus ductibus, earum desuper probationes, & reprobationes, ac conclusiones submittivas exaudientes. Siquidem de situatione locorum juxta Instrumentum, seu recessuale anno millesimo quingentesimo trigesimo primo, Feria quinta, die S. Matthæi Apostoli, & Evangelistæ confectum, a partibus litigantibus productum, sufficienter informari non potuimus. Proinde ex Inquisitione testium fide dignorum investigationem resolvimus. Quoniam vero hoc in termino Illustrissimus Comes SAPIEHA, semotis quibusvis beneficiis, Iuris comprobationem juratoriam Excellentissimo Comiti de HARTZFELD, super realitatem Ductus sui cum sex testibus sponte detulit, & Comes de HARTZFELD ad hanc comprobationem juratoriam libere consensit.

Nos itaque Commissarii auditis, & perlectis hisce, quæ in Iudicium nostrum, ut præfertur, deducta sunt, hocce Iuramentum, uti in re dubia, iustum censuimus, & Comitem de HARTZFELD, ad præfatam comprobationem juratoriam admissibilem esse decrevimus, atque hacce comprobatione præstita, ad erectionem Scopulorum, & infixionem Palorum, juxta ductum Comitis de HARTZFELD, procedendum fore sententiavimus.

Et quoniam per Secretarium nostrum Polonicum facta insinuatione peremptoria huius Decreti, atque ad audiendam hancce comprobationem Comite de SAPIEHA, nec per se, nec per Mandatarium comparente, præfatus Comes de HARTZFELD, cum sex testibus delatum Iuramentum in sequentem ab ipsomet Comite SAPIEHA porrectam Rotam deposuit.

Ego

Ego N. N. Iuro Deo Omnipotenti, quod juxta Instrumentum anni millesimi quingentesimi trigesimali primi, & secundum illud ductum meum per vera signa in arboribus exsecata, incipiendo a palo, a quo realiter duxi, & specificata loca, quæ in Instrumento istius anni reperiuntur, non aliter nominare scio, quam prout monstraverim in his locis esse nominata, utpote *Krzyck Zaiazdy, Mokra, Struga*, Scopulum determinantem tres Hæreditates effective monstraverim, & fluvium *Orla* ibi esse nominatum, ubi præsentavi, & hæc, quæ Iuramento exprimo, secundum obloquentiam scripti, non appetendo quidpiam, in avulsionem fundorum Regni Poloniæ, quam & Vicini mei, invoco, ut Deus me adjuvet, & Christi Domini Passio.

Testes vero in sequentem.

Ego N. N. Iuro Deo Omnipotenti, quod ductus Illustrissimi Comitis de HARTZFELD remonstratus verus, & realis est, tam per signa in arboribus exsecata, incipiendo a Scopulo, a quo, quam per nominata loca in iis, non aliis locis, in quibus demonstratum est, esse vere, & realiter illa, utpote locus *Krzyck, Zaiazdy, Mokra, Struga*, & scopulum prope *Orlam* iacentem, tum etiam in eo loco *Orlam* esse, ubi demonstratum est Illustrissimis Commissariis, & quod hocce Testimonium præsto nullo corruptionis favore, ac gratiæ particularis interesse, sed quod per veram notitiam hæc omnia in Instrumento expressa habeo, & pro certo suo, hoc nunc dico, sic me Deus adjuvet, & Christi Domini Nostri Passio.

Adeoque ad executionem Decreti nostri processimus, & erectionem Scopulorum, ac infixionem Palorum, utpote signorum limitaneorum inter Regnum, ac Ducatum, ac villas prædictas litigantium fieri fecimus sequenti ordine. Nempe incipiendo a Palo triangulari, ad quem Territorium Cæsareo Regiæ Præfecturæ Bonorum Cameralium Hernstadienses, & sylva ad urbem *Hernstadt* pertinens cum Poloniæ Regno, & sæpèdicta villa *Sierakowo* limitare desinit.

Numerus Scopulo- rum & Palorum videlicet a Palo predicto Triangu- lari in Fundo Massel usque ad Numer. 1		Virga Geome- trica 10 Pedes conti- nentes.	Pedes.
a 1. ad 2	Palus	5	---
2- 3	-	5	---
3- 4	-	5	---
4- 5	-	5	---
5- 6	-	5	---
6- 7	Scopulus sine signis metalliis inter ar- bores alneas	7	6
7- 8	Palus	7	4
8- 9	-	5	---
9-10	-	5	---
10-11	-	5	---
11-12	-	5	---
12-13	-	5	---
13-14	-	4	---
14-15	-	5	---
15-16	-	5	---
16-17	Scopulus, in quo truncus quercinus, & lapides campestris sunt	5	---

Numerus

Numerus Scopulo- rum & Palorum.		Virga Geome- metricæ	Pedes.
17-18	Palus	5	---
18-19	-	5	---
19-20	-	5	---
20-21	-	5	---
21-22	-	5	---
22-23	Scopulus, cui lapides campestris in forma Crucis, vitra, carbones, lateres, & ferri scoria infusa, ac eius cuspidi tres lapides impositi, & apud istum scopulum finitur sic nominatus locus <i>Massel</i> penes viam ex <i>Sierakowa</i> , quæ per <i>Massel</i> tendit	9	3
23-24	Palus penes viam ex <i>Sierakowa</i>	29	3
24-25	Scopulus cum supra memoratis signis metallis ad istam viam abhinc perviam, & agros ad dextram versus prædium <i>Guskyanum</i>	17	4
25-26	Scopulus ad unum cornu huius prædii	19	8
26-27	Scopulus ad alterum cornu huius prædii	12	6
27-28	Scopulus apud viam ex <i>Sierakowa</i> NB. Isti tres scopuli complectuntur prædium <i>Guskyanum</i> .	39	8
28-29	Scopulus ad viam ex <i>Sierakowa</i> penes quercum limitalem	36	2
29-30	Scopulus NB. Inter istos duos scopulos tendit via ex <i>Sierakowa</i> .		

Numerus Scopulo- rum & Palorum.		Virga Geome- trica.	Pedes.
30-31	Scopulus ad initium loci <i>Krzyck</i> -	18	8
31-32	Scopulus - - - - -	46	4
32-33	Palus - - - - -	23	4
33-34	Scopulus apud viam cruciatam tenden- tem ex <i>Korzensko</i> Ravitium -	25	—
34-35	Scopulus - - - - -	25	2
35-36	Scopulus - - - - -	46	—
36-37	Palus - - - - -	30	—
37-38	Scopulus - - - - -	23	—
38-39	Scopulus in fine loci <i>Krzyck</i> , & fylva, ubi definit limes <i>Laskoviensis</i> cum <i>Sierakowa</i> , & initium capit villa <i>Kor-</i> <i>zensko</i> cum <i>Sierakowa</i> - - - - -	29	2
39-40	Scopulus in agro sub Prædio sic dicto, <i>Lauffins</i> - - - - -	19	—
40-41	Scopulus - - - - -	18	8
41-42	Palus - - - - -	30	6
42-43	Scopulus ad incisam quercum metalem	45	—
43-44	Scopulus - - - - -	19	6
44-45	Scopulus ubi tres extiterunt quercus limitales - - - - -	21	8
NB. Hic finitur Territorium <i>Siera-</i> <i>koviense</i> cum <i>Korzenko</i> , & inchoatur li- mes villæ <i>Szymanowa</i> , itidem cum villa <i>Korzenko</i> .			
45-46	Scopulus in campum, versus sinistram	29	6

Numerus Scopulo- rum & Palorum.		Virga Geome- trica.	Pedes.
46-47	Scopulus - - - - -	29	6
47-48	Palus - - - - -	34	---
48-49	Scopulus in via, quæ Ravitium tendit	40	---
49-50	Palus - - - - -	27	4
50-51	Scopulus - - - - -	31	5
51-52	Scopulus - - - - -	35	4
52-53	Palus - - - - -	40	2
53-54	Scopulus ad sic dictum locum <i>Zaiazde</i> , apud Polono Dęmbnensem viam, & hic definit limes villæ <i>Korzensko</i> cum villa <i>Szymanowa</i> , & incipit limes villæ <i>Theudo Dęmbno</i> cum <i>Szymanowa</i> - -	27	2
54-55	Scopulus in pratis <i>Dęmbno</i> - - -	9	2
55-56	Scopulus - - - - -	30	6
56-57	Palus - - - - -	30	6
57-58	Scopulus - - - - -	24	1
58-59	Scopulus - - - - -	29	8
59-60	Palus - - - - -	17	6
60-61	Scopulus in fine pratorum <i>Dęmbno</i> , & initio sylvæ <i>Dęmbno</i> - - -	16	2
61-62	Scopulus - - - - -	18	2
62-63	Scopulus - - - - -	15	8
63-64	Scopulus penes antiquam viam -	16	6
64-65	Scopulus - - - - -	18	---
65-66	Scopulus penes viam <i>Sarnensem</i> & <i>Mon-</i> <i>ticulum</i> - - - - -	15	6

<i>Numerus Scopulo- rum & Palorum.</i>		<i>Virga Geome- trica.</i>	<i>Pedes.</i>
66-67	Scopulus	12	4
67-68	Scopulus	17	6
68-69	Scopulus	14	2
69-70	Scopulus	23	—
70-71	Scopulus ad initium <i>Mokra Struga</i>	13	—
71-72	Palus	15	—
72-73	Palus	14	—
73-74	Scopulus	17	4
74-75	Scopulus	20	—
75-76	Scopulus	21	2
76-77	Scopulus in quo truncus quercinus, & alia signa metalla	17	6
77-78	Palus	12	—
78-79	Scopulus in monticulo ad finem gurgi- tis <i>Mokra Struga</i>	11	6
79-80	Scopulus ad viam ex Sarne tendentem ad villam <i>Theudo Dęmbno</i>	11	8
80-81	Scopulus	20	2
81-82	Scopulus	22	4
82-83	Scopulus	9	—
83-84	Scopulus angularis, ubi desinit limes villæ <i>Szymanowa</i> , cum villa <i>Theudo Dęmbno</i> , & incipit limes villæ <i>Awolno</i> cum memorata villa <i>Dęmbno</i>	10	—

Et sic

Et sic, uti præfertur, scopuli, seu limitantes cumuli erecti sunt quinquaginta unus, & quercini pali inusta Cæsarea aquila partim signati, partim vero anchora, quam Comes de HALTZFELD in armis suis præsefert triginta tres infixi, incipitque postremo dicta villa, videlicet *Theudo Dębno*, cum villa *Stwolno*, in Regno limitare, quarum jam dictarum villarum limites disiudicandi restant, proinde ad eandem disiudicationem terminum talem, qualem modo perfigere debuimus, ad diem duodecimam mensis Maji, anni millesimi septingentesimi vigesimi septimi limitamus, prorogamus, & differimus præsentibus, cum eo iudicii Commissarialis Decreto, quatenus partes inter se agentes, videlicet Possessores villarum *Stwolno*, *Goleiewo*, *Goleiewko*, & *Pokostaw* parte una, parte vero altera villarum *Theudo Dębno*, *Gaudke*, & *Zmigród*, ac alii subsequentes a violentis invasionibus fundorum sese abstineant, sub pænis iudicio Commissoriali arbitrariis; verum quivis illorum in possessione, & usu maneat, in quo ante ductum suum existerat, Decreto præsentis ad præmissa mediante.

Actum in Territorio inter villam *Gaudke* & *Lakta*, die decima sexta Novembris, anno millesimo septingentesimo vigesimo sexto. OTTO VENCESLAUS Comes *Noszyć* & *Reineck*, manu propria. Locus sigilli rubri. ERNESTUS IULIUS Comes *de Gellhorn*, manu propria. Locus sigilli rubri. IOANNES CHRISTOPHORUS LIBER BARO *de Schunitz*. Locus sigilli rubri. IOANNES ANTONIUS *a Radomicko* RADOMICKI Palatinus Iunivladislaviensis, Majoris Poloniæ Generalis, manu propria. Locus sigilli gentilitii in rubro expressi. FRANCISCUS *a Brun* RADZEWSKI Succamenarius Palatinus Posnaniensis, manu propria. MATHIAS *de Iwanowice* KOZMINSKI Pocillator Posnaniensis. Originale vero eiusdem Decreti, hic circa Acta, perpetuitatis gratia, relictum est, illisque insutum.

IOANNES CHRISOSTOMUS *Bozy*

RADOIEWSKI Vexill. Bidgost.

Iudex Surrogatus Castren. &

Vicecapitaneus Posnaniensis.

(L.S.)

g

Ex Actis Castren.

Posnaniens. extrad.

Correxit FALĘCKI.

mppr.

Rationes ad Puncta Responsi Legati Cæsarei, Anno 1730. porrecta, exhibitæ, quibus probatur, quod Actus Dislimitationis inter Bona Rawicz Polonica, & Laskowo Silesitica, non possit subsistere. Ex Arch. Illustrissimi Comitis Dębowski Episcopi Cujaviensis.

Ad Imum.

Non potest excusari error in male inchoato actu, quia non erat potestatis Dominorum Commissariorum, ad suum beneplacitum incipere, ubi voluerunt; habuerunt enim in instrumento sibi dato præscriptam regulam, inchoare a fundo Domini ZAKREWSKI & ante omnia, iniurias eidem illatas, incarcerationem contra jura Regni, quæ neminem, nisi jure victum, captivare permittunt, investigare, & decidere, satisfactionemque injuriato Nobili procurare. Illi vero mente instrumenti frustrata, suo beneplacito rem inceperunt.

Ad Ildum. Verum est, quod procul dubio bonus eventus Commissionis fuisset, si Domini Commissarii processissent ad ea, quæ illis instrumentum indicabat, hoc est, ad iniurias Domino ZAKREWSKI illatas; sed ex responso secundi puncti Illustrissimi, Excellentissimi Domini Magni Legati patet, Dominos Commissarios Silesiæ a principio dislimitationis non habuisse facultatem decidendi de violentiis Domino ZAKREWSKI illatis, quia illis modo primum Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Comes de Wratislaw procuravit hanc potestatem, uti docet responsum. Sumus ergo & in hoc iniuriati, quia nos hoc, in quo fuimus maxime gravati, evincere sine scitu Sacræ Cæsareæ, Regiæque Catholicæ Maiestatis non potuimus. Ad finem huius puncti facit spem Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus novæ Commissionis cum Domino GATIEWSKI, quod & nos demississime exposcimus.

Ad

Ad IIIum. Non ideo tempus bimestre, & unus dies præfixum est tenore Compactatorum, ne res longius protrahantur, uti Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus asserit, sed ideo, ut nihil præcipitetur, locusque detur reflexioni, & combinationi, quod juris beneficium per hunc actum Polonis fuit ademptum.

Quod vero Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus asserit Dominum Capitaneum, uti Patrem, & Tutorem liberorum, habuisse jus ad actionem granicalem, ad hoc respondemus: Republicam pupillorum, & fundi esse primam protectricem, cuius juribus incompetens Actor præiudicare non potuit.

Ad IVtum & Vtum responsum, ratione juramenti præstiti, tales damus rationes: *Primo* Rotam juramenti fuisse malam, Gentique nostræ præiudiciolissimam; fuit enim hoc juramentum non realitatis, sed crudelitatis. Iuravit enim Dominus Comes, quod *alium ductum non aliter nominare scio*. Quis unquam vidit similem actum? ubi debuit præstare juramentum affirmative, iuravit suppositive. Nescire enim alium ductum Dominum Comitum concedimus, sed decisive id, quod positive nescivit, juramento comprobare, sine læsa conscientia non potuit. *Secundo*: Iuramentum non fuit sero reclamatum, quia ante bimestre; sed actus Commissionis contra compactata præcipitatus ante propositum juramentum a testibus, qui testes, si non fuerant Nobiles, saltem non subditi Domini Comitibus debuerant esse. Plebeix enim, & subiectæ personæ metu Dominorum, odio adversariorum jurare, & testari possunt. Deinde asseritur ab Illustrissimo, Excellentissimo Domino Magno Legato, non esse Legem Silesiæ jurare in ultimo scopulo; Nos respondemus: si in uno lex nostra est acceptata, nimirum in delatione juramenti, debuit necessario & in aliis punctis observari: & hic negamus per omnia Dominum Capitaneum potuisse deferre juramentum. Delatio enim juramenti donum quoddam sapit; fundus autem Reipublicæ ab uno homine particulari donari non potuit. Deinde est gravis in contextu decreti error,

Rationes ex quibus patet Granicies inter Rawicz, Stwolno etc. noviter erectas non posse subsistere.

Ima Ratio.

Respondetur ad rationes Illustrissimi, Excellentissimi Magni Legati, in anteriori conferentia datas, & præcipue ad illam, quam Illustrissimus Legatus dederat, quod res sit juramento evicta, & dicimus: Si Decretum latum fuisset ex documentis partem convincentibus, ex inquisitionibus ductum suum probantibus, tunc talis sententia juramento conclusa, posset esse difficilis ad meliorandum. Sed hic, fin secus factum, uti nos contextus decreti edocet, & adhuc probat, nulla Domino Comiti fuisse documenta, quia in sola ratione delati juramenti fundatur, & inde sequitur.

IIIda Ratio. Sciverunt bene Domini Commissarii Silesiæ rem agi inter Gentes. Ergo si habuissent documenta rem evincentia, certo certius noluissent acceptare delationem juramenti; quia, tanquam jure, potuissent evincere, noluissent dono habere; etenim delatio juramenti donum quoddam sapit. Hinc

IIIItia Ratio. Si Fundus Reipublicæ ab uno homine particulari potuit benevole alienari, uti patet ex fundamentali Decreti ratione, non induco hic rationem ex anterioribus conferentiis sæpius repetitam, defunctum Dominum Capitaneum fuisse, tantum Bonorum Rawicz ad vitalitium Possessorem, sed pro illa Illustrissimi Legati responsione, hanc rem debuisse Polonos Commissarios inquirere, quid ad nos? talem subiungo reflexionem: verum est nostros hac in parte errasse; sed hic error rei iniustæ, uti evidenter patet, (sola enim delatio juramenti Domino Comiti rem evicit) nullum potest dare fundamentum. Qua ergo conscientia fundus indebite lucratus possideri potest?

IVta Ratio.

IVta Ratio. Quando ad delationem juramenti ventum est, debuit primo juramentum iniungi parti Actoreæ, quia secundum omne jus, & æquum, deficientibus documentis, Actor prior est ad comprobandum. In tenore vero Decreti nulla mentione facta de Actore, statim nomine defuncti Domini Capitanei iniunctum Citato juramentum: quod tamen ab Actore judicialiter nunquam est delatum. Patet ergo gravis Decreti error, qui non potest, nisi per aliam Commissionem corrigi.

Vta Ratio. Quod Dominus Comes juramentum præstitit non attendente parte.

VIta Ratio. Iuramentum peractum est non in ultimo scopulo, uti est moris, & consuetudinis, sed in territorio cum sex testibus subditis, qui si non Nobiles, saltem non subditi debuerant fuisse; Hæc, quæ ad *Rawicz* pertinent.

Quod vero attinet scopulos contumaciales, inter villas Domini Capitanei Costensis, & Domini *VILKONSKI* erectos, hi ullatenus subsistere non possunt. Quia per illam secundariam limitationem *Vratislaviæ*, non in loco controverso factam, terminus Commissionis erat præterlapsus, Commissarii que per hanc illicitam actionem semet ipsos functione privarunt, illosque scopulos contra omnem æquitatem, nescio, qua auctoritate, erexerunt. Dominus Capitaneus Costensis ad extremum comparere non potuit, quia Dominus Comes per totam Silesiam illi minabatur, quod congregatis aliquot centenis militum, bona ipsius invadet, & eundem Viennam ducet. Uti docet *manifestatio in Costen* per eundem Capitaneum facta. *Feria sexta post Festum Sancti Ægidii, Millesimo, septingentesimo, vigesimo octavo anno.*

O GRANICACH z Państwa Cara Tureckiego.

*Nauka Krola JMCI Dzierżawcy Winnickiemu,
Panu KRZYSZTOFOWI KMITYCZOWI dana,
o Granicach między Państwem JKMCI y Zie-
mią Wołoską, także y Białogrodem.*

Ex Archivo M. D. L. Lib. 29. fol. 51.

Powiadamy Tobie, iż temi razy pisał do Nas Przyjaciel y Sąsiad Nasz, Seliman Car Turecki, abyśmy oznaymili Jemu o Granicach Państw Naszych Koronnych, y W. X. Litt. z Ziemią Wołoską, y Białogrodem, a on chce, y ma przysłać do oglądania tych Granic z Dworu swojego człeka dobrego, y życzy, abyśmy też y My z Dworu naszego dobrego Człeka na ukazywanie, y znaczenie tych Granic tam posłali, y te Granice posłańców Jego pokazać kazali. Zaczynamy My z strony Państwa Naszego Korony Polskiej, szlemy tam Dworzanina Naszego Pana Bernata Mateiewskoho, a z Xięstwa Wielkiego Litt. Ciebie na to obieramy. A tak rozkazujemy ci, abyś posłał do Semena Babinskoho, y o tym iemu przez list wiedzieć dał, aby on tę wśzystkę sprawę y Regestra, iakośmy pierwiewy tę rzecz spólnych Granic, wespół z Zemeninem Winnickim, Bohuszom Słupicoju iemu byli polecili, do ciebie przysłał, y dostatecznie Tobie opowiedział, iako one Granice między temi Państwem Naszemi, y Ziemią Wołoską, y Białogrodem z dawna w sobie się mają. A ty też y sam pilnie tego dowiadywać się będziesz od Kijan, od Czerkasow, od Kanewcow, y Ziemian

mian Braclawskich y Winnickich, Ludzi starych a wiadomych, iako one Granice, y po ktorym mieyscu między temi Państwami leżą; trzebaż, abys się tak sprawił, żebyś zawczasu o tych Granicach Korony y Xięstwa Wielkiego Litt. z Ziemią Wołoską y Białogrodem dostatecznie wywiedział się, y temu Posłowi naszemu Panu Matejewskomu, tudzież Posłowi Tureckiemu ukazał ie, y opowiedział. Przykazujemy zaś Tobie, żebyś z Panem Matejewskim się zniósł, y wzięwszy od niego porozumienie, na mieysce umowione zjechał, y te Granice Państw naszych, Korony Polskiej, y Xięstwa Wielkiego Litt. z Ziemią Wołoską y Białogrodem, dostatecznie y dowodnie temu Posłowi Cara Tureckiego opowiedział, y ukazał, na to też osobliwszą baczność mieć będziesz, y pilnie tego dopatrzysz, żeby one Granice Korony z Xięstwem Wielkim Litewskim nie pomieszzały się, ale aby zachowane były; tak, iako y pierwey z starodawna między temi Państwami naszymi. To też onemu Posłowi Tureckiemu trzeba, abyscie oznaymili, z kąd, y po ktore mieysca idą Granice Xięstwa Wielkiego Litt. a od ktorych też mieysc poczynają się Granice Koronne, a gdzie kończyć się mają. Wczym masz dobrze y roztropnie postąpić, żeby przez Was one Granice Korony Polskiej osobliwie, a Xięstwa też Wielkiego Litewskiego osobno dobrze były wywiedzione, y iemu opowiedziane. Tam zaś na tę usługę naszą trzeba, abys słusznym y radnym obyczaiem pojechał, iako Tobie Dzierżawcy naszemu przystoi; a My do Semena Babinskoko list nasz pisali, przykazując, aby on tę wszystkę sprawę, y Regestra tych Granic y uroczyść do Ciebie przysłał, a osobliwe też listy nasze pisać kazalismy do Sprawcow Starostwa Braclawskiego y Winnickiego, że Ty im o tym znać dasz, żeby oni obrawszy po iednemu, albo po dwu Ziemian, ludzi dobrych w Braclawiu y w Winnicy, ktorzyby tych Granic dobrze byli wiadomi, posłali z tobą Bohusza Słupicy, ktoregośmy pierwey z Babinskim o to posłali, który iesliby umarł, zdalo się

Nam

Nam ku tey sprawie wespół z Tobą przyłączyć Dzierżawcę Zytomirskiego, Kniazia Bohusza Fedorowicza Koreckiego, o czym iuż list Nasz do niego pisać rozkazaliśmy, y takowąż naukę około tego iemu daliśmy, żeby on na tych miał wespół z wami tam być, y ow list Nasz do niego pisany Tobie odesłać rozkazaliśmy, abyś go do Kniazia Koreckiego z tym listem Naszym posłał, y wespół z nim, y z Panem Mateiowskim zniósłysz się, tę rzecz według terazniejszego rozkazania Naszego sprawował. Co zaś należy do Granic Oczakowskich, ieśliby ow posłaniec Cara Tureckiego z Wami około tego rozmawiał, y o Granicach Oczakowskich pytał się, Wy iemu na to odpowiecie: że my Granic Oczakowskich tobie ukazywać nie możemy, bo Oczakow ieść Krola JMCi, y stoi na gruncie własnym Xięstwa Wielkiego Litt. y zdawnych czasow ktemu Państwu Jegomości należał, y trzymany był. Jakoż w pismach dokończalnych Tatarskich, ktore Carowie Perekopscy z Przodkami Hospodarskimi, y z Jego miłością samym Hospodarem Naszym stanowili, Oczakow ku Państwu Jego Miłości Xięstwu Wielkiemu Litt. ieść opisan, y zawżę to do Państwa Jego Miłości Hospodarskiego należało. A tak my z tych przyczyn Granic Oczakowskich pokazywać niemożemy, a ieszcze Posłańcu Cara Tureckiego. Jeśli on was pytać będzie o Granice Xięstwa Wielkiego Litt. te w Xięgach naszych były opisane, ktore My kazaliśmy wypisać, y w liście Naszym do Ciebie, y do Kniazia Koreckiego osobliwie posłać. Wy iako z tego spisku, tak też y z tego Rejestru, od Babinskiego przysłanego, wyrozumiecie te Granice, a ktemu y Sami od Ziemian y Mieszczan Braclawskich, y Winnickich, y inszych około, tego dowiadywać się będziecie, abyście wiedzieli, iak się macie w tym sprawić.

Nauka

Nauka tym ktorzy od Nas na ukazanie Granic między Naszemi, a Cara Tureckiego Państwa są wysłani y wysadzeni. Roku 1542.

Ex Archivo Regni.

Naprzod, gdy wysłańcy, a ludzie ktey rzeczy przez Nas obrani, y wysłani z temi, ktorzy będą od Cara Tureckiego ku tey też to rzeczy posłani, ziada się, tedy powiedzą im pozdrowienie, y łaskę naszą. Potym powiedzą, iż gdyśmy do Cara JMCi Tureckiego, Przyiaciela Naszego kilka Posłów ślali naszych, aby te rzeczy, a Granice, ktore są nasze, a o ktore też ludzie zobopolni trudności a szkody mieli byli okazane, tedy ta rzecz, acz już była, y przez Cara JMCi Tureckiego, y przez Nas naznamianowana, y postanowiona, aby tam byli Ludzie z obudwu stron zesłani, a wszakoż ta rzecz ku skutku nie przyśzła była dla inszych potrzeb, y trudności tak naszych, iako Cara JMCi Tureckiego Przyiaciela Naszego. Alić gdyśmy teraz Naszego Człowieka Mikołaja Tłomacza poslednieyszy kroc ślali do Cara JMCi Tureckiego Przyiaciela Naszego, tedy on nam przez niego, y przez Listy swoje wskazał, że to jest JMCi wola, aby te Granice były oglądane, y postanowione, ku ktorym oglądaniu, y postanowieniu, wyiechać Sędziakowi Sylistrskiemu, y z inszemi Sędziakami pogranicznymi rozkazał, iakoż to Posel ten, ktory teraz nie dawno u Nas od tego Sędziaka był z Listy Carskimi, ktore kniemu Car JMC Turecki pisał, aby ku tey rzeczy wyiechał, y z inszemi, y ktorego nam przepis z swoim Listem posłał, ktory Ludzie nasi, będzieli tego potrzeba, ukażą, potwierdził, żadaiąc y dając Nam znać abyśmy też ku tey rzeczy kogobyśmy chcieli z Ludzi Naszych posłali, a tak My w tey umowie y postanowieniu, ktore się między Nami, a między Carem JMCią Tureckim Przyiacielem, y Sąsiadem Na-

† h

szym

fzym stało, czyniąc dośyc, Wafześmy y z inszemi ku tey rzeczy posłali, ku okazaniu Granic Naszych, a pol ku ktorych okazaniu powiedzą, żeśmy gotowi, a List ten mocy Naszey, któryśmy wam, y naszym poddanym z wami dali, Granice okazać, tedy tym ktorzy będą z strony Cara Tureckiego okaza, ieśli że się o mocy pytać będą.

Potym gdy Ludzie Tureckiego Cara na tę rzecz im odpowiedzą, tedy powiedzą nasi, iż iestemy gotowi granice, ktore są dawne a prawdziwe między Naszemi, a Cara Tureckiego Państwa okazać, ktore będą okazować według nauki ludzi Naszych pogranicznych. A to mają na baczności mieć, y o to się pilnie starać, y około tego chodzić, aby oni naprzod Granice Nasze Ludziom posłanym ktey rzeczy Tureckiego Cara okazali. Jezeliby tego więc nasi przewieść nie mogli, iżby przodkiem Granice Nasze okazowali, tedy pozwolą Tureckiego Cara Ludziom, iżby oni naprzod okazowali, a z niemi nasi poiądą, a wszakoż tak pozwolic mają, iż też nasi poddani mają okazować Granice Nasze, po okazaniu ludzi Tureckich, za ktoremi też Turcy iechać, a oni oglądać będą powinni, gdy będą okazować Nasze Granice.

Ktore gdy będą okazować nasi ktey rzeczy posłani, będą się domagać tego na tych, ktorzy będą od Cara Tureckiego zesłani, aby te Granice, ktore są prawdziwe a starodawne, ktore okazować będą znakami, iakiemi wiecznemi byli iuż oznaczone, tak iż by ony wiecznie znać y trwać miały, między naszemi, a Cara Tureckiego Państwa, a iżby też iuż tych rzeczy a trudności, ktore około tych Granic bywały, wieczny Koniec był y Pokoy.

Jesli że więc nie będą się mogli na to zgodzić, aby były Granice tak, iako Naszy ukazować będą, uczynione y postanowione, tedy te rzeczy, a rozności Naszey na Nas, a Turcy na Cara Tureckiego włożyć, a z niemi się na Nas odzywać mają, a wszakoż nasi cokolwiek Turcy mowić będą, a co za przyczyny dawać, przecz by te Granice tak być nie miały pilnie wszystko pisać będą, a Nam to wszystko

to wszystko potym mają posłać, abyśmy potym mieli naukę, iakobyśmy mieli w tey rzeczy drugi raz postępować z Tureckim Carem, a oney koniec uczynić wieczny, a też nasi będą pilnie te pola oglądać, o które między niemi różnica będzie, a nam potym naukę dać, iakobyśmy potym mieli Granice nayprościey czynić z Carem Tureckim, acz też z nieiakim Ziemie nieszkodliwym upuszczeniem naszym.

Jeśli że więc Turcy będą mówić, iż to Tatarskie są pola, bo potym znać, iż są na nich ieszcze Groby Tatarskie, a iż też Tatarowie będąc naszymi przeciwniki, tych ziem ku Oczakowi zawždy używali, czemuż by teraz, Pan nasz Car Turecki, który jest Przyiacielem Waszemu Panu, za tą przyczyną używać tego nie miał? Powiedzą nasi, iż my na on czas daliśmy byli, y dopuścili Tatarow Oczakowa używać, który jest własny Nasz, y na Naszey Ziemi jest dla Posług, które Tatarowie na on czas nam czynili, o któryśmy teraz milczeli, dla tego, że jest teraz w Ręku Cara Tureckiego, z którym My mamy przyiaźń, przymierze, y Pokoy, ale powiedzą, iż pol tych nie było dano ku używaniu Tatarom nigdy, y owszem ony z nich bardzo bito y spędzano, tak iako też tego teraz dobre znaki są. A też bez tych pol Poddani Nasi obeysć się żadnym obyczaiem nie mogą, dla żywności swey, y statkow swoich, y też iż wiedzą że ich z starodawna były w używaniu. Ale gdy pola wedle starych a prawdziwych Granic ograniczone będą, tedy Posel Nasz powie, że radzi my to uczyniemy, y na potym, dla tey przyiaźni, która jest między Carem Tureckim, owce pasać dopuszczę, na tych naszych polach za naymem y płatem słusznym, y podobnym. Które pola naymować, powiedzą nasi że mają moc, którą im, My dawamy, a tak będą one naymować ludziom Carskim, jeśli że będą chcieć, tak iako będzie naylepiey, a naypocźwiey, y nam pożyteczniey mogło bydź, co My ich rozumowi, y wierze poruczamy.

Krzywdy ktore ieśli będą z Obudwu Stron, tedy one porównać, y zgodzić obyczaiem przyjacielskim, y pogranicznym będą mogli, y mocni, do ktorych by się zgodzić niemogli, ani ich porównać, tedy ony na Nas iako inſze rzeczy a sprawy, o ktorych się nie będą mogli zgodzić, włożą.

Y inſze też rzeczy, ktore są y przez SOBOCKIEGO, y przez WIELAMOWSKIEGO od Tureckiego Cara nam obiecane, aby były uczynione, domagać się tego nasi będą, iako opuszczenie więźniow, o Tatary, y o Kozaki Białogrodskie, ktorzy czynili szkody w Państwach naszych, aby byli pokarani, o most aby był w Tehinie zrzucon, y o inſze rzeczy, ktore z Listow tych, ktore Tłomacz Nasz od Cara Tureckiego przyniosł, y z Odpowiedzi SOBOCKIEMU daney, y z Listu WIELAMOWSKIEGO szerzey wyrozumieią.

Jesli powiedzą Turcy, iż te pola y Ziemię były, y są Walaskie, powiedzą nasi, iż ani są, ani byli, ale są Nasze własne, y młyn, ktorym alleguią, ktoryśmy dali byli Walachom pożywać na czas, iż Nam, y Koronie Polskiej przy ktorey na on czas byli, posługi wielkie czynili, za używanie y młynow, y inſzych rzeczy, ktore od Przodkow naszych mieli, na ktore rzeczy są Listy, y Zapisy u Nas, ktoremi te rzeczy są opisanie, y ktoremi zapisali iż Ziemię, y mieysca niektore, y Młyny zawzdy nasze, y na naszej Ziemi były, ktore Listy, y Zapisy, kiedy ktemu przyidzie, a tego potrzeba będzie, my okazać ieśmy gotowi.

Co się dotycze tego poſlednieyszego Tatar rozgromienia, ktore się przez PRETWICZA y przez inſze ſtało, o ktore się Poſeł Sędziaka Silistrskiego, ktory teraz niedawno u Nas był, y Carskim, y Pana ſwego Imieniem skarżył, mieniać, y powiadać, żeby tam wten czas mieli ludzie, y konie Tureckie nasi pobrać, tedy nasi wywiedziawszy się z PRETWICZA, y z inſzych, iako się ſama w ſobie rzecz ma, y iako się to ſtało, powiedzą Sędziakowi Silistrskiemu, y inſzym Cara Tureckiego Ludziom, iż nasi nie są nic w tym winni, bo nie wiedzieli oni, żeby tam Turcy bydz mieli, iedno za Tatary, ktorzy

ktorzy w Państwach naszych szkody czynili, bieżeli. A włożą na Turki nasi winę, skarżąc, przed Sędziakiem, że oni nad przymierze y przyiaźń, która jest między Nami, a Carem Tureckim, czynić to Państwowi, y Poddanym Naszym śmieli, a będą prosić Sędziaka, aby tym rzeczom on w czas zabieżał, a JegoMści Tureckiego Cara Ludziom rozkazał, żeby na potym tego nieczynili, ale iżeby się wedle przymierza, a przyiaźni tey, która jest między Nami, a Carem Tureckim zachowali, a ono mocnie tak, iako My trzymamy, trzymali, a to jeszcze Ludzie nasi Ludziom Tureckim powiedzą, co się im będzie widziało na ten czas lepszego, y potrzebniejszego, bo my to ich roztropności, y rozumowi poruczymy.

Granica Xięstwa Litewskiego z Ziemią Tatarską Perokopską, Oczakowem, Białymgrodem, y Ziemią Wołoską.

Ex Archivo M. D. L. Lib. 29. fol. 52.

Te są Granice Wielkiego Xięstwa Litt. Swiadecwo Hospodarowi powiedzieli ludzie starzy Kijanie, Czerkaszanie, Konewscy, ktorzy wiedzieli poki te Granice Hospodarskie, y po ktorym mieyscu są Granice, y Uroczyszczą do Państwa Jegomości Xięstwa Wielkiego Litt. należące z Ziemią Tatarską Perokopską, Oczakowem, Białymgrodem, y z Ziemią Wołoską. Naypierwiew powiedzieli, iż Ziemia Wafzey Miłości Hospodarska Wielkiego Xięstwa Litt. poczęła się od Marafy rzeczki, która w pada w Dniestr, y na niz Dniestrem po połowie Dniestra mimo Tehinu aż gdzie Dniestr w padł w morze: a z tam tąd od uyscia Dniestru miedzą poszła Granica mimo Oczakow aż do uyscia Dniepru, a Oczakow na Ziemi Wafzey Miłości Hospodarskiej stoi, a od

Uyscia Dniepru do Tawania. A u Tawania przewozy były Waszey Miłości Hospodarskiey na połowę z Perekopskim Carem, a po tey stronie Tawania z Perekopską Ziemią Granica Waszey Miłości po owczą wodę, y w wierzch owczey wody, a od wierzchu owczey wody w wierzch Somora, y w wierzch Oryca aż do Dorica, a od Dorica cicha Soma, po cichą Somę, a na tey że Granicy Książ Semen Olelkowicz wysyłał Namiesznika swego Swirpłowa, który od niego Czerkasy trzymał, y ten potym miejsca obieżdzał, y potym w Uroczyszczach Granice kładł tak z Ziemią Tatarską, iako y z Białymgrodem tudzież z Ziemią Wołoską.

Dislimitatio sive Tractatus, inter Achmetum Imperatorem Turcarum, et AUGUSTUM II. Regem, et Regnum Poloniae, quo fines et Limites inter utraque Dominia definiuntur.
Datum 14 Novembris, Anno 1703.

Ex Archiv. Regni.

In nomine Sanctissimæ individuæque Trinitatis
Amen.

Ex mandato Serenissimi, potentissimique Imperatoris Turcarum Sultani Achmetani filii Soltan Mechmetani, cuius felicitatem Imperii Deus protegat & conservet, emanarunt plenipotentes literæ

rx ad illum & Excellentissimum Chadzi Juzow Bassa, ratione Dislimitationis cum Regno Poloniae de tenore tali:

Quoniam ex gratia Dei subsecuta est felicitas ad pacificationem & communem quietem; ex potestate itaque Imperii nostri demandamus, cum inter Serenissimum Regem Regni Poloniae, M. D. Lit. nec non Hæreditarium Ducem Saxoniae, & Electorem Imperii sui, & Czarum Moschoviae, acceptatus sit Tractatus pacis, firmamque habet auctoritatem. Exinde Magnifice Gubernator Bassa, imperamus, ut iuxta obloquentiam eiusdem Tractatus, & omnia puncta cum Regno Poloniae, & Ducatu Moschoviae in negotio Dislimitationis procedas, & te ita regas, prout destinatus, & designatus eras superintendens a præterito Imperatore Soltan MUSTAFFA Chano fratre nostro; nam & a Maiestate nostra in eadem jurisdictione tua confirmes, sicut & penes te residens, fama, & virtute probatus IMBRAIM AGA, quem uti muneris istius capacem designamus Commissarium, ad dislimitationem cum Regionibus Poloniae, cum quo & jurisperitum Notarium mittas, ubi unanimiter satisfacere Tractatui necessum est, nimirum ut fundus Thenimensis incipiendo a littoribus *Tyrae*, IMBRAIM AGA cum Dominis Poloniae exdividat, juxta officium sibi competens, & quam diligentissime negotiationem suam ex integro perncere curet. Tali itaque ordine & expeditione, & gratia Dei accepta ab Illustrissimo & Excellentissimo Domino superius specificato Bassa; ego IMBRAIM AGA discessi *Themia* acceptis in Crimensibus, & Budziacensibus dignis senibus, sineque confinio carentibus, substituto in loco, ubi fluvius *Jaborlik* in *Tyram* incidit, ubi a Serenissimo & Potentissimo Augusto II. Rege, & Regno Poloniae, communicato prius consilio cum Illustrissimo & Excellentissimo Domino HIERONYMO LUBOMIERSKI S. Romani Imperii Principe, Castellano Cracoviensi, supremo exercituum Duce, ut Generali custodum Duce comparuerint, cum plena & perfecta ad determinanda confinia potestate Illustrissimi

strissimi ac Excellentissimi Commissarii, videlicet primus MARTINUS CHOMENTOWSKI Palatinus Braclaviensis. Secundus JOANNES KONIECPOLSKI Stabuli Regni Præfectus. Tertius STEPHANUS HUMIECKI Subdapifer Regni, & in vicino, ubi *Tyram* præfatus fluvius influit, substituerunt, cum quibus in primo statim congressu, & in negotio dislimitationis, plurimæ ab utrinque propositiones factæ sunt, post quas petierunt Documenta, Instrumentaque sibi exhiberi, & veritatem deducere: quæ Confinia a memorato fluvio incipere debeant, quibus testimonia dignorum tam Crimensium, quam Budziacensium hominum pro firmitate limitum ab hoc fluvio incipientium pro documento produximus, Poloni itidem Commissarii prodixerunt primam dislimitationem ante 70. annos ad datam præsentis instrumenti factam, quæ fuit insuper attendentia ABAZI BASSA cum Commissario MUTESENICA, CHUSEIM AGA, & STANISLAO KONIECPOLSKI Castellano Cracoviensi, supremoque Duce Exercituum Poloniæ, uti Commissario ex parte Poloniæ, cuius dislimitationis ductus est *Jaborlik*, Turcice *Cainar* appellatus, & hoc documento confinia ipsa demonstrarunt, & sic unanimiter sine ullo dubio cognovimus esse fines, & initia eorum a memorato fluvio, & ita non procul a memorato, ubi se jungit cum *Tyra* in fundo *Thunico*, quem non ita pridem inhabitant Cosaci, subditi felicissimi Chani Crimscensis, supra eundem fluvium ex opposito Polonæ villæ, ubi itidem habitant subditi & Incolæ. Ex illis locis vero, ut memoratæ villæ transferantur, fuit propositum, atque pars proposuit transferri debere, sequitur ut transferantur & vestræ; conclusum itaque, ut, si in concordia non habitabunt, & si injuria aliqua inter illos ostendetur, tunc omnia ab utrinque demoliri debent, si vero in esse suo, & integritate per villam permanserint, tamen nulla fortalitia ex utraque parte erigi debent, & hæc est imposita conditio concernens *Raszkow* & *Kamionka*, quæ oppida quondam Palatini Valachiæ BASILII filia tenebat in possessione sua, in
summa

summa Palatino Sandomirienſi data 40. millia florenorum jure obligatorio *Raſzkow*, *Kamionka* vero etiam Palatino Sandomirienſi data viginti millium Polonicorum, ſimiliter jure obligatorio cum eadem declaratione, ut tamdiu præfata oppida in poſſeſſione uſque ad præſentem limitationem fluvii *Kainardzie*, & juridi- ctionem ejus teneat, donec ipſa præfata ſumma reponetur, & ideo clara res eſt, ut hæc prætenſio cum Actoribus & Succello- ribus defunctæ Dominæ pacificetur; ut aut oppida ſuccellori- bus Dominæ, aut ſumma reſtituatur. Ad quam propoſitionem ſubjuncta eſt ratio, quod Podoliam, & Ukrainiam totam ſereniſſi- mus Sultanus Turcarum Nobis reſtituerit, & hæc prætenſio re- ſpicit modernum poſſeſſorem *Raſzkow*, & *Kamionka*, id eſt Illu- ſtriſſimum & Excellentiſſimum Dominum KONIECPOLSKI, qui, uti præſens, poſtquam illi circa requiſitionem futuram ab Acto- ribus demonſtratum fuerit documentum, ſatiſfactionem obtulit, & obligavit, & ſuper hoc medio aſſenſum eſt. E converſo pro- poſuerunt Illuſtriſſimi, & Excellentiſſimi Domini Commiſſarii, ſiquidem occaſio præſentationum orta eſt, habemus & nos quo- que huic ſimilem prætenſionem. Nonnullus enim Dominus de Regno noſtro, habet ſimilem prætenſionem requirendi debitum apud *Boioros*, & incolas Valachia, uti hæc prætenſio jam delata eſt Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo Domino BASSASERASKIERO qua cognita cauſa injunxerat, ut officioſe ſatiſfiat, ſed quia & Ho- ſpodar & Boiari protunc erant *Adrianopoli*, ideo hæc prætenſio ſortiri non potuit effectum, & hæc prætenſio eſt unius ex Re- gno noſtro Magnatis evidens, & in quo commiſſa eſt cura Il- luſtriſſimis & Excellentiſſimis D. D. ad diſlimitationem Depu- tatis, & ſerio inquirebatur dicendo, quod in ſimili occaſione, & negotiis docent Nos & Tractatus ipſi, ut Juſtitia conſervetur, & exinde pro re juſta cognita eſt ad Valachos prætenſio, & mutue ad Valachos requiratur. Item, ut confinia inter Poloniam & Va- lachiam ſint munda, proponebatur, repositum inter Nos & Va-

luchos ipse Deus fulmine, & ira dislimitavit, ut nunc temporis, quoad fundum nemo queritur ex Valachis, neque de læsis finibus, aut damnificatione eorum, nihilominus habemus a Valachis multas injurias, contra veterem consuetudinem in aliquibus locis; circa *Sorikau* & *Chocimum* trajectus, vulgo *promi* solum nostri erant; & ab aliquot annis Palatini Valachiae illos quoque sibi usurparunt; quod est veteri, & moderno Tractatu (quoniam nobis solum competunt) cautum. Itaque, ut præfati trajectus Polonis tantum serviant, deferri id præfulgidæ Portæ volunt, optimaque forma ad Palatinum Valachiae appromittitur, ut hæc injuria cesset, quæ parti infertur. Item vigiliis ad *Tyram* positis ex parte Poloniæ, Valachi Adfines circa fines residentes, multa damna avertent in expilandis alvearibus, & aliis rebus, quod damnum, ut recompensetur, requirebatur, & hoc similiter deferre Præfulgidæ Portæ declaratum, ut exeat *Ferman* ad Palatinum Valachiae pro compensatione damnorum. Item Poloni tribus vicibus ad *Jaborlik* præsentationem suam promoverunt, quod ab antiquo fundi Ukrainiae ad illos tantummodo pertinebant, sed sub tempus hostilitatis Turcicæ, & Chami Crimensis, rebellis CHMIELNICKI violenter Regionem illam possedit, cujus postea filius duxerat uxorem Dominam, & hæc a Palatino Sandomiriensi usque ad medietatem fluvii *Kainardzie*, jurisdictionem suam habuit; & quoniam hoc realiter deductum est, unanimiter decernimus, ut *Cairar* fluvius sit communis partibus, qui in *Tyram* defluit. Et in isto loco ex una parte ostium sit Turcicum, ex altera vero sit positum Poloniæ, in quibus ostiis electi sunt de novo a Nobis Commissariis duo scopuli, & quidem Poloni suo scopulo imposuerunt in memoriam lapidem cum inscriptione anni, & Personarum dislimitantium; inde circa villam *Carter*, ubi fluvius oritur, processimus, & incolis idoneis ex utraque parte supra fluvium signa metallica fecimus, & ex una parte Turcica, ex altera Polonica in oppositum sibi in ostiis montium locata, usque ad sinistram ejusdem

dem rivuli, itidem, ubi duos magnos scopulos unum spectavimus, a quo loco in declivitate montis circa *Cairar* inter medios montes eundo, in partibus nostris similiter scopulos posuimus usque ad montem, eandem vallem in dexteram & sinistram partem dividentem, ut alii vocant, *Widly*, a quo loco duæ valles, una dextera, quam pro ductu nostro accepimus, sinistram Poloniæ, dexteram vero Ottomannis attributam, & in dextera parte Ottomanii, in læva Poloni signa sua locarunt, inde una hora itineris ad locum *Kokantik* capitalem appellatum, per transversum tractus, ut vocant, *Kuczmański Szak* transivimus, ubi repertum est signum, alias *Stara Mogiła*, & nomen ei *Jagnizcia Mogiła*, quæ, cum non sit reperta alia similis, pro signo utriusque partis habetur. Inde solita via *Gumanium* versus tendente venimus, ubi Caput *Dely* lacus nuncupatur, ulterius vero eundo *Markow* appellatam sylvam ad meridiem ex parte nostra accepimus, in sinistram vero partem ubi magna auris *Codema* ad septentrionem finitur, ubi sylva est Poloniæ; hac ergo mercatoria via per edita Montium eundo ad finem *Dely Jeziora*, *Ucha* lacus appellati, Sylvula est ad meridiem Ottomanica, & qua aqua nullibi reperiri potuit, ductum habet, per vallem *Cidema* est ductus Poloniæ, magis vero remotior ad meridiem tendens Turcicus, & taliter ad septentrionem, ultra & ultra per dorsum montis proficiscendo in locis *Vidonefsis*, extruebantur scopuli, donec ad locum confiniis nostris determinatum, id est flumen *Bob*, quem *Sina Woda* ingreditur, pervenimus, & ibi substitimus, ibi circa ostium fluminis duo scopuli Turcici sunt erecti, ad meridiem, & septentrionem, item duo signa metalian sunt fundata a Polonis, & vertici unus, id est, proximiori littori *Bob* impositus est lapis, annum, & finem, & limitem continens, propter majorem notitiam, & memoriam, & hoc ordine Regni Poloniæ cum Imperio Ottomanico confinia Dominiorum suorum emundarunt, innovarunt, & dividerunt, nihil intacti, obscuri, & controversi relinquendo, pro ma-

jore firmitate, & securitate mutua, limites inter nos unanimiter constituti, & superius specificati, in casum alicujus controversiæ supra hæc produci, & demonstrari debebunt, & ideo ab invicem instrumenta hæc dislimitatoria in manus Commissoriales traduntur, & pro majori robore mutuis manibus subscribuntur, & sigillis muniuntur. Datum ad scopulos terminales fluvium *Bob* nuncupatum, ubi *Sina Woda* influit ex altera parte, 14. Novembris & Turciæ diebus primis lunæ Novembris anno 1115. in originali Turcico subscriptum.

Hadzi Imbraim na Rozgraniczenie z Polską Kommissarz naczyni za Hetmanem Cefarskim.

(L. S.)

MARCIN CHOMETOWSKI Woiewoda Braclawski Kommissarz J. K. Mc. i Rzeczypospolitey.

JAN KONIECPOLSKI Koniusz W. K. Kommissarz, y Regimentarz J. K. Mc. i Rzeczypospolitey.

STEPHAN HUMIECKI Podstoli Koronny Kommissarz J. K. Mc. i Rzeczypospolitey cum sigillis propriis.

Informatio Historica Chōcimo Fortalitio non ita pridem in Moldavia ad consinia Regni Poloniae extracto

Ex Archivo Regni. Acta annorum &c.

Tom. I. fol. 248.

Quum Respublica Polona inter omnes Vicinos, quibus circumdatur, ab Ottomanorum vel maxime vicinia præcavendum sibi habeat, non modo propter faciles pactorum infractiones, sed etiam propter insperatas excursiones, quas Tartari, & alii

& alii portæ Vasalli in Ditiones Polonas facere non verentur, eo vel maxime tempore, quo Respublica securitate pacis freta, ab armorum lassitudine respirare solet, prout anno præterito ab hæc Portæ Ottomanicæ subjectis populis devastationem Ukrainæ passa est. Ideo, ut ab inopinatis infractionibus, & invasionibus securior esse possit, talia pacta, & Tractatus magna sanguinis sui profusione, lucrari conata est, quibus vicinam hanc potentiam longius a limitibus suis removeere possit. Proinde inter solennes pactorum Tabulas, cum variis orientis Imperatoribus initas, præcipue cum Osmano Magno anno 1621. religiose stipulatum voluit ad omnem posteritatem, quatenus in Provinciis Moldaviæ, & Valachiæ nullus ab utrinque miles(videlicet nec Polonus, nec Musulmanus, nec Tartarus) subsistere possit, sed ut ambæ hæ Provinciæ maneant ab omni prorsus milite vacuæ, serviantque pro *Bariera*, & pro pagulo inter duo Dominia Poloniæ, & Portæ.

Intentio hujus sanctionis ea fuit, ut casu, quo infractio pactorum ab aliquo medicaretur, invasio tamen inopinata præpediretur, nam, antequam exercitus Ottomanus limitibus Poloniæ admoveretur, oporteret, ut spatium itineris duarum Provinciarum Valachiæ, & Moldaviæ dimetiretur, quod uti clandestine, & raptim fieri non posset, ita Respublica facile per Exploratores præmonita, venienti hosti præsto obviaret.

Conventio hæc sat longo tempore ab utrinq; observata, successive tamen a Turcis infracta est, vel maxime post conflictum ad fluvium *Pruth* peractum, ubi Serenissimum CARUM PETRUM ad pacis ineundæ conditiones adegerunt. Pro tunc jam Porta Ottomanica credens se superiorem in armis, eo tempore, quo Polonia viribus & nervo belli exhausta erat, non modo per domestica disturbia, sed etiam per belli cum Rege Sveciæ discrimina, illo, dico, tempore apertius, & magis impune, infractionem pactorum arripuit Porta, cepitq; non tantum Chocimum (duobus

fere milliaribus a *Cameneco* Podoliæ diffitum) in fortalitium Ottomanicum erigere, verum etiam in aliis Valachiæ, & Moldaviæ locis præsidia Turcarum imponere, imo & Tartariis, ut Colonias suas in illas Provincias deducerent, permisit.

Ad hanc notoriam pactorum infractionem, Serenissimus divæ memoriæ AUGUSTUS II. solenniter statim conqueri non intermisit per Commissarios, & Legatos suos apud Portam Ottomanicam, & præcipue per legationem Illustrissimi Domini Palatini Masoviæ *Chomentowski*, qui *Constantinopoli* diutius moratus, dum requisitionem Regis, & Reipublicæ eludi animadverteret, fecit ibidem declarationem in speciem manifesti, quod Serenissimus Rex, & Respublica infractionem hanc pactorum silentio præterire minime poterunt, sed uti in colligatione belli defensivi cum Principibus Christianis comprehenduntur, ita læsionem, & præjudicium tantæ importantiæ colligatis suis deferre obligati erunt.

Interea hoc intervallo exortum fuit bellum inter Imperatorem Romanorum, & Portam Ottomanicam, quod ultimato Tractatu Passarovicensi terminatum est. Sub tractu belli istius, videbatur Porta renuntiasse incæptæ fortificationi Chocimensi, eamq; neglectam aliquot annis deseruerat; nihilominus Serenissimus Rex AUGUSTUS II. demolitionem ejus integram, non modo apud Portam, sed & apud colligatos, & mediatores Principes perurgebat. Eo fine Illustrissimo & Reverendissimo Domino Episcopo protunc Livoniæ, nunc Cujaviensi Plenipotentiaro suo ad Aulam Viennensem misso, inter puncta instructionis commisit, quatenus infractionem hanc pactorum Cæsari, & colligatis Principibus repræsentet, eorumq; opem, & interpositionem invocet, pro instaurando pactorum vigore. Hæc Reverendissimi Domini Episcopi Cujaviensis Viennæ negotiatio nota bene est Excellentissimo Domino Talmann Ministro suæ Cæsareæ

ſaræ Majestatis, nam & cum ipſo conferentias ſuas deſuper habuit.

Demum, dum Tractatui Paſſarovicenſi campus aperiretur, eadem Majeſtas Regia AUGUSTUS II. Sereniſſimo Principi Regio Filio ſuo, nunc vero Regi & Domino Noſtro Clemen- tiſſimo Viennæ pro tunc degenti, gratioſe commiſit, inſtare apud Sereniſſimam Cæſaream Majeſtatem, ut circa Tractatus illius conditiones, ratio quoq; demoliendi fortalitii Chocimenſis e con- gruo haberetur, ne tam Poloniæ, quam & Tranſylvaniæ, cui ad- jacet, præjudicio ſit. Et deſacto Mandata a Cæſarea Majeſtate, eo nomine ad Miniſtros ſuos paciſcentes fuere expedita, nihilomi- nus alium effectum non obtinuere, niſi quod articulo 16. Tra- ctatus Paſſarovicenſis, campus reſervatus eſt Reipublicæ Poloni- arum, negotium iſtud ſuo tempore cum Porta Ottomanica per- tractandi.

Pace dein cum Imperatore Romanorum concluſa, Turcæ redire illico ad meditationes perficiendi Fortalitii Chocimenſis, majoriq; quam antea cura operi incubuerunt, atq; aucto Præ- ſidio Turcico, Baſſaminibi cum titulo SIERASKIER *Baſſa* (quod Potestatem Gubernatoris fortalitii, & Provinciæ illius denotat) impoſuerunt. Informatus Sereniſſimus Rex deſunctus de hac Turcarum mente, tum & de variis inter confinantes querelis, quæ ex occasione viciniæ Turcicæ oriri cæperant, convocavit Senatus Conſilium Varſaviæ in anno 1727. in quo de negotio Chocimenſi deliberatum eſt, atq; ſumpto motivo ex articulo illo Paſſarovicenſi, quo facienda requiſitio Reipublicæ reſervata eſt, internuntius ad Portam Ottomanicam denuo deſtinatus eſt, quatenus de novis belli præparamentiſ notitiam caperet, demo- litionemq; Fortalitii Chocimenſis requireret. Fuerant & aliæ diſpoſitiones in eodem Conſilio factæ, ſcilicet muniendi Came- neci, tum pro obviandis inter confinantes exorbitantiis.

Baſſa

Bassâ Chocimensis certior factus de hac ad Portam ablegatione, eandem antevertere conatus est, allegando multis rationibus, quod obligatio ejusmodi acceleraret potius, quam amoveret bellum.

Interim accidit, quod mercatoribus Polonis adempta sunt jumenta, & merces, quod Polonis interdictum fuerit commercium cum Valachis, & Moldavis, quod notabiles ammuntiones belli, & plura tormenta bellica Chocinum adducta sunt, quæ omnia ad instructionem internuntio accesserunt, sed ablegatio hæc, quæ in Persona Domini Colonelli POPIEL destinata fuit, diutius difficultabatur. Bassa vero, ad frequentes Ducum, & Senatorum requisitiones, palliare, & excusare satagebat omnes Portæ actiones, allegans, & per barbam suam jurans, quod Porta pacis infractionem cum Polonia non intendat, quod fortalitium Chocimense non alio motivo, quam boni ordinis in Valachia constituendi, ne incolæ insolescant, erectum sit, & quod unicuique Principum in suis Dominiis facere licet, quæ libent. Repositum est ad hoc Chocimensi Bassæ, quod, si principibus liceret facere omnia, quæ vellent, ad quid servirent pacta, & Tractatus, quæ magna sanguinis effusione comparantur, atque statuuntur, sed hæc omnia nullum in hucusque effectum in rem restabiliendorum Pactorum effecere. Interea præter alia ab hac vicinitate pericula contagio etiam pestis, quæ Turcis admodum familiaris est, timenda venit, prout experientia docuit.

Cum igitur, & illa ablegatio Colonelli POPIEL frustrata sit, Serenissimus Rex venientibus ad se ablegatis, tam à Porta, quam à Hano Crimenfi, infractionem Pactorum remonstrare haud intermisit, restaurationemque eorundem continuo requirebat, prout ex Diariis conferentiarum cum ablegatis Ottomanicis, fufius patet. Ad extremum in Anno 1732. iterum ablegationem in Persona Illustrissimi Domini SIERAKOWSKI Excubiarum Regni Præfecti, Serenissimus Rex expediverat, qui Constantinopoli permansit usque
ad

ad fata suæ Regiæ Maiestatis, sed & hic præter speciosa verba, nihil solidi, & effectivi retulit.

Et hæc est series Actorum & sollicitudinis, quam Serenissimus grat: mem: Rex & Respublica sustinuerunt in procuranda demolitione Chocimensi, tum & in alijs pactorum Læsionibus reparandis.

Nunc Serenissimus AUGUSTUS Tertius, feliciter Nobis Regnans, Magni Patris sui insistens vestigiis, in promovendo bono publico, Læsiones hæc Colligatis Principibus, nec non mediatoribus Tractatus Carlovicensis, majorem in modum recommendare non desinit, quatenus circa prosperos armorum Christianorum successus, pactis vigor, & religiosa observantia restituatur.

TRACTATUS CARLOVICENSIS, præter expressa Puncta, etiam alias Capitulationes, quæ huic Tractatui non adversantur, ratas, approbatas, & in suo robore inviolabiles esse vult, quales sunt Capitulationes cum OSMANO, & AMURATHE. Igitur

ANno 1621. per solennem Tractatum obligavit se Osmanus, & Porta Ottomanica, Sigismundo Regi, & Reipublicæ Poloniarum. Et quidem

Articulo VI. Quod Tartari nullas excursions in ditiones Polonicas facere præsumunt, quinimo a transitu Oczakovienſi per Sultanum arceri debent

Arti: VII. Si quæ damna Polonis Tartari fecerint, compensationem eorum dare tenebuntur, & Tartarorum Hanus a Sultano Domino suo puniendus foret.

Arti: XII. In Moldavia, non alij Palatini, quam Christiani substitui debent, immunes ab avaritia, & amatores pacis, & qui curam haberent manutenendæ tranquillitatis inter utraq; Dominia.

Arti: XIII. Chocimum debet remitti, & manere in manibus Palatini Moldaviæ. *Nunc ibidem Seraskier impositus.*

Arti: XVI. Antiquiores Tractatus his conformes debent manuteneri, & novi debent manere inviolabiles.

Arti: XVII. Quicumq; præsumpserit violare unum ex his Articulis, debet æstimari periurus, & tractari sicut talis.

Anno 1634 Amurathes IV. itidem per solennem Tractatum se obligavit, Vladislao Regi, & Reipublicæ Polonæ; & quidem

Arti: Imo. Quod Palatini Valachiæ, & Moldaviæ confirmabuntur per Sultanum Turcarum, ex consensu, & ad recommendationem Regis Poloniæ.

Nunc sæpius immutati proprio Sultani arbitrio.

Arti: V. Quod Turcæ nullum erigent fortalitium ad limites Poloniæ.

Arti: VII. Quod Articuli antea approbati, etiamnum in suo robore manere debent.

GRANICE z ROSSYĄ

AUGUST Trzeci z Bożey Łaski KROL Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Zmuydzki, Mazowiecki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smolenski, Siewierski, y Czerniechowski, á Dziedziczny Xiążę Saski, y Elektor.

(a) **O**znajmujemy tym Listem Extraktem Nászym, komu to wiedzieć należy, iż w Xiegach Metryki Kancellaryi Nászey W. X. L. znajduie się Kommissya rozgraniczenia z Moskwą Wielką, i Białą, za Nayiasnieyszego Predecessora Nászego Krola Jmci Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego WŁADYSŁAWA Czwartego, w Roku tysięcznym sześćsetnym trzydziestym piątym, Dnia wtorego Miesiaca Nowembra, przez Kommissarzow sporządzona, i supplikowano Nam iest przez Pánów, Rad, i Urzędnikow, przy boku Nászym rezydujących, abyśmy te Kommissya z tychże Xieg Metryki Kancellaryi Nászey, W. X. L. per Extractum authentice wydać pozwolili, która słowo do słowa z Polskiego wypisując tak się w sobie ma.

Z Bożego Miłosierdzia Wielkiego Hospodara Cára, i Wielkiego Kniazia MICHAYŁA FIEDOROWICZA wszystkiey Rosyi Samodzierzyca Władymirskiego, Cára Astrachańskiego, Cára Sybirskiego, Hospodara Pskowskiego i
k2 Wielkie-

(a) Traktat Roku 1686. Miesiaca Maia 6. dnia zawarty, który pospolicie Traktatem Grzymultowskim nazywają, iestce od Rzeczypospolitey nie iest potwierdzony, ani Kommissya do uczynienia Granic, ad mentem tego Traktatu dotąd nie byłaznaczona: zacząym kładą się tu, dawnieysze Granice przez sposob Historyi. Vide Conf: l'ol: 6. fol: 145. n. 37. Item Conf: an: 1712. fol: 219.

Wielkiego Kniazia Twerskiego, Juhorskiego, Permskiego, Wiatckiego, Bołhorskiego, i innych Hospodara, i Wielkiego Kniazia Nowohoroda, Nizowskiej Zemli, Rezańskiego, Rostawskiego, Udorskiego, Obdarskiego, Kondyńskiego, i wszystkiej Sywernej strony Powelitela, i Hospodara, i Werskiej Ziemi, Kartoliskich, i Hrużyńskich Carow, i Kabardyńskiej Ziemi, Czerkaskich, i Horskich Kniazey, i innych wielu Hospodarstw Hospodara, i Obladeteła, Jego Carskiego Wieliczeństwa Miedzowi Sędziowie Ja z Carskiego Wieliczeństwa Stolnik, i Namiestnik Raskoy, Książ Piotr FIEDOROWICZ Wolkoński, Ja Carskiego Wieliczeństwa Dworzanin Ofonałey Hryhorewicz Zelabuskoj, Ja Carskiego Wieliczeństwa Diak Makifor Tałyzyn, z rozkazania Wielkiego Hospodara naszego Cara, i Wielkiego Kniazia MICHAYŁA FIEDOROWICZA wszystkiej Ruśi Samodzierzca, i wielu Hospodarstw Osudara, i Obladeteła, a po umowie Wielkiego Rossyjskiego Hospodarstwa, Wielkich Posłów Carskiego Wieliczeństwa Bojar, Bojarzyna, i Namiestnika Pskowskiego FIEDORA IWANOWICZA, Szeremeta, Bojarzyna, i Namiestnika Szudalkoho Kniazia Olexieia Michajłowicza Lwowa, z Towarzyszy Wielkiego Hospodara WLADYSŁAWA Czwartego z Bożej Łaski Krola Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Zmuydzkiego, Mazowieckiego, Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, Smoleńskiego, Podlaskiego, Czerniechowskiego, Połockiego, Witebskiego, Mścislawskiego, Inflantskiego, Ostońskiego, i innych; a Szwedzkiego, Godzkiego, Wandalskiego Dziedzicznego Krola Xiążęcia Finlańskiego, i innych Jego Krolewskiego Wieliczeństwa Korony Polskiej, i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Pánow, Rad, i Wielkich Posłów Kniazia Jakuba Zadzika Biskupa Chełmińskiego, i Pomezańskiego, z Towarzyszy, i Posłaniki Carskiego Wieliczeństwa Bojar, i Pánow, Rad, Korony Polskiej, i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, zieżdzaliśmy między Teropcem, i Teropeckim Uiezdem z Wielizem, i z Wieliską Włością i między Białą i Teropeckim Uiezdem, na zieżdnym

ziedzonym mieyscu Teropeckim Uiezdzie, niżej Uścia rzeczki Markomli pięć wierst, u rzeki Dźwiny nazwanym Podwrowice Krolewskiego Wieliczeństwa, z Miedzowemi Sędziami, z Krzysztofem Eydziatowiczem Pifarzem Grodzkim Smoleńskim, z Pawłem Fiedorowiczem Boreyszą Dworzaninem Krolewskim, Podstarościm Bielskim, z Janem Zabą Dworzaninem Krolewskim Podstolicem Witebskim, Roku od stworzenia Swiata siedmtyśięcy sto czterdzie-
 stego trzeciego, Oktobra dwudziestego czwartego dnia a według Rzymskiego Kalendarza tyśięć sześćset trzydziestego czwartego roku, Mieliąca Novembra trzeciego dnia. A ziechawszy się ná to ziedzne mieysce My Sędziowie z obu stron wykonaliśmy przyśięgę całuiąc Krżyż, i wypytywaliśmy się od starych ludzi zá przyśięgą ich przez całowanie Krżyża uczynioną o prawdziwych granicach, i czyniliśmy tey Jesieni granice Teropeckiego Uiezd z Wielizem, i z Wieliską Włością, z Bielskim Uiezdem, uczyniliśmy i granice Ziemi Carskiego Wieliczeństwa, między Teropeckim uiezdem i Wielizem, i włością Wieliską, i z Bielskim Uiezdem Krolewskiego Wieliczeństwa, z Ziemią z Wieliskiem Uiezdem, i z Wieliską włością, i z Bielskim Uiezdem, po Teropeckiey stronie Teropeckiego Uiezd, z dołu rzeki Dzwiny, od Uścia rzeczki Dźwiny, od Łuckoho Uiezd, w górę Dźwiną rzeką, po lewą stronę do rzeczki Oleśnicy, i do rzeczki Chotenicy, i do rzeczki Zyzcy, i do Uścia Toropy rzeki, i przeiechawszy Toropę rzekę, w górę Dźwiną rzeką do rzeczki Borowny, i do rzeczki Seredokirny, i do Ruczaiu Łominohi, i do rzeczki Chotuniki, i do puśtoszy Michalewy, do puśtoszy Łukowa siedliscza, a pod puśtoszą Łukim Siedlisczem jezioro Łukoie, i wskroś precz to jezioro Łukoie prze-
 szła Dzwina rzeka, i tego jeziora połowa należy do Carskiego Wieliczeństwa, a druga połowa iest w stronie Jego Krolewkiey Mci Polskiego Wieliczeństwa, i w wierzch Dźwiną rzeką do Uścia rzeczki Krotysz, i do Nesterowa Jaziscza, i puśtoszy Kozina, i do rzeczki Wiaziemki, i do rzeczki Perezunicy, i do Uścia

rzeczki Markomli. A od Uścia rzeczki Markomli w górę Dzwina rzeką po rzeczkę Dobryszycę Toropeckiego uiezd, która wpadła w Dzwinę rzekę, przeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezd, i od Uścia rzeczki Dżwincy, od Łukiego Uiezd, w górę Dzwina rzeką do rzeczki Dobryszycy, po lewej stronie ziemi Carskiego Wieliczeństwa Toropeckiego Uiezd, wsi, Chaty, i pustosze, rzeki, jeziora, i lasy i wszelakie wstępy; a Krolewskiego Wieliczeństwa, ziemi między Wielizem i Wielizką włością z Toropcem, i z Toropeckim uiezdem uczynili granicę po Wieliskiej stronie Dzwiny rzeki Wielizkiego uiezd, od derewni Kamienki co na przeciw Uścia rzeki Dzwiny Łuckiego uiezd, po prawej stronie w gorze rzeką Dzwina derewni Bełoluskiej do wsi Ohryszkowa, i do Pohostu Ostrowna z jeziorem Ostrownem i do derewni Boiewy, a pod derewnią Boiewą Łukoie jezioro, i wskroś tego Łukoie jeziora, przeszła Dzwina rzeka, i tego jeziora połowa w Carskiego Wieliczeństwa, a połowa w stronie Krolewskiego Wieliczeństwa, i do derewni Sołowy Bielskiego Uiezd, i do derewni Szłykowy i innych derewni Bielskiego Uiezd po rzeczkę Barłewkę, po prawej stronie po za rzece Dzwinie, wszystko Krolewskiego Wieliczeństwa ziemia, lasy, i jeziora, i wszelakie wstępy, a wieś Ohryszkowo, i Ostrowieński pohost, z derewniami i z pustoszami za Dzwina rzeką na Wieliskiej stronie Krolewskiego Wieliczeństwa, Starozylcowie Wielizkiej włości Chrześcijańskie Petruszka, Łukianow, i Hryszko Iwanow odwiedli Sobrazem, ku Wielizu, i ku Wielizkiej włości, po ziemnemu obyczaju całowawszy Krzyż, a Dzwina rzeka, od uścia rzeki Dzwinnicy od Łuckiego Uiezd, i od derewni Kamienki Wieliskiego Uiezd w górę tąż Dzwina rzeką należy po połowie do Carskiego Wieliczeństwa, i do Krolewskiego Wieliczeństwa po rzeczkę Dobryszycę Toropeckiego Uiezd, i po rzekę Barłówkę Bielskiego Uiezd, a Carskiego Wieliczeństwa ziemia Toropeckiego Uiezd na Bielskiej stronie, Kozaryńskie włości, Iwanowo,

wo, Pomieście, Karomolina, Pułtośz, Judyno, a do niey siedm pułtośzy, pułtośz Zemcowa, pułtośz Terentewo, pułtośz Nikonowo, pułtośz Szczalhonowo, pułtośz Rykino, pułtośz Szyrkowo, Wielickowo. Takoz pułtośz Jaczatino, i ta pułtośz Jodiny, z pułtośzami iest Krolewskiego Wieliczeństwa, w stronie w Bielskim Uiezdzie, a przeciw tey pułtośzy Jodiny z pułtośzami wotneynemi iest Carskiego Wieliczeństwa w stronie w Teropeckim Uiezdzie. Krolewskiego zaś Wieliczeństwa ziemia Bielskiego Uiezd u Dzwiny rzeki niżej rzeczki Wiazemki Pułtośze, Pułtośz Kazinoy, Osinowica, takoz ku niey siedm pułtośzy, pułtośz Jefimiewskaia, pułtośz Stepanowa, pułtośz Polubnino, pułtośz Kupreszowo, pułtośz Ulianowo, pułtośz Fiedoszczowo, pułtośz Łukianowo, a więcej tego My Carskiego Wieliczeństwa, i Krolewskiego Wieliczeństwa oboie Sędziowie, po nakazaniu miedzowego dzieła Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiazemskiego Uiezd, z Bielskim Uiezdem tey jesieni dokończyc nie mogliśmy, w czym między nami względem tego ziemnego działu wiele było sporu, i nastąpiło zimno, i miedz czynić niemożna było, a zaczym odłożyliśmy te miedzowe dzieło; podług innych rady uczyniliśmy między sobą zapisy, że się mamy ziechać my Carskiego Wieliczeństwa Sędziowie, z Sędziami Krolewskiego Wieliczeństwa, i że to miedzowe dzieło w roku następującym siedm tysięcy sto czterdziestym trzecim, Miesiąca Augusta pierwszego dnia według Ruskiego Kalendarza, a według Rzymskiego Kalendarza, roku Tyliac sześćset trzydziestego piątego, Miesiąca Augusta jedynastego dnia, w Teropeckim Uiezdzie u rzeki Dzwiny, i u rzeczki Dobroszycy Teropeckiego Uiezd, przeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezd ukończyć mamy, prowadząc miedze tych Uiezdow, ktore nam miedzować kazano, i po Pofelskiej umowie poczynić miedze prawdziwe, bez wszelkiej chytrości, i omamienia. My tedy Carskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie, Ja Stolnik i

Námie-

Namieśnik Ryskoy Książ Piotr Fiedorowicz Wołkoński, Ja Dworzanin Ofanosey Hryhorewicz Zelabuskiy, Ja Diak Mikifor Tałyzyn, po naszej zapisowey ostrożności dla Miedzowego działu Teropeckiego Uiezdru ku rzece Dżwinie, i ku rzece Dobryszycy naprzeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezdru przyszliśmy, także Krolewskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie Krzysztof Eydziatowicz Pisarz Grodzki Smoleński, Paweł Fiedorowicz Boreysza Dworzanin J. K. Mci Podstarości Bielski, według naszych opisow ku rzece Dżwinie i ku rzece Barłowce Bielskiego Uiezdru przyszliśmy. A z temi Krolewskiego Wieliczeństwa pierwzemi miedzowemi Sędziami, za Krolewskim rozkazaniem przysłani są inni, za miedzowych Sędziow: pierwszy Jan Zaba, i drugi Sędzia Jan Sawośtanowicz Milewski, Sekretarz i Dworzanin J. K. Mci. My tedy Carskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie Stolnik i Namieśnik Raskoy, Książ Piotr Fiedorowicz Wołkoński, Dworzanin Ofanasey Hryhorewicz Zelabuskiy, Diak Mikifor Tałyzyn z miedzowemi Sędziami Krolewskiego Wieliczeństwa, z Krzysztofem Eydziatowiczem Pisarzem Grodzkim Smoleńskim, z Janem Sawośtanowiczem Milewskim Sekretarzem i Dworzaninem J. K. Mci, z Pawłem Fiedorowiczem Boreyszą Dworzaninem J. K. Mci, i Podstarościm Bielskim u rzeki Dżwiny i u rzeki Dobroszycy Teropeckiego Uiezdru, na przeciw rzeki Barłowki Bielskiego Uiezdru ziechaliśmy się, i o miedzowym dziele namawialiśmy się i Krolewskiego Wieliczeństwa nowy Sędzia Jan Sawośtanowicz Milewski, Sekretarz i Dworzanin J. K. Mci, przy Zapisach Krzyż całował, roku od stworzenia świata siedm tysięcy sto czterdziestego trzeciego Miesiąca Augusta dwudziestego czwartego dnia, a według Kalendarza Rzymskiego roku tysięcy sześćset trzydziestego piątego, Miesiąca Septembra trzeciego dnia. A zatym My Carskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie, z miedzowemi Sędziami Krolewskiego Wieliczeństwa Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiaziemskiego Uiezdru

Uiezd Krolewskiego Wieliczeństwa, o sprawiedliwych miedzach z Bielskim Uiezdem, wszelką pilnością wypytywaliśmy się z Starożyłcow za całowaniem Krzyża od onych, i stare miedze rozstrzebialiśmy, i Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, Wiaziemskiego Uiezdów z Bielskim Uiezdem rozgraniczenie czyniliśmy, i postanowiliśmy rozgraniczenie Ziem Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiaziemskiego Uiezdów Krolewskiego Wieliczeństwa z Ziemią Bielskiego Uiezd, od pierwszego rozgraniczenia, od rzeki *Dźwiny*, od rzeczki Dobreszycy Teropeckiego Uiezd, i od rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezd w górę *Dźwiną* rzeką, do brodu do kamienia zwierstę. Po lewey stronie rzeki Dźwiny Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pułosze Owsiewskoy Kniazia Owerkeia Szechowskocho, a po prawey stronie po za Dźwinie rzece Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Derewni Barłowey, a rzeka Dźwina od rzeczki Dobryszycy Teropeckiego Uiezd, i od rzeki Barłowki Bielskiego Uiezd po brod *Kamień*, po połowie w Ziemi Carskiego Wieliczeństwa ku Teropeckiemu Uiezd, i po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ku Bielskiemu Uiezd. A w brodzie u Kamienia u Dźwiny rzeki na Bielskiej stronie, na większey Bielskiej drodze Sosna, a na niey dwa hranie nowe, i wykopana iama, a w niey węgle, i kamienie, i kopiec wysypany. A od tey sosny co z znakami, od iamy, od Dźwiny rzeki do jeziora *Karasińca* po lewey stronie, granica, ziemia, i rzeka Dźwina z obą brzegami Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, derewni Babenkowej Teropczanina Semiona, Skworcowa; a po prawey stronie rubież, i Bielski Uiezd, do Jeziora Karasińca na wiorstę borem Bielskiego Uiezd jest Krolewskiego Wieliczeństwa budynki derewni Barłowy, nie doieżdżając Jeziora Karasińca. Przeciechawszy większą Bielską drogę na sosnie hran, a jeziora Karasińca połowa do Carskiego Wieliczeństwa ku Teropeckemu Uiezd, a druga połowa Krolewskiego Wieliczeństwa ku Bielskiemu Uiezd. Prze-

fzy jezioro Karasinec, w borze na krzywey sosnie hrai na przeciw
 sosny, w borze na hrywinie wykopana iama, a w niej węgle. W le-
 wey stronie Ziemia i rzeka *Dzwina* Carskiego Wieliczeństwa Te-
 ropeckiego Uiezd. *Siemionowa, Pomeszta, Swarcowa*. A po
 prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego U-
 iezdu, derewni *Barłowy*. A od krzywey Sosny, z hraniem, i od
 iamy w borze na hrywinie, na sosnie hrai, i u sosny iama, a w niej
 węgle, i kopiec wysepny. Po lewey stronie Ziemia Carskiego
 Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, a po prawey stronie Ziemia
 Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od tey sosny
 z hraniem, i od iamy skonczył się bor. W czarnym lesie na so-
 snie hrai, a od tey sosny z hraniem Czarnym lasem do drogi *Proso-
 łączney*, którą iedzą do derewni Berłowej, w Bielskie Uiezd, i z Te-
 ropeckiego Uiezd, i z Derewni Berłowej, na drodze sosna, na
 niej hrai, podnia iama stara, a ta iama odnawiana, i w niej wę-
 gle. Od tey zaś sosny i od iamy iadac tąż Barłowską drogą nie
 daleko w czarnym lesie w prawo przy drodze Olsza, a na niej hrai.
 Po lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego
 Uiezd Derewni Barłowy. A na prawey stronie Ziemia Krolewskie-
 go Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Pustosze *Luszkowy*. A od
 Olszy z hraniem, i od Barłowskiej drogi Czarnym Lasem prosto
 przez czarne błoto na Luszkowską drogę, a na Jedlinie hrai, a na-
 przeciw Jedliny przy *Luszkowskiej* drodze iama, a w niej kámie-
 nie, i kopiec wysepny. Na lewey stronie Ziemia Carskiego Wie-
 liczeństwa Teropeckiego Uiezd, Pustosz *Tyszkowo*. Po prawey
 stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Pustosz *Luszkowo*, i
 Pustosz *Serbaykowo*. A od jedliny z hraniem, i od iamy, i od Lu-
 szkowey drogi czarnym lasem, i błotem trzy wiersty do Uścia rze-
 czki Chotowica; na lewey stronie Ziemia, i rzeka *Dzwina* z obie-
 ma brzegami Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, po
 prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego
 Uiezd. A na Uściu rzeki Chotowicy na brzegu na wiązcie drze-
 wie

wie hrań i cyrkuł, á ná przeciw wiązu iama, á w niey węgle, i kopic wyśypany; á rzeczka Chotowica wyszła z inchow Teropeckiego Uiezd, i wpadła w Dźwinę rzekę. Ná lewey stronie Ziemia i rzeka Dźwina z obiema brzegami Teropeckiego Uiezd, sianozęci Siemiona Skwarcowa. Ná prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezd, Pułtosze *Luszkowey*. A od uścia rzeczki Chotowicy i od wiązu z hraniem, od iamy i od kopca tam wyśyanego w górę Rzeczką *Chotowicą*, i Chotowickim błotem trzy wiority do Ruczaiu, który wyszedł z Chotowickiego błota, i przy Ruczaiu ná jedlinie hrań, i cyrkuł. Po lewey stronie rzeki *Chotowicy* Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, i różnych mieszkańców, á po prawey stronie, i po záruczaiu Chotowicem Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Pułtosze *Mikuliny*. A błoto Chotowickie po połowie ku Teropeckiemu i ku Bielskiemu uiezd; á od tey sosny z hranią przeiechawszy *Chotowicki* Ruczay ná sosnie hrań, á sosna stoi ná drodze, á od drogi przez bor podle *Chotowickiego* błota rzeki ku *Welesie*, ku Usciu rzeczki *Berezińcy* borem, ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, różnych mieszkańców, po prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielski Uiezd. Pułtosze *Mikulinoy*. Niedoiechawszy rzeki *Welesy*, i Uścia rzeczki *Berezińcy* w borze ná sosnie hrań, i Cyrkuł. Ná przeciw sosny iama, i w niey węgle. Ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Derewnie Bernowey. Po prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od sosny z hraniem, i od iamy borem do rzeczki *Berezińcy*, á u rzeczki *Berezińcy* ná dębie dwie hranie, á ná przeciw ich iama, á w tey iamy węgle, i kopic wyśypany, wyżej zaś tey iamy sucha sosna, á ná tey sosnie hrań stara Litewka. Po lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Siemiona Skwarcowa. Ná prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezd. Pułtosze *Szczyberowe*. A Ruczka *Berezińca* wyszła

z jeziora Berezińca, Teropeckiego Uiezd, i wpadła w Rzekę Welesę. A od Dębu, i od Iamy, i od Sosny przeszedłszy Rzekę *Berezińcę* na Uściu *Berezińcy* Rzeki, u Rzeki *Welesy* dwa Dęby, a na nich hranie i Cyrkuły. A od Dębow w Uście Rzeczeki *Berezińcy* w Rzekę *Welesę*. Od Uścia zaś Rzeczeki *Berezińcy* w wierzch Rzeki *Welesy* po lewey stronie *Welesy* Rzeki Ziemia, i Lasy, Łąki, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, różnych pomieszczykow, a po prawey stronie po za Wielką Rzeką Ziemię, i Lasy i Sianożęci, i wszelakie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Pustofze Szczyberowey. A od Uścia rzeczeki *Berezińcy* w górę rzeką *Welesą* siedm wiersł do Pustofzy Kołotowa Teropeckiego Uiezd, i do Uścia ruczaju Szemetowa, i rzeki *Welesy*. Od Uścia rzeczeki *Berezińcy* w górę, do Pustofzy Kołotowa Teropeckiego uiezd, i do ruczaju *Szemetowa* na siedm Wiersł po połowie Carskiego Wieliczeństwa ku Teropeckiego Uiezd różnych Pomieszczykow, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ku Bielskiemu Uiezd. A na Uściu ruczaju Szemetowa u rzeki *Welesy* wiąz, a na nim hran, i cyrkuł. U tegoż wiąz u iama, a w niej węgle. Od wiąz u zhrania i od iamy w górę ruczajem Szemetowskim. Ten zaś wiąz zhrania i iama na prawey stronie ruczaju *Szemetowa* jest na Bielskiej Ziemi. A od rzeki *Welesy*, i od Uścia Szemetowa ruczaju, i od wiąz u zhrania, i od iamy, w górę ruczajem Szemetowskim, między Pustofzy *Kołotowa* Teropeckiego Uiezd, i między Bielskiego Uiezd czarnego lasu, na prawo między, a na między Jedlina, a na niej hran, i cyrkuł. Na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, i różnych Pomieszczykow, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezd. A od tej Jedliny zhrania borem, drogą, którą iężdżowali do Teropeckiego Uiezd, z Pustofzy Kołotowey na Pustofz Szemetową Bielskiego Uiezd ku czarnemu lasu; a nie do iężdżając,

ieżdżając czarnego lasu sosna, na ktorey sosnie hrań i cyrkuł. Na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, i rożnych Pomieszczykow. A na prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od tey sosny zhranią w czarny las tąż drogą, i na drodze Jedlina, a na niey hrań, i Cyrkuł. A od tey Jedliny tąż drogą ku *Szemetowskiemu* mchu, a przy końcu *Szemetowskiego* mchu na Jedlinie hrań, i Cyrkuł. A od tey Jedliny tąż drogą przez paszenną Ziemię ku Ruczaiu *Jasienowcu*, a w Ruczaiu *Jasienowcu* Jedlina, na Jedlinie hrań i Cyrkuł, a potym po wszystkich znakach, wlewo tych znakow, i hrani, Ziemia, i lasy, i Sianożęci, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, i rożnych pomieszczykow. A na prawey stronie potym po tych znakach, i hraniach Ziemi, Lasy, i wszelakie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od tey Jedliny z znakami przez *Jasienowiec* Ruczay czarnym lasem na starą miedzową Jamę, a w tey starey jamie węgle, a ta iama odnowiona, i nasypała węglami, a w tey iami dąb, na dębie hrań i Cyrkuł. Od tey Jamy, i od dębu zhraniem przez paszenną Ziemię, Pustosze *Kokorewa* Teropeckiego Uiezd, i poczynka *Szemetowa* Bielskiego Uiezd. Na miedzy sosna, na niey hrań, i Cyrkuł. A od sosny zhraniem, czarnym lasem ku drodze co iędzą z Derewni Chotyni Teropeckiego Uiezd na Pustosz *Szemetową* Bielskiego Uiezd, sosna, a na sosnie hrań i cyrkuł, przy drodze jama, a w niey kamienie. A po tych Uroczyszczach, i hraniach, na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Derewnia Chotina Iwana, *Czachłokowa*, a po prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Poczynka *Szemetowa*. A od sosny zhranią i od Jamy czarnym lasem między Pustoszami Bezmennowa Teropeckiego Uiezd, Hryhoria Kuszelowa, i między poczynką *Szemetową* Bielskiego Uiezd ku Dębowi, a na Dębie hrań i cyrkuł.

kuł. Od dębu zaś prosto czarnym lasem między też Pułtosze, między Pułtosze Bezmenowy Teropeckiego Uiezd, a Bielskiego Uiezd, między Szemetową poczynką. Tam Jedlina, a na niey hrań, i cyrkuł. A od Jedliny zhraniem, czarnymże lasem między Pułtosze *Bitminowe* Teropeckiego Uiezd, i między Pułtosze *Bedryna* Bielskiego Uiezd, ku dębowi, a na dębie hrań i cyrkuł. A od tego dębu zhraniem czarnymże lasem przeszedłszy Pułtosz Borku Bezmenową Teropeckiego Uiezd, i Pułtosz *Bedryna* Bielskiego Uiezd, Jedlina, a na niey hrań i cyrkuł. A od tey jedliny zhranią czarnymże lasem między Pułtoszą Borku Teropeckiego Uiezd, i między Pułtoszą *Stepanowa poczynka* Bielskiego Uiezd *Osina*, a na niey hrań, i cyrkuł. Po lewey stronie tych wszystkich Uroczyſzcz i hrań ziemia *Carſkiego Wieliczeńſtwa* Teropeckiego Uiezd, pułtosz *Bezmenowa Hryhora Kuſzelewa*, a po prawey stronie ziemia *Krolewskiego Wieliczeńſtwa* Bielskiego Uiezd. A od tego jasionu z hraniem, czarnymże lasem ku drodze, którą ieżdżą z Pułtoszy Borku Teropeckiego Uiezd, na pułtosz *Stepanow Poczynok* Bielskiego Uiezd. Tam na drodze iama, a w iamiu kamienie: a od iamy przez drogę czarnymże lasem, a w czarnym leſie jedlina, a na niey hrań i cyrkuł. Od tey jedliny z hraniem czarnymże lasem między pułtosze Borku Teropeckiego Uiezd, i między pułtosze *Czerncowoy* Bielskiego Uiezd tam na dębie hrań, i cyrkuł. A od dębu z hraniem czarnymże lasem między pułtosze Borku Teropeckiego Uiezd, i między pułtosze *Czerncowoy* Bielskiego Uiezd: w czarnym leſie dąb, a na dębie hrań, i cyrkuł. Od tego dębu z hraniem tymże czarnym lasem do ruczaiu, który wyſzedł z czarnego lasu, i z błota, a w tym ruczaiu *Osina*, a na *Oſinie* hrań, i cyrkuł. Od *Oſiny* z hranią ruczaiem wdoł do wiłowatey ſoſny, na ktorey hrań, i cyrkuł; ta zaś ſoſna ſtoi na ziemi *Carſkiego Wieliczeńſtwa*, Teropeckiego Uiezd, na lewey stronie ruczaiu; a od ruczaiu i

wiłowatey

wiłowatey sosny z hranią, tymże czarnym lasem, hrada między tąż pustoszą Borku Teropeckiego Uiezd, i między pustoszą Staryni Bielskiego Uiezd sosna, a na niey hrań, i cyrkuł. Od tey sosny z hranią tymże czarnym lasem, hrada, do Spirydowskiego Mchu między tąż pustoszą Borku Teropeckiego Uiezd, i między pustoszą Spirydową Bielskiego Uiezd ku włowatey sosnie, a na sosnie hrań, i cyrkuł, blisko ktorey iama, a w tey iamie węgle. Po tych wszystkich Uroczyszczach i hraniach, na lewey stronie ziemia, lasy, i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pustoszy Borku Hryhora Kufzelewa, a na prawey stronie ziemia, lasy, i wszelkie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pustoszy Staryny, i pustoszy Spirydowskiey. Od włowatey sosny z hranią i od iamy, Spirydowskim Mchem w doł, na którym Mchu sosna, a na niey hrań, i cyrkuł; a od tey sosny z hranią, tymże Spirydowskim Mchem w doł między pustosze Borku Teropeckiego Uiezd, i między pustoszy Jaseno, Bielskiego Uiezd, gdzie sosna, a na niey hrań, i cyrkuł. Od tey sosny z hranią w lewo około teyże pustoszy Borku do hrady, na ktorey sosna, a na niey hrań i cyrkuł. Pod tąż sosną jama, w ktorey węgle, a od tey sosny z hranią i od iamy tąż hrada podle *Czystowo Mchu*, do rozwiłowatey sosny, na ktorey hrań, i cyrkuł. Od rozwiłowatey sosny z hranią, podle tegoż *Czystowo mchu* do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Po wszystkich tych Uroczyszczach i hraniach, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Pomestia Hryhora Kufzelewa, a w prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pustoszy Zelezowey. Od tey sosny z hranią i od *Czystowo Mchu* w bor przez ruczay, a w borze iama, a w iamie węgle, i na niey wyfypany kopiec. Na przeciw iamy jedlina, na ktorey hrań i cyrkuł, a od tey iamy z kopcem, i od jedliny z hranią podle ruczaiu, ruczaiem w doł w borze sosna, na ktorey hrań, i cyrkuł.

Na le-

Na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pułtoszy Borku Hryhora Kufzelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Zelezowey. Od tey sosny z hranią do drogi, którą iadą na pułtosz Borek, przy drodze na sosnie hrani, i cyrkul. Od tey sosny z hranią, i od drogi podle tegoż ruczaiu wdoł w borze na opaloney sosnie hrani i cyrkul, á od opaloney sosny z hranią poszedł ruczay w bor, w którym sosna wiłowata, á ná niey hrani i cyrkul. Naprzeciw wiłowatey sosny z hranią iama, á ná niey kopiec wysypany; po lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezd, pułtoszy Borku Hryhora Kufzelewa, á na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Zelezowey. Od wiłowatey sosny z hranią, i od iamy w borze, na sosnie hrani, i cyrkul, á od tey sosny z hranią w tymże borze do sosny, á ná niey hrani i cyrkul, od tey sosny z hranią do inšzey sosny, na ktorey hrani i cyrkul, naprzeciw tey sosny iama, w niey węgle, i głowa kobyła, á na niey kopiec wysypany. Od tey sosny z hranią, i od iamy z węglami, w tymże borze na sosnie hrani, i cyrkul. A przeiechawšy drogą którą iadą z Derewni Symonichy Teropeckiego Uiezd, do Derewni Jamiszczego tegoż Uiezd, przez pułtosz Zelezowo Bielskiego Uiezd. Po tych Uroczyščach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Pomestie Hryhora Kufzelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Zelezowey. Od tey sosny z hranią tymże borem do ruczaiu *Koczenka*, na ktorego brzegu sosna, á na niey hrani, i cyrkul, á pod Sosną iama, á w niey węgle, i kopiec wysypany. Od tey sosny z hranią i od iamy ruczaiem, Koczenkiem, w niz do Dzwiny rzeki. Na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pułtoszy Borku Hryhora Kufzelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pułtoszy Zelezowey. U Dzwiny rzeki ná

ki na uściu ruczaiu Koczenka, na wale na dwu sosnach hrań, i cyrkuł, pod sosnami iama z węglami, á ná niey kopiec wysypa-
ny. Od dwóch sosen z hraniemi, i od iamy w prawo w wierzch
Dzwina rzeka. Na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeń-
stwa Teropeckiego Uiezdpu pułtoszy Borku Hryhora Kulzelewa,
á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego U-
iezdpu pułtoszy Zelezowey. Niżey ruczaiu Koczenka Dzwina
rzeka w niz do brodu Kamienia; po obu stronach Dzwiny rze-
ki ziemia, lasy, sianożęcie, i wszelkie wstępy Carskiego Weli-
czeństwa Teropeckiego Uiezdpu, á od uścia ruczaiu Koczenka
Dzwina rzeka w wierzch do pułtoszy Zelezowey, i Szyfzymoro-
wey Bielskiego Uiezdpu; á od Teropeckiego Uiezdpu do Olexeiewey
ziemi Naszczokina Derewni Jamiszcza, na Granicy brzoza, na
ktorey hrań i cyrkuł, pod brzozą iama z węglami, á ná niey
kopiec wyłypany. Podle iamy Litewski znak: około trzech dę-
bow powbiiane koły, chrostem oplecione, i ziemią nasypane, á
około nich brozda wykopana, á po Litewsku kopiec. A kto-
re poznie, i sianne pokosy po nad Dzwina rzeka były Teropec-
kiego Uiezdpu między pułtoszą Zelezowy, i między pułtoszą Szy-
fzymorowey Bielskiego Uiezdpu Hryhora Kulzelewa, poznia Pla-
towicha, i poznia Jałowik Jakuba Maslenika, poznia Platownik
Kuzmy Maslenika, poznia Owczynka Iwana Czohłokowa, po-
znia Małe łohi; te poznie i sianne pokosy w ziemi Bielskiego U-
iezdpu są Krolewskiego Wieliczeństwa, á Carskiego Wieliczeństwa
poznie w ziemi Teropeckiego Uiezdpu. Poznie zaś i sianne po-
kosy ktore są nad Dzwina rzeka na Teropeckiey stronie różnych
Bielskich pułtoszy Babirewskiej włości, poznia Lewaszycha, po-
znia Botok, poznia Popycha, poznia Platownik, poznia Niwi-
łzcze, poznia Szewerdycha, poznia Stupina, i inne poznie kto-
re są za Dzwina rzeka na Teropeckiey stronie od uścia ruczaiu
Koczenka do Olexeiewey ziemi Naszczokina, Derewni Jamiszcza
do brzozy z hranią, i do iamy, i do Litewskiego kopca, są po

połowie Carskiego Wieliczeństwa, ku stronie Teropeckiego Uiezd, i Krolewskiego Wieliczeństwa ku stronie Bielskiego Uiezd. A od brzozy, i od iamy, i od kopca w wierzch Dzwina rzeką, po obu stronach Dzwiny rzeki Teropecki Uiezd. A od Dzwiny rzeki, i od brzozy z hranią, i od iamy, i od kopca na prawo w górę podle wału, na wale dęb, á na nim hrań i cyrkuł. Przeciw tego dęba na gorze iama, á w niey węgle i kopiec wyśypany: na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd Olexciowa, pomestia Nałzczokina, Derewnia Jamiszcz, á na prawą ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pułtoszy Szyszymorowey. A od dęba z hranią i od iamy wałem borowym, á na węgle wału trzy sosny w iednym mieyscu, á na iedney sośnie hrań i cyrkuł. A od sosny z hranią węglastymże wałem borowym: na wale dwie sosny w iednym mieyscu, á na iedney sośnie hrań i cyrkuł. Po lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropecki Uiezd, Olexciowoz, pomestia Nałzczokina, Derewnia Jamiszcz; á po prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielski Uiezd pułtosz Szyszymorowa, á od tych dwu sosen tymże borowym wałem: na wale sosna, na sośnie hrań, i cyrkuł. A od tey sosny tymże borowym wałem na węgle wału sosna, na niey hrań i cyrkuł. A od tey sosny z hranią tymże wałem przeiechawszy drogę, którą ieżdżą do Derewni Klin, Teropeckiego Uiezd Hryhora Kufzelewa: na mogiłach sosna á na sośnie hrań i cyrkuł. A od sosny z hranią przez Kładbiszcz, Mohilice, zszedł wał podle Jasienskiej drogi: na lewey stronie sosna, á na niey hrań i cyrkuł, naprzeciw sosny iama, á w niey węgle i kopiec wyśypany. Po tym znaku na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropecki Uiezd Olexcia Nałzczokina Derewnia Jamiszcz, á na prawey stronie od tego znaku ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielski Uiezd, pułtosz Szyszymorowa. A od sosny z hraniem i od iamy, Jasienską drogą ku błotu Medunickiemu, i ku

Morti-

Mortiszczu w czarny las: na prawey stronie na sośnie hrań, i cyrkuł, a sosna na Bielskiej stronie. A od sosny z hranią tąż Jasińską drogą w lewo, podle błota Mieduniskiego, iama, w niey węgle. Naprzeciw iamy na brzozie hrań i cyrkuł, a u iamy kopiec wyłypany: na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa: błoto Medunik, i czarny las, Uiezd Teropecki, Olexeia Naszczokina Derewnia Jamiszcza; a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Uiezd Bielski Pustosze Jasieni, a od iamy i od brzozy z hraniem, i od starego Horodyszcza, i od Jasińskiej drogi na Miedunickie błoto, a na nim Olcha, na ktorey hrań i cyrkuł. Od Olchi z hraniem, na Osinie hrań i cyrkuł. A od Osiny z hraniem, tymże Miedunickim błotem, starym Horodyszczem ku Osinie, na Osinie hrań, a ta hrań między Pustoszą Jasienim Bielskiego Uiezd, i między Olexieiowem pomieszaniem Naszczokina, Derewni Jamiszcza Teropeckiego Uiezd. A od tey Osiny z hraniem wyszedłszy z Miedunickiego błota między paszną iedliną, na iedlinie hrań i cyrkuł: na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd Derewni Jamiszcza Olexeia Naszczokina, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pustoszy Jasienia. A od iedły z hraniem, starym Horodyszczem, miedzą, ziemią paszną prosto ku Jasińskiej, średnicy, zapolney drodze na starą złamaną sosnę, a u sosny iama, a w niey kamienie. Od sosny złamanej, i od iamy paszennemi ziemiami na suche dąbki, ku drugiej zapolney Jasińskiej drodze: przeszedłszy drogę wykopaną iama, a w niey kamienie, potym Uroczyszczem na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezd, Olexeia Naszczokina, pustoszy Pawłowej; na prawey zaś stronie ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pustoszy Jasińskiej; lecz od zapaloney drogi, i od iamy, pasznymi gruntami w rog na czarny las, a na rogu w czarnym lesie na iedlinie hrań i cyrkuł; od tey zaś jedliny z hranią czarnym także

lasem ku jedlinie, na ktorey hrań i cyrkul: A od tey jedliny z hranią czarnym znowu lasem ku sośnie, na ktorey hrań i cyrkul; a od sosny z hranią czarnym takż lasem ku jedlinie z hranią i cyrkulem. Potym Uroczyſzczem na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezd, puſtoſzy Manwytowey Olexieia Naſzczokina, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego Uiezd, puſtoſzy Jaſieńſkiey; od iodły zaś z hranią czarnym lasem aż do iodły takż z hranią i cyrkulem, a od tey iodły z hranią i cyrkulem czarnym lasem do Łukaſzowego ruczaiu, gdzie przełaz, i rozdwoiona olcha z hranią i cyrkulem: á od Łukaſzowego ruczaiu i od olchy pomienioney czarnym błotem ku oſinie, na ktorey hrań i cyrkul. Potym Uroczyſzczem na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Teropeckiego Uiezd, Derewni Hołowaczowey Opanaſa Kornilowa; á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezd puſtoſzy nazwaney Koziny, á od oſiny z hranią czarnym błotem na Łukaſzowski ruczay, kędy Moſciſzcze, á z Moſciſzcza na przełaz, poprzeczną drogą, między puſtoſzą nazwaną Muchinoy Bielskiego Uiezd, i między puſtoſzą Poholki Teropeckiego Uiezd Hrehorego Kuſzelewa, gdzie iama, á w niey węgle; przeciw tey iamy, na iedlinie hrań i cyrkul; od poprzeczney zaś drogi, i od iamy, i od jedliny z hranią, czarnym lasem i Łukaſzowskim ruczaiem, ku rzecce nazwaney Kropiwna, przy ktorey rzecce Olcha z hranią i cyrkulem; od tey zaś rzeczki Kropiwny, i od olchy z hranią, w gorze rzeczki Kropiwny, do uſcia puſtey rzeczki, przy ktorey puſtey rzecce, na oſie hrań z cyrkulem. Potym uroczyſzczem na lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezd, puſtoſzy Poholki Hrehorego Kuſzelewa, á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezd puſtoſzy Muchinoy, á od uſcia Puſtey rzeczki, i od Olchy z hranią, w gorę teyże rzeczki, na ktorey brzegu iodła z hranią i cyrkulem; á od iodły

dły z hranią i cyrkulem, i od brzegu pustey rzeczki, śródkiem pustey rzeczki i ruczaiu trzcinami ku Poholskiemu mchowi, gdzie ná osinie hrań i cyrkul, a od osiny z hranią Poholskim Mchem do Poholskiej drogi, którą iędzą z Teropeckiego Uiezd z pustoszy Poholki Hrehorego Kuszelewa Bielskiego Uiezd, na pustosz nazwaną Wereteia. Na tey zaś drodze są dwie sosny, każda z nich mająca po hrani i po cyrkule. Potym uoczyłczem na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pustoszy Poholki Hrehorego Kuszelewa, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pustoszy Wereteia. Lecz od dwóch wyżej wspomnionych sosen z hraniami, i od drogi, tymże Poholskim mchem dołem, między pustoszą Poholki Teropeckiego Uiezd, i między pustoszą Ryszkową Bielskiego Uiezd do sosny, ná ktorey hrań i cyrkul, a od sosny z hranią tymże ielzche Poholskim mchem między Derewnią Sawina Teropeckiego Uiezd Woyny Naszczokina, i między pustoszą Ryszkową Bielskiego Uiezd takż do sosny, ná ktorey hrań i cyrkul: a od tey sosny z hranią, tymże Poholskim mchem wdoł, gdzie znowu sosna z hranią i cyrkulem, od ktorey sosny z hranią tymże Poholskim mchem wprawo ku ruczaiowi Lipickiemu, przy którym, ruczaiu sosna z hranią i cyrkulem, od tey zaś sosny z hranią poszedł dukt ze mchu w czarny las, ku uściu ruczaiu Lipickiego, który wpadł w Poholski mech przy rozdwoionej brzozie, ná ktorey hrań i cyrkul. Potym uoczyłczem, ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezd pustoszy Koszkińskiej, Woyny Naszczokina: a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pustoszy Ryszkowej; a od rozdwoionej brzozy, i od uścia ruczaiu Lipickiego, wierzchem tegoż ruczaiu, między pustoszą Koszkińską Teropeckiego Uiezd, i między ruczaiem Lipickim z prawey strony; ná Bielskiej Ziemi iama, w ktorej

węgle, w górę zaś tey iamy tymże ruczaiem postępując jest so-
fna, na ktorey hrań i cyrkuł, na lewey stronie Ziemia Carskiego
Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdpu pustoszy Zaykowej Hre-
horego Kuszelewa, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieli-
czeństwa Bielskiego uiezdpu pustoszy Ryszkowej. Lecz od tey
iamy i od sofny [zhranią tymże Lipickim ruczaiem, w górę
do paszni pustoszy Zaykowej Teropeckiego uiezdpu Hryhore-
go Kuszelewa, gdzie na iedlinie-hrań i cyrkuł, od ktorey iedliny
zhranią, tymże Lipickim ruczaiem w górę, między pustoszą
Zaykową Teropeckiego uiezdpu, i między pustoszą Hufewo,
Bielskiego uiezdpu, do dębu, na którym hrań i cyrkuł, ten
zaś dąb zhranią stoi na lewey stronie Lipickiego ruczaiu na Te-
ropeckiey Ziemi; a od dębu zhranią i od Lipickiego ruczaiu
na lewo, ku drodze, którą iężdzą z pustoszy Zaykowej Tero-
peckiego uiezdpu, na pustoszą nazwaną Hufewo Bielskiego uiezd-
pu czarnym lasem ku iedlinie, na ktorey hrań i cyrkuł. Prze-
ciw tey iedliny zhranią niedaleko Zaykowej drogi jest iama
w ktorey węgle. Od iedliny zaś wyżej pomienioney zhranią
i od iamy, przez też samą Zaykowską drogę czarnym lasem,
między pustoszą Zaykowo Teropeckiego uiezdpu, i między pu-
stoszą Hufewo Bielskiego uiezdpu, do iedliny, na ktorey hrań i
cyrkuł. Potym uroczyszczem, na lewey stronie Ziemia Car-
skiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdpu, pustoszy Zayko-
wey, Hrehorego Kuszelewa, a na prawey Ziemia Krolewskie-
go Wieliczeństwa Bielskiego uiezdpu, pustoszy Hufewo. Lecz
od pomienioney iodły zhranią, czarnym lasem między pustoszą
Osipową Teropeckiego uiezdpu Iwana Tarbeiewa, i między pu-
stoszą Hufewo Bielskiego uiezdpu stoi iodła, na ktorey hrań i
cyrkuł; Od tey iodły zhranią między paszenną Ziemią Biel-
skiego uiezdpu, i między siennemi pokolami Teropeckiego uiezd-
pu Iwana Tarbeiewa do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł; od tey
osiny zhranią między pustoszą Osipową Teropeckiego uiezdpu,
i między

i między pustoszą Hufewo Bielskiego Uiezd, do drugiey Osiny zhranią i cyrkulem, á od osiny zhranią między tymiż pustoszami, Teropeckiego Uiezd pustoszy Osipowey, i pustolży Hufewo Bielskiego Uiezd, ku obszerniejszey drodze nazwaney Mozayka, gdzie iodła zhranią i cyrkulem; przeciw zaś tey iedlinie na drugiey stronie pomienionej drogi mozayki iama, w ktorey węgle. Potym uroczysszczem, na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pustolży Osipowey Iwana Tarbeiewa, á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pustolży Hufewo. Lecz od przereczoney iodły zhranią, i od Mozayki drogi, i od iamy prosto między paszennemi lasami na błoto, kędy brzoza, na ktorey hrań i cyrkul; á od brzozy z hranią prosto czarnym lasem ku drodze, którą iężdzywali z Teropeckiego uiezd z pustolży nazwaney Botynoy do pustolży Klennik Bielskiego Uiezd. Przy tey drodze trzy są Osiny z iednego wychodzące korzenia, na iedney z tych Osin hrań, á na drugiey cyrkul: á od tych Osin z hranią i cyrkulem, czarnym lasem, między pustoszą Nebralow Iwanowey gory tegoż Teropeckiego Uiezd, Iwana Jazikowa, i między pustoszą Klennik Bielskiego Uiezd, do iodły z hranią i cyrkulem, á od iodły z hranią i cyrkulem przez mech, między pustoszą Nebralow Iwanowey gory tegoż Teropeckiego Uiezd, i między pustoszą Klennik Bielskiego Uiezd, mimo osinę z hranią i cyrkulem, od ktorey osiny z hranią tymże czarnym lasem między też pustosze, to iest, Nebrasową Iwanowey gory Teropeckiego Uiezd, i pustolżą Klennik Bielskiego Uiezd, na iodłę z hranią i cyrkulem; lecz od tey iodły z hranią także czarnym lasem między też pustosze do osiny z hranią i cyrkulem; á potym uroczysszczem i pohranią na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pustolży Nebrasowey Iwanowey gory tegoż Iwana Jazikowa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pustolży Klennik.

Lecz

Lecz od przerzeczoney osiny z hranią czarnym lasem, i błotem ku iedlinie, na ktorey takż hrai i cyrkul, á od iedliny z hranią czarnym lasem do pustey rzeczki, na ktorey pustey rzeczki brzegu stoi jedlina z hranią i cyrkulem; od ktorey iodły z hranią lewą stroną pustey rzeczki na dwoistą olchę takż z hranią i cyrkulem; ta zaś olcha stoi na lewey stronie pustey rzeczki w Teropeckim uiezdzie. Potym uroczyſzczem na lewo ziemia, i lasy, i sianne pokosy, i wſzelakie wſtępy Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdru rożnych pomeſzczykow, á na prawo ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdru; puſta zaś rzeczka przeż połowę w Carskim Wieliczeńſtwie z ſtrony Teropeckiego uiezdru, á po połowie w Krolewskim Wieliczeńſtwie z ſtrony Bielskiego uiezdru. Lecz od pomienioney rozdwoioney Olchy z hranią, i od pustey rzeczki w lewo czarnym lasem Hołubcami, ku brzozie, na ktorey hrai i cyrkul, od ktorey brzozy z hranią czarnym lasem takż Hołubcami, i mchem Łuczynnikiem do drogi, ktora idzie z Teropeckiego uiezdru ku puſtoſzy Zaboria, na puſtoſz Dubrowkę Bielskiego uiezdru; á przeſzedłſzy drogę stoi brzoza z hranią i cyrkulem. Od tey zaś drogi i brzozy z hranią tymże lasem nazwanym Hołubcami, i mchem Łuczynnikiem, do iodły z hranią i cyrkulem. Potym uroczyſzczem, i pohranią na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdru, puſtoſzy Zaboria Woyny Naſzczokina: á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdru puſtoſzy Dubrowka. Lecz od przerzeczoney iodły z hranią tymże lasem Hołubcami i mchem Łuczynnikiem ku oſinie, na ktorey hrai i cyrkul, á od osiny z hranią tymże lasem Hołubcami i mchem Łuczynnikiem ku oſnie z hranią i cyrkulem. A od oſny z hranią przeſzedłſzy mech Łuczynnik, tymże lasem Hołubcami znowu ku oſnie, na ktorey takż hrai i cyrkul. Lecz od tey oſny z hranią tymże lasem Hołubcami ku drodze, ktora ieżdżą z puſtoſzy Hrydyni Teropeckiego uiezdru, na puſtoſz Lubeńki Bielskie-

Bielskiego Uiezd; przy tey zaś drodze iodła zhranią i cyrkulem, a na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd; pustoszy Hrydyni, Matuieia Jazińkowa, na prawey zaś Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd; pustoszy Lubienki. Lecz od wspomnioney iodły zhranią, przez drogę tymże lasem Hołubcami ku łośnie, na ktorey hrań i cyrkul: a od łośny zhranią tymże znowu lasem Hołubcami między pustoszą Boltowo Teropeckiego uiezd; Sierhieia Kornilowa, i między pustoszą Lubienki Bielskiego uiezd; do iodły, na ktorey hrań i cyrkul; a od tey iodły zhranią tymże czarnym lasem Hołubcami między też pustoszą Lubienki Bielskiego uiezd; i między pustoszą Stepanowo Teropeckiego uiezd; Sierhieia Kornilowa, do iodły zhranią i cyrkulem, od ktorey iodły zhranią takż czarnym lasem Hołubcami ku drodze, którą ieżdżywali z pustoszy Boltowey Teropeckiego uiezd; wczarny las Hołubcy. U tey zaś drogi dwie są iodły ziednego wychodzące korzenia, z nich na iedney hrań, a na drugiey cyrkul. Po tych poznakach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd; pustoszy Boltowey Sierhieia Kornilowa zbracią iego, a na prawey po tychże poznakach Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd; pustoszy Lubienki. Lecz od pomienionych dwoch iodeł zhranią i cyrkulem przez też samą drogę prosto lasem Hołubcami, między też pustoszą Boltowo Teropeckiego Uiezd; i między pustoszą Lubienką Bielskiego uiezd; stoi iodła zhranią i cyrkulem, od tey iodły zhranią tymże lasem Hołubcami znowu do iodły zhranią i cyrkulem, lecz i od tey iodły zhranią tymże znowu lasem Hołubcami ku drodze, którą ieżdżą z Teropeckiego uiezd; pustoszy Stepanowey, na pustoszą Lubienki Bielskiego uiezd; a przy tey drodze iama kamieniami napelniona, na drugiey zaś stronie drogi iodła zhranią i cyrkulem; lecz na lewo Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd; pustoszy

Bołtowey, i pułtoszy Stepanowey, á na prawo Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, pułtoszy Lubieńki. Od przerzeczoney zaś iamy, i od iodły zhranią, i od drogi tymże lasem Holubcami, między pułtoszą Stepanowo Teropeckiego uiezd, i między pułtoszą Lubienki Bielskiego uiezd stoi dąb, ná którym hrań i cyrkul: á od dębu zhranią tymże iefzcze lasem Holubcami, między temiż pułtoszami, to iest, Stepanowo Teropeckiego Uiezd, i Lubienko Bielskiego Uiezd znayduie się iodła zhranią i cyrkulem, á od tey iodły zhranią, tymże lasem Holubcami ku ruczaiowi nazwanemu Wierchowiu, który wyszedł z lasu. Lecz między pułtoszą Iwafzkowo Teropeckiego Uiezd, i między pułtoszą Dułowy Bielskiego Uiezd iest osina, ná ktorey hrań i cyrkul, od tey osiny zhranią, i od ruczaiu Werchowia, tymże ruczaiem wdoł ku drodze, którą ieżdżą z pułtoszy Iwafzkowey Teropeckiego Uiezd ku pułtoszy Dułowo Bielskiego Uiezd; u tey zaś drogi iama, w niey kamienie, lecz po drugiey stronie drogi iodła, ná ktorey hrań i cyrkul: tá zaś tak iodła zhranią, iako i iama ná prawey stronie ruczaiu ná Bielskiej Ziemi, á potych poznakach i pohraniach, ná lewey Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pułtoszy Stepanowey, i pułtoszy Iwafzkowey Teropczanina Sierhieia Kornilowa, á ná prawey stronie po tychże poznakach i pohraniach Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pułtoszy Dułowey. Zaś od iamy, i od drogi, i od iodły zhranią tymże ruczaiem wdoł między pułtosz Iwafzkowo Teropeckiego Uiezd, i między pułtosz Dułowo Bielskiego Uiezd ku trzem Olchom ziednego korzenia wychodzącym: z nich ná iedney hrań, á ná drugiey cyrkul; od tych zaś trzech olch zhranią i cyrkulem wdoł tymże ruczaiem do osiny, ná ktorey takóž hrań i cyrkul. Tak zaś te olchy, iako i osina zhraniami, ná prawey stronie ruczaiu ná Bielskiej Ziemi. Potym od osiny zhranią wdoł tymże ruczaiem ku Ieżiorkowi pułtemu, przy którym jeziorku pułtym

puścym na Bielskiej Ziemi dąb z hranią i cyrkulem. Lecz to jeziorko przez połowę należy do Carskiego Wieliczeństwa, z strony Teropeckiego uiezd, a przez połowę do Krolewskiego Wieliczeństwa, z strony Bielskiego uiezd. Potym od dębu z hranią i od jeziorka puścym na bor, w którym borze sosna z hranią i cyrkulem, od tej zaś sosny z hranią tymże borem, także ku sosnie rozdwoionej, na której hrani i cyrkul, lecz od tej rozdwoionej sosny z hranią znowu tymże borem i czarnym lasem, ku rzecę Dźwinie, a z tamtąd starą rubieżą ku Witowej iamy: przy rzecę Dźwinie, i przy starej rubieży, i przy Witowej iamy jest postawiony słup iodłowy z hranią i cyrkulem, wedle którego słupa Witowej starej iamy, wykopana iama nowa, nasypiana węglami, a przy niej wyłupany kopiec; na lewej stronie od Witowej starej iamy, i od słupa z hranią, i od nowej iamy w dół ponad Dźwiną rzeką Sianne pokosy, i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd, Sierhieja Korniłowa z bracią jego, a na prawej od starej rubieży, od Witowej iamy, od słupa z hranią, i od nowej iamy, Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd. Lecz od starej rubieży, i od Witowej iamy, i od słupa z hranią, i od nowej iamy w dół Dźwiną rzeką, a przeiechawszy tę rzekę, przez Zaharską Ziemię Bielskiego uiezd, ku uściu ruczaiu Talca Bielskiego uiezd, potym ku Zaharskiej rubieży. Pomieniona zaś rzeka Dźwina zacząwszy od Witowej iamy, i od słupa z hranią, i od nowej iamy, dołem aż do ruczaiu Talca i Zaharskiej rubieży, jest po połowie w Carskim Wieliczeństwie, w ziemi Teropeckiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ziemi Bielskiego uiezd; niżej zaś Zaharskiej rubieży ruczaiu Talca, rzeka Dźwina, i wszelkie wstępy z obu stron rzeki Dźwiny, są Carskiego Wieliczeństwa ziemi Teropeckiego uiezd. Przy Dźwinie rzecę na Zaharskiej rubieży wykopana iama, w której węgle, ta zaś iama z węglami na lewej stronie ruczaiu Talca, na Teropeckiej

ziemi. Potym od Dźwiny rzeki i od Zacharskiej rubieży, i od uścia ruczaiu Talca, i od iamy w górę ruczaiem Talcą, do Moskiewskiej drogi, którą iężdżą z Teropeczy do jeziora nazwanego Wołodimierowo. Przy tey zaś Moskiewskiej drodze na lewey stronie ruczaiu Talca, na Teropeckiej ziemi iest iama, w ktorey kamienie, a przy iamy słup sosnowy, na którym hrań, lecz przeciw iamy iodła z hranią i cyrkulem: gdzie po lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdpu pustoż Wawlidina Teropeczanina Iwana Afidowa, a na prawey ziemi Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdpu Zacharskiej pustoży. Lecz od Moskiewskiej drogi, i od iamy, i od słupa, i od iodły z hranią w górę tymże ruczaiem Talcą w czarny las, kędy iodła z hranią i cyrkulem, a od tey iodły z hranią skończy się ruczay Talec w leszczynie czarnego lasu, gdzie dąb z hranią i cyrkulem, od ktorego dębu z hranią tymże czarnym lasem i leszczyną znowu ku dębowi, na którym takż hrań i cyrkul, a od tego dębu z hranią mchem i czarnym lasem na wygon, gdzie sosna z hranią i cyrkulem. Tu na lewey stronie ziemi przy tych znakach i hraniach Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdpu, pustoży Rykowej Teropeczanina Juria Skorobohatoho, a na prawey Ziemia po tychże poznakach i hraniach Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdpu pustoży Zacharskiej. Od wspomnioney potym sosny z hranią wyszedłszy z wygonu w czarny las iest jodła z hranią i cyrkulem, od ktorey jodły znowu czarnym lasem ku sosnie, na ktorey takż hrań i cyrkul, a od tey sosny z hranią tymże czarnym lasem do osiny z hranią i cyrkulem, od ktorey osiny z hranią czarnymże lasem znowu ku Osinie, na ktorey takż hrań i cyrkul; lecz od tey osiny z hranią czarnym takż lasem do trzeciej osiny z hranią i cyrkulem, od ktorey osiny z hranią tymże ielzcze czarnym lasem przez drogę, którą iężdżą z Teropeckiego uiezdpu, z pustoży Zettkowa Juria Skorobohatoho Bielskiego uiezdpu, na Zacharskiej pustoży;
u tey

u tey drogi iest iodła z hranią i cyrkulem, od ktorey drogi i iodły z hranią czarnym lasem w iedlinnik, gdzie na sosnie hrań i cyrkul. Od tey sosny z hranią czarnym lasem do osiny, na ktorey hrań i cyrkul. Od osiny z hranią tymże czarnym lasem do drugiey osiny, na ktorey hrań i cyrkul. Po tych zaś uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego uiezd, czarne lasy różnych pomieszczykow Lubuckiey włości, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, Zacharskiey puštoży; od pomienioney osiny z hranią tymże czarnym lasem przeszedłszy drogę, którą iadą z puštoży Bruchaczewy Teropeckiego uiezd, do Zacharskiey puštoży Bielskiego uiezd, na iedlinie hrań i cyrkul. Od iedliny z hranią czarnymże lasem na osinie hrań i cyrkul, a od osiny z hranią pomienionym czarnym lasem, przeszedłszy nie daleko do drugiey drogi, którą iadą do lasu z Teropeckiego uiezd, z puštoży Bruchaczewskiej, do Zacharskiey puštoży przez Berezuchi, gdzie na osinie hrań i cyrkul. Od tey osiny z hranią przez Bruchaczowską drogę czarnym lasem przez mech, przy którym sosna, a na niey hrań i cyrkul. Od sosny z hranią czarnym lasem i mchem do drugiey sosny, na ktorey hrań i cyrkul. Od tey sosny z hranią mchem Demidowskim, przy tym mchu osina, na ktorey hrań i cyrkul. Od pomienioney osiny z hranią tymże Demidowskim mchem do sosny, na ktorey hrań i cyrkul, a od sosny z hranią, tymże Demidowskim mchem do drogi, którą iezdzywali z Teropeckiego uiezd i z Lubuckiey włości, do Zacharskich puštoży Bielskiego uiezd; przy drodze na sosnie hrań i cyrkul. Po tych zaś uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd, Lubuckiey włości, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd Zacharskiey puštoży. Przeszedłszy drogę od sosny z hranią nad Demidowskim mchem do Niedźwiedziego ostrowu, na

brzozie hrań i cyrkuł; á od brzozy z hranią podle Demidowskiego mchu, w czarnym lesie na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnym lasem, nie dochodząc rzeki Hrustiny, na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią czarnym lasem do rzeki Hrustiny, á przeszedłszy rzekę Hrustinę w czarnym lesie na brzegu, na rozdwoionym wiązcie hrań; rzeka zaś Hrustina wychodzi z Teropeckiego uiezd, i płynie przez Zacharskie pułoszy Bielskiego uiezd, á wpada w rzekę Dźwinę. Po tych uroczyściach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd, różnych pomeszczykow Lubuckiey włości, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd Zacharskich pułoszy. Od rzeki Hrustiny i od rozdwoionego wiazu z hranią czarnym lasem i mchem, przy którym na rozdwoionej iedlinie hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią czarnym lasem i mchem do krzywego dębu, na którym hrań i cyrkuł. Od krzywego dębu z hranią czarnym lasem na widłowatym klonie hrań i cyrkuł, á od widłowatego klonu czarnym lasem i mchem, przy którym mchu na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią czarnym lasem i mchem do iedliny, na ktorej hrań i cyrkuł; od tey iedliny do drugiey, na ktorej hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią czarnym lasem i mchem, á przy mchu na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią czarnym lasem i mchem do iedliny, na ktorej hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnym lasem i mchem, przy którym na iedlinie hrań i cyrkuł, á od tey iedliny z hranią czarnym także lasem do iedliny, na ktorej hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią pomienionym czarnym lasem do inſzey iedliny na ktorej hrań i cyrkuł, od tey zaś iedliny z hranią przez drogę, którą iadą od rzeki Lofosny z Teropeckiego uiezd, do pułoszy Pazuszyno Teropeckiego takóž uiezd Teropczanina Olexeia Zelenowo; á przeiechawszy drogę, na dębie hrań i cyrkuł, od tego zaś dębu czarnym lasem i mchem do osiny, na ktorej hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią

czarnymi

czarnym lasem do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł. Przy tey-
 że drodze, którą iadą od rzeki Łosofny do pułtoszy Pazufzy-
 no, przeszedłszy tę drogę w prawo małym ruczajem w czarnym
 lesie na osinie hrań, i cyrkuł. Potych zaś uroczyśczech, zna-
 kach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeń-
 stwa Teropeckiego uiezd Lubuckiey Włości rożnych Pomesz-
 czykow, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Biel-
 skiego uiezd, Zacharskich pułtoszy. Od osiny zhranią czar-
 nym lasem i mchem przez drogę, którą iadą od rzeki Łoso-
 fny z Teropeckiego uiezd, do pułtoszy Pazufzyno, w Terope-
 cki także uiezd, przy mchu na iedlinie hrań i cyrkuł; od tey
 iedliny zhranią czarnym lasem i mchem do sofny, na ktorey
 hrań i cyrkuł. Od sofny zhranią tymże czarnym lasem na ie-
 dlinie hrań i cyrkuł, a od tey iedliny do osiny, na ktorey hrań
 i cyrkuł. Od osiny zhranią czarnym lasem do dębu, na kto-
 rym hrań i cyrkuł, a od dębu zhranią czarnym lasem między
 pułtoszą Pazufzyną Teropeckiego uiezd Olexeia Zelenowa, i
 pułtoszą Kuznecową Bielskiego uiezd, Zacharskich pułtoszy, w
 czarnym lesie dąb na którym hrań i cyrkuł. Potych uroczy-
 sczech, znakach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego
 Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd Lubuckiey włości Pome-
 szczykow, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Biel-
 skiego uiezd Zaharskich pułtoszy. Od dębu zhranią czarnym-
 że lasem do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny
 zhranią do dębu, a na nim hrań i cyrkuł. Od dębu zhranią
 czarnym lasem do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł; od tey ie-
 dliny do drogi, którą iadą z pułtoszy Pazufzyney Teropeckiego
 uiezd do pułtoszy Kuznecowy Bielskiego uiezd. Przy tey
 drodze na iedlinie hrań i cyrkuł, a od tey iedliny zhranią czar-
 nym lasem i mchem, przy Pazufzyney drodze, na iedlinie hrań i
 cyrkuł. Od iedliny zhranią przez Pazufzyńską drogę, w czar-
 nym także lesie iedlina, a na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny
 tymże

tymże czarnym lasem do inſzey iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny zhranią czarnym lasem i mchem przez drogę, którą ieżdżą z Derewni Powaliſzyna Teropeckiego uiezd, do puſtoſzy Pazufzyna Teropeckiego takóž uiezd, w czar-
nym leſie ná iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny zhranią w pra-
wo tymże czarnym lasem i mchem do oſiny, ná ktorey hrań
i cyrkuł, od oſiny zhranią czarny lasem i mchem do iedliny,
ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny czarnym lasem i mchem
do inſzey iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, ztąd tymże czar-
nym lasem i mchem do dębu, á ná nim hrań i cyrkuł. Od dę-
bu zhranią czarnym lasem i mchem do oſiny, ná ktorey hrań
i cyrkuł, od tey oſiny tymże czarnym lasem i mchem do dru-
giey oſiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey oſiny do dębu, á ná nim
hrań i cyrkuł; od dębu zaś zhranią czarnym lasem i mchem na iedlinie
hrań i cyrkuł, od tey iedliny tymże czarnym lasem i mchem przy
mchu iedlina, ná niey hrań i cyrkuł. Od iedliny zhranią czarnym la-
sem przy mchu, u drogi, którą iadą z puſtoſzy Pazufzyna Terope-
ckiego uiezd, do puſtoſzy Sobolewo Bielskiego uiezd, w czar-
nym leſie iedlina, á ná niey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny zhra-
nią, drogą puſtoſzy Sobolewey Bielskiego uiezd, przy tey dro-
dze wykopana iama, á wiamie kamienie; naprzeciw iamy ná
prawey ſtronie drogi ná ſoſnie hrań i cyrkuł. Po tych zaś u-
roczyſzczach, znakach, i hraniach ná lewey ſtronie Ziemia Car-
skiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezd, Lubuckiey włoſci
różnych Pomieſzczykow, a ná prawey Ziemia Krolewskiego Wie-
liczeńſtwa Bielskiego uiezd Zacharskich Puſtoſzy. Od iamy i
ſoſny zhranią w prawo tymże czarnym lasem, ku puſtoſzy So-
bolewey Bielskiego uiezd, do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł,
od tey iedliny zhranią ku teyże puſtoſzy Sobolewey w leſie wy-
kopana iama, a w niey kamienie. Od iamy z kamieńmi ná pa-
ſzenney Ziemi puſtoſzy Sobolewey ná iedlinie hrań i cyrkuł, od
tey iedliny proſto do puſtoſzy Sobolewey na paſzenney Ziemi
wyko-

wykopana iama, á w niey kamienie. Od tey iamy na paszni teyże puštoſzy Sobolewy znak Litewski: około brzozowego pnia obito kołami, chroſtem opleciono, ziemią nasypano, á w koło tego row wykopany, co po Polsku nazywa się kopiec. Od tego Litewskiego kopca w teyże puštoſzy Sobolewey na paszni wykopana iama, i w niey kamienie; podle tey iamy poſtawiony ſłup ſoſnowy, á na nim hrań i cyrkuł. Od iamy i od ſłupa z hranią do Moskiewskiej drogi, przy ktorey iama, á w niey kamienie, po drugiej zaś ſtronie Moskiewskiej drogi poſtawiony ſłup ſoſnowy, á na nim hrań i cyrkuł. Od iamy i ſłupa z hranią proſto do inſzey iamy kamieniami nasypaney, od tey iamy przez paſznię do laſu, á niedochodząc laſu iama z kamieniami. Od tey iamy do laſu, w którym na ſoſnie hrań i cyrkuł, od ſoſny zaś ruczaiem do rzeki Dźwiny w niz, gdzie na brzegu tey rzeki iama wykopana, á w niey kamień wielki. Po tych wſzystkich uroczyſzczach, znakach, i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa, Teropeckiego uiezd, do połowy puštoſzy Sobolewey Olexeia Zelenoho, którą zamieniono na puštoſz Judiną, i na poźnią Samulichę; na prawey zaś ſtronie tych uroczyſzcz, znakow i hrani, ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezd puštoſzy Sobolewey, puštoſzy Tudiney, i poźni Samulichy, ktore należały do Teropeckiego uiezd pomeſtia Olexeia Zelenoho, á ta puštoſz i poźnia uſtapione ſą w zamianę do Bielskiego uiezd, do połowy puštoſzy Sobolewey Bielskiego uiezd. Od iamy i ruczaiu, ktore ſą nad Dźwiną, i od puštoſzy Sobolewey w niz Dźwiną do Witowey iamy, oba brzegi Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezd. Od tey iamy, ktora ieſt nad rzeką Dźwiną, i od ruczaiu, i puštoſzy Sobolewey w wierzch Dźwiny do Rzewskiej rubieży, po ruczay Krutec po połowie Carſkiego Wieliczeńſtwa do Teropeckiego uiezd, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezd, po ten namieniony ruczay Krutec rubież z Bielskim i

Rzewskim uiezdem, á od ruczaiu Krutca w wierzch ponad Dźwiną, po obu stronach Dźwiny Rzewski i Teropecki uiezd; między Rzewskim zas i Bielskim uiezdem, uczyniona rubież, od Dźwiny rzeki, od uścia ruczaiu Krutca pomienionym ruczaiem Krutcem w wierzch przeiechawszy Dźwinę nad uściem ruczaiu Krutca na wale sosna, á na niey hrąń i cyrkuł, naprzeciw sosny iama, w ktorey kamienie, á na wierzchu kopiec sypany. Ruczaiem Krutcem w wierzch na lewey stronie ziemia z borem Carskiego Wieliczeństwa, á na prawey ziemia takż z borem Krolewskiego Wieliczeństwa. Od sosny z hranią, i iamy do drogi, ktorą iadą z Dubny Teropeckiego uiezd do rzeki Rożni Bielskiego uiezd, á przeszedłszy drogę nad ruczaiem Krutcem iedlina, na ktorey hrąń i cyrkuł. Od iedliny z hranią idąc ponad ruczaiem Krutcem w górę, w wierzchu ruczaiu Krutca na sosnie hrąń i cyrkuł; á od wierzchu pomienionego ruczaiu i od sosny z hranią do czarnego lasu, gdzie na iedlinie hrąń i cyrkuł. Od iedliny z hranią do mchu, przy ktorym sosna, á na niey hrąń i cyrkuł, od tey sosny podle tegoż mchu druga sosna z hranią i cyrkulem, potym osina, á na niey hrąń i cyrkuł. Od osiny z hranią przy mchu na widłowatey sosnie hrąń i cyrkuł, od tey sosny idąc ku czyłtemu mchu, sosna, á na niey hrąń i cyrkuł. Po tych uroczyszczach, znakach, i hraniach od ruczaiu Krutca aż po czyłty mech, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, z borem, z czarnemi lasami i mchem, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, z czarnym takż lasem. Od pomienioney sosny z hranią na czyłty mech, gdzie na widłowatey sosnie hrąń i cyrkuł, od tey sosny na tymże czyłtym mchu osina z hranią i cyrkulem; od sosny z hranią zkończył się czyłty mech, za ktorym sosna, á na niey hrąń i cyrkuł. Od tey sosny przeszedłszy rzeczke Fediaiewkę, na brzegu tey rzeczki stoi iedlina, na ktorey hrąń i cyrkuł; rzeczka zaś Fediaiewka idzie z Rzewskiego uiezd w Bielski uiezd.

uiezd. Od tey rzeczki, i od iedliny z hranią sosna, á na niey hrań i cyrkuł; od tey sosny do drugiey, na ktorey hrań i cyrkuł; podle tey sosny iama na cztery węgly, wewnątrz kamienie, á na wierzchu kopiec usypany. Po tych zaś uroczyyszczach, znakach, i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny tekze las.

Od sosny z hranią, i od iamy w czarnym lesie na sosnie hrań i cyrkuł, od tey sosny tymże czarnym lasem do drugiey sosny z hranią i cyrkułem; ztąd do błota, na którym sosna, á na niey hrań i cyrkuł. Od tey sosny do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, ztąd do widłowatey iedliny z hranią i cyrkułem; od widłowatey iedliny na sosnie hrań i cyrkuł, od tey sosny z hranią w czarnym lesie iedlina, á na niey hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią w tymże czarnym lesie sosna, na ktorey hrań i cyrkuł, z tąd do drugiey podobneyże, potym do trzeciey i czwartey w namienionym czarnym lesie. Od ostatnicy sosny z hranią iedlina, na ktorey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, á na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny takż las.

Od iedliny z hranią do pułtoszy rogowey Rzewskiego uiezd, á niedochodząc tey pułtoszy rogowey Rzewskiego uiezd na iedlinie hrań i cyrkuł; od tey iedliny z hranią w pułtoszy rogowey Rzewskiego uiezd na wiązcie hrań i cyrkuł. Od wiazu z hranią między drogi, ktorędy iadą z rożnych mieysc do Zukowa, i między pułtosz rogową Rzewskiego uiezd, Rzewitina-Fedorową pomeścia Maczechina na brzożie hrań i cyrkuł, á naprzeciw brzoży iama z węglami, na ktorey kopiec usypany. Po tych uroczyyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, pomeścia Fedorowskiego Maczechina, pułtoszy rogowey, á na prawey ziemia Krolewskiego

Wieliczeństwa Bielskiego uiezd u pułtoszy Czeczetino. Od brzozy z hranią i iamy przeszedłszy ruczaik na iedlinie hrań i cyrkul, á od iedliny z hranią, idąc ku rzecce Neteśmie, druga iedlina z hranią i cyrkulem, potym do rzeczki Neteśmy mchem podle czarnego lasu. Ta rzeczka Neteśma z Bielskiego uiezd u płynie w Rzewski uiezd; tę rzeczkę przeszedłszy idąc ku pułtoszy Charytanowey Rzewskiego uiezd u, nie dochodząc tey pułtoszy ná iedlinie hrań i cyrkul; pułtosz zaś Charytanowa Rzewskiego uiezd u iest nad brzegiem rzeczki Neteśmy. Po tych uroczyyszczach, znakach, i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd u, pułtoszy Charytanowey Fedorowskiego Pomeestia Maczechina, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd u, czarny las.

Od iedliny z hranią przeszedłszy pułtolz Charytanową Rzewskiego uiezd u, ná prawey stronie rzeczki Neteśmy ná iedlinie hrań i cyrkul, od tey iedliny do widłowatey brzozy, ná ktorey hrań i cyrkul, á podle niey iama z kamieniami, á ná wierzchu kopiec. Od widłowatey brzozy z hranią i od iamy, ná iedlinie hrań i cyrkul, od tey iedliny, do drugiey także z hranią i cyrkulem, ztąd do osiny, ná ktorey hrań i cyrkul. Po tych uroczyyszczach, znakach, i hraniach ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd u, czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd u, czarny także las. Od osiny z hranią do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkul, od tey iedliny przeszedłszy ruczay druga iedlina z hranią i cyrkulem, ztąd do widłowatego dębu, ná którym hrań i cyrkul. Od widłowatego dębu do drugiego takóž widłowatego z hranią i cyrkulem, ztąd do trzeciego dębu, ná którym hrań i cyrkul. Od tego dębu do potroynych iedlin, te zaś iedliny wychodzą z iednego pnia, ná iedney z nich hrań, ná drugiey cyrkul. Od trzech pomienionych iedlin, iedlina z hranią i cyrkulem, potym do inšzey iedliny, ná ktorey tak-

ze

że hrań i cyrkuł, potym do brzozy zhranią i cyrkulem, ztąd do osiny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od osiny zhranią do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, ztąd do drugiey, trzeciey, czwartej, piątej, szostey i siódmej podobneyże zhranią i cyrkulem iedliny; od tey ostatniey iedliny, przeszedłszy ruczay, ná iedlinie hrań i cyrkuł, od iedliny zhranią i od ruczaiu iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny do widłowatey iedliny także zhranią i cyrkulem. Od widłowatey iedliny zhranią, ná brzegu rzeczki Pochotińki ná dębie hrań i cyrkuł, rzeczka zaś Pochotińka wychodzi z Bielskiego uiezd, á płynie w Rzewski uiezd. Od dębu zhranią przeszedłszy rzeczke Pochotinkę, ná brzegu tey rzeczki ná osinie hrań i cyrkuł, od tey osiny do widłowatego dębu, ná którym hrań i cyrkuł. Potych wżysłkich uroczyśczech, znakach i hraniach, ná lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, mech i czarny las, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd czarny takóž las. Od widłowatego dębu zhranią ná brzozie hrań i cyrkuł, od brzozy zhranią iedlina, á ná niey hrań i cyrkuł, po tey idą trzy iedliny zhranią i cyrkulem, po których osina, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od osiny zhranią, do drugiey osiny zhranią i cyrkulem od tey osiny do iedliny, á na niey hrań i cyrkuł, od iedliny ná widłowatey sosnie hrań i cyrkuł. Od widłowatey sosny zhranią w czarnym lesie na iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny między owczyńą niwą Newskiego uiezd, i między Pułtoszą Baszewą Bielskiego uiezd, na sosnie hrań i cyrkuł, od tey sosny na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny zhranią iedlina, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny ná widłowatym dębie hrań i cyrkuł, od widłowatego dębu zhranią, do osiny zhranią i cyrkulem, od tey osiny ku rzece czarney, ná ktorey brzegu ná iedlinie hrań i cyrkuł. Po tych zaś wżysłkich uroczyśczech, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeń-

stwa Bielskiego uiezd, czarny także las. W tych czarnych lasach, iak się wyżej ciągnie duktowa miedza, iam nie można było kopać, ponieważ błota wielkie i mchy, przytym też u rzeki czarney stał się spor o ziemię; z strony Carskiego Wieliczeństwa ludzie starzy pokazywali miedzę od rzeczki czarney, czarnym lasem do ruczaju Mikityńskiego, od tego ruczaju przez rzekę Zukopę do większey gonney Teropeckiey drogi, którą iężdzą przez Tudmę rzekę ku brodowi, ku rzece Tudmie; z strony zaś Krolewskiego Wieliczeństwa starzy ludzie pokazywali miedzę od pomienioney rzeczki czarney, czarnym takż lasem, do ruczaju Poczaiewskiego, i do rzeki Zukopy, a tą rzeką wniz do rzeki Tudmy, rzeką zaś Tudmą w wierzch do brodu, do pomienioney gonney drogi, którą iadą przez Tudmę rzekę, i była sprzeczka między Sędziami i staremi ludźmi o piętnaście pułtoży, o pułtoż Manuylową z innymi pułtożami. Tę zaś sporną ziemię od rzeki czarney po brod rzeki Tudmy, Krolewskiego Wieliczeństwa stary człek Bielskiego uiezd Chreścianin Jermolka Michajłow, wykonawszy przylięgę przez pocałowanie Krzyża, obwodził z obrazem według Ziemiańskiego zwyczaju; potym uczyniono ograniczenie tey sporney ziemi: od rzeczki czarney, przeszedłszy tę rzeczkę na sośnie hrań i cyrkuł, od tey sośny z hranią w czarnym lesie iedlina, a na niey hrań i cyrkuł, od iedliny z hranią czarnym także lasem do drugiey iedliny z hranią i cyrkulem, od tey sośny tymże czarnym lasem do dębu, na którym hrań i cyrkuł. Od dębu z hranią do osiny, a na niey hrań i cyrkuł, od osiny do iedliny, od iedliny do drugiey iedliny z hranią także i cyrkulem, od tey iedliny pomienionym czarnym lasem do trzeciey podobney, a od tey przez ruczay do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey osiny do drugiey inszey wtymże czarnym lesie z hranią i cyrkulem, od osiny z hranią do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, z tad tymże czarnym lasem w wierzch ruczaju Poczaiewskiego, gdzie na iedlinie hrań i cyrkuł. Potych wszystkich znakach,

znakach, uroczyszczach i hraniach od rzeczki czarney na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny także las. Od wierzchu ruczaiu Poczaiewskiego, i od iedliny zhrania ruczaiem Poczaiewskim w niz, na iedlinie hrań i cyrkul, a tá iedlina zhrania stoi na prawey stronie ruczaiu Poczaiewskiego, na Bielskim gruncie. Od tey iedliny tymże ruczaiem Poczaiewskim w niz do inney iedliny zhrania i cyrkulem, która stoi na lewey stronie Poczaiewskiego ruczaiu, na Rzewskiej ziemi. Od tey iedliny zhrania, tymże ruczaiem Poczaiewskim w niz do drogi, którą iadą z Derewni Luhow Rzewskiego uiezd do Ziukopskich iam, Bielskiego uiezd. Przy drodze na iedlinie hrań i cyrkul, a iedlina stoi na lewey stronie Poczaiewskiego ruczaiu na Rzewskim gruncie, na drugiej zaś stronie tego ruczaiu przy drodze iama z kamieniami. Od tey iedliny zhrania, od iamy i od drogi tymże Poczaiewskim ruczaiem w niz do rzeki Zukopy, na brzegu ktorey nad uściem ruczaiu Poczaiewskiego Litewski kopiec: około krzaku powbiiane koły, chrostem oplecione, i ziemią nasypane, a wkoło row wykopany. Po tych znakach, uroczyszczach, i hraniach w niz ruczaiem Poczaiewskim do rzeki Zukopy, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa pustofze, lasy, i wszelakie wstępy Bielskiego uiezd. Od uścia ruczaiu Poczaiewskiego, i od Litewskiego kopca w niz rzeką Zukopą do uścia rzeki Tudmy, na lewey stronie po rzekę Zukopę w niz, ziemia, pustofze, i lasy Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd różnych pomeszczukow, a na prawey po rzekę Zukopę w niz, aż do uścia rzeki Tudmy pustofze, lasy, i ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeka zaś Zukopa od uścia ruczaiu Poczaiewskiego w niz do uścia rzeki Tudmy iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, na stronie Rzewskiego uiezd, i Krolewskiego Wieliczeństwa na stronie Bielskie-

Bielskiego uiezd. Taż rzeka Zukopa w niz od uścia rzeki Tudmy, i po obu stronach tey rzeki Zukopy ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, na uściu zaś rzeki Tudmy, na brzegu rzeki Zukopy na prawey uiezd stronie obu rzek, na Bielskiej ziemi Litewski kopiec: około iedliny obito kołami, chrostem opleciono, ziemią nasypiano, a w koło rowem okopano. Od uścia rzeki Tudmy, i od kopca rzeką Tudmą w wierzch przez dwa jeziorka Hłuckich, do więkšej Teropeckiej gonney drogi, którą iężdzą z Zukopskich dołow Bielskiego uiezd, do Preczysłoy na Wysokie Rzewskiego uiezd, do brodu rzeki Tudmy, a Tudmę wbrod przeiechawszy, na lewey stronie gonney drogi na Rzewskiej ziemi iama z węglami, po drugiej zaś stronie gonney drogi Litewski kopiec, tym sposobem co i wyżej, podle ktorego kopca na iedlinie hrzań. Od uścia rzeki Tudmy i od kopca rzeką Tudmą w wierzch, do więkšej Teropeckiej gonney drogi, a ztąd do brodu, iamy z węglami, do Litewskiego kopca i iedliny z hranią, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, pułtofze, lasy, i wszelkie wstępy Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, pułtofzy, lasy i wszelkie wstępy Bielskiego uiezd, rzeka zaś Tudma od Zukopy rzeki z jeziorkami, przez ktorych śrzodek przechodzi Tudma, w wierzch po większą gonną drogę do brodu, iamy, do Litewskiego kopca i iedliny z hranią, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd; a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od brodu rzeki Tudmy, od iamy, kopca, i od iedliny z hranią, większą Teropecką gonną drogą, ku Preczysłey Wysokiey, przy drodze na iedlinie hrzań i cyrkuł, od iedliny z hranią przy teyże drodze na osinie hrzań i cyrkuł, od osiny z hranią iedlina, po niey druga z hranią i cyrkułem przy teyże drodze. Od tey iedliny przy wyżej pomienioney drodze nad ruczaiem iama z kamieniami. Potych uroczyyszczach, znakach, i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa

stwa Rzewskiego uiezd, czarny las, i pułtosz Boranowo Ofonafowa, pomestie Jelczaninowo, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd.

Od iamy i od więkſzey gonney drogi w lewo ruczaiem w niz, do uſcia Białego ruczaiu, ktory ieſt między Wyſokim Precyſtęy Rzewskiego uiezd, i między pułtoſzą Pawłowey gory Bielskiego uiezd, á na uſciu białego ruczaiu kopiec Litewski: około olchy wbite koły, chroſtem oplecione i ziemią naſypane. Od uſcia białego ruczaiu, i od kopca, białym ruczaiem w wierzch do pułtoſzy Pawłowey gory Bielskiego uiezd, i do Precyſtęy Wyſokiego Rzewskiego uiezd. W pułtoſzy Pawłowey gory na brzegu białego ruczaiu iama z kamieniami, od iamy tymże ruczaiem białym w wierzch, nad ruczaiem iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny, do drugiey nad tymże ruczaiem, ztąd w wierzch białego ruczaiu, gdzie na iedlinie hrań i cyrkuł, od wierzchu białego ruczaiu i od iedliny z hranią, do więkſzey gonney Teropeckiey drogi, przy ktorey na iedlinie hrań i cyrkuł. Na lewey ſtronie po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, pułtosz Przecyſtęy Boga Rodzice na Wyſokim z innemi pułtoſzami, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd pułtosz Pawłowa gora, z innemi Pułtoſzami. Od iedliny z hranią w lewo więkſzą Teropecką gonną drogą do dębu, na ktorym hrań i cyrkuł, od dębu z hranią przy teyże gonney drodze iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny do drugiey inſzey z hranią także i cyrkułem, dąb zaś i iedliny ſtoią na lewey ſtronie drogi na Rzewskim gruncie. Od tey iedliny z hranią tąż więkſzą gonną drogą do rzeki Noſzny, nad którą Litewski kopiec: około iedliny obito kołami tymże ſpoſobem co i wyżej. Po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, także czarny las. Od więkſzey Teropec-

kiey gonney drogi, i od kopca w prawo, rzeką Nofzną wniz, między pułstosze Holnewo, Rzewskiego uiezd, i Borakowo Bielskiego uiezd do brodu, którym przejeżdżają rzekę Nofzną, i do uścia ruczaiu, który wychodzi z Rzewskiego uiezd. U rzeki Nofzney na lewey stronie na uściu ruczaiu iama, a w niey węgle, podłe iamy na iedlinie hrai i cyrkul. Na teyże lewey stronie rzeki Nofzney ziemia, lasy i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, pułstosze Holnewo Jakuba Daszkowa, a na prawey stronie rzeki Nofzney ziemia, lasy i wszelkie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, pułstosze Borakowo, a rzeka Nofzna od więkŝzey gonney drogi i od Litewskiego kopca wniz do brodu, i do uścia ruczaiu, tudzieŝ do iamy i do iedliny z hranią, ieŝt po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od brodu, który idzie przez rzekę Nofzną, od uścia ruczaiu, iamy i od iedliny z hranią w czarnym leŝie na osinie hrai i cyrkul, od osiny z hranią do iedliny z hranią i cyrkulem, od tey do drugiey inŝzey w tymże leŝie, z tąd do dębu, na którym hrai i cyrkul, od tego dębu do drugiego i trzeciego, z kąd do osiny z hranią i cyrkulem. Od osiny z hranią w czarnym takóŝ leŝie na dębie hrai i cyrkul, od dębu do osiny, od tey osiny do inŝzego znowu dębu, od tego dębu do iedliny, na ktorey hrai i cyrkul, od tey iedliny idzie oŝm podobnych z hranią i cyrkulem iedlin. Po tych zaś Uroczyŝczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, czarny takóŝ las. Od oŝtatniey z wyŝey namięnionych oŝmiu iedlin, w czarnym leŝie na osinie hrai i cyrkul, od osiny z hranią tymże lasem do iedliny, od tey do inŝzey osiny z hranią i cyrkulem. Od tey osiny do Staroruskiej wielkiey drogi, przy ktorey na iedlinie hrai i cyrkul. Po tych zaś uroczyŝczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa

stwa Rzewskiego uiezd u Pułtusz Bobrowo, Pułtusz Sunidowo i czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd u, czarny także las.

Od iedliny z hranią tąż Staroruską drogą, przy ktorey na iedlinie hrani i cyrkuł, od iedliny z hranią do inszych pięciu iedlin z hranią takż i cyrkulem; a po tych hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd u, Pułtusz Mohilica, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd u czarny las. Od piątey iedliny z hranią tąż Staroruską drogą idą insze cztery iedliny, z ktorych na kazdey hrani i cyrkuł, od ostatniey iedliny tąż Staroruską drogą przez mech do inney iedliny, a na niey hrani i cyrkuł, od tey iedliny tąż samą drogą przez drugi mech na osinie hrani i cyrkuł, od osiny z hranią tąż drogą do pułtoszy małych Moszkow, Bielskiego uiezd u, tu przy drodze na lewey stronie na iedlinie hrani i cyrkuł, na drugiey zaś stronie drogi osina, a niey hrani i cyrkuł. Po tych uroczyŹczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd u, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd u, czarny także las. Od jedliny i osiny z hraniami, i od wielkiey Staroruskiey drogi w lewo, na błocie osina, a na niey hrani i cyrkuł, od osiny z hranią na tymże błocie na sosnie hrani i cyrkuł. Od osiny z hranią przez mech, ktory iest okolo pułtoszy Małych Moszkow, Bielskiego uiezd u, na sosnie także hrani i cyrkuł, od tey sosny w czarnym lesie na osinie hrani i cyrkuł, a od tey osiny z hranią tymże czarnym lasem do czterech innych osin z hraniami i cyrkulami; a po tych uroczyŹczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd u czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd u, pułtusz Małe Moszki, i pułtusz Wielkie Moszki. Od ostatniey osiny ze czterech namienionych, czarnym lasem przez wielką drogę staroruską, do drogi, którą iadą z Pułtoszy Borysowiczowey Bielskiego Uiezd u, ku rzece Tudzie, i ku rzece Mocho-

wey, która wychodzi z czarnego lasu. Przy drodze na brzegu rzeczki Mochowey na iedlinie hrań i cyrkuł, od drogi i od iedliny z hranią w prawo, rzeczką Mochową wniz do rzeki Tudy, na ktorey brzegu na uściu rzeczki Mochowey po lewey stronie iama z węglami, na drugiey zaś stronie pomienioney rzeczki Mochowey nad uściem kopiec Litewski: około olchy obito kołami i chrostem opleciono tymże co i wyżej sposobem. Po tych znakach, uroczyszczach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezdzu czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu pułtośz Borysowicze małe, pułtośz Borysowicze większe i czarne lasy. Od uścia rzeczki mochowey, od iamy z węglami i od Litewskiego kopca, wniz Tudą, do uścia rzeczki Noczney, a na uściu rzeczki Noczney na brzegu rzeki Tudy, po lewey stronie rzeczki Noczney, na Rzewskim gruncie iama z węglami, na drugiey zaś stronie, nad brzegiem teyże rzeczki Noczney, na Bielskiej ziemi Litewski kopiec: około iedliny obito Kołami tak, iako i wyżej. Od uścia rzeczki Noczney, od iamy z węglami i od Litewskiego kopca w prawo, w wierzch rzeczki Noczney do uścia rzeczki Mikulichy, gdzie na prawey stronie, na gruncie Bielskim na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią i od uścia rzeczki Mikulichy, rzeczką Mikulichą w wierzch do drugiey iedliny z hranią i cyrkułem. Na lewey stronie rzeki Tudy, i rzeczek Noczney i Mikulichy, po tych uroczyszczach, znakach i hraniach ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdzu, pułtośze i czarne lasy, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu, pułtośze takoz i czarne lasy; a rzeczka Mochowa od drogi, którą iadą z pułtośzy Borysowiczowey Bielskiego uiezdzu, i od iedliny z hranią do rzeki Tudy w niz podobnym sposobem i rzeka Tuda, od uścia rzeczki Mochowey wniz do uścia rzeczki Noczney, tudziez i rzeczka Noczna od rzeki Tudy w wierzch do uścia rzeczki Mikulichy,

lichy, i rzeczka Mikulicha, od rzeczki Noczney w wierzch do iedliny z hranią, są po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd, a rzeką Tuda, od uścia rzeczki Noczney wniz po obu stronach, z ziemią, lasami i wszelkimi wstępami Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd. Od rzeczki Mikulichy i od iedliny z hranią w prawo, w czarnym lesie na osinie hrani i cyrkuł, od osiny do iedliny, od iedliny tymże czarnym lasem do drugiej iedliny, na ktorej hrani i cyrkuł. Od tey iedliny czarnym takż lasem do wielkiej drogi Mozayki, przy ktorej na iedlinie hrani i cyrkuł, od wielkiej drogi Mozayki i od iedliny z hranią tymże czarnym lasem do dwu innych iedlin z hraniami i cyrkulami, od ktorych w tymże czarnym lesie na mchu trzecia iedlina, a za nią na tymże samym mchu czwarta z hraniami i cyrkulem. Ztąd w wierzch rzeczki Witki, gdzie na błocie na iedlinie hrani i cyrkuł. Po tych uroczyścach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny takż las. Od iedliny z hranią, od błota i od wierzchu rzeczki Witki w lewo, rzeczką Witką wniz do rzeki Berezy; na lewey stronie rzeczką Witką wniz aż do rzeki Berezy, ziemia, pustosze, lasy i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, a na prawey, Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, rzeczka zaś Witka aż do rzeki Berezy iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, do Bielskiego uiezd. Na uściu rzeczki Witki na brzegu Berezy iama z węglami, a na drugiej stronie teyż rzeczki Witki, nad brzegiem Berezy, Litewski kopiec: około osiny obito kołami, tymże co i wyżej sposobem, podle ktorego kopca na osinie hrani. Od uścia rzeczki Witki, rzeką Berezą w wierzch, do rzeczki Talicy, i do Pohostu, gdzie był Spas nad

Berezę Bielskiego uiezdru, á na lewey stronie na brzegu rzeki Berezzy w Rzewskim uiezdzie przy drodze, którą iadą z Rzewa do Białey, iama, w niey kamienie i węgle, i kopiec usypany. Naprzeciw iamy i kopca postawiony słup dębowy, na którym hrań i cyrkuł, na prawey zaś stronie rzeki Berezzy, w Bielskim uiezdzie Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, tak iako i wyżej. Od iamy, słupa z hranią i od Litewskiego kopca rzeką Berezę w górę, do ruczaiu Zeltuchi; na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdru, á na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdru. Na uściu ruczaiu Zeltuchi, na Rzewskim gruncie, na iedlinie hrań i cyrkuł, u tegoż uścia pomienionego ruczaiu, na Bielskim gruncie także iedlina z hranią i cyrkulem, rzeka zaś Bereza od uścia rzeczki Witi w wierzch do ruczaiu Zeltuchi, po połowie Carskiego Wieliczeństwa, do Rzewskiego uiezdru, á po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, do Bielskiego uiezdru. Od uścia ruczaiu Zeltuchi, i od iedlin z hraniami w wierzch ruczaiem Zeltuchą, nad którym na iedlinie hrań w cyrkule, iedlina zaś stoi na gruncie Bielskim, na prawey stronie ruczaiu. Od tey iedliny z hranią w wierzch ruczaiu Zeltuchi, do wierzchu rzeczki Połdenki, gdzie na Bielskiej ziemi, za rzeczką Połdenką, na iedlinie w cyrkule hrań, á na Rzewskiej stronie, nad tąż rzeczką Połdenką druga iedlina, á naniey hrań i cyrkuł. Od iedlin z hraniami, rzeczką Połdenką wniz, na Rzewskim gruncie, na iedlinie hrań i cyrkuł, na przeciw ktorey na Bielskim gruncie także iedlina z hranią we środku cyrkułu, te zaś obie iedliny stoia na brzegu rzeczki Połdenki. Od tych iedlin rzeczką Połdenką wniz do pułtoszy Rozboyney, Rzewskiego uiezdru, gdzie u rzeczki Połdenki, na iedlinie hrań i cyrkuł, naprzeciw pułtoszy Rozboyney, u teyże rzeczki Połdenki, na Bielskim gruncie, na podwoyney iedlinie hrań w cyrkule. Od pułtoszy Rozboyney i od iedlin z hraniami, tąż rzeczką Połdenką wniz, do pułtoszy Seliszna, Rzewskie-

go uiezd, gdzie na Rzewskiej stronie nad rzeczką Południą, na jaworze hrń i cyrkul, a naprzeciw pułtoży Selisna Rzewskiego uiezd, nad rzeczką Południą pułtoż także Selisna, Bielskiego uiezd, gdzie na wiązcie hrń w cyrkule. Od pułtoży Selisny w niz rzeczką Południą do rzeki Osuchi, a na uściu rzeczki Południ, u rzeczki Osuchi na Rzewskiej stronie, w pułtoży Południy iama z węglami, i kopiec usypany, przy nim na iedlinie hrń i cyrkul, na Bielskiej zaś stronie u rzeki Osuchi, na uściu rzeczki Południ, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chrostem opleciono, i ziemią nałypano, a na brzozie w cyrkule hrń. Od rzeki Berezy, od uścia ruczaju Zeltuchi, tymże ruczajem w wierzch, a rzeczką Południą w niz do rzeki Osuchi, po wszystkich tych uroczyściach, znakach i hrniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, ruczaj zaś Zeltucha i rzeczka Południa aż do Osuchi, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd.

Od uścia Południ, od kopca, iamy, i od iedliny z hrnią rzeką Osuchą w niz do Pułtoży Chlebnikowo, która należała do Rzewskiego uiezd, i do Pułtoży Kowalina, gdzie naprzeciw pułtoży Chlebnikowey u rzeki Osuchi na iedlinie hrń i cyrkul. Od pułtoży Kowaliny Rzewskiego uiezd, od pułtoży Chlebnikowey i od iedliny z hrnią, rzeką Osuchą w niz do pułtoży Wysockiey Rzewskiego uiezd, i do rzeczki Ploskiey, która wychodzi z Rzewskiego uiezd, a wpada w rzekę Osuchę. Od pułtoży Wysockiey i od rzeczki Ploski, Osuchą rzeką w niz do pułtoży Woszutiney, od pułtoży Woszutiney do pułtoży Krywonosowey, niedochodząc ktorey rzeczka Sucha wpada w Osuchę rzekę z Rzewskiej strony. Od pułtoży Krywonosowey w niz rzeką Suchą, na brzegu rzeki Osuchi potroyna fosna, a na niey hrń i cyrkul, fosna zaś stoi na Rzewskim gruncie. Od potroyny fosny z hrnią, rzeką Osuchą

chą wniz do rzeczki Czerneyki, ta zaś rzeczka z Rzewskiego Uie-
 zdu płynie w rzekę Osuchę. Od rzeczki Czerneyki rzeką Osuchą
 wniz, gdzie na brzegu tej rzeki cztery brzozy z iednego pnia wy-
 chodzą, a na iedney z nich hrąń i cyrkul. Od poczwornej brzo-
 zy z hranią rzeką Osuchą wniz do rzeczki Dobreyki, na ktorey
 uściu nad rzeką Osuchą iama z węglami, i kopiec usypany. Na-
 przeciw iamy na brzozie hrąń i cyrkul, na Bielskim zaś gruncie
 nad Osuchą na uściu rzeczki Dobreyki Litewski kopiec: około
 brzozy obito kołami tym sposobem, co i wyżej, a na brzozie w
 cyrkule hrąń, rzeka zas Osucha wniz, od uscia rzeczki Połdenki
 tudzież od iamy i kopca do uscia rzeczki Dobreyki, do iamy
 kopca i do brzozy z hranią, iest po połowie Carskiego Wieliczeń-
 stwa do Rzewskiego uiezdru, a po połowie Krolewskiego Wieli-
 czeństwa do Bielskiego uiezdru. Pohost zaś Nikoła Kotelne, kto-
 ry należał do Rzewskiego uiezdru Carskiego Wieliczeństwa, z pu-
 stoszami za rzeką Witką, na Bielskiej stronie Witki rzeki, nad Osuchą,
 gdzie na Bielskiej stronie Rzewskiego uiezdru pustosz Chlebnikowo z
 innemi pustoszami, a ta ziemia Carskiego Wieliczeństwa Poho-
 stu Nikole Kotelne z Pustoszami, i Pustosz Chlebnikowo takż
 z Pustoszami iest w ziemi Krolewskiego Wieliczeństwa w Bielskim
 uiezdzie, a Krolewskiego Wieliczeństwa ziemi w tych Pustoszach
 mieysce iest w Rzewskim uiezdzie do Bielskiego uiezdru, Pohost,
 gdzie był Spas na brzozie z Pustoszami na Rzewskiej stronie rze-
 ki Berezy, i Osuchy rzeki na Rzewskiej takż stronie Bielskie-
 go uiezdru Pustosze Krywonosowe z innemi. Od rzeki Osuchi, od
 uscia rzeczki Dobreyki i od brzozy z hranią, tudzież od kopca
 rzeczka Dobreyką w wierzch, gdzie na Rzewskim gruncie na so-
 śnie hrąń i cyrkul, a na Bielskim gruncie u tejże rzeczki Dobrey-
 ki na brzozie hrąń w cyrkule, z tąd przez Osuszką drogę, przy
 ktorey na Rzewskim gruncie wykopana iama, a w niej węgle,
 podle iamy na brzozie hrąń i cyrkul, na Bielskiej zaś stronie przy
 tejże drodze na osinie hrąń w cyrkule. Od iamy, brzozy, i osiny
 z hraniami

z hraniem prosto do Kofarowskiego mchu, gdzie na iedlinie hrań w cyrkule. Po tych uroczyszczach, znakach, i hraniach od rzeki Ofuchi, od uścia rzeczki Dobreyki, tąż rzeczką w wierzch po Kofarowski mech na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeczka zaś Dobreyka po namienione znaki i hranie iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od iedliny zhrania tymże Kofarowskim, mchem do osiny, na ktorey hrań i cyrkul, od tey osiny tymże mchem do inżey zhrania w cyrkule; od tey osiny do brzozy zhrania i cyrkulem, od brzozy tymże Kofarowskim mchem do iedliny, na ktorey w cyrkule hrań, ztąd do osiny, a od osiny do podwoyney sosny, na ktorey hrań w cyrkule. Od podwoyney sosny, tymże mchem do osiny zhrania, od osiny do potroyney brzozy, na ktorey wyszedłszy z Kofarowskiego mchu nad ruczay, hrań w cyrkule. Po tych zaś uroczyszczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd. Od potroyney brzozy lasem do sosny podwoyney, na ktorey hrań i cyrkul, od tey sosny tymże lasem nad ruczaiem na iedlinie hrań w cyrkule, od iedliny nad tymże ruczaiem na olsie hrań i cyrkul, od olchy do osiny, od osiny lasem do drogi, którą iężdżą do rzeczki Jabłoni, na ktorey brzegu u pomienionej drogi na Rzewskiej ziemi iama z węglami, i kopiec ułypany, naprzeciw iamy na podwoyney brzozie hrań i cyrkul, na Bielskim zaś gruncie na prawey stronie drogi Litewski kopiec: około osiny obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypano, a naprzeciw kopca na drugiej osinie hrań w cyrkule. Po tych uroczyszczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd. Od iamy, brzozy, od Litewskiego ko-

pca i od osiny zhrania, rzeczką Jabłonią w niz, granica Zubcowskiego uiezdru z Bielskim, do Puštoży Dudkowey Zubcowskiego uiezdru, i do Puštoży Klinu Bielskiego uiezdru, gdzie nad rzeczką Jabłonią na Bielskim gruncie Litewski kopiec: około brzozy obito kołami tak iako i wyżey. Od Puštoży Dudkowey Zubcowskiego uiezdru, i puštoży Klinu Bielskiego uiezdru, tudzież od kopca Litewskiego rzeczką Jabłonią w niz do rzeki Osuchy, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdru, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru, rzeczka zaś Jabłonia od Rzewskiej granice, od iamy, kopca i hrani po rzekę Osuchę jest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Zubcowskiego uiezdru, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezdru. Na uściu rzeczki Jabłoni, gdzie wpada w Osuchę, iama okrągła z kamieniami, i kopiec usypany, przy iamie słup sosnowy, na którym hrań; iama zaś i słup stoi na Zubcowskim gruncie w Puštoży Ilney. Od uścia rzeczki Jabłoni i od iamy rzeką Osuchą w niz do ruczaiu kamieńca, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdru, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru, rzeka zaś Osucha po ruczay Kamieniec po połowie do Zubcowskiego i Bielskiego uiezdru. Przeiechawszy Osuchę, i ruczay Kamieniec, na uściu tego ruczaiu nad pomienioną rzeką Osuchą na Zubcowskiej stronie wykopana iama, w niej węgle, tamże i kopiec usypany. Od uścia Kamieńca i od iamy ruczaiem Kamieńcem w wierzch do Bowykińskiego błota, na lewey stronie tego ruczaiu ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Zubcowskiego uiezdru, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru. Nie dochodząc Bowykińskiego błota nad ruczaiem Kamieńcem, na Zubcowskiej stronie, na samorodnym kopcu brzoza, na niej dwie hranie i cyrkuł. Od tey brzozy zhraniami ruczaiem Kamieńcem w wierzch, a ten ruczay wchodzi w Bowykińskie błoto, na lewey stronie Zubcowskiego uiezdru, na widłowatey brzozie hrań,
od brzo-

od brzozy nie daleko idąc podle Bowykińskiego błota, na iednym pniu cztery iedliny, na których hrań i cyrkuł; od tych iedlin przez Bowykińskie błoto do Suchodołu, gdzie na sośnie hrań i cyrkuł. Od sosny czarnym lasem, z ktorego wychodząc na rog Pułtoszy Czyżowey Bielskiego uiezd, iama z węglami i kopiec, naprzeciw iamy cztery sosny, na iedney z nich hrań i cyrkuł, iama zaś i sosny na Zubcowskim gruncie. Od iamy i czterech sosin podle lasu do rzeczki małej Łuseyki, wlecie zaś na Zubcowskiej ziemi sześć sosin wielkich, na każdej z nich hrań. Od tych sosin do rzeczki pomienionej Łuseyki, na ktorej brzegu, na Zubcowskiej stronie iama z węglami i kopiec, przy iamie słup sosnowy, na którym hrań. Po tych zaś uroczyszczach i hraniach na lewej stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Zubcowskiego uiezd, a na prawej Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd. U rzeczki małej Łuseyki był spor o ziemię. Starzy ludzie z strony Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezd Chryścianie, prowadzili dukt od rzeczki małej Łuseyki między Pułtosze, do rzeczki większej Łusei, do Pułtoszy Korolewey, a z strony Krolewskiego Wieliczeństwa starzy także ludzie Bielskiego uiezd Chryścianie wyprowadzali miedzę Bielskiego z Zubcowskim uiezd, od iamy i słupa wyżej namienionego rzeczką małą Łuseyką w niz, do większej Łusei, a tą rzeczką w wierzch do teyże Pułtoszy Korolewey, spor zaś ten był o cztery Pułtosze, które są między rzeczkami małą Łuseyką, i większą Łuseią, to iest Pułtosz Korowaiewo, Ozerowo, Sidorowo i Pułtosz Plotkino. Po dokończonych zapisach o tę sporną ziemię czterech Pułtoszy u rzeczki Łuseyki, Michayło Szytikow z Żerebia człek stary Bielskiego uiezd Chryścianin z strony Krolewskiego Wieliczeństwa podiał się tę sporną ziemię czterech Pułtoszy z obrazem, według Ziemiańskiego obyczaju, obwieść, iakoż obwiodł i rubież uczynił, od iamy i słupa z hranią, rzeczką małą Łuseyką w niz do większej Łusei, na uściu rzeczki

małej Łufeyki Litewski kopiec: około trzech olch obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypiano, rzeczka zaś mała Łufeyka od iamy i słupa z hranią do większey Łufei, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Zubcowskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od Litewskiego kopca rzeczką większą Łufeią w wierzch, do Pustofzy Korowaiewey i Turychiney Bielskiego uiezd, tudzież do Pustofzy Wasilewey Zubcowskiego uiezd, i do rzeczki Rabinki, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezd, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeczka zaś większa Łufeia, od uścia małej Łufeyki w wierzch do rzeczki Rabinki, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Zubcowskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeczki zaś, pomieniona mała Łufeyka i większa Łufeia, wychodzą z Bielskiego uiezd. U rzeczki Rabinki stał się także między starami ludźmi spor. Z strony Carskiego Wieliczeństwa, starcowie Zubcowskiego uiezd Chrześcianie prowadzili miedzę Zubcowskiego z Bielskim uiezdem od uścia rzeczki Rabinki, większą Łufeią w wierzch przez czarny las i mchy, na pięć wierst, od rzeczki zaś większey Łufei do czarney grzaży, ku Wiazemskiej granicy błotami i mchami na wiersły dwie; z strony zaś Krolewskiego Wieliczeństwa starzy ludzie prowadzili miedzę Bielskiego z Zubcowskim uiezdem, od większey Łufei do rzeczki Rabinki, a rzeczką Rabinką w wierzch czarnym lasem do drogi, którą ieżdżywano z Zubcowskiego w Wiazemski uiezd, przez czarną grzaż, pomienioną zaś drogą i czarnym lasem do Wiazemskiej granice, i do teyże czarney grzaży. Tę sporną ziemię, czarne lasy, z strony Krolewskiego Wieliczeństwa starzec Bielskiego uiezd, Chrześcianin, Hryłzko Stepanow z Zerebia z obrazem, według Ziemiańskiego zwyczaju, obwiodł, i uczyniono rubież, od rzeczki większey Łufei do rzeczki Rabinki, na uściu tey rzeczki, na Zubcowskiej stronie, iama z węglami i kopiec, a na brzozie hrań i cyrkuł, na Bielskiej zaś stro-

nie na uściu rzeczki Rabinki Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypiano, przy kopcu słup sosnowy na którym hrań. Od uścia rzeczki Rabinki, i od kopca rzeczką Rabinką w wierzch do drogi, krora iezdzywano z Zubcowskiego uiezd, w Wiazemski i Bielski uiezd przez czarną grząż, u drogi na lewey stronie na Zubcowskim gruncie na iedlinie hrań, pod nią iama z węglami i kopiec, na Bielskim zaś gruncie na prawey stronie drogi Litewskiey kopiec: około osiny obito kołami tymże sposobem co i wyżej, a na osinie hrań. Rzeczka zaś Rabinka od uścia w wierzch do drogi, iamy, kopca i hrań, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, do Zubcowskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, do Bielskiego uiezd, a ta rzeczka wychodzi z Zubcowskiego uiezd. Od iamy, kopca i hrańi tąż drogą w prawo w czarny las, gdzie przy drodze na brzozie hrań i cyrkuł, od tey brzozy w czarnym także lesie u drogi na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią tąż drogą, przy ktorey Litewski kopiec: około dwóch osin obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypiano, a na kazdey osinie hrań. Od kopca tąż drogą na inżey osinie hrań i cyrkuł, od tey osiny tąż drogą w czarney grzązi na dwu iedlinach hrań, podle nich iama z węglami i kopiec. Y po te mieysca Zubcowski uiezd z Bielskim uiezdem, od rzeczki Rabinki po czarną grząż. Po tych zaś uroczyyszczach znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd.

Przeszedłszy Czarną grząż miedza zaczyna się Wiazemskiego uiezd z Bielskim. U drogi na Wiazemskim gruncie na brzozie hrań i cyrkuł, pod nią iama z węglami i kopiec, na Bielskiey zaś Ziemi przy teyże drodze Litewski kopiec: około osiny obito kołami tym sposobem, co i wyżej. Od iamy, brzozy i kopca tąż drogą i czarnym lasem do suchego rogu, gdzie na

Wiazemskiej stronie na brzozie hrąń i cyrkul, pod nią iama z węglami, na Bielskiej zaś u tegoż suchego rogu Litewski kopiec: brzoza w około obita kołami i chrostem opleciona. Od iamy i kopca Litewskiego, od suchego rogu, czarnym lasem na iedlinie hrąń i cyrkul, od iedliny tymże lasem do drugiej iedliny z hranią i cyrkulem. Po tych znakach i hraniach od czarney grzązi na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Wiazemskiego uiezd, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd. Wyszedszy z czarnego lasu w pułtosz Motiahiną Wiazemskiego uiezd, na iedlinie hrąń i cyrkul, pod nią iama z węglami, a niżej iamy w teyże pułtoszy Motiahiney, Wiazemskiego uiezd, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypano, a na brzozie hrąń. Od iamy i kopca do błota, i do rzeczki Zamoszney, na ktorey brzegu, na Wiazemskim gruncie, w wyżej pomienioney pułtoszy iama z węglami i kopiec, tamże słup dębowy z dwiema hraniami. Po tych uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Wiazemskiego uiezd, pułtosz Motiahino, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, naprzeciw pułtoszy Motiahiney, za rzeczką Zamoszną pułtosz Kuczyno Bielskiego uiezd. Od iamy i słupa z hranią, rzeczką Zamoszną wniz, do pułtoszy Ostrofowej Wiazemskiego uiezd, i do pułtoszy Brednika, Bielskiego uiezd, w pułtoszy Ostrofowej wykopana iama z węglami i kopiec usypany, przy iamie słup dębowy z dwiema hraniami, a w pułtoszy Bredniny, Bielskiego uiezd, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, i ziemią w poł z węglami nasypano, około kopca row wykopany. W teyże pułtoszy Ostrofowej niżej iamy z węglami, po rzeczkę Zamoszenkę, po słup i brzożę z hraniami, o piętnaście sążni, brzoza z hranią, około ktorey osypano ziemią, przy tey brzozie iama, ta zaś brzoza i iama miedzowa Carskiego Wieliczeństwa, miedzowych Wiazem-

zemskich Sędziów, Kniazia Mikity Michajłowicza Mereckiego z Towarzyszami. W pułtoszy zaś Bredniney Bielskiego uiezd, wniz po rzeczke Zamoszenkę, niżej kopca o piętnaście także sążni, do brzozy z hranią, około ktorey osypano ziemią, a podle niey iama, a ten znak graniczny iest Krolewskiego Wieliczeństwa, Wiazemskich także miedzowych Sędziów, Stolnika Smoleńskiego ALEXANDRA REUTA z Towarzyszami, między ktoremi pułtoszami i znakami płynie rzeczka Zamoszenka w Bielski i Wiazemski uiezd, a wpada w rzekę Dniepr. Po te znaki graniczne Wiazemskich miedzowych Sędziów, po pułtosz Ostrońową Wiazemskiego, i Bredniną Bielskiego uiezd, na lewey stronie ziemia Wielkiego Hospodara naszego, Cara i Wielkiego Kniazia MICHAYŁA FEDOROWICZA, całej Rusi Samodzierzcy, Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdów, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Wielizkiego uiezd, Wielizkiey włości, i Bielskiego uiezd. Na tym dukcie granicznym hranieśmy położyli, iamy pokopali, i uroczyszczą wszelkie, rzeki, ieziora, i wszelkie znaki potym Rubiezu poczynili, iako wyżej iest w tym granicznym opisanu wyrażono. A co się tycze drogi między temi Horodami Carskiego Wieliczeństwa, ktore my rozgraniczyli między Teropcem, Rzewą Wołodymierową, Zubcowem i Wiazmem, z Horodami Krolewskiego Wieliczeństwa, Wielizem, Wielizką włością, z Białą, i tych Horodów z uiezdami, po dokończonym zapisie wielkich Posłów obojga stron, i rozgraniczeniu naszym, po wszystkich drogach między temi Horodami Krolewskiego Wieliczeństwa, wszelkim ludziom po ziemi Carskiego Wieliczeństwa, spokojno iezdzić wolno będzie bez wszelkiey zaczepki Wielkiego Hospodara naszego Cara, i Wielkiego Xiążęcia Michayła FEDOROWICZA całej Rusi Samodzierzcy, czego Teropeccy, Rzewscy, Zubcowscy, i Wiazemscy Woiewodowie, Namiestnicy, i wżyscy służący ludzie, mocno i nienaruszenie trzymać, i postrze-
gać

gać mają, ażeby wyżej opisanych rubieży i miedz nie przestępowano, ani też gruntów Wielizkiego uiezdru i Wieliskiey włości, tudzież Bielskiego uiezdru do Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, lub Wiazemskiego uiezdru nie przywłaszczano, w ziemię tych uiezdrow nie wdzierano się, ani też żadnego gwałtu Polskim i Litewskim ludziom nie czyniono, iako oraz wstępow do gruntów oromych i nie oromych, sianozęci, ryb łowienia, lasów, drzew bartnych, bobrow, i innego zwierza bicia, za granicą nie pozwalano. Co samo i wielki Hospodar Władysław Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, i Panowie Radni Korony Polskiej i W. X. L. tudzież Wielizcy i Bielscy Woiewodowie, Starostowie, Dzierżawcy i wszyscy ich ludzie służący postrzegać mają, ażeby za opisane wyżej granice nie przechodzić, i ziemi Wielkiego Hospodara naszego Cara i Wielkiego Kniazia Michayła Fedorowicza całej Ruśi Samodzierżca, Wielkich Jego Carskiego Wieliczeństwa Rossyjskich Hospodarstw, Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego i Wiazemskiego uiezdrow do Wielizy i Białey nie przywłaszczać, gwałtu nikomu nie czynić, do gruntów oromych i nie oromych, sianozęci, ryb łowienia, lasów, drzew bartnych, bobrow i innego zwierza bicia, wstępu nie pozwalać.

Y te ograniczenie my oboygą Wielkich Hospodarstw Sędziowie po umowach naszych i granicznych zapisach, opisali i postanowili. Zktoreykolwiek tedy strony znajdzie się taki, któryby się ważył granice przestępować, pola wyrabiać, barcie stawiać, sianozęcie kosić, ryby łowić, lub inszemi iakiemi sposobami w zagraniczny grunt się wdziierać, powinni będą tak wielkiego Hospodara naszego, Cara i Wielkiego Kniazia Michayła Fedorowicza całej Ruśi Samodzierżcy ukraiinni Woiewodowie, Namieśtnicy, i wszyscy do ich władzy należący ludzie, którzy znajdować się będą w Teropcu, Rzewie, Zubcowie, Wiazmie, iako też i z Krolewskiej strony, Wielizki i Bielski, Starostowie, Dzierżawcy

zawcy i wszyscy od nich dependujący, którzy w pomienionych będą Horodkach, między sobą się znieść, i dobrych ludzi na miejsce zesłać, i kazać o szkodach i krzywdach informować się, a z ktorey strony winowayca się znajdzie, temu świadka postawienie ma być nakazane, i winny ma być karany, ażeby tym sposobem między pogranicznymi oszukaniu i nieprawdzie zabezpieczyć, a przez to wiecznie trwać mającego ograniczenia dzieła, które uczynili wielkiego Hołpodara naszego Cara i wielkiego Kniazia Michajła FEDOROWICZA, Boiarowie jego Carskiego Wieliczeństwa i wielcy Posłowie z Panami Radnemi i wielkimi Posły, nie naruszyć. Na którychkolwiek zaś miejscach ziemi i wszelkie wstępy my obojga stron miedzowi Sędziowie rozgraniczali, na tych miejscach na granicy kazaliśmy znaki położyć, i gdziekolwiek tylko jaki znak miedzowy jest położony, wymieniony jest w tym opisanu. Z nami zaś miedzowemi Carskiego Wieliczeństwa Sędziami byli na rozgraniczeniu Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdow z Wielizem, zwłóścią Wielizką i Bielskim uiezdem starzy ludzie Chryścianie z Teropeckiego uiezd: Jaroszką Fedorow, Iwaszko Maluszkin, Senka Iwoilew, Iwaszko Stoiaka, Sidorko Karpow, Iwaszko Worozew, Fedka i Ortiuszka Jakimowy, Ileyka Ostachow, Własko Fedorow, Jakowec Mikiforow, Fedka Petrikow, Sidorko Dorochow, Dawidko Maximow, Ofonasko Ofremow, Laszko Dorofiejow, Szarapko Wasilew, Iwaszko Chomtała. Z Rzewskiego uiezd: Hawryłko Ihnatow, Ontoszko Stepanow, Iwaszko Ołuchow, Mikulko Panin, Mikitka Talitekoy, Lewko Awidnica, Tymoszka Puszniczenok, Hryszka Smolkow, Kurbatko Iwanow, Fedka Sidorow, Jewsiuk Iwanow, Iwaszko Ofonasew, Hawryłko Iwanow. Z Zubcowskiego uiezd: Pośniaczko Tiakin, Iliuszka Jesinskoy, Stepaszko Semenow, Iwaszko Mikitin. Z Wiazemskiego uiezd: Iwaszko Tymosiew, Hus, Iwaszko Syerhiew Tołstoy. A dla większego, mocniejszego i nienaruszonego tych granicznych

nicznych opisów utwierdzenia, i dotrzymania bez wszelkiego oszukan-
 kania i zdrady, My wielkiego Hospodara naszego, Cara i wielkiego
 Kniazia Michajła FEDOROWICZA całej Rusi Samodzierzcy, ja
 Carskiego Wieliczeństwa Stolnik i Namieśtnik Raski Kniaź Petro
 Fedorowicz Wołkoński, ja Jego Carskiego Wieliczeństwa Dwor-
 zanin Ofonasey Hryhoriewicz Zalubuzki, i ja Carskiego Wie-
 liczeństwa Dział Mikifor Tałyżyn, z miedzowemi Sędziami Wiel-
 kiego Hospodara Władysława Krola Polskiego i W. Xiążęcia Li-
 tewskiego, z Krzysztofem Eydziatowiczem Pifarzem Grodzkim
 Smoleńskim, Janem Sawostianowiczem Milewskim Sekretarzem
 i Dworzaninem J. K. Mci, z Pawłem Fedorowiczem Boreyszą
 Dworzaninem J. K. Mci, i Podstarościm Bielskim, te graniczne o-
 pisy rękami własnymi podpisałi, i pieczęciami ztwierdzili, do kto-
 rych opisów podpisałi się także na mieyscu starych ludzi Car-
 skiego Wieliczeństwa Chrześcian, Dworzanie Teropeccy, Rze-
 wscy, Zubczanie i Wiazemczanie. Pisano w Wiazemskim uiezdzie,
 w Pułtoszy Offronosowey nad rzeczką Zamoszenką, naprzeciw
 Pułtoszy Bredniney Bielskiego uiezd. Roku od stworzenia Swia-
 ta siedm Tyśiącznego setnego czterdziestego czwartego, Mie-
 śiaca Nowembra wtorego dnia, a według Rzymskiego Kalenda-
 rza Roku od narodzenia Chrystusa Pana i Zbawiciela naszego
 Tyśiąc sześćset trzydziestego piątego, Mięśiaca Nowembra wto-
 rego Dnia

(L.S.) (L.S.) (L.S.)

Do tego Rozgraniczenia, Carskiego Wieliczeństwa Miedzo-
 wy Sędzia Stolnik i Namieśtnik Razki, Petro Fedorowicz Woł-
 koński podpisał się, i z nim podpisałi się także Miedzowy Sędzia i
 Dworzanin Ofonasey Hryhoriewicz Zelabuski, i Dział Mikifor
 Tałyżyn. Na

Na mieyscu zaś starych ludzi, z Teropeckiego uiezdru do tego Rozgraniczenia podpisałi się Dworzanie Carskiego Wieliczeństwa: Dworzanin Miron Koromolin, Dworzanin Semion Skworcow Teropczanin, Dworzanin Iwan Dedeniow i Dworzanin Petro Obaszew, a na mieyscu starych ludzi Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdow, Dworzanin Carskiego Wieliczeństwa Semen Lutkouskoy, Dworzanin Hryhory Diron, i Dworzanin Petro Tafznikow Zubczanin.

My tedy Krol do pomienioney Suppliki łaskawie się skłoniwszy, zmyż wyrażone rozgraniczenie z Moskwą Wielizą, i Białey, z Xiąg przerzeczonych Metryki Kancellarwi naszej W. X. L. Extra-ktem stronie potrzebuiącej wydać, y dla większey wagi Pieczęć W. X. L. przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Kancellaryi naszej W. X. L. &c.

LIMITES

Inter Regnum Poloniæ ac Magnum Ducatum
Litvaniæ, nec non Prussiam.

Ex Archivo Regni.

ANno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo sexto. Descriptio Finium, Injuriarum, & Differentiarum Subditorum Sacræ Majestatis Regiæ, Magni Ducatus Litvaniæ, & Masoviæ, occasione Finium utrinque exortarum, ex mandato, & speciali commissione Sacræ Majestatis Regiæ facta, & a prima die Augusti in sequentes dies continuata; videlicet: ex parte Regni, seu Ducatus Masoviæ per Venerabilem, & Generosos DAVIDEM PONIATOWSKI Custodem Gnesnensem, Canonicum Posnaniensem, & LAURENTIUM PRZYBOROWSKI, ex parte vero Ducatus Litvaniæ, per NICOLAUM ANDRASZOWICZ, Equisonem Ducatus Litvaniæ, & STANISLAUM KOMOROWSKI Sacræ Regiæ Majestatis Junioris Notarium.

Inceptum est autem hoc ipsum negotium in eo loco, ubi conveniunt fines Ducatus Masoviæ, Magni Ducatus Litvaniæ, & Ducatus Prussiæ, apud fluvium *Lek*, ab oppido *Wansosze* tribus cum medio miliaribus distante, qui fluvius insigniter dividit ipsos Ducatus, & supra quem fluvium ab uno anno positus est scopulus angularis magnus, lapidibus refertus, cum columna lapidea, & murata, stemmate Ducatus Litvaniæ, altero vero Ducatus Prussiæ insignita, quæ duntaxat dividit Magnum Ducatum Litvaniæ cum Ducatu Prussiæ. Sunt vero illi tres villæ vicinæ, plane e regione ipsius columnæ sitæ; videlicet: *Bogusze* Ducatus Masoviæ, Ducatus vero Litvaniæ *Foczylo*, ac *Prostki* Ducatus Prussiæ, unde vadit limes Masoviæ cum Prussia recte usq; ad lacum inclusive, ex quo exit fluvius *Wisza*.

Quia vero illic fluvio prædicto *Lek* distingvente, & in fluvium *Bebrza* ingrediente, sub oppido *Goniqdz*, nulla prorsus differentia, aut quærela inter subditos reperta existit:

A

Quare

Quare imprimis itum est a Nobili Domino JOANNE ZELINSKI Præfecto Castrì *Goniądz*, Magnifici Domini STANISLAI ROWOYNE Palatini Płocensis Hæreditarii, ducente, & ostendente fines inter bona Ducatus Masoviæ, & Litvaniæ, fluvio videlicet *Bebrza*, usq; ad eum locum, ubi fluvius sive torrens *Trzcianka* incidit in ipsum fluvium *Bebrza*, quinq; miliarium via terrestri eundo, per fluvium vero duodecim miliaribus, & nulla alia signa finium regundorum, aut Privilegium præter ipsum fluvium ostendit.

Præterea Nobilis Dominus STANISLAUS JURKOWSKI, Vicecapitaneus Arcis & oppidi *Tykocin* continuando progressum dictorum finium inter Ducatus præfatos Litvaniæ, & Masoviæ, incepit ductionem finium a prædicto fluvio *Bebrza* incipiendo, ubi præfatus torrens *Trzcianka* in ipsum fluvium *Bebrza* ingreditur, usq; ad fluvium *Narew*, versus oppidum *Tykocin* in contrarium fluvii ascendendo per spatium quatuor miliarium, & ubi districtus Visnensis cum Districtu Zebroviensi coeunt, & nulla alia signa metalia, aut privilegia ostendit; verificando tamen intentionem & ductionem suam is ipse Vicecapitaneus Tykocinensis, statuit catervam Nobilium fide dignorum, qui suapte perhibuerunt testimonium, & perhibebunt, ubi opus erit, prædictam ductionem veram & legitimam esse.

Ex adverso Generosus Dominus BAGIENSKI JACOBUS Vexillifer, & Vicecapitaneus Visnensis perimendo prædictam ostensionem finium, utpote nullam & Privilegiis certorum Nobilium (tum exhibitorum & inferius inscriptorum) contrariam, incepit ostensionem, & ductionem finium inter præfatos Ducatus, a fluvio *Bebrza* sub oppido *Goniądz* fluente, usq; ad eum locum, ubi monticulus *Barwik*, sive *Ostrow* dictus, ex ea parte fluvii, ubi est Ducatus Litvaniæ, jacens, prædicto fluvio *Bebrza* est contiguus.

Ea autem est descriptio prædicti *Barwik*: intermediat inter fluvium *Bebrza*, & certas paludes *Bielawy* dictas, quibus a nobis pedibus adiri neutiquam potuit. Visus tamen est a nobis, & lustratus a quatuor viris illuc utrinque per paludem illam magno negotio missis.

sis. Abundat lignis, & arboribus communibus, & habet mellificia communia ex parte Ducatus Litvaniæ, bonorum *Goniqdz*, & *Tykocin*, ac ex parte Ducatus Masoviæ, bonorum *Wizna*.

A quo quidem *Barvik* dictus Dominus BAGIENSKI, cum suis multis senibus etiam nobilibus continuavit ostensionem finium per silvam *Dobarcz* densissimam (quam Capitaneus ex *Goniqdz* protestabatur esse Domini sui) loco paludinoso etiam sitam, duobus ferme stadiis a *Barvik* se protendentem, semita quadam ex lignis instaurata, usq; in campum villæ *Dobarcze*, ubi via parva emicuit, qua iterum processit usq; ad viam publicam, quinq; aut sex stadiis a *Barvik* distantem, ex *Goniqdz* in villam *Trzciana* ducentem, recte ad molendinum villæ *Trzciana*, eidem viæ contiguum. Inde vero ducebat versus oppidum *Lomza* eadem via per medium prædictæ villæ *Trzciana*, quam inter Ducatus præfatos rivulus quidam illic oriundus usq; ad montem dividit, *Przelayna gora* dictum, in borra optima prope fines villæ *Cibarzewo* consistentem. Postremo vero continuavit progressum finium is ipse Vicecapitaneus Visnensis usq; ad villam *Nieciecz* dictam, fluvio *Narew* continguam, ubi pons destructus est, & ubi Districtus Visnensis esse desiit, pons autem prædictus destructus est per olim Dominum *Gastholt*, ideo, ut ædificaret molendinum, & viam publicam perderet, ne esset aliqua nota, aut cognitio finium, & limitum ex antiquo observatorum, & ut augeret sibi quæstum vectigalium in *Tykocin* maximo Reipublicæ præjudicio, & subditorum itinere longiori transeuntium gravamine.

Ne vero a quopiam ambigi possit, quanta sit distantia & differentia loci utriusq; ductionis, visum est Dominis Revisoribus singula breviter describere in eum, qui sequitur, modum. Distantia in longitudinem est circiter quinque miliarium, in latitudine vero alicubi duorum, alicubi trium miliarium; habet in se prata optima, magno pretio æstimata, quibus intermedia est silva optima, septem aut octo stadijs in latitudinem pertransibilis, transitus tamen ita est difficilis, ut ea felicitate præsentis æstatis a nobis magno præjudicio equorum

4 LIMITES INTER REGNUM POLONIAE

transiri potuit. Residuitas pratorum ipsorum adjacet ripæ & fluvio *Bebrza*.

Præterea in loco ipso differentiarum consistunt istæ villæ: medietas villæ *Trzciana*, *Wola Dobarska*, tres villæ Nobilium *SCHOCZOWIE* dictorum, villa *Zayki Bykowie* Tributarij salis.

Ad extremum præfatus Dominus JACOBUS BAGIENSKI verificando ex parte Ducatus Masoviæ ostensionem præsentem suam dictorum finium esse veram, & legitimam, produxit coram Dominis Revisoribus Rescriptum quoddam examinationis testium certorum triginta Nobilium, ex libro Judiciorum Terrestrium Districtus [Visnensis, Sigillo Terrestri obsignatum, coram certis Commissariis Sacræ Majestatis Regiæ, Anno Domini millesimo quingentesimo quinto, feria tertia proxima post Festum Sanctæ LUCIÆ factam, a ductione, & ostensione sua nec tantillo discrepantem, ostendens præterea Regestra & Acta Judiciorum Mellicidarum Visnensium a triginta tribus annis, quibus exigebatur ad Castrum *Wizna* datio mellis *Nastana* dicta, ex silvis, quæ sunt in illa parte fluvii *Bebrza* & *Narew*, ubi est differentia cum Dominis Litvaniæ.

Exhibuit præterea dictus Dominus BAGIENSKI ex parte nobilium de *Bozejowo* Privilegium sufficiens, olim Illustris Domini VLADISLAI DEI Gratia Ducis Masoviæ, de data in *Płocko*, feria quinta in Octava Corporis CHRISTI Anni Millesimi quadringentesimi trigesimi sexti, quo donavit inter cætera Nobili NICOLAO de *Popielowo* decem jugera pratorum post fluvium *Bebrza* dictum, altius fluvii *Narew*.

Aliud vero Privilegium Illustris olim D. VLADISLAI DEI Gratia Ducis Masoviæ, de data etiam in *Płocko*, feria quarta post Festum Sanctæ DOROTHEÆ Anni Domini millesimi quadringentesimi tricesimi sexti, quo Privilegio donavit perpetuo Nobilibus STEPHANO LINGERO, JOANNI DEBESLAO de *Szczelczyno*, & BOGUSLAO de *Cbilino*, sexaginta mansos mensuræ Culmensis, in Terra Visnensi sitos, super flumine *Bebrza* dicto, cum utrisq; ripis fluvii ejusdem *Bebrza*.

Tertium Privilegium produxit Illustris olim D. VLADISLAI, DEI Gratia

Gratia Ducis Masoviæ, de data in *Wizna* feria quarta ante Dominicam *Letare*, Anni Domini millesimi quingentesimi tricesimi sexti, quo donavit perpetuo Nobili Notario de *Wizna* triginta mansos mensuræ Culmenfis *Brzostowo* nuncupatos, cum ripis utrisq; fluvii *Bebrza*.

Quarto loco Nobilis MATHIAS MOCZARZ de *Dombrowka* certo Rescripto ex Actis Judicii Terrestris Visnensis Sigillo Terrestris obsignato se habere octo mansos penes fluvium *Bebrza* cum utraque ripa ejusdem fluvii docuit.

Quinto loco Nobiles TARGONSCII docuerunt sufficienter Privilegio perpetuo, Illustri olim Dñi JOANNIS Senioris, Ducis Masoviæ, de data Anni Domini millesimi quadringentesimi decimi tertii, feria tertia intra Octavam Assumptionis MARIE, se habere quadraginta mansos mensuræ Culmenfis super fluvio *Slina*, cum bina ripa ejusdem fluvii prope a *Lomza*.

Hic incipit Districtus Lomzensis cum Tykocinensi.

Generosus Dominus FRANCISCUS DOBRZYŃIECKI Pincerna Czer-nensis, & Vicecapitaneus Lomzensis incepit ostensionem finium Districtus Lomzensis, cum Ducatu Litvaniæ Districtus Tykocinensis, a villa *Nieciecz*, ab eo videlicet loco, ubi pons per olim Dominum GASTHOLT in fluvio *Narew* destructus est, & ubi Districtus Visnensis esse desiit; continuavit ductionem & ostensionem suam, ea via publica, qua etiam ducebat Districtus Visnensis, videlicet, quæ ducit ex oppido *Goniadz* per villam *Trzciana*, & per montem *Przełayna gora*, & ibat per villam *Lopuchowo* quatuor Domus ipsius villæ ad Masoviam relinquendo, usq; ad pontem per fluvium *Slina* positum, villarum *Lopuchowo* & *Zawady* cognomine communem, quem pontem utraq; villa instaurat, & per quem dicta via publica ascendit in Ducatum Masoviæ, iamq; a ponte ipsa via perdidit effectum finium, sed fluvius ipse *Slina* ab eodem ponte Ducatus ipsos dividit, ferme per medium miliare, fluens versus villam *Sikory* Districtus Bielscensis, usque ad torrentem *Borysowka*, hoc est fines dictæ villæ *Sikory*,

jam enim fluvius *Slina* fluit per Ducatum Litvaniae, & non dividit deinceps praefatos Ducatus.

VILLA TARGONIE NOBILIUM.

Ex adverfo Dominus STANISTAUS JURKOWSKI, Vicecapitaneus Tykocinensis, continuando ductionem, & ostensionem Ducatus Litvaniae, venit sub villam *Targonie* Districtus Lomzensis Nobilium, & dixit sub ipsa villa esse fines Ducatus Litvaniae & Masoviae in eo loco, ubi fluvius *Slina* in fluvium *Narew* incidit, ducente ipso fluvio usque ad molendinum villae *Mileiowo*, ubi Districtus Tykocinensis esse desinit, & Bielscensis incipit.

Ibidem Nobiles TARGONSCII impediendo ipsam ductionem exhibuerunt Privilegium suum super utramque ripam praedicti fluvii *Slina*, petentes se circa illud conservari, quod inter alia Privilegia est insertum, & viam praedictam publicam fines esse suos dixerunt.

DISTANTIA DIFFERENTIAE.

Inter viam publicam praedictam, & ipsum fluvium *Slina*, distantia est in longitudine unum miliare, in latitudine vero media quarta miliaris, sunt ibi mellificia quercina, ex quibus datur mel ad *Lomza*, sunt etiam prata praedictorum Nobilium TARGONSCIORUM ex Castro *Tykocin* occupata; sunt & tres domus KMETHONUM in villa *Lopuchowo*, unus sedet in manso, & duo in mediis mansis.

Hic incipit Districtus Bielscensis.

VILLA ZAWADY.

Nobiles in *Zawady* Ducatus Masoviae GEDETI dicti, duxerunt fines suos inter Ducatum Litvaniae, & Masoviae, fossa notabili *Row* dicta, in sinistra parte relicta, usque ad planitiem *Smug* dictam, qua transit torrens *Borysowka* sive *Lopsa*, & ibant alveo ipsius gurgitis notabili, villam *Sikory Bartowianta* dictam, Ducatus Litvaniae, in sinistra parte contigue relinquendo, ac iterum praefato gurgite transiendo; ibant & per agros postea planitie parva, in sinistrum usque ad viam publicam, quae ducit ex villa *Zawady* ad villam *Krawcze* dictam,

etiam, nulla tamen alia signa metalia præter ipsum gurgitem in campo, & apud viam ostenderunt.

VILLA SIKORY.

Ex alia parte Nobiles SIKORSCHII Ducatus Litvaniæ incepterunt ostensionem finium regundorum ab ea fossa, qua Nobiles in *Zawady* receperunt aquam fluvii *Slina* ad suum molendinum, & ibant recte per eos agros, qui coluntur a Nobilibus in *Zawady* usque; ad truncum putridum arboris tiliæ *Lipa* dictæ, & iterum ad truncum notabilem pinaticeum, tertio loco ad quandam foveam, ubi asserebant truncum arboris piri, quæ in finibus stabat, esse extractum. Quarto loco truncum querci, veluti & priores pro signis finium impossibiliter ostenderunt. Postea per agros, & parvam planitiem in dextram partem transeuntes, venerunt ad rubeta corticea, & pinaticea, ubi via parva emicuit, quæ olim ex villa *Krawcze* ad villam *Zawady* Parochialem ducebat, & quam præfati ZAWADCII tum constanter affirmabant, dividere bona sua cum bonis Nobilium in *Krawcze*. Postremo præfati SIKORSCHII ea ipsa via duxerunt usque; ad viam transversalem publicam *Visnensem*, & supra eandem viam ostenderunt magnum montem loco scopuli acialis dividensis villas *Zawady*, *Sikory*, & *Czybory*, & hic Nobiles SIKORSCHII a ductione ulteriori se continuerunt; præfati vero Nobiles ZAWADCII testati sunt, quia prædictam ductionem veluti Juribus & possessioni suæ dudum præscriptæ contrariam pro finibus non susceperunt.

Differentia inter Ducentes.

Dissident inter se partes ductione in longitudinem per viam quartam miliaris, in latitudine vero per mediam quartam miliaris; differentia ipsa habet in se agros, rubeta, & prata; denique præfati ZAWADCII exhibuerunt sufficiens Privilegium suum super agros præfatos, offerentes se illud probaturos. Et hic utriusque ductionis finis.

Nobilium in Krawcze cum nobilibus in Sikory.

Nobiles KRAWCZOWIE Ducatus Masoviæ ostendentes Privilegium Illustris olim Ducis Domini JOANNIS Majoris Masoviæ de data in

Lomza

Lomza feria tertia post Lætare Anno 1420. super decem lancos agri, aliud vero Judicii Terrestris *Lomzensis* Anni Domini millesimi quingentesimi primi, feria tertia Ramis palmarum, super alios decem mansos, inceperunt ducere fines suos cum villis *Sikory* Ducatus Litvaniae ductione impossibili, a quatuor videlicet cumulis lapidum usque ad magnum truncum quercinum, & dicebant eum in finibus esse. Iterum inceperunt transversaliter per agros in sinistram partem ad monticulum lapidibus refertum, inde recte per pratum & silvam parvam *Olszowy* dictam, usq; sub sepēs villae *Sikory*, ubi ostenderunt pro scopulo parietali alium monticulum cum lapidibus. Iterum ducebant longo spatio per campum usq; ad rubeta *brzozowe* dicta, ubi ostenderunt monticulum non parvum, scopulo similem, quem dicebant esse parietalem. Inde per rubeta usque per planitiem *Labandzia Biel* dictam, usq; ad certam foveam penes viam, qua itur ex villa *Zalesie* ad *Lomza*, affirmantes olim fuisse arborem pinaticam pro limite stantem in eo loco, ubi nunc est fovea, & illic substituerunt.

VILLA SIKORY.

Ex alia parte Nobiles *de Sikory* Ducatus Litvaniae inceperunt ostensionem finium ab eo loco, ubi coeunt fines illorum cum finibus villae *Zawady*, via videlicet publica, quae ducit ex *Tykocin* ad *Lomza* usque ad eum locum ubi argilla foditur, videlicet *Glinki* dictum, postea descenderunt de ea via publica in sinistram meta quadam usq; ad quatuor cumulos lapideos, hoc est *Sudki* sive *Kopce* dictos. Inde iterum ibant & ostenderunt locum effosum, quasi per Nobiles *Krawcze*, uti oculus finium cognosci non possit, & dicebant scopulum illic dissectum. Ab eodem loco ducebant eadem meta, & ostenderunt octo cumulos lapideos ordinarie per certa spatia in ipsa meta positos, ubi etiam duo Nobiles in *Krawcze* viri graves *JOSEPHUS* & *GREGORIUS* suapte fatebantur, in sinistra parte ejusdem loci fuisse jam Ducatum Litvaniae, & in dextra Ducatum Masoviae. Ducebant postea praefati *SIKOROWIE*, ea ipsa meta usq; ad rubeta corticea, ad cu-

ad cumulum lapideum, postea via parva, usq; ad viam notabilem, quæ ducit ex oppido *Szurasz* ad *Lomza*, in qua via occurrens tertius Nobilis de *Krawcze* nomine BARTHOLOMÆUS, vir senio confectus, circiter nonagenarius, sua sponte confessus est, quia in læva parte illius viæ est terra nobilium in *Sikory*, & in dextra Nobilium *KRAWCZE*. Postremo ducebant *SIKOROWIE* ea ipsa via notabili ad rubeta pinatica, & ostenderunt foveam, ubi prius erat arbor pinatica magna, & per Nobiles *KRAWCZE* succisa, ideo, quia in ea erant limitum signa, & ibi cessaverunt a negotio ductionis suæ. Differentia inter ducentes in agris alicubi est duorum, & alicubi trium stadiorum.

Concordantia aliquot Hereditatum.

Eadem via publica, qua itur ex oppido *Szuraz* ad *Lomza*, & in aliis locis semita notabilis *Plozi*, dictas dividit villas Ducatus Masoviae, omnes pacificas, in fundis videlicet: *Zambrzyce*, *Czochanie*, *Czwaliny*, *Swialuki*, *Slaschy*, *Sliwowo*, *Olszewo*, *Cholewy*, *Hojudy*, ex parte vero Ducatus Litvaniae cum istis villis coeunt villæ istæ etiam in fundis pacificæ, videlicet: *Wiory*, *Grodzkie*, *Kulesche*, *Byki*, *Golasche*, *Damps* concordabant ductione ferme spatii duorum miliarium, donec ventum est ad fines villarum *Golassie*, *Noszczyczne* Litvaniae, cum villa Ducatus Masoviae *Kolaki*, *Guniowie*. Namq; primum ventum est ad binam viam, quarum una ducit ex *Lomza* ad *Wysokie*, & altera a villa *Hondy* ad villam *Schanie*. Nobiles Ducatus Litvaniae *GOLASSY* eduxerunt viam, quæ vadit ad *Schanie* in dextram partem, usque prope ipsam villam *Schanie*, ad eum locum, ubi arbor pomi non longe distat a via; nam statim ascenderunt in agros in sinistram partem ad pratum, ubi cumulum lapideum jacentem pro signo limitum ostendebant, & postea ad truncum quercinum magnum, tandem ostenderunt foveam, ubi arborem pini limitalem effossam esse aiebant. Inde recte per pratum & torrentem, in silva *Olszowy* fluentem, ac per paludem *Biel* dictam, usq; ad viam publicam, quæ ducit ex villa *Schanie* ad oppidum *Wysokie*, ad eum videlicet locum, ubi est

B

arbor

arbor pinatica magna mellificalis, & Districtus Bielscensis illic esse desuit; & ibi prædicti Nobiles GOLASSIE fines ducere desierunt.

Hic incipit Districtus Drohicensis.

Postea Nobiles TYBOROWIE districtus Drohicensis, continuantes ductionem Ducatum, inceperunt negotium ostensionis ab aggere veteri villæ *Golassie*, & torrente *Damp* dicto, per piscinam villæ *Schanie* fluente ad aggerem villæ *Czofchaki*. Inde recte ad arborem tiliaë *Lipa* dictam, postea ad villam *Studzianki*, recte penes sepès ipsius villæ, ac certa semita *Plozi* dicta, inter agros villarum *Studzianki*, & *Tybory* jacente, ac plane illos distingvente, per silvam *Olzowy*, & certos agros transeundo penes sepès villæ *Zegadlowo*, *Rzambieyki*, usq; ad alveum torrentis *Trzcianki* dicti; & illic a sua ductione cessaverunt.

Ex adverso Nobiles GUNIOWIE Ducatus Masoviae respondendo ductioni villæ *Golassie*, duxerunt fines alia via in partem sinistram, quæ ducit ex *Lomza* ad *Wysokie*, usq; ad limites sive fines Nobilium USCHEINSKICH Litvanorum, & Nobilium SCHANIE, & SZCZODRUCHY Masovitarum, & hic cessaverunt a ductione sua cum *Golassie*. Postea Nobiles SCHAINSCY & Nobiles de SZCZODRUCHY, respondendo ductioni nobilium de *Tybory*, ducebant ea ipsa via versus villam *Jablonka*, & venerunt ad certum scopulum noviter erectum, inter bona USCHEINSKICH, & TYBOROWSCI, & qui scopulus angularis veluti, ut dicunt, attingit bona ipsorum GUNIOWE ducentium. Continuabant præterea ductionem suam ea ipsa via usque ad fines villarum *Tyborowo* Litvaniae, & *Czachi*, *Kolaki*, Masoviae, & hi Nobiles SCHAINSCY & SZCZODRUCHY a negotio finium suorum cessaverunt. Distantia inter ducentes in longitudinem circiter medium miliare, in latitudinem vero magna quarta miliaris.

Item Nobiles Litvaniae KOLAKI de *Czachy*, sive *Damp*, succedendo continuaverunt ostensionem finium inter præfatos Ducatus, eadem etiam via publica, usque ad bona *Rambiszewo*, ZEGADLII, & parvam viam transversalem, quæ ducit ex *Tybory* ad *Rambiszewo* ZE-

wo ZEGADLII Masoviae, & hic a negotio finium Nobiles in *Kolaki* cessaverunt.

Postea Nobiles de *Rambiszowo* ZEGADLII Ducatus Masoviae, inceperunt ductionem finium inter Ducatus, ea ipsa via, qua itur ex *Lomza* ad *Wysokie*, per campum usq; ad parvam viam, quæ, dimissa via publica, ducit in dextram partem ad villam *Fasze* Masoviae, & *Jablönka* Litvaniae; & tandem descendentes de ea ipsa via in sinistrum, duxerunt per agros a TYBOROWSKIE cultos, versus villam *Jablönka*, dicentes & alicubi ostendentes, in eo loco olim fuisse viam illorum, qua ibant ad Ecclesiam in *Jablönka*, postea usq; ad quendam cumulum terra & lapidibus erectum, eum ipsum locum dicentes esse scopulum inter Ducatus. Postremo ibant ad truncum quercinum, & iterum ad alium, ubi ostenderunt cumulum lapidum cum terra mixtorum, inde recte per planitiem usq; ad parvam viam, & postea per campum versus villam *Jablönka* jacentem, usque ad foveam in meta existentem, quem locum foveæ dicebant esse pro finibus inter hæreditates, *Fasze*, *Rambiszowo* & *Jablönka*, & ibidem cessaverunt, ducere fines nobiles RAMBISZEWSKY ZEGADLOWY Masovitæ, TYBOROWSKIE & JABLONSCY.

Postea Nobiles LASZCZOWIE Masovitæ duxerunt fines inter Ducatus præfatos, incipiendo a prædicta fovea, apud quam Nobiles de *Rambiszewo* ZEGADLII cessaverunt a negotio ductionis, & ivērunt per certam metam notabilem usq; ad hortum Plebani in *Jablönka*; tandem penes sepem Plebani, Cemeterium, per viam publicam, & per planitiem ac prata ad quandam metam finium, in qua est via, qua itur ex villa *Jablönka* ad agros, usq; ad scopulos villæ *Mioduschy*, postea ipsis scopulis via transversali inter agros tendente; & hic prædicti Nobiles *Fasze* desierunt ducere fines contra prædictos Nobiles de *Rambiszewo*, cum quibus exilis prope modum distantia controversiæ ipsis intercessit cum Nobilibus infra scriptis, ductioni suæ illi correspondentibus.

Iis ita peractis ex alia parte Nobiles JABLONSCY Litvani incepe-

runt ductionem suam ab aggere piscinae, sub villa *Rambiszewo* jacentis, ducentes per prata optima alveo gurgitis *Trzcianka*, in partem dextram, postea pertransierunt alium torrentem *Jablon* dictum, penes *Oszyna* jacentem, etiam in partem dextram, postea ibant transversaliter per agros & per viam, quae tendit a villa *Mioduschy* ad Ecclesiam in *Jablonka*, usq; ad scopulum magnum dividentem villas *Mioduschy* & *Jablonka* Litvaniae; & hic *JABLONSCY* cessaverunt a sua ductione.

Postea praedicti Nobiles *FASZCZOWIE* prosequendo ductionem suam, qua per Nobiles in *Jablonka* paulisper remorati erant, convenientes cum Nobilibus Ducatus Litvaniae in villa *Mioduschy*, duxerunt fines inter Ducatus via praefata transversali, quae intermediat finibus agrorum utriusq; partis, circa quam viam ostenderunt quinq; scopulos notabiles, pacificam sibi ipsis utrinque recognoscentes possessionem. Consequenter ea ipsa via ibant, concorditer circiter decem stadiis, postea ex eadem via descenderunt in sinistrum in quandam metam notabilem inter agros, qua ibant concorditer omnes usque ad bona Nobilium *KRAIEWSKICH* eadem meta, qua ipsi ibant, & *KRAIEWSKY* metam repugnabant, sed ibant in sinistrum uno stadio in latitudine, in longitudinem vero tam longo spatio, quamdiu bona illorum se extendunt. Postea ibant cum *MIODUSKIMI* Litvanis usque ad bona *Biale Kraiewskie*, quo incipiunt apud silvam *Grabnik* cum bonis Nobilium *MIODUSKIMI*, & ibant concorditer meta praedicta secundum concordiam, per illos ab aliquot annis initam, ac Libro terrestri *Zambroviensi* inscriptam, ostendentes incisiones in quinque quercubus loco finium, usq; ad aliam silvam *Grabowy Las* dictam, ubi in quinque arboribus ostendebant incisiones limitales circa campum dictorum Nobilium *Mioduschy*, usque ad scopulum angularem, ubi coeunt fines villarum *Mioduschy*, *Biale kraie*, & *Zarambi*, & ubi Districtus *Zambroviensis* esse desit.

Hic incipit Districtus Nurensis.

Nobiles praedicti *MIODUSZOWIE* continuantes ductionem suam
plane

plane inconvenientem cum bonis Nobilium ZARAMBOWIE in Districtu Nurenſi jam confinem, ibant imprimis a præfato ſcopulo aciali per torrentem *Malibrok*, Districtus dividentem, & iterum tranſverſaliter in dextrum, per agros a Nobilibus de *Zarambi* conſeminatos, uſq; ad metam tranſverſalem, Nobiles SKARZYNSKICH Ducatus Litvaniæ, cum ZARAMBI dividentem; iterum ab eadem meta recte per campum uſq; in villam ZARAMBI ROMANI molendinum, & piſcinam in prædicta *Zarembi* conſiſtentem; & hic prædicti Nobiles MIODUSCHOWIE deſierunt a ductione ſua.

In contrarium Nobiles ZAREMBOWIE Maſovitæ a prædicto gurgite *Malibrok* duxerunt fines inter Ducatus prædictos in ſiniſtrum, per metam plane fines demonſtrantem, & in eadem pro ſigno limitum ſex cumulos lapidum cum terra mixtos, poſtea incisiones *Wręby* dictas in duabus quercubus, & alias incisiones ſimiles in arboribus tiliarum oſtenderunt, & poſtea ad ſcopulum acialem, ſub arbore alnea *Oſza* dicta, in *Smug* poſitum venerunt, & a negotio ductionis cum MIODUSKIMI hic ceſſaverunt.

Diſtancia differentię inter ducentes eſt in longum circiter decem ſtadiorum, & in latum trium ſtadiorum. In loco differentię ſunt ſegetes affinales per Nobiles de *Zarembi* ſeminatæ.

Nobilium in ZAREMBI cum KACZYNSKI.

Nobiles ZAREMBOWIE Ducatus Maſoviæ continuantes progreſſum inter Ducatum Maſoviæ & Litvaniæ contra Nobiles KACZYNSKIE Litvanos, inceperunt oſtenſionem finium a prædicto ſcopulo aciali ſub alno poſito ubi cum Nobilibus MIODUSCHOWIE a ductione ceſſaverunt. A quo quidem ſcopulo ducebant per planitiem *Smug* dictam, & parva rubeta uſque ad quendam monticulum, quem pro ſcopulo oſtenderunt, & poſtea alium monticulum ſimilem etiam oſtenderunt, ducebant conſequenter eadem planitie, & tredecem truncos magnos quercinos progressive poſitos oſtenderunt, dicentes olim fuiſſe in iſtis quercubus incisiones finium, quæ incisiones ne pateant hominibus, a KACZYNSKIE ſunt ſuccisæ. Exive-

runt tandem in campum per KACZYNSKIE noviter eradicatum; & æstivalibus segetibus conseminatum, & ibant recte per segetes transversaliter in dextrum, versus villam *Rosochate*, inter duas arbores pomi, postea ad arborem tiliæ *Lipa* dictæ, usque ad viam publicam, quæ vadit ex *Lomza* per villam *Rosochate* ad oppidum *Nur*, ubi etiam coeunt fines villarum *Rosochate*, & prædictæ *Kaczyno*; & ibi a ductione sua cessaverunt.

In contrarium Nobiles KACZYNSCY Ducatus Litvaniæ inceperunt ostensionem suam finium, eadem etiam via publica *Lomzensi* euntes, usq; prope villam *Stare Zaremby Krankowo*, paulisper de via ipsa in dextrum declinantes, ibant penes sepes ipsius villæ, ipsos in sinistro relinquentes, postea eam ipsam viam publicam *Lomzensi* reassumerunt eademq; fines suos duxerunt usque ad villam *ZAREMBI ROMANI Szwanskowie* sub molendinum ipsius villæ, & ad piscinam sub molendino jacentem, & ibidem conformantes se ductioni Nobilium in *Mioduschy* a ductione sua cessaverunt.

Distantia differentiæ est in latitudine viginti stadiorum citra vel ultra, in longitudinem una quarta miliaris.

Concordantia certarum Hereditatum.

Ubi autem delitum est a finibus per Nobiles *ZAREMBOWIE* cum Litvanis *KACZYNSKIEMI*, intermediant Hæreditates & villæ omnes pacifici; Nobilium videlicet *Rosochate* *NARTOLTI* & *Dambrowa CHERUBIM*; dislimitat autem ipsos Ducatus via publica ex *Lomza* ad *Ciechanowicz*, per medium villæ *Rosochate* ducens, & villam *Rosochate* per medium ad Ducatus dividens, tenditq; eadem via dividendo Ducatus, relinquendo villam *Dambrowa Ecclesiasticam*, & *Długa Dambrowa* in parte sinistra ad Ducatum Litvaniæ, donec ventum est e regione villæ *Nowa Wieś DAMBROWSKICH Masoviæ*, tum demum præfati nobiles de *Nowa Wieś*, & cum Nobilibus de *Dambrowa Łozy* descenderunt in partem sinistram, & consenserunt in certam metam inter agros villarum ipsarum jacentem, ac Ducatus dividensem, usque prope arborem piri in agris *Masoviæ* stantis, tunc enim

enim utraq; pars, relinquendo ipsam arborem transversaliter in sinistrum, ducebant fines contiguitatibus camporum, usque per viam & silvam alneaticam dictorum DAMBROWSKICH communem ad novum campum usque, & iterum per silvam paludinosam usq; per aggerem piscinæ desertæ, & Nobilis Dominus LAURENTIUS IWANOWSKI nomine Domini NICOLAI KISZKA testatus est, ibi esse fundum ipsius Domini sui; deinde duxerunt Masovitæ in dextram partem ad arborem *Grab* in sinistra parte stantem, habentem in se crucem, quam pro signo limitum ostendebant. Tandem ducebant certa meta, in qua ostenderunt monticulum lapidibus abundantem, quasi scopulus esset, disiectum, ubi Nobiles KUCZYNSCY Litvani, & Nobiles MODZIELOWIE Masovitæ, suos parietes iam esse dicebant, & DAMBROWSCY Litvani etiam dicebant eundem suum parietem esse cum KUCZYNSKIEMI, & non MODZELOWSKICH. Deinde duxerunt ipsi DAMBROWSCY & MODZELEWSCY Masovitæ ad scopulum notabilem, quem KUCZYNSCY Litvaniæ & DAMBROWSCY Masoviæ dicebant esse suum, & præfati MODZELEWSCY dicebant etiam esse suum; & hic præfati DAMBROWSCY a sua ductione desierunt. Verum nobiles in *Modzele* processerunt ulterius usque ad truncum quercinum, in quo dicebant olim fuisse signa metalia, & hic a sua ductione desierunt.

NOBILES SIENICCHII.

A præfato trunco quercino Nobiles SIENICCHII Ducatus Masoviæ, bonis ipsius villæ *Kaplania* Nobilium KUCZYNSKICH contigui, ducebant fines inter bona sua, villæ *Sienica* & bona villæ *Kaplania*, præfata Ducatus Litvaniæ via publica, quæ ducit ex *Wysockie* ad *Ciechanowiec*, usq; ad truncum putrefactum arborem *Brzost*, a prædicto trunco quercino non magno spatio distante, ubi dicebant olim fuisse signa fines designantia, ne tamen cognosci & videri possint, ex parte nobilium KUCZYNSKICH arborem esse succisam; & in eo loco desierunt a ductione sua. Præfati vero nobiles KUCZYNSCY enervando

enervando illorum ductionem, testati sunt terram illam esse suam
eamque ad præsens in usu & possessione habere sua.

Nobiles GODLEWSCY Masovita.

Consequenter Nobiles GODLEWSCY a præfato trunco, per Nobiles SIENICKICH pro signo angulari relicto, continuantes ductionem ex parte Ducatus Masoviae cum bonis *Kaplania* præfatis, nobilium KUCZYNSKICH Litvanorum, progressi sunt non magno spatio præfata via publica, ex *Wysockie* ad *Ciechanowiec* tendente, advenerunt ad quendam monticulum parvum, quem dicebant esse scopulum suum angularem cum nobilibus Masoviae in villa *Zawiszy*, viam publicam prædictam, pro limitibus cum villa *Kaplania* relinquentes, a ductione sua se continuerunt. Nobiles tamen KUCZYNSCY, ut prius, dicebant esse fundum suum, illumq; ad præsens possidere, quo ducebant præfati GODLEWSCY.

Nobiles in ZAWISZY.

Ab eo monticulo, ubi desitum est per Nobiles GODLEWSKICH a negotio finium, Nobiles in *Zawiszy* continuantes ductionem suam ex parte Ducatus Masoviae, cum bonis villæ præfatæ *Kaplania* Ducatus Litvaniae, duxerunt præfata via publica, qua itur ex *Wysockie* ad *Ciechanowiec*, bona sua in dextra parte relinquendo, & iverunt per medium villæ præfatæ *Kaplania*, allegantes in sinistra parte esse villam Nobilium KUCZYNSKICH in Ducatu Litvaniae, in dextra vero dicebant homines noviter esse locatos per KUCZYNSKICH in Ducatu Masoviae, & in ipsorum hæreditate *Zawiszy*, exeuntes de villa descenderunt de ea ipsa via in dextram, & duxerunt per agros ea ipsa via, quasi decem fulcis in latitudinem usq; ad præfatum, & iterum per agrum. Et ascendentes in quendam monticulum, dicebant in eo loco olim fuisse quendam scopulum eorum angularem, cum nobilibus Masoviae de *Kuthilowo* bona sua dividendam, & hic cessarunt a sua ductione. KUCZYNSCY autem dicebant in eo loco nunquam fuisse scopulum, sed esse eam totam terram illorum, quam semper
& anno

& anno præfenti fubditi eorum de villa *Kaplania* pacifice colunt, atq; medietatem villæ prædictæ in dextra parte viæ, non in Ducatu Maſovix, ſed in fundo Ducatus Litvanix ab antiquo eſſe locatam.

NOBILES KUTYLOWSCII.

Ab eodem loco ubi Nobiles ZAWISTI Maſovix ſubſtiterunt, inceperunt ducere Nobiles KUTYLOWSCII fines contra LUNIEWSKIE ducentes parvo ſpatio per agrum, & iterum aſcenderunt in viam prædictam publicam, in ſiniſtram partem, & duxerunt eadem via uſq; ad metam quandam ſatis notabilem in dextra parte, circa quam & ſcopulus terra & lapidibus erectus eſt, & hic Nobiles KUCZYNSCII teſtati ſunt eam metam & ſcopulum dividere bona eorum a bonis Nobilium Drohicenſium, LUNIEWSKICH dictorum, prout & ipſi LUNIEWSKY in ipſa meta ſua aſtiterunt; KUTYLOWSCII conſequenter continuaverunt ductionem ſuam eadem via uſq; prope villam *Luniewo* dictam Litvanix, poſtea diverſerunt in partem dextram per agros & ſulcos tranſverſaliter, ducentes uſq; per pratum ferme duobus ſtadiis a ſepibus villæ, & iterum ibant per agros, ſulcos, uſq; per viam tranſverſalem ad *Kutylovo* ducentem, poſtea aſcenderunt in aliam viam, quæ ex eadem villa *Luniewo* ducit in ſiniſtram ad *Ciechanowicz*, eandem viam pro finibus Ducatum aſſerentes, & oſtenderunt in dextra parte truncum quercinum, in quo olim ſigna fuiſſe finium dicebant. Venerunt poſtea prope villam *Gnathy* ad arborem tilix concavam, cui e regione contigua eſt ſemita limitum in dextra parte, quam aſſerebant KUTYLOWSCII hæreditates ſuas cum villa *Triniſche* & *Gnathy* Drohicenſium dividere, & hic ceſſarunt KUTYLOWSCII a ſua ductione. Ex adverſo allegarunt eam viam non eſſe viam magnam Ciechanoviensem, ſed ſemitam eorum, qui frumenta ex campis ad horrea ducunt; proteſtati ſunt etiam LUNIEWSKII, quod in ipſa tilia quam Maſovitæ angularem eſſe dicebant, bona villarum prædictarum dividendam, non ſunt nec apparent ex alia parte talia ſigna.

Nobilium in Trinische contra Luniewo.

Ab eadem tiliā & meta nobiles in *Trinische* Masovitiæ ducebant fines inter Ducatus ea ipsa via penes villam *Gnathy* Litvaniæ, eandem in dextra parte relinquentes, & ibant ea ipsa via tamdiu, donec incidit in viam magnam ex *Bielsko* ad *Nur*, & ea via magna progredientes, diverterunt per agros aratos in finistrum, & ducebant non parvo spatio per rubeta, usq; ventum est ad viam magnam transversalem Lomzensensem & Ciechanoviensem, & per ipsam viam ad metam *Plozy* dictam, (quæ meta dividit Ducatus præfatos & hæreditates *Ciechanowiec* cum Masovitis *Trinische*) quam metam pro finibus utraq; pars suscepit.

Nobiles KUCZYNSCII Litvani.

Ex alia parte Nobiles KUCZYNSCII Ducatus Litvaniæ in villa *Kaplania* respondentes ductioni Nobilium Masoviæ, aliquot villarum videlicet SIENICKIM, GODLEWSKIM & ZAWISZOM, duxerunt fines suos villæ *Kaplania* dictæ, incipientes negotium ductionis suæ in eo loco, ubi via publica Lomzensis, de qua Nobiles DAMBROWSCII finistrum descenderunt, convenit cum via publica, quæ ducit ad oppidum *Wysockie*, & dimittentes eam ipsam viam in *Wysockie* in parte sinistra, iverunt præfata via Lomzensi, relinquentes in sinistra parte villas Masoviæ *Nowa wieś*, *Modzele*, *Szwianki*, villas tres ita dictas, *Sienica*, villas tres eo nomine dictas, ac villæ *Godlewo* tres domos in sinistra parte ad Litvaniam, reliquum villæ in parte dextra ad Ducatum Masoviæ relinquendo. Inde recte ducebant eadem via Lomzensi penes villam *Zawiszty* in dextra parte viæ jacentem usq; ad fines & scopulos notabiles villæ *Kuthilowo* cum præfata villa *Zawiszty* a viginti annis renovatos. Et hic præfati KUCZYNSCII cessaverunt a sua ductione, quam Domini Masovitiæ non susceperunt. Duxerunt autem spatio unius miliarii in longitudinem, novem villas Ducatui Masoviæ adscriptas, prout certa Privilegia coram nobis exhibita ita disponunt Ducatui Litvaniæ impossibiliter tribuendo.

Nobiles

Nobiles LUNIEWSCHII Litvani.

Consequenter ubi desitum est per Nobiles KUCZYNSKIE a ductione finium, successerunt in eorum locum vicini ipsorum Nobiles LUNIEWSCHII etiam Litvani, respondendo ductioni Nobilium KUTYLOWSKICH, incipientes ducere fines ab eisdem scopulis per Nobiles KUTYLOWSKIE cum Nobilibus ZAWISTOWSKIE renovatis, & ducebant in longitudinem spatio unius miliarii magni, eadem via publica Lomzensi, relinquentes in parte sinistra octo villas Masoviae ad Ducatum Litvaniae, inconvenienter relinquentes istas videlicet *Kutylowo Pyzysze*, villas quatuor *Kutylowo Skupie*, villas tres & medietatem villae *Trinische* in sinistra parte Ducatus Masoviae appropriando, usq; ad borram magnam oppidi *Ciechanowiec* Generosi Domini NICOLAI KISZKA. Et hic praedicti LUNIEWSCHII a sua ductione, per Nobiles Masoviae non suscepta desierunt.

Concordantia Hereditatum.

Et postquam desitum est a ductione limitum per praefatos Nobiles, Generosus Dominus NICOLAUS KISZKA cum suis cohæredibus in oppido *Ciechanowiec* ex una, & Nobilibus *Trinischewo* parte ex altera in suam ductionem mox successerunt, ibantq; concorditer ea ipsa via Lomzensi, & parvo spatio descenderunt in partem dextram in semitam quandam finibus communem, *Plozy* dictam, ibantq; eadem semita usque ad viam magnam ipsi semitae transversalem, ubi borra Maiestatis Regiae ad villam *Zaszkowo* pertinens, incipit, & pertranseundo borram praedictam cum borra *Ciechanowiec*. Tum demum Nobiles TYMIENSCII Masoviae cum Dominis in *Ciechanowiec* ibant citra controversiam, ea ipsa semita, tam diu, donec ventum est ad eum locum, ubi bona Maiestatis Regiae villae *Zaszkowo*, cum bonis Dominorum in *Ciechanowiec* villae *Kozarze* coeunt. Siquidem Nobilis Dominus PETRUS CHADZINSKI Vicecapitaneus Nurensis cum senibus ex *Zaszkowo* ductionem finium ipsa semita repugnabant, sed ibant in sinistram partem inter utrasque haereditates usq;

ad fluvium *Nurzec* & ipsius medietatem & prata ripæ ipsius fluvii contigua, dicebant Cmethones præfati Regiæ Maiestatis semper habere in pacifica possessione, quæ quidem prata ab eisdem Cmethonibus septa, tum quoq; falcastrari, & rastrari vidimus; factores vero Dominorum in *Ciechanowiec* ducebant fines suos ea ipsa semita sive via *Plozi* dicta, penes ipsam villam *Zaskowo* recte ad ipsum fluvium *Nurzec* prope molendinum aquaticum, quod Maiestas Regia habet in commune cum ipsis Dominis in *Ciechanowiec* & ibi cessaverunt a sua ductione. Consequenter præfatus fluvius *Nurzec* in occidentem sub oppidum *Nur* fluens, incidit in fluvium *Bug* qui iterum designavit Ducatum Litvaniæ & Masoviæ spatio trium miliarium, usque ad villam *Kielczowo*, quæ est in Ducatu Litvaniæ; ab eadem *Kielczowo* is ipse fluvius *Bug* non dividit Ducatus, sed fluit per Ducatum Masoviæ. Torrens autem *Wieliczka* dictus, iam tandem dividit Ducatus præfatos, ibidemque incipit Districtus Camenecensis. Qui quidem torrens *Wieliczka*, non distinguit Ducatus, nisi per medium miliarii, videlicet versus villam *Szadowne* Venerabilis Capituli Varsoviensis, & nulla illic est differentia inter subditos Maiestatis Regiæ, usque ventum est ad villam *Kołodziejdz* ejusdem Capituli Varsoviensis, & villam nobilium *Lipki*. Tum demum præfati nobiles in *Lipki* Ducatus Litvaniæ asseriebant se habere injuriam ex præfata villa *Kołodziejdz* Ducatus Masoviæ, videlicet violentam occupationem boræ, & certorum agrorum, parvo quidem spatio, sed utique magno suo præjudicio; si quidem non scopuli notabiles per certos Commissarios Maiestatis Regiæ non ita pridem politi distinguere debent hæreditates prædictas, verum torrens *Kołodziejdz*, ad quem a primo scopulo ducebant ad prædictum gurgitem *Kołodziejdz*, usq; ad molendinum prædictæ villæ *Kołodziejdz*, Capituli Varsoviensis.

Ex alia parte Factores Venerabilis Capituli Varsoviensis cum inhærentes citatorum adjudicatoriis præfatorum Dominorum Commissariorum super præfatos scopulos inter ipsas hæreditates
emana-

emanatis, ducebant fines suos eisdem ipsis scopulis. Et ita utraque pars cessavit a sua ductione. Generosus vero Dominus ANDREAS FALKOWICZ Capitaneus Drohicensis assererat prædictos Ducatus distingui debere fluvio *Bug*, ab eo loco, ubi fluvius *Nurzec* in ipsum fluvium *Bug* incidit, & a fluvio *Bug* usq; ad eum locum, ubi fluvius *Liwiec* incidit in fluvium *Bug*. Postremo vero is ipse fluvius *Liwiec* dividere debet Ducatus præfatos, usque ad eum locum, ubi sumpsit exordium suum.

Consequenter intermediant certæ hæreditates videlicet ex parte Ducatus Masoviæ *Modnik* & *Grzebiska*, *Stoczek*, *Matkali*, omnes pacificæ, quæ dividuntur certis locis *Uroczycka* dictis, cum istis hæreditatibus Ducatus Litvaniæ, videlicet oppido *Ugoscza*, *Kozolupi*, *Kalenczyn*, & *Borzycki*. Postquam vero ventum est ad bona Nobilium LOCHOWSKICH, *Twarogi* dicta Masoviæ, & bona *Paplińska wola* Ducatus Litvaniæ, controversia inter prædictos Nobiles utrinq; reperta est; nam Nobiles P A P L I N S C Y inceperunt ostendere ductionem finium torrente *Linbiesza* dicto, ab eo loco ubi in dextra parte cocunt campi & agri prædictarum hæreditatum, quo quidem torrente sive alias alveo illius ita sicco, ut equitibus nobis datus est transitus in occidentem usq; ad molendinum Nobilium LOCHOWSKICH Masoviæ *Dizek* dictum, & iverunt per aggerem, qui est positus ad usum dicti molendini ad fluvium insigniorem, quem P A P L I N S C I I appellabant *Linbiesza*, in quem alveum aquam copiosiorrem inductam ex fluvio *Lyw* P A P L I N S C I I esse dicebant, quod nos propter difficultatem aditus videre non potuimus. Et illic cessaverunt a sua ductione, Nobiles vero LOCHOWSCII testabantur, quia is ipse fluvius non est *Linbiesza* sed *Kamionka*.

Ex alia parte Nobiles Masoviæ LOCHOWSCY hæredes in *Twarogi*, ab eodem etiam loco, ubi P A P L I N S C Y ductionem inceperunt, ducere fines ceperunt, non tamen in occidentem sed in meridiem, alveo etiam prædicti gurgitis *Linbiesza*, usq; ad fluvium *Liwiec* e regione molendini aquatici Nobilium P A P L I N S K I C H *Białe brzegi* dicti,

cti, molendinum prædictum, agros & silvas in sinistra parte prædictis PAPLINSKICH relinquentes; & hic cessaverunt a sua ductione.

Distancia differentiae in longum unum quartale miliarii, in latum non dissident, in ea differentia est silva optima communis, & molendinum cum piscina possessionis ad præsens LACHOWSKICH.

Consequenter fluvius *Liwiecz* distinguit ferme pacifice Ducatus prædictos, incipiens a villis *Paplino* Ducatus Litvaniae, & *Gorki* Ducatus Masoviae, quibus est intermedius usque ad villam *Baydi* per decem miliaria exceptis paucis hæreditatibus, quæ inter se dissident eo, ut sequitur modo. Nam imprimis Nobiles in *Gorki* Ducatus Masoviae Districtus Livenfis cum nobilibus in *Paplino*, occasione antiqui fluvii, pratorum, & silvarum inter veterem fluvium & partem fluvii *odnoga* dictam consistentium. Ibidem Nobiles in *Tburna* cum Magnifico Domino STANISLAW KISZKA Palatino Vitepscensi in villa *Jakimowicze* hærede, ac Nobiles in *Zukowo* Masovitæ cum Domino NICOLAO WRZELEWSKI in oppido *Mankowody* hærede, inter se dissident, ut in Registro querelarum descriptum est.

Districtus Lucoviensis incipit.

Fluvius dictus *Zithna* incidens in fluvium *Liwiecz* inter bona *Niwiska* & bona *Ospolie* etiam Nobilium, dividit Districtum Lucoviensem a Livenfi, dictusque fluvius *Liwiecz* ab eo loco dividit Ducatus pacifice, & ibi antiqua bona sunt Nobilium *Golicze*, *Strzala*, & *Siedlec* in Districtu Lucoviensi, in Districtu autem Drohicensi villæ Litvanorum istæ congregiuntur *Chodow*, *Kryslin*, *Boski*, &c.

Postea itum est concorditer versus orientem prædicto fluvio *Liwiec* ferme tribus miliaribus, donec ventum est ad villam Nobilium CZEPIELIE Palatinatus Lublinensis & Districtus Lucoviensis, tum demum dissidere ceperunt & suas controversias cum Magnifica Domina ELISABETH PALATINA Trocensi, hærede in oppido *Mordy*, occasione violentæ dissectionis aggeris in fluvio *Liwiecz* existentis, per ipsos nobiles factæ, ostenderunt. Qui præfati Nobiles hære-

hæredes in *Czepielie* ostenderunt prædictum aggerem disiectum, & annihilatum quidem esse, sed in fundo proprio, ac ex ista parte fluvii *Liwiec*, ubi villa illorum consistit, & ideo nullam violentiam inferre prædictæ Dominæ Palatinæ, se fecisse allegabant, ex eo, quod in suis bonis id fecerunt.

Villa Krzymosze Domini OLIECZKI.

Magnifica Domina ELISABETH SAPIEZYNA præfata Palatina Trocensis ducendo fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem, in Palatinatu Lublinensi, ostendit scopulos per Nobiles hæredes in *Czepielie* & *Wielgoz Krzymosze*, hæredes, ut illa dixit in fundo suo bonorum oppidi *Mordy* violenter factos, & petiit deoccupari fundum suum a prædictis scopulis, veluti in ea parte fluvii *Liwiec*, ubi est oppidum suum positos, seu locatos.

Ex alia parte præfati Nobiles de *Czepielie* & *Krzymosze* hæredes, in Districtu Lucoviensi consistentes, annihilando & perimendo præfatam assertionem ipsius Dominæ Palatinæ Trocensis, exhibuerunt Processum Judicarium sufficientem Palatinatus Lublinensis & Districtus Lucoviensis Succamerialem Generosi Domini ANDRÆ LASSOTA de *Lopiennik*, quo docuerunt prædictos scopulos non violenter, sed servato Juris ordine legitime factos.

Præterea ostendit alveum naturalem prædicti fluvii *Liwiec* sic cum quidem ad præsens, sed transitu propemodum difficilem & paludinosum, quem fluvium scopulo ultimo aciali non attigerunt, verum ex ista parte fluvii *Liwiec*, ubi sunt bona illorum prædicta, se continuerunt.

Replicando Domina PALATINA per suos prædictos missos, dixit non fuisse eum naturalem alveum fluvii *Liwiec*, verum deduxit ostensionem alterius alvei, versus orientem, & venit ad particulam alvei aquæ transversaliter eminentis, in hæreditate *Radzikow Stopki* existentis, & illic alveum naturalem fluvii prædicti esse allegabat.

Prædicti

Prædicti vero Nobiles testati sunt ductionem præfatæ Palatinæ veluti Juri communi contrariam, iam in alieno fundo factam, se non suscepisse, & ita utraq; pars a sua ductione desit.

Villa Radzikow Stopki.

Omnes Nobiles in villis *Radzikowo Stopki* & *Kornicza* citro ultroque recognoverunt, se iam pridem suscepisse medium fluvii *Liwiecz*, sive alias medietatem pratorum & paludum inter bona sua villarum prædictarum, & oppidum *Mordy*, Magnificæ Dominæ ELISABETH SAPIEZYNA Palatinæ Trocensis in Ducatu Litvaniæ consistentium illorumque ad præsens possessionem pacificam eam habuisse, quod ex parte ipsius Dominæ Palatinæ factores sui ita esse etiam recognoverunt, & prædictam possessionem utrobique susceperunt.

Consequenter Nobiles Districtus Lucoviensis in villis dictis *Radzikow Oczki*, *Radzikow Swieszki*, & *Piory*, *Pytki*, *Ostoie*, *Kosznów*, *Izdebki*, *Guzy*, & *Sobieże*, contra villas Ducatus Litvaniæ videlicet *Wola*, *Jayki*, *Skolimow*, *Beydy*, *Klimy*, *Dawidy*, *Szydlówka*, *Olszanka*, *Prochenki*, *Korczowatka*, duxerunt concorditer fines prædicto fluvio *Liwiecz* dicto, usq; ad villam *Beydy*, ubi is ipse fluvius *Liwiecz* fluere desit.

Hic Districtus Drobicensis cessavit & Mielnicensis incipit.

Et descenderunt postea in dextram partem per planitiem *Smug* sive *Bielawy* dictam, relinquendo villam *Ostoie* Districtus Lucoviensis in dextra parte, apud quam iterum fluvius *Liwiecz* remersit, & naturali alveo fluere cæpit, & itum est concorditer ex ipso fluvio ferme per medium miliare, donec ventum est ad prata seu planitiem magnam, latam, & longam inter Ducatum Litvaniæ, & Districtum Lucoviensem communem, qua planitie sive prato, itum est etiam ferme medio miliari, usque ad aggerem longum *Przekop* dictum, ab utraq; parte pro finibus susceptum, penes quem etiam aggerem est via publica, quæ ducit ex *Lukowo* ad *Mielnik*, & in eodem loco ANTONIUS SOBIECKI fecit magnam contentionem.

Ab eo-

Ab eodem aggere Nobiles KRZESZY Districtus Lucoviensis in *Wesola* Hæredes, duxerunt fines contra duas villas Litvaniæ *Kożuski* & *Luniewo*, in partem finistram ad quercum magnam. penes quam ostenderunt monticulum pro scopulo, a quo iverunt per campum villæ *Kożuski* Domini ZABRZEZINSKI, postea per silvam, & venerunt in aggerem satis longum circiter quinque stadiorum, quem etiam dicebant respondere priori aggeri *Przekop* dicti, inde per silvam paludinosam spatio unius quartæ miliarii, usq; prope campum villæ *Luniewo* in Ducatu Litvaniæ sitæ; ibant enim in dextram partem spatio unius quartæ miliarii usq; ad torrentem *Krzewicza* dictum, cujus medietate duxerunt usque ad fines villæ *Grochowka* Polonorum; & hic cessaverunt a sua ductione. In eorum locum successerunt Nobiles in *Grochowka* & duxerunt contra villas Litvaniæ *Krzewica* & *Krzymoszyce* dictas, eo ipso torrente sive fluvio *Cezewicza*, usque ad fines villarum *Wysokinin* & *Krzymosze*, ad eum locum, ubi est scopulus a Nobilibus in *Grochowka* & *Wysokinin* positus, & hic desierunt a sua ductione.

Generosus Dominus IWAN CZYŻ Capitaneus Międzyrzecensis Nomine Magnifici D. JOANNIS GRONOSTAY Thesaurarii Ducatus Litvaniæ, & Mareschalci Curiae, Castri *Międzyrzec* tenutarii, duxit fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem, respondendo ductioni per Nobiles de *Wesola* & *Grochowka* factæ, incipiendo ab eodem aggere *Przekop* dicto, per silvam paludinosam, & venerunt in aggerem dicto *Przekop* similem, spatio quinque stadiorum, postea per silvam, & ostenderunt imprimis arborem tiliae cum signo incisionis veluti limitali, postea aliam arborem tiliae etiam cum incisione, in qua & lapidem parvum invenerunt. Tandem per paludem usq; ad fluvium sive torrentem *Krzewicza*, cujus alveo duxerunt usq; ad eum locum, ubi etiam coeunt fines villarum prædictarum, ubi est positus scopulus acialis a Nobilibus in *Grochowka* & *Wysokinin*, & hic desierunt ducere fines suos.

D

Ab eo

Ab eo loco Nobiles in *Wyfokinin Tęczki* Districtus Lucoviensis duxerunt fines contra villam *Krzymoszyce* Ducatus Litvaniæ in partem sinistram, incipiendo a fluvio *Krzewica* per paludem *Dębowy Smug* dictam, postea alia palude usque ad pontem, per quem vadunt ad silvam ex villis *Krzymoszyce* & *Wyfokinin Tęczki*, inde recte ad fluvium *Sienicza* prope villam prædictam *Krzymoszyce*, & hic cessaverunt a sua ductione.

Postea Nobiles in *Wyfokie, Jakusze*, Districtus Lucoviensis cum prædicta *Krzymoszyce* incipientes ab eodem loco, ubi desierunt *WY-SOKINSKY TE, CZKOWIE* ducere, duxerunt fines prædicto fluvio *Sienicza* usque prope fines villæ *Leszczanka* Nobilium Districtus Lucoviensis.

Ex alia parte villa *Krzymoszyce* Ducatus Litvaniæ duxit fines prædicto fluvio *Krzewicza*, & postea alio fluvio *Sienicza* usq; ad eum locum, ubi prædictus fluvius *Sienicza*, incidit in fluvium dictum *Mała krzna*.

Distantia differentiae a villa prædicta *Wyfokinin Tęczki* ad villam *Krzymoszyce* est in latitudine circiter tria stadia.

Bona Majestatis Regiæ cum Międzyrzec.

Postea Generosus Dominus *MATHIAS IWANOWSKI* Vicecapitaneus Lucoviensis cum suis senibus viris grandævis & senio confectis ex parte bonorum, villarum Majestatis Regiæ *Trzebiezowo*, & *Dombrowka*, ab eo fluvio *Mała krzna* descenderunt in partem sinistram in planitiem magnam paludinosam *Smug* dictam, & duxerunt fines medietate ipsius planitiei certam partem agrorum in dextra parte ad bona prædicta relinquendo, contra villas Ducatus Litvaniæ *Krzymoszyce* & *Poszczyce*, & alias; euntes iterum in prædictum fluvium *Mała krzna*. Cujus quidem fluvii medietate duxerunt in longum spatium duorum miliarium, fluvium in sinistra parte relinquendo, usq; pertransientes Castrum *Międzyrzec* cum Suburbio, illudque in dextra parte ad villas prædictas Majestatis Regiæ relinquendo, venerunt
per

per aggerem in pontem, qui est inter Castrum & molendinum, & sub eodem ponte, dicto fluvio *Małakrzna* fluentes, progressum continuaverunt in dextram partem, usq; in eum locum, ubi is ipse fluvius penes aliud molendinum sub castro iacentem incidit in alium fluvium *Wielka krzna* dictum. Quo quidem fluvio *Wielka krzna*, retro aquam duxerunt iterum in partem sinistram.

Incipiendo ab eodem molendino sub castro jacente usque ad eum locum ubi fluvius *Korza*, quem Litvani vocant *Soinka*, incidit in prædictum fluvium *Wielka krzna*, & postea ad planitiem paludinosam *Bielia* dictam, ubi sunt duo scopuli insignes supra prædicto fluvio *Korza* consistentes. Inde recte eadem planitie iverunt usque ad eum locum, ubi fines congregiuntur bonorum Majestatis Regiæ villæ *Dąbrowka* & villæ *Tuzow* Nobilium *TUZOWSKICH* in Districtu Lucoviensi consistentes, & oppidi *Międzyrzec* in Ducatu Litvaniæ consistentes, & sic cessaverunt fines bonorum Majestatis Regiæ villarum *Trzebiezowo*, & *Dąbrowka* cum bonis Litvaniæ *Międzyrzec*, ex alia parte Nobilis Dominus *Iwon Czyż* Capitaneus *Międzyrzecensis* Nomine Domini sui Magnifici Domini *Iwon Hornostay* Magni Ducatus Litvaniæ Thesaurarii, & Curiae Mareschalci, bonorum *Międzyrzec* Tenutarii moderni, cum suis senibus viris etiam grandævis, respondendoque prædictæ ductioni, quæ facta est ex parte bonorum Majestatis Regiæ villæ *Trzebiezowo* & *Dąbrowka*, incepit ducere fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem a finibus villæ prædictæ *Krzynofzyce*, & a fluvio dicto *Krzna*, prope villam *Leszczonka* Nobilium Districtus Lucoviensis, & villam *Strzałki* Ducatus Litvaniæ consistentes, & iniit recta ab eodem fluvio *Przekop*, dicta aquatica, usque ad monticulum loco scopuli, in quo stat arbor alni, & postea dicta fossa eundo ostendit similes monticulos sive scopulos, usq; ad campum villarum prædictarum *Strzałki* & *Leszczonka*, ubi ostendit certas foveas *Glinianki* dictas, & asserbat dictis foveis prædictam fossam esse annihilatam; postea ostendit duos truncos pinaticos asserens, illic olim fuisse arbores cum

signis limitalibus; ab iisdem truncis ostendit fossam notabilem *Row* dictam, ferme spatio quatuor stadiorum se protendentem, asserens dictam fossam fuisse pro legitimis finibus inter Ducatum Litvaniae & Districtum Lucoviensem, inde vero duxit transversaliter recte per agros Nobilium LESZCZYNSKICH Polonorum, usque ad silvam alneaticam, sub qua ostendit fossam notabilem spatio septem passuum in longitudinem, eandem init per silvam lutosam dictam DEBOWICKI, in qua assererat & ostendebat fore fluviolum transeuntem, qui fluit ex palude *Kania*, & abundantiam aquae in eadem fuisse antiquis temporibus assererat, tamen modo exsiccatum, tum in locis aliquibus aquam in eo eminentem ostendit. Qua quidem silva lutosa duxit fines suos penes villam *Dębowiczki* Regiae Majestatis ad *Lukow* pertinentem, eandem in sinistra parte relinquendo, & allegando istam villam esse in Fundo Litvanico Domini ZABRZEZINSKI locatam. Tandem ab ea villa duxit iterum eadem silva lutosa DEBOWICKI ferme per unum & medium miliare in longitudinem, usq; ad paludem dictam *Kania*, in qua sunt prata Regiae Majestatis villae *Trzecieszow*, & assererat, quod ex eisdem pratis, quondam foenum pro praedio Międzyrzecensi accipiebatur. A qua quidem palude *Kania* nuncupata, duxit fines eadem silva lutosa alneatica ad viam, quae ducit de *Lukow* ad *Międzyrzec*, penes bona Nobilium MOSZYCKICH Districtus Lucoviensis, & bona Maiestatis Regiae villae *Brzozowica*, penes quam viam in parte dextra ostendit fossas, alias *Rowki*, quas assererat esse *Przekop*, & ibidem ostendit duos monticulos mediocres, penes quos assererat cum suis senibus, quod quondam Reges Poloniae ex *Lukow* ad *Międzyrzec* transeuntes a Consiliariis, & Proceribus Magni Ducatus Litvaniae excipiebantur, & a Polonis relinquebantur Litvaniae.

Deinde duxit fines ab eisdem monticulis praefata silva lutosa dicta *Kania*, & ostendit arborem pinaticam, in qua sunt tres incisiones *Karbi* dictae, quas assererat esse pro signo mellificiali olim D. ZABRZEZINSKI. Deinde ab eadem arbore pyri eadem silva *Ka-*

nia

nia duxit usque ad fluvium *Krzna*, qui fluit de *Lukow* ad *Miedzyrzec*, quem fluvium fore nuncupabat *Chorza*, & non *Krzna*, penes quem fluvium pervenit ad villam Nobilium *Moszycki* Polonorum, quam villam assererat pertinere quondam ad bona *Miedzyrzec* Litvaniae, & servitium Castro *Miedzyrzecen*si exercere; Nobilis vero STANISLAUS LESZCZYNSKI ex parte praefatorum Nobilium affirmabat, praefatam villam in Districtu Lucoviensi ab antiquo consistere, usque ad praesens, quam villam *Mosciska* penes fluvium *Krzna* jacentem quae *Korza* appellatur, esse adhuc Magnum Ducatum Litvaniae usque ad parietem villae *Tuzow* Nobilium, sed id assererat sibi non pertinere, sed Capitaneo Brzestensi. Et a praedicta villa *Mosciska* duxit fines fluvio *Chorza* dicto, usque ad molendinum Regiae Maiestatis, ad villam *Kokolewnicza*, pertinentem medietate dicti fluvii in partem dextram, & init ad alium fluvium parvum dictum *Sosinka* usque ad planitiem magnam *Soinka* dictam. Cujus medietate duxit fines inter Ducatum Litvaniae & Districtum Lucoviensem, usque ad fines Villae Maiestatis Regiae *Dambrowka* cum Nobilibus in *Tuzow* per certos Commissarios non pridem factos; & hic cessavit ducere fines cum bonis praefatis Maiestatis Regiae. Distantia utriusque differentiae est in latitudinem trium miliarium, in longitudinem vero circiter duorum miliarium, in ductione ex parte Regiae Maiestatis factae. Manserunt istae villae Domini olim ZABRZEZINSKI conniventia Capitaneorum in *Lukow* in solo Maiestatis Regiae violenter locatae, videlicet: *Strzałki*, *Mysie*, *Jodlanka* *Przechody* cum Suburbio *Nowe miasto* dicto, & Castro *Miedzyrzec*. Praeterea Senes Maiestatis Regiae dixerunt aliam villam *Ostrowo* dictam, quae locata erat per D. ZABRZEZINSKI ex Castro Lucoviensi, Capitaneatus olim Domini FELICIS ZIELINSKI esse depopulatam. Secus vero ex parte bonorum *Miedzyrzec* dicebant in parte ductionis, quae facta est ex parte Litvaniae, non esse depopulatam, in qua ductione manserunt istae villae *Dębowicki*, *Brzozowica* Regiae Maiestatis, & *Mosciska*, ac *Sokole* Nobilium MOSCICKICH cum borris & mellificiis ad dictas villas perti-

nentibus. Adjacentes præfatam villam *Ostrow* Nobilem quendam *POSTRZYCH* apud Nobiles *KRZYMOSKIE* emptionis Jure assequutum esse, domumq; illic ædificasse, & postea inde sua sponte immigrasse ad villam *Pofzczysza*, unde exiverat.

Villa Turowo cum Ostrowki.

Postquam desitum est a ductione finium ex parte bonorum Majestatis Regiæ cum bonis Litvaniæ *Miedzyrzec*, tum demum Nobiles *TUROWSCY* Districtus Lucoviensis inceperunt ducere fines villæ *Turow* a primo scopulo in palude magna *Szosuka* dicta, per certos Commissarios Majestatis Regiæ cum bonis villæ *Dambrowka* locato, & iverunt in partem sinistram per ipsam paludem recte in borram, & euntes parvo spatio ostenderunt arborem tilia, dictam *Lipa*, in quo olim suspensum furem quendam insignem Domini *ZABRZEZINSKI* subditum, veluti (Jure omnium dictante) in loco, ubi coeunt fines Litvaniæ cum Districtu Lucoviensi, moris etiam esse, quod in finibus semper ejusmodi scelerum patratores patibulis addici solent. Inde ducebant spatio ferme medii miliarii, nulla signa limitum ostendendo, agros tamen ex villa *Ostrowki* Litvaniæ cultos in tribus locis prætereundo, ostenderunt postea duo loca, quæ dicebant esse deputata ad judicandos fures mellificiorum, aut aliorum facinorum patratores, qui in Regno aut Ducatu Litvaniæ scelus aliquod patravissent; venerunt postea ad planitiem dictam *Szosuka*, cujus medietate duxerunt fines, usq; venerunt per agros ex villa *Castri Miedzyrzec*, *Ostrowki* dicta, cultos, ad montem *Gorka* dictum, & dixerunt illic convenire bona sua cum villis *Sielanow* & *Ustrzech* Generosi Domini *BARTHOLOMAEI KAZANOWSKI* Judicis Terræ Lucoviensis; & hic a sua ductione cessaverunt. Interrogati Senes quatuor testes Majestatis Regiæ subditi singuli seorsim, quid sentirent de ostensione finium per *TUROWSKIE* facta? responderunt unanimes injustam esse, verum paludem prædictam *Szosuka* Hæreditates præfatas, distingvi debere.

Ex alia

Ex alia parte Dominus IWAN CZYŻ Capitaneus *Mieđzrzecensis*, cum suis Senibus duxit fines contra præfatam villam *Turow*, medietate planitiei, dicta *Szofuka*, incipiendo a scopulo insigni, secundo loco in eadem planitie locato, usq; ad certam fossam parvam, *Przekop* dictam, penes viam parvam transversalem, quæ ducit ex villa *Turow* ad *Worsza* Litvaniæ. Et hic cessavit a sua ductione.

Ostrowki Litvaniæ cum Sielianow & Ustrzech Polonia.

Ab eadem fossa, *Przekop* dicta, idem Dominus Capitaneus *Mieđzrzecensis* duxit fines villæ *Ostrowki* Ducatus Litvaniæ cum villis *Sielianow* & *Ustrzech*, Generosi Domini BARTHOLOMAEI KAZANOWSKI Judicis Terræ Lucoviensis medietate planitiei sive paludis *Temielno* dictæ, usq; ad lutum *Bielsko* dictum, & locum paludinosum *Okniska* dictum, ubi coeunt fines Litvaniæ cum bonis Poloniæ *Sielianowo* & *Ustrzech*, & ibi desit a sua ductione.

Ex alia parte præfatus Dominus BARTHOLOMAEUS KAZANOWSKI Judex Terræ Lucoviensis villarum *Sielianow* & *Ustrzech* Hæres, suscepit pro finibus suis aliam medietatem ipsius paludis *Bielsko*, non tamen ad *Okniska*, sed ad scopulum acialem *Kierzek* dictum, in quo est arbor tilia, & qui dividit villas & hæreditates *Ustrzech*, *Branicza*, *Sbielintow* Poloniæ, & *Ostrowki* Litvaniæ; & hic cessavit a sua ductione.

Distantia inter ducentes circa finem est in latitudinem decem stadiorum.

Branicza Polonia contra Wobin.

Ab eodem scopulo *Kierzek* dicto, Nobiles de medietate villarum *Branicza* & *Zbiełintowo* in Districtu Lucoviensi existentes, ADAM GUTH, & Dominicus, duxerunt fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem per paludem *Bielsko* dictam, ad silvam *Siemiecziesz* dictam, & iterum per borram parva via eundo usq; ad fluvium *Branka* dictum, ad eum videlicet locum, ubi est molendinum aquaticum Plebani in *Wobin*, & ubi Districtus Lucoviensis esse desit & Lubli-

Lublinensis incipit, & ubi coeunt fines medietatis villarum ipsarum *Branicza* & *Sbielintow*, cum alia medietate ejusdem villæ *Branicza* in Districtu Lublinensi existente, Nobilium ANDREÆ & ADAM BRANICKICH; & hic ducere fines cessaverunt.

Ex alia parte Nobilis Dominus ALEXIUS SUMA Factor oppidi *Wobin* fines ostendere noluit, ex ea ratione, quia prioribus Revisoribus fines communes inter Regnum Poloniae & Ducatum Litvaniae, a tribus septimanis lustrantibus, videlicet Venerabili & Generosis Dominis, MATHIÆ VARGANTH Canonico Vladislaviensi, & MATHIÆ GORECKI Sacrae Maiestatis Regiae Secretariis, VASSILONI CZYSZKOWICZ Mareschalco Litvaniae, & ALBERTO NARBORTH Maiestatis Regiae Notario, iam ostenderit, quod, ut dixit, facere incepit, a Palude *Bielsko* dicto, finium bonorum *Miedzyrzec*, & duxit ea ipsa palude per aggerem parvum recte ad fluvium *Woinka* in fluvium *Bronka*, & postea ad piscinam *Luczewo*, ubi Districtum Lucoviensem desuisse dixit, ac testabatur eum scopulum *Kierzek*, fuisse inter bona Ducatus Litvaniae *Miedzyrzec* & *Wobin*, & silvam, per quam duxerunt Nobiles BRANICCHII pertinere ad bona *Wobin*; Nobiles vero BRANICCHII praedicti testati sunt, quia praedicti priores Revisores inceperunt exercere Officium Revisionis suae a Districtu Lublinensi, bona vero praedicta sua in Districtu Lucoviensi existere, & tributa omnia laudata in *Lukow* pendere, prout certis quietationibus illius Officii coram Nobis exhibitis ita esse plane docuerunt.

Quatuor senes testes de villis *Branica* & *Sbielintow* interrogati videlicet MATHIAS LITWINEK, MATHIAS SZCZEPANEK, STEPHANUS NICOLAUS KOCZERGA, JOANNES LUKI HOHEY, JOANNES GUGALA Cmethones in *Branicza* & *Sbielintowo* depoluerunt certam scientiam se habere ex suis Praedecessoribus, veram & legitimam esse eam ductionem finium, quae facta est a Dominis illorum, & parati sunt praestare Jus jurandum, si necessum fuerit.

Conclusio negotii commissi.

His ita peractis nullus deinceps erat, qui in Districtum Lublinensem

nensem progredi, aut fines ad *Parczewo* ducere vellet. Jam enim hoc ipsum negotium per priores Revisores Maiestatis Regiæ, Venerabilem videlicet & Generosos Dominos MATHIAM WARGAWSKI Canonicum Vladislaviensem, & MATHIAM GORECKI Maiestatis Regiæ Secretarios, WASSILONEM CZYSKOWICZ Mareschalcum Litvaniæ, & ALBERTUM NARBORTH Maiestatis Regiæ Junioris Notarium, penes villam *Branicza* inceptum prius, & postea consummatum erat. Quare & Nos ab executione, ulterioris revisionis finium nos hic necessario continuimus, & negotii suscepti finem imposuimus. Datum in ea medietate villæ *Branicza*, quæ consistit in Districtu Lucoviensi, feria tertia ultima, mensis Augusti, Anno Domini 1546.

DOCUMENTA

In Wysoki, Ostrow, super quinque Mansos.

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos SIGISMUNDUS DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Litvaniæ, nec non Terrarum Cracoviensis, Sandomiriensis, Siradiensis, Lancitiæ, Cujaviæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Culmensis, Elbingensis Pomeraniæ, &c. Dominus & Hæres. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, universis harum notitiam habituris, quia Nobilis Brietius MICHAEL de *Zalesie*, suo, & suorum Cohæredum Nominibus Nobis supplicaverunt, quo in libris, seu metricis perpetuitatum Ducatus nostri Masoviæ Literas, seu notam Donationis quinque Mansorum mensuræ Culmensis, in, & super bonis *Wysoki, Ostrow*, in Districtu *Lomzensi* sitis, sibi quæri, ac pro parte sua extradi mandare, autoritateq; nostra confirmare dignaremur. Quæ quidem Literæ in Metrica Illustris olim Domini JANUSSII Ducis Masoviæ, Russiæ &c. inventæ sunt, sub eo ipso tenore verborum, ut sequitur. Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto, feria quinta ante Conductum Paschæ proxima, in *Lomza*,

E

præ-

præsentibus Generosis, & Nobilibus, Zawissio de *Kunradziecz* Vexillifero Plocensi, Marechalco Curia, JOANNE de *Tyszyno* Judice Lomzensi, DACZBOGIO de *Podosie* Tribuno Ciechanoviensi, & Capitaneo Lomzensi, JACOBO de *Kzwieñ* Wiszegradiensi, JOANNE KOZIEL de *Kamionka* Wiznensi, Tribunis. Serenissimus Princeps JOANNES DEI Gratia Dux Masovia, Russia, &c. quinq; Mansos mensuræ Culmenfis, in, & super bonis *Wysoki Ostrow*, iacentes, penes granicies *Buszeniskie*, & *Czach* ex una parte, & rivulum *Danib* nuncupatum, parte ex altera, hæreditate in Districtu Lomzensi fitis in longum & latum, cum omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, proventibus, emolumentis, obventionibusque generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, nihil pro se, & suis Successoribus reservando, Nobilibus STANISLAO, JOANNI, MICHAELI, Filiis Janussii de *Zalesie*, ANDREÆ, & JACOBO Filiis ALEXII de eadem *Zalesie*, & ipsorum Successoribus legitimis dedit, donavit, & perpetue, & in ævum contulit; de quibus quidem quinq; Mansis præfati Nobiles servitia communia, more aliorum Nobilium, Domino Principi facere, & impendere tenebuntur. Nos itaq; SIGISMUNDUS Rex, prænominatæ supplicationi præfatorum Nobilium de *Zalesie*, ut justæ & rationabili, benigne annuentes, Literas seu, notam infrascriptam inventam describi, & extradi fecimus, omniaq; & singula in eis contenta approbavimus, ratificavimus, & confirmavimus, prout approbamus, ratificamus, & confirmamus; Decernentes illa robur debitæ, & perpetuæ firmitatis obtinere. In quorum tamen usu & possessione antehac fuerunt, & ad præsens existunt. In cujus rei testimonium Sigillum Nostrium est appensum. Datum Cracoviae, feria sexta ante Dominicam, Judica proxima; Anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo nono, Regni Nostri Anno tricesimo tertio. Præsentibus ibidem Reverendo in Christo Patre Domino PETRO Episcopo Cracoviensi, nec non Magnificis, & Venerabilibus, PETRO KMITHA de *Wisnicze* Palatino, & Capitaneo Cracoviensi, Regni nostri Marechalco, Scepusiensi, Premisliensi, & Colensi

Colensi Capitano, NICOLAO de *Wolia*, Castellano Sandomiriensi, & Serenissimæ Conjugis nostræ Magistro Curia, Sanocensi, Lom-
zensi, Visnensi Capitano, SAMUELE MACIEIOWSKI Regni nostri
Vice-Cancellario, & Decano Cracoviensi, & aliis quam plurimis fi-
de dignis, sincere, & fideliter dilectis. Datum per manus Magnifici
PAULI de *Wolia* Regni Poloniae Cancellarii, Burgrabii Cracoviensis,
& Gostinensis Capitanei, Nobis sincere dilecti.

NOBILIUM in TYSZKI.

Super Viginti Mansos.

IN Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BO-
LESŁAUS DEI Gratia Dux Masovia, & Russiae Terrarum, nec
non Varzoviensis, Viszegradiensis, Zakrocimensis, Cicchano-
viensis Dominus, & Hæres Czynensis &c. Significamus tenore
præsentium, tam præsentibus, quam futuris, harum notitiam habi-
turis, quibus expedit generaliter universis. Quomodo coram Nobis
personaliter constituti MICHAEL, & JOANNES germani de *Ty-
szki*, sani utroque existentes spiritu, non compulsi, non coacti, nec
aliquo dolo, vel fraude circumventi, sed ipsorum mera, & spontanea
voluntate, amicorumq; ipsorum maturis, salubribusq; freti consiliis,
viginti mansos ipsorum mensuræ Culmenis, super flumen *Jabloni*,
Swierczewo, *Siedlisko*, alias *Tyszki* nuncupatos, in Districtu Varzov-
iensi, prope *Zambrowo* situatos, in longum & latum, veluti hujusmo-
di viginti mansi in suis metis, signis, gadibus, & limitibus, sunt cir-
cumferentialiter distincti & limitati, & quemadmodum ipsos soli
tenuerunt, habuerunt, & possederunt, nihil omnino Juris, proprieta-
tis, aut Domini pro ipsis, aut Successoribus ipsorum reservantes, in
eisdem MATTHIAE, & NICOLAO Fratribus de *Kraiewo*, pro cen-
tum sexagenis grossorum, monetae communiter in Terra nostra cur-
rentis, vendiderunt perpetue, & in ævum. Voce irrevocabili resignan-
tes cum omnibus, & singulis, utilitatibus, fructibus, proventibus,
redditibus, censibus, emolumentis, & obventionibus, generaliter

universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad præsens in dictis viginti mansis existentibus, & qui, vel quæ, divina favente Clementia per humanam industriam reperiri poterint quomodolibet in futuro; sit igitur licitum prænominatis MATHIAE & NICOLAO, eorumque legitimis Successoribus hujusmodi viginti mansos cum præscriptis utilitatibus, tenere, habere, regere, gubernare quiete & & pacifice, perpetuisq; temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus ipsorum & Successorum eorum beneplacitos convertere, prout ipsis, aut ipsorum Successoribus legitimis melius & utilius videbitur expedire. Nostra tamen nostrorumq; Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum Majus de nostra certa scientia præsentibus est appensum. Actum & datum in *Lomza*, die Sabbatho, in Vigilia Sancti LUCÆ Evangelistæ, Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo nono. Præsentibus Strenuis Nobilibusq; Dominis DERSLAO de *Podoszne* Castellano Wyssogrodienfi, BORUTA de *Falanty* Vexillifero Varfaviensi, JOANNE ROGALA de *Wangrzynowo* Curia Nostræ Mareschalco, JOANNE de *Wanyszowo* Judice, JACOBO Subiudice *Lomzenfi*, aliisq; quam pluribus nostris fidelibus fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de *Mniszewo* Præpositi Varfaviensis, & Canonici Plocensis Ecclesiarum, Nostræ Curia Cancellarii, qui præsentia habuit in Commissis.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos BOLESLAUS DEI Gratia Dux Masovia & Russia Terrarum, nec non Varfaviensis, Viszegradiensis, Zacroczymentis, Ciechanoviensis Dominus, & Hæres Czyrnenfis &c. Ad notitiam universorum tam præsentium quam futurorum, quorum interest, deducimus, & deduci volumus per præsentis. Quod licet præclarus Princeps Dominus JANUSSIUS Dux Masovia olim, Avus noster Charissimus divæ recorda-

recordationis, viginti mansos mensuræ Culmensis, in vertice fluminis *Damb* prope Lomzam jacentes, Nobili MARCISSIO Patri SAMBORI KOLAKONIS, & THOMÆ, ob respectum suorum servitiorum donaverat gratiose ad communia servitia; tamen prædicti SAMBORI KOLAK & THOMAS coram Nobis constituti, lugubriter exposuerunt, quodam casu exuberante fortuito, Privilegium super eisdem viginti mansos perdiderunt & amiserunt, petentes humillime, ut ipsorum Privilegium super Donationem prædictam innovare, & restaurare dignaremur. Nos vero petitionibus eorum favorabiliter acclinati, recepta tamen penitus de præmissis informatione sufficienti, Donationem hujusmodi ratam, & gratam habentes, prædictis SAMBORIO KOLAKONI, & THOMÆ cum ipsorum legitimis Successoribus, de innata Nobis clementia eisdem, viginti mansos nostri veri Ducatus & Dominiî damus, donamus, ascribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc conferimus gratiose, perpetue & in ævum, cum omnibus & singulis utilitatibus, fructibus, proventibus, censibus, redditibus, & obventionibus generaliter universis, ad præsens in dictis viginti mansis existentibus, & in futurum per discretionem humanam quomodolibet adveniendis; mellificiis tamen, sive apisteriis in eisdem mansis existentibus duntaxat exceptis, quæ pro Nobis & nostris Successoribus plenarie reservamus, per ipsos & Successores eorum tenendos, habendos, regendos, gubernandos quiete ac pacifice, temporibus perpetuis possidendos, nec non vendendos, commutandos, obligandos, donandos, alienandos, & ad usus suos beneplacitos convertendos, prout ipsis legitimis Successoribus melius, & utilius videbitur expedire, cum nostra & nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter acquisita in præmissis. Præterea prædicti SAMBORIUS KOLAK, & THOMAS cum ipsorum Successoribus, in recompensam hujusmodi donationis & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram super equo in valore quatuor sexagenarum, cum balista, in pancerio, & subcaleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet

buslibet decem mansis, Nobis, & nostris Successoribus equitare, & servire teneantur, aliaque omnia communia servitia, sicut cæteri Terrigenæ in similibus bonis locati, faciunt, facient, & impendent, toties, quoties fuerit opportunum. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus, de nostra certa scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Lomza*, feria quinta in crastino Sanctorum PETRI & PAULI Apostolorum, Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Strenuissimis, & Nobilibus Viris, JOANNE Judice *Lomzensi*, JOANNE ROGALA *Wisze gradiensi*, DERSLAO de *PODOSIE Zakrocimensi*, Vexilliferis, NICOLAO GIEMZA *Czernensi*, MICHAELE *Varlaviensi*, Succamerariis, & aliis quam plurimis nostris fide dignis ad præmissa testibus. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de *MNISZEWO* Præpositi *Varlaviensis*, & Cancellarii Curiae nostræ, qui præsentia habuit in commissis.

Nobilium in Jablonowo.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux *Masoviae*, & *Russiae Terrarum*, nec non *Varlaviensis*, *Wisze gradiensis*, *Zakrocimensis*, *Ciechanoviensis* Dominus, & Hæres *Czernensis* &c. Significamus tenore præsentium, tam præsentibus, quam futuris harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter universis. Quomodo coram Nobis personaliter constituti JOANNES, JACOBUS, & MATHIAS de *Sonstino*, sani utroq; existentes spiritu, non compulsi, non coacti, nec aliquo dolo, vel fraude circumventi, sed ipsorum mera & spontanea voluntate, amicorumque eorum maturis, salubribusque freti consiliis, decem mansos ipsorum mensuræ *Culmensis*, in *Jablonowo* Hæreditate, in Districtu *Varlaviensi* prope *Lomzam*, super fluvium *Jabloni* situata, in longum & latum, veluti hujusmodi decem mansi, in suis metis, signis, gadibus, & limitibus sunt circumferentialiter distincti, & limitati, & quemadmodum ipsi soli tenuerunt, habuerunt, & possederunt, nihil omni-

hil omnino Juris, proprietatis, aut domini pro ipsis, aut ipsorum Successoribus reservantes in eisdem, AEGIDIO, alias IDZIK de *Dambniki*, pro octodecem sexagenis grossorum monetæ communiter in terra nostra currentis, vendiderunt perpetue, & in ævum, voce irrevocabili resignantes, cum omnibus, & singulis utilitatibus, Juribus, ac fructibus, proventibus, censibus, emolumentis, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad præsens in dictis decem mansis existentibus, & qui, vel quæ, divina favente Clementia, per humanam industriam reperiri poterint, quomolibet in futuro. Sit igitur licitum prænominato AEGIDIO, ejusq; Successoribus legitimis, hujusmodi decem mansos præscriptis utilitatibus, & Juribus, tenere, habere, regere, gubernare, quiete, pacifice, perpetuisque temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus suos, & suorum Successorum beneplacitos convertere, prout sibi, aut suis Successoribus legitimis, melius, & utilius videbitur expedire, nostra, tum nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis. In cujus rei testimonium Sigillum Nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum & datum in *L. oriza*, feria quinta in Octava Epiphaniæ Domini. Anno ejusdem millesimo quadringentesimo quadragésimo. Præsentibus Nobilibus Dominis, ZIEMAK Ciechanoviensi, JOANNE de WANSOWO Lomzeni, Judicibus. NICOLAO a GORKA Succamerario Zakrocimeni, PETRO KOZUCHOWSKI, PAULO TABOR de *Powfino*, Aulicis nostris, aliisq; quam plurimis nostris fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus STEPHANI de MNISZEWO Præpositi Varšaviensis, & Canonici Polocensis, Curia nostra Cancellarii, qui præsentia habuit in commissis.

NOBILIS THOMAE in Fafce.

CONRADUS DEI Gratia Dux Masoviæ, Russiæ &c. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, generaliter universis, quia
de libro

de libro Iudicii Lomzensis facta est Nobis plena fides. Quomodo de Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo Septimo ex Juris Decreto Nobilis STEPHANUS, MATHIAS OLK sub pæna quinquaginta, alias *pięćdziesiąt*, Nobili THOMÆ FASCZA ad duas septimanas debent, & dividere, & emensurare duos mansos mensuræ Culmensis, in hæreditate *Fasze*, secundum Jus ipsius, penes arcam, in qua prius residebat, & hoc omnes consenserunt, & loco istorum duorum mansorum dicti Nobiles STEPHANUS, MATHIAS debent dare duos mansos mensuræ Culmensis in hæreditate *Jabloni*, in portionibus suis, quæ eis perpetua divisione cesserunt, Nobilibus OLKOWY ANDRÆ, loco hujus, & circa liberum respondere, perpetuum silentium eisdem imponimus, & sibi perpetuam tenuitatem quiete & pacifice. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum mediocre est præsentibus subappensum. Actum & datum in *Lomza* Sabbatho post Festum Sancti FRANCISCI Confessoris; anno Domini millesimo quingentesimo primo.

Rescriptum Nobilium FASCZE & JABLONSKIE Dimissionis.

Termini communes Lomzenses feria secunda ante Sancti STANISLAI Martyris, in præsentia BARTHOLOMÆI Judicis, PAULI KISIELNICKI, & aliorum, de anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto, Nobiles ANDREAS & ALEXIUS MATHIAS & STEPHANUS Germani de *Jabloni* constituti personaliter, palam recognoverunt, quia de bona voluntate inter se perpetuam divisionem fecerunt in hunc modum. Quia Nobiles ANDREAS & ALEXIUS germani tenebunt hæreditatem in *Fasze* penes STEPHANI de KRAIEWO, & TROIANI de ZEGADLI grancies, & usq; in ibi, ubi *Trzcianka* defluxit in fluvium *Jabloni*, usq; ad verticem fluvii *Brok*, & Nobilis MATHIAS & STEPHANUS tenebunt hæreditatem *Swieczewo*, prout est in suis granciebus, perpetuo & in ævum. Etiam, si aliquis vicinorum aliquem ex ipsis vexaverit, tunc omnes unanimiter sese opponere tenebuntur, & si, quod

quod absit, dicta bona ipsis MATHIÆ, & STEPHANO quovis modo alienarentur, tunc apud hæredes e converso in *Fasce* æqualem habebunt portionem, & e converso; & hæc inviolabiliter inter se debent observare, sub vadio decem sexagenarum in mediis grossis, medium Ducatui, & medium parti injuriam passæ, & circa Librum responsuri.

*Privilegium Nobilium de Romani ZAREMBI
super triginta Mansos.*

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam JOANNES DEI Gratia Senior Dux Masoviæ, & Russiæ Terrarum Dominus, & Hæres Czernensis. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, tam præsentibus, quam futuris per hæc scripta. Quod consideratis, & inspectis personis, ac fidelibus servitiis Nobis per JOANNEM TIBURCIUM SAPSOFONEM, JANUSSIUM, & NICOLAUM, Hæredes de *Romani* exhibitis fideliter, & impensis, & in posterum, Charissimo Duce per ipsos, & ipsorum pueros, eo celerius Nobis, & nostris Successoribus impendendis, ipsis præmissorum meritorum ob respectum, & ipsorum pueris, triginta mansos mensuræ Culmensis, *Rosschate* vulgariter dictos, super fluvio, *Malibrog* vulgariter dicto, cum utraq; ripa fluvii ejusdem, prope a *Nur* sitos in longum & latum, veluti prædicti triginta mansi sunt limitati, & distincti, dedimus, damus, donamus, adscribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc gratiose conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, censibus, usibus, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus vocitentur, ad præsens cum dictis mansis existentibus, & in posterum Charissimo Duce accrescendis, mellificiis sive apisteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis & Nostris Successoribus reservamus. Sit igitur licitum prædictis nostris fidelibus, & ipsorum posteris triginta mansos prædictos tenere, habere, regere, gubernare, ac pacifice

F

& quiete

& quiete, temporibus perpetuis possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos, & suorum puerorum convertere, prout ipsis, & ipsorum pueris melius & utilius videbitur expedire; nostra siquidem, nostrorumque Successorum voluntas more solito requiri debet in praemissis. Praeterea praedicti nostri fideles, & ipsorum pueri in recompensam hujus donationis, de quibuslibet decem mansis, ad quamlibet expeditionem, in equo valoris quatuor sexagenarum, in pancerio, cum balista, & subcaleptia, *Kłobuczek* vulgariter dicta, equitare, & caetera omnia communia servitia impendere, prout alii Terrigenae in similibus bonis locati facere & impendere consueverunt, sint astricti, toties quoties fuerit opportunum; & ut praedicti triginta mansi, eo citius valeant collocari, & in uberiores converti fructus, ipsos de Jure Polonico in Jus Teutonicum, quod Culmenense dicitur, transferimus, & transmutamus, cum omnibus dispositionibus, punctis, articulis, & clausulis universis. Verum, quia pro hujusmodi Juris Datore, donatione, omnes & singuli Incolae triginta mansorum praedictorum singulis annis, perpetuisque temporibus, de quolibet manso culto & possesso ad quodlibet Festum Beati MARTINI Confessoris, & Episcopi Venerandi, per octo grossos Frageneses Nobis, & nostris Successoribus dare, & solvere teneantur; in cujus recompensam volumus, quod omnes & singuli Incolae mansorum praedictorum, ab omnibus nostris solutionibus, exactionibus, contributionibus, laboribus, & specialiter ab his, quae sequuntur: *Sep, Obzarz Narzaz, porco, vacca, ariete, pozewne, niešťane, paboz, Psarskie, Sokolne, Bobrowe, Przewod, Stroza,* & a caeteris collectis gravaminibus ipsius Juris Polonialis, angariis, & praangariis generaliter universis sint soluti, liberi penitus, & exempti; Castrorum Nostrorum quorumlibet laboribus exceptis, ad quos Incolae mansorum praedictorum, una cum aliis Incolis in simili Jure locatis transire tenebuntur, toties quoties fuerit opportunum; eo etiam praesertim excepto, quod, cum nuptias nostras,

aut

aut puerorum nostrorum sexus utriusq; , Nos Divina dispositione celebrare, aut terram nostram redimere, aut aliam emere, vel, quod absit, Nos, aut quempiam ex Filiis nostris, captivitatem incur-
 re contigerit, tunc volumus, quod Incolæ prædicti tantam & ta-
 lem Nobis, Successoribusq; nostris persolvant exactionem, quan-
 tam, & qualem super alias villas, in æquali Jure locatas, generali-
 ter duxerimus imponendam. Præterea absolvimus Incolas man-
 forum prædictorum ab omnibus Judiciis nostris omnium Judicum,
 & Subjudicum nostrorum, Palatinorum, Castellanorum, Officia-
 lium, & Ministerialium quorumcunq; sic, quod de cætero per eos-
 dem non judicentur, nec citentur, & citati, non compareant pæna
 eisdem nulla sequente, nisi coram prænominatis nostris fidelibus,
 & ipsorum pueris, aut eorundem sculteto, jure proprio Teutoni-
 co, unicuique respondebunt. Item damus prædictis nostris fideli-
 bus & ipsorum pueris, quod, quotiescunq; & quandocunq; Inco-
 læ Mansorum prædictorum mutuo se occiderint, toties integram
 pænam hujusmodi capitis, pro se tollant, cum vero proprius ex-
 traneum, aut extraneus ipsorum proprium Incolam interemerit,
 tunc medietatem hujusce modi pænæ capitalis pro se tollent, reci-
 pient, & levabunt. Item damus prædictis nostris fidelibus, & ipso-
 rum pueris, omnes causas tam magnas, quam parvas, criminales,
 & Civiles judicare; carceres & patibula erigere, omnes excessus,
 & delicta punire, æqualitatem pænæ pro æqualitate criminis im-
 ponendo, licet vindicta sanguinis mutilationem membri, aut ulti-
 mum supplicium exigat vel deposcat. In cujus rei testimonium Si-
 gillum nostrum majus præsentibus est appensum. Actum, & datum
 in *Ciechanow*, feria tertia post Festum Sancti FRANCISCI, sub anno
 millesimo quadringentesimo decimo nono. Præsentibus ibidem
 strenuis ac Nobilibus Viris Dominis &c.

Item præfati Nobiles.

Exhibuerunt sufficiens Privilegium Illustris olim Domini BO-
 LESLAI, DEI Gratia, Ducis Masoviæ &c. de data in *Lomza*, feria

quinta ante Dominicam: Ramis Palmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo octavo, super viginti mansos mensuræ Culmenſis bonorum *Kramkowo* vulgariter nuncupatorum, &c.

Eorundem Nobilium in Zarembi.

Anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo octavo, feria tertia in crastino Circumcisionis Domini, in Varſavia, præſentibus Dominis JOANNE Palatino Maſovix, Dobrogostio Varſoviensī, DERSLAO Viſzegradiensī, ANDREA Zakrocimensī, NICOLAO Ciechanoviensī, Castellanis; Dominus Dux ratione Kniciorum impenſorum, & impendendorum, donavit quinq; mansos mensuræ Culmenſis ſilvæ *Latetowo*, ſui veri Ducatus, & Domini, a graniciebus PAULI, LUCÆ, MATHIÆ, & STANISLAI Germanorum de *Czampkowo*, ad granicies Litvanicales in Diſtrictu Varſoviensī prope *Nur ſitos*, prædictis PAULO, NICOLAO, MATHIÆ & STANISLAO de *Czampkowo*, & eorum Poſteris perpetuo & in ævum, cum omnibus utilitatibus, mellificiis exceptis.

*Ex metrica Terreſtri Domini Ducis BOLESŁAI
Reſcriptum ſub Signeto Ducali.*

*Privilegium ſuper viginti mansos NICOLAI, &
JOANNIS RAMBISZEWSKICH.*

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei ſempiternam. BOLESŁAUS DEI Gratia Dux Maſovix & Ruſſix Terrarum, nec non Varſoviensī, Viſzegradiensī, Zakrocimensī, & Ciechanoviensī Dominus, & Hæres Czernenſis, &c. Significamus tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quomodo conſideratis & inſpectis perſonis & fidelibus ſervitiis, Nobis per JOANNEM, & NICOLAUM germanos de *Rambiszewo* exhibitis, & impenſis, & in poſterum, una cum ipſorum liberis eo celerius Chariffimo Duce impendendis, præmiſſorum meritorum ob reſpectum,
ipſis

ipsis, & ipsorum universis Successoribus legitimis, viginti mansos mensuræ Culmenſis ex utraq; parte rivuli *Zembrzyca* jacentes, *Rambiszewo* nuncupatos, inter granicies *Faszczyń Wzdziatkowskie*, & *Ruteni* situatos, in longum & latum, veluti dicti viginti mansi in suis metis, graniciebus, & limitibus sunt distincti, & limitati, dedimus, donamus, donavimus, adscribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc gratioſe conferimus, perpetue, & in ævum, cum omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, proventibus, censibus, redditibus, & obventionibus generaliter universis, quibuscunque nominibus nuncupentur, ad præſens in eiſdem existentibus, & qui, vel quæ per industriam humanam accreſcere poterint, quomodolibet in futuro; mellificiis ſive apiſteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis, & noſtris Successoribus, ex integro reſervamus. Ideo ſit licitum præſato JOANNI, & NICOLAO, & ipsorum Successoribus legitimis, dictos viginti mansos tenere, habere, regere, gubernare, quiete & pacifice temporibus perpetuis poſſidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad uſus ſuos beneplacitos convertere, prout ipsis, & ipsorum pueris legitimis melius, & utilius videbitur expedire; Noſtra tamen & noſtrorum Successorum voluntate principaliter requilita in præmiſſis. Præterea nominati JOANNES & NICOLAUS, in recompensam hujus donationis, & gratiæ, de quibuslibet decem manſis, ad quamlibet expeditionem, in equo, valoris quatuor ſexagenarum, in pancerio, cum balista & ſubcaleptia, *Kłobuczek* vulgariter dicta, equitare, & cætera ſervitia impendere, prout alii Terrigenæ in ſimilibus bonis locati facere, & impendere conſueverunt, ſint adſtricti, toties quoties opus fuerit opportunum. In cuius rei teſtimonium, Sigillum noſtrum majus, de noſtra certa ſcientia, præſentibus eſt appenſum. Actum, & datum in *Lomza*, feria tertia, in feſto Sancti VITI Martyris. Anno Domini milieſimo quadringenteſimo triceſimo quarto, Præſentibus ſtrenuo & Nobilibus Viris BORUTA, Vexillifero Varſoviienſi, SANDEONE Ciechano-

vienſi, MICHAELE Varſovienſi, Succameratiis, & PETRO Tribuno Viſzegradienſi, aliisque quam plurimis noſtris, fidelibus fide dignis, & Cancellarii Curiae noſtræ, qui præſentia habuit in com- miſſis.

Nobilium KUTYLOWSKICH ſuper quadraginta Manſos.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei ſempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Maſovia & Ruſſiæ Terrarum, nec non Varſovienſis, Viſzegradienſis, Zacrocimenſis, Ciechanovienſis Dominus, & Hæres Czynenſis &c. Significamus tenore præſentium, tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter univerſis. Quia, conſideratis & inſpectis fidelibus ſervitiis Nobis per fideles noſtros PETRUM, JOANNEM, & CLEMENTEM, germanos de *Mcziecheno*, exhibitis, & in poſterum aucto fidelitatis ſtudio, Nobis & noſtris Succelloribus, una cum ipſorum poſteris eo celerius impendendis, horum meritorum ob reſpectum, ipſis, & ipſorum pueris legitimis, hæreditatem quadraginta manſos menſuræ Culmenſis in ſe continentem, noſtri vero Ducatus, & Dominii, in ſilva *Lantow*, ſuper *Dokudowo* in Diſtrictu Varſavienſi, prope a *Nur* ſituatam in longum, & latum veluti prædicta hæreditas, ſeu quadraginta manſi, in ſuis metis, ſignis, & limitibus, circumferentialiter eſt diſtincta, & ſunt diſtincti, dedimus, damus, donamus, aſcribimus, appropriamus, & in verum titulum ex nunc gratioſe conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus, & ſingulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, cenſibus, emolumentis & obventionibus generaliter univerſis, quibuſcunq; nominibus nuncupentur, ad præſens in eadem hæreditate exiſtentibus, & qui, vel quæ per humanam induſtriam divina favente Clementia, reperiri poterint quomodolibet in futurum. Quare ſit licitum prædictis PETRO, JOANNI & CLEMENTI, & ipſorum pueris legitimis, dictam hæreditatem, ſeu quadraginta manſos, tenere, habere, regere, gubernare, quiete, & paciſce, perpe-

perpetuis temporibus possidere, nec non vendere, dare, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos convertere, prout ipsis, & ipsorum Successoribus legitimis melius, & utilius videbitur expedire; Nostra tamen & nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita, de præmissis mellificiis sive apisteriis in eisdem quadraginta mansis exceptis, quæ pro Nobis & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prædicti PETRUS, JOANNES, & CLEMENS, & ipsorum legitimi Successores, in recompensam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, in equo valoris quatuor sexagenarum, cum balista, in pancerio, & sub caleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis, Nobis, & nostris Successoribus, equitare & servire teneantur. Aliaq; omnia communia servitia, sicut cæteri Terrigenæ in similibus bonis locati faciunt, & facere consueverunt, facient, & impendent, toties quoties fuerit opportunum. Et ut prædicti quadraginta mansi, seu Hæreditas, eo celerius collocari, & ad utilitates perducere valeant ampliores, ipsos de Jure Polonico, in Jus Teutonicum, quod Culmenlè dicitur, ex nunc transferimus, & transmutamus, cum omnibus dispositionibus, conditionibus, punctis, articulis & clausulis generaliter universis. Verum, quia pro hujusmodi Juris, & gratiæ donatione, omnes & singuli Cmethones, sive Incolæ dictorum quadraginta mansorum, singulis annis, perpetuisq; temporibus, de quolibet manso culto & possesso, ad quodlibet Festum Beati MARTINI Confessoris, & Episcopi Gloriosi, per octo grossos latos Pragenfès, ratione annualis pensionis, Nobis & nostris Successoribus dare, & solvere debebunt, & teneantur: in cujus recompensam volumus, quod Incolæ præfatorum quadraginta mansorum ab omnibus, & singulis nostris solutionibus, contributionibus, exactionibus, vexationibus, laboribus, censibus, & acciis, collectis gravaminibus, ipsius Juris Polonialis, angariis, & præangariis generaliter universis, sint soluti, liberi penitus, & excepti. Castrorum nostrorum quorumlibet laboribus

laboribus duntaxat exceptis, ad quorum operam, una cum aliis Incolis in simili Jure Teutonico Culmensi locatis, transire tenebuntur, toties quoties fuerit opportunum; eo etiam praesertim excepto, quod, cum nuptias nostras, aut puerorum nostrorum sexus utriusq; Nos divina dispositione celebrare, aut terram redimere, vel etiam emere, aut, quod absit, Nos, seu quempiam ex Filiis nostris, captivitatem incurrere contigerit, tunc volumus, quod Incolae praedicti tantam & talem Nobis, Successoribusq; nostris persolvant exactiorem, quantam, & qualem super alias villas, in aequali Jure locatas, generaliter duxerimus imponendam. Praeterea absolvimus Incolas mansorum praedictorum ab omnibus Judiciis nostris omnium Judicum, & Subjudicum nostrorum, Palatinorum, Castellanorum, Officialium, & Ministerialium quorumcunq; sic, quod de cetero per eosdem non judicentur, nec citentur, & citati non compareant, poena eosdem nulla sequente, nisi coram praenominatis nostris fidelibus, & ipsorum pueris, aut eorundem sculteto, Jure proprio Teutonico, unicuique respondebunt. Item damus praedictis nostris fidelibus & ipsorum pueris, quod, quotiescunque, & quodocunque Incolae dictorum quadraginta mansorum se mutuo occiderint, toties integram poenam hujusmodi capitis pro se recipient. Cum vero proprius extraneum, aut extraneus proprium Incolam ipsorum interemerit, ex tunc medietatem hujusmodi poenae capitalis pro se tollent, recipient & levabunt. Etiam damus dictis nostris fidelibus, & ipsorum Successoribus legitimis, infra granicies dictorum quadraginta mansorum, omnes Causas tam magnas, quam parvas, criminales, & Civiles judicare, carceres, & patibula erigere, omnes excessus, & delicta punire, aequalitatem poenae, pro aequalitate criminis imponendo, licet vindicta sanguinis effusione, mutilationem membri, aut ultimum supplicium exigat, vel deposcat. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, praesentibus est appensum. Actum, & datum in *Nur*, feria quarta proxima post Octavas Epiphaniae, Anno Domini millesimo quadrin-

quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Strenuo, Nobilibusq; JOANNE GLOWACZ de *Lanczewicze*, Mareſchalco noſtro, Ziemakone de *Czakſino* Ciechanoviensi, MATHIA de *Czyſzewo* Nureſi, Judicibus, CRISTINO Subjudice Nureſi, & PETRO PIERZCHALA Tribuno Wiſzegradienſi, aliſq; quam plurimis noſtris fidelibus, fide dignis teſtibus ad præmiſſa. Scriptis teſtibus per manus STEPHANI NICOLAI de *Mniſzewo* Præpoſiti Varſavienſis, & Cancellarii noſtri, qui præſentia habuit in commiſſis.

JOANNES, DEI Gratia, Dux Maſoviae, Ruſſiae &c. Generoſi Fideles noſtri dilecti. Expoſitum eſt Nobis, quomodo providus MIKOSZ, Advocatus in *Kutylo*, in partibus Ruſſiae certa bona emit, ibiq; reſidet, qui Advocatus certa bona Ducalia, ac granicies *Kutylo* de cenſu annuo tenuit, & iſdem fruebatur, per cujus reſceſſum in aliam terram, eadem bona Ducalia vacant modo, & infructifera exiſtunt. Requirimus igitur Tuæ Fraternitati, ut eadem bona vacantia Nobilibus CLEMENTI, STEPHANO, JACOBO, MICHAELI, STANISLAO, & NESTIBORIO de *Kutylo* in Tenutam committat, ſalvo ſalario, prout cum eiſdem & conferre, & contractare poterit, quantum dare debeant, ne eadem bona vacantia, ex ſe nihil fructus afferant. Datum in *Lomza*, feria quarta ante Sancti STANISLAI Martyris & Episcopi venerandi, Anno 1434.

Nobilium TRINISZEWSKICH, Duſtionem Lituanorum perimens

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. JOANNES DEI Gratia Senior, Dux Maſoviae, & Ruſſiae Terrarum Dominus, & Hæres Czynnenſis. Significamus omnibus & ſingulis, præſentibus & futuris, præſentium notitiam habituris. Quod cum THOMASSIO, Hæredi de *Kozefzewo*, viginti menſos menſuræ Culmenſis, *Koniewo* vulgariter dictos, ſilvæ noſtræ *Kony* dictæ,

Etæ, super rivulo *Kony*, prope a *Nur* jacentes, intuitu fuorum servitiorum dederamus cum utraq; ripa rivali ejusdem; tandem ipse THOMASSIUS personaliter coram Illustri Principe, Domino JOANNE, Duce Masoviæ, Filio nostro Charissimo constitutus, non compulsus, non coactus, neq; aliquo dolo, vel fraude seductus, sed ipsius mera, & spontanea voluntate, fuorumq; amicorum salubri consilio præhabito, decem mansos mensuræ Culmensis, viginti mansorum prædictorum in longum & latum, veluti prædicti decem mansi sunt limitati, & distincti, MATHIÆ, DERSLAO, STANISLAO, & SANDEONI hæredibus de *Tyszki*, pro certa summa pecuniæ vendidit, perpetue & in ævum, cum omnibus utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, censibus, usibus, emolumentis, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; vocabulis appellantur, nunc in dictis decem mansis existentibus, & in posterum Charissimo Duce, per humanam discretionem quomodolibet accrescendis; mellificiis, sive apisteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus reservamus. Quare sit licitum prædictis nostris Fidelibus, & ipsorum legitimis Successoribus, decem mansos prædictos tenere, habere, regere, gubernare, & pacifice ac quiete temporibus perpetuis possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos, & fuorum Successorum convertere, prout ipsis, & ipsorum legitimis Successoribus melius, & utilius videbitur expedire. Sed nostra & nostrorum Successorum voluntas, more solito, requiri debet in præmissis. Præterea prædicti nostri fideles, & ipsorum legitimi Successores, de prædictis decem mansis ad quamlibet expeditionem in equo, valoris quatuor sexagenarum, in pancerio, cum balista, & sub caleptia, *Kłobuczek* vulgariter dicta equitare, & cætera omnia communia servitia impendere, prout alii Terrigenæ in similibus bonis locati facere & impendere consueverunt, sint constricti, toties, quoties fuerit opportunum. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum majus præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Lomza*, ipso

ipso die Sancti AUGUSTINI Confessoris gloriosi, sub anno millesimo quadringentesimo decimo nono. Præsentibus ibidem strenuis ac Nobilibus Viris, Dominis JACOBO PO CZTA Judice, NATHANORIO Vexillifero, Ciechanoviensibus, STIBORICO Subcamerario Zacrocimensi, & Mareschalco Curiae Nostræ, LAURENTIO Subjudice Varfaviensi, & JOANNE de *Kuchary* Hæredibus, nostris fidelibus testibus circa præmissa. Scriptum per manus PAULI Płocensis, & Varfaviensis Ecclesiarum Canonici, Minoris Cancellarii Curiae nostræ, qui præsentia habuit in commissis.

IN Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Masoviae & Russiae Terrarum, nec non Varfaviensis, Viszegradiensis, Zakrocimensis Dominus, & Hæres Czynrensis &c. Significamus tenore præsentium, tam præsentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter universis, quomodo consideratis, & inspectis pronis, & fidelibus servitiis, Nobis per MATHIAM Hæredem de *Tymianka* exhibitis fideliter. & impensis, ac in posterum aucto fidelitatis studio, Nobis, & nostris Successoribus, una cum suis posteris legitimis, eo celerius impendendis, horum meritorum ob respectum, sibi, & suis pueris legitimis viginti mansos mensuræ Culmensis, nostri certi Ducatus, & Domini, circa granicies *Dokudowo*, in Districtu Varfaviensi, prope *Nur* situatos, in longum & latum, veluti dicti viginti mansi in suis metis, signis, gadibus & limitibus sunt circumferentialiter distincti, & limitati, dedimus, damus, donamus, adscribimus appropriamus, ac in verum titulum hæreditarium ex nunc, de pietate nostra ducti, gratiose conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus & singulis utilitatibus, fructibus, proveniuntibus, redditibus, censibus, emolumentis & obventionibus generaliter universis, ad præsens in eisdem viginti mansis existentibus, quibuscunque; nominibus nuncupentur, & qui, vel quæ, favente divina Clementia, per humanam industriam reperiri poterint quomodolibet.

modolibet in futuro. Quare sit licitum dicto MATHIÆ, & ipsius pueris legitimis, dictos viginti mansos cum præscriptis utilitatibus tenere, habere, regere, gubernare, quiete, & pacifice, perpetuūq; temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus suos, & suorum puerorum beneplacitos convertere, prout sibi, & suis pueris legitimis melius, & utilius videbitur expedire; nostra, tum & nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis; mellificiis duntaxat, sive apisteriis in eisdem exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prænominatus MATHIAS, & sui pueri legitimi, in recompensam huiusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, & nostrorum Successorum, in equo quatuor sexagenarum, cum balista, in pancerio, & in caleptia vulgariter *Klebuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis Nobis, & nostris Successoribus equitare, & servire teneantur, & alia omnia servitia communia, sicut cæteri Terrigenæ nostri, in similibus bonis locati, faciunt, & facere consueverunt, facient, & impendent toties, quoties per Nos, vel Successores nostros de hoc ipso fuerint requisiti. In cuius rei testimonium, Sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Zambrowo*, die Dominico ante Festum Beati THOMÆ Apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus strenuis, Nobilibus viris, MICHAËLE de *Siemianczyce* Succamerario Varšaviensi, PAULO de *Oszronow*, STANISLAO Magistro coquinæ, NICOLAO NAGORKA de *Dziergowo*, NICOLAO BRODA, SIGISMUNDO de *Kiszczyce*, & aliis quam plurimis nostris Fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de *Myszewo* Præpositi Varšaviensis, nec non Cancellarii Curiae nostræ, qui præsentia habuit in Commissis.

Termi-

Terminatio Nobilium in Sienica.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS, DEI Gratia, Dux Masoviae, & Russiae Terrarum, nec non Varlaviensis, Viszegradiensis, Zacrocimenis, Ciechanoviensis Dominus, & Haeres Czyrnenis. Significamus tenore praesentium, tam praesentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter universis. Quod, cum alias praecclarus Princeps Dominus JOANNES, felicitis recordationis, Dux Masoviae &c. Illustris Avus noster Charissimus, decem mansos mensurae Culmensis sui veri Ducatus, in *Sienica*, prope *Nur* situatos, Nobili PETRO de *Sienica* ad communia servitia donaverat gratiose, sed quia idem PETRUS, omissis servitiis dicti avi nostri, quibus ratione dictorum decem mansorum fuerat obligatus, ad alienas partes, videlicet in terras Cruciferorum, fugit, & se de terris nostris transtulit, propter quod Nos, volentes servitia Nobis adaugere, consideratisque, & inspectis fidelibus servitiis Nobis per Nobiles, SIMONEM & TROIANUM de *Sienica* exhibitis, & impensis, & in posterum, aucto fidelitatis studio, Nobis, & nostris Successoribus, una cum ipsorum pueris legitimis, eo celerius exhibendis, horum meritorum ob respectum, ipsis SIMONI & TROIANO, ac ipsorum pueris legitimis damus decem mansos, alias PETRO donatos, una cum aliis decem mansis ibidem in *Sienica* simul jacentibus, in Districtu Varsoviensi, prope *Nur* situatos, nostri veri Ducatus, & Dominii, in longum & latum, veluti dicti viginti mansi, in ipsorum metis, signis, & limitibus, circumferentialiter sunt distincti, & limitati, dedimus, damus, donamus, appropriamus adscribimus, & in verum titulum haereditarium ex nunc conferimus gratiose, perpetue, & in ævum, cum omnibus & singulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, censibus, emolumentis, & obventionibus, generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad praesens in eisdem viginti mansis existentibus, & qui, vel quæ per hu-

manam industriam, divina favente Clementia, reperiri poterint quomodolibet in futurum. Quare sit licitum prædictis, SIMONI, & TROIANO, & eorum pueris legitimis, eisdem viginti mansos, cum præscriptis utilitatibus habere, tenere, regere, gubernare, quiete & pacifice perpetuis temporibus possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & in usus suos beneplacitos convertere, prout ipsis & ipsorum pueris legitimis melius & utilius videbitur expedire, nostra tamen, & nostrorum Successorum voluntate, more solito principaliter requisita in præmissis; mellificiis sive apisteriis in eisdem viginti mansis exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prædicti SIMON, & TROIANUS, & ipsorum legitimi Successores in compensam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, in equo valoris quatuor sexagenarum, cum balista in pancerio & sub caleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis equitare, & servire teneantur, & alia omnia communia servitia, sicut cæteri terrigenæ in similibus bonis locati, faciunt, & facere consueverunt, facient, & impendent, toties quoties fuerit opportunum. De quibus quidem decem mansis PETRI, SIMON duas, & TROIANUS tertiam, de aliis vero mansis TROIANUS duas, & SIMON tertiam, partes sic divisim possidebunt. In cujus rei testimonium, sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Nur* feria tertia in vigilia Sancti THOMÆ Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Nobilibus MICHAELE de *Siemianczyce* Subcamerario Varfaviensi, MATHIA de *Ciszewo* Judice Nurensi. NICOLAO NAGORKA de *Dzirgowo*, NICOLAO BRODA, & PAULO OSTRZONOWSKI, aliisque quam pluribus nostris fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus NICOLAI STEPHANI de *Mniszewo* Præpositi Varfavisensis, & Cancellarii nostri, qui præsentia habuit in commissis.

Nobi.

Nobilium DAMBROWSKICH Modzelie.

SIGISMUNDUS DEI Gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Litvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae &c. Dominus & Haeres. Significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis harum notitiam habituris. Quia Nobiles MATHIAS, MARCUS, & STANISLAUS DAMBROWSKI, filii Nobilis olim JOANNIS MODZEL DAMBROWSKI, & ALBERTUS DAMBROWSKI frater eorum patruelis, nec non filii Nobilium MICHAELIS, FALCONIS, & STANISLAI, nepotes praefatorum Nobilium, haeredes de *Długa Dambrowa*. Exhibuerunt coram Nobis literas Illustris olim Domini CONRADI Ducis Masoviae, praefato Nobili MODZEL, super locanda villa praedicta *Dambrowa* concessas. Supplicarunt Nobis, ut easdem literas auctoritate nostra Regia approbare, ratificare, & confirmare dignaremur. Quarum tenor sequitur. CONRADUS DEI Gratia Dux Masoviae, Russiae &c. Significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis. Quia ad instantes petitiones pro parte Nobilis JOANNIS MODZEL de *Dambrowa* Nobis oblatas, fidem dedimus, & admisimus, ac admittimus per praesentes villam de cruda radice sylva, in bonis *Dambrowa*, et Districtu Nurensi jacentem & sitam, hoc est, inter bona *Krzeczkowo Kucharskie* ex una parte, ex alia vero parte circa bona *KUCZYNSKICH DLUGICH*, & *KUTILOWSKICH*, Jure simili Culmensi locandam, prout alia ipsius villa, dicta *Dambrowa*, est locata, absolventes, & exemptos facientes omnes, & singulos Incolas, sive Cmethones, in praefata silva locandos, ab omnibus & singulis laboribus, censibus, exactionibus quibuscunq; nostris Ducalibus tam diu, quam diu & ipse JOANNES MODZEL de *Dambrowa* eisdem Cmethonibus villae praedictae dederit, & concesserit libertatem. Qua, exspirante, de singulis proventibus, prout & alii Incolae bonorum ipsius *Dambrowa* praedictorum, Nobis respondere tenebuntur, praeter praedictum tamen bonorum nostrorum Ducalium, si quae essent contigua Villae praefatae locandae. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum

strum est appensum. Actum & datum in Varsavia, feria secunda Festi Sancti *Joannis Baptiste* millesimo quadringentesimo nonagesimo nono. Nos itaq; SIGISMUNDUS Rex supplicationibus Nobilium super Jus expressorum, veluti iustis, benigne annuentes, tum ad intercessionem nonnullorum Consiliariorum nostrorum, pro dictis Nobilibus ad Nos factam, Literas præinsertas ratas, & gratas habentes, ipsas in omnibus illarum punctis, clausulis, & articulis, totoq; earum tenore approbandum, ratificandum, & confirmandum fore duximus, prout approbamus, ratificamus, & confirmamus, discernentes, ipsas robur firmitatis debite obtinere, harum testimonio Literarum, quibus in fidem Sigillum nostrum est appensum. Actum, & datum Cracoviæ, feria secunda post Festum Sancti BARTHOLOMÆI Apostoli proxima, Anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo primo, Regni nostri vigesimo quinto.

*Relatio Reverendi in CHRISTO Patris
Domini PETRI Episcopi Cracoviensis,
& Regni Poloniae Vice Cancellarii.*

Nobilis ANDREAE KUTYLOWSKI.

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. BOLESLAUS DEI Gratia, Dux Masoviæ, Ruffiæ &c. nec non Varsavientis, Zacrociensis Dominus, & Hæres Terrarum. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, generaliter universis, tam præsentibus, quam futuris harum notitiam habituris. Quomodo coram Nobis personaliter constituti Nobiles NIEMIERA de *Mierzanczyno*, & FALCA consors Nobilis ALEXII de *Kutylowo*, non compulsi non coacti, neq; aliquo dolo, aut fraude circumventi, aut seducti, sed ipsorum mera, ac spontanea voluntate, amicorumq; suorum salubri freti consilio, ac matura deliberatione præhabita, palam recognoverunt, quia decem mansos Culmenfes paternos LAUTHOVO penes

penes & *Siccincza* & *Sobietzkowa* granicies, in Districtu Nurensi sitos in longum & latum, ac veluti prædicti decem mansi in suis metis, signis, limitibus, scopulis, & graniciebus sunt circumferentialiter distincti, consignati, & limitati, quemadmodum ipsos soli tenuerunt, habuerunt, & possederunt, cum omni Jure, proprietate, & dominio, ac omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, usibus, censibus, emolumentis, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, nihil prorsus in eisdem reservantes, Nobili ANDREAE de *Kutyłowo* pro duabus viginti Sexagenis grossorum in mediis grossis vendiderunt, & voce irrevocabili resignaverunt perpetuo, & in ævum. Liceat igitur prænominato ANDREAE dictos decem mansos, cum omni Jure, ac utilitatibus præscriptis, ejusq; legitimis Successoribus, tenere, habere, regere, gubernare, uti, frui, pacifice & quiete, perpetuisq; temporibus possidere, nec non dare, donare, vendere, commutare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos convertere, prout sibi & suis Successoribus legitimis melius, & utilius videbitur expedire; nostra tamen & nostrorum Successorum voluntate in præmissis more solito principaliter requisita. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & Datum in *Nur* Feria sexta ipso Die Sanctorum SIMONIS & JUDA Apostolorum gloriosorum, Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto. Præsentibus Dominis, JACOBO de *Mińsko* Castellano Czernensi, JACOBO de *Obryte* Judice Nurensi, MARTINO de *Massyrowo* Canonico Varfaviensi, WSZEBORIO de *Smoliska* Capitaneo Varfaviensi, & Subjudice Zakrocimensi, & aliis quam pluribus fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus Venerabilis & egregii viri Magistri PETRI de *Chodkow* medicinæ Doctoris, Plocensis, Varfaviensis, Konicensis Canonici, in *Czerstko* & *Makow* Curati Ecclesiarum, & Curiae nostræ Cancellarii, qui præsentia a nobis habuit in commissis.

Privilegium Nobilium in Zaremby.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos SIGISMUNDUS, DEI GRATIA Rex Poloniae, Magnus Dux Litvaniae, nec non Terrarum Cracoviae, Sandomiriae, Siradiae, Lancitiae, Cujaviae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Culmensis, Elbingensis, Pomeraniaeque Dominus, & Haeres. Manifestum facimus tenore praesentium, quibus expedit, universis & singulis, praesentibus & futuris harum notitiam habituris. Quia Venerabilis JOANNES WOYSLAWSKI Canonicus Varsoviensis, & Notarius terrestris Lomzensis, exhibuit coram Nobis literas Illustris olim Domini JANUSSI Ducis Masoviae, Russiaeque in charta pecorina scriptas, & titulo, Sigilloque pendente ejusdem Ducis communitas, donationem per eundem Ducem praefatum eidem Venerabili JOANNI WOYSLAWSKI infracriptorum bonorum Nobilium, sive Haereditatum, post commensurationem eorundem bonorum in Ducatu Masoviae excrecentium, in se continentes, sanas, salvas, illaesas, omniisque prorsus suspicione carentes, supplicavitque Nobis, ut easdem literas, & omnia in eis contenta, auctoritate nostra Regia approbare, ratificare, & confirmare dignaremur, quarum quidem literarum tenor de verbo ad verbum sequitur, & est talis. JANUSSIUS DEI GRATIA Dux Masoviae, Russiae, &c. Significamus tenore praesentium, quibus expedit generaliter universis. Quia habentes in gratioso prospectu multa merita Venerabilis JOANNIS WOYSLAWSKI, Canonici Ecclesiae Varsoviensis, & Notarii terrestris Lomzensis, ob quae Nobis plurimum est commendatus, volentesque eum ad ulteriora servitia nostra facere propensioem, omnes excrecentias, quaecunque excrecent per commensurationem in bonis haereditariis Nobilium subditorum nostrorum, videlicet: In Krzeczkowo, Oldaki, Polomia, Zarambi, Romani & Przezdzieczko, in Ducatu Nurensi sitis ultra in ea, & Privilegia dictorum Nobilium, & quae excrecentiae ad Nos spectant, & pertinent, cum toto

Jure

Jure nostro, & proprietate, ac cum omnibus & singulis utilitatibus, agris,, pratis, hortis, areis, sylvis, borris, gais, mericis, & aliis omnibus commodis, quibuscunq; appellentur nominibus, in dictis excrefcentiis bonorum, quovis modo ad præsens, & in futurum exsistentibus, & prout dictæ excrefcentiæ in dictis bonis se extendunt in longum & latum, nihil pro Nobis in eisdem excrefcentiis reservando, eidem JOANNI WOYSLAWSKI Canonico dedimus, & concessimus, damusq; & concedimus per præsentis in perpetuum; quas quidem excrefcentias in præfatis bonis, dictus JOANNES WOYSLAWSKI habebit plenam facultatem eisdem Nobilibus, ubi, & in quorum bonis repertæ fuerint, & aliis quibuscunque personis vendendi, donandi, inseribendi, & prout sibi utilius meliusq; videbitur, de eisdem excrefcentiis pro usu suo disponendi, & providendi. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum medio-cre, quo utimur, præsentibus est appensum. Datum Lomzæ, feria secunda post festum Circumcisionis Domini. Anno Ejusdem millesimo quingentesimo vigesimo quinto. ALBERTUS POPIELSKI Vicecancellarius Nos itaq; Sigismundus Rex præfatus attendens supplicationem prænominati JOANNIS WOYSLAWSKI fore justam, & rationi consonam, præinsertas literas, utpote salvas, & nullo vitio obnoxias, omniaq; in eis contenta, autoritate nostra Regia approbanda, ratificanda, & confirmanda duximus, approbamusq; ratificamus, & confirmamus, decernentes eas robur perpetuæ firmitatis habituras, tenore præsentium mediante. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum præsentibus est appensum. Actum, & datum in conventionione generali Piotrcoviensi, feria secunda post Dominicam sexagesimæ. Anno Domini millesimo quingentesimo trigesimo octavo. Regni Nostri Anno trigesimo secundo. Præsentibus Reverendissimo, & Reverendis in Christo Patribus, Dominis JOANNE Archiepiscopo Gnesnensi, Legato nato, ac Primate, JOANNE CHOINSKI Cracoviensi, Regni nostri Cancellario, PETRO de GAMRATI Plocensi, & SEBASTIANO

60 *LIMITES INTER REGNUM POLONIAE*

BRANICKI Camenecensi, Episcopis, ac Magnificis, Generosis, & Venerabilibus, JOANNE Comite a *Tharnow* Castellano Cracoviensi, & Capitaneo Sandomiriensi, LUCA a *Gorka* Posnaniensi, PETRO KMITHA de *Wiśnicze* Cracoviensi, & Regni nostri Mareschalco, ac Cracoviensi, Scepusiensi, Premisliensi Capitaneo. HIERONYMO LASKI Siradiensi, JANUSSIO LATHALSKI Inovladi-slaviensi, STANISLAO de *Sprowa* Russiæ, FELICE BRZESKI Plocensi, PETRO a *Gorimno* Masoviæ, STANISLAO de *Kutno* Ravenfi, Palatinis. ANDREA a *Gorka* Posnaniensi, & Capitaneo Majoris Poloniæ Generali. NICOLAO WOLSKI Sandomiriensi, & Serenissimæ Conjugis nostræ Curia Magistro. JOANNE a Tenczyn Woy-niciensi, & Mareschalco Curia nostræ, SPITKONE a *Tarnow* Radomienfi, Regni nostri Thesaurario. PAULO a *Wola* Regni nostri Vice-cancellario, Burgrabio Cracoviensi, & Capitaneo Costinensi, STANISLAO OLECHNICKI Decano, SAMUELE MACIEIOWSKI Canonico Cracoviensi Secretariis nostris. MARTINO WOLSKI Tribuno Cracoviensi, Thesaurario Curia nostræ, & aliis quam plurimis Dignitariis, Officialibus, & Aulicis nostris, sincere Nobis, & fidelibus dilectis. Datum per manus præfati Magnifici PAULI a *Wola* Vice-Cancellarii nostri, Burgrabii Cracoviensis, & Capitanei Costinensis, sincere Nobis dilecti.

Relatio ejusdem Magnifici PAULI a Wola Regni Poloniæ Vice-Cancellarii, Burgrabii Cracoviensis, & Capitanei Costinensis.

Ex terminis communibus Lomzensibus, feria secunda ante Festum Nativitatis VIRGINIS MARIAE, Anno Domini 1535.

PERSONALITER Constitutus Venerabilis Dominus JOANNES WOYSLAWSKI Canonicus Varsaviensis, & terrestris Notarius Lomzensis, recognovit, quia tres cum medio mansos mensuræ Culmenfis,

mensis excrementiarum in bonis *Romani*, in Districtu Nurensi, prope *Rosochate*, penes graniciem *Mioduszevska*, & penes *Skarżyska* & *Kraiewska* angulos, cum utraq; ripa parva *Brok*, usq; ad *Stok* penes quinque mansos, qui tres cum medio mansi, per commensurationem septem cum medio mansorum excreverunt, cum omnibus & singulis utilitatibus, cum omni Jure, suo dominio, proprietate, Nobilibus STANISLAO, ADÆ, MARTINO, STANISLAO, NICOLAO, STANISLAO, ÆGIDIO olim ANDRÆ STANISLAI, JOANNIS, STANISLAI, ADÆ, MARTINI, JOANNIS, & NICOLAI de *Romani* ZAREMBI, de Districtu Nurensi, pro quinquaginta sexagenis grossorum mediorum vendidit perpetue, & in ævum, omne Jus suum in eos transfundendo, & id totum quod superfuerit ultra præfatos tres cum medio mansos. Et quos tres mansos cum medio ad tres partes tenere debent.

*Venerabilis Capituli Varsaviensis cum Nobilibus
in Lipki.*

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos NICOLAUS WODZINSKI de *Mieędzyrzec* Judex, JOANNES KAMINSKI Succamerarius, BARTHOLOMÆUS POBIEROWSKI Subjudex, NICOLAUS JABLONSKI Vexillifer, Officiales Terræ Drohicensis, STANISLAUS WOYSLAWSKI Judex Livenfis, & STEPHANUS WODZINSKI Vexillifer Varsaviensis de Ducatu Masoviæ Commissarii, & Judices per Serenissimum Principem, & Dominum, Dominum SIGISMUNDUM DEI Gratia Regem Poloniæ, Magnum Ducem Litvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ &c. Patribus infrascriptis, videlicet venerabili Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ, SANCTI JOANNIS Baptistæ Varsaviensis, & Nobilibus de *Lipki* ad limitanda bona dicti Capituli *Kołodziejdz* alias *Rassny*, & bona præfactorum Nobilium *Lipki*. Significamus tenore præsentium quibus expedit generaliter universis, tam præsentibus quam futu-

ris harum notitiam habituris. Quomodo, postquam die data praesentium descenderamus ad locum differentiarum, & limitationis bonorum praedictorum, satisfaciendo Commissioni, & Mandatis Sacrae Maiestatis Regiae, comparentibus coram Nobis Venerabilibus Dominis ALBERTO POPIELSKI, JOANNE WOYSLAWSKI, PETRO BELSKI, & STANISLAO BONIECKI, Canonicis Collegiatae Varsoviensis, nec non Nobilibus STANISLAO WSHOLEK, FELICE Fratre suo, JOANNE, MATHIA, ANDREA cum omnibus participibus suis, & Haeredibus bonorum *Lipki*, auditisq; utrarumq; partium propositis, & responsis, super veris, iustis, & antiquis graniciebus, seu signis metalibus, inter bona praefata *Kołodziejdz* & *Lipki*, ubi praefati Canonici, nomine praedicti Capituli ostenderunt primum coram Nobis Commissariis arborem pinaticam stantem, in qua nominatam graniciem angularem dixerunt esse bonorum suorum cum bonis *Lipki*, & aliis bonis Nobilium *Malešzewo*, ad quam praefati Nobiles de *Malešzewo* ibidem tunc praesentes se agnoverunt, & eandem graniciem angularem dixerunt esse bonorum suorum, cum bonis *Lipki* & Capituli. Tandem demonstraverunt plures arbores exustas in pariete, quae ab antiquo dividebant praefata bona *Lipki* & *Kołodziejdz*, in quibus arboribus erant granicies exustae, incipiendo a praefata granicie angulari usq; ad fluvium *Ugoscza*, pro qua exustione & excisione granicierum, inculpabant praefatos Nobiles *Lipki*. Insuper circa iustum parietem, ubi granicies excisas, & exustas ostendebant, ex una parte ostendebant mellificia mellicidarum ad Terram Drohicensem spectantium, & ex altera parte mellificia alia Capituli praedicti, ubi mellicidae ex utraq; parte ad dictum parietem ab antiquo se extendebant, & eundem parietem nunquam transcendebant, prout & hodie non transgrediuntur, qui mellicidae circa praefatum parietem in bonis *Kołodziejdz* mellificia habentes semper & ab antiquo dabant tributa mellis, prout & hodie dant ex praefatis mellificiis Capitulo praedicto, & est in usu ac in possessione pacifica Capitulum praefat-

præfatum dicti tributi, & solutionis mellicidarum, ac etiam præfatorum bonorum fuorum, a data Privilegii fui. Allegabant etiam dicti Canonici, quendam CZARNAK Antecessorem dictorum Nobilium de *Lipki*, a quo ipsi dicta bona acquisiverunt, tenuisse & habuisse mellicidia in bonis *Maleszewo* & *Lipki*, ad Castrum Drohicensem spectantia, sub signo Ruthenico, & alia mellicidia in bonis Capituli prædicti, sub alio signo eidem Capitulo servientia, circa, & penes granicies prædictas exustas & excisas, quarum ipsi Canonici loca, & truncos ostendebant. Qui quidem *Czarnak* existens Hæres & possessor bonorum *Lipki*, non transcendebat dictas granicies cum præfatis mellicidiis suis Ruthenicis, prout modo dicti Nobiles LIPKOWIE, destructis graniciebus in toto, violenter intrant in bona dicti Capituli, damna & excisiones multas inferunt, & ea absq; omni iustitia occupare conantur. Constituerunt etiam dicti Canonici plures personas Nobiles, qui testificati sunt, se vidisse dictas granicies in præfato pariete stantes, & adinstar Crucis per quendam PIOTRASKO Capitaneum Drohicensem, inter bona præfata factas & positas. Specialiter etiam constituerunt Nobilem JOANNEM POGORZELSKI, antiquum Praconem Drohicensem, qui existens tunc in officio, missus erat ad consiciendum dictas granicies adhuc stantes, & alias destructas, & vidit eas quasdam in toto destructas & excisas, alias etiam stantes, quas consignaverat & connumeraverat. Super quod dicti Nobiles, & Praeco jurare fuerunt parati. Constituerunt etiam multos mellicidas, qui idem confitebantur, sicut & præfati Nobiles cum Pracone, & ad id jurare fuerunt parati. Ex adverso præfati Nobiles LIPKOWIE, educendo granicies pro parte sua, ostenderunt circa fluvium *Ugoseza* monticulum, quem scopulum esse dicebant; procedentes vero a dicto loco per silvam, ostendebant alios monticulos, quos pro scopulis non suscipiebant. Exeundo de silva, ostenderunt quercum concisam, in qua graniciem esse dicebant; sed destructam per olim Canonicum RZESZKOWSKI; ostenderunt etiam & aliam arborem

borem pinaticam, similiter concisam, cum granicie per eundem Canonicum. A quo loco fecerunt satis longum transitum per borram, nullum signum graniciale ostendentes, usque ad locum, qui dicitur *Smug*, dictum *Bobuzya*, quem dicebant fore locum graniciale inter bona praefata usq; ad flumen, quod fluit & incidit in fluvium *Kołodziądz*; tandem eodem fluvio per villam *Kołodziądz* ducebant, adimentes Curiam, & aedificia ejusdem Capituli, usque ad molendinum ejusdem Capituli, & iterum usque ad verticem piscinae, seu rivuli dicti *Kołodziądz*, & exeundo de rivulo, ibant per *Smug* usque ad illam graniciem angularem bonorum *Maliszewo*, quam non dicebant angularem, sed stare in pariete ipsorum cum *Maliszewo*, ac postea dicti *LIPKOWIE* constituerunt plures Nobiles Testes suos, qui rem ipsorum & documentum affirmabant, multis itaque allegationibus utriusque partis super hac controversia diligenter exauditis, habito inter Nos satis longo tractatu, & examine, licet ab utraque parte non vidimus certa signa granicalia, tamen de certis causis decrevimus ipsis Canonicis, & Capitulo praedicto actoratum, alias *Powod*, ad educendum & comprobandum plenius testibus dictas granicies, & parietem antiquum inter bona ipsorum *Kołodziądz* & *Lipki*, ex eo, quia dictum Capitulum est in tam diuturna possessione bonorum suorum usq; ad illa loca, ubi granicies destructas ostendebant, & ex aliis testimoniis & rationibus, quas, ut supra, allegabant. Et etiam ex eo, quia praefati *LIPKOWIE* nulla signa convenientia ostenderunt, neq; illos monticulos, quos pro scopulis demonstrabant, pro scopulis granicalibus accepimus cum Officio Terrestris Nobiscum existente, circa, & per quos monticulos nunquam fuerunt in possessione, neque unam arborem mellificariam suam ibidem ostenderunt. Quod Decretum praefati Canonici suscipientes, pro grato, Testes hinc inde nominaverunt, & conscripserunt decem octo personas Nobiles, & fide dignas, ex quibus dicti *LIPKOWIE* elegerunt sex testes, ex praefatis Canonicis *JOANNEM WOYSLAWSKI*, ut possessorem dictorum bonorum *Kołodziądz* elegerunt ad praedictum documentum.

tum. Post quod Decretum & præmissa omnia, præfatæ partes, ad concordiam, medio, & interpositione nostra, recedentes a Jure & processu iudiciario, pervenerunt, ita quod præfati quatuor Canonici nomine suo, & totius Capituli ad petitionem & intercessionem nostram dederunt, & donaverunt dictis Nobilibus de *Lipki* perpetue, & in ævum certam partem bonorum suorum, circa prædictum parietem, ubi granicies destructas, excisasq; demonstrabant, hoc est, incipiendo, a fluvio *Ugosza*, qui fluit circa prata dicta *Rassyskie*, ubi scopulum granicalem in terra, & aliam excisionem granicalem in alno ad instar Crucis posuerunt, procedendo ab illo loco per silvam dictam *Panowkat*, usq; ad quercum antiquam, quæ vocatur *Trup*, in qua granicies ex utraque parte excisæ sunt; A qua quercu procedendo ad viam, quæ duxit ex *Wagrow* in *Rassny*, & ab hac via, ubi ex utraque parte ejusdem viæ duo scopuli sunt positi, usque ad ultimam seu angularem graniciem, bonorum *Maliszewo*, *Lipki*, & *Kołodziejdz*. Quam partem bonorum seu donationem, quam fecerunt dicti Canonici præfatis Nobilibus de *Lipki*, multis scopulis in terra, & Crucibus granicialibus, in arboribus per ordinem utrinq; consignavimus, & limitavimus. Hoc tamen modo, & conditione appolita, quod omnes mellicidæ præfati Capituli, quicunque in dicta parte bonorum, dictis Nobilibus *Lipkom* donata & concessa, ab antiquo habuerunt & habent mellificia sua, seu arbores mellificiarias, debent dicta mellificia & arbores suas tenere & possidere pacifice, in perpetuum, absq; omni impedimento ac contradictione dictorum Nobilium de *Lipki*. Quod si dicti mellicidæ aliquod damnum, violentiam vel injuriam in præfatis mellificiis suis a dictis Nobilibus de *Lipki*, & Successoribus eorum perceperint, ex tunc citati, sive ad Castrum vel ad Judicium Terre Drahicenses, pro præmissis stare in primo termino tanquam peremptorio, & respondere ibidem tenebuntur. Insuper ex eadem concordia præfati *Lipkowie* omnia damna sua, injurias & interfectiones, quæ tempore olim Canonici *Rozkowski* in,

& pro bonis dicti Capituli fuerunt subsecutæ, & exortæ, ratione dictæ donationis & favoris dicti Capituli, dimiserunt & dimittunt per præsentis. Et similiter præfati Canonici nomine dicti Capituli, Capita Cmethonum suorum, per dictos Nobiles eodem tempore occisa, ac alia omnia damna eis dimiserunt. Quam concordiam & compositionem inter dictas partes de consensu eorum factam & ordinatam, nec non granicies & scopulos juxta concessionem dictorum Canonicorum positos, & per ordinem præfatum erectos, ac consignatos, utraq; pars, tam Capitulum Ecclesiæ prædictæ Varfaviensis, quam etiam præfati omnes Nobiles & possessores bonorum in *Lipki*, in omnibus articulis & conditionibus firmissime tenere & observare debebunt, & tenebuntur perpetue & in ævum, ac se ad id sponte submiserunt & vadio ducentarum marcarum numeri, & monetæ Cracoviensis per Nos ad majorem firmitatem hujus concordie apposito, & per easdem partes sponte suscepto, ac per Præcones Drohicensem & Camenecensem ibidem partibus justificato. Cujus vadii medietas pertinebit pro Camera Regia, & alia medietas ejusdem vadii parti concordiam tenenti. In cujus rei testimonium Sigilla nostra propria, quibus utimur, præsentibus sunt appensa. Datum, & actum in loco differentiarum, & limitationis bonorum præfatorum, feria secunda infra Octavas Omnium Sanctorum. Anno Domini millesimo quingentesimo Vigesimo sexto.

DUKT

DUKT GRANIC

Koronnych y Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Anno 1546. Ex Archivo M.D.L.

AUGUST Trzeci z BOZEY Łaski Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflancki, Smoleński, Siewierski, y Czernichowski, á Dziedziczny Xiążę Saski y Elektor.

Oznaymujemy tym Listem, *Extraktem Naszym*, komu o tym wiedzieć należy, iż w *Xięgach Metryki Kancellaryi Naszey Wielkiej Wielkiego Xięstwa Litewskiego* znayduie się *Gránica* między *Koroną Polską*, á *Wielkim Xięstwem Litewskim*, zá *Nayiasnieyszego Predecessora Naszego Krola Jmci Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego ZYGMUNTA AUGUSTA*, przez *WASILA TYSZKIEWICZA, i WOYCIECHA LENARTOWICZA* w *Roku* tysiącnym pięćsetnym czterdziestym szóstym, *Miesiąca Augusta* trzeciego dnia uczyniona, i *supplikowano* Nam iest przez *Pánów, Rad i Urzędników przy Boku Naszym rezydujących*, áhysmy tę *Granicę* z *tychże Xiąg Metryki Kancellaryi naszey W. Wielkiego Xięstwa Lit:* per extractum authenticę wydać pozwolili, która słowo do słowa z *Ruskiego* wypisuiąc, *ták się w sobie ma.*

Roku od *Národzenia Páńskiego* Tysiąc pięćset czterdziestego szóstego, *Miesiąca Augusta* trzeciego dnia, we *Wtorek, Indykt czwarty*. Zá *rozkazem Hospodara Krola Jmci Wielkiego Xiążęcia ZYGMUNTA AUGUSTA*, przez nas *WASILA TYSZKIEWICZA, i WOYCIECHA LENARTOWICZA*, stało się opisanie *granic i szkód* między *Wielkim Xięstwem Litewskim, i Koroną Polską.*

OBWOD KORONNY.

NAprzod od Brzeskiego Powiatu, Dworu i Miasieczka *Wojnia*, á z Korony Polskiej od *Párcowa*, z Imienia Ziemian Powiatu Lubelskiego ANDRRZEIA i ADAMA BRANIECKICH; naypierwicy ci to BRANIECCY twierdzili, że początkiem gránicy między máietnością ich, i Wielkim Xięstwem, iest rzeka *Bránka*, która idzie od *Wojnia* Miásta W. Xięstwa pod młynem Plebána *Woynskie-go*, który młyn tuż iest pod Miástem *Wojniem*. Pan ANDRZEY BRANIECKI powiedział, że ten młyn *Wojnianie* trzymáią od trzydziestu lat, potym tenże ANDRZEY mowił, że ten młyn trzymáią *Wojnianie*, od dwudziestu sześciu lat, zá trzecim razem powiedział, iż od dwunástu lat. Czynili sobie zá tym pretenfye o wielkie zaboystwa, zdzierstwa, przy bronieniu swoiey własności od ludzi Wielkiego Xięstwa Litewskiego popelnione, i pokazywali nam regestr swoich szkód, i mowili BRANIECCY, że Krol Jmć ráczył rozkázać Stároštom swoim, áżeby nas bronili od wszystkich nárázdow, zaboystwa, grábieży, i od wszystkich krzywđ z strony ludzi Wielkiego Xięstwa; ktemu wywodząc swoię sprawiedliwość, ná większy dowod tego, stáwili sześciu świádkow Szláchty, ludzi podeszłych, i sami pomienieni BRANIECCY z owymi Świádkámi gotowi byli do przysięgi. Przytomni táńże dway Ziemianie Powiatu Lukowskiego ADAM GUT, i PIOTR TUROWSKI opowiedzieli, iż tu się właśnie schodzi Ziemia nászá Lukowska u tego młynu, i u tey rzeki *Branki*.

Z Wielkiego Xięstwa Urzędnik *Woynski* imieniem SUMA z poddanemi Hošpodarskiemi *Woynskimi* powiedział, iż to iest grunt z dáwnych wiekow W. Xięstwa po obudwoch stronach tey rzeki, i że nie názywa się *Branká*, ale *Woinká*, która niżej wpada w *Bránkę*, młyn záś ten iuż od dwuchset lat stoi ná tym mieyscu spokojnie. Był to przed tym młyn chłopski názwány *Jábołczynski*, dla czego i Potomka

tomka tego to *Jabotki* stawili; pokazywali też i pale zgniłe tego młynu, i że tam pierwey młyny bywały, ná dowod tego stawili ludzi dobrych, Bojárov starych, pogranicznych, mądrych. Opowiedział oraz tenże Urzędnik *Woiński*, iż pomieniony młyn ná rzece *Woince* przydany iest z łaski Hołpodarskiej Plebánowi *Woińskiemu* od sześciu lat, iak Hołpodar Krol Jmć fundował Kościół w *Woinie*, ná to Urzędnik i ludzie *Woińscy* gotowi byli przysiądz z świadkami. A co się tycze szkód i zaboystw, ná to Urzędnik i ludzie *Woińscy* odpowiedzieli, iż my żadnych szkód im y zaboystw nie czynili, do tego się nie poczuwamy, ale nam wielkie od nich szkody są poczynione, o które mówić będziemy ná mieyscu, gdzie będziemy opowiadać granice nasze.

BRANIECCY od tego młynku, od rzeki, którą mienili bydź *Branką*, á z drugiey strony Woinianie mienili bydź *Woinką* prowadzili nas przez pola, włoki, zajmując opłotki miastá *Woińskiego*, i przez krzaki i dąbrowy, niby ná milę, i powiadáli, że po prawey stronie iest Koronny grunt, á po lewey Wielkiego Xięstwa. Jadąc przez pole mówili BRANIECCY, iakby miał tam bydź kopiec po śródku pola rozkopány, czego iednak znaku żadnego nie ma; iakoż iadącym przez te pola i krzaki żadnych znakow nie pokazali, ażeśmy przyiechali do trzech kopcow, które mienia bydź uholnicami, i powiedzieli, iż z tych ieden iest kopiec *Párcowski*, drugi BRANIECKI z *Woiniem* trzeci *Kopeński* z *Woiniem*, á *Kopeino* z *Woiniem* náleży do W. Xięstwa. Obaczyliśmy ieden tylko kopiec cały, o dwóch zaś mówili, iakoby miały bydź rozrzucone od *Woinian*; tych dwóch kopcow znakow mało. Ciż Pánowie BRANIECCY powiedzieli, iż Przywilej Króla WŁADYSLAWA ná te granice nasze nayduie się u Pána PIOTRA KOPEINSKIEGO, Ziemianina W. X. Litewskiego, w którym to Przywileju zamyka się granica *Braniecka* z *Kopeńską*. PIOTR KOPEINSKI Ziemianin W. Xięstwa odpowiedział: mam ia Przywilej, ale nie BRANIECKIM, tylko mnie samemu ná moię własność służący,

ktory swego czasu pokażę. Urzędnik *Woński* SUMA z ludźmi *Wońskimi* powiedział: iż iakośmy pierwey mówili, że to iest stawek na rzece, którą BRANIECCY mienia bydź *Branką*, a Woinianie nazywają *Woinką*, dany Plebanowi *Wońskiemu* od Krola Jmci Wielkiego Xiążęcia Hospodara Naszego Miłościwego; a tak co BRANIECCY mówią, iakoby pośrzod pola miała bydź ich granica, kiedy nas prowadzili, nigdzie tego kopca nie było, a tak te pola, krzaki, i dąbrowy po obu stronach wszystkie są *Wońskie* W. X. Litewskiego. Y teraz niemniej są Włokami *Wońskimi*, ktore oni w starodawnym i od wiekow zawnie spokojnym mają używaniu. A co się tycze tych trzech kopcow, ktore oni mienia bydź uholnicami, nie są to kopce graniczne z Wielkim Xięstwem, ale wieżdzał Pan Starosta Brzeski, Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ, Wojewoda Nowogrodzki, z rozkazu Krola Jmci, i te kopce kazał usypać Woinianom od Kopeian Ziemian W. Xięstwa, a temu iuz iest lat siedm. Na wszystkie tedy cztery strony tych kopcow wszystko należy do W. X. Litewskiego do *Woini*; Te zaś dwa kopce, ktore BRANIECCY udają, iakoby Woinianie mieli rozkopać, nie są od nich rozkopane, ale ie Pan Wojewoda Sandomirski Pan TENCZYNSKI Starosta *Párcowski*, wysławszy ludzi kazał rozkopać, i nie tylko te dwa, ale insze wszystkie kopce *Wońskie* kazał Jmć P. Starosta *Párcowski* rozrzucić, czego jawne są dowody. Pan Woiewoda Sandomirski Pan TENCZYNSKI, przez Prokuratora swego JANA HRYSZKOWSKIEGO Sędziego Lukowskiego odpowiedział, iż pomienione kopce nárożne *Párcowskie* nie są rozrzucone z rozkazu Pána Starosty, ale od *Woinian*, iako też i innych wiele kopcow, ktore pokażę, i że przy tych kopcach nárożnych iest ściana *Párcowska*. Na tym miejscu przytomny Jmci P. Woiewody Nowogrodzkiego Starosty Brzeskiego, Pána ALEXANDRA CHODKIEWICZA Ziemiánin Hospodarski, Podstarości Brzeski, Pan JAN JACYNICZ, opowiedział imieniem Jmci Pána Wojewody Nowogrodzkiego, iż pomienione ko-

ne kopce sypáne są z rozkazu Krola Jmci zá wyiechaniem Jmci Pána moiego, i że Hospodar Jmc rozkazał odiać nieco gruntu *Woincom* dla Ziemian J. K. MGi KOPEINSKICH, przetoż nie jest to ściana *Párcowska*, ale jest to ze wszystkich stron grunt Wielkiego Xięstwa Litewskiego, gdzie wiele kopcow jest zasypanych, ktore Jmc Pan Wojewoda Nowogrodzki kazał sypać między poddanemi Hospodarskiemi W. X. Litt. á te kopce Urzędnik *Párcowski* kazał porozkopywać, ktore znaki rozkopáne gotowem ia iáko Urzędnik Pána moiego pokazać.

Potym od tych trzech kopcow uholnych Pánowie BRANIECCY poprowadzili prosto ku drodze, ktora idzie z *Wojnia* do *Glinnego Stoku*, i pokazáli kopcow dziesięć, ieden po drugim rozkopanych, mieniac ie bydź między máietnością *Sucha Wola* ná południe, á między BRANIECKIEMI ná zachod słońca, mieniac oraz, iż po obu stronach grunt należy do Korony Polskiej, iáko też, że te kopce są od Woinian rozkopáne. Urzędnik *Woński* SUMA z Ludźmi *Wońskimi* wyznali, iż te kopce rozsypali, á to z tey przyczyny, że Pan Woiewoda Sandomirski, rozkazał sypać kopce ná ich własney ziemi, ná gruncie W. Xięstwa, Dworu *Wońskiego*, o co skarżyliśmy się Krolowi Jmci i Pánu Stároście Brzeskiemu, zá ktorego wiadomością pomienione kopce rozkopaliśmy; Jakoż List Hospodarski, i Listy Pána Woiewody Nowogrodzkiego ná dowod tego pokazáli, że zá temi Listámi y zá rozkazem Hospodarskim te kopce rozkopali. Z tego micysca poprowadzili nas BRANIECCY przez dąbrowę ku drodze, ktora idzie od BRANIECKICH do *Parcowa*, i pokazali nam kopcow ośm. Już tedy wszystkich kopcow jest osmnaście. Tu mowili BRANIECCY że te kopce rozkopáne są od Woinian, do czego się Woinianie przyználi według pierwszego opisania, i przydali mowiac, iż trzy lata temu iáko były usypane, á trzy lata iak ie rozsypali; á zaś po drugiey stronie drogi, co oni mowia, iakoby miały bydź kopce rozsypane, my się do tego nie przyznáiem, ániśmy tych kopcow nie
rozko-

rozkopywali. Powiedzieli tedy BRANIECCY, iż poty iest gránica nášza.

OBWOD WIELKIEGO XIEŚTWA.

Mieściąc Augusta czwarty dzień na zaiutrzwe Szode, Indykt 4ty.

Początek granic Wielkiego Xięstwa, Dworu WOINSKIEGO, Powiatu Brzeskiego. Naprzód poprowadzili Urzędnik SUMA y poddani W. Xięstwa *Woinscy* od *Bielska* błota, granic Pána ZABRZEZINSKIEGO Międzyrzeckich błotem do *Lucowa* stawu, a od *Lucowa* stawu przez groblę do rzeki *Bránki*, gdzie wpadła *Woinka* w tę rzekę, a rzeką *Branką* do *Horodyszczu*. Gdy tedy byli w *Horodyszczu*, Urzędnik *Woinski* stanawszy tam powiedział, iż na tamtej stronie rzeki iest Powiat *Lukowski*, a te *Horodyszczu* grunt iest W. Xięstwa *Woinski*, i te pola, ktore są około niego z strony *Woinskiej* wszystkie są *Woińskie*; czego Urzędnik *Woinski* gotow był dowieść świadkami, Ludźmi dobremi, Szlachtą, y przed nami ich stawil, i przysięgami potwierdzić chciał. W tym też *Horodyszczu* z Korony Polskiej *ANDRZEY BRANIECKI* z Bracią swoją powiedział, iż ten grunt *Horodyszczu*, na którym WM. Pánowie stoicie iest własne dziedzictwo nášze, na którym Dziad náš siedział imieniem *SREBRO*, i że pod czas Woyny Litwy z Koroną, Litwa tam Zamek spaliła, a za tym pola ktore są w około niego, nášze są, i tego chcieli dowodami dowieść. Potym zaś od tego *Horodyszczu* prowadzili nas *Woinianie* po nád rzeką *Branką*, i mienili tę rzekę bydz granicą swoją. Ztąd niedaleko odiechawszy poprowadzili nas w lewo dolinę do drogi, powiadając że po prawey stronie iest Ziemia Korony Polskiej, a po lewey grunt W. Xięstwa *Woinski*. Z tamtąd prowadzili nas do grobli nád stawem, który nazywają *Kokorecki*, i naprzeciw tego stawu ukazali nam na drugiej stronie drogi sieliszczu. Mowili tedy *Woinianie*, iż namieniony staw *Kokorecki* i sieliszczu należało do czleka *Woinskiego*

skiego, nazwiskiem *Kokoreka*, ktorego potomkowie są i teraz w Brześciu.

Ná to BRANIECCY odpowiedzieli, iż co Woinianie mienią bydz rzeką *Weinką*, ta rzeka nie iest *Woinka*, ale *Bujenówka*, która wpada w rzekę *Bránkę*; áżás co się tycze wspomienionego stawu *Kokoreckiego*, ten staw iest nasz, ná którym chłop *Kokoreyko* zá cztery korcy żyta groblę usypał. Od stawu prowadzili nas potym przez pole do stoku. Będąc ná tym polu pokazali nam Woinianie Krzyż, i powiedzieli, iż ná tym miejscu zabili BRANIECCY człeka *Wońskiego*, który żyto żał ná własnym swoim gruncie, i dwóch także inższych ludzi *Wońskich* zabito ná śmierć w tymże samym miejscu. BRANIECCY ná to odpowiedzieli: Prawda że tam zabito iednego człowieka iádac z iarmárku, ale o tamtych nie wiemy; względem zaś tego człeka, gdybyśmy byli kogo winnym znaleźli, právem postąpilibyśmy, tylko że nikt winny się nie znalazł. Tym stokiem prowadzili nas Woinianie niby ćwierć milę do drogi *Parcowskiej*, która idzie od BRANIECKICH do *Párcowa*, mowiąc, iż po prawey stronie iest grunt Koronny, á po lewey W. Xięstwa Woński. Ná tym stoku pokazali nam kopiec á potym pień wielkiego dębu, o którym to pniu mowili, że iest granicznym znakiem. Gdyśmy zaś przyszli do drogi, ná tey drodze ukazywali nam Woinianie kopiec, który nazywaią Uroczyzczem *Szadimier*; tym gościńcem prowadzili nas niby ná milę do Uroczyzcza *Baby*, mowiąc iż po lewey stronie iest grunt W. Xięstwa Litewskiego, á po prawey Koronny.

BRANIECCY pokazali po prawey stronie drogi kopce znaczne, mowiąc, iż po lewey stronie iest nasz, á po prawey *Suchowolskie* Koronne, pokazuiąc ná dowod kartę Práva swego od Podkomorzego Lubelskiego. Woinianie odpowiedzieli iż po prawey stronie iest grunt Koronny, á po lewey nasz, tylko że BRANIECCY swywoľnie i gwałtownie te kopce usypali od szesciu lat, ná gruncie W. X. Litewskiego. Tamże Woinianie mowili, iż ná tym Uroczyzczu *Baba* wiele się wsi schodzi tak z W. Xięstwa, iáko też i z

Korony Polskiej. Pan Sędzia Łukowski Prokurator oświadczył się imieniem Pána TENCZYŃSKIEGO, iż wspomniane Uroczyszcze *Bába*, nie należy do W. Xięstwa Litewskiego, ale do Korony. Urzędnik *Woński* powiedział, iż od początku granic Międzyrzeckich błota *Bielskiego* gdzie jest drzewo bártne, po lewey stronie, z gruntem wespół, wszystko należy do W. Xięstwa, i gotowi jesteśmy tego dowodzić znakami, które są na drzewie. Potym prowadzili nas Woinianie mimo wieś *Czechostów* drożką zajmując opłotki, i powiedzieli, że ta wieś *Czechostów* osadzona jest przez Pána TENCZYŃSKIEGO od dziewięciu lat, i pokazali trzebieże nowe, oraz do tej wsi połwołczkow *Woińskich* siedmdzieśiat odmierzonych, które był Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ odmierzył Woinianom, a Pan TENCZYŃSKI odiał, i do tej wsi przywłażczył, trzy lata temu. Z tamtąd przyprowadzili nas Woinianie do sadzawki *Fragantowej*, od sadzawki prosto dołem przez ogrody Milanowskie do Bożej Męki, od Bożej Męki drożką do rowu, tu powiedzieli Woinianie iż u tego mieysca zbiera się kopa z W. Xięstwa, i Korony Polskiej. Od tego rowu poprowadzili nas do granic Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO, gdzie spotkał nas Urzędnik Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO MITKO, z ludźmi i z świadkami, i powiedział, iż tu granica Kniazia moiego wsi *Jasieńskiej* zaczęła się z granicą W.X. Dworu *Woińskiego*, czego świadkami i Szlachtą gotow był dowodzić. Urzędnik *Woński* z ludźmi *Woińskimi* na przeciw dowodzili świadectwem ludzi dobrych, starych, wiary godnych, i Szlachty wielu, iż począwszy od granicy Międzyrzeckiej Uroczyszczu *Bielskiego* błota, i przez te wszystkie te hranie, któredy nas prowadzili, po prawey stronie grunt jest Kotónny, a po lewey W. Xięstwa. Stawili zatym ludzi dobrych, pogranicznych, Szlachtę w łeciech podeśzłą, i byli gotowi z tymi świadkami tak o grunt, o barcie, o zagubienie granic, iako iez o rozkopanie kopcow przysiądz.

OBWOD

OBWOD KORONNY.

Miejsca Augusta siódmy dzień w Sobotę. Indykt czwarty.

Stanawszy u pierwszego kopca, gdzie pomienione były trzy kopce od Pánów BRANIECKICH, sam Pan Woiewoda Sandomirski, Pan JAN TENCZYNSKI powiedział, iż tu trzy kopce były, i to jest narożnica: ieden kopiec od *Wojnia*, drugi kopiec od BRANIECKICH, ttzeci kopiec od *Czechostowa* z Kopeińskimi Ziemianami; Jam tę wieś *Czechostow* osadził od dziesięciu lat, a co Pánowie BRANIECCY prowadzili do drogi, która idzie od BRANIECKICH do *Párcowa*, tá droga nie jest granicą W. X. z Koroną, bo drogi nie czynią granic, tylko rzeki, błota, doły, góry i kopce. Ze zaś skarża się ná mnie Woinianic, iakobym ia siedmdzieśiat półwłoczkow miał wziąć, tegom ia nie uczynił, ponieważ osiadły tam wsie Krolewskie Ziemiańskie, które to wsie granicę między kopcami máią, względem których kopcow ia nie mogę żadney krzywdy uczynić Woinianom. Poprowadził nas zá tym Jmć Pan Woiewoda od tych kopcow lasem niby ná ćwierć milę, i powiedział, że po prawey stronie jest grunt Koronny, a po lewey W. Xięstwa Ziemian Kopeińskich; w tym lesie nie pokazał nam Jmć żadnego znaku. Przyprowadził nas potym do kopca, i rzekł, oto jest kopiec narożnica wsi *Czechostowa* Koronney, z Ziemianami W. Xięstwa Kopeińskimi; ná koniec rzekł: otomem ia prowadził iak z Urzędu mego przynależało, daley iuż nie prowadzę.

U tego kopca powiedział Urzędnik *Woiński*, że ten kopiec niedawny jest, bo mu jest tylko sześć lat, iakoż Jmć Pan Woiewoda Sandomirski odpowiedział, że tak jest, iam ten kopiec kazał usypać, szofsty temu rok jest. Z tego miejsca wzięli nas Ziemianie Korony Polskiej MILANOWSCY i KOSTROWSCY niby ná północ, i poprowadzili przez drożkę nie daleko odwyżey pomienionego kopca, i przez półwłokę *Kopeynickich* mimo domow Ziemian *Kopeynickich* W. Xięstwa droga przez błoto, które MILANOWSCY zowią *Milanowskie*, a *Kopeynianie* nazywają *Ratayskie*, niby ná ćwierć

milę. Nad tym błotem pokazali nam kopiec, mieniać iakoby ten kopiec miał bydź rozgraniczający Koronę Polską z Wielkim Xięstwem. Náprzećiw temu odpowiedzieli Ziemianie W. Xięstwa *Kopeynickcy*; to iest kopiec nászey gránicez Woiniánami, ktorych kopcow i hrań ná drzewie iest wściąż nie mało. Jmć Pan Woiewoda Nowogrodzki Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ, i Pan NIKODEM Starosta Mielnicki, zá rozkázem i listem Hospodarskim nas tymi kopcy i hraniami, odgraniczyli od Miasta JK. Mci Hospodarskiego *Wojnia*, ná co pokazali list Hospodara Krola Jmci, w ktorym Jego Krolewska Mć Hospodar pisze, rozkazuiąc Pánu Wojewodzie Nowogrodzkiemu Staroście Brzeskiemu, i Pánu NIKODEMOWI Staroście Mielnickiemu, ázeby Ich Mć pomienionych Ziemian *Kopeńskich* rozgraniczyli ná tych mieyscach od Miasta Jego K. Mci *Wojnia*. Pokazywali téz przy tym i drugi list Urzędowy pomienionych wyżej Pánów, w ktorym się opisuie, iż zá rozkazem Hospodarskim po te mieysca náznaczyli Ich Mć granice tak w kopcach, iako téz w znakach ná drzewach. Ná dowod czego pokazali list Hospodarski Krola Jmci Párgaminowy, z zawieszoną pieczęcią, że Krol Imć raczył im ten sąd, i wyiazd ná owe grunta listem swoim Hospodarskim ná wieczne czasy potwierdzić. Jakoż Pan TENCZYNSKI tamże u kopca stoiąc powiedział: darmo się MILANOWSCY, i KOSTROWSCY wdzierają, mieniać sobie bydź pomieniony kopiec zá granicę między niemi, i Wielkim Xięstwem, nie iest tak, ale to iest kopiec między *Wojnią*, i *Kopeynianami*. Poprowadzili tedy z tąd Ziemianie Koronni, MILANOWSCY, i KOSTROWSCY w bor ná ćwierć milę, mieniać bydź Koronny grunt po prawey stronie, á W. X. po lewey, i pokazali nam ieszcze trzy kopce, ná ktore Urzędnik *Woiński* powiedział, iż to są te kopce, ná ktoreśmy pierwey list Hospodarski i Pánów Wojewody Nowogrodzkiego, i NIKODEMA Starosty Mielnickiego, rozgraniczenia *Kopeynickich* od *Wojnian* pokazali. Potym MILANOWSCY i KOSTROWSCY poprowadzili nas przez dąbrowę i bor

i bor niby ná dwie mile, żadnego nam znaku nie pokazując, i przy-
 prowadzili do wioski *Rudna* Wońskiej W. Xięstwa, przecz którą więc
 poprowadzili nas ná wschod słońca do błota nazwanego *Rudna*; tam
 stanawszy pośrzod tego błota, powiedzieli, iż tu jest gránica Knia-
 zia WASILA POLUBINSKIEGO, i że po lewey stronie jest grunt
 Wielkiego Xięstwa, á po prawey Koronny.

Urzędnik Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO MITKO stana-
 wszy po śrzod pomienionego błota, powiedział: prawda że tu po-
 śrzod tego błota jest granica Kniazia meiego z *Woyniem*, ale nie z
 Koroną, *Milanowska* zaś daley, iakoż i kopce są z *Woyniem* po-
 śrzod tego błota, i gotow był dowieść tego świadkami, ludźmi
 dobremi, Szlachtą. Tam przytomny Urzędnik *Woński* SUMA
 rzekł: iam tego gotow dowodzić świadkami, ludźmi dobremi, że
 to nie jest gránica *Milanowska*, ani *Kostrowska*, ale szczegulnie *Woń-
 ska* z *Jabłońską* Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO, ná co sta-
 wił ludzi dobrych, Szlachtę i mężow, dwadzieścia ludzi. Przez
 śrzodek tego błota poprowadzili *Milanowscy* i *Kostrowscy* wespół z
 Urzędnikiem Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO, gdzie *Milano-
 wscy* i *Kostrowscy* mienili bydz tu granicę z Kniaziem WASELEM
 POLUBINSKIM, Urzędnik zaś Kniazia WASILA POLUBINSKIE-
 GO mienił bydz ná tym mieyscu granicę z *Woyniem*. Szli zá
 tym pomienionym błotem ná półtory wiersty, aż do Rudeń-
 skiego mostu. Do drogi, która prowadzi od *Rudeńca* do *Kostrowa*.
 Tu powiedział Urzędnik Kniazia POLUBINSKIEGO: tu jest po
 obu stronach, po prawey i po lewey grunt Kniazia mego, á Ko-
 ronnego gruntu i piędzi tu nie ma, i przyprowadził lasem do
 grobli, mówiąc że ta grobla jest ná rzece *Jasieńce*, ta zaś *Jasień-
 ka* idzie błotem, i dzieli Koronę od Wielkiego Xięstwa, á tak
 iuż od tych mieysc poczyna się grunt W. Xięstwa, Kniazia mego
 po lewey stronie, á Koronny po prawey. Od pomienioney grobli
Milanowscy i *Kostrowscy* udali się w lewo błotem, mieniać bydz
 swoją granicę, Urzędnik zaś Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO

poprowadził w prawo błotem, mieniać bydź swoją granicę, i prowadząc nas Urzędnik Kniazia WASILA pod drzewo wielkie, pokazywał nam hranie, zarośle dawne w olchach, i dębach na wielu miejscach, potym prowadził nas błotem, mieniać iakoby tam miała bydź *Jasienka* rzeczka. MILANOWSCY i KOSTROWSCY prowadzili nas także błotem niedaleko od nich miejscami na półwiersty, miejscami na strzelenie. Zeszli się za tym na jedno miejsce, gdzie było głębsze błoto, tuż z obu stron tak z W. Xięstwa Urzęduik Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO, iako też MILANOWCY i KOSTROWSCY twierdzili bydź prawdziwą, dawną, i spokojną od dawnych czasów granicę. Poprowadzili potym daley tym błotem koło rzeczki *Jasienki* do wielkiej drogi, która idzie z Brześcia do *Parcowa*, i w poprzek tej drogi rzeką *Jasienką* do rzeki *Przewłoki*, która idzie pod *Parcow*, a od rzeki *Przewłoki* w wierzch, którą to rzekę *Przewłokę* inszym nazwiskiem zowią *Piwoneię*, tąż rzeką *Piwoneię* do *Przewłockich* Ziemian, od *Przewłockich* Ziemian, do *Chmielowskich* Ziemian W. Xięstwa i Koronnych, potym tąż rzeką do stawu, który zaiął Pan JAN TENCZYNSKI mieniać bydź po lewey stronie wszystko należące do W. Xięstwa, a po prawey od *Parcowa* do Korony.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Indykt czwarty Miesiąca Augusta osmy dzień.

U Pomienionego stawu powiedział Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ, iż ten staw jest wydzielony za szkody Wielkiego Xięstwa. Pan JAN TENCZYNSKI rzekł: Król Jmć kazał mi ten staw zaiąć. Podstarości Brzeski zaniósł manifeſt u tego stawu, iż ze wsi nowo osadzonych z *Huhnina* i *Bundarewski* które Pan TENCZYNSKI osadził przechodząc ciż *Wolanie* z pomienionych wsi, Ostrowek na tej stronie w wielkim Xięstwie rozrabiaią, i szkodę wielką czynią. Pan TENCZYNSKI na to rzekł: iuż ja nie każę tam czynić wstępów, niech to do W. Xięstwa należy. Jadąc daley w wierzch pomienioney rzeczki stroną Korony Polskiej na pół wiersty powiedział

wiedział Podstarości Brzeski z ludźmi Hospodarskiemi *Kodeńskimi*, i *Rusiłowskiemi* Kniazia JANA POLUBINSKIEGO, to jest błoto, które się ciągnie od rzeczki *Piwonej*, po nad tym błotem w wierzchu lasu *Bondarewskiego*, po prawey stronie grunt Koronny, a Ostrow W. X. *Kodeński* i *Rusiłowski* po lewey. Prowadzili tedy nas tym błotem *Kodeńczanie* niby poł wiersty do błota, które nazywają *Huhnin*, nad którym stoi wieś przez i ana *TENCZYNSKIEGO* osadzona od dziesięciu lat. Nad tym błotem załanowiwszy się powiedzieli, że po te błoto jest hrań nąsza z *Parcowem*. Potym poprowadzili prosto ku pomienioney rzece *Piwonej*, mówiąc, że po prawey stronie jest grunt Koronny Powiatu. *Chelmskiego* *Zimian* *SOSNOWSKICH*, a po lewey aż do rzeki *Piwonej* W. Xięstwa. Od tego błota aż do rzeki *Piwonej* pokazywali nam hranie dawne, zarosłe stare w sosnach wielkich dwudziestu i sześć, a o inszych wielu mówili, iż są wycięte i wykorzenione. Od tych hran idzie prosto granica nąsza przez rzekę *Piwoneję*, wespół z granicą *Chelmską*, *Wielkie* *Xięstwo* po lewey stronie, a *Korona* po prawey. Pan *JAN TENCZYNSKI* powiedział, iż ja mam za granicę między *Koroną* i *Wielkim* *Xięstwem* pomieniona rzekę *Piwoneję*, to zaś chłopci zabrali sobie od dawnego czasu wstępami swemi, i tego ja nie mam za granicę; oprócz tego *Krol* mi też *Jmć* rozkazał tego bronić, zączym rozkażę tych chłopow wieszac, i wszystkie te hranie każę wyrąbać.

Tu początek granic W. Xięstwa z *Koroną* *Polską* opisując, gdzie na iak wiele mil, *BRANIECCY* z *Korony* poczęli prowadzić od stawu *Plebana* *Woińskiego* W. Xięstwa wzdłuż na milę, sam zaś Pan *Wojewoda* *Sendomirski* Pan *JAN TENCZYNSKI* prowadził na ćwierć milę. *MILANOWSCY* z *Korony* prowadzili do *Kniazia* *WASILA* *POLUBINSKIEGO* granicy na trzy mile, przeciw którym to *MILANOWSKIM* sam Pan *TENCZYNSKI* powiedział, iż oni źle prowadzą, i nadaremnie się w to wdzierają. Cóż *MILANOWSCY* granicą *Kniazia* *WASILA* *POLUBINSKIEGO* prowadzili na półtory wiersty. Urzędnik zaś *Woiński* z W. Xięstwa prowadził

wadził od granicy Międzyrzeckiey Páná JANA HORNOSTAIA ná pięć mil do granicy Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO. Tey wšyſtkiey różnice między Koroną i W. Xięstwem w tych mieyſcach gdzie indziey ieſt ná poł milę, á gdzie indziey ná milę, mieyſcami zaś ná wierſtę, á mieyſcami ná ſtżelenie z łuku. A Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO ledwie nie wšyſtka ſpokoy-na granica, i mało ieſt różnice ná błocie ná półtory wierſty i ta bardzo wąska; od wielkiey drogi iak Kniazia WASILA granica idzie, takżę wšyſtko ſpokoyne aż do *Przewłockich* Ziemian, niby ná milę, á od *Przewłockich* Ziemian do Ziemian *Chmielewskich* ná milę, i to takżę ſpokoyne; CHMIELOWSCY z *Kodeńczanami* ludźmi Hoſpodarskimi W. Xięstwa milę ſpokoynego máią gruntu aż do błota *Hubnin*. Tu Pan TENCZYNSKI zaiął ſław ná brzegiem W. Xięstwa ná rzece *Piwnei*, co też ſam Pan TENCZYNSKI ze-
znaie, to tylko przydaiąc że Krol Jmć mnie rozkazał. Ná tym mieyſcu Pan TENCZYNSKI odciął nie daleko od tego ſławu od *Kodeńczanow* Brzeſkiego Powiatu, ludźi Krola Jmci W. Xięstwa *Oſtrow* ná poł milę w zdłuż i w poprzek.

OBWOD KORONNY.

Indykt Czwarty, Mieſiáca Auguſta, dziewięty dzień w Poniedziałek.

TU ſię zaczyna od *Parcowskiego* Powiatu, Powiat *Chelmski* z *Brzeſkim* od błota *Hubnin* trochę poſzedłszy niby ná ſtrze-
lenie do czapki błotem. Tu ſię zaczęły przez bor aż do rzeki *Piwnei* hranie *Chelmskie* po prawey ſtronie, á *Wielkie Xięstwo* po lewey proſto przez rzekę *Piwneię* w doł nazwany *Mościſzcze*, tym dołem *Mościſzczem* do olchowego bagna, od olcho-
wego bagna do *Kropiwki*, od *Kropiwki* do *Skołoty* rzeki w niz, od *Skołoty* rzeki do *Turni* do połowy laſa, od *Turni* do *ANDRZE-
IEWSKICH* granic Korony Polskiey, do *Krzyża*, to ieſt do wšy-
ſtkich *SOSNOWSKICH* granic ná półtory milę; te granice *So-
SNOWSKIE* Koronne wyżey ſą opiſane, á *Kodeńczanie* ludzie
W. Xię-

W. Xięstwa, spokojnie po obu stronach grunt trzymają. U tego Krzyża Panowie Sosnowscy powiedzieli, iż poty jest grunt nasz, po prawey stronie ANDRZEJEWSKICH Koronny, Chełmskiego Powiatu, a polewey Kodeński W. X. Od krzyża mówili iednostaynie, tak z Korony Polskiej ANDRZEJEWSCY, iako też z Kodnia, i z Jzopolczan, że od tego Krzyża od granicy Sosnowskich, nasza granica jest spokojna, do wierzchu Zadowa, iakoby na pół milę, i powiedzieli, iż znaki nasze z obu stron na tych miejscach są na drzewie zarąbane.

O B W O D W. X I E S T W A.

Indykt Czwarty. Miesiąca Augusta dwunasty dzień we Czwartek.

Poddani W. X. L. Powiatu Brzeskiego, Ludzie Hospodarscy Kodeńscy imieniem Kul, Omelan, i Naum, zinszeni przeciwniki swemi, tak iako w Poniedziałek przyprowadzili do ostatniey ściany granic swoich wierzchu Zadowa, które maia z dobrami Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Włodawę, a z drugiey strony z Ziemianami Powiatu Chełmskiego Koronnemi ANDRZEJEW-
SKIEMI, aże przez niedbalstwo, niepilność, i niestawienie się za dosłaniem nawet Panow wyjazdowych Koronnych, którzy z nami iędzą, tych ANDRZEJEWSKICH od Poniedziałku trzy dni aż do Czwartku czekaliśmy, protestujemy się i oświadczamy, iż drugi raz uwodzą Panow wyjazdowych obojga Państw; ciż tedy pomienieni ludzie Kodeńscy pokazali tu granice które są z dobrami Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego. Poczyna się zaś granica Xiążęcia Imci Starosty Włodzimierskiego FEDORA ANDRZEJOWICZA SANGUSZKOWICZA Włodawska od wierzchu Zadowa, na ktorey to ścianie i na początku granic, Urzędnik Xiążęcia Włodzimierskiego spotkał nas na pierwszey ścianie z świadkami. Szlachtą, ludźmi uczciwemi opowiedając, iż to jest granica Xiążęcia mego, i tu się poczyna granica poddanych W. X. Powiatu Brzeskiego z Kodeńskiem, która idzie iadąc od Par-

L

cowa

cowa polewey stronie wierzchu *Zadowa*, a po prawey stronie Chelmski Powiat Ziemian Koronnych Panow ANDRZEIWSKICH, od wierzchu *Zadowa* błotem *Prybarazem* do *Kołodezia*, ktore jest podle gościńca Brzeskiego, ktory idzie z Korony do W. X. Od tego *Kołodezia* ponad rzeczką *Skorodnicą*, ktora idzie lasem do brodu *Ulianowa*, ponad tą rzeką *Skorodnicą* do *Lipicz*. Tuna tym brodzie *Ulianowie* przyiechali do nas Panowie ANDRZEIWSCY niby już na końcu granic swoich mówiąc, iż nam Koronnego gruntu odciął do W. X. L. Krol ALEXANDER, i chcieli byli to mieć po nas, ażebyśmy się jeszcze trzeci raz dla nich wrocili; My zaś, ktorzy dla ich niedbalsstwa musieliśmy się bawić cztery dni, nie sądziliśmy za rzecz słuszną więcej czasu trawić; od brodu *Ulianowa* do lip, po ktore rzeka *Skorodnica* dzieli, przychodzi granica Koronna Panow STANSKICH, Ziemi Chelmskiej, i rozciąga się ponad rzeką *Skorodnicą* aż do mostu, ktory idzie z *Suchawy* do *Kołaczow*, od mostu ponad tą rzeką *Skorodnicą* aż do rzeki *Włodawy*. Ta rzeka (mowili) na poł dzieli dobra Xiążenia Starosty Włodzimierskiego z Panami HANSKIEMI. Jadąc ponad brzegiem rzeki *Włodawy* w niz ku moście po prawey stronie *Włodawy* powiedzieli, iż jest grunt Koronny, a po lewey W. Xięstwa. U tego mostu przytomny Urzędnik Xiążenia Włodzimierskiego stawil świadkow szlachtę, ludzi starych różnych Panow, chcąc, i będąc gotowym dowodzić granic Xiążenia swego. Panowie zaś ANDRZEIWSCY iako do nas do brodu nadiechali, tak iadąc oraz z nami aż do mostu powiedzieli, iż po lewey stronie wżysstek grunt jest nasz, tylko że Xiąże Starosta Włodzimierski nam go zabrał. Na to Urzędnik Xiążenia Starosty Włodzimierskiego odpowiedział, iż ten grunt nigdy nie był ANDRZEIWSKICH, ani oni w possessyi iego nigdy nie mieli. Od mostu ponad tą samą rzeką *Skorodnicą* do rzeki *Włodawy*; ponad brzegiem tej rzeki *Włodawy* ciągnie się granica Xiążenia Starosty Włodzimierskiego z Panami HANSKIEMI

SKIEMI

SKIEMI na poł w niz rzeki, po prawey stronie Koronna, a polewey W. X. Nad tą rzeką granica idzie ná milę aż do rzeki *Lutoi*, która wpada w rzekę *Włodawę*; mówili tedy iż tu ściana Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego z Panami HANSKIEMI po tę rzekę *Lutoię*, a na drugiey stronie teyże rzeki *Lutoi* poczyna się granica Pani KRUPSKIEY z granicą Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego ponad brzegiem pomienioney rzeki *Włodawy*, gdzie wpada *Lutoia* w *Włodawę*, i tak ta *Włodawa* czyni granicę Pani KRUPSKIEY z Xiążęciem Starostą Włodzimirskim aż do pomienionego mostu, przez który idzie droga z Xięstwa do Korony.

OBWOD W. XIESTWA.

w Piątek Miesiąca Augusta, trzynasty dzień. Indykt czwarty.

WYiechaliśmy z *Włodawy* do mostu, który jest nad rzeką *Włodawę*; tam powiedział Podstarości Chełmski Pána TARY Stánisław Zubrzycki, iż ten most Chełmianie do połowy rzeki naprawuią z ludźmi Powiatu Brzeskiego. Urzędnik Włodawski Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Bártłomiej Mincowski rzekł: Mci Panowie oznaymuie Waszmciom, że Xiążęcia mego Ociec Niebošczyk uczynił granicę z Panem Krupskim Niebošczykiem, i kopce między sobą usypali, i prawem się opisali pod winami, ieżeliby która strona dotrzymać nie chciała; przeto rozkazał mi Xiążę moy oznaymić to Wmć Panom, iż pomienioney ugody swoiey nie odstępuie; ieżeliby zaś Pani KRUPSKA dotrzymać nie chciała, tedy Xiążę moy wraca się do starey granicy swoiey, od rzeki *Lutoi* aż za *Orchow*, za dwie mile po błoto *Bahon*. Na to Urzędnik Pani KRUPSKIEY odpowiedział: dział Panow moich trwa i do tych czas, ale ja o granicy informacyi od Panow moich nie mam, ani się w to wdaię; Przeto opuściwszy majątność Pani KRUPSKIEY iechaliśmy od pagorkow, gdzie się zaczyna pięta Panow UCHANSKICH z Xią-

żęciem Starostą Włodzimierskim, z dobrami Xiążęcemi Włodawskimi, błotem *Junica*, i ztego błota idzie rzeczka *Junica*, a drugą rzeczka do *Sniatenki*, od ktorej to rzeczki *Sniatenki* idzie granica lasem wielkim, przez który idą kopce i hranie na drzewach. Z wielkiego lasu idzie granica przez bor bagnem, na którym ciągnie się granica znaczna przez zarábane na drzewach znaki, i przez kopce sypane na ziemi, aż do lasu i rzeki *Radoboszczy*, dokąd już się schodzi granica Kniazia HOŁOWNINA. Tam przytomny Urzędnik Pánów UCHANSKICH imieniem Floryan Zelech z ludźmi swych Pánów opowiedziawszy, iako się poczęła granica od pagorkow, od Pánów KRUPSKICH sciany, aż do tego mieysca do rzeki i lasu *Radoboszcza* rzekł: tę mają Pánowie moi UCHANSKY z Xiążęciem Starostą Włodzimierskim, z dobrami Jmci Włodawę, spokojna po te mieysca granicę. Tamże Urzędnik Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego powiedział, iż pory jest granica Xiążęcia mego Dobr Jmci Włodawy, od wierzchu *Zadowa*; tam gdzie pomieniony Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Urzędnik pokazał swoją granicę z Kodeńskimi do lip, do sciany Pánów HANSKICH niby na dwie mile, od lip do Włodawy rzeki także niby na dwie mile, od Włodawy, w którą wpada *Lutoja* do mostu, który jest na rzece Włodawie, i przez który idzie droga z W. Xięstwa do Korony, a tego jest na trzy mile; od mostu do pagorkow niby na milę, a od pagorkow do rzeki *Radoboszczy*, do granicy Kniazia HOŁOWNINA dwie mile. Wszystkiey tedy Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Włodawskiej granicy od Korony jest na mil dziesięć.

Tegoż dnia w Piątek; na tymże mieyscu wedle rzeki *Radoboszczy*, to jest u granicy Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego spotkał nas Urzędnik Kniazia FEDORA HOŁOWNINA z Dobr Jego *Różanki* imieniem BOHUSZ CZESZYNSKI, i pokazał nam granicę Dobr Xiążęcia swego mówiąc, iż się tu zaczyna granica Xiążęcia mego Rożańska, na co podał nam opisanie, w którym się wyraża granica z Pánami UCHANSKIEMI po nád rzeką *Radoboszczą*,
ponad

ponad którą przez błoto, dzieląc te błoto na połowę, po lewey stronie jest grunt W. Xięstwa, a po prawey Koronny, od tego błota wierzchem *Lub'i* lasu, w wierzch bagna, od bagna do boru. Tu Urzędnik Panow UCHANSKICH FLORYAN ZEŁECH rzekł, iż polity jest granica Panow moich, i po te miejsce ludzie Panow moich wiodą granicę, dalej ia się nie podejmuję prowadzić ludzi Pánow moich, jeżeli zaś tego będzie potrzeba, na ten czas Pánowie moi pokażą granicę. Urzędnik Kniazia HOLOWNINA powiedział, iż ia prowadzę granicą dawną Kniazia moiego naprzód ku pomienionemu lasowi, z tamtąd zaś przez błoto *Sołomeny brady*, a od *Szłimeny* przez rzekę *Dub ekę* na błoto, od błota lasem *Derewieckim*, od lasu *Derewieckiego* do *Serbejowej* iamy, od iamy *Serbej wey* do gościńca *Luckiego*; tamtędy iadąc pokazywał znaki z obu stron na drzewach dawne i głębokie, i rzekł, iż tych znakow jest więcej. Urzędnik zaś Pánow UCHANSKICH na to odpowiedział: ia granic nie wiem, ale o tym wiem, że to jest grunt Pánow moich, i czasu potrzeby się pokaże. Tey wszystkiey granice Kniazia HOLOWNINA z Pánami UCHANSKIEMI jest iakby na dwie mile.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Indykt czwarty. Miesiąca Augusta czternaśty dzień w Sobotę.

Pod *Berehowiczami* na gościńcu *Luckim* stánawszy Pan JAN UCHROWIECKI z Starostwa Lubomskiego powiedział, iż moja granica jest do granicy W. Xięstwa przyległa, ale trzeba ludzi z Starostwa Lubomskiego, z *Szacka*, z *Switasza*, *Zaszlimia* z Wielkiego Xięstwa, bez których ia nic czynić nie mogę, ci zaś ludzie Lubomscy nie stánęli, ponieważ Starosta Lubomski został na usługę Krola Jmci, a Podstarości tylko jest FOR. Tu Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ imieniem ludzi W. Xięstwa Powiatu Brzeskiego Olszowskich powiedział, ia Wasz Mciow poprowadzę granicą, która idzie między Wielkim Xięstwem i *Lubomlą*, i przyprowadziwszy do brzozowego brodu rzekł, iż to jest granica Wielkiego Xię-

go Xięstwa z Powiatem Lubomskim z Pánami UCHROWIECKIEMI, która zaczyna się pośrzód tego błota, od granicy Kniazia HOLOWNINA od wsi Jego *Dubka*, i że ponad tym brzozowym brodem do Uroczyszcz trosekowych mchow po prawey stronie iest grunt Lubomski, po lewey W. X. Od tych trosekowych mchow do błota *Zielenca*, które dzieli *Lubomlę* od W. X. Od błota zaś do Uroczyszcz *Utowki* borem aż do kamiennego Krzyża, po prawey stronie grunt Lubomski, po lewey W. X. Od kamiennego Krzyża do lasow nie daleko od josiienia, od lasow do *Zakolnik*, od *Zakolnik* do błota *Nebymechow*, które iest wedle jeziora *Orzechowa*. Po tych Uroczyszczach pokazywali znaki graniczne, dawne, i nowe na wielu drzewach, po obu stronach zarabane i zarosłe, mówiąc iakoby inšie hránie miały bydź wyrabane i zniešione. Podstarości Brzeski gotow był tego dowodami dowiešć, iż to iest starodawna granica wsi W. Xięstwa z Lubomlą, i stawil świadkow, ludzi zacnych, Szlachtę. Tych znakow granicznych, na pomienionych mieyscach iest wzdłuż niby na dwie mile. Pan UCHROWIECKI rzekł zátym: które znaki pokazuią z W. Xięstwa, ia tych znakow nie mam za znaki, bo nie są sprawiedliwe, i śrzodkiem moiego gruntu idą.

O B W O D K O R O N N Y.

Miešiąca Augusta szesnasty dzień w Poniedziałek.

STanawšzy na drodze, która idzie z Brzešcia do Lucka Podstarości Lubomski PAWEŁ CZORNOSTOWSKI z ludźmi Powiatu Lubomskiego powiedzial, iż to iest Uroczyszcz *Kobyłka*, tu po lewey stronie iest grunt W. Xięstwa, a po prawey Lubomski; która to granica idzie od pomienioney *Kobyłki* do jeziora *Oltuskiego*, od jeziora zaś *Oltuskiego* do jeziora *Orzechowa*. Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Powiatu Brzeskiego powiedzial, iż po obu stronach iest grunt W. X. który w spokoyney z wiekow zostaie possessyi. Poprowadzil nas zátym Podstarości Lubomski PAWEŁ do Chańskich błot ostrowami i dąbrowami niby na milę, niepokazuiąc zadnych znakow, potym pokazal nam

znaki

znaki z obu stron na drzewach zacięte, niby na półtorej milę. Potym przyprowadzili nas Podstarości Lubomski z PP. UCHANSKIEMI do sosny, którą mienili być ostatnią z znaków, mówiąc, że po prawey stronie jest grunt Lubomski, po lewey zaś W. Xięstwa. Ta sosna stoi pod lasem na drodze, która idzie od *Radosza* do *Oltusza* między wsiami Wielkiego Xięstwa. Powiedzieli oraz tamże, iż na pomienionej sosnie były znaki graniczne, ale je wyrąbali Oltuscy ludzie Wielkiego Xięstwa. Na to odpowiedział Podstarości Brzeski Pan JAN JACYNICZ z ludźmi wspomnianych wsi: po wszystkich tych hraniach na drzewach zarąbanych, któremi prowadzili Podstarości Lubomski z Panami UCHANSKIEMI, i z ludźmi Lubomskimi, Switałczyńskimi i Polemchańskimi to jest granica ludzi Powiatu Brzeskiego, wsi Oltuskiej i Radeskiej nazwana z dawnych czasów *Chrypska*, którą to *Chrypszczyznę* Oltuszanie od dawnych wieków trzymają; ta zaś granica jest położona od Pana SENKA OLIZAROWICZA Starosty Brzeskiego, który za rozkazem W. Xiążęcia Jmci ALEXANDRA sądził, i znaki graniczne tu pokładł, na co też Podstarości Brzeski List sądowy Pana SENKA OLIZAROWICZA pokazywał, w którym się opisuie, że Pan SENKO OLIZAROWICZ sądził, i te tam hranie między temi wsiami naznaczył, które to hranie idą nieprzełajac między innemi wielą wsiami Brzeskimi, dzieląc więcej iak na pięć mil, aż do wsi Xiążęcia Biskupa Jmci Luckiego *Zamoszan*, i prosił nas ażebyśmy poiechali widzieć te hrane do wsi Xiążęcia Jmci Biskupa *Zamoszan*, niby na trzy mile, chcąc nam je pokazać. Potym pokazał drugi list Namieśnika Brzeskiego Pana STANISŁAWA MICHAŁOWICZA, w którym się opisuie potwierdzenie pomienionego sądu, i granic Pana SENKI OLIZAROWICZA. Na to powiedział Podstarości Lubomski z Panami UCHANSKIEMI, iż to jest granica, która dzieli wielkie Xięstwo od Lubomla, i że był chłop Chryp nasz poddany, który miał grunt tak w Lubomskim, iako i w Wielkim Xięstwie; iakoż mam ja na Chrypowszczyźnie wieś

moję

moię *Wolę*, i ta wieś nazywa się *Chrypską Wolą*, my zaś iakośmy pierwey powiedzieli, że pomienione hranie nasze idą aż do ieżiora Oltuskiego, tak iesteśmy gotowi znaki pokazać w sośnie, w którą włożona była od dawnieyszych czasow motyka. Od owey sośny prowadzili na cwierć milę tą wśzystką granicą z początku iakby nakolo, na tey zaś cwierci mili nie pokazali żadnych znakow, aż przyprowadzili nas do pnia ogorzałego, w którym powiadali, że od Przodkow ich z dawnych czasow miała bydź włożona w ow pień motyka, i w nim zarosła; ale ludzie Oltuscy W. X. dowiedziawfzy się o tym, pomienioną motykę z sośną spalili. Jakoż pokazali nam ow pień, w którym powiedzieli, że znaki ich są zagubione, ale my żadnych znakow w onym pniu nie widzieli. Prowadzili zatym nas do ieżiora Oltuskiego, ktore to ieżioro iest pod wsią *Otusowem* W. X. niby na poł milę, nie pokazuiąc żadnych znakow, i powiedzieli, iż podle tego ieżiora Oltuskiego, ktore iest pod *Otusowem*, granica nasza ciągnie się aż do rzeki, ktora idzie z ieżiora Orzechowskiego do ieżiora Oltuskiego, i pokazali w rogu tego ieżiora Orzechowskiego dwie tonie należące do Lubomla. Z tamąd prosto do mlynu Orzechowskiego niby na milę, mowiąc, że pomieniony młyn teraz trzymaia do W. X. do wsi *Orzechowa*, ale ten młyn stoi na gruncie Lubomskim.

O B W O D W. X I E S T W A.

Podstarości Brzeski powiedział: ktorędy prowadzili Podstarości Lubomski i Panowie *UCHANSKY*, to iest po obu stronach grunt W. X. a co do pomienionych ieżior W. X. areduia ię każdej zimy, i pieniądze do skarbu Hospodarskiego oddaia, tych zaś dwoch toni na ieżierze Orzechowskim nigdy iako żywo z Korony nie ciagneli, ani żadnego wstępu do tego ieżiora nie miewali. Ze zaś rzekę między wyżey wspomnionemi ieżiorami mienia sobie bydź za granicę, tey tam rzeki nigdy nie było, i teraz nie masz; iakoż się to pokazało że iey nie masz, bośmy tam

tam dojeżdżali. Poprowadził nas zatym Podstarości Brzeski od Uroczyścza *Nebymechow* niby na ćwierć mile, i rzekł, iż tu po prawey stronie Koronny grunt, Panow UCHROWIECKICH, aż do rzeki *Pereweski*, a po lewey W. X. tam zeznali Lubomscy ludzie Szatożanie, iż to jest ściana Panow UCHROWECKICH z nami Szatożanami. Z tąd poprowadził nas Podstarości Brzeski. do rzeki *Pereweski*, nie pokazuiąc żadnych znakow niby na pół mile gółym błotem, i powiedział, iż tąż rzeką *Pereweską* w wierzch iakby na pół mile, dzieląc Wielkie Xięstwo od Lubomla, po prawey stronie jest grunt Lubomski, a po lewey W. X. aż do Uroczyścza *Pereweska*. Tego Obwodu, ktorędy Podstarości Brzeski prowadził od brzozowego brodu do Uroczyścza *Pereweska*, jest niby na trzy mile. Drugiego zaś Obwodu, ktorędy z Korony prowadzili od *Kobyłki* do młynu w zdłuż, niby na półpięty mile; a różnice między brzozowym brodem, i między *Kobyłką* aż po młyn w łez, jest od początku niby na pół mile, we łezodku na milę, blisko potym poczęła się łchodzić, a na końcu iey było niby na ćwierć milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Indykt czwarty Miesiaca Augusta siedmnaſty dzień we Wtorek.

PRzyprowadził nas Podstarości Brzeski Jan JACYNICZ z ludźmi Orzechowskiemi, i powiedział, iż to jest Uroczyścze *Pereweskie*. Po prawey tedy stronie za rzeką *Perewoską* jest grunt Lubomski, po lewey zaś W. X. Tu pokazał na dębie znak na obu stronach zarąbany. Podstarości Lubomski PAWEŁ powiedział: Co ty mienisz bydz granicą pomienioną rzekę *Perewoską* i Uroczyścze *Pereweskie*, to jest po obu stronach tey rzeki grunt Lubomski, a gdzie ſtoimy to jest *Szacki Oſtrow*, na tey zaś stronie rzeki, jest grunt ludzi Oſtrowieckich Panow UCHANSKICH, i my tych hrab nie przyimuiemy za granice. Prowadził nas za tym Podstarości Brzeski niby na trzy ſtrzelenia z łuku, i pokazał ſoſnę

M

w ktorey

w ktorey znaki na obuch stronach były zarabane, i rzekł, iż tu przychodzi wspomniona rzeka *Pereweska* z Lubomskiego Powiatu, i że tam po obu stronach rzeki grunt Lubomski; W. zaś X. z Lubomlą idzie granica pośrzod tego błota, na mil dwanaście. Z tamtąd poprowadził nas błotem niby na ćwierć mile albo też bliżey mianuiąc granicę po śródku błota, i przyprowadził nas do Ostrowka, w którym powiedział że iest kopiec starodawny, tego kopca znaku mało iest; potym prosto tym błotem prowadził nas niby na cztery strzelenia do drugiego Ostrowka, w którym pokazał nam znak na dębie na obie strony zarabany, i drugi dębowy pień wyrabany, w którym mienił że był także znak graniczny. Od tego Ostrowka prosto, poprowadził nas do trzeciego Ostrowka niby na dużą wiersnę, między temi Ostrowami, na przeciw jeziora *Myszon* pokazał nam dwa kopce, w tym zaś trzecim Ostrowiu pokazano nam dwa znaki na sosnach zarabane po obu stronach. Tym błotem prosto prowadzili iakby ielżcze na dwie wiersny, i pokazali pośrzod błota kopiec wielki chrostem obrosły, i drzewo brzozę która na nim wyrosła. Od tego kopca prowadzili prosto błotem do lasu *Unecza* Ostrowa, niby na wiersnę, i pokazali na dwu sosnach znaki zarabane; od lasu *Unecza* błotem do hruda *Pobiikonja* niby na półtory wiersny; od pomienionego hruda *Pobiikonja* prowadzili lasem i błotem, na którym błocie, powiedział, iż rzeka *Or* ustała, pokazuiąc znaki swoje niby na dobrą milę, a od tej mile pokazali nam znakow dwadzieścia i dwa na sosnach zarabanych po obu stronach, mieniąc że po prawey stronie iest grunt Lubomski, a po lewey W. X. Przyprowadził nas zatym na miejsce *Babie*. Na to powiedział Podstarości Lubomski z Ciwunem i z ludźmi wsi *Szacka*, iż któredy ty prowadziłeś temi to błotami, i pokazywałeś znaki, i kopce, my tych znakow i kopcow nie mamy za słuszne, bo to iest po obu stronach któredyś ty wiodł grunt Lubomski; á niech nam pokażą albo wymienia tych, którzyby mieli te kopce sypać, i ograniczać, ponieważ

ponieważ tego nigdy nie bywało, i zawsześmy to spokojnie trzymali. U tego mieysca *Babiego* powiedział Podstarości Brzeski, iż się tu kończy granica Lubomska, a zaczyna się Powiat Rateński, Granica wsi Orzechowskiej W. X. z granicą Rateńskiej wsi *Zaleskie* u mieysca *Babiego* od tąd poszła brzegiem Uroczyźcza *Pehobo* Ostrowa, od *Pehobo* do Uroczyźcza *Ureki*, od *Ureki* do błota *Ora* pośrzod mostu, która to rzeka *Or* idzie tym błotem, i mieyscami niknie, a mieyscami się pokazuje. Od tych rzek granica zaczyna się Chotestawka do półmostu *Korołewa*, pośrzod błota; Tu powiedział Podstarości Brzeski Jan JACYNICZ iakom zaczął pierwicy od *Perewesza*, i prowadziłem aż do tych czas błotami, i wzwyż pomienionemi Uroczyźzczami, po prawey stronie jest grunt Lubomski, a po lewey W. X. Podstarości Rateński Pan WOYCIECH SWIECICKI rzekł: któredy pokazywał Pan Podstarości Brzeski po nad rzeką *Or* śródkiem błota, i pomienionemi Uroczyźzczami, to jest grunt Rateński, a któredy ja poprowadzę jutro, tedy wszystko po prawey stronie grunt będzie Rateński, a po lewey W. X.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia Miesiąca Augusta, siedmiasty dzień we Wtorek.

Podstarości Lubomski PAWEŁ, z ludźmi Szackimi poprowadził nas od młynu Orzechowskiego, który jest pod wsią W. X. *Orzechowem* opowiadając granicę między Lubomlą i Wielkim Xięstwem, i prowadził nas przez pola, błota, dąbrowy, pośrzod gumien Orzechowskich na duże pułtory mile, ale żadnych znakow na tych mieyscach nie pokazał, i przyprowadził do błota *Or*, które błoto Podstarości Brzeski z ludźmi W. X. Orzechowskimi mieni być granicą z Lubomlą. Powiedział tedy Podstarości Lubomski, iż po te mieysca jest grunt Szacki Powiatu Lubomskiego, a tu się już zaczyna granica Rateńska. Tegoż Obwodu Koronnego, zacząwszy od młynu do gory *Pleszywey*, jest ni-

by na półtory mile; á ktorędy Podstarości Btzeski prowadził poczawszy od *Perewesia* do mieysca *Babiego* nibi na półtrzeci, albo ná trzy mile, różnice zaś od stawu do *Perewesia* niby ná milę, i tyleż we śródku, kończy zas przy Uroczyszczu nazwanemu błoto *Or*, na ktore się zeszli, mieyscami ná półmilę á mieyscami ná ćwierć milę.

OBWOD KORONNY.

Indykt czwarty Miesiąca Augusta dziewiętnasty dzień we Czwartek.

PAN WOYCIECH SWIECICKI Podstarości Rateński z ludźmi Krola Jmci Rateńskimi, Zaleskimi, przyprowadził nas do gory ktorą mienił bydz gora *Pleszywą*, i rzekł, iż tu do tey gory trzy granice zchodzą się, pierwsza Lubomska ze wsią *Zsackiem*, druga Rateńska, á trzecia Brzeska W. X. Mowił potym że ia ztąd chcę prowadzić, pokazuiąc granicę *Ratna* z Wielkim Xięstwem. Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Orzechowskiemi powiedział, iż ta gora iest w Wielkim Xięstwie Litewskim, iakoż widziecie *Walzmć PP.* iż Czertezy na tey gorze są nasze, granica zaś *Ratna* z Wielkim Xięstwem, iakom powiedział trzeci temu dzień, idzie pośrzod tamtego błota na dwanaście mil, dzieląc *Katno* od W. X. Jakoż granice *WalzMCm* ná owym błocie pokazywałem, bo *Ratno* i *Lubomla* należały do W. X. ale odebrano ie za Krola KAZIMIERZA. Od Początku tey gory prowadził nas Swięcicki wedle błota dołem, dąbrową, i lasem, niby na półtory wiersty, á zostawiwszy pomienioną gorę *Pleszywą* ná stronie W. X. na lewey stronie, prowadził nas SWIECICKI przez błoto, ktore wychodzi z błota wielkiego, ktorego iest ná strzeżeniu; w pomienionym zaś lesie iest rzepa zasiana Orzechowska, gdzie i sam Pan SWIECICKI zeznał, iż ta rzepa zasiana iest od ludzi W. X. Orzechowskich. Podstarości Brzeski powiedział, iż to iest po obu stronach grunt W. X. á na tym błocie w *Ostrowach* iest hreczka, i proso, i płczoly w drzewie bartnym ludzi W.

W. X. Orzechowskich. Pan SWIECICKI powiedział iż którąś
 ia prowadzę, to jest po prawey stronie grunt Radeński, a po lewey
 W. X. i prowadził nas Dąbrową, miedzą niw, niby na wierszę, i
 przyprowadził do drogi do hrady, która hrada jest podle błota
 wielkiego, tą hradą iechali niby z poł wierszy, potym opuściliśmy
 tę hradę w prawo ku wielkiemu błotu, prowadził nas w lewo
 przez mchy i borki niby na wierszę, a znakow na tych miejscach
 żadnych nigdzie nie pokazał; i przyprowadził nas do góry, któ-
 rą mienia bydź *Babilecką*. Na to Pan Podstarości Brzeski z lu-
 dźmi powiedział, iż to nie jest góra *Babilecka*, ale zowią ją *Podma-
 kowiszczem*, a *Babilecka* góra już w tyle. Od tej góry, przez dość
 nie wielki przełaz, poprowadził przez bor górą, orzyszcze,
 gdzie powiedział, iż te orzyszcze należy do Xięstwa. Potym zaś
 górą prowadził niby na strzelenie, a od tej góry dołem, od do-
 łu zaś tego prowadził pagórkami; mając ie po lewey i prawey
 stronie, potym wielką hradę porzucił na lewey stronie w W. Xię-
 stwie. Od tych gór, przyprowadził do drugiej góry trochę wię-
 kszey, tu Podstarości Brzeski powiedział, iż po obu stronach jest
 grunt W. X. a ta góra nie jest *Babilecka* ale zowią ją *Hoczymską*,
 i że tu jest granica wsi W. X. *Choteślawcow*, i *Orzechowcow*. Od
 tej góry prowadził SWIECICKI borem niby na ćwierć milę, po-
 tym zaś ową hradą borową niby na ćwierć milę, poblizu błota
 i znakow żadnych nie pokazał; a z hrady ziahałszy poprowa-
 dził przez bor niby na ćwierć milę, i przyprowadził do góry,
 którą mienił bydź *Lisową* górą która to góra przypadła nam z le-
 wey strony z W. X. znakow zaś żadnych na tych miejscach nie
 pokazał, to tylko mówił, iż po prawey stronie jest grunt Radeń-
 ski, a po lewey W. X. Podstarości Brzeski powiedział, iż jest po
 obu stronach grunt W. X. aż do puł błota *Or*, i iechali tą hra-
 dą borem niby na milę. Tam rzekł SWIECICKI iż po prawey
 stronie jest grunt Radeński, a po lewey W. X. I tak porzuciwszy
 ową hradę w Wielkim Xięstwie na lewey stronie, poprowadził nas

ponad błotem w prawo. Podstarości Brzeski powiedział, iż to jest po obu stronach grunt W. X. aż do połowy błota *Or*; Prowadził nas za tym *SWIECICKI* przez bor, i przez błota mimo błota wielkiego, niby na ćwierć milę, aż do połowy mostu, niepokazując znaków żadnych, mieniając po tę połowę mostu bydlę granicę swoją Rateńską po prawej stronie, a polewey W. X. Na to Podstarości Brzeski odpowiedział: ktorędy Pan *SWIECICKI* Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi *Zaleskimi* wiodł, to jest z obu stron grunt W. X. śródkiem błota *Or*, aż do polmostu, To zaś prawda jest, że Połowa mostu jest granicą W. X. z Ratnem, bo ta rzeka miejscami niknie, a miejscami się pokazuje. Pan *SWIECICKI* z ludźmi Rateńskimi z *Turanami* i *Zaleskimi* powiedział, iż od mostu do puł błota dzieli rzeka *Or*, po prawej stronie Rateński grunt, a po lewey W. X. Z obu stron tedy tak Podstarości Rateński *SWIECICKI* z ludźmi Rateńskimi, *Turanami* i *Zaleskimi*, iako też Podstarości Brzeski *JAN* z ludźmi W. X. *Chotesławskimi*, *Orzechowskimi*, *Lachowczanскими*, i *Raczanскими*, mówili, iż to jest z wieków granica między *Ratnem* i wielkim Xięstwem pośrodek tego mostu, i most należy po połowie; zeznaliśmy oraz i to, że to błoto jest *Or*, od tej góry, którą Pan *SWIECICKI* mienił *Pleszową*, do mostu *Korolewa*, do ktorego z obu stron się przyznają, iż jest granica między *Ratnem* y Wielkim Xięstwem, a tego jest na trzy mile; błotem zaś od *Zaleskiej* granicy, ktorędy Podstarości Brzeski prowadził do pomienionegoż mostu *Korolewa* o dwie mile, a zaś różnice między temi miejscami gdzieś indziej jest na pół milę, a gdzieś indziej na ćwierć milę.

OBWOŁ W. XIĘSTWA i KORONNY.

Miesiąca Augusta dwudziesty dzień w Piątek.

Prowadził nas pospół Podstarości Brzeski *JAN JACYNJCZ* z ludźmi W. Xięstwa *Lachowczanami*, *Chotesławszczanami*, i *Orzechowiczczanami*, i *Ryczanami*, Podstarości zaś Rateński Pan *WOCIECH SWIECICKI* z ludźmi *Turskimi*, wsi Rateńskiej, od mostu
nazwa-

názwanego *Korolewa*, który most z obu stron mianuią bydz spokojną granicą między *Ratnem*, i W. Xięstwem; prowadzili nas potym śródkiem błota, mieniać, iż pomienione błoto *Or* spokojną także iest granicą między Wielkim Xięstwem, i *Ratnem*, niby ná półmilę, do Ostrowka solnowego, a od tego Ostrowka poprowadził nas Podstarości Ratencki w lewo, mieniać tam bydz granicę *Ratna* z Wielkim Xięstwem, i powiadaiąc iż tędy *Or* idzie. Podstarości Brzeski poprowadził około tego ostrowka w prawo, mieniać tam bydz granicę W. X. z *Ratnem*, i że tamtędy *Or* idzie. Odiechawszy troche dalej od tego ostrowka ná strzelenie, pokazał nam Pan Woyciech Swięcicki rowek, w którym wody mało było, i iazy nie wielkie, mieniać to bydz rzeką *Or*, Podstarości Brzeski powiedział, iż to nie iest rzeka *Or*, ale iest row ludzi W. Xięstwa, Chotelsławskich, w którym wiuny łowią. Ztamtąd trochę odiechawszy pokazał Swięcicki doł bez wody, mieniać iakoby tu miała rzeczka wyniknąć, żadnego iednak znaku niema; od tego zaś dołu odiechawszy niby ná ćwierć milę, pokazał nam row, gdzie mienił, iż iest znak, którędy rzeka *Or* idzie. Podstarości Brzeski powiedział, iż to nie iest rzeka *Or*, ale po obu stronach grunt W. X. te zaś doły kopane są według zwyczaju ná błocie dla wiunów: Zaczyn poprowadził nas Pan Swięcicki od błota w lewo, błotem podle boru, a wielkie błoto w prawo zostawił, y przyprowadził nas do wody, która iest w rowie, mieniać tu bydz rzekę *Or* ná którym rowie iazy pokazywał. Podstarości Brzeski powiedział, iż to iest po obu stronach grunt W. X. y odtąd prowadził nas błotem niby milę, pokazuiąc znaki ná wielu mieyscach, rowy, z których poznać można, iż kiedy dżdżyste lato, albo ná wiosnę, tedy tam może bydz rzeczka, którą nazywaią *Orem*, pokazywał zaś ná wielu mieyscach iazy suche ná błocie. Powiedział potym Podstarości Brzeski, iż te uroczyście nie iest *Or*, ale to iest rzeczka *Nepska* pod Załomliczem Ostrowem, i płynie pod Wioską W. X. *Lachowcami*, a ná tym błocie po obu stronach tey rzeczki,

y kto-

y której prowadzono, to wszystko jest grunt W. X. Od tych miejsc prowadził nas SWIECICKI niby na półmilę, i przyprowadził, widząc w boku Wieś W. X. *Lachowicze* do brodu, który mieniał być *Örem*. Podstarości Brzeski rzekł: iż to jest, Uroczyścze *Wecze*, ten zaś brod, jest, której ze Wsi W. X. *Lachowicz* było pędzą, a ten grunt po obu stronach jest W. X. Ztąd prowadził nas SWIECICKI błotem niby na ćwierć milę do brodu mniejszego, od tego zaś brodu na trzy strzelenia przyprowadził do trzeciego brodu, mieniać iakoby tu miał być *Or*, i rzekł, iż poty jest granica wsi Turskiej, a tu już się zaczyna granica wsi Kortelizkiej, Rateńskiej. Podstarości Brzeski powiedział, iż te wszystkie brody wsi *Lachowicz* było wybito, które pędzą do puszczy, i to jest błoto, *Ora* zaś rzeczki żadney tu nie ma; bo gdzie indziej nie mają, której pędzić bydła, iedno tedy, y to wszystko po obu stronach jest grunt W. X. iakoż i sami WmćPanowie widziecie iż to jest szczere błoto. Zamtąd prowadził SWIECICKI błotem ledwie nie na milę, i przyprowadził do gory ku hradzie, którą gorę mieniał być *Podborem*, i poprowadził pomienioną górą ponad błotem, mianuiąc po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. Podstarości Brzeski powiedział: ta gora, którą ty mianuiesz *Podborem*, nie jest *Podborem* ale ta gora idzie z W. X. i zowią ją iako też i te błoto *Mokrańskie*, i po obu stronach grunt jest należący do W. X. Prowadził potym tą górą z półmilę, ponad błotem, które mieniał być *Örem*, i zawrócił się w lewo błotem ku Rayskiemu lasowi, koło boru do krzywych przechodów, a ztąd do mostu *Perewesia* mieniać, iakoby te błoto miało być *Or*, y powiedział, iż po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. Podstarości Brzeski powiedział z ludźmi W. X. której prowadził Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi, to jest po obu stronach grunt W. X. a nie jest to błoto *Or*, ale to jest błoto *Mokrańskie* W. X. Prowadzili po tym od tej gory po wszystkich tych Uroczyściach wyżej namięnionymi błotami, niby na półtory milę wzdłuż.

Tegoż

Tegoż Dnia w piątek. Od pomienionego sosnowego gaiku prowadził nas Podstarości Brzeski JAN IACYNICZ z ludźmi W. X. Lachowieckimi, Chotesławskimi, i Orzechowskimi, i z Dydczany do Uroczyſzcza *Wielichowa Ostrowa* niby ná milę, od tego mieysca *Ostrowa sosnowego* żadnych nie widzieliſmy znakow, iednoſmy z początku znaleźli rowy znaczne, ná których były iazy, ále te mieysca były suche bez wody, i błoto suche. Tu powiedział Podstarości Brzeski, iż to ieſt rzeka *Or* tylko że podczas tego lata suchego wyschła, potym przeieżdżając do *Ostrowa Wielichowa* między *Ostrowem* i ieziozem *Wielichowem* pokazał nam mieysce, gdzie Podstarości Brzeski powiedział, iż tu rzeka wyniknęła, á potym trzy mieysca podługowate nie daleko iedne od drugiego, ná których było iazow osm, i rzekł iż tu zniknęła rzeka *Or*, i od tego mieysca znowu ſię kryje. Pan SWIECICKI powiedział, iż to nie ieſt rzeka *Or*, ále rzeczka zieziora wychodząca, z Wyżayrſzcze, á od *Wielichowa* niby ná trzy ſtaie wynurzyła ſię znowu rzeka *Or*, i idzie niby ná milę nie przeſtaiać, i znowu niknie, á potym niby ná dwa ſtaie wynurza ſię, i zá trzecim razem takóž ſię wynurza, á natym mieyscu ieſt iazow pięć, po tym znowu niknie, i daley iey nie było znać aż do *Jastrzębiec Uroczyſzcza Obcza*, od *Obcza* do *Paporotna*, od *Paporotna* do *Domanowa*, tu zaś pokazywali nam wodę nakſztalt ſtudni, mieniać iż tu rzeka *Or* pokazuje ſię. Od tego mieysca prowadzili nas suchemi błotami ná ćwierć milę, i pokazali nam znak, drugi iáz ná błocie, á przed iazem wodę, którą mienili bydź pomienioną rzeką *Or*, która idzie od *Domanowa* ponurem, i prowadząc nas do młyna suchemi błotami ná ćwierć milę, pokazywali nam dwa znaki, ieden znak row między łozami, gdzie wody nie wiele, mieniać iż tedy idzie rzeka *Or* ponurem, á nie daleko od tego mieysca przez drogę przeiechawſzy Korteliſką, pokazali ná błocie wodę nakſztalt ſtudni; od tego mieysca przeprowadzili nas do młynu, gdzie powiedzieli ludzie wſi Mokrońskiey W. X. iż ten młyn należy do nas po po-

łowie, i po połowie do wsi Kortelizkiej Rateńskiej. Od tego mlynu prowadzili nas błotami suchemi, mówiąc, iż tu rzeka idzie ponurem, y znak podobieństwa do rzeki pokazali wodę, oraz dwa jazy na tym miejscu. Odtąd znowu prowadzili nas do drugiego miejsca do granicy Diwińskiej, i pokazali nam pomienioney rzeki znak wodę, potym lasęk iadąc do Ratna, i mówili, iż pomieniona rzeka *Or* dzieli X. L. z *Ratnem*, i że po prawey stronie jest grunt Rateński, a po lewey W. X. Podstarości Rateński powiedział, iż to nie jest granica W. X. z *Ratnem*, ale po obu stronach jest grunt Rateński, a to co mówią, iakoby miała być rzeka *Or*, to są wyżary, z ktorych wiele Chłopi Rateńscy kopali dla łowienia wiunow. Od mostu *Korolewa*, iako zaczął Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi prowadzić do Diwińskiej granicy, do mostu *Perewesja*, tego wszystkiego po wszystkich tych granicach jest niby na sześć mil; Od tegoż mostu *Korolewa*, ktoredy prowadził Podstarości Brzeski z ludźmi W. Xięstwa błotem aż do Diwińskiej granicy, do Uroczyszczu *Hodenia*, niby na pięć mil; różnice zaś pomiędzy temi obwodami z początku na wieritę, gdzie indziey na poimile, a gdzie indziey na trzy mile, ku koncu zaś ku Diwińskiej granicy, niby na mile.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Augusta dwudziesty trzeci dzień w Poniedziałek.

Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi, W. X. Diwińskimi przyprowadzili nas do Ostrowa *Hodenia*, i ukazali nam przeciw tego Ostrowa *Hodenia* znak rzeki row, w ktorym jest woda, mieniąc, iż poszrod tego rowu, błotem rzeka *Or* idzie ponurem, miejscami pokazując się, a miejscami niknąc, ktorego rowu jest w poprzek na strzelenie do czapki. Potym prowadzili nas błotem, na ktorym błocie pokazali trzy rowy bez wody, mieniąc, iż tedy rzeka *Or* idzie przy tym też dwa jazy, ieden na błocie, a drugi w rowie. Potym przyprowadzając nas błotem do jeziora

ra Brzeskiego, pokazali nam row predlichowaty bez wody, którego rowu było niby na trzy strzelenia, i powiedzieli, iż to jest rzeka *Or*, która to rzeka jest granicą między wielkim Xięstwem i Ratnem, po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. przydali też y to, że w to jezioro Brzeskie pomieniona rzeka *Or* wpada. Przyprowadzili potym do jeziora, które mienili byź należącym po połowie do Ratna, i W. X. Od tego jeziora poprowadzili nas trochę w prawo błotem, do gaiku, do sosny, w ktorey sosnie powiadali, iż były znaki ich graniczne we trzech mieyscach, ale ie wyrabali i zgładzili Korteliscy ludzie Włości Rateńskiej, tego zas gruntu, ktorędy prowadzili nas błotem, od *Hoderia* do sosny, jest niby na pół milę. Od sosny prowadzili nas pośrodek błota do gaiku do dębu, na pół milę, w którym dębie pokazywali znaki dawne, z obu stron wyrabane krzyże, od dębu prowadzili prosto śródkiem błota na pół milę, do Uroczyzcza *Zala* zow do lipy, w ktorey pokazywali znaki z obu stron wyrabane krzyże, od lipy prowadzili nas błotem pokazuiac na brzegu błota dwie sosny, w których mówili, iż są znaki, aleśmy tylko ziedney strony widzieli te znaki nie barzo znaczne. Prowadzili nas potym od lipy błotem niby na ćwierć milę, i przyprowadzili do Uroczyzcza *Baby*, do sosny suchey, naprzeciw *Dednia*, mówiac, iż w tey sosnie były z dawnych czałow znaki nasze graniczne, ale ludzie Rateńscy Korteliscy, zgładzili te znaki i wyrabali. Podstarości Rateński Pan SWIECICKI rzekł, iż ktorędy Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskimi prowadził, z obu stron jest grunt Rateński, a co do tych rowow na błocie, które oni mienili byź rzeką *Orem*, te rowy ludzie Rateńscy Korteliscy wykopali dla wiunow łowienia, drzewa zaś w których mówili, iż są znaki graniczne, te drzewa nie są graniczne ale bartne ludzi Korteliskich.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż Dnia w Poniedziałek Miesiąca Augusta dwudziesty trzeci dzień
Podstarości Rateński Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi
 N 2 Powiatu

Powiatu Rateńskiego Korteliskiemu prowadzili nas od mostu, który nazywają *Perewesiem* i *Orem*, do krzywych przechodów, od krzywych przechodów do *Sobiczowego mchu*, od mchu *Sobiczowa* do *Perekopu*, od *Perekopu* do rzeki *Resicy*, do Uroczyścza *Dednia*, od *Dednia* do krzywego brodu. A tu się już Samorawska granica wsi Rateńskiej zaczyna; Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskimi powiedział, iż którą Podstarości Rateński SWIECICKI, i ludzie Rateńscy prowadzili, to jest po obu stronach, po prawej i lewej grunt W. X., ow zaś brod nie jest krzywy, ale zowią go *Meżyborami*. Od pomienionego mostu *Perewesia*, który drugim nazwiskiem nazywają Rateńscy *Orem*, a z W. X. *Perewesiem*, którą prowadzili z W. X. Uroczyściami od *Hodonia* do *Baby*, jest niby na dwie mile wzdłuż, którą zaś z *Ratna* prowadzili od pomienionego mostu *Perewesia*, do Uroczyścza, które zowią krzywy brod, ten brod z W. X. nazywają *Meżyborami* niby dwie mile, różnice zaś pomiędzy temi Uroczyściami w szerz miejscami jest niby na milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Augusta dwudziesty czwarty dzień we Wtorek. Indykt czwarty.

Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskimi prowadzili nas od owej *Babki* solny suchy szrodkiem błota *Chwanewa*, od błota szrodkiem krzywej niwy, od krzywej niwy do *Borockiej* haci ku *Dobrycy*, i powiedzieli, iż tu granica Diwińska z granicą Samorowską wsi Rateńskiej zakończyła się, a poczyną się granica Szczedrohoska wsi także Rateńskiej.

Tegoż Dnia Podstarości Brzeski z ludźmi W. X. Diwińskimi prowadzili od *Dobrycy* do Uroczyścza *Hanczarychi*, od *Hanczarychi* do błota *Kunewa*, od błota *Uchomor* do przewozu, od przewozu do *Hanczarowego lasu*, od lasu do gaju *Kijewy*, od *Kijewa*, do *Holskich* pagorków, a te wszystkie Uroczyścza idą po nad rzeką *Chomara*; i powiedzieli, iż już tu zaczęła się granica wsi W. X. Pana AN-

DRZEIA

DRZEIA DOKTORA Suchlańskiej, Powiatu Kobryńskiego. Podstarości Rateński Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Powiatu Rateńskiego Samorowskiemi i Szczedrohoskiemi rzekł, iż ktorędy wiodł Podstarości z ludźmi Diwińskimi Powiatu Brzeskiego, to jest po wszystkich tych Uroczyściach grunt Rateński, a gruntu W. X. tam nie ma.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia Podstarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Lelikowce, Powetyanie i Radoştowce prowadzili nas od Uroczyścza nazwanego *Brod krzywy*, rzeką, która przyprowadziła nas do *Osmulnicy Pleso*, a drugie *Pleso* na teyże rzece nazwaney *Kołoda*, na tey zaś rzece *Kołodzie Horodec Pleso*, od *Horodca*, *Lyczkowe Pleso*, od *Lyczkowa Pleso* do poł ieżiora *Lubania*, od ieżiora idzie rzeka *Netecza* do *Czaliczowskiej piaty* wsi Powiatu Kobryńskiego.

Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskimi powiedział: co Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi mianował krzywym brodem, to jest brod, iak go nazywaią *Meżybor*, a rzekę zowią *Diwiną*, ieżioro zaś przy tey rzece nazywaią *Diwinem*, z ktorego to ieżiora W. X. *Diwina*, wychodzi rzeczka *Netecza*, ta zaś rzeka płynie niby na dwa strzelenia przez *Ostrow W. X.* podle *Krywotyńa*, i nie dochodząc granicy Czeliszczewskiej wsi W. X. blisko dwie mile, od granicy Czeliszczewskiej zniknęła; ktorędy zaś oni prowadzili tymi to granicami, to wszystko jest grunt, W. X. a dziedziczny nasz Diwiński, i pomienione ieżioro i rzeczke nazywaią *Diwinem*, od ktorego ieżiora i rzeki nazywa się też wieś nasza *Diwinem*. Wzdłuż tedy, ktorędy z *Ratna* prowadzili, od brodu, który Ratnianie nazywaią krzywym, a z W. X. zowią *Meżybor*, wszystkiego tego gruntu do Czeliszczewskiej granicy jest niby na trzy mile; ktorędy zaś prowadził z W. X. Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskimi od Uroczyścza *Baby Dowlańskich* ludzi

W. X. wzdłuż jest niby na cztery mile; a różnice w szerz w miejscach szerszych jest niby na dwie mile, miejscami na półmilę, miejscami na milę.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca, Augusta, dwudziesty piąty dzień we środę.

Ludzie W. X. Powiatu Kobryńskiego Uchlańscy prowadzili nas od granice Diwińskiej Powiatu Brzeskiego błotem, i przyprowadzili do *Ostrowa Horyc*, gdzie mienili, byź piątą swoją z Diwińskimi, w którym to gaju pokazali znak na łożnie ziedney strony zgładzony i wygubiony, i powiedzieli, iż ten Ostrow jest nasz własny z dawnych czasów, z którego my służbę służemy i plate daiem; ztąd do suchego lasu prowadzili przez błoto, i w drugim Ostrowie na brzozie starey pokazali nam znaki z obudwuch stron drzewa, iadąc zaś błotem od tych *Horyc* do suchego lasu mienili byź po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. W trzecim Ostrowku pokazali drzewo, brzozę starą na skroś przebitą, mówiąc iż to są stroże znaków naszych, a granica nasza pośrzod błota idzie. Przyprowadzili za tym do suchego lasu, od suchego lasu do *Dubina Dorowicza*, od *Dubina* do *Slepiatyszcza*, zamtąd do *Lipy* aż do piaty Osipowskiej, wsi Powiatu Kobryńskiego, ludzi Pana ANDRZEJA DOKTORA. Podstarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Powetczanami powiedział: nie jest to granica *Ratna* z wielkim Xięstwem, ponieważ oni prowadzili po gruncie Rateńskim. Tego wszystkiego wzdłuż od *Horyc* granicy W. X. ludzi Ukolnickich, do granice ludzi Osipowskich Pana ANDRZEJA DOKTORA jest na półtory milę, a wsi Rateńskiej, Powetcow od granice, gdzie oni mienią byź piątą swoją od *Czaizszczowiczow*, do ANDRZEJA DOKTOROWYCH ludzi wsi iego Osipowskiej wzdłuż na półtory milę; różnice zaś od *Horyc*, któredy z W. X. ludzie Uchlańscy prowadzili, któredy z *Ratna* Powetczanie wiedli, między temi miejscami w szerz na półmilę, a gdzieindziej na wiersię.

O B-

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia Podstarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi, Powiatu Rateńskiego Powetczanami prowadził nas od Czaliszczewskiej piaty, wsi W. X. Powiatu Kobryńskiego, do Uroczyszczu Rannika, od Rannika do Uscuchow, od Uscuchow do Prublipka, od Prublipka do Wołoka, gdzie już przychodzi granica ludzi Pana ANDRZEJA DOKTOROWYCH, wsi iego Osipowskiej, y Hołowczyńskiej y Tatarynówiczy; Urzędnik Horodecki JWAN z ludźmi W. X. Uhlańskimi na to powiedział: Rateńska granica z W. Xięstwem nie jest tu, ktorędy oni prowadzili, ale to jest grunt W. X. Powiatu Kobryńskiego, boscie przyprowadzili do Kobryńskiej wsi Czaliszczewiczow waszą granicę, od Czaliszczewiczow znowu zaczęliście, to już tedy prowadzicie gruntem Wielkiego Xięstwa.

O B W O D K O R O N N Y.

Judykt czwarty. Miesiąca Augusta dwudziestyszoſty dzień we Czwartek.

ZAczawszy od Piaty ludzi Pana DOKTOROWYCH Osipowiczow, rzeki Wołoki poprowadził Starosta Rateński Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Radoskimi do Uroczyszczu Krywca, ktore jest nad rzeką Wołoką, tą zaś rzeką aż do Witerki piaty, do granice wsi Koronney Wetel. Pana ANDRZEJA DOKTORA ludzie ze wsi iego Osipowcow, Hołowczy, Tatarynówicz, ani ich Urzędnik Bobrownicki na tym miejscu nie był, ani granic swoich nie wywodził, chociaż do niego dojeżdżał Dworzanin Hospodarski SASINSKI, ktorego iść chiał; tego zaś dnia ktoregośmy tam przyiechali, on przed nami z pomienionych wsi odiechał, a gdysmy sługę naszego Boienowskiego do niego posłali, upominając go aby granice wyprowadził, y opowiedział krzywdy, NAMIESTNIK iego odpowiedział: Krol Jmć do Pana mego wyraźnie wliście pisał, i Pan też moy te wsie trzyma dożywociem, i granic prowadzić nie powinien. Od Wołoki rzeki do Witerka; ktorędy

dy Pan SWIECICKI z ludźmi Koronnemi Radoskiemi prowadził do granice Wetelskiej wzdłuż jest niby na półtóry milę.

OBWOD W. XIESTWA.

Tegoż dnia Miesiąca Augusta dwudziesty szósty dzień we Czwartek.

Ziemianin W. X. GABRYEL MARCHOTKA prowadził nas granicą wsi swoiey *Welawla*, poczawszy od piaty, wsi Pana ANDRZEJA DOKTORA Powiatu Kobryńskiego ludzi Hołowczyckich, od krzywego Ostrowa błotem ponad rzecę *Wołce*, aż do *krasney Dubrowki*, do piaty wsi Suliczowskiej PAWŁA BIIUTYWSKIEGO, y powiedział MARCHOTKA, iż ta granica pośrzod błota tego spokojna jest między mną y Powiatem Rateńskim, y mówił daley, że po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. wzdłuż tey granice od piaty wsi Pana DOKTORA *Hołowczye* do piaty wsi Suliczowskiej, ktorędy MARCHOTKA prowadził jest wzdłuż na milę.

Tegoż dnia we Czwartek, ludzie W. X. Powiatu Pińskiego PAWŁA BIIUTYWSKIEGO Suliczowscy powiedzieli, iż nasza granica jest ze wsiami Powiatu Rateńskiego *Radoszowem* i *Wetlanami*, i prowadzili nas Suliczowscy poczawszy od granice Ziemianina W. X. GABRYELA MARCHOTKI, od *Dubrowki* zieloney rzeką *Pinę* do Ostrowa *Trostyanki*, od Ostrowa *Trostaniki*, do Ostrowa *Dofznika*, do granicy wsi Pińskiej *Lachowcow*, mówiąc, iż po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. Suliczowskiej granice, od zieloney *Dubrowki*, do Ostrowa *Dofznika*, wzdłuż na półmilę. Tu się już pod tym *Dofznikiem* poczyna granica wsi Powiatu Pińskiej *Lachowieckiey*, Boiarow J. K. Mści MARCINA SZYRMINA, y JANA POCZEPOWSKIEGO. Powiedzieli za tym Suliczowscy, iż my po te miejsce granicę spokojną z ludźmi Rateńskimi Radoszowskiemi y Wetlańskimi mamy. Tey GABRYELA MARCHOTKI, y ludzi PAWŁA BIIUTYWSKIEGO Suliczowskich spokojney z *Ratnem* granicy wzdłuż jest na półtóry mile.

OBWOD

O B W O D W. XIESTWA

Augusta dwudziesty siódmy dzień w Piątek.

POprowadzili nas ludzie Ziemian Powiatu Pińskiego MARCINA SZYRMINA, i JANA POCZEPOWSKIEGO wsi ich Lachowieckiej, poczawszy od *Trościanki Ostrowa*, od piaty ludzi PAWŁA BILUTYWSKIEGO wsi iego Suliczowskiej, i prowadzili między *Batiwa* i między *Sieliszczabłotem*, aż do *Kalinówki*, kraiem *Chmielowa lasu*, od *Chmielowa lasu*, do lasu *Besowa*, od *Besowa lasu* mimo zieloną *Dubrowkę*, od zieloney *Dubrowki* między *Poczałowem*, i wioską *Poczałowską*, *Wetelską*, *Rateńską*, i wsią *Lachowicką* W. X. z tamtąd pomiędzy *Krasnym* i *Obszczeiem* do *Lipin*, do granicy *Bielińskiej*, wsi W. X. Po tych wżysłkich Uroczyszczach po prawey stronie grunt *Rateński*, po lewey W. X. tey zaś granicy wsi *Lachowieckiej* poczawszy od *Trościanki*, *Ostrowa* do granicy *Bielińskiej*, wzdłuż jest niby na półtory mile dobre. Na tę granicę Starosta *Rateński* Pan JAN SWIECICKI z ludźmi *Rateńskimi* *Wetlanami* powiedział, iż po tych wyżej namienionych Uroczyszczach, iako Pan GABRYEL MARCHOTKA z ludźmi swoimi, i z ludźmi *Lachowieckimi* prowadził, granica spokojna jest ludziom *Rateńskim* *Wetlanom*, oprócz że na końcu tych granic o ieden *Ostrowek* niewielki nazwany *Dedeń* obiedwie strony spor mają.

O B W O D W. XIESTWA.

Miesiaca Augusta dwudziesty osmy dzień w Sobotę.

OD Uroczyszcz pomienionego *Zalipia* ludzie Powiatu Pińskiego J. K. Mci *Bielińszczanie* prowadzili nas granicą swoją, którą mienili sobie być ze wsią *Rateńską* *Wetlem*, poczawszy od tego *Zalipia* do wielkiego lasu, od wielkiego lasu do *Zatuczenia Ostrowa*, od *Zatuczenia* do *Zabłotcia* do granicy *Horeckiej* *Xiążęcia* ALEXANDRA CZARTORYSKIEGO, i mówili iż po tych Uroczyszczach znaki graniczne miały być w drzewie wrębane,

O

ale

ale poczęto ie gubić za Nieboszczyka Starośty Pińskiego Pana IWANA MICHAYLOWICZA, i że na też mieysca wyjeżdzał za rozkazem Krola Jmci terażnieyszy Starosta Piński Pan PIOTR KIRDEY, na rok postanowiony od J. K. Mci, iż miało o ten grunt prawo bydz między Bielańszczanami, i ludźmi Rateńskimi Wetlanami, i z strony Wetlanow miał wyiechać Starosta Rateński Pan RAYSKI, tylko że RAYSKI na ten rok złożony od Krola Jmci nie wyiechał, my zaś pomienione znaki graniczne opowiadali Panu Staroście Pińskiemu, i wielu ludziom dobrym, którzy tamtego roku byli przy Panu Staroście.

Na to Starosta Rateński Pan JAN SWIECICKI powiedział, iż to iest grunt, którym pomienieni Bielanie prowadzili, Koronny po obu stronach, a nie iest granica Rateńska z W. Xięstwem.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia w Sobotę Starosta Rateński Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Koronnemi Wetlanami, prowadził nas od Ostrowa Krasnoho do Przekopu, od Przekopu do Dednia, od Dednia do Ozeryszcza, od Ozeryszcza do Maleiowey Werety, od Maleiowa do Zamkowey rzeczki, od rzeczki do Szybenika, od Szybenika z Panem POŁOZEM Powiatu Pińskiego W. X. granica iest, która idzie do Syrowa lasu, od Syrowa lasu do Korośtowa, od Korośtowa, do Zaieczeho; tu iest granica między Panem POŁOZEM, i Xiążęciem Jmścią CZARTORYSKIM wsi Horeckiey W. X. á tu iuż trzecia weszła granica Ziemian Czyrskich Koronnych. Ktorędy Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Wetlanami od Ostrowa Krasnoho do Zaieczeho prowadził, iest wzdłuż niby na trzy mile.

Na to odpowiedział Ziemianin Hospodarski, Pińskiego Powiatu od Starośty Pińskiego Pana PIOTRA KIRDEIA, Maciey Woytkowicz z ludźmi Pińskiego Powiatu Łachowczanami, Bielańszczanami, i Hlinianami: po których mieyscach i Uroczyszczach

szczach prowadził Starosta Rateński Pan WOYCIECH SWIECI-CKI z ludźmi Rateńskich wsi, to jest po wszystkich Uroczyszczach grunt W. X. Powiatu Pińskiego, J. K. Mci po obu stronach, i zawsze był w spokojnym używaniu, wyżej namienionych wsi W. X. Teraz zaś nie tylko pomienionych wsi *Bielina* grunta zajęli, ale też i te które nie są przyległe granicy wsi Rateńskiej Wetelskiej, to jest wieś Bielińska, ma tylko z Ratnem granicę, z ludźmi Wetelskimi, a Hlinianie i druga wieś *Bielinos*, wsie J. K. Mci i Ziemiańskie, leżą za granicą Bielińską, pierwey namienioney wsi *Bielina*, a tak już przeszedłszy przez wszystkie grunta wsi *Bielina*, zaśli teraz na grunt Hliniański, i drugiey wsi Bielińskiej. Wzdłuż której prowadzili Bielanie Powiatu Pińskiego ludzie, od *Zalipia* do *Zabłocia*, granicy Xiążenia CZARTORYSKIEGO Horeckiey, jest niby na półtory mile, a którą prowadził Starosta Rateński, począwszy od *Przekopu*, który jest blisko Krasnego Ostrowa aż do granicy Horeckiey, Xiążenia CZARTORYSKIEGO, i Położowey, do Uroczyszczu Zaięczego, wzdłuż niby na trzy mile, różnicy zaś w szerz między temi granicami gdzie indziey iakby na milę, a gdzie indziey na półtory mile.

OBWOD W. XIESTWA

Miesiąc Augusta dwudziesty dziewiąty dzień w Niedzielę.

OD *Zabłocia* od piaty Bielińskiej wsi W. Xieństwa poprowadzili ludzie Xiążenia ALEXANDRA CZARTORYSKIEGO Horczanie swojemi Uroczyszczami granicą W. X z Ratnem, błotem, które Horczanom jest pospolite z Ratnem, najpierwiey do *Perekopu* to jest Uroczyszczu *Okrykow*, od *Perekopu* do *Lipnikow*, od *Lipnikow* między *Ladcem* i *Stareczem*, mówiąc że *Ladec* Ostrow należy do W. X. a *Starecz* Ostrow do Ratna do Czyrskich, z tamtąd do *Przypiaty* rzeki do Uroczyszczu *Prorytocy*, *Przypiatą* rzeką w niz idąc po lewey stronie grunt W. X. po prawey Rateński aż do Woy-

mina dębu, z tym iednak wszystkim mówili, iż po obu stronach pomienioney rzeki *Przypiaty* iest grunt W. X. należący do wsi Xiążat CZARTORYSKICH Koreckiey, a z prawey strony rzeki *Przypiaty* przychodzi grunt Ziemian Rateńskich Czyrskich, tylko że wspomnieni Ziemianie Czyrscy wstępu do tey rzeki nie mają, i na tamtey stronie Rateńskiej poki Wielenna Woda trwa, Horczanie hacie i łązy swoje stawia; Po tych wszystkich Uroczyszczach powiedzieli, iż spokojne z Ratnem obeyścić mają, a tey wszystkiey granicy Xiążat CZARTORYSKICH, ktorędy nas prowadzili, iest niby na trzy mile wzdłuż.

O B W O D K O R O N N Y.

Indykt Piąty. Miesiąca Septembra pierwszy dzień.

MArcin i Suryn Czyrscy Ziemianie Rateńscy pokazuią swoje granice wsi Czyrskiej ścianę od granic wsi Rateńskiej *Wetla*, na ktorey to ścianie stanawszy pokazali pień, mieniąc go Uroczyszczem Soliwonow pień, niedaleko rzeki *Przypiaty*, i powiadaiać iż po prawey stronie do poł rzeki *Przypiaty* iest grunt nasz wieczysty, a po lewey Rateńskiej wsi *Wetla*; potym rzeką *Przypiatą* do Uroczyszczu *Torop'a* mowiąc, iż do poł rzeki po prawey stronie nasze, a po lewey od poł rzeki wszystko należy do W. X. do wsi Horek Xiążęcia CZARTORYSKIEGO; oświadczałi się przytym, iż pomieniony Xiąże CZARTORYSKI tu na naszym gruncie na połowie rzeki ten młyn zbudował, gdzie Pan JAN TENCZYNSKI Woiewoda Sandomirski, i Starosta Rateński ten młyn po dwa kroć brońąc naszego gruntu, kazał rozrzucac; potym prowadzili tą rzeką *Przypiatą* w niz do Uroczyszczu *Stulnia* mowiąc: po prawey stronie iest grunt nasz do poł rzeki z dawnych czasów, a po lewey W. X. wsi Horek. Tą rzeką do Uroczyszczu Suliszowa, od Suliszowa do Uroczyszczu Ment, od Uroczyszczu Ment, do Uroczyszczu Kopur, gdzie stanawszy powiedzieli, iż tu ludzie Horeccy Xiążęcia CZARTORYSKIEGO gwałtem na ich gruncie wieczystym na połowie rzeki *Przypiaty* mieysce zaścapiłi, gdzie ledwieśmy mogli sześć ja-

ZOW

zow postawić, i daley mowiac rzekli, iż do poł rzeki *Prypiaty* po prawey stronie iest grunt z wiekow Rateński, a po lewey W.X. Powiatu Pińskiego wsi Olbezia. Od pomienionego wyżej Uroczyszczu Kopur przyprowadzili do Uroczyszczu Mohilki, gdzie rzeka Cyr wpada w *Prypiat*; tego wszystkiego, ktorędy nas prowadzili iest niby na milę. Mowili zatym, iż do poł rzeki *Prypiaty* po prawey stronie iest grunt nasz wieczysty, a po lewey W.X. Powiatu Pińskiego, i że ludzie Ilbieżanicy Wielkiego Xięstwa jazow ośm z krzywdą naszą na naszym własnym gruncie postawili, dwa zaś nasze zrabali, gdzie tylko cztery cale zaistaly. Od Uroczyszczu Mohilki przez błoto do Uroczyszczu Peredela, od Peredela lasem do drożek, od drożek lasem do Szosza Ostrowa, od Szosza do Bołozowa borem, od Bołozowa do Lowczey gory, od gory Lowczey ponad błotem do Smorczy, od Smorczy ponad tymże błotem do Chotimiricz, od Chotimiricz mimo średnie Uroczyszczu do Dobrynin, od Dobrynin ponad błotem do mostku, od mostku do Smieżna lasu, tym lasem przez błoto do Uroczyszczu Medwedewy hołowy, i tu granicę pokazywali Hłuską Ziemianina Rateńskiego Skorutyna; tych Czyrskich oprowadzenia wzdłuż niby na trzy mile.

Na to odpowiedzieli Urzędnicy Xiążęcia ANDRZEJA KOSZYRSKIEGO Starośty Luckiego Jrvk Smietanka, i Tymofley Wołyniec, oraz i Dworzanin Hołpodarski Pan Lew OBRAZCOW, tudzież Urzędnik Xiążęcia ANDRZEJA, KOZECZYN Awakum z ludźmi wsi swoich Jlobiazkami, Derewczańskimi, Bychowieckimi, Orokomskimi, Cerzańskimi Lubieszewickimi, Wederzycskimi, Lbańskimi, Hłuszańskimi, iż co Starosta Rateński Pan JAN SWIECICKI z Ziemianami, i z ludźmi Rateńskimi mieni, iakoby miały te granice dzielić Xięstwo z Ratnem, po ktorych granicach prowadzili i Uroczyszczu opisywali, to nie iest granica W.X. z Ratnem, ale to iest grunt po obu stronach W.X. i na tym gruncie wszystkie pomienione Uroczyszczu należą do W.X. Pan JAN SWIECICKI Starosta Rateński powiedzial: prawda iż Ra-

tno i Lubomla należały do W. X. nie wiem zaś iak odeszły, rozmowcie się sobie z Krolew Jmcią. Urzędnik Xiążęcia Koszyrskiego rzekł: o tym będzie wiedział Bog i Xiążęta nasi, i ufamy Bogu, iż Hospodar Jmć dziedzictwa Xiążąt naszych nieoddali. U pomienionego Uroczyzcza Niedźwiedziey głowy, mówił Pan JAN SWIECICKI imieniem Pana Olechny Skoruty, mieniać bydź granicę Pána Skoruty wsi iego Hłuszy, między Ostrowami aż do Kamienia Zamku Xiążęcia ANDRZEJA KOSZYRSKIEGO, Starosty Luckiego, mianuiąc po prawey stronie Rateński Ostrow, nazwany Dewin, a drugi Ostrow Osowa, mimo Tichor, mowiąc, iż po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. Przyprowadził nas zatym Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Hłuszyńskimi do stawu Xiążęcia Starosty Luckiego, Zamku iego Kamienieckiego, który staw jest pod samym Zamkiem Kamieniem, tego zawodu od Niedźwiedziey głowy do stawu Kamińskiego, jest niby na półtóry milę; rzekł tedy Pan SWIECICKI imieniem Skoruty: to jest grunt wsi Skorutyńskiej Hłuszy, pośrzod tamtey rzeki po pół Lotoka tego, do spuśtu, i tu się Skorutyńska granica kończy. Przy tym opowiadał przed nami Pan WOYCIECH SWIECICKI Podstarości Rateński: to jest moja granica z Panem Olechnem Skorutą wsi Hłuszy, tu się Skorutyńska kończy, a moiey wsi Rakowego lasu Jlbła poczyna się od półrzeki Cyr aż pod Zamek Kamieniecki; gdzie pomienione miasto Kamień jest osadzone, to jest po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. i przeiechawszy miasto Kamień iakoby na ośmdzieśiat, albo na sto Dymow, tąż rzeką pod Zamek w wierzch do Ostrowa, do Uroczyzcza Dubrowicy, niby na milę, powiedział; iż po prawey stronie jest grunt Rateński, a po lewey W. X. Tu sługa Pana Siemaszki Starosty Kowelskiego Andrzej Iwanowicz powiedział, iż to jest już grunt Krola Jmci wsi Niwina, tak po prawey, iako też i po lewey stronie W. X. Panu zaś Swięcickiemu z Powiatu Rateńskiego i ludziom iego Rakowego lasu Jlbłańskim tu wstępu żadnego nie ma. Urzędnicy też Xiążęcia

żęcia *Koszyrskiego* Wołyniec, i Smietanka powiedzieli, iż którą prowadził Pan Święcicki, to jest po obu stronach grunt Xiążęcia naszego Zamku iego Kamienieckiego, tu zaś już się zaczyna granica Krolewska wsi J. K. Mści Niuina. Prowadził nas zatem Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi swemi Rakowego lasu Jłblańskimi, mieniać być granicę swoją ze wsią J. K. Mści Niuinem od pomienionego Uroczyścza Dubrowicy Ostrowa, do Woszoługu do rzeki Cyr, który to ług mieni być Pan WOYCIECH SWIECICKI rzeczką Dmitrowką, i tą rzeczką Dmitrowką do lasu Uroczyścza Peredela, od lasu Peredela do jeziora Moczulna, od jeziora Moczulna, do rzeczki Hołyszowki, od Hołyszowki do rzeki Tury, mieniać być po prawej stronie grunt Koronny, a po lewej W. X. i rzekł SWIECICKI, iż tu się granica moja kończy, a poczyną się granica wsi Krolewskiej Rateńskiej Welimeckiej, oraz wsi J. K. Mści z W. X. Niuina.

Ná to powiedział Urzędnik Pana Bohdana SIEMASZKI Starosty Kowelskiego ANDRZEY IWANOWICZ z ludźmi J. K. Mści Niuinskimi, iż po tych wszystkich Uroczyśczech, po których Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi swoimi prowadził, i które opisywał, to wszystko jest ziemia własna, i grunt majątności J. K. Mści Niuńskiej, a ta rzeczka, którą on mieni Dmitrowką, nie jest Dmitrowka, ale to jest rzeczka Sahoża.

Tegoż dnia ludzie wsi Rateńskiej Welimszczanie prowadzili nas, mieniać być granicę swoją ze wsią J. K. Mści Niuinem rzeczką Hołyszowską w wierzch do młynu Popa Niuńskiego, który młyn stoi ná rzece Hołyszowce, od młynu do Bystrzycy rzeczki, i powiedzieli Welimszczanie, iż po tę rzeczkę Bystrzycę kończy się nasza granica z Niuinem, a poczyną się granica od pomienionej rzeczki wsi Rateńskiej Datinskiej ze wsią W. X. Władyki Luckiego Kaczynem. Ná to Urzędnik J. K. Mści Niuński Andrzej Iwanowicz z ludźmi J. K. Mści Niuinskimi powiedział: którą Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi swemi Powiatu Rateńskie-

teńskiego Rakowa lasu, y Jłblanami y Welimszczanami prowadził, po tych wyżej opisanym Uroczyszczach, to wszystko jest własna, i wieczysta Ziemia, grunt należący do Krola Jmci do wsi Niuińskiej, wposlessyi ludzi J. K. Mci od czasow W. Xiążęcia Witolda, aż do terażnieyszych; a ta rzeczka *Bystrzyca* jest granicą wsi J. K. Mci Niuińskiej, ze wsią Władyki Łuckiego *Kaczyńem*. Tu upomienionej rzeczki Bystrzycy stojąc ludzie W. X. wsi Władyki Łuckiego Kaczyńscy powiedzieli, iż ta rzeczka Bystrzyca, dzieli nas od ludzi J. K. Mci Niuińskich, i po obu stronach tej rzeczki jest grunt W. X. a Rateńskiego tu nic nie ma. Datyńscy ludzie wsi Rateńskiej prowadzili od *Bystrzycy* rzeczki do *Mateiewa Ostrowa*, od *Mateiewa Ostrowa* do *Synowki* rzeki; Kaczyńscy ludzie W. X. powiedzieli, iż to jest od Bystrzycy rzeki do rzeki *Synowki* nalża własna, Oyczysta, dziedziczna Ziemia, od dawnych czasow, i my ją w spokoynym używaniu, i poslessyi od W. Xiążęcia Witolda aż do tych czas trzymamy. Od *Dubrowicy Ostrowa* do *Synowki* rzeczki, której Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi prowadził, wzdłuż jest na pięć mil. Synowczanie ludzie Rateńscy prowadzili nas mieniąc bydz granicą swoją ze wsiami W. X. Starośty Włodzimierskiego, Xiążęcia FEDORA ANDRZIEWICZA SANGUSZKOWICZA, Marszałka Ziemi Wołyńskiej z *Melcy*, a Synowczanie od rzeki *Tury*, ponad rzeczką *Synowką*, do jeziora *Synowa*, od jeziora *Synowa* do *Mikry* rzeczki w niz, od *Mikry* rzeczki do *Ofeczna* błota, od *Ofeczna* błota do *Peseczna* jeziora, a tam od jeziora *Peseczna* ludzie wsi Rateńskiej Zamofzanie prowadzili, mieniąc bydz swoją granicę ze wsiami W. X. Xiążęcia Starośty Włodzimierskiego Serechowiczami, Hrabowcami, koło rzeki *Studenki*, która wpada w rzekę *Wizwę*. Od *Tury* rzeki, gdzie *Synowka* rzeczka w *Turę* wpada, od *Wizwy* rzeki, której ludzie Rateńscy Synowcy, których z W. X. drugim imieniem nazywają *Wasilkami*, i Zamofzanie prowadzili nas wzdłuż na trzy mile. Na to powiedział Urzędnik Xiążęcia FEDORA ANDRZIE-

dzia, i
kiev,
z do
Mci
mie-
uc-
nas
ieft
teń-
Ma-
po-
aiza
a my
la aż
owki
teń-
dzie
a W.

Miesiąca Septembra trzeci Dzień.

Mo-
anie
ażę-
ami,
Tury
zeki,
imie-
dłuż
AN-
E-

P Kremia-

Kremianami, iż tu już za tą drogą pospolity jest grunt Rateński z Lubomskim wsi *Kremna*, i tym Berezowym smugiem prowadzili nas Kremianie do błota *Czawla* niby na ćwierć milę, mieniać po prawey stronie grunt Lubomski, i Rateński, a po lewey W. Xięstwa grunt J. K. Mci. Od *Czawla* prowadzili do Uroczyszcz Sweteho Oзера, od ieżiora do Uroczyszcz *Osta* lasu hradą do Teremca, i powiedział Urzędnik P. Hrabin z ludźmi Kremiańskimi, iż u tey gory Uroczyszcz *Teremca* kończy się granica wsi Rateńskiey, i Lubomskiey Kremiańskiey, a poczyna się granica Ziemian Lubomskich Horodeńskich Janá i Wasila *Obramowiczow*. Po tych wszystkich Uroczyszczach wzdłuż niby na dwie mile pokazywali na wielu mieyscach znaki wrębywane w sosnach, i dębach, a in-sze mienili bydź ściosane i zgładzone od ludzi J. K. Mci Wizowcow, i powiedzieli, iż za pamięci swoiey, i Przodkow swoich byli w spokoyney possessyi tych gruntow aż po te czasy, kiedy Książ Kowelski te Mایetności swoje sprzedał Krolowi Jmci. Na to powiedział Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Bráta swego Pána BOHDANA SIEMASZKA Starosty Kowelskiego, iako zaczęli prowadzić Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi, i Lubomskimi wsi *Kremna*, od rzeki *Wizwy* smugiem, mieniać go rzeczką Berezową, po wísztych tych Uroczyszczach wyżej opisanych do gory, którą mienia bydź Uroczyszczem Teremcem, to jest grunt W. X. JK Mci wsi J. K. Mci Wizowskiey, którą wieś J. K. Mć ma od Xiążęcia WASILA KOWELSKIEGO, iakoż ci ludzie J. K. Mci Wizowcy, iak dáleko ich pamięć i Przodkow ich zayść może, byli w spokoynym dzierżeniu i używaniu tych gruntow, aż do tych czas, a te granice, które oni pokazują, te w drzewie wrębane hranie położył Książ SENDIUSZKO, który trzymał Kowel, Ratno, Luboml, Wizwę i wísztykie te wsie, ale to tylko uczynił te hranie od wsi swoiey Wizowskiey dla łowow, po które to hranie pozwolił wstępu na pasznie Wizowcom, a drugie hranie tenże Książ SENDIUSZKO uczynił między swoimi mایetnościami Ratnem, Kowlem, i Wizwą, bo

te Ratno

te *Ratno* i *Luboml* odebrano do Korony za Krola KAZIMIERZA, i chce Wasz Mciow tymi hraniami prowadzić, ktore dzielą *Ratno*, z *Kowlem*, i z *Wizwą*.

O B W O D W. X I E S T W A.

URzędnik Kniazia Andrzeia Jmci Michajłowicza SANGUSZKOWICZA KOSZYRSKIEGO, Starosta Łuckiego, Iryk Smietanka, i Tymofiej Wołyniec, i Dworzanin Hołpodarski Lew Boryłowicz Obrazcow, i Pánowie ZAWISZOWIE, oraz i Kniazia Andrzeia Kozaczyn Urzędnik Awakum ze wsiami swoimi *Ilbiaczcy*, *Derewczany*, *Bykowcy*, *Orokomcy*, *Ceriany*, *Lubeszewcy*, *Wedeny*, *Lblany*, *Hłuszany*, stánawszy u tego Uroczyłcza u *Woymina* duba powiecdzieli, iż w wierzech ponad *Prypiatą* rzeką po prawey stronie grunt iest W. X. ludzi Xiążęcia CZARTORYSKIEGO Horecki, i po lewey także W. X. Cyrski, ktory nazywaią we wsi Cyrskiej pospolitym, i teraz z naszymi ludźmi w teyże wsi Cyrskiej, mają od naszych ludzi pomienioney wsi Cyrskiej dzieśiatą część gruntu miedzę z miedzą, niwę z niwą, sianożęć z sianożęcią, barć z barcią pospolite, bo ci Cyrskie z dawnych wiekow należą do W. Xięstwa Powiatu Pińskiego, a osadzili się na przeciw Powiatu Rateńskiego za Krola Jmci KAZIMIERZA, i iedno ci sami Cyrskie służbę służą do *Ratna*, Ludzie zaś nasi, ktorzy we wsi Cyrskiej żyją, iako z wiekow służyli w Wielkim Xięstwie, tak i teraz nam w W. Xięstwie służą, a co Horczanie ludźie W. X. powiedzieli granicę bydz po nad *Prypiatą* rzeką w niz, to dla tego, że ci Cyrskie wylamują się z W. Xięstwa z Powiatu Pińskiego, i służą do *Ratna*, a granica W. X. z Koroną iest Pińsk z *Ratnem*, w tym miejscu iako prowadzili Horczanie ludźie Xiążęcia CZARTORYSKIEGO błotem pokazuiąc swoje hranie, i przyprowadzili do *Prypiaty* rzeki do Uroczyłcza *Prorytcy*, i tą *Prypiatą* rzeką w wierzech przysła granica W. X. Pińska z Rateńską, po prawey stronie Rateńskich wsi *Wetlan*, i *Szczodroboszcza*, a po lewey W. X. Od *Prorytcy* prowadzili U-

rzędnicy Kniazia Koszyrskiego rzeką *Prypiatą* w wierzch do Uro-
 czyzca *Lipowa Ostrowa*, od *Lipowa Ostrowa* tąż rzeką *Prypiatą*
 w wierzch do *Bryszczowa Ostrowa*, od *Bryszczowa Ostrowa* do *Lysey*
gory, od *Lysey gory* do *Kosowa bereha*, i powiedzieli, iż tu się koń-
 czy granica tych wsi nálzych. Tu stóiąc mowili Urzędnicy Knia-
 zia ANDRZEIA KOSZYRSKIEGO Starosty Luckiego, i Dworza-
 nin Hospodarski LEW OBRAZCOW, i Pánowie ZAWISZOWIE i
 Urzędnik Kniazia Andrzeia Kozeczyn z pomienionemi wyżey wsia-
 mi, iż za Krola Jmci KAZIMIERZA i za Krola ALEXANDRA, i za
 szczęśliwego panowania Krola Jmci starzszego ZYGMUNTA ná tym
 gruncie W. X. w tym obwodzie, osadzili z Ratna wsie ná imie *Szczy-*
tyn, *Czernce*, *Ilble*, *Rakow les*, *Buzaki*, *Michnowcy*, *Hłuszy*, *Borki*, i powie-
 dział Urzędnik Kniazia Koszyrskiego, iż to drugi rok iak Pan JAN
 SWIECICKI Starosta Ratenśki mocą i gwałtem ná gruncie W. X.
 w włafne ieżoro Xiążęcia moiego Kniazia KOSZYRSKIEGO wstę-
 puie nazwane *Dobroie*, do tego też ná tymże gruncie W. Xięstwa
 wiele drzew bartnych z pszczołami wyrębią ludzie Ratenścy, i
 swoje znamie kładną, i że tego wśzystkiego słuźnemi dowodami
 chce dowodzić. Od *Proryticy* do *Kosowa bereha*, któredy z Wielkie-
 go Xięstwa Urzędnicy Kniazia KOSZYRSKIEGO prowadzili
 rzeką *Prypiatą*, tego wśzystkiego wzdłuż iest iakby ná sześć mil.
 Przyprowadzili potym Urzędnicy Kniazia ANDRZEIA KOSZYR-
 SKIEGO Iryk Smietanka, y Wołyniec z Towarzyszmi swemi do
 mostu, który iest ná Prypiaty rzece, y przeiechawszy Prypiat rze-
 kę powiedzieli, iż ponad tą Prypiatą rzeką w wierzch granica iest
 starodawna Pińska z Ratnem, to zaś iest Kosow bereh. Tu stóiąc
 powiedzieli Urzędnicy J. K. Mći Nafon, i ANDRZEY IWANOWICZ
 z ludźmi J. K. Mći dobr J. K. Mći Chotelszowskich, iż z drugiey
 strony wlewie Prypiaty rzeki, do ktorey przychodzi *Targa* rzeka
 z W. Xięstwa od Kowla, ná ktorey iest młyn Pana JANA SWIE-
 CICKIEGO pod Dworem iego Szczytynem, który to młyn mie-
 nili Urzędnicy Krolewscy, i Urzędnik Kniazia Koszyrskiego, iż stoi
 z krzywdą

z krzywdą naszą na własnym gruncie W. X. i powiedzieli iż ponad pomienioną rzeką *Turę* po prawey stronie w niz grunt Kniazia Koszyrskiego, a po lewey stronie J. K. Mści aż do Prypiaty rzeki, i Prypiatę w niz aż do Uroczyszczu *Bereha Kosowa* mieniąc po obu stronach Prypiaty grunt W. X. Pan JAN SWIECICKI na to powiedział: iż to jest po obu stronach tak Prypiaty rzeki, iako też i Turę nasz grunt dziedziczny z dawnych czasów w spokojney posessyi, a *Choteszow* i *Mostyszczu* wsi J. K. Mści mają należeć do Powiatu Ratańskiego. Od Kosowa berehu prowadzili nas J. K. Mści Urzędnicy z ludźmi J. K. Mści Choteszewskimi w niz Prypiaty rzeki mówiąc: Iz po prawey stronie tej rzeki jest grunt Kniazia Koszyrskiego, a po lewey J. K. Mści. Przyprowadzili nas za tym ponad tą rzeką Prypiatę do Uroczyszczu Sieliszczu Solneczkowe, i powiedzieli, iż to jest Ostrow J. K. Mści ludzi Choteszowskich a to jest Sieliszczu poddanego J. K. Mści Choteszowskiego Solneczkowa, i że z dawna ten Ostrow był w posessyi wsi Choteszowa za W. Xiążęcia WITOLDA i SWIDRYGAYŁA, granica zaś Pińska z Ratnem jest rzeka *Prypiat*, a ten Ostrow jest w Ratańskim Powiecie, którego Ostrowa od dawnych czasów ludzie J. K. Mści Choteszowscy mieli spokojną posessyą i używanie za W. Xiążęcia WITOLDA i za SWIDRYGAYŁA. Pan JAN SWIECICKI powiedział iż to jest Dziadźizna moja, i prawda jest iż Solneczek, który wyszedł z Choteszowa, był na tym troche dalszym miejscu, albo na inszym kącie dalszym tego Ostrowa, który do Ratna służbę służył, z czego powinien był służyć, i służył, lecz gdy potym przestał służyć, odięto iemu ten grunt, i przy Ratnie zostawiono. Prowadzili nas z tym Urzędnicy J. K. Mści od rzeki Prypiaty zostawiwszy Prypiatę w prawo, od Sieliszczu Solneczkowa błotem iarrowym mimo ieziora, które nazywają Świętym, mając te iezioro Święte w lewey stronie prosto błotem do drugiego ieziora Ostrowa, mieniąc bydlę te iezioro Ostrowie przez połowę należącym J. K. Mści z Panem JANEM SWIECICKIM. Pan SWIECICKI

powiedział, iż Urzędnik J. K. Mści prowadził półtory mile nazad, i to gruntem moim własnym Szczytyńskim do drugiego gruntu Newerskiego, i do Dworu mego, który jest nad ieziorem Ostrowie. Urzędnicy J. K. Mści stanawszy na końcu tego jeziora Ostrowia powiedzieli, iż tego jeziora granica wyszła błotem Ostrowem aż do jeziora Orzechowskiego. Pan SWIECICKI powiedział, iż to wszystko tak błoto, iak i jezioro Ostrowie do granicy należy wsi J. K. Mści Szczodrohoszcza Powiatu Rateńskiego, i iadąc tym błotem niby ćwierć milę opowiedział Pan SWIECICKI, iż tu już grunt przyszedł wsi Rateńskich Szczodrohoski po lewey, a Radośkowski po prawey stronie. Urzędnicy J. K. Mści powiedzieli, iż to nie jest grunt Szczodrohoski ani Radośkowski, ale jest to wszystko grunt J. K. Mści Choteczowski aż do jeziora Orzechowa, i prowadzili Urzędnicy J. K. Mści kraiem jeziora Orzechowskiego, jezioro po prawey stronie, a grunt J. K. Mści Choteczowski po lewey, i przyprowadzili do rzeki, która idzie błotem, którą nazywają Szczuczeia, ale tego czasu w niej wody nie było, i powiedzieli, iż się tu już kończy granica J. K. Mści Choteczowska, a zaczyna się Xiążęcia ANDRZEJA KOSZYRSKIEGO imienia iego Rzeczyckiego, i prowadzili nas Urzędnicy Xiążęcia ANDRZEJA KOSZYRSKIEGO Smietanka i Wołyniec z ludźmi Xiążęcia swego Rzeczyckimi pomienioną rzeczką Szczuczeią wierzch do rzeki Wiazowen, od Wiazowen do Tesobola jeziora, rzucając jezioro w prawo do Ratna, od Tesobola do Komżanego jeziora, od Komżanego jeziora, do Koniszcza Popow Rateńskich, od Koniszcza do Załubickich mostów, od Załubickich mostów do rzeki Prypiat; tu powiedział Urzędnik Xiążęcia Koszyrskiego, iż to jest rzeka Prypiat iakośmy pierwey to mówili, iż ta rzeka Prypiat czyni granicę Pińską z Ratnem, owżas Ostrow, ktorędy Urzędnicy i ludzie J. K. Mści Choteczowskie, i my też z ludźmi Xiążęcia swego prowadzili, jest za granicą Pińską, ale jest w używaniu Panow naszych, i ludzi ich od czasow W. Xiążęcia WITOLDA aż do tey pory, iedno że nam gwałtem pfczaly

płaczoly wydżieraia, drzewo bartne psuia, a te wsie *Szczodroboszcze* i *Kamorowo* w tym Ostrowie są na gruncie naszym osadzone. Prowadzili zatym rzeką Prypiatą niby na poł milę w wierzch, trzymając pośrzod Prypiaty granicę do *Wizwy* rzeki, od *Wizwy* rzeki do mostu, który jest na *Wizwie* rzece, przez który droga idzie z *Ratna* do *Wołynia*, i do *Włodzimierza*, i powiedzieli, iż się tu kończy granica *Xiążenia Kofzyrskiego* imienia jego *Rzeczyckiego*, mieniając grunt *Rateński* po prawey stronie, a *W. X.* po lewey.

Pan *SWIECICKI* powiedział, iż iakom pierwiecy to mowił, tak i teraz powiadam, iż któredy prowadzili z *W. X.* tam jest po obu stronach grunt *Rateński*, oni opuściwszy granicę prowadzili przez grunt *Rateński* od *Kosowa* bereha, któredy *Urzednicy* i ludzie *J. K. Mści*, oraz *Urzednicy* i ludzie *Xiążenia Kofzyrskiego* prowadzili od *Prypiaty*, po tych wyżej namienionych *Uroczyszczach* do *Prypiaty*, tego *Ostrowa* wzdłuż jest niby na pięć mil, a wżerz różnice niby na trzy mile, gdzieindziej mniej, a gdzieindziej więcej.

O B W O D W. X I E S T W A

Indykt piąty Miesiąca Septembra siódmy dzień.

U *Urzednik J. K. Mści ANDRZEY IWANOWICZ*, i *Urzednik Xiążenia Starosty Włodzimierskiego Xiążenia FEDORA ANDRZEWICZA SANGUSZKOWICZA* *Lukaś Fursowicz* z ludźmi wsi *J. K. Mści Obląpskimi*, *Sekuńcami*, *Hrydkowiczczanami*, *Horodyszczczanami*, i z ludźmi *Xiążenia Starosty Włodzimierskiego wsi Serechowicz*, *Hrabowcow*, *Meczan*, *Synowcow*, od mostu, który jest na *Wizwie* rzece, i przez który droga idzie z *Ratna* na *Wołyn*, i do *Lubomla*, prowadzili ponad tą rzeką *Wizwą* w wierzch niby na półtrzeci mile, i przyprowadzili do rzeczki *Choczewy*, która, mówią, że idzie od *Pancwa Stawiszcz*, i wpada w rzekę *Wizwę*, mówiąc, iż od tego mostu, który jest na *Wizwie* rzece, do pomienioney rzeczki *Choczewy* jest grunt ludzi *J. K. Mści* i *Xiążenia Starosty Włodzimierskiego* spólny wsi wyżej opisanych, i że po prawey stronie rzeki *Wizwy* jest grunt *Rateński*, a po lewey *W. X.* a zaś za rzeczką Cho-

Choczewą już jest grunt samych ludzi J. K. Mści, wsi J. K. Mści Horodyszczan, Hrydkowcow, Sekuńcow, a to jest Ostrow Korowicze. Pan JAN SWIECICKI powiedział, iż co wy rzeką Wizwą prowadziliście mieniać bydź waszym gruntem, to nie jest tak, ale to jest grunt Rateński wsi Wydreneckich, i nigdy nie należał do W. X. Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Brata swego Pana BOHDANA SIEMASZKA Starosty Kowelskiego z ludźmi W. X. J. K. Mści Wizowcami prowadzili nie daleko ponad rzeką Wizwą do Uroczyszczu Kołodyny na pole małe, na którym posiana rzepa wsi Rateńskiej Zeluch, i pokazał Pan PIOTR SIEMASZKO sosnę, w której wręb głęboki z jednej strony, a drugi pień sosnowy zrąbany, i rzekł z ludźmi wsi Wizowskiej, iż w tej sosnie były hranie wrębywane z obu stron, ale je tak rok zgładzono, iakoż zgładzenia tych znaków była wizya z Zamków Króla Jmci z Lucka i z Włodzimierza, i powiedział, iż to jest granica między wsią Wizwą W. X. i wsią Rateńską Hłuchowem. Pan WOYCIECH SWIECICKI imieniem Brata swego Starosty Rateńskiego powiedział, iż granice, które ukazuje Pan SIEMASZKO, nie są to granice tych wsi, ale to jest z obu stron grunt Hłuski. Potym Pan SIEMASZKO z ludźmi Wizowskimi pokazał pola nowo wyrobione, na których rzepy posiane, i powiedział, iż to Hłuszczenie wsi Rateńskiej nowo wyrobili, i dwa pnie na nich znieśli, w których mówił, iż znaki były, które Hłuszczenie zagubili, i z tam prowadził do rzeczki *Kołodiny* przez pole, na którym irzysko, i trzy styrty żyta stoja, i ponad tą rzeczką *Kołodiną* prowadzili nas do góry iakoby na polmle, a nad tą rzeczką ukazali drzewo jasion, w którym pokazali hranie, krzyże, mówiąc, iż to jest Uroczyszcz Ładski berwi, i że po lewej stronie jest grunt W. X. Wizowski, a po prawej wsi Rateńskiej Hłuchowa, iedno że ta rzeczka wyschła i w niej woda jest miejscami, a miejscami nie ma. Na tej zaś mili, na wielu miejscach rzepy posiane, i pola nowo wyrobione, gdzie indziej zaś żyto na nowinach Hłuszczenie posiali, i prowadził nas

nie dale-

nie daleko tego mieysca, i pokazał drzewo jaśion, wktorym z iedney strony wykłoto znak, á z drugiey strony wygładzono.

Ná to Hłuszczańie ludzie Rateńscy powiedzieli, iż to iest násza ściana z Dubiczianami i Kremnianami ludźmi Rateńskimi, i to aż dotąd iest w nászym używaniu; potym ukazali w drzewie jaśionowym, takóž z iedney strony znak wyrábany, á z drugiey strony wygładzony, á od tego drzewa przyprowadzili nas do Uroczyzicza *Lipin*, gdzie ukazali we dwóch olchach wielkich kamień wielki, między tymi drzewami urosły, mieniac tu bydź granicę Wizweńską po lewey stronie, á po prawey Dubiczyńską wsi Rateńskiey. Pan SWEĆICKI ná to odpowiedział, iż to iest z obu stron grunt Rateński, i Dubiczanie są w używaniu iego. Pan SIEMASZKO z ludźmi Wizweńskimi W. Xięstwa rzekł: iż to iest z wielkow grunt Wizweński Wielkiego Xięstwa. Zá tym prowadzili nas ponad rzeką, ktora z *Kołodin* idzie ponad *Chołopinim* lasem, przez pola, i koshary, aż do drogi, ktora idzie z Wizwy do Dubiczna, i tam ná drodze pokazali Wizwianie dąb zrábany, w ktorym mówili, iż były znaki, ále zgładzone są, i nie znać ich, przez tę zaś drożkę, do pomienioney rzeki, ktora od lasu *Chołopina* idzie, niby ná dwa strzelenia z łuku pokazali dąb, i ná nim znak z iedney strony drzewa, á z drugiey strony wyrábany, potym prowadzili nas po nad tymże *Chołopinim* lasem, i pokazali nam dąb, w ktorym Krzyże z obu stron, i powiedzieli, iż to iest granica Wizweńska z Dubiczianami wsi Rateńskiey, po lewey stronie grunt Wizweński W. X. á po prawey Dubiczański wsi Rateńskiey. Nie daleko tego dębu, we dwu dębach pokazali takżé znaki, iż te dęby są trzy polpołu ieden od drugiego ná kilka kroków, potym od tych trzech dębow prowadzili nas ponad lasem *Lutin*, przez pola, i pasznie między stogi Kremneckie, Rateńskie, mowiac: iż te pola były Wizeńskie, ale ie gwałtem z Kremna wsi Rateńskiey odięli; Prowadzili nas potym ponad rzeczka *Lut. ią*, ktora idzie przez las *Lutin*, i powiedzieli, iż nam bydło zabrano ná tych polach, do czego się Ratnianie przy-

znali; á potym przyprowadzili do dębu wielkiego, i powiedzieli: iż to iest granica násza Wizewska z Kremnem; Kremnianie zaś powiedzieli to iest granica násza Kremiańska z Luboczyńcami wsiami Rateńskimi, iedna połowica z Kremna á druga z Luboczyńca i Lubomska. Od tego dębu prowadzili nas ponad rzeczką *Lutoi* do Teremca do Uroczyszczu do gory; tego zaś wśzystkiego obwodu od rzeki *Wizwy*, od Uroczyszczu *Kołodina* do *Teremca* gory niby ná trzy mile. A w tym zawodzie, kędy z Ratna P. JAN SWIECICKI Starosta Rateński prowadził, począwszy od pnia Seliwonowa, który iest nad Prypiatą po wśzystkich wyżej opisaných Uroczyszczach, aż do gory Uroczyszczu *Teremca*; iako też, któredy obwodzili z W. X. Urzędnicy JKMci, i Urzędnicy Xiążenia Kofzyrskiego z Towarzyszami swemi, i Urzędnicy Xiążenia Starosty Włodzimirskiego; w tych obydwóch zawodach Rateńskich wsi, które mówią, iż są osadzone ná gruncie W. X. to iest pierwsza wieś we wsi *Cyry* dzieśiąta część *Cyrskich.*, druga *Borki*, trzecia *Hłuszcza* czwarta *Szczodroboszcz*, piąta *Szczytyn*, szósta *Czernice*, siódme *Buzaki*, osma *Rakowles*, dziewiąta *Michnowicze*, dzieśiąta *Ilble*, iedynasta *Welimcze*, dwunasta *Postupie*, trzynasta *Zamszanie*, czternasta *Datin*, pietnasta *Wafilki*. W tymże zawodzie, który mianuie Starosta Rateński, iakoby ná gruncie Rateńskim miały byđ osadzone wsie z W. X. to iest we wsi nazwaney naypierwiey w *Cyrsku*, niby dziewięć części, powtore *Hłuszcza*, potrzenie *Weder*, poczwarte *Ilble*, po piąte *Lachwicze*. po szóste *Choteszew*, posiodme *Mostyszczu*, á tego wśzystkiego, któredy Pan JAN SWIECICKI prowadził począwszy od Seliwonowa pnia do gory *Teremca*, wzdłuż iest niby ná piętnaście mil; któredy zaś Urzędnicy JKMci, i Xiążenia Kofzyrskiego z towarzyszami swemi, począwszy od rzeczki *Proryticy*, i któredy Urzędnicy Xiążenia Starosty Włodzimierskiego prowadzili, aż do gory *Teremca*, wzdłuż iest niby ná siedmnaście mil, á zaś różnicy wśzerz pomiędzy tymi obwodami, miejscami ná dzieśięć mil, miejscami ná pięć, gdzie inđziey ná dwie, á gdzie inđziey mniej.

OBWOD

OBWOD KORONNY.

Indykt piąty Miesiąca Septembra trzynasty dzień w Poniedziałek.

Stanawłszy u gory Uroczyszczu Teremca Ziemianie Powiatu Lubomskiego Horodeccy Jan, i Wasil prowadzili przez błoto ponad rzeczka Lutoią w niz do rzeki Wizwy, gdzie wpada Lutoia w rzekę Wizwę, i tą rzeką Wizwą w wierzch do rzeki Ochodnoi mówiąc, iż między tymi hraniami ponad pomienioną rzeczka Lutoią, i rzeką Wizwą do rzeczki Ochodnoi z obudwoch stron, tak z Korony, iako i z W. X. iest spokoyna granica. Prowadzili potym Horodeńscy Ziemianie pomienioną rzeczka Ochodnoią w wierzch do gory Kremianey, do gościńca, i od tey gory zaczęli Ziemianie Lubomscy, Hrabieńskie, i Okunińskie prowadzić tym gościńcem, który idzie z Brześcia do Włodzimierza na Wizwę, mieniąc ten gościniec bydz granicą ze wsią W. X. Xiążęcia FIEDORA WISZNIO-
WIECKIEGO *Widiutem*, i ze wsią Xiążęcia FIEDORA Starosty WŁO-
DZIMIERSKIEGO *Smedinem*, aż do Uroczyszczu rzeczki Czernia, i prowadzili tą drogą niby ná półtore mile, tu Pan PIOTR SIEMASZKO z ludźmi JKMcí Parydubskimi powiedział: do tey drogi w tym mieyscu granica przychodzi wsi ludzi JKMcí Parydubskiej, i prowadzili nas wespół tą drogą tak z W. X. iako i z Korony niby ná ćwierć mile, mieniąc bydz tę drogę granicą swoią spokoyną; potym Grabińscy z Okuńskimi Ziemianami Lobomskimi poprowadzili z tey drogi, drugą drogą wlewo, która idzie do wsi JKMcí W. X. do Parydubow, i prowadzili tą drogą niby ná ćwierć mile, á przyieżdżając do wsi Parydubow nie daleko porzuciwszy tę drogę wlewo do wsi, poprowadzili nas w prawo sianozęciami, i polami, i perelesankami niby ná półwersty bez drogi, tak, iż tam naymnieyszego kawalka drogi nie pokazali, i w prowadzili nas na tenże gościniec, którym Pan. SIEMASZKO z ludźmi JKMcí prowadził, i tu ná tey drodze Grabińskie z Okunińskimi powiedzieli: iż poty iest nasza granica, á to zaś iuż iest grunt Ziemian Stokorskich Koronny.

Tegoż dnia w Poniedziałek Ziemianie Lubomscy, Stokorscy po-

wiedzieli że granica ich iest z ludźmi W. X. JKMći Paryduby, od piaty Grabińskiej od drogi gościńca Witoltowa, w których miey-
scach Grabiński zdał granicę swoię naprzeciw wsi W. X. Semina
do drozki, która idzie od Perewał do Łukowa, i powiedział, iż tu
u tey drozki przyszła granica Grabińskiego u potoku. Ná to po-
wiedział Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Brata swego Pana BOH-
DANA SIEMASZKA Starosty Kowelskiego z ludźmi JKMći Pary-
dubcy: którzy Horodeński, Grabiński, Okunińskie, i Stokorskie,
prowadzili, to iest własná od wiekow ziemia, i grunt JKMći imie-
nia iego Miłości Parydubskiego. Tego zaś obwodu Stokorskich iest
niby ná ćwierć milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Tegoż dnia w Poniedziałek Miesiąca Septembra trzynastego dnia.

Stanawszy u gory u Uroczyszczu Teremca powiedział Pan PIOTR
SIEMASZKO imieniem Brata swego Pana BOHDANA SIEMASZKA
Starosty Kowelskiego, iż comem w łobotę opowiadał granicę mię-
dzy wsiami JKMći to iest Zamku JKMći Wizowskiego, i wsi sta-
rey Wizowskiej, iż granice W. X. z Koroną tu niema, bo Ratno,
i Luboml należało do W. X. i było dziedzictwem Kniaziow SEN-
DYUSZKOWICZOW, odeszło zaś pomienione Ratno, i Luboml za
Kazimierza Krola, iako czasu swego to wszystko będzie pokazane,
to zaś są hranie między wsiami Kowelskimi Wizwą miasteczkiem,
i wsią starą Wizowską; a teraz też opowiadam hranie między wsia-
mi naprzod od Teremca poczawszy ponad rzeczką Lutoią, po
prawey stronie tey rzeczki Lutoi iest grunt Ziemiian Lubomskich
Horodeńskich, Jana, i Wasila, a po lewey JKMći Wizowski, i po-
nad tą rzeką Lutoią do rzeki Wizwy, a rzeką Wizwą w wierzch,
i poprowadzili między temi hraniami Teremca pomienioną rzecz-
ką Lutoią, i Wizwą do rzeczki Ochodnoi. Zobu stron tak z Koro-
ny, iako i z W. X. spokojną tu mają granicę. Z tad prowadzili ku
Urzyfzczom Ławom, od Ław do Dworu Sanguszkowego, który
był

był w Lowiszczach, z tamtad też rzeką do Mostiszcza Korninu, od mostiszcza ku Czornomu plesu, od czarnego plesa z rzeki Wizwy opuściwszy rzekę Wizwę na prawey stronie, do rzeczki Czornoie, a rzeczką czornoią w wierzch do Sołomeni, i tym sołomenem ku Mołzkowym leskom, od leskow do rzeczki czernicze, rzeczką czerniczem, do Demianowa błota, od Demianowa błota na drogę wielką, która idzie z Brześcia do Włodzimierza na Wizwę, tą drogą przez wioskę Stachory Ziemian Lubomskich na brod mieniac po prawey stronie tej wsi grunt Lubomski, a po lewey W. X. wsi JKMcí Parydubskiej, i Chodewitskiej, i że u tego kołowrotu granica nasza skończyła się. Na to Ziemianie Stachorscy Lubomscy powiedzieli, iż tu po obu stronach nasze jest dziedzictwo.

O B W O D K O R O N N Y.

Poczawszy od Teremca, i poki Grabiński z Okunińskimi przeszli na drodze naprzeciw wsi JKMcí Somina, po wszystkich tych UroczyŹczach jest wzdłuż niby na cztery mile; a któredy z W. X. SIEMASZKO z ludźmi Parydubcy prowadzili, poczawszy od Teremca, aż do wsi Stachor po wszystkich tych UroczyŹczach wzdłuż na cztery mile, w obu zaś obwodach w szersz niby na milę.

Tegoż dnia skoro z tej wioski u kołowrotu wyjechaliśmy, spotkali nas ludzie W. X. wsi JKMcí Somince, i powiedzieli: iż tu się zaczyna nasza granica z Parydubską, i Hodebicką, a zostawiwszy tę drogę wielką wlewo, prowadzili nas w prawo przez pola do błota niby na strzelenie z łuku, mówiąc, iż pośrzod tego błota jest nasza granica Somińska, a po prawey stronie tego błota połowa wsi Łukowskiej Ziemianina Łukowskiego Grabińskiego, i tym błotem do olchowego lasu, od olchowego lasu do Dorohinina lasu; tu mienili bydź granicę swoją z Okunińskimi i z Mokowskiemi Ziemianami Lubomskimi na poł lasu Dorohinina. Od tego lasu Dorohinina prowadzili nas Somince niby na dwa strzelenia z łuku, i przyprowadzili do dwóch jezior, mieniąc bydź na prawey stronie jezioro Oku-

nińskich, Ziemian Lubomskich, á polewey ieżioro Somin, wsi W. X. Somińskiey; tu też powiedzieli iż po prawey stronie jest grunt Panow OKUNINSKICH, i Pana SWIECICKIEGO, wsi iego Truszkowskiej Powiatu Lubomskiego. Prowadzili za tym nas sianożę-
ciami do rzeczki Rudki, mieniać bydź po prawey grunt Pana SWIECICKIEGO Truszkowski, á po lewey Somiński W. X. Od tey rzeczki Rudki prowadzili do Łazyszczu lasu, i w tym lesie mienili bydź po prawey stronie grunt KASPARA NOWOSIELSKIEGO Ziemianina Lubomskiego, á po lewey W. X. Somiński. Od tego lasu Łazyszcz do drugiego lasu Serebowa; u tego lasu Serebowa powiedzieli, iż tu iuż grunt przychodzi z prawey strony Pana SWIECICKIEGO Perewański; od tego lasu Serebowa prowadzili nas do Okuniego błota, od tego błota do Korczokowa duba, od dębu do drogi Somińskiey, która idzie z Somina do Perewał, i powiedzieli, iż się tu iuż granica nasza kończy, á poczyna się granica Torchowicka wsi Kniazia Starosty Włodzimierskiego. Tego obwodu, którądy Urzędnik Kniazia Koszyrskiego z ludźmi Somińskimi prowadził, poczawszy od Stahorskiej wsi, do drogi Torchowickiej, po wszystkich tych Uroczyszczach wzdłuż jest niby na półtore mile. Na to Pan JAN SWIECICKI, Grabińskie Okunińskie powiedzieli: którądy prowadzili z W. X. ludzie JKMci Somincy, to wszystko jest grunt, i własna ziemia nasza.

O B W O D L U B O M S K I.

Miesiąca Septembra czternaśty dzień we Wtorek.

Ziemianin Lubomski Grabiński z ludźmi wsi swojej Łukowa powiedzieli, iż granica ich z ludźmi W. X. wsi JKMci, Somina jest od Potoku, gdzie mu zdali Ziemianie Stachorscy. do Uroczyszczu Sołomca, do piaty Ziemian Lubomskich Okunin-
skich, i Homakowskich, Obwodu Grabińskiego wzdłuż jest iakoby na pół mile. Na to ludzie W. X. JKMci Somincy powiedzieli: którądy Grabiński prowadził, to jest po wszystkich tych
grani-

granicach nasz własny, i wieczysty, grunt w spokojnym naszym do tych czas używaniu, ale iak Grabiński tę wieś kupił, tedy nas począł uciskać od sześciu lat.

Tegoż dnia Miesiąca Septembra czternasty dzień we Wtorek.

Od Sołomca, piaty Grabińskiego, wsi jego Lukowskiey Ziemianie Lubomscy Okuninscy powiedzieli, iż granica ich ze wsią W. X. JKMci Sominem idzie od błota Omakowa rzeczką do Sołomca rzeczki, od Sołomca do rowu wykopanego z ieżiora Somińskiego, od rowu do Uroczyzcza Trośzaka Raczyny; i powiedzieli, iż się nasza granica tu kończy, a zaczyna się granica P. Jana SWIECICKIEGO. Tego Obwodu Okuninskich iest niby na milę. Na to odpowiedzieli Urzędnik, i ludzie JKMci Somincy, którzydy Okunińscy prowadzili, to iest własny, i wieczysty grunt nasz, i mamy go w spokojney possessyi.

Miesiąca Septembra czternasty dzień we Wtorek.

Pán Jan SWIECICKI powiedział mieniąc bydz granicę swoią, imienia swego Perewalskiego, ze wsią JKMci W. X. Sominem, i zaczął prowadzić granicę od Ziemian Lubomskich Okuninskich wsi ich Omakowskiey, od młynu Okuninskich; z tamtąd rowem do ieżiora Somińskiego, i powiedział, iż pośrzod tego ieżiora iest granica iego z Sominem. Od tego ieżiora w wierzch do młynu Somińskiego, mówiąc, iakoby ten młyn miał bydz zbudowany na gruncie iego, i mianował tę rzeczkę *Rumianką*, i tąż rzeczką *Rumianką* do brodu, oktorym, mówił że iest na rzeccie *Rumiance*, z tamtąd do lasu Osowego, gdzie mówił P. SWIECICKI, iż po lewey stronie grunt iest W. X. Xcia starosty Włodzimierskiego, Xcia FIEDORA ANDRZEIEWICZA SANGUSZKOWICZA imienia jego Torchowickiego, a po prawey Perewalski. Od tego lasu osowego zajmuiac śródek błota wielkiego do kopcow starych, które tam pośrzod błota są, o których nam pierwicy nic nie mówił.

Z tamtąd

Z tamtąd do grobelki, która jest na teyże rzecce *Rumiance*, od tey grobelki borem mianuiąc także rzeczke *Rumiankę*, łozami do wierzchu błota, i powiedział iakoby z tego błota miała wychodzić ta rzeczka *Rumianka*. Z tamtąd przez dwie drogi, które idą z Perewał, jedna do *Torchowiszcz*, druga do *Widinta*, do dębu nad ieziozem mieniać, iakoby ten dąb miał bydź nazwany kudrawym; Od tego dębu prowadził niby na klik i pokazuiąc między dwiema sosnami kopiec, powiedział, iż po lewey stronie idzie grunt Xiazęcia Starosty Włodzimierskiego, a po prawey imienia, swego Perewalskiego; z tąd polem do dwóch mogił, od tych dwóch mogił do lasu, który nazywaią Wołczyyszczem, środkiem zaś tego lasu Wołczyyszcz do Horozan do kopca; od tego kopca do drugiego kopca, i do Wasilkowego stawu, z tamtąd do dwóch mogił do ieziora Sweeteho, i stanawszy pośród ieziora powiedział po lewey stronie jest grunt W. X. a po prawey moich wsi. Tamże nad tym ieziozem rzekł, iż tu przychodzi grunt Kniaziow KURCEWICZOW, Dobrich Turyczan. Na to odpowiedział Urzędnik Somiński z ludźmi W. X. Somińskimi, i Urzędnik Xcia starosty Włodzimierskiego Dolzki Bohdan Golimont: ktorędy Pan SWIECICKI prowadził granicę tak ze wsią Somińską JKMc, iako też z Dobrami Xcia Fiedora SANGUSZKOWICZA Marszałka Ziemi Wołyńskiej, Starosty Włodzimierskiego, Torchowickimi, i Dolzkiemi, po wszystkich tych granicach, i Uroczyyszczach wiele mianował imion, które nie są tak zwane, i ktorędy on wiedł, to jest grunt wsi JKMc Somina, i maiętności Xcia starosty Włodzimierskiego Torchowickiej, i Dolzkiej, i które kopce mienił bydź sobie za granicę, tam kopce nigdy nie bywały, i nie jest to granica między temi Maiętnościami. Na te granice myśmy sami nie wyieżdżali, bośmy cztery dni na Towarzyszow naszych oczekiwali, chcąc na granice wyiechać, ale oni u Pana SWIECICKIEGO w Perewałach bawili się, i potym ledwie szóstego dnia opisanie nam przystali.

OBWOD

OBWOD W. X. I E. S T W A

Miesiąca Septembra czternaſty dzień we Wtorek.

Na drodze, która z Somina do Perewał idzie, przy Korżokowym dębie, opowiedział Urzędnik z ludźmi Xcia Starosty Włodzimierskiego Jmci Xiążęcia FIEDORA ANDRZEJOWICZA SANGUSZKOWICZA, Dolſki Bohdan Golimont, iż tu przy tey drodze kończy ſię granica wſi W. X. Somińskiej, grunt JKmci, a zaczyna ſię granica wſi Xiążęcia mego Torchowickiey, i rzekł, iż tu granicy Koronney niema, bo Ratno, i Luboml należało do Xiążat nafiych SENDIUSZKOWICZOW, iakoż czaſu ſwego o tym Jchmć milczeć nie będą; a co ſię tycze granice między wſiami, ia opowiem. Prowadził tedy nas od Korſzakowego dębu do młynu wietrznego, gdzie teraz Kaplica ſtoi, i powiedział, iż ta Kaplica poſtanowiona ieſt na właſney Ziemi Xiążęcia meiego, temu ſą dwa lata; od młynu prowadził błotem Wolczewskim, aż do Peretoku do Moſzyńskiego laſu, a przy drodze, która do Turyczan idzie z Perewał, kopiec ukazał, mieniać bydź po prawey ſtronie grunt Koronny, a po lewey W. X. i rzekł, iż ſię tu granica wſi Xiążęcia meiego Torchowickiey kończy, a zaczyna ſię ziemia Kniaziow KURCEWICZOW, Maiętnoſci ich Turyczyńskiej. Tego obwodu Xcia Starosty Włodzimierskiego, maiętnoſci Jego Torchowickiey od Korſzakowego dębu do Moſzeńskiego laſu, do drogi, która do Turyczan z Perewał idzie, ieſt wzdłuż na milę. Pan JAN SWIECICKI na to powieſdział, iż ktoredy Urzędnik Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Dolſki prowadził, to wſzytko ieſt właſny grunt maiętnoſci meiey Perewalskiey.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Septembra piętnaſty dzień we Srzodę.

PAN JAN SWIECICKI Staroſta Rateński powiedział, mieniać bydź granicę maiętnoſci ſwoiey Perewalskiey, z Kniaziami KURCEWICZAMI maiętnoſci ich Turyczyna, od ieżiora *Sweteho* ku do-

R

łowi

łowi, mieniać, iakoby tym dołem miała rzeczka *Romanicha* wynieść z jeziora *Sweteho*, i prowadził granicę swoią z Kniaziami KURCEWICZAMI do rzeki *Tury*, od *Tury* poprowadził do rzeki *Turyi*, mówiąc, iż na tey rzece staw zrobiony, który nazywają *Wopichanki*, od tego stawu *Wopichanki* poprowadził do rzeczki *Hłuboczycy*, która wpadła w tenże staw; tą zaś *Hłuboczycą* przez las *Ziabki* na rog błota *Korolewa* do *Bartoszewego Ostrowu*. Tu rzekł Pan SWIECICKI, iż się skończyła granica Xiążąt KURCEWICZOW, a zaczyna się grunt W. X. Pánów Owłuczemskich wsi ich Owłuczyma, po prawey zaś stronie mieniał bydz swoy grunt *Perewalski*. Xiąże *Bohdan*, i Xiąże *Michał* KURCEWICZOWIE na to powiedzieli: po których granicach Pan SWIECICKI prowadził, to jest własność nasza w spokoyney naszey possessyi, a gdy będzie czas, potrafiemy oto z Panem SWIECICKIM się rozmówić.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Septembra piętnasty dzień we śrzodę.

Ná drodze, która idzie z *Perewał* do *Turyczan*, przy kopcu, gdzie podał granicę Urzędnik Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego *Dolski Bohdan Golimont* z ludźmi wsi *Torchowickiey*, powiedzieli Xiążęta KURCEWICZOWIE, Xiąże *Bohdan* i Xiąże *Michał*, iż po lewey stronie jest granica nasza począwszy od jeziora *Sweteho*, które jezioro na pół trzymamy z Xiążęciem Jmcią Starostą Włodzimierskim, i między tym jeziorem, i kopcem, blisko którego stoimy, mamy dwa kopce z Xiążęciem Jmcią Starostą, i te kopce nam pokazali. Poprowadzili potym przez drogę hrada, która to droga idzie z *Perewał* do *Turyczan*, i powiedzieli, iż tu na prawey stronie jest ziemia Powiatu *Lubomskiego*, grunt P. SWIECICKIEGO majątności iego *Perewalskiey*, a na lewey W. X. wsi naszey *Turyczańskicy* Powiatu *Włodzimierskiego*, i tą hrada prowadzili do stawu *Chotenowicz*, od tego stawu szrodkiem błota czystoho strugiem do czarney wody

wody, mówiąc, iż u tey czarney wody granica się nasza kończy, a poczyną się ziemia Panow Owłuczemskich; o szkodach zaś nic nie mówili. Tego obwodu, której Xiążęta KURCEWICZOWIE prowadzili, począwszy od ieżiora Sweteho do pomienioney czarney wody wzdłuż jest niby ná półmیلę.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia we śrrodę.

Pan Jan SWIECICKI powiedział, mieniąc bydz granicę swoią Perewalską z Ziemianami W. X. Owłuczynskimi, Panem ANDRZEIEM, JANEM, i JERZYM GNIEWOSZEWICZAMI od błota, które nazywa Pan SWIECICKI Korolowym błotem, mówiąc, iakoby tym błotem pomieniona rzeczka Hluboczycza miała iść w gorę do lasu Tiszyna, od rogu tego lasu, tąż rzeczką Hlubuczyczą do Zukowego Ostrowu, do Obidowa, mówiąc, iż granica przychodzi Ziemian Lubomskich Oleskich. Ná to Panowie Owłuczemscy powiedzieli: której Pan SWIECICKI prowadził, to jest nasz wieczyſty grunt, który my z dawnych czasów mamy w posessyi, a granica prawdziwa między wsiami naszemi i Panem SWIECICKIM, jest iak my pokażemy.

Tegoż dnia opowiadali Ziemianie Olescy z ludźmi JKMcí Oleskimi Powiatu Lubomskiego granice swoie od piaty SWIECICKIEGO, majątności iego Perewał, od Uroczyſzcza Potymia pośrzed błota do Luteho lasu, od Luteho lasu do brodu Neretuia, od Neretuia do Horodyſzcza nad ieżioro, a z Horodyſzcza śrrodkiem ieżiora Neretuia, i śrrodkiem błota do Meżka lasu, a pośrzed tego lasu rzeczką do Domaszneho, od Domaszneho do Perechrestia Uroczyſzcza przy gościńcu Włodzimierskim, od Perechrestia do hrady, od hrady do Kaczanowa stawu, a tam iuż przychodzi granica Włości Horodeńskiev, Starostwa Ziemi Belzkiey Stezyrty, i Zabłocia. Po tych wſzystkich Uroczyſzczach mienili bydz Olescy swoią granicę z Panami Owłuczyskimi, W. X.

rzucając wlewo, á Koronę w prawo. Ná to Panowie Owłuczymscy powiedzieli: po których granicach prowadzili Ziemianie Olescy z ludźmi Jego K. Mści Powiatu Lubomskiego Oleskimi, to iest grunt nasz własny, lecz oni gwałtem, i mocą nas samych i ludzi naszych z Ziemi naszej wypierają, i wiele nam szkód działali w zbożu, przez gwałty, i bicia, przez grabież, i zabieranie bydła, wydzieranie płótcz, wyrąbywanie drzewa, bo nas małych Ociec zostawił, i matka nasza iest wdową. Co chcieli, grabili, żyto, i zboże zabierali, grunta nasze poobeymowali; iakoż w tych grabieżach, i gwałtach szkoduiemy ná osmset kop groszy.

O B W O D. W. X I E. S T W A.

Tegoż dnia we śróde.

Panowie Owłuczymscy, Pan ANDRZEY, Pan JAN, i Pan IERZY GNIEWOSZEWICZE z ludźmi swemi Owłuczyskimi prowadzili od czarney wody czystym błotem, gdzie podali im granicę Xiążęta KURCEWICZOWIE, i powiedzieli, iż po prawey stronie iest ziemia Powiatu Lubomskiego, grunt Pana SWIĘCICKIEGO, maiętności iego Perewalskiey, á po lewey W. X. grunt imienia naszego Owłuczyskiego; i prowadzili tym błotem, ktorego dwie części należą do W. X. á trzecia część do maiętności P. SWIĘCICKIEGO Perewalskiey, mianuiąc ná tym błocie Uroczyszczę Czarną Wodę. Prowadzili potym aż do stawu Zukowa, i rzekli, iż tu się kończy granica Pana SWIĘCICKIEGO maiętności iego Perewalskiey, á zaczyna się iuż nasza granica z Ziemianami, i z ludźmi Krolewskimi Oleskimi Powiatu Lubomskiego. Od stawu Zukowa prowadzili nas rzeczką Czarną Wodą przez Czortow las, mieniąc bydz po prawey stronie grunt Ziemian, i ludzi Oleskich Powiatu Lubomskiego, á po lewey imienia swego Owłuczyskiego. Od Czortowego lasu tąż rzeczką Czarną do Stawiszcza, powiadaiąc, iż przy tym stawiszczu osadził ludzi swoich Ziemianin Lubomski Juchno Oleski ná gruncie naszym W. X.

W. X. od dziesięciu lat. Od tego Stawiszcza prowadzili pomienioną rzeczka czarną, mając Telszów las po lewej stronie, i niedaleko przeiechawszy ten las, poprowadzili nas w lewo od Czarney Wody, pokazując trzy kopce, kopiec prosto od kopca, do Uroczyńszcza lasu Wiuniszcz do rzeczki *Newedomki*, a tą rzeczką *Newedomką* w wierzch do Sieliszcza Szczolowa, i powiedzieli iż po prawej stronie tego Sieliszcza Szczolowa grunt jest Koronny. Z tamtąd prowadzili tą rzeczką *Newedomką* do Staurowego lasu aż do jeziora *Newedomka*, gdzie mówili, iż tu Ziemian, i ludzi Oleskich granica się kończy, a zaczyna się granica wsi Steżerzyckiej Powiatu Horodelskiego. Od tego jeziora *Newedomia* prowadzili przez bagna do pagórków, od pagórków bagnem na róg lasu *Banilowa* przez błoto do *Parowca* powiadając, iż tu się granica nasza kończy, a zaczyna się granica wsi W. X. Powiatu Włodzimierskiego Puzowskiej. Tego obwodu, którego *Panowie Owłuczynscy* prowadzili, począwszy od błota czystego aż do *Parowca* granicy Puzowskiej jest wzdłuż niby na półćwierci milę, a którego *Giełscy* prowadzili począwszy od *Uroczyńszcza Potymia*, po wszystkich *Uroczyńszczach* do *Kaczanowego stawu* niby na cztery mile, różnicy zaś iakoby na dwie mile, a miejscami na milę.

Tegoż dnia przysłał do nas Władysław Jego Miłość Włodzimirski Henadey Urzędnika swego *Hauryła* opowiadając, iż którą wieś nazwana *Steżerzyce* nadano Cerkwi Włodzimirskiej *Przeczystej Bogarodzice*, i która to wieś jest na naszej stronie *Buga* od W. X. tę wieś niedawno Wojewoda *Bełzki*, *Pan Krupski* zaiechał, i teraz trzyma; ta zaś wieś leży między wielą inżemi wsiami Powiatu Włodzimirskiego, o dwie tylko mile od Włodzimirza, na co Jego Miłość Władysław ma listy, i dokumenta, które czasu swego chce pokazać.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Miesiąca Septembra, szesnasty dzień we Czwartek.

STanawizy u Uroczyszczu *Parowca*, gdzie podali granicę Owłuczemscy Ziemianie W. X. Powiatu Włodzimirskiego Pan Bohuż, Tymofz, i Fiedor majątności swoiey Puzowa, powiedzieli, iż tu jest granica nasza przy granicy Panow OWŁUCZYMSKICH pod *Parowcem*, i że po prawey stronie jest grunt wsi Stezeryckiey Horodelskiego Powiatu, a po lewey W. X. Imienia naszego Puzowskiego; i prowadzili nas od pomienionego Uroczyszczu *Parowca* od błota granicą swoją, którą mienili bydź między wsią swoją Puzowską W. X. i między wsią Stezerycką Horodelską do piasiecznego brodu mimo hradę, mając tę hradę w prawie na stronie Korony aż do Uroczyszczu *Leskow*, od *Leskow* prowadzili nas do *Samolefzy*, od *Samolefzy* do drogi, która idzie z Stezerycz do Włodzimierza. Tu powiedzieli Pánowie Puzowscy, iż tu przy tey drodze kończy się granica nasza, a zaczyna się ziemia Ustulowska W. X. Tego obwodu, którądy Ziemianie Puzowscy prowadzili począwszy od *Parowca* błota do drogi, która idzie z Stezerycz do Włodzimierza jest niby na milę, a w poprzek na pół milę.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Miesiąca Septembra szesnasty dzień, tegoż dnia we Czwartek.

Ziemianin Hospodarski Pan Michał Kotowicz i Urzędnik Xiążęcia Alexandra WISZNIOWIECKIEGO Ustuluzki z ludźmi wsi Ustuluskiej prowadził, mieniać bydź granicę swoją ze wsią Horodelską Stezerycami, którą to wieś Stezerycze mienili bydź należącą do Władyki Włodzimirskiego, nadaną Cerkwi Włodzimirskiej Przeczystey Boga-rodzice, którą wieś niedawno KRUPscy gwałtem odebrali; Prowadzili tedy nas pomieniony Michał Kotowicz, i Urzędnik Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO od grobli Puzowskiej wsi W. Xięstwa aż do wilczych brodów, od wilczych brodów do lasu Horodelskiego Wydrenicy, przez rzekę Wydrenicę do drogi,
która

ktora idzie od Horodla do Włodzimierza, od tey drogi przez Bug do topolow do puł gaju sosnowego, od gaju do krasney gory, powiadając, iż tu pod tą krasną górą granica się nasza kończy, a poczyną się granica Xiążęcia ALEXANDRA WISZNIOWIECKIEGO wsi Jego Jezowskiej; co zaś Puzowscy mówili byź granicą swoją przy drodze, ktora z Stezerycz idzie do Włodzimierza, ta droga jest na naszym gruncie. Tego zaś obwodu Michałowego i Urzędnika Xcia WISZNIOWIECKIEGO od grobelki Puzowskiej do krasney gory jest wzdłuż niby na dwie mile.

OBWOD HORODELSKI KORONNY.

Na tych granicach nie byliśmy.

Miesiąca Septembra Siedmnaśty dzień w Piątek.

Uroczyszcze granic Horodelskiego Starostwa Ziemi Bełskiej od Zamku, i od Miasta, i od wsi, poczyną się od granicy Ziemi i ludzi Oleskich Powiatu Lubomskiego, z majątnością Owłuczysmem Ziemi W. X. Pánów GNIEWOSZOW. Mówiono tedy byź granicą Powiatu Horodelskiego od Uroczyszcza, ktore z Horodla nazywają Staurowo, od Uroczyszcza Staurowa do haci, od haci przez bagno, od bagna borem przez górę, od gory tey przez małe bagno, od tego bagna przez bor do wielkiego bagna, ktore bagno ciągnie się do jeziora *Newedom*; mieniać przy tym, iż na lewey stronie jest grunt W. X. a na prawey Horodelski. Od jeziora *Newedom* do wielkiego bagna, przez ktore droga idzie z miasteczka Stynia do dębu, od dębu do sosny, ktora nazywali zieloną, ktorey sosny tylko pień się został; od sosny na rog hrady przez drogę, powiadając, iż ta hrada miała byź niby granicą między Wielkim Xięstwem i Starostwem Horodelskim, w prawey stronie mając grunt Horodelski, a po lewey W. X. do Uroczyszcza Kaczan sławku, od Kaczan sławku środkiem błota do Parowca lasku, a przez ten laszek posród błota mimo uroczyszcza Czerny ostrow. Po lewey stronie mienili byź grunt W. X. a po prawey Czerny ostrow do Ho-

do Horodla, á z tad do uroczyſzcza *Swetymia* jeziora, á ſrzodkiem tego jeziora do uroczyſzcza Horodyſzcza mimo uroczyſzcze Krolewskie Stanowiſzcze ſrzodkiem błota do uroczyſzcza Hodenia, od uroczyſzcza Hodenia błota poſrzod tegoż błota do odnogi, ktora idzie z tegoż błota, od tey odnogi przez krzaki do drogi, á zaſ tą drogą wdał przez pole do miedzy, od miedzy do Suhrani za drogą Włodzimirſką ku Milejowemu jeziorze, á ſrzodkiem jeziora tego przez Bug, od Bugu do błota, tym zaſ błotem koło łoży do potoku, ktory płynie z tey łoży ku ſianożęciom Xiażęcia Biskupa Luckiego; od tych ſianożęci Biskupich podle łoż dołem do Kólodezia uroczyſzcza, ktore nazywaią Kámiennym do Stryzowskiej granice, gdzie ná lewey ſtronie mienili bydź grunt WX. á po prawey Horodelski.

Ná to powiedzieli z W.X. Pánowie OWLUCZEMSCY, i Ziemianie Puzowſcy z imienia ſwego Puzowa, i Pan Michał KOTOWICZ, i Urzędnik Xiażęcia Alexandra WISZNIOWIECKIEGO Uſtłuzki, i drugi Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO Jezowski, i Urzędnik Szczęſnego Lwowicza Czerneykowski, pomieniony oraz Michał KOTOWICZ z Zięciem ſwoim Pánem Hieronimem Wojewodzcem KRUPSKIM, i z Urzędnikiem Szczęſnego Lwowicza z imienia ſwego poſpolitego *ludi ná odnoſtalne* ktorędy prowadzili od Horodla Staroſtwa Koronnego począwſzy od granice Pánów OWLUCZEMSKICH Ziemian W.X. te wſzytłkie hranie, i uroczyſzcza ſą w Wiſłkim Xieſtwie grunt náſz dziedziczny, i z dawna należący do W.X. iakoż kiedy czas ná to będzie, iaſnie to pokażemy, i dowodami ſprawiedliwemi wedle zwyczaiu prawa poprzeć zechcemy.

O B W O D W. X I E S T W A.

Mieſiąca Septembra ósmnaſty dzień w Sobotę, Indykt piąty.

URzędnik X. ALEXANDRA WISZNIOWIECKIEGO Jezowski Bohuſz z ludźmi X. ſwego wſi Jezowskiej ſtanąwſzy przy owey górze uroczyſzcza Krafnego powiedział, iż od tey gory krafney od
piaty

piaty Pana Michała KOTOWICZA, i Xiążęcia mego wsi Suliczowskiey poczyną się granica Maiętności Xcia mego Jezowskiey; po prawey stronie iest Ziemia Horodelska Powiatu Bełzkiego, a po lewey W.X. Prowadził zatym nas mimo tey krasney gory niby na półtory wiersty, a porzuciwszy pomienioną górę kralną w prawo, od tey gory prosto do Sawin rowu do Bugu; Tu oświadczał się Urzędnik Choteczowski Xiążęcia Jmci Biskupa Łuckiego Sebastyan Wiwiński, iż tu na lewey stronie Buga w Wielkim Xięstwie wespół z Ziemianami Xcia WISZNIEWIECKIEGO Maiętności Jego Jezowskiey, w sianożęcie Xcia Jmci Biskupa gwałtem wstępuie, i zabiera Pan Jan SWIECICKI z maiętności swoiey Stryżewki; Urzędnik Xcia WISZNIEWIECKIEGO rzekł, iż tu się już kończy granica wsi Xcia mego Jezowska, oraz i Xcia Jmci Biskupa Łuckiego, sianożęcie Maiętności Jego Choteczowskiey, i że po lewey stronie iest grunt W.X. a po prawey Horodelskiego Powiatu, maiętności Pana SWIECICKIEGO Stryżewskiey. Tego obwodu Urzędnika Xiążęcia WISZNIEWIECKIEGO od krasney gory do Sawina rowu do Bugu wzdłuż iest niby na półtory wiersty, a wszecz niby na pół milę.

Tegoż dnia od pomienionego mieysca Sawina rowu prowadził Urzędnik Szczęsnego LwOWICZA wsi W.X. Czerneykowa Turczyn do Buga mowiąc, iż tu granica Pana mego wsi iego Czerneykowa do pół Buga, i że na prawey stronie grunt Powiatu Horodelskiego maiętności P. SWIECICKIEGO Stryżewskiey, na lewey zaś W.X. Ziemia Pana mego; i prowadził nas po nad Bugiem mieniąc bydź granicę swoię po połowę Buga, mimo Wics i zameczek Stryżowski w wierzch rzeki Bugu, mieniąc swoię granicę do połowy Buga niby na pół milę, z tąd przyprowadził do doliny, która się ciągnie z Ladińskiey Dąbrowy do Buga, i rzekł, iż tu się kończy granica Pana mego, wsi iego Czerneykowa, a zaczyna się granica od owey doliny Pana Michała KOTOWICZA, i Pana mego Szczęsnego, maiętności ich Ludińskiey, z tamtey zaś stro-

ny Buga grunt P. Jana SWIECICKIEGO, wsi jego Huśińskiej; Tu u tego łohu stojąc opowiedział P. Michał KOTOWICZ z Zięciem swoim Panem Hieronymem KRUPSKIM, iż poczyna się grunt wsi naszej dziedzicznej Ludińskiej, mieniać bydz swoje granicę do poł rzeki Buga w wierzch, i poprowadził nas pod wieś Huśin niby na ćwierć milę, i rzekł, iż pośrzod stawu Huśińskiego jest nasza granica; á od stawu prowadzili nas w wierzch Bugiem aż do wału Uroczyścza Terepla, który do samego się Bugu ciągnie; i powiedzieli, iż po prawey stronie za Bugiem granica SWIECICKIEGO, wsi jego Huśina kończy się, á zaczyna się grunt PIOTROWSKIEGO i OSMANSKIEGO majątności ich Horodka. Prowadzili nas potym w wierzch Bugu mieniać granicę swoją po poł Buga, na prawey stronie grunt Horodelskiego Powiatu wsi Horodeckiej, po lewey W.X. wsi Ludińskiej, mimo wieś Horodecką Bugiem, i mimo Horodyścze Wołyńskie, które jest po prawey stronie Buga, i mimo wieś swoją Amukowo, aż do Cutnowa wsi Krolewskiej Powiatu Rubieszowskiego, mówiąc, iż tę Wolę Cutnowo Starosta Rubieszowski Pan DEBOWSKI na własney Oyczyſtley naszej Ziemi Ludińskiej osadził; potym prowadzili przez rzekę *Cutnewę* w wierzch Buga do Uroczyścza Czarney łozy, y rzekli u tey Czarney łozy, iż tu granica nasza od Buga idzie w lewo do Uroczyścza Hliniszcz, mimo Paromowski gay, aż do wsi Władyki Włodzimierskiego Bożenki, á po nad Bugiem w wierzch, to jest Powiat Włodzimirski graniczący z Powiatem Bełskim aż do Kryłowa; U tey granicy rzeki Buga od Polaków zabrane wsie Włodzimierskiego Powiatu na imię *Michałow, Poromowo, Kreczowo, i Jozefowo*. Od owego łohu którędy prowadził Michał KOTOWICZ z Zięciem swoim P. Hieronymem KRUPSKIM, po nad rzeką Bugiem w wierzch do Uroczyścza czarney łozy, wzdłuż jest niby na dwie mile, á od czarney łozy do granicy Bożenickiej wzdłuż niby na milę; roznicy zaś w szerz, którą SWIECICKI, i PIOTROWSCY, i Os-

MANSCY

MANSKY uczynili, mieyscami na pół milę, a mieyscami na ćwierć milę. Michał KOTOWICZ, i Urzędnik Szczęsnego powiedzieli iż od Dziadow i Pradziadow swoich ten grunt maia w possessyi, ale PIOTROWSCY i OSMANSKY ze wsi swoiey Horodka zaboystwa, gwałty, grabieże na wielu mieyscach nam czynią.

OBWOD SWIECICKIEGO.

Miesiąca Septembra ośmnaśty dzień w Sobotę.

Opowiedział Pan Jan SWIECICKI granicę maiętności swoiey Stryżowskiey, z maiętnością Xiążęcia Alexandra WISZNIO-WIECKIEGO Jezowem, z maiętnością oraz Szczęsnego Lwowicza Czerneykowem, a Michała KOTOWICZA i Zięcia jego Hieronyma KRUPSKIEGO Woiewodzica Belzkiego Ludinem, gdzie oraz pokazywał hranie począwszy od kamienia Kołodezia, przy którym mówiono, iakoby miała bydź piata Powiatu Horodelskiego, od tego Kołodezia do Bakacz Uroczyścza, od Bakacz do Buga, a Bugiem po pół rzeki do Czerneykowa, od Czerneykowa przez Bug łozami do Uroczyścza Rudki, od Rudki polem do Mogiły, od Mogiły drogą przez dąbrowy do Huśińskiej granice, do Uroczyścza Hlubin wsi swoiey Huśina ze wsią Ludińską W. X. i rzekł, iż od pomienionego Hlubina zaczyna się granica wsi moiey Huśina ze wsią Ludińską, od Stryżowskiey granice dąbrowami do Uroczyścza Diwii gory, a od Diwii gory polami do jeziora Werenemisza, i tam zdał Pan SWIECICKI piatę Piotrowskiemu wsi jego Horodka, które to granice oboyga wsi Pan SWIECICKI prowadził niby na dwie mile, i powiedział Pan SWIECICKI, iż mam ten grunt w spokojney possessyi. Na to Panowie Ludińscy powiedzieli: w tym mieyscu nas Bug od was dzieli po połowę rzeki, a kędyś ty prowadził, to iest własność nasza.

Tegoż dnia Miesiąca Septembra ósmnasty dzień w Sobotę.

Ziemianie Horodelscy, Piotrowscy, i Ośmańscy powiedzieli bydz granicę maiętności swoiey Horodka z maiętnością Ludińską W. X. Panow Kotowiczow, naprzod od uroczyzcza nazwanego rowu Dąbrową gorą, do uroczyzcza głębokiey doliny, od doliny polami i Dąbrowami do Kaczanowey mogiły, od tey mogiły do połowy ieżiora Rakowa, od tego ieżiora przez las do Buga; á tego wszystkiego okręgu iest niby ná milę, wszerz zaś temi dwicma obwodami Ludińskim i Horodskim niby ná poł milę.

Ná to powiedzieli Panowie Ludińscy: ktorędy prowadzili Panowie Horodeńscy, Piotrowscy, i Ośmańscy, to iest dziedzictwo nasze po wszystkich tych granicach, naszą zaś granicą iest Bug.

O B W O D W. X I E S T W A

Miesiąca Septembra dziewiętnasty dzień w Niedzielę.

UCzarney łozy od piaty Panow Kotowiczow wsi ich Ludińskiej Bortnowa, powiedział Pan Gabryel Dworzanin JK. Mści i wielkiey Xiężny Bony, imieniem Władyki iego Miłości Włodzimirskiego Henadeia, z ludźmi wsi Władyki iego Miłości Bożanek, Dorohinicz, Fursowicz, Tyszkowicz Polupańszczyzny że granica Powiatu Włodzimierskiego z Powiatem Bełskim iest Bug do połowy rzeki, i między wyżey opisanemi wioskami Władyki iego Miłości, i między wsiami Powiatu Włodzimirskiego, ktore to wsie *Lachowie* sobie przywłaszczyli, á insze osadzili ná gruncie Włodzimirskim Władycstwa Włodzimierskiego, to iest, te wsie ktore przyłączyli do Korony, pierwsza *Michałow*, druga *Paromow*, trzecia *Leznica*, czwarta *Kreczowo* te zaś wsie, ktore są osadzone ná gruncie Włodzimirskim, i Władycznym, są naprzod *Wółczek*, druga zaś nad rzeczką *Leznicą* nowo osadzona wieś nazwana *Leznica*. Rzekł tedy pomieniony Dworzanin, iż wyżey opisane

opisane wsie odebrane są za Krola Alexandra, te zaś osadzone są od ośmiu, albo naydaley od dziesięciu lat. Xiążę MICHAŁ ZBARAZKI także powiedział: nietylko oderwano wsie od Włodzimierza, ale też i tu do majątności Pana Woiewody Sandomirskiego Pana Jana TENCZYŃSKIEGO do Kryłowa, grunta majątności moiey Morozowicz pozabierano, i na Uroczyńszczu Wołczku, gdzie była wieś ludzi moich osadzona; Jmć Pan Woiewoda Sędomirski tych ludzi moich zagrabił, i z pomienionego Uroczyńszcza ich zpędził, a swoją Wołę na tym Uroczyńszczu Wołczku osadził. Pan Gabryel powiedział, iż które są granicę między wsiami iego Miłości Władyki, i między wsiami Powiatu Włodzimirskiego, iá WaszMCw tymi granicami poprowadzę. Prowadził tedy nás od czarney łozy, od piaty Kotowiczow majątności ich Ludińskiej Bortnowa, ku długiey łozi do Hliniszcz, od Hliniszcz do Skomorochowa Kurchanu, od Skomorochowa Kurchanu ku dolinie do Uroczyńszcza Zołobowa, od Uroczyńszcza Zołobowa do Leznicy do drogi, która idzie od Poromowa do wioski Leznicy, tą zaś drogą do ieżiora Petrowa, mając Petrowe ieżiora wlewie, do rzeczki Huski, a tą rzeczką Huską do Bugu, śródkiem zaś Bugu w wierzch do Litowiskiey granicy, do wsi Litowiskiey Molnikowa. Tego wszystkiego, którądy Gabryel prowadził począwszy od czarney łozy po wszystkich tych Uroczyńszczach, aż do rzeki Huski, i gdzie rzeczka Huska wpadła w Bug, a Bugiem do granicy Litowiskiey jest niby na dwie mile.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąc Septembra dziewiętnasty dzień.

Granica JeyMci Pani Woiewodżiny Sędomirskiey, majątności iey Kryłowa z Wołyniem, poczyną się u narożnicy Krolewskiey Cucnowki, od Cucnowki aż do Koleczachowego lasu, od Koleczachowego lasu do gościńca, który idzie do Bartnowa; a ten gościniec naprzód idzie od ściany Ludińskiej do ściany Ro-

hobańskiej Xiążęcia Biskupa Łuckiego, od tey ściany do ściany Zelinowskiej, takż Xiążęcia Biskupa Łuckiego opiat, od ściany Zelinowskiej aż do Bortnowa Pana Ludińskiego, która tamtędy idzie do Krynicy, a od Krynicy do ieziorka Janowki drogi, od ieziorka do dębu, od dębu do narożnicy Porymowskiej i Bożanki, od tey narożnicy do Petrowa ieziorka, od ieziorka do rzeczki Huski, od Dorohinicz wsi Władyki Włodzimierskiego, a ta rzeczka wpadła w wierzch Leznicy stawu JeyMci Pani Woiewodżiny Sedomirskiej, od stawu do Tudorkowicz, od Tudorkowicz, do ieziorka, które iest pod górą Tudorską, a ztąd do gęstej łozy, od gęstej zaś łozy do rzeczki Swinki, która to Swinka przypiera do granicy Morozowicz. Od ściany Morozowicz aż do ściany Osmiłowskiej XIAŻA T CZARTORYSKICH, a od tego petnic stawu do Monikowa także XIAŻA T CZARTORYSKICH aż do wsi Hołub Pani Gołdaczowey, czego iest na dwie mile; Ta granica iest od dawnych czasow maiętności Kryłowskiej z Wołyniem, iakoż ani my łami, ani Lustratorowie nasi, ani strona z W. X. temu nieprzeczą.

OBWOD W. X. XIAŻA T CZARTORYSKICH

Miesiąca Septembra dwudziesty dzień w Poniedziałek.

Ta iest granica Xcia ALEXANDRA i Xcia JANA CZARTORYSKICH maiętności Ich Litowskiej, którą nie dawno położono między wsią należącą do Włodzimierza, które teraz służy do Kryłowa Powiatu Bełzkiego, to iest nazwiskiem Kreczowo, i między Xcia CZARTORYSKIEGO wsiami Litowskimi, na imie Smiłowicze, a drugą Molnikowo, naprzod z Kreczowskim gruntem od stawu piatycz, od stawu drogą Hołubską, która idzie ze Smiłowicz do Hołuby, tą drogą do jeziora Zukowca; i pokazał nam Urzędnik Xiążat CZARTORYSKICH Litowski Wafil z ludźmi Litowskimi na tym miejscu od Uroczyszczu stawu aż do jeziora Zukowca wzdłuż drogi kopcow trzynastie,

i tu

i tu u tego jeziora Zukowca przy kopcu powiedział, iż się tu kończy granica Kreczowska wsi Pani Woiewodżyny Sendomirskiej, a poczyną się Ziemia Pani Goldaczowey wsi Jey Mci Holuby, a z drugiej strony z W. X. grunt Xiążąt CZARTORYSKICH wsi Ich Mciow Molnikowa. Od tego jeziora Zukowca prowadzili nas smuzaliną przez Bug aż do Kamiennej łozy, od łozy dąbrowa w *kazi rog* przez błoto w wierzch stawu Karpowca; w tym miejscu od Bugu do wierzchu Karpowca pokazali nam szesć kopcow, i powiedzieli, iż Pani Goldaczowey ziemia maiętności jey Holubek Powiatu Belzkiego, iest po prawey stronie, a po lewey ziemia Xiążąt CZARTORYSKICH maiętności Ich Litowskiej; twierdzili oraz iż na tym obwodzie za granicami osadził Pan Goldacz od dziewięciu lat wieś swoię, nazwiskiem Pefeczno na syrowym pniu.

Prowadził nās potym od Karpowca Uroczyścza do Dneprechi rzeczki, od rzeczki Dneprechi do Bliszczackiego jeziora, od jeziora drogą Ukryńską ku Wołczku i Gałce mówiąc, iż na prawey stronie grunt Pani Woiewodżyny maiętności iey Tuderskowskiej, a na lewey Litowski; u tegoż Uroczyścza Wołczka zaczyna się grunt Ziemian Powiatu Belzkiego, Panow Bzowskich. Rzekł tedy, że tę granicę ma z Pany Bzowskimi spokoyną, poczawszy od Wołczka Uroczyścza do białych Brzegow, i prosto przez Bug aż do Liwina Ostrowa, a po Kruhel po drogę, która idzie od Litowiza do Zdarow, mając Wielkie Xięstwo wlewo, a Powiat Belzki wprawo. Z drogi prosto rowem Uroczyśczem roziezdny do jeziora Buzyścza, od jeziora do Bugu, gdzie powiedział Urzędnik Litowski: na tey stronie Bugu wprawo iest grunt Pani Woiewodżyny Sedomirskiej maiętności iey Piatikorowa pośrzod Buga do granicy Ziemian Horodyłowcow, a z temi Ziemianami Horodyłowskiemi po poł Bu-ga aż do Krynicy Dymennicy, przy ktorey idzie gościniec z Sokala do Włodzimierza; rzekł potym, iż ten gościniec oddzie-

la Xiążąt CZARTORYSKICH majątność ich Zdarską od wsi Ziemianina Wielkiego Xięstwa Ławryna Iwanickiego, i że po prawey stronie tey drogi grunt iest Ziemianina W.X. Iwanickiego, a po lewey Litowski wsi Zdarskiej Xiążąt CZARTORYSKICH, i tu zdali granicę Panu Ławrynowi IWANICKIEMU.

Tego wszystkiego, koredy prowadził Urzędnik Litowski Waśil począwszy od stawu Piatycz do Bugu iest niby na pół milę, od Bugu do jeziora Zukowca, do białych brzegow Bugu niby na półtory mile, od białych brzegow do Liwina do Uroczyszcz, i do Kruhla, i do gościńca, który idzie do Litowiza do Zdarow, gdzie granica Litowska Xiążąt CZARTORYSKICH wyszła z Bugu, niby na milę, to iest na trzy mile.

OBWOD KORONNY.

Miesiąca Septembra dwudziesty dzień.

Od narożnicy, gdzie zdał granicę Panu Gołdaczowi Urzędnik Pani Woiewodżiny Sędomirskiej, prowadził Pan Gołdacz granicę swoię dawną ponad tą rzeką która się poczyna Bugiem między wsiami Pani Woiewodżiny Sędomirskiej Kreczowem, a ciągnie się aż do rzeki, którą nazywaią Urynowka, i która w pada w Bug, Bugiem zaś do rzeki Wolczka, Wolczkiem aż do Narożnicy Pani Woiewodżiny Sędomirskiej wsi iey Mści Tudorskiej, do grobli pod młynem, a tego iest na milę. Przeciwno tey granice ani my sami ani Luźtratorowie nasi, ani strona z W. X. nie odkazała się.

OBWOD W. X. ŁAWRYNA IWANICKIEGO.

Miesiąca Septembra dwudziesty pierwszy dzień we Wtorek.

Uprzerzeczonego Uroczyszcz Dimennicy rzrodła, powiedział Ziemianin Wielkiego X. Pan Ławrin Iwanicki: tu iá od piaty Uroczyszcz Demennicy, gdzie Xiążęta CZARTORYSCY zdali, prowadzę WaszMcw granicami starodawnemi, które są między

między W. Xięstwem Powiatu Włodzimierskiego, i między wsią Sokalską Skomorochami prosto drogą, która idzie z Włodzimierza do Sokala, pod gajem wsi Sokalskiej Skoromochow, zostawiając gay i wieś Skoromochy w prawo, a w lewo W. X. grunt mój; od gaju tą drogą do grobli Ilkowickiej, która grobla jest na rzece Roiotynie, i tu zdał granicę swoją Pani Lachowskiej i ludziom jej Lachowskiem. Tą granicą, którą Pan Lachowski prowadził począwszy od Dymenicy do grobli Ilkowickiej jest niby na pół milę.

OBWOD W. X. PANI LACHOWSKIEY.

Tegoż dnia we Wtorek.

Od tey grobli prowadzili nas ludzie Pani Lachowskiej, wsi Jejmej Lachowskiej, pomienioną rzeczką Roiatyną w wierzch aż do stawu, który staw Pan Mleczek Ziemianin Bełzki założył na brzegu W. X. na gruncie P. Lachowskiej, mianując po prawey stronie tey rzeczki Powiat Bełzki, a po lewey W. Xięstwo, i powiedzieli, iż pośrzód tego stawu ich granica z P. Mlecziem jest także w wierzch tey rzeczki, aż do źródła, które jest obrabione tymi czasami od P. Mlecza; tu u tego źródła zdali ludzie P. Lachowskiej piątą swoją Kniaziowi Alexandrowi PORZECKIEMU, majątności jego Porzecza i wsi Hruszowa. Tego zaś obwodu, którą prowadzili ludzie P. Lachowskiej począwszy od grobli ich Ilkowickiej, aż do źródła jest niby na pół milę.

OBWOD W. XIESTWA.

Tegoż dnia we Wtorek.

Od pomienionego źródła poprowadził Książ Alexander PORZECKI łohem w wierzch, z kąd ta rzeczka poszła niby na pół milę, i mienił na lewey stronie W. Xięstwo, Powiat Włodzimierski z majątnościami swemi Porieczem, i Hruszowem, a na

T

prawey

prawey Powiat Belzki, maiętność Pana Mleczkowa Staniatin, i tę dolinę porzuciwszy w prawo prowadził nas prosto przez górę do drugiey doliny, na ktorey dolinie pokazał nam kofzaryszcze, mówiąc, iż tu jego Przodkow, i jego samego Wołosia z owcami sławali, i tych dąbrow zażywali, i mianował tu po prawey stronie grunt Panow Rudkirow wioski ich Luczyc, która za ALEXANDRA Krola należała do Wielkiego Xięstwa, do maiętności Bokieiow Peczyfostow, a po lewey grunt wsi swoiey Hruszowa; od tego Kofzarzyszcza poprowadził do łużka osowego, z tamtąd do głębokiey iamy, od głębokiey iamy do Kołodezia, od Kołodezia do Kuźminey mogiły, od Kuźminey mogiły prowadził nas do kopcow trzech, które to kopce są blisko wsi iego Hruszowa przy drodze, która idzie z Meletyna do Włodzimirza na Hruszow, i tu powiedział, iż u tych kopcow trzech kończy się granica moja, wsi moiey Hruszowa, a zaczyna się grunt Panow BOKIEIOW maiętności ich Meletyna, gdzie oraz schodzi się grunt Panow RUKIROW maiętności ich Luczyc. Tego obwodu, ktorey Książ Alexander PORZECKI prowadził, począwszy od krynicy obrabionej aż do kopcow po wszystkich tych Uroczyszczach jest niby na dwie mile.

O B W O D K O R O N N Y.

Dnia dwudziestego pierwszego Septembra.

Pan Horodilowski Ziemianin Koronny prowadził granicę swoję, począwszy od ostatniey narożnicy wsi Koronney Pekurow od rzeki Bugu, tymże Bugiem w górę Holwowa, aż do wsi Krolewskiej Powiatu Koronnego, mieniać bydy po lewey stronie W. X. a po prawey grunt Koronny, z strony W. X. wieś Zdarow Xiażat CZARTORYSKICH, a z drugiey strony Bugu mówił że jest w spokojnym używaniu bez żadnych krzywd. Tey granicy wzdłuż jest na milę ponad Bugiem.

Tegoż dnia ludzie wsi JKMcI Czolwowa pokazali swoią granicę

cę dawna ponad rzeką Bugiem w górę, aż do ściany wsi Skomoro-
 roch JK Mci, którą trzyma Pan Jan STRZAŁKOWSKI dożywo-
 ciem, z drugiej strony Bugu ponad wsią Zdarską Wielkiego Xię-
 stwa Xiążąt CZARTORYSKICH, mianując po prawey stronie
 grunt Koronny, a po lewey Wielkiego Xięstwa, przydając oraz,
 iż jest w spokojnym, i dawnym używaniu bez żadnych krzywd.
 Tamże ludzie Koronni wsi Skomorochow Zamku Sokalskiego
 w dzierżawie P. MIKLASZA Podkomorzego Jego Krolewskiej Mci
 młodego, prowadzili od Bugu do Uroczyłcza źródła *Dymennice*,
 do drogi, która idzie z Włodzimierza do Sokala, a tą drogą aż do
 Wołczka błota, tym zaś błotem niby na wierz, potym porzuci-
 wszy te błoto w prawo, prowadzili drogą małą niby na dwie wier-
 sty do dąbrowy, w ktorej dąbrowie pokazali nam trzy dęby, mo-
 wiąc, iakoby te dęby miały bydź okopane, ale nie jest tak. Tę dro-
 gę opuściwszy w lewo, prowadzili nas gościńcem, który zowią Ta-
 tińcem, aż do gościńca, który idzie z Porzecza do Staniatina, wsi
 Pana MLECZKOWA, podle ktorej mienili bydź dwa kopce sypa-
 ne, i mówili, że te kopce miały bydź między wsiami W. X. Porze-
 czem, i Lachowem, a rozrzucone są od Kniazia PORZECKIEGO.

Tego obwodu, poczynawszy od Dymenicy, po wszystkich tych
 uroczyłczach jest niby na milę, i tu też oraz ludzie wsi Skoro-
 moskiej zdali granicę swoją Ziemianinowi Powiatu Belzkiego,
 Panu Stanisławowi Mleczkowi, który poprowadził nas od tego miej-
 sca tymże wyżej mianowanym gościńcem Tatińcem do doliny,
 od doliny tąż samą drogą do dębów, na których powiadał, iż
 są znaki graniczne, przydając, że te znaki Kniaz PORZECKI ka-
 zał wyrębać. Od tych dębów prowadził nas tąż drogą Tatiń-
 cem do Uroczyłcza Horok, od Horok do Uroczyłcza Jazwin;
 tu podał P. MLECZKO granicę swoją Panu RUDKOWI wsi je-
 go Luczyc, mieniąc bydź po prawey stronie Powiat Belzki, a
 po lewey W. Xięstwo grunt Kniazia PORZECKIEGO. Na to ani
 my ani Lustratorowie nasi, ani strona z W. X. nie odkazała się.

OBWOD W. X. PANOW BOKIEIOW.

Miesiąca Septembra dwudziesty wtory dzień we Szrodę.

Stanawszy u tych trzech kopcow, do których przyprowadził Książ Alexander PORZECKI, do narożnicy tuż podle lasu Kniazia PORZECKIEGO Hruszewy, Pan Fedor, i Pan Gabryel BOKIEY powiedzieli, iż tu się zaczyna granica nasza, Zameczku naszego Miletina od granicy Kniazia PORZECKIEGO, wsi jego Hruszowy, gdzie też do pomienionych trzech kopcow trzecia schodzi się granica z prawey strony Ziemianina Powiatu Sokalskiego Jana Rudkiera, wsi jego Łuczyc, która to wieś Łuczyc za Krola ALEXANDRA należała do W. X. do Peczysołtow. Prowadzili nas potym BOKIEIOWIE drogą, która idzie z Włodzimierza do Buska, mieniać po prawey stronie grunt *Rukirowski*, a po lewey W. X. grunt majątności swoiey *Miletina*. Od tych trzech kopcow niby na strzelenie z łuku, pokazywali nam trzeci kopiec po prawey stronie drogi, i tą drogą idąc także niby na dwa strzelenia z łuku, pokazali nam kopiec po lewey stronie, a ztąd prowadzili nas niby z wierszę, pokazując kopiec nie daleko od Zameczku swego Melityna między drogami, które idą z Włodzimierza, i z Sokala do Melityna. Potym przyprowadzili do kopca, który jest nad brzegiem jeziora Panow BOKIEIOW łuhu, od tego kopca prowadzili przez odnogę Serpaniec pośród błota nazwanego łuhu, i brzegiem stawu Rukirowego pośród błota; poty prowadzili przez te kopce, i wszystkie te mieysca z obu stron spokojne, od tych trzech kopcow pośród błota niby na milę.

Ztąd zaś Panowie BOKIEIOWIE prowadzili do odnogi pośród Uroczyzcza Zydowki doliny, mieniać byż po prawey stronie grunt *Rukirowski*, a po lewey W. X. grunt majątności swoiey *Miletyna*. Od Uroczyzcza Zydowki prowadzili nas PP. BOKIEIOWIE doliną niby na dwa strzelenia, i przyprowadzili na rolę po lewey stronie drogi, pokazując nam wzgórek na tey roli,

li; i mówiąc iż tu był kopiec, ale go zorali Panowie RUDKIR
ROWIE. Od tego mieysca prowadzili drogą, i tąż doliną Zy-
dowką niby na strzelenie, i pokazali nam po prawey stronie dro-
gi pagorek, mieniać bydź kopcem, i powiedzieli, iż to jest dru-
gi kopiec. Opuściwszy za tym tę drogę i dolinę w prawo, ie-
chali przez górę pooraną, i pokazali nam pagorek, mieniać go
bydź trzecim kopcem, a podle tego pagorka dąb porąbany, na
którym znaki krzyże po obu stronach. Daley także potym ukazali
dwa dęby, w których krzyże z obu stron, a odiachawszy nie dale-
ko, dwa dęby ieden podle drugiego z krzyżami; potym pokazali
kopiec nie daleko, od tego kopca dwa dęby z krzyżami z obu stron.
Potym prowadzili nas na strzelenie, i pokazali dąb, w którym zná-
ki krzyżowe, a podle niego kopiec znaczny; potym zaś niby na
dwa strzelenia z łuku, przyprowadzili nas do trzech kopcow do-
brze znácznych, mówiąc, iż się tu zeszły trzy hranie; ieden kopiec
mianowali Leszczetowski Pána OSTROROGOW, drugi Luczycki
Pána RUKIROW, trzeci Matowski Pánów BOKIEJÓW, i powie-
dzieli, iż którędysiny prowadzili, to wszystko po prawey stronie
grunt RUKIROW, a po lewey WX. grunt nasz. Od tych zaś trzech
kopcow prowadzili nas do Uroczyścza białey krynice. Na to
RUDKIR powiedział, iż te znaki nie są z PP. BOKIEJAMI, ale są
z Pánem OSTROROGIEM wsi Jego Leszczotowa, a wsią naszą
Luczycą.

Tegoż dnia Ziemianin Sokalski Jan Rudkir prowadził nas od
pośrzodku błota do Uroczyścza Puhaczowey gory, od Puhaczowey
gory doliną, i górą przez dąbrowę niby na ćwierć milę do Kurhana; tu
powiedział Pan Jan RUDKIR, iż ja tu zdawam granicę Pánu OSTRO-
ROGOWI wsi Jego Leszczotowa. Pan Chwiedor i Pan Gabryel BOKIEY
powiedzieli, iż tu nie ma ziemi Pána Ostrorogowey, ale to jest wła-
śny grunt nasz majątności naszej Małowa. Od tego Kurhana pro-
wadził nas Urzędnik Pána OSTROROGOW Paszkowski przez dąbrowę
do białey krynice, niby na trzy strzelenia z łuku, przy ktorey to

białej krynicy stojąc tak Urzędnik Páná OSTROROGOW, iako też Pánowie BOKIEJOWIE powiedzieli, iż jest granicą ta biała krynica, po lewey stronie grunt WX. a po prawey Koronny. Prowadzili nas potym PP. BOKIEJOWIE wespół z Urzędnikiem Páni Wojewodżiny Sędomirskiej tą białą krynicą, wniz pośrzod błota do kopca niby ná trzy strzelenia, który kopiec jest pośrzod błota, mówiąc, iż pośrzod tego błota jest granica Páni Wojewodżiny Sędomirskiej wsi Jey Leszczetowa, a po lewey stronie Ziemianina WX. Medwedewa wsi Jego Leszka. Tego obwodu PP. BOKIEJOW od Uroczyszczu Żydowki doliny do białej krynice wzdłuż jest niby ná pół milę, a którędy Rukier prowadził od Puhaczowej góry do białej krynice wzdłuż takóž ná pół milę, a różnicy wszęch między temi obwodami ná trzy strzelenia, w inżym zaś mieyscu niby ná trzy strzelenia z łuku. Powiedzieli tedy Pánowie BOKIEJOWIE: cośmy ná ten czas wyprowadzili granicę z P. RUKIEREM, tę do czasu mamy, a to jest stárodawna granica, i ta wieś Łuczyce iako się ma w swoich granicach należała do Peczysostów PP. BOKIEJOW z wieków dawnych, odebrano zaś zá Króla ALEXANDRA.

O B W O D K O R O N N Y.

Miejsiaca Septembra dwudziesty trzeci dzień we Czwartek.

Urzędnik Páni Wojewodżiny Sędomirskiej Paszkowski, i Dworzanin Hołspodarski z WX. Pan Stanisław Medwed prowadzili nas od tego kopca, który jest pośrzod błota, i jest granicą Páni Wojewodżiny Sędomirskiej z PP. BOKIEJAMI do háci, która jest pod wsiá WX. Medwedowem, Laszkami; i powiedział u tey háci Urzędnik Páni Wojewodżiny Sędomirskiej, iż poty granica Páni moiej z Wielkim Xięstwem wsi Jey Leszczetowa, a tu iuž zdaie granicę z Xięstwem Pánu Wojewodżicowi Rawskiemu wsi Jego Tartakowa, a zaś Páni moiej granicą idzie błotem do Korony w prawo; i prowadził nas Medwed pośrzod błota rzeczką wniz, mianuiąc swoią granicę po prawey stronie grunt Páni Wojewodżiny

dziny Sędomirskiej Laszczetowa, a po lewey grunt swoy do W. Xięstwa. Prowadził potym tą rzeczką od owego kopca, od granicy Páni Wojewodziny Sędomirskiej i Panow BOKIEIOW niby na pół milę, a od owey haci prowadził pośród błota rzeczką aż do czarney łozy, między zaś tą hacią i czarną łożą pokazał nam ośm kopcow, i piętnaście palow wbitych, i rzekł MEDWED że tu jest naprzeciwko majątności moiej granica Ziemian Bobiatyńskich imienia ich Bobiatyna. Od czarney łozy prowadził nas pośród błota tegoż rzeczką wniż niby na ćwierć mile do haci Bobiatyńskiej, i powiedział, iż tu granicę moją zostawuję na błocie, a biorę granicę drugą, która idzie z Bobiotyna do Tartakowa.

Pan Stanisław WOLCZKO u tey haci opowiedział imieniem Xiażęcia Jmci Biskupa Luckiego, iż ta wieś *Bobiatyn* należy z dawnych czasow do W. X. do Powiatu Luckiego, i opowiedziałby to sam Xże Starosta Lucki, tylko że jest na posłudze woienney Krola Jmci, iakoż żadney z Korony odpowiedzi, i odporu przeciwko temu nie było. Prowadził nas potym Medwed ową drogą niby na ćwierć milę do Perechrestney drogi, która idzie z Laszkow do Kolpitowa; prowadził zaś ową drogą pierwszą do Tartakowa, potym tą drogą od Perechrestney drogi niby na ćwierć milę do mlyna, który zajęty jest od Pana Woiewodzica Rawskiego od wsi iego Tartakowa, mówiąc, iż tu owa rzeczka w wierzch, pośród błota dzieli majątność moją Laszki od majątności P. Woiewodzica Tartakowa, aż do haci, przez którą droga idzie do wsi Spasowa od Perewiatycz, mianuiąc po prawey stronie grunt P. Woiewodzica Rawskiego, a po lewey W. Xięstwa; i tu u tey haci zdał granicę Panu Alexandrowi GETOLDOWI.

Tu Pan Stanisław WOLCZKO imieniem Xcia Jmci Biskupa Luckiego opowiedział, iż wieś Kolpitowo, i druga Staniatyn należy do W. Xięstwa, odebrano zaś ie za Krola ALEXANDRA

Tuż

Tuż oraz ná tey grobli stojący sługa Pana Woiewodźca Rawskiego Michał Berezowski powiedział, iż którędy prowadził Pan MEDWED, to wszystko jest grunt Pana moiego, Pana Woiewodźca Rawskiego. Tego obwodu Medwedowego od owego kopca, granicy Pani Woiewodźiny Sędomirskiej, i PP. BOKIEIOW do haci, przez którą idzie droga do wsi Spasowa, wzdłuż jest niby ná milę, a w szersz w miejscach szerszych niby ná poł milę.

O B W O D W. X I E, S T W A.

Tegoż dnia od połowy tego błota niby ná dwa strzelenia prowadził nas Pan Alexander GETOLT z ludźmi swemi Szpikołoskimi, mieniać bydz granicę swoją z Ziemianami Powiatu Bełzkiego Szafarowskimi wsi ich Spasowskiej, błotem do grobli, i mówiąc, iż pośrzod tego stawu idzie granica iego, po prawey stronie grunt Szafarowskich, wsi ich Spasowskiej, po lewey zaś do Wielkiego Xięstwa grunt iego własney wsi Szpikołosow. Od tego stawu prowadził wlewo drogą wielką, która idzie do Uroczyszczu Stawkow do grobli niby ná dwie wierszty. Służący Szafarowskich Jan powiedział, iż iak zaczął prowadzić od owej połowy błota Pan GETOLT, i troche wyżej wsi Perwiatycz, gdzie MEDWED prowadził, to jest grunt Panow moich. Od Stawkow prowadził Pan GETOLT pośrzod błota, mianując po prawey stronie grunt Szafarowskich, a po lewey grunt majątności swojej Szpikołoskiej, aż do grobli, która jest ná dolinie Uroczyszczu Puchaczowgo.

Służący Szafarowskich powiedział: którędy prowadzi Pan GETOLT, to jest grunt Panow moich. Prowadził nas zatym Pan GETOLT wwierzch niby ná poł milę mimo górę Mitową do kolodezia, ktore, mówił, iż jest wwierzch Puhaczowey doliny. Od tego kolodezia prowadził przez górę, i dąbrowę niby ná ćwierć milę przez drogę, która idzie ze Spikołosow do Perepsy, i powiedział, iż u tey drogi granica SZAFAROWSKICH
kończy

konczy się, a zaczyna się granica Páni Perešopskiej, Páni Dobrzy-
czewskiej. Przyprowadził nas potym do kopca, który mieniał być
swoją granicą z Panią Perešopską ze wsią jej Perešpą, Powiatu Beł-
zkiego, i powiedział, iż tę Perešopską granicę spokojną mam. Od
kopca prowadził nas niby na trzy strzelenia z łuku do drogi,
która idzie z Sokala do Stoianowa, i pokazał podle tej drogi
kopiec, mieniąc być granicę swoją, po prawey stronie grunt Pa-
ni Perešopskiej, a po lewey grunt swoy. Przechodząc drogę
prowadził śródkiem błota Mołozowa aż do stawu, który zowią
Mołozońskim, od tego stawu łukiem do drogi, która idzie z Sto-
ianowa do Sokala; z tej drogi z gościńca zawrocili w lewo dru-
gą drogą, która idzie do Kniazia. Tu zdał granicę Hryckowską
Alexiejewicza służącemu Deniśowi wsi jego Chulówą, mianując
po prawey stronie Powiat Bełzki, grunt Pana MLECZKOW wsi
jego Razdżałowskiej, po lewey zaś W.X. wsi Hryckowa, Chulowa.
Tego obwodu Getoldowego od haci, przez którą droga idzie na
wies Spasów, do drogi, która idzie do Kniazia wzdłuż niby na
milę. Urzędnik Hryckowski Denis prowadził nas tą drogą niby na
dobrą pół milę do Kurhanu, mieniąc sobie być tedy granicę ze
wsiami Powiatu Bełzkiego Biszewem i Perešpą, a od tego Kurha-
nu mieniał być granicę po prawey stronie Pana LIPSKIEGO Zie-
mianina Powiatu Bełzkiego, wsi jego Sosna, po lewey zaś Hrycko-
wską wsi jego Chulowa, i przyprowadził do drog rośtainnych, mo-
wiąc, iż ta droga w prawo idzie do Stoianowa, a w lewo do Knia-
zia. Prowadził nas potym tą drogą Kniazką, i powiedział iż na pra-
wey stronie jest grunt Stoianowski Powiatu Sokalskiego, a po le-
wey grunt W.X. Hryckowski, i prowadził dalej tą drogą niby na
pół milę do czarney łozy, mówiąc, iż się tu granica Stoianowska
skończyła, a poczyną się grunt Torski, i że po prawey stronie nale-
ży do Korony, a po lewey do W.X. grunt Hryckowski wsi Chulowa.
Od czarney łozy prowadził w prawo drogą Perechrestną dołem,
i przyprowadził do Uroczyszczu Werbowego łuhu, potym przy-

prowadzisz nas do drogi Perechrestney powiedział, iż to jest Uroczyszcze Zboiszcze. Tego obwodu Hryckowskiego w zdłuż jest niby na półtrzeci mile.

Ztąd Urzędnik Władyki Włodzimierskiego Henadeia Hawryło zaczął prowadzić z ludźmi Miaszczka Jego Miłości Kwasowskiego, mieniąc bydl granicę swoją z Miałtem Sokalskim Stoianowem, i prowadził nas doliną, i drogą w lewo, która droga idzie odewsi Beszewa, do Cerkwi Stoianowskiej S. Eliaza, mówiąc, iż po prawey stronie Miaszczka Stoianowa jest grunt Koronny, a po lewey W. X. Miaszczka Kwasowa. Prowadzono nas potym dąbrową niby na ćwierć milę, a przeprowadziwszy przez drogę, która idzie z Lucka do Buska, prowadzono przez pole niby na ćwierć milę, i wprowadzono na drogę, która idzie od Beszowa do Stoianowa, a tą drogą przyprowadzono nas do gościńca Sokalskiego do Mogiły do Uroczyszczu Perelaina. Tu powiedział Urzędnik Władyki Włodzimierskiego, iż tu granica Władyki Włodzimierskiego Miałta Jego Kwasowa kończy się, a zaczyna się Pana Marka Wasilewicza wsi Zerawnika, z Miałtem Sokalskim Stoianowem, mówiąc, iż po prawey stronie grunt należy do Miałta Stoianowa, a po lewey Maiętności Jego Zerawnickiej, od Kniazkicy granicy do mogiły Perelayney. Obwodu Władyki Włodzimierskiego jest na półtory mile, a wszędy niby na milę. Od Mogiły Perelayney prowadził nas Pan Marko drogą do Woli, która Wola leży nie daleko Cerkwi S. Ili, i którą P. Marko mienil bydl osadzoną od ośmiu lat na gruncie swym W. X. mieniac zaś tę Wolę w lewo, a Miaszczko Stoianow w prawo, do błota wielkiego przez jezioro pośród grobli, powiedział P. Marko, iż szrodek tego błota wielkiego dzieli granicę wsi moiej Zerawnickiej, od wsi Koronney Letowczycy; tym zaś błotem wielkim prowadził niby na ćwierć milę, do Uroczyszczu Kurchanu do Tureho rogu; i tu zdał granicę P. Marko Ziemianinowi W. X. Mikicie Ryzszczowskiemu. Podstarości

starości Sokalski Andrzej powiedział: któredy prowadził P. Marko, to wszystko jest grunt Koronny, a gruntu P. Marka tu nie ma. Tego obwodu Pana Marka od Perelayney Mogiły, do Uroczyszczu Tureho wzdłuż jest niby na pół milę, a różnicy w łęczę niby na milę.

OBWOD KORONNY.

Miesiąca Septembra dwudziesty trzeci dzień we Czwartek.

Urzędnik Pani Woiewodżyny Sandomirskiej P. TENCZYNSKIEY. Paszkowski stojąc przy haci powiedział: iakom mianował pierwey pośrzod błota granicę Pana mego wsi Łeszczetowa, a po lewey stronie W. X. wsi Medwedowey Łaszkw, tak teraz zdaię po lewey stronie P. Woiewodżicowi Rawskiemu granicę wsi jego Tartakowa, chłopich rohow, Strzelca, Kopytow, a po prawey stronie prowadzę gruntem Koronnym. Poprowadził tedy Pan Woiewodżic od owey haci, i od rzeczki pośrzod błota niby na strzelenie, a potym wziął w lewo, i prowadził drugim błotem koło samey wsi Łaszkw do grobli pod samą wieś Łaszki niby na dwa strzelenia z łuku; i tu na tey grobli stojąc zdał granicę SZAFAROWSKIEMU i JEZIERSKIEMU, Ziemianinom Powiatu Bełzkiego, i powiedział P. Woiewodżic, że na pomienione wyżej wsie moje, mam ja Przywileie u siebie, które czatu swego zechcę pokazać, przydając, iż po lewey stronie jest grunt W. X. a po prawey Koronny.

Od tey grobli prowadził nas doliną niby na trzy strzelenia z łuku, potym wieżdżając na górę, iedną dolinę puścił w prawo Nabożanki, a drugą doliną w lewo prowadzili sami SZAFAROWSKI z JEZIERSKIM do góry do Spikołosów, i tam iechali przez pola, i dąbrowy, i drogi, nie ukazując żadnych znakow, aż do drogi, która idzie z Łaszkw do Spikołosów. Tam będąc, sługa P. Medwedow imieniem Pana swego powiedział, iż któredy P. SZAFAROWSKI prowadzi z P. JEZIERSKIM, to jest grunt

Pana mego do owey dąbrowki, á od owey dąbrowki grunt iest Pana GETOLDOW, gdzie oraz i sam Pan GETOLD rzekł: któredy prowadzą PP. SZAFAROWSKI, i JEZIEFSKI, to iest własny grunt maiętności moiey Spikołosów. Potym prowadzili nas od tey drogi przez pola do doliny, nie pokazuiąc żadnych znakow, przez rżysko, mimo gumna ludzi Pána Getoldowych, i powiedział Pan JEZIEFSKI, iż to iest dolina, która dzieli Xięstwo od Korony, którą nazywają Nabożanką; á Pan GETOLD rzekł: tak pola, iako też i gumna, któredy prowadzą, wszystkie są maiętności moiey Spikołosów. Jadąc od tey grobli blisko milę, Pan JEZIEFSKI zdał do pol błota granicę Pánu SZAFAROWSKIEMU, mowiąc, któredy prowadził, po tych mieyscach ná prawey stronie grunt iest Koronny spolney nászey maiętności Nabożanek, po lewey zaś Pána GETOLDA, á to do pol błota zdaie granicę Pánu SZAFAROWSKIEMU maiętności Jego Braniewa; Pan GETOLD zaś powiedział; iż któredy prowadzili Pánowie Polacy to wszystko iest po obu stronach grunt Imienia mego Spikołosów.

Prowadził tedy P. SZAFAROWSKI błotem, koło wsi, zajmuiąc opłotki Spikołoskie, ponad rzece do gory, niby ná trzy strzelenia z łuku; która to rzeczka wychodzi ze stawu Spikołoskiego do drogi i doliny, która droga idzie z Beszowa do Spikołosów, á potym gdy się upominał Pan Jan BYSZEWSKI mowiąc: Pánie SZAFAROWSKI dlaczego moy grunt zawodzisz? Pan SZAFAROWSKI odpowiedział: kiedy twoy iest, ia dam pokoy; á prowadziwszy tą drogą, wrocił się nazad do owey krynicy i zdał Pánu BYSZEWSKIEMU.

Pan BYSZEWSKI od owey krynicy prowadził do pol stawu Pána GETOLDA, który iest podedworem Jego Spikołowskim aż do doliny, która rozgranicza maiętność P. Hrycka KOSZEWSKIEGO Chusowo, o ktorey powiedział, że należy do Korony, ale ia trzymają ku W. Xięstwu. Tą doliną prowadząc powiedział, iż po prawey stronie iest grunt moy maiętności moiey Byszewa, tylko że P. GETOLD

iego

iego teraz używa, a po lewey Pan HRYCKO do Wielkiego Xięstwa. Tą zaś doliną prowadził nas niby na sześć strzelenia z łuku nie ukazując znakow, i pierwey prowadził niby na południe, a potym niby na wschod Słońca, przez pola i dąbrowy do dębu wielkiego, który stoi w dolinie, i powiedział że na nim jest znak z iedney strony, ale ten zgładzony, z drugiey zaś strony nic nieznac; a tego wszystkiego jest niby na wierstę. Pan GETOLD powiedział: kto-rędy prowadzi P. BYSZEWSKI, to wszystko po obu stronach nale-ży do mnie, do majątności moiey Spikołowskiey, i po lewey stro- nie grunt jest Hryckowy Imienia iego Chusowa.

Od tego dębu prowadził nas przez dąbrowę, pola, i chrośty do łozy Pińczukowy, od Pińczukowy łozy takż prowadził do- liną przez pola, i dąbrowy, do łysej gory, nie pokazując nam za- dnych znakow ani na drzewie, ani kopcow, tylko powiedział, że tu były znaki kopcowe, ale ia niewiem gdzie ich szukać, po- nieważ są zagubione. U tey łysej gory Pan BYSZEWSKI przestał, a podał P. Mateuszowi WISZNIEWSKIEMU, i Pánu Antoniemu CZYSTOWSKIEMU wsi Jego Torkow; i tu zaczął prowadzić Pan WISZNIEWSKI, od owej gory łysej doliną pod wieś swoią Torki, i tam nas prowadził doliną Stykowatyczą do drugiey doliny *Rudki*, mimo wieś iedną WX. Chusow, a drugą Kniazie Moskwa trzyma, mając te wsie w lewie, przez pola orane i ściernie; i rzekł, iż te role, i pola i ściernie należą do moiey wsi Torkow, ale z Xięstwa przez gwałt ie zarabiaią. Ztąd prowadził przez pola i doliny, i przez drogę wielką, która idzie z Stoianowa do Lucka, a z tey na drogę, która idzie z Kniaziat do Kwasowa, i tą drogą iadąc, która idzie nad doliną, mianował tę dolinę Filipową doliną; i tu zdał Pá- nu Podstarościemu Sokalskiemu Pánu Andrzejowi Ostrowskiemu. Tego zaś obwodu Paná WISZNIEWSKIEGO jest na dobrą poł mi- le, a po tych wszystkich mieyscach, któredy nas prowadził nie ukazał żadnych znakow, ani kopcow.

Od doliny Filipowey krynicy prowadził nas Pan OSTROWSKI mieniąc bydz grunt Imienia JMci Sokalskiego Stojanowa, i powie-
dzał Pan Podstarości, że ten grunt iest teraz w używaniu Władyki
Włodzimirskiego, i iego poddanych miasta Kwałowa, przydając
iż ci poddani zabrali ten grunt gdy ieszcze pusty leżał. Pomienio-
na doliną prowadził nas do gościńca, który idzie z Stojanowa do
Włodzimierza niby ná sześć strzelenia z łuku, á tym gościńcem do
mogily; mowiąc, iż ná tey mogile babę spalili z miasta Kwałowa,
tak iakby ná granicach; od tey mogily Baby do doliny Czernca
przez pole, á tą doliną uroczyźczem Czerncem do krynicy Czern-
ca, gdzie iest gay; od tey krynicy przez błoto do mogil wysokich,
od mogil do stawu, przez groblę Wysocką prosto przez pola niby
ná ćwierć mile, ktore to pola gwałtem trzyma Pan Marko ZORA-
WINSKI, i Władyka Włodzimirski do Kwałowa; z tamtąd do go-
ścińca Orzechowskiego, od gościńca do Rudki przez dąbrowy mi-
mo Synowo do mogily, przy ktorey, powiadali, iż iest kopiec; z tą
zaś do Niebożki jeziora, gdzie zdał granicę Pánu DUSZY mowiąc,
iż połowa tego jeziora náleży do Xięstwa, á połowa do Korony.

Pan Marko ZORAWINSKI powiedział, iż ktoredy Pan Podsta-
rości Sokalski prowadził z PP. Szlachtą Koronną to wszystko po
obu stronach iest grunt W. X. á własność moja dziedziczna maię-
tności moiey Zorawińskiej, i maiętności Włodzimirskiej Kwa-
łowa; á co Pan Podstarości pokazuje kopiec, to iest kopiec Wła-
dyki Luckiego, i Pána SIEMASZKA, i moy; grunt zaś W. Xięstwa.
Tego obwodu poczący od haci Medwedowey wsi Laszkow, po
wszystkich tych uroczyźczach do błota jeziora Nebożki, iest
niby ná trzy mile.

O B W O D W. X I E S T W A

Mieśiąca Septembra dwudziesty czwarty dzień w Piątek.

Ziemianin W. X. Mikita RZYSZCZOWSKI prowadził od owego
Tureho rogu pośród błota wielkiego, mianuiąc bydz granicę
swoią ze wsią Koronną Tetywczykami, Piriatinem i Szynkowem, niby
ná dobrą

na dobrą poł miłę aż do błota, które przychodzi z lewey strony, nazwane Rudka, które to błoto Rudka iest náprzeciw dworu Ryszczowskiego, i powiedział Ryszczowski, iż pośrzed tego wielkiego błota iest moja granica z Imieniem P. Bohdana SIEMASZKOWYM Buzynem, przydając oraz iż u tego błota Rudki granica się moja kończy, a poczyyna się granica Pana Siemaszkowa Buzyńska. Tu u tego błota Rudki Urzędnik P. Bohdana Siemaszkow Buzyński Ihnat powiedział bydz granicę swoią ze wsią Koronną Baryłowską, i prowadził nas pośrzed tego błota wielkiego, mając wieś Ziemianina W. X. Mikity Ryszczowskiego, i ludzi jego po lewey stronie w W. Xięstwie, a wieś Baryłowo po prawey, i rzekł Urzędnik Pana Siemaszkow, iż náprzeciwko Ryszczowskiego Ziemianina W. X. rzeczka na imie Sudyłowka powstała, i idzie tym błotem; rzucając wielkie błoto w prawo, i pomienioną rzeczkę Sudyłowkę, błotem mnieyszym prowadził aż náprzeciw wsi Pana SIEMASZKA Buzyna, i wsi Koronney Baryłowa.

Na to Ziemianin Koronny Maciey Rohak powiedział, iż ta rzeczka Sudyłowka z strony moiego błota powstała, i idzie po moiey stronie, a granica wsi moiey Baryłowa, ze wsią W. X. Pana Siemaszkową Buzynem iest po poł błota wielkiego i błota małego *Końskiego*. Pan Alexander Getold także powiedział, iż te błota Końskie, pola, dąbrowy, i ostrow, który nad błotem Końskim iest, spólne są mnie z P. Bohdanem SIEMASZKIEM. Urzędnicy Pana Siemaszkow, i Pana Alexandrow prowadzili po nad rzeczką Sudyłowką, mieniać bydz po poł rzeczki granicę swoią do Palecznego koła, i mówiąc, iż na prawey stronie grunt iest wsi Baryłowskiey Buskiego Powiatu, a na lewey W. X. grunt maiętności Buzyńskiey. Od Palecznego koła tąż rzeczką w niz do granicy Kniazia KOSZYRSKIEGO wsi jego Cerkiewney Skryhołowa do Uroczyłcza Kadołbiszcza, i tu zdali granicę Urzędnikowi Kniazia KOSZYRSKIEGO Skryhołowskiemu. Tego ob-
wodu

odu Pána SIEMASZKA od Rudki błota do uroczyſzcza Kałdobiszcza, wzdłuż ieſt niby ná milę. Ziemianin Koronny Rohal powiedział, iż to ieſt Uroczyſzcze moje, i te pola i ſianożęcie do mnie należą, i były zawsze w ſpokoinym używaniu moim, á co P. GETOLD powiada, iż to ieſt grunt Jego ſpolny z P. SIEMASZKIEM, to ieſt moy grunt; i tu u tego Kałdobiszcza zdał Rohalski granice Páni Maykowej wſi iej *Uwina*.

O B W O D W. X I E S T W A.

Mieſiąca Septembra dwudzieſty piąty dzień w Sobotę.

URzędnik Kniaźia Alexandra KOSZYRSKIEGO Skryhołowski Paſzko prowadził nas od uroczyſzcza Kałdobiszcza, mieniać bydź granicę ſwoię z Ziemianinem Koronnym Rohalewskim wſi Jego Baryłowa poſrzod rzeczki Sudyłowki, i tą rzeczką prowadził do ſławu, i młynu podewſią *Uwinem*, i u tego ſławu powiedział, iż ná prawey ſtronie tej rzeczki ieſt grunt Páni Maykowej Powiatu Buſkiego, wſi JKMcí *Uwińskiey*, á ná lewey Kniaźia KOSZYRSKIEGO. Prowadził nas zatym od tego ſławu mieniać bydź granicę ſwoię poſrzod rzeczki Sudyłowki, aż do Rudki, która to Rudka przychodzi z lewey ſtrony, i wpada w tęż rzeczkę Sudyłowkę, mowiąc, iż ſię tu granica moja kończy, á poczyna ſię Ziemianina W. X. Mikity Chutrowskiego, wſi Jego Merweńskiey, powiadaiać, iż po prawey ſtronie grunt ieſt Koronny, á po lewey W. X. Tego obwodu Urzędnika Kniaźia KOSZYRSKIEGO Skryhołowskiego od Uroczyſzcza Kałdobiszcza do Rudki wzdłuż ieſt niby ná milę.

Tegoż dnia Ziemianin Hoſpodarski W. X. Mikita Chutrowski prowadził od Rudki, mieniać bydź granicę ſwoię ze wſią Koronną Mikołaiowem, tąż rzeczką Sudyłowką do ſławu, który ieſt ná tejże rzeczce Sudyłowce, á od ſławu tąż rzeczką Sudyłowką, mieniać bydź granicę ſwoię po poł tej rzeczki do Uroczyſzcza Sieliſzcza Sterkowca. Powiedział zaś, iż tu ſię kończy granica wſi Mikołaiewskiey, á zaczyna ſię grunt Panow Łaszczo w Zamku ich Koron-

Koronnego Strymelca, i mienił tu granicę swoię po pol rzeczki, na prawey stronie do Powiatu Buskiego, á po lewey do W. X. grunt swoy Powiatu Luckiego.

Na to sługa Podstarościego Powiatu Buskiego P. Jakuba LOPACINSKIEGO, imieniem Piotr, powiedział: zkąd prowadził P. Mikita Chutrowski, mieniac bydz swoią granicą po połowie rzeki, to iest grunt wsi Mikolaiewskiej Starostwa Buskiego, á granica wsi Mikolaiewskiej z P. Mikitą daley iest. Od pomienionego Sieliszcza Sierkowca prowadził Mikita po nad tą rzeczką pod Zamek PP. Laszczow Strymelc, i pod wieś swoią Merwo przez staw, który iest między Zamkiem PP. Laszczow i wsią Merwińską niby na milę, od tego stawu prowadził niby na strzelenie z łuku do rzeki Styra, mieniac po prawey stronie grunt PP. Laszczow, á po lewey W. X. grunt swoy. Rzeką Styrem w wierzch do Uroczyszczu Suszkwocy smuhi, niby na milę, á tym smugiem prowadził w wierzch mianuiac po prawey stronie grunt Koronny Szczurowski Powiatu Buskiego, á po lewey W. X. grunt wsi swoiey Chutrowa. Od tey smuhy Suszkwocy prowadził przez dabrowę do Uroczyszczu Kołodezia niby na trzy strzelenia z łuku, od Kołodezia dołem dabrową prowadził ledwie nie poł milę do drogi wielkiej, która idzie od Oleska do Lucka naprzeciw Uroczyszczu Kruhłego borku, i powiedział Mikita Chutrowski, iż się tu granica moja kończy, á zaczyna się ziemia Kniaziow KURCEWICZOW wsi Ich Korsowskiej, mianuiac po prawey stronie grunt Koronny Miasta Szczurowskiego Powiatu Buskiego, á po lewey W. X. wsi jego Chutrowskiej, i tu zdał piatę swoią Kniaziom KURCEWICZOM wsi Ich Korsowskiej.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia Ziemianin Koronny Maciey Rohal Barołowski prowadził, mieniac bydz granicę wsi swoiey Baryłowa błotem wielkim, ktore idzie z Stoianowa, i rozgranicza Imię P. Boh-

W

dana

dana SIEMASZKI Buzyn; od tego błota rzucając błoto i rzekę, o ktorey mówił iż się zaczęła na jego gruncie, i po jego stronie mnieyszym błotem nazwanym Końskim, po nad tym błotem prowadził przez dąbrowę sianożęciami, a przychodząc do wsi Kniazia KOSZYRSKIEGO Skryhołowa, pomienione Końskie błoto porzucił w lewo, a przez pole prowadził opiat ku temuż wielkiemu błotu. Tam prowadząc pokazał nam dąb z iedney strony ściosany, mówiąc, iż tu z iedney strony znak był, ale zgładzony, a z drugiey strony znaku nie było, i u tego błota zdał granicę swoją Pani Moykowej Imienia jey Uwina. Tego obwodu, ktorędy prowadził Rohala iest niby na ćwierć milę, i powiedział, ktorędy prowadzą, to iest po lewey stronie grunt WX. a po prawey Koronny, a te pola P. SIEMASZKO tego roku począł zaśiewać.

Ná to Urzędnik Páná SIEMASZKI Buzyński, i Páná Alexandra GETOLDA Polhanowski powiedzieli, iż gdzie prowadzi Rohala, to iest tak pola iako i dąbrowy, sianożęcie i sieliszczce Buzyńskie, ná którym tu pierwey wieś Buzyn stała, to wszystko iest grunt WX. Pánów nászych Imienia P. SIEMASZKA Buzyńskiego a Páná Getolda Polhanowa, i to Pánowie nási máią w dawnym używaniu.

Od owego błota Páni Maykowa z ludźmi wsi Koronney w swoiey dzierzawie będącey Uwina, prowadziła przez pole zajmując wieś Kniazia KOSZYRSKIEGO Skryhołow do błota drugiego, potym przez las do Olefzkowego dębu, od tego dębu do Uroczyzcza Toczyzcza, od Toczyzcza do Kniaziey Wodicy, od Wodicy osowemi łuhami do Mikołaiewskiej granicy, ztamtąd do mogily ktora iest podle dębu Stołowatoho; prowadziła zaś między wsiami W. Xięstwa Haliczzanami, i Kolmowem, a wsią swoją Koronną Uwinem, máiąc WXięstwo po lewey, a Koronę po prawey stronie. Tego obwodu od Uwina do Mogily iest niby na ćwierć milę; i tu u tey mogily Páni Maykowa zdała granicę wsi Mikołaiewskiej Páná Poznńskiego Staroństwa Buskiego. Od tey tedy mogily prowadzili ludzie

ludzie wsi Mikołajewskiej do Werbnia, od Werbnia przez gory przez Uroczyſzcze Styrkow do granice Strymelickiej Zamku PP. L. ASZCZOW. Tego obwodu Mikołajewskiego iest więcej milę.

Nie doieżdżając do Styrkowca uroczyſzcza Ubołota na drodze, którą nazywa Szlachta Tarską, zdali granicę Mikołajewscy PP. L. ASZCZOM mówiąc, iż ktorędyśmy prowadzili, po te miejsce, po tę drogę narożnicę, która iest nam z P. L. ASZCZEM i Mikitą Chutrowskim, to wszystko po prawey stronie należy do Korony, a po lewey do W. X. Prowadził nas tedy pomienioną drogą, którą Szlachta nazywa Tarską, P. L. ASZCZ niby na strzelenie z łuku, a potym z drogi w lewo dąbrową niby na sześć strzelenia z łuku, przyprowadził nas do drogi, która idzie od gościńca do Strymelcza, a nad tym miejscem gdzie ziechał na drogę stoi brzoza bez wierzchu, stara, i nazwiska to miejsce nie ma. Tą zaś drogą do odnogi stawu, opowiadając, iż po lewey stronie iest grunt P. Chutrowskiego, a po prawey moy, i ciągnie się nad tą drogą niby na dwa strzelenia z łuku. Potym poprowadził nas w prawo dąbrową, a drogę porzucił w lewo, i tą dąbrową pośrodek jeziora prosto przez pole do doliny, która iest podewsią Merwą P. Chutrowskiego Ziemiannina W. X. i pod Strymelcem Zamkiem PP. L. ASZCZOW, bo ten Zamek L. ASZCZOW ode wsi Chutrowskiej Merwy iest na strzelenie z łuku przez rzeczkę, i błoto. Od tego rowu do rzeczki Sudyłowki niby na strzelenie nas prowadził, która rzeczka wpada z stawu PP. L. ASZCZOW w rzekę Styr, mieniać tę rzekę Styr w niz bydz granicę po połowie z W. Xięstwem, po prawey stronie grunt Koronny, a po lewey W. Xięstwa. Tą rzeką Styrem do Szelhowa granicy Beresteckiej Pani Bohuszowej Podskarbinsy Ziemiannicy Imienia Jey Mci Beresteckiego, a od Szelhowa droga, która idzie do Słunwi. Tą drogą prowadził niby na pół milę do Uroczyſzcza Szulżkowey doliny do narożnicy Korłowskiej W. X. a z Korony Szczurowic Panią Poznańskiego dzierżawy, gdzie Pan L. ASZCZ zdał granicę swoją P. Poznańskiemu. Tego wszystkiego obwodu

P. L. A S Z C Z A od mogiły do Sułzkowey doliny iest ná trzy mile. á Chutrowskiego obwodu z W. X. od Rudki do drogi, która idzie od Oleska do Lucka, ná przeciw Uroczyſzcza kruhłego borku, niby ná trzy mile, á różnicy wſzerſz mieyſcem niby ná milę, mieyſcami ná pół milę, gdzie indziey zaś ná ćwierć milę.

Ná to Urzędnik P. S I E M A S Z K A Bohdana Bużyński, i Urzędnik Pána G E T O L D A Pułhanowski, Urzędnik Kniazia K O S Z Y R S K I E G O Stryhołowski, i Ziemianin W. X. Mikita Chutrowski, powiedzieli: ktorędy prowadzili Maciey Rohala Baryłowski, i Páni Maykowey ludzie Uwinianie, i ludzie P. Poznańskiego Mikołaiewſcy, i P P. L. A S Z C Z O W I E; prowadzili Ziemią W. X. po własnym gruncie Pánów nášzych; iakoż my od dawnych czałów wſpokoyney ten grunt mamy poſſeſſyi i używaniu, aż do tego czału, ktorego Maciey Rohala Cerkiew niedawno ná własnym gruncie nášzym poſtawił. A co Páni Maykowa wieś Skryhołowo zaiechała, ta wieś od wieków iest Cerkiewna Powiatu Przemyſlskiego; ktemu też powiedział Chutrowski, iż pomienione Szelhowo iest ná własney ziemi moiey, grunt moy, á granicy żadney P. L. A S Z C Z A z Pánią B O H U S Z O W A, tu niema, tylko ia ieden granicę z Pánią B O H U S Z O W A.

O B W O D W. X I E S T W A,

Mieſiąca Septembra dwudzieſty ſiodmy dzień w Poniedziałek,

OD Uroczyſzcza kruhłego borku, który iest blisko drogi wielkiej, która idzie z Oleska do Lucka, dokąd przyprowadził P. Mikita Chutrowski, powiedział Urzędnik Kniazia Waſila K U R C E W I C Z A dzierżawy Roweńskiej Słonowski Waſko z ludźmi Kniazia ſwego Słonowskimi, iż tu po prawey ſtronie iest ziemia Oleskiego Powiatu Buſkiego wſi Koniuchow, á po lewey W. X. grunt Kniazia nášzego wſi Jego Słonowskiej. Prowadzili tedy nas od Kruhłego borku drogą wielką, która idzie od Oleska do Lucka niby ná pół milę, do gory którą zowia Uzwodną, á tą górą prowadzili nas do rzeki Styra, gdzie rzeczka Słonowka wpada
w Stył

w Styr niby ná poł milę, rzeką zaś Styrem w wierzch prowadzili niby ná milę, aż do rzeczki Smolenki, tą rzeczką Smolenką w wierzch prowadzili niby ná poł milę do rudy stawu, które miejsce nazywają uroczyścem *Bołdary*, który to staw założył P. FRYDRUSZ Olexy z Imienia swego Oleska od dziesięciu lat; i powiedzieli, iż po tych wszystkich granicach, które dymy prowadzili, po prawey stronie jest Ziemia Olexego wsi iego Słonowskiej; i tu u tego stawu Uroczyścza *Bołdar* przychodzi granica Ziemi W. X. Panów OPARYPESKICH Pána SZCZEPANA, MICHAŁA i JANA MICHAŁOWICZOW. Powiedział tedy Urzędnik Kniazia KURCEWICZA Słonowski, iż w tym obwodzie naszym za granicami naszymi ołożył Pan FRYDRUSZ OLESKI wies swoję ná imię *Popowce* ná gruncie Kniazia naszego od dziesięciu lat.

Ná to powiedział Pan Piotr Podhorecki imieniem P. Stanisława FRYDRUSZA Chorążego Halickiego, iż począwszy od Szczurowic miasteczka JKMci Powiatu Buskiego, któredy prowadził Urzędnik Kniazia WASILA KURCEWICZA, to jest wżysztko Koronny grunt, należący do wsi Pána mego Nowosielskiej Zamku Oleskiego, á granica Pána mego jest rzeczka Słonowka która dzieli W. Xięstwo z gruntem Pána mego aż do wsi W. X. Oparypsów; tey zaś granice pomienioną rzeczką Słonówką jest ná dwie mile.

OBWOD W. XIESTWA.

U pomienionego stawu Uroczyścza Bołdyrskiego zdał Urzędnik Kniazia WASILA KURCEWICZA wsi iego Słonowskiej granicę Ziemi W. X. PP. OPARYPESKIM SZCZEPANOWI, i MICHAŁOWI. Na to powiedział Piotr Podhorecki imieniem Pána Frydruszowym, iż iakom pierwey powiedział, tak i teraz powiadam, iż rzeczka Słonowka jest granicą między W. Xięstwem i gruntem Pána mego, á ow młyn Bordarski, i owa ruda jest na gruncie Pána mego. Po nad pomienionym stawem

i po nad rzeczką Smolenką prowadzili Ziemianie W. X. OPA-
RYPESCY niby na pół milę, mieniać bydź granicą swoją ze wsią
Pana OLESKIEGO FRYDRUSZA Koniuchami; od tey zaś rzeczki
prowadził przez las niby na ćwierć milę do wsi Bielewca, od tey
wsi hrada mówiąc, iż ta wieś teraz iest P. FRYDRUSZA, ale stoi
na własnym gruncie naszym, za starszego Krola Jmci Hospoda-
ra naszego W. Xiążęcia ZYGMUNTA osadzona; powiedzieli tak-
że OPARYPESCY, iż za pomienioną wsią Bielewcem na Uroczy-
szczu Werbcu, był Dwor i gumno Oyca naszego:

Na to powiedział Pan Piotr Podhorecki, iż to wszystko, kto-
re dy prowadzą OPARYPESCY powiadaiąc bydź granicą swoją,
to iest grunt Pana FRYDRUSZA, który ma z dawnych czasow
w używaniu, i nie insza iest granica W. X. z Koroną, tylko o
ktorey pierwey namieniłem, rzeczka Słonowka. Przyprowadzi-
li tedy nas wyżej pomienioną hrada OPARYPESCY do sosny
porąbaney, na ktorey mienili bydź z obu stron hranie, ale po-
wiedzieli, iż są wypalone. Potym przyprowadzili do drugiey so-
sny spaloney, na ktorey także mienili bydź hranie, powiadając
iż są zagubione, tudzież pokazali nam znak Kopcowy; prowa-
dzili zaś nas pomienioną hrada niby na ćwierć milę. Od tey
hrady prowadzili przez pole i dąbrowę niby na dwa strzelenia,
i znowu hrada niby na dwa strzelenia, a na tey hradzie poka-
zali nam dwa znaki kopcowe. Potym prowadzili nas dąbrową
niby na dwie wiersty, polem zaś Uroczyszczem *Brenym* niby na
ćwierć milę, i znowu prowadzili borem niby na pół strzelenie
z łuku, i pokazali nam dąb, na którym mienili bydź hranie z o-
bu stron, mówiąc, iż ludzie Pana Frydruszowi Koniuchowcy
wyrabali ie i wygubili; iakoż znaki są tego, iż tam hranie by-
ły; prowadzili zaś tą dąbrową niby na pół milę, pokazując nam
w tey dąbrowie mogiłę i dąb na niey porąbany, na którym
mienili bydź hran, i przyprowadzili do drogi, która idzie o te
wsi W. X. Oparypów, do wsi Koronney Pana Woiewodźca Po-
dolskiego Pana Jana OLESKIEGO do Brodow, mianując przy
tey

tey drodze Uroczyſzcze Beſed, i powiedzieli iż ſię tu zawsze zchodzą na kopę wieś Oparypeska ze wsią Brodowską, i na prawo wszelkie, mowiac oraz, iż na prawey ſtronie wſzystek ieſt grunt wsi Brodowskiej, który ſię ku laſowi ciągnie, a po lewey ſtronie W. X. grunt wsi naſzey Oparypeskiej.

Od pomienionego Uroczyſzcza Beſed przez dąbrowę niby na milę, polem zas niby na ćwierć milę, do Uroczyſzcza Sopelnicy do trzech Kurhańcow, i w tey dąbrowie pokazali nam dwa kołodezia, mieniac ſobie bydź graniczne, ieden Pana Woiwodzica Podolskiego P. Jana OLESKIEGO wsi jego Brodow, a drugi wsi ſwoicy Oparypeskiej. Od tych kołodezia pokazali gorę, którą mienili Orlą gorą; od tey gory ukazali znak trzech kopcow, ieden podle drugiego, nie daleko potym pnie dębowe, mowiac, iż na nich hranie były, iedno ludźie Panow OLESKICH wygubili. U pomienionego zas Uroczyſzcza gory Sopolniczycy, i u tych trzech kurchańcow powiedzieli, iż ſię tu trzy hranie ſchodzą, iedna wsi W. X. Oparypeska, druga Ziemian W. także Xięſtwa LEDUCHOWSKICH, a trzecia hran wsi Pana Jana Woiwodzica Podolskiego Brodowska. Mowili oraz, iż ktoredyśmy prowadzili, to wſzystko po prawey ſtronie należy do Korony, a po lewey do W. X. a tu iuż Powiat Lucki ſię kończy, a poczyna ſię Krzemieniecki. Przy tym też opowiedzieli Ziemianie Oparypescy, iż w tym zawodzie naſzym, na własnym gruncie i dawney a właściwey ziemi naſzey Panowie OLESCY osadzili wie, pierwszą *Bolewiec*, druga *Wierzbowiec*, trzecią *Sznerowo* tego roku osadzoną, ktemu też ſtawy na własnym gruncie naſzym zaſypali, młyny i rudy ku ſwemu pożytkowi porobili, pola i sianożęcie, drzewa bartne, i jeziora naſze włafne pozabierali, na co mamy liſty i ſwiadeſtwa, ktore czaſu potrzeby pokazemy; ktorych my gruntow iakośmy z dawnych wiekow mieli poſſeſsya i używanie, tak i teraz z poſſeſsya naſzey nie wypuszczamy. Przy tym i Ziemianie Luccy Rohoznieńcy i Kni-

chineńscy

chineńscy opowiedzieli iż wieś Brodow Oczernica, za Krola Alexandra odjęta jest do Korony od Panow OLESKICH, która jest w sąsiedztwie naszym.

Na to Pan Piotr Podhorecki imieniem Pana Jana Woiewodzica Podolskiego powiedział, iż po tych wszystkich pomienionych Uroczyyszczach, któredy prowadzili Oparypescy jest grunt Pana Woiewodźców Koronny po obu stronach, a te Uroczyzcza nie są granicą W. X. ale własność Pana Woiewodźcowa, który tu nie ma z nikim granice, granica zaś W. X. z Koroną jest wyżej po lewey stronie, a ten grunt Pan Woiewodźca ma w używaniu od dawnych czasów.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Septembra dwudziesty siódmy dzień w Poniedziałek.

Na wyż pomienioney drodze stojąc Pan Laszcz, która to droga idzie z Beresteczka Imienia Pani Bohuszowej do Słunwi wsi Kniazia KURCEWICZA Uroczyzcza Bułyhina, które nazywają Sulżkową doliną, zdał granicę Urzędnikowi Pana Poznańskiego Panu Janowi Zakrzewskiemu majątności Pana Poznańskiego Powiatu Buzkiego Szczurowicz; od tego tedy Uroczyzcza Sulżkowej doliny prowadził nas P. Zakrzewski drogą niby na ćwierć milę do góry, którą zowią Uzwodna, a od tej góry porzuciwszy drogę w lewo, poprowadził nas górą Uzwodną niby na strzelenie z łuku, opuściwszy potym też górę w prawo, prowadził nas na ukos pomienioney góry poł milę, przez miedzy i pola zalane, przez ściernie i hrecznizcza, niby na poł milę dobrą, nie pokazując nam żadnych znaków; potym przez śieliszcze Kniazia KURCEWICZA do rzeki Słonowki, do jazu, który zowią *bołowny ież*, i tu Urzędnik Pana Poznańskiego zdał granicę Szczurowicką Jmci Panu FRYDRUSZOWI Chorążemu Haliickiemu, majątności Jmci Popowców i Norwosiołek, i powiedział, iż po lewey stronie jest grunt W. X. majątności Kniazia

KURCE-

KURCEWICZA Słonowa, a po prawey grunt Koronny majątności Szczurowickiej. Zieżdżając z wyżej namienioney gory Uzwodney, którędy prowadził Urzędnik Pana Poznańskiego z Woytem Szczurowskim, i z Mieszczanami, powiedzieli samiz ludźcie P. Poznańskiego, iż dokąd Urzędnik nasz z Woytem iedzie my tego nie wiemy, aleśmy się tu ześtarzeli, i granicy inšzey nie mieli z Lunwianami iedno tę gorę Uzwodnią, a z tey gory prosto w rzekę Styr.

Na to Urzędnik Kniazia KURCEWICZA z ludźmi wsi Kniazia swego Słonowskimi powiedział: którędy Urzędnik P. Poznańskiego prowadził z ludźmi i z Woytem, to z obu stron należy do W. X. i jest grunt Kniazia moiego, iako też i pomieniony jez *bołowny* własny jest Kniazia mego, iako sami ludźcie P. Poznańskiego zeznaia. Tego obwodu Koronnego, poczawszy od UroczyŹcza Sufzkowey doliny, po wŹszytkich tych mieyscach, aż do rzeczki Słonowki, do UroczyŹcza jazu *bołownego* jest niby na milę; obwodu zaś W. X. którędy prowadził Urzędnik KURCEWICZA, poczawszy od *Krubłego borku*, po wŹszytkich tych UroczyŹczach aż do stawu Böldyrskiego, niby na pół trzeci milę; a różnice między temi granicami w iŹerŹszym mieyscu niby na półtory milę. U uroczyŹcza jazu *bołownego*, gdzie zdał granicę Urzędnik P. Poznańskiego Szczurowski, powiedział Pan FRYDRUSZ ChoraŹy Halicki, iż to jest rzeczka Słonowka, i tu się zaczyna granica Oleska Powiatu moiego, a Buzkiego Powiatu kończy się. Prowadził tedy tą rzeczka Słonowka po pół rzeki w wierch, na ktorey rzeczce jest moŹt między wsią W. X. Słonowem, a wsią Pana ChoraŹego NowoŹiolkami, ktory moŹt przez połowę naprawuia, i myto na pół biorą, aż do UroczyŹcza WezyŹcz haci, a od WezyŹcz haci po brod SetraŹiński, przez ktory iadą od KoniuŹskiej wsi, do wsi Brodskiej, poŹród stawu OparypeŹskiego Ziemian Powiatu Luckiego, a od mlynu taŹ rzeczka w wierch do krynicy Hlybiatynki. U tey

krynicy porzucił rzeczkę Słonówkę w lewo, a prowadził od krynicy Htybiatynki Pan FRYDRUSZ drogą, która idzie ze wsi Oparypsów do Krasnego pola, i prowadząc tą drogą niby na strzelenie, tam iedną drogę w prawo puścił do Sopelnicz pola, a w lewo prowadził dołem, drogą, którą nazywają Suchodoł; tą drogą prowadziwszy niby na milę, porzucił drogę w lewo do pałzni Oparypeskich, a w prawo poprowadził nas od Suchodołu przez Pole krasne do góry Drańczy; tu prowadząc nas powiedział, iż po lewey stronie jest grunt W. X. a po prawey Koronny, i zdał na tey gorze granicę Bratu swemu Panu Janowi Woiewodźcowi Podolskiemu wsi jego Brodów, a drugiey Czernicy. Na to powiedzieli Ziemianie W. X. Oparypescy: któredy tylko prowadził Pan FRYDRUSZ, to wszystko należy do W. X. a jest grunt nasz wsi naszej Oparypeskiej i Niemirowskiej, i ten grunt z dawnych czasów od Dziadów, Pradziadów i Oyców naszych w spokojnym zawsze mieliśmy używaniu, ale go przez gwałt nam odbierają.

Obwodu Koronnego, któredy prowadził P. FRYDRUSZ od Uroczyścza *jazu bołownego*, po wszystkich tych Uroczyśczech aż do lasów LEDUCHOWSKICH, jest niby na trzy mile. Obwodu zaś W. X. Ziemian Oparypeskich, począwszy od stawu Bołdyńskiego, po wszystkich tych Uroczyśczech, aż do Uroczyścza Sopelnicz, niby na poł trzeci milę; a różnica między temi obwodami w szerszym miejscu jest niby na milę.

O B W O D W. X I E Ś T W A

Miesiąca Septembra dwudziesty osmy dzień we Wtorek.

Od trzech Kurhańców, i od drogi którą mianują Sopelnicą, gdzie podali Ziemianie W. X. Oparypescy piątą swoją Ziemianom Wielkiego także Xięstwa LEDUCHOWSKIM, Panu GABRYEŁOWI, MICHAŁOWI, i Panu HNIEWOSZOWI, ciż Pano-
wie LEDUCHOWSCY prowadzili nas od pomienionej góry Sopelni-

pełnickiej, i od owych trzech Kurhańców w doł polem niby na wierszę, do doliny, którą nazywają Uroczyśczem Smolnym, a śródkiem doliny prowadzili nas niby na milę do drogi, która idzie z Brodów do Nakwaszy, tą zaś drogą idącą po wyżej namienionej dolinie do rzeki *Ikowy*. Tu powiedzieli, iż dokądśmy prowadzili tym luhem, po prawej stronie jest grunt wsi OLESKICH Nakwaskiej i Czernickiej, a po lewej W. X. grunt nasz, i przydali mówiąc, iż nad tą rzeką *Ikową*, osadzili Panowie OLESCY chłopów od pięciu lat na własnym gruncie naszym; i lubo my tym chłopom pol i sianożęci naszych robić nie dopuszczamy, iednak z Oleska mocą i gwałtem zboża nasze zabierają, nas samych biją, grunta i sianożęcie nam pozabierali, grabią nas, i wielkie krzywdy czynią, z tym wszystkim my posłaliśmy i używania tego gruntu nie ustępujemy.

Prowadzili zatym nas pomienioną rzeką *Ikową*, w niz przez stawki do stawu, który jest naprzeciw wsi Popowskiej Oleskiej, i u tego stawu zdali granicę swoją Urzędnikowi Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO, Xcia DMITRA i Braci jego WISZNIOWIECKICH Steckowi wsi XX. Ich Mciów Wiśzniowieckiej Krutnowa, mówiąc, iż od tego stawu nizey po nad rzeką pograniczny grunt mają z Xiążęciem DMITREM WISZNIOWIECKIM, z majątnością jego Krutnowem. Na to powiedział Pan Wawrzyniec Nosowski imieniem Pana Jana Woiewodzica Podolskiego, iż którzy prowadzili Ziemianie LEDUCHOWSCY, to wszystko jest grunt Pana Woiewodziców własny, i że tu P. Woiewódzic granicy z Xięstwem, ani z nikim z Xięstwa nie ma.

Tego obwodu, którzy prowadzili PP. LEDUCHOWSCY poczawszy od trzech kurchańców, i od gory Sopelnickiej, po wszystkich tych Uroczyśczech aż do stawu, który jest podle wsi Oleskiej, Popowskiej, jest niby na dwie mile, a różnice między temi obwodami jest niby na milę, a gdzie indziej mniej.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Septembra dwudziesty osmy dzień we Wtorek.

Od gory Dranczy, gdzie zdał granicę swoją Pan FRYDRUSZ Chorąży Halicki wsi swoich Bielewca, Wierzbowca, i Sznerewa, Panu Janowi OLESKIEMU Woiewodźcowi Podolskiemu wsi jego Brodow, i Czernowca ze wsiami W. X. między Oparypami, Niemierowem, i Leduchowem Powiatu Krzemienieckiego, prowadził nas Pan Andrzej Zabicki od gory Dranczy, i od lasów Leduchowskich do drugiey gory, między lasami Sopełniczym i Sereдным, gdzie Pan Starosta las Sopełniczy mianował lasem Założkim wsi Czernic i Nakwaszy, wsi Pana Woiewodźca Koronnych, las zaś Sereдни mienił bydz LEDUCHOWSKICH, do Wielkiego Xięstwa, który porzuciwszy w lewo, prowadził nas przez gory, doły, i dąbrowy, aż do drogi krzyżowey, którą zowią Krolewską, i która idzie z Leduchowa do Oleska, a druga droga idzie z Popowicz do Duba, ktorego to prowadzenia tą dąbrową jest niby z poł mile, a tą dąbrową prowadząc nie pokazał nam żadnych znakow. Od drogi krzyżowey, którą mianują Krolewską prowadził nas do drogi Poczajowskiey, przez dąbrowę niby na ćwierć mile, także bez znakow; a gdy przyprowadził do drogi Poczajowskiey, która idzie z Czernicy do Poczaiowa, ukazał nam podle tey drogi na lewey stronie Mogiłę, i powiedział Urzędnik Pana Woiewodźca, iakoby ta mogiła miała dzielić wieś Leduchowo W. X. ze wsiami Koronnemi Oleskiem, Wielonem, Popowcami, przydając iż po lewey stronie jest grunt Leduchowski WX. a po prawey Koronny.

Pánowie LEDUCHOWSCY Ziemianie WX. Powiatu Krzemienieckiego powiedzieli: ktorędy Pan Andrzej Podstarości Oleski WaszMcioł prowadzi, to wszystko z obu stron należy do W. X. i jest grunt nasz dziedziczny, który aż do tychczas mamy w użyciu. Od tey mogiły rzucając pomienioną drogę w lewo; prowadził

wadził nas w prawo dąbrową do drugiey mogiły, którą zowią Buhałowa, niby na ćwierć milę. Tu powiedział Pan Andrzej Urzędnik Oleski, iż ta mogiła iest granicą Pánu Wojewodziecowi z Xiążęciem DMITREM, i Bracią Jego Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, ále nie z LEDUCHOWSKIEMI. Ná to, stojący u tey mogiły Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Stecko odpowiedział: co ty mienisz ten kopiec bydź granica sobie z Xiążęciem moim, to nie iest granica Xcia mego z Pánem twoim, ale iest z Pánami LEDUCHOWSKIMI, i z Pánami LOZATYNSKIMI Ziemianami W.X. Powiatu Krzemienieckiego, którą pomiędzy sobą mają w W. Xieśtwie; á zaś granica Pána Twego z Xiążęciem moim iest na tym miejscu, gdzie ja WólzMciołm zdał, i to WólzMciołm opowiem.

Ziemianie też Powiatu Krzemienieckiego Pánowie LEDUCHOWSCY powiedzieli: ponieważ Urzędnik Pána Woiewodziecow Zabicki mieni bydź tu granicę swoją z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, my WólzMciołm to opowiadamy, iż tu nigdy Pan Woiewodziec nie miał, áni ma granicy z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, ale to iest násza granica wespół z Ziemianami Krzemienieckimi Pánami LOZATYNSKIEMI, i z Xiążętami IchMciami WISZNIOWIECKIEMI; ktore to hranie my od Pradziadow i Oycow nászych w spokojney mieli possessyi, i teraz w spokojnym mamy używaniu.

OBWOD W. XIEŚTWA.

Mieśiąca Septembra dwudziesty dziewiąty dzień we Srode.

Od grobli, która iest pod Popowcami, gdzie zdali piatę Ziemianie W.X. Powiatu Krzemienieckiego LEDUCHOWSCY, wsi swoiey Leduchowa, prowadził Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Stecko, z ludźmi Xcia swego Kruteńskimi, mieniąc bydź granicę swoją z Pánem JANEM Wojewodziecem Podolskim, tą rzeczką *Ikową* w niz niby na ćwierć milę, do wsi Dudina, i pod tą wsią Dudinem u brodu na pomienioney rzeczce powiedział, iż

ten brod jest granicą; tu prawa dajemy między sobą, tak z WX. Kniazie i Pánowie, iako też i z Korony ludzi swoich stawia do usprawiedliwienia się we wszystkich rzeczach. Od tego brodu prowadził drogą mówiąc, iż po prawey stronie pomienioney wsi Dudin jest grunt Oleski PP. Wojewodzców Podolskich, a po lewey WX. grunt Xiążąt náleznych, wsi Ich Kruteńskiey, Lopuszeńskiey, i Bobrowieckiey; i że po lewey stronie tey drogi osadził Pan JAN Wojewodzie ludzi na własnym gruncie Xiążąt moich. Z tego miejsca prowadził nas tąż drogą niby na dwie wiersły, i powiedział, iż podle tey drogi na dębach były hranie, ale ludzie Pána JANA Wojewodzica zagubili, myśmy iednak ich nie widzieli; i tą drogą prowadził na doł do krynicy, którą nazywają Nemeczowa, nad którą leży wieś Nemeczowo, mówiąc, iż tu na prawey stronie jest wieś P. Wojewodzica, a po lewey grunt Xiążąt moich, i tu u tey krynicy zdał piatę Xiążęciu SZCZEPANOWI, i WŁADYSLAWOWI ZBARAZKIM wsi ich Nezkowcow, Seredca, i Zahoria. Tego obwodu Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO jest niby na milę. Na to od Pána Wojewodzica Podolskiego Wawrzyniec Nowowski, i Jan Kamiński, powiedzieli, iż po tych wszystkich uroczyszczach, iak począł prowadzić Urzędnik Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO, aż do tey krynicy, prowadził po gruncie P. Woiewodzica, który zawsze miał, i teraz ma w używaniu.

Od owey piaty gdzie zdał granicę Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO, prowadzili Xiążęta ZBARASYC drogą, mając wieś Pána JANA Wojewodzica Nemeczowo po prawey stronie, a po lewey W. Xięstwo, grunt swoy dziedziczny, i powiedzieli, iż na gruncie nálezym po lewey stronie Jmć Pan JAN Wojewodzie osadził człeka swego. Prowadzili potym tąż drogą przez gorę niby na ćwierć milę do ieżiora małego, które nazywają Czechowym, z tąż znowu drogą niby na dwa strzelenia do stawu, do uroczyszcza mokrego, który to staw jest podewsią P. JANA Woiewodzica Podolskiego Palikorowy, mówiąc, iż po poł stawu tego jest granica nálezna,

sza, po prawey stronie grunt Koronny Oleski, a po lewey grunt nasz. Na to powiedział Wawrzyniec Nosowski imieniem Pana JANA Wojewodzica Podolskiego, iż cokolwiek Xiążęta ZBARASCY mienili bydź gruntem swoim, to iest grunt P. Wojewodzica Koronny, i tu z nikim z W. Xięstwa nie ma granicy Pan Wojewodzie. Prowadzili nas za tym Xiążęta ZBARASCY od stawu pomienionego w lewo, drogą niby na wierstę, wieś Pana Wojewodzica Palikorowy mając po prawey stronie, do doliny Uroczyścza Urwichwoństw Wertepa, a podle drogi opowiadali, iż na dwu mieyscach są znaki z kamieni złożone, że ie rozrzucono, dla zagubienia znakow, i nie zostaie się tylko ieden kamień wielki w iedney iamie, a druga iama bez kamieni. Powiedzieli przy tym Xiążęta ZBARASCY, iż to P. Wojewodzie Podolski P. JAN osadził od dwoch lat wieś na własney ziemi i gruncie naszym, którą to wieś P. Wojewodzie nazywa Kutiszczem.

Od Uroczyścza Urwichwoństw Wertepa prowadzili do drogi, która iest blisko tego Uroczyścza, i która idzie od Krzemieńca do Załozcow, a tą drogą prowadzili niby na ćwierć milę aż do Uroczyścza *Doł*, które nazywaią *Worobiewa Łoza*, blisko pomienioney drogi; prowadzili nas potym po nad rzeką, na pół milę do stawu, który iest na rzece Serecdu, mówiąc, iż ten staw załawił Pan Wojewodzie tego roku na własnym gruncie wsi naszych Nezkowcow i Serecda, przy tym też na własney ziemi naszej osadził P. Wojewodzie wsie, pierwszą *Janiszczę*, drugą *Berezcy*, a trzecią, iako wyżej iest namieniono, *Kutiszczę*. Pani Wojewodzina zaś Podolska, Pani JADWIGA własną, i dziedziczną wieś naszą nazwaną Dudin bezprawnie, temu lat siedm, zaiechała, i teraz trzyma; i tu podał piątę swoię, Urzędnikowi Xiążęcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO wsi iego Olexyńcow, wniż rzeczki Serecda. Tego obwodu Xiążat ZBARAZKICH iest niby na półtóry milę. Na to powiedział Wawrzyniec Nosowski, imieniem P. Wojewodzica Podolskiego iż któredy prowadzą Xiążęta ZBARAZCY od początku, do tego

Uroczy-

Uroczyszczą rzeczki Seredca, to wżytko iest grunt P. Woiewodzica, ná który, powiada, iż ma Przywileie, á tu P. Wojewodzie nie ma z nikim z W. X. granicy; á co mówią, iakoby miała P. Wojewodzina Podolska wieś Dudin zaiechać, to JeyMć uczyniła zá prawem, i zá Dekretem Pánów Kommissarzów Koronnych.

Po nad pomienioną rzeczką Seredcem, od tego stawu, gdzie podali granicę Xiążęta ZBARAZCY Urzędnikowi Xiążęcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO P. Sęckowi, prowadził Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWICKIEGO z ludźmi Xiążęcia swego Olexińcami ponad rzeczką Seredcem, wniz, niby ná lekką milę, do rzeki Sereta, i tą rzeką Seretem w niz niby ná lekką milę do rzeki Sereta, á tą rzeką Seretem wniz do Zalogec niby ná milę, od Zalogcow ráż rzeką Seretem wniz do Czernichowskiey granicy, Xiężny JeyMć Jliney Beaty niby ná milę, do Uroczyszczą stawu Renewskiego, ná teyże rzece Serecie, o którym stawie mówią, iż go zařtawił P. Wojewodzie Podolski, i rzekł Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO z ludźmi Xiążęcia swiego, iż P. JAN Wojewodzie Podolski przy własnym gruncie Xiążat nářnych ná rzece Serecie cztery stawy zařtawił, i pięć wsi ořadził ná własnym także gruncie Xiążat nářnych, iedną wieř ná przeciw Zalogcow, á cztery wsie ná rzece Měłney.

Ná to od P. Woiewodzica powiedziano, iż któredykolwiek prowadzili do granicy Zalogkiey, i do granicy Xiężny Jliney Beaty Czernichowskiey, prowadzili przez grunt P. Wojewodziecow; á co mówią, że cztery stawy ná gruncie Xcia WISZNIOWIECKIEGO ná rzece Seredcu, i ná drugiey rzece Serecie zařtawił, i pięć wsi wyżej pomienionych ořadził; to wżytko uczynił ná swoim własnym gruncie, ná który ma listy i przywileie Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO. Obwodu Xiążat ZBARAZKICH poczáwřzy od owey grobli, która iest podewsią Popowcami, gdzie LEDUCHOWSCY Ziemianie zdali piatę swoię Xciu DMITROWI WISZNIOWIECKIEMU do stawu Renewskiego, po wřzyřłkich tych wyżej opiřanych Uroczyszczach wzdluż iest niby ná pół sřořty mile.

OBWOD

OBWOD KORONNY.

Miesiąca Septembra dwudziesty dziewiąty dzień we Srzodę.

URzędnik P. JANA Woiewodzica Podolskiego Oleski Andrzej Zabicki, z ludźmi Páná swego Wielońskiem, i Popowickiem, prowadził, mieniać bydz granicę swoię ze wsiami WX. Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Skruteńską, Bobrowcem, i Lopusz-nem, od pomienioney mogiły Buhaiowey ná koniec lasu, przez gorę prosto niby ná ćwierć milę do uroczyszczu Ozerecz, ktore iest ná rzece Ikwie niżej Bobrowcow; od tego uroczyszczu Ozerecz, do Lotkowec Sieliszczu niby ná dwa strzelenia z łuku, mowiąc, iż Xiążęta WISZNIOWIECCY osadzili dwie wsie ná gruncie Oleskim názwane Krutnewo, i Bobrowce, i poł wsi Lopuszn. Od Lotkowec prowadzili niby ná wiersnę przez gory do Lopuszn, powiada-iac, iż po poł wsi nad krynica, po prawey stronie iest ziemia Páná Wojewodzica Oleska, á po lewey WX. grunt Xiążąt WISZNIOWIECKICH. Od pomienioney krynicy Lopuszeńskiej prowadzili przez pola i dąbrowy, niby ná poł milę, do uroczyszczu brzozo-wych łoz, á od brzozowych łoz dąbrową niby ná ćwierć milę do mogiły, ktore są poblizu Sieliszczu Krasnodubskiego. Od mogiły prowadzili drogą, ktora idzie z Nezkowcow, do Zbaraża, niby ná milę, do gory Chołma, do drogi, ktora idzie od Czerniechowa do Wiszniowca, mowiąc, iż tu się kończy granica Oleska z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, á poczyna się z Xieźną ILINA, Zamku iey Kołodca.

Ná to powiedział Urzędnik Xiążąt WISZNIOWIECKICH Stecko, gdzie sobie mienił bydz granicę Urzędnik Oleski, i ktorędy prowadził, po wszystkich tych uroczyszczach iest włafna Oyczyzna i Dziadzizna Xiążąt WISZNIOWIECKICH, ktore to grunta od Oycow, i Dziadow swoich zawsze Xiążęta moi mają w posses-fyi, i w spokojnym używaniu aż do tych czas; to zaś iest granica Wiszniowiecka z Czernichowem ktorędym ia prowadził, i uroczy-szczu wymieniał. Ale po śmierci Xcia JANA WISZNIOWIECKIEGO, trzy lata temu, wyżej opisane odemnie granice przestępując

ludzie P. Woiewodzica Olescy, gwałty i zaboystwa czynią, grabieże biorą, ktemu też na własnym gruncie Xiążąt moich osadził od trzech lat P. Woiewodzie pięć wsi, iakom ie mianowicie wyżej opisał.

Tamże opowiedział Xiąże SZCZEPAN ZBARAZKI z Bracią swoią, co samo twierdził i Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Pan Stecko, iż w tym obwodzie, którejdy Urzędnik P. Woiewodzie Andrzej po własnym gruncie naszym prowadził, zaiął wiele własnych naszych wsi, ktore od Dziadow i Pradziadow, w spokoyney mieliśmy, i teraz mamy possessyi; a náprzód Xiążąt WISZNIOWIECKICH wieś *Krutniewo*, *Lopuszno*, i *Bobrowce*, Xiążąt zaś ZBARAZKICH, Dwor *Nezkowce* ze wsią, a druga wieś *Serelec*, a trzecią *Zahorie*; tedy w tych dwóch obwodach Xiążąt ZBARAZKICH i WISZNIOWIECKICH, ktore oni wsie w spokoyney mają possessyi, i ktore na własnym ich gruncie P. Woiewodzie osadził, wszystkich tych wsi iest piętnaście. Tego obwodu, którejdy Urzędnik Pána JANA Woiewodzica Oleski prowadził od Mogiły Buhajowey do gory Cholma, do drogi, ktora idzie z Czerniechowa do Wiszniowca, wzdłuż iest niby na trzy mile, a którejdy z W. X. Urzędnik Xiążąt WISZNIOWIECKICH, i Xiążęta ZBARAZCY prowadzili od grobli, ktora iest podewsią Popowcami do stáwu Renewskiego, w tych oboýgu Obwodach wzdłuż iest niby pół szosty milę, a różnice wszere między temi obwodami niby na trzy mile.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Oktobra pierwszy dzień w Piątek.

OD drogi, ktora idzie od Czerniechowa do Wiszniowca nie daleko od gory Cholma, tenże Urzędnik Oleski Andrzej Zabicki, prowadził dąbrowa, mieniać bydz granicę P. JANA Woiewodzica Podolskiego z Zamkiem Xiężny ILINEY Kołodnem, do białego Cholma gory, a na tey gorze mienił bydz mogiłę, miasto
kopca

kopca z kamieni ułożoną, a od tey mogiły wyżej uroczyszczą Ihrowicy, i wyżej Iwaczewa, aż do Czaślowskiej granicy, do mogiły, która leży podle drogi Kołodeńskiej w dąbrowie po lewey stronie. Tu u tey mogiły stojący Urzędnik Pana JANA Woiewodzica Zabicki wespół z Urzędnikiem Jmci P. Poznańskiego, majątności jego Złoczowskiej, która jest o pięć mil od Czerniechowa, i z innych wsi powiedzieli, iż ta majątność spólna jest Panów naszych; i tu my zdziemy granicę naszą Urzędnikowi Tarnopolskiemu, Jmci Pana Krakowskiego, Panu Pystryńskiemu. Tego obwodu Urzędnika Pana Jana Woiewodzica Podolskiego, Zabickiego, od góry Cholna, i od drogi, która idzie z Czerniechowa do Włzniowca, do Czaślowskiej granicy, do mogiły, wzdłuż jest niby na trzy mile.

Na to powiedział Urzędnik Xiężney ILINEY Beaty Kościeleckiej Kołodeński, Benia, z ludźmi Xiężney ILINEY; nie mniej też i Urzędnicy tak Xiażat ZBARASKICH, iako też i WISZNIOWIECKICH mówili: gdziekolwiek Urzędnik Pana Woiewodźców Zabicki prowadził, to wszystko po obu stronach jest W.Xięstwo, a grunt dziedziczny Panów naszych, który oni od Dziadów i Pradziadów zawzię w spokoynym mają używaniu; nie wiemy zaś dla czego teraz przeczy, wsie osadza, i sławy zasypywać chce, i w to się wdżiera, do czego Ociec i Przodkowie jego nic nie mieli, ani się w to wpierali, co się czasu potrzeby iasnie dowiedzie, i będą umieć Panowie nasi mówić oto z P. Woiewodźcem.

OBWOD W.XIĘSTWA.

Miejsca Oktobra pierwszy dzień w Piątek.

U stawu Renewskiego powiedział Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Stecko, iż się tu majątności Xiażat moich granica kończy, to jest u pomienionego stawu Renewskiego, które miejsce za starodawną zawsze miano granicę, nawet

kiedy ieszcze stawu nie było, ale był tylko brod Renewski. Tu
ia zdaie granicę Xiężnie BEACIE ILINEY maiętności jey Czer-
niechowa. Od tego tedy stawu i Uroczyſzcza brodu Renew-
skiego prowadził Pan Namieśnik Czerniechowski Bohdan, z Bo-
iarami, Mielſzczanami, i chłopami Xiężny ILINEY Czerniechow-
skiem; prowadzili zaś rowem niby na ſtrzelenie z łuku mowiąc,
iż po prawey ſtronie ieſt grunt Założki: á po lewey W. X. grunt
Xiężney ILINEY Czerniechowski. Od tego rowu prowadzili
nas w lewo przez gorę do drogi, która idzie od Założcow przez
wieś Renewską, o ktorey to wſi mowili, iż ieſt oſadzona na
gruncie Czerniechowskim przez P. Jana Woiewodźica Podolskie-
go od dzieſięciu lat, tą zaś drogą prowadzili niby na ſtrzele-
nie z łuku, i iedną drogę w lewo porzucili, á drugą wzięli w pra-
wo powiadaiać, iż tu od dwudzieſtu lat drogi żadney nie by-
ło, ale iak P. MORTIN Założce oſadził, tak te drogi naſtały,
i w tym mieyſcu pokazywali hranie w dębie, ale ie Założcy lu-
dzie zagubili. Prowadzili nas potym między pomienionemi dro-
gami przez drożki małe niby na dwa ſtrzelenia do dołów, kto-
re nazywaią Uroczyſzczem Łoży, á od tego Uroczyſzcza pro-
wadzili dąbrową niby na dwie wierſty, i przyprowadzili do łu-
hu Bełohołowskiego, i pokazywali nam na tey dolinie niby U-
roczyſzcze Kołodeż, á tą zaś doliną prowadzili na wierſtę, aż
do rzeczki Bełehołowki, na ktorey rzeczce ſław zrobił Pan Wo-
iewodźic, od dwoch lat, á przez ten ſław proſto do Kurhana,
mowiąc, iż po lewey ſtronie ieſt grunt Xiężney ILINEY, ma-
iętności jey Czerniechowa, á po prawey Założki P. Woiewodźi-
ca Podolskiego. Od kurhana prowadzili niby na ſtrzelenie przez
gorę do doliny, którą nazywaią *Ezowicą*, á tą doliną w wierzch,
iedną dolinę w prawo porzuciwſzy, prowadzili nas w lewo niby
na poł ſtrzelenie, i pokazali Kołodeż mowiąc, iż u tego Koło-
dezia bydło i konie Xiażat naſzych zwykli napaiać, ktore to by-
dło i konie po tych dąbrowach paſły ſię. Od kołodezia pro-
wadzoño

wadzono nas przez dąbrowę na wierstę do drogi, która idzie od Czerneykowa do Lwowa, i blisko ktorey drogi jest Uroczyszcze nazwane Żydowskie łoży, i tamże mowiono, iż po prawey stronie grunt Założki P. Woiewodzica kończy się, a zaczyna się Pana Poznańskiego wsi jego Okiejskiej. Od uroczyszcza Żydowskich łoż, prowadzili polem wielką poł milę, do Uroczyszcza dwóch kurhanow Dewich, i do drogi, która idzie od Złoczowa do Kozłowa, i do Trębowli, prowadząc zaś tą drogą do kurhanow, które były po lewey stronie, tamże powiedzieli, iż granica P. Poznańskiego Okiejska tu się kończy, a zaczyna się P. Jana SENENSKIEGO wsi jego Hlinney, i Złoczowa. Prowadzili potym więcej iak na milę, do Uroczyszcza łoż, które mianowali Olechnowemi łożami, i powiedzieli, iż u tych łoż zawsze z pogranicznych wszystkich wsi iak z W. X. tak i z Korony Polskiej, na tych granicach prawo z obu stron sobie dają, co też z Korony Jan Kamieński i Woyt Założki, imieniem Szymon Pana Woiewodzica zeznali. Z tad prowadzili niby na strzelenie do Krzyża kamiennego, mowiąc, iż to jest Uroczyszcze Krzyż Olechnowy, ten zaś Krzyż za uderzeniem piorunowym na poł jest rozbity, tam jednak wszystko cały.

Na to od Pana Jana Woiewodzica Podolskiego, Jan Kamieński z Woytem Założkim Szymonem powiedzieli, iż iak Urzędnik Xiażat WISZNIOWIECKICH zdał granicę u stawu Renewskiego Xieźnie ILINY, zkąd prowadził potym Urzędnik teyże Xieźny, aż do Uroczyszcza Żydowskich łoż, gdzie mowiono, iż się granica P. Woiewodzica Podolskiego kończy, a zaczyna się P. Poznańskiego majątności jego Złoczowskiej, prowadzono przez cały czas własnym gruntem P. Woiewodzica majątności jego Założkiej, i ktoredy prowadzono, to jest z obu stron grunt Koronny, i tu nie ma żadney z W. Xieństwem granicy, oprócz Jmci P. Poznańskiego, z którym P. Woiewodzicowi spólna jest ta majątność, i spólne prawo od Przodkow J. K.

Mci nadane. A zaś od P. Poznańskiego sługa jego Mikołaj Ostrowski, i Andrzej Miakitski z Woytem Jedrzeianopolskim mówili, iż ktore dy Urzędnik Xieźny Jeymci ILINEY, Bohdan począł prowadzić od Zydowskich łoz, od granicy P. Woiewodźca, aż do Uroczyścza łoz, i Krzyża Olechnowego, prowadził przez grunt naszego Pana do majątnosci Złoczowskiey należący, tu zaś nie graniczy Pan nasz tylko z Panami z Oleska, z któremi ma spólny grunt i spólne prawo, a z Xieństwem żadney inśzey nie ma granice, tylko po rzekę *Seret*, która to rzeka iest granicą między W. Xieństwem i Koroną.

Od Uroczyścza Krzyża Olechnowego prowadzili nas tąż drogą niby na półtory wiersty, do doliny głębokiey, i potym tę drogę w prawo porzucili, a doliną pomienioną prowadzili w lewo mówiąc, iż się tu już granica Hołohorska Syniańskiego kończy, a zaczyna się Powiatu Trębowolskiego wsi Kozłowskiey. Tąż głęboką doliną i daley prowadzili aż do rzeki Ozerney, tą zaś rzeką w niz niby na trzy wiersty, i przyprowadzili do Uroczyścza brodu Derłowa, potym tę rzekę porzucili w prawo, a nas w lewo poprowadzili, mówiąc, iż po prawey stronie iest grunt Powiatu Trębowolskiego wsi Kozłowa, a po lewey W. X. Powiatu Czerniechowskiego. Na to powiedziano od Pana Poznańskiego, iż po tych wszystkich Uroczyśczech, ktore dy prowadził Urzędnik Xieźny ILINEY, grunt iest Pana naszego, i inśzey nie ma Pan nasz granicy z Xieźną ILINĄ, chyba rzekę *Seret*.

Od brodu Derłowa prowadzili polem, zajmując trochę dąbrowy, niby na milę, i przyprowadzili do rudy, którą nazywają grząską, mówiąc, iż tu u tey doliny prawa dają sobie z obu stron iak z W. X. tak i z Trębowelskiego Powiatu, i tu się zawsze na prawo zieżdżamy. Od grząskiey rudy prowadzili na wierstę do kamienia, który mianowali granicznym; od kamienia prowadzili polem między dąbrowy, mimo Uroczyścze Puckowe
łozy.

łoży niby na milę, do Uroczyſzcza, Mogiły duplenatey; i powiedzieli, iż u tey także Mogiły prawa łobie z obu stron daia na granicy, tak z Wielkiego Xięstwa iako i z Korony. Od tey mogiły prowadzili do ſławu niby ná półtora ſtrzelenia, który to ſław ieſt ná rzece Serecie; potym proſto przez ſław do jeźiora Plotycznego, i do doliny Uroczyſzcza Plotycznego, nád którą doliną ieſt uſypana mogiła, mowiąc, iż ten ſław od półtora roku Pan TARNOWSKI zaſtanowił z wielką ſzkodą maiętności Xiężny ILINEY Czerniechowskiey, iakoż ten ſław iuż ieſt Pánu TARNOWSKIEMU inwadiowany za dwa Tyſiące dwieſcie złotych, przydaiać oraz, iż po prawey stronie ieſt grunt Powiatu Trębowolskiego wſi *Petrykowa*, *Berezowcow*, i *Ponatipia*, á po lewey W. X. Xiężny ILINEY Zamku Jey i wſi Czerniechowskich, i że tu ſię kończy granica Xiężny ILINEY, á zaczyna ſię Xiążąt ZBARAZKICH wſi *Ich Lozowa*.

Tego obwodu Xiężny ILINEY wzdłuż ieſt niby ná ſześć mil, Koronnego zaś wzdłuż od Buhaiowey mogiły, i po wſzystkich tych uroczyſzczach, aż do granicy Czaſtołowskiey, także niby ná ſześć mil, á różnice między temi dwiema obwodami niby ná pięć mil. Co ſię zaś tycze wſi Xiężny ILINEY, o które ſpor idzie, i które z dawnych czaſow, od Dziadow i Pradziadow ná pańſzczyzne, do Czerniechowa chodzili, ſłużyli nie tylko Przodkom Xiążąt ZBARAZKICH, ále i potomkom Ich aż do Xiężny ILINEY, á teraz po śmierci Xcia ILINA zabrane ſą; pierwsza ieſt *Hłuboczek*, druga *Cebrowſzczyszna*, trzecia *Ozerna* miaſto, czwarta *Sorwirchi*, piąta *Werteka*, Szoſta *Mſzane*. Wſie zaś które oſadził Pan Poznański od tad iak wyrwał ten grunt z rak Xiężny ILINEY ſą: pierwsza *Sorwirchi*, wieś *Naboryſzna* która drugim imieniem nazywaia *Kiſielewcy*, druga *Maſł wce*, trzecia *Worbiewſzczyszna*. Przy tym też Pan Woiewodziec oſadził dwie ná *Meſne* á trzecią *Niſ wce*. Z tych zaś wſi, które ſą po śmierci Xcia KONSTANTYNA zabrane, pierwsza ieſt *Renew*, druga *Petrąſzewcy*, trzecia *Banin*, czwarta *Pełebłowy*.

Wzglę-

Względem stawow, ktore Pan Krakowski, Pan Poznański, i Pan Jan Woiewodzie Podolski po śmierci Xcia ILINA poodbierali, lub inſze nowe powykopowali na rzece *Hłubocce* ieſt dwadzieſcia czterey, pod miastem *Ozerną* dwa ſtawy, we wſi *Sorwirobach* ſtaw, we wſi *Bełobołowach* dwa ſtawy, tamże mnieyſzych ſtawow trzy, na rzece *Wertelce* ſtaw drugi, na rzece *Wamſzanie* ſtaw; ktore zaś po śmierci Nieboſzczyka Xiażęcia ILINA na gruncie Czerniechowski porobił, te ſą: pierwſzy ſtaw *Bożeński*, drugi *Wamſzański*, dwa na *Mełney*; wſzystkich tedy ſtawow dawnych ſpuſtnych, ktore po śmierci Xcia Jmci ILINA ſą odebrane, ieſt trzydzieſci i cztery, w czym mienia ſobie na trzy tyſiące kop groſzy, uczynioney ſzkody tamtych lat za ſpuſty. Tych zaś ſtawow, ktore nowe ſą wykopane po śmierci Xcia Jmci ILINA, ieſt cztery. W tymże zawo-
dzie, ktore P. JAN Woiewodzie Podolski, mieniać granicę ſwoię, miasta i wſie zaiechał, ſą: pierwſze Miasto i Zamek *Czerniechowo*, drugie *Plaſzkowce*, trzecie *Kopſzany*, czwarte *Jankowy*, piąte *Serye-
berebi*, ſzoſte *Oboreńcy*, ſiedme i oſme *Nayborowice*, dziewiąte *Iwa-
czew*, dzieſiąte *Małſzowce*, iedynąſte *Iwaczowce*. Stawy zaś, ktore ieſzcze Xieźna ILINA trzyma w tymże obwodzie Pana Woiewo-
dzica, ktory ie chce przywłaſzczyć, ſą dwa na *Serecie*, za ktore bierze Xieźna ILINA tyſiąc kop, a czasem i więcey. Na teyże rzece trzeci ſtaw podewſią *Iwaczewem*, ktory był ſpuſzczony, a nie zaiecy; na *Ichoroweckiey* zaś rzece pięć ſtawow, na *Czernecho-
wey* rzece dwa ſtawy, na *Plewyskoreckiey* rzece pięć ſtawow, wſzystkich tedy ſtawow w tym obwodzie, ktore Polacy zaiecli, ieſt pię-
dzieſiąt i trzy, a wſi i miast dwadzieſcia ſiedm.

O B W O D K O R O N N Y.

Mieſiąca Oktobra trzeci dzień w Niedzielę.

Urzednik Pana Krakowskiego Tarnopolski Piſtriński prowa-
dził nas, mieniać bydź granicę ſwoię, z Xiażętami ZBA-
RAZKIEMI wſi ich *Łozowa*, a od pomienioney mogiły do rzeki
Uroczy-

Uroczyzcza Chodorowki dąbrową niby na pół mile, pomienio-
ną zaś rzeką Chodorówką niby na milę, do uroczyzcza kry-
nicy, przy ktorey są dwie mogiły, i kamień na nich. Tu U-
rzędnik P. Krakowskiego zdał granicę DAWIDOWSKIEMU, mo-
wiąc, iż po prawey stronie jest grunt Koronny, a po lewey W.
X. Xiążąt ZBARAZKICH. Na to Xiążęta ZBARAZCY powie-
dziali: ktoredy Urzędnik Pana Krakowskiego Piłtrynski prowa-
dził, to jest własny i dziedziczny grunt nasz, który my w spo-
koynym od dawnego czasu mamy aż do tąd używaniu.

Tegoż dnia w Niedzielę. Ziemianin Korony Polskiej Powia-
tu Trębowelskiego, Jan DAWIDOWSKI, z Bratem swoim Mikoła-
iem, prowadził od Uroczyzcza krynicy, i od dwóch mogił,
gdzie mu Urzędnik Pana Krakowskiego zdał granicę, aż do U-
roczyzcza Jazwin, powiadając, iż tu jest granica wsi jego Cho-
dorowicz z W. Xięstwem, i ze wsiami W. X. Kniazia Alexan-
dra PORZECKIEGO Łozowem, i Baykowcami. Od Uroczy-
zcza Jazwin, ktore jest przy drodze idącej do Bełoho aż do
doliny przez dąbrowę, tą zaś doliną do rzeki Chodorowki, od
rzeki Chodorowki w poprzek do ośmiu mogił sypanych, o kto-
rych mówił, iż są usypane między majątnością Panów DAWI-
DOWSKICH, Miasieczkiem Czernelowem, i między Miałtem W.
X. Xiążąt ZBARAZKICH Zbarazem, i Ochremowcami. Od tych
mogił prowadził nas do kurhanu, ktorego uroczyzczem nie-
mianowali, od kurhana prowadził przez dąbrowę i pola, do u-
roczyzcza Bereftok, od uroczyzcza Bereftok do rzeki Zadmi-
szowki, gdzie zdał granicę Panu Kasztelanowi Halickiemu wsi
jego Kamiennay, mieniąc bydz te granice między majątnością
Xiążąt ZBARAZKICH Zamkiem Ich, i Miałtem Ich Zbarazkim;
i wsią Ochremowcami, a między wioskami DAWIDOWSKICH
Kropiwną i Kalinową rudą. Tego obwodu począwszy od uro-
czyzcza Jazwin do rzeki Zadmiszowki wzdłuż jest niby na trzy
mile wielkie.

Xiąże Szczepan ZBARAZKI z Bracią swoją, na to powiedział: któredy prowadzili DAWIDOWSCY, to jest własne z wieków dziedzictwo nasze, które my w spokojney zawsze aż do tych czas mamy possessyi, a co się tycze lasu *Bereftka*, tu siedzieli poddani nasi i dań dawali, a nad to ieszcze wkupowali się na osadę z Trębowelskiego Powiatu Skalaczanie, i nam z tego gruntu do Zbaraża płacili. Na to Podstarości Trębowelski Jakub Neliski z ludźmi Skalatskimi powiedział: prawda iż tu osiadawali ludzie Skalatscy, i dań do Zbaraża dawali, ale z przymuszenia, i że Xiążęta ZBARAZCY to na nich wymagali,

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra trzeci Dzień.

Od doliny y uroczyzcza jeziora Plotycznego, gdzie zdał granicę Urzędnik Xiężny ILINEY Czerniechowski Bohdan, prowadzili Xiążęta ZBARAZCY, Książ Alexander PORZECKI, i Książ Szczepan z Bracią swoją, mieniać bydz granicę Zamku swego Zbarazkiego z Panem Krakowskim, ze wsią jego Petrykowem, a z Trębowelskiego Powiatu ze wsią Krolewską Borkami, i powiedzieli, iż to jezioro jest na rzece Serecie, które to jezioro zatopił od półtora roku Pan Krakowski P. Tarnowski stawem, który załtawił na brzegu Xiążąt ZBARAZKICH. Przydali oraz, iż pomienione jezioro do nich z wieków należało. Od tego jeziora prowadzili niby na półtóry milę, w niz po nad rzeką Seretem aż do uroczyzcza grząskiey doliny, i tą doliną grząską w wierzch niby na ćwierć milę, do dwóch kamieni postawionych aż do rzeki Dyczkowey, niby na dwa strzelenia, i aż do końca lasu, który nazywają *Stenki*, od tego lasu niby na trzy strzelenia do końca mostu Borkowskiego, który to most stoi na rzece Hnezdney. Tu Xiążęta ZBARAZCY powiedzieli, iż była karczma z dawnych czasow do naszych Przodków należąca, i że na tym moście przy karczmie połowę myta odbierali

bierali Przodkowie naši. Od mostu prowadzili niby na trzy strzelenia po nad rzeką Hnezdną w wierzch, potym tę rzekę puszczając w lewo, prowadzili nas w prawo rzeką Trębowelką, która wpada w Hnezdną, i tą Trębowelką w wierzch niby na milę, do dąbrowy, do gaju uroczyścza Klimkowa; od gaju Klimkowa przez dąbrowę do uroczyścza Maryniney rudy, od Maryniney rudy do mogiły Sabarychi, od mogiły Sabarychi prowadzili Xiążęta ZBARAZCY, mieniąc bydź granicę Zamku swego Zbarazkiego, ze wsią Krolewską Powiatu Trębowelskiego Skałatem, prowadzili zaś polem do drogi, która idzie od Romanowki do Skałata, od tey drogi dąbrową do uroczyścza Michnowey pasieki, od Michnowey pasieki do uroczyścza gołego kamienia, od gołego kamienia dąbrową do lasu, od lasu dąbrową i polem do drogi, która idzie od Skałata do Wołoczylcz, tą zaś drogą niby na pół milę, do uroczyścza Wierzbowych łoz. Od uroczyścza Wierzbowych łoz, doliną niby na pół milę, do krynicy mówiąc, iż się tu skończyła granica Skałatska, a zaczyna się granica Ziemianina Powiatu Trębowelskiego, Andrzej ORZECZOWSKIEGO wsi jego Orzechowa,

Od pomienioney krynicy prowadzili dąbrową przez gore, niby na pół wiersty do Uroczyścza głębokiey doliny, tą zaś doliną głęboką niby na pół wiersty do rzeki Zbruczy. Tu powiedzieli Xiążęta ZBARAZCY, iż które dyśmy prowadzili to wszystko po lewey stronie jest Ziemia W. Xieństwa grunt nasz dziedziczny, a po prawey Koronny, i tu się granica Zamku naszego i wsi Zbarazkich kończy, a zaczyna się drugiego naszego Zamku Wołoczyskiego. Jego wszystkiego obwodu, Xiążąt ZBARAZKICH od doliny, i od jeziora Płotycznego, po wszystkich wyżej opілanych Uroczyśczech aż do rzeki Zbruczy jest niby na ośm mil. A DAWIDOWSKICH obwodu, począwszy od Uroczyścza Jażwin, aż do rzeki Ladmirzewki wzdłuż jest niby na trzy mile, różnice zaś wszęch między temi obie-

mi obiema obwodami niby ná trzy mile, mieyscami mniey, á mieyscami wie,cey.

O B W O D W. X I E S T W A

Mieřąca Oktobra piąty dzień we Wtorek.

Xiąże Szczepan ZBARAZKI, który z Bracią swoją wywiodł granice Zamku, i wsi Zbarazkich do rzeki Zbruczy, opowiadając, iż się tu kończy granica ich Zbarazka u głębokiej doliny u rzeki Zbruczy, á poczyna się granica drugiego ich Zamku Wołczyckiego, ciż pomienieni Xiążęta ZBARASCY prowadzili nas tąż rzeką Zbruczą wniz niby ná dwie mile, mieniać bydz granice swoje, po poł rzeki, mając W. Xieřstwo po lewey stronie, po prawey zaś Powiat Trebowelski wieř, Orzechowską, á drugą Starořstwa Kamienieckiego Pana Włodki Rożyřcze, aż do Uroczyřcza błota Puřtułowskiego, które nazywają błoto ruda, á tym błotem wwierzch do krynicy, od krynicy doliną ná gore, do kopca, ná którym ieř kamień postawiony niby na mile, od kopca i kamienia ná rog dąbrowy przez pole do kopca, który ieř w dąbrowie Szolomney niby ná poł milę do trzech kopcow, od tych trzech kopcow do Siahłowki rudy niby ná ćwierć mile, gdzie Siahłowka w pada w rzekę, Bořwanec, i przeřzedłřzy rude Siahłowkę, porzuciwřzy rude, w prawo, prowadzili ponad rzeczką Bořwancem w wierzch niby ná cztery strzelenia z łuku do řawu Xiążąt ZBARAZKICH, który ieř ná pomienionej rzece Bořwańcu; z tamtąd od grobli ponad tąż rzeczką w wgore, do głębokiej doliny iakby mile, á tą głęboką doliną wgore do Bořkiej dąbrowy i do gořcińca, który idzie z Wołoczyřcz do czarnego Ořtrowa niby ná poł milę, przez tę zaś drogę prořto dąbrową do zieloney krynicy niby ná milę. Tu powiedzieli Xiążęta ZBARAZCY, iż w tey dąbrowie naszey ieř pasieka Starořty Kamienieckiego Pana WŁODKI, ktorey on teraz używa na własnym gruncie naszym, za pozwoleniem naszym

szym i za listem jego, który nam dał na siebie. Mowili oraz, iż u tey zieloney krynicy skończyła się granica nasza Wołoczyska W. X. ze wsiami Koronnemi Andrzeja ORZECZOWSKIEGO wsią Orzechowem, Pana Macieja WŁODKI Rożyszczem, z miasteczkiem Satanowem CHODOROWSKIEGO, z Kumanowem TELEFUSOWYM, z Horodkiem Swirszczowym, z Czarnym ostrowem, który spólnie trzymają, Pan SWIRSZZOWSKI, z Panem WŁODKIEM Starostą Kamienieckim. Tego obwodu Xiążąt ZBARAZKICH od głębokiey doliny, do zieloney krynicy wzdłuż jest niby na poliodny mile, i tu u tey zieloney krynicy zdali granicę Xiążęta ZBARAZCY Xciu Fedorowi WISZNIOWIECKIEMU wsi jego Dorosiewiczow, i Xiężnie ZBARAZKIEY Matce swoiey wsi JeyMci. Ozechowcow.

Tegoż dnia Urzędnik Xcia Fedora WISZNIOWIECKIEGO Dorosiewiczski, Marcin z Urzędnikiem Xiężny ZBARAZKIEY Orzechowskim Mikołajem prowadzili od pomienioney zieloney krynicy, mieniać bydź granicę swoją, ze wsią Starosty Kamienieckiego Pana WŁODKI Czarnym ostrowem, prowadzili zaś polem do uroczyszcza czarney łozy, gdzie bywała pasieka, z której dań dawano Xciu WISZNIOWIECKIEMU. Od czarney łozy doliną w wierzch błota Boha, mówiąc, iż u tego błota Boha skończyła się granica Xcia WISZNIOWIECKIEGO i Xiężny ZBARAZKIEY, a zaczyna się granica Kuźmińska. Tego obwodu Xcia WISZNIOWIECKIEGO i Xiężny ZBARAZKIEY, od zieloney krynicy do błota Boha jest niby na dwie mile. Naprzeciw tego obwodu Xiążąt ZBARAZKICH Zamku Ich Wołoczysk miał bydź obwód Koronny, ale nam go nie wyprowadzono.

Y ztąd roziechaliśmy się z Towarzyszmi naszymi Koronnemi.

W Zamku Xiążąt ZBARAZKICH w Wołoczyskach, umowiliśmy się byli z pomienionemi Towarzyszmi naszymi Koronnemi, ziechać się, na granicę nazajutrz, oni do nas nie wy-

iechali, ale poiechali do Międzyboża odstępuiąc siedm mil od granic; chcieli oni byli, ażebyśmy do nich iechali do Międzyboża, myśmy tam niepoiechali, aleśmy iechali przed się granicą W.X. do Kuźmińskiej włości, i aż do Czudnowskiej granicy. Od Czudnowskiej granicy Powiatu Kijowskiego, do granicy Winnickiej, Braclawskiej; potym do Siemakowcow, i ich przez sługi nasze, iako też i przez listy upominaliśmy, ażeby oni według rozkazania Hospodara Jmci na granicę wyiechali; oni do nas przysłali swego Dziaka wymawiając się raz Tatarami, powtore że nie mają, ktoby im granicę opowiedział iako czarnego Ostrowa Zamku Pana Starosty Kamieńskiego Pana WŁODKI, tak też Międzyboża Zamku Woiewody Belzkiego, oraz Zamku Hospodarskiego Chmielnickiego, mówiąc, iż tak Starosta Kamieniecki, iako też Woiewoda Belzki są na posłudze Hospodarskiej, a Pan WISLICKI jest we Lwowie; Urzędnik zaś Chmielnicki powiada, iż informacyi o tey granicy nie ma od Pana swego; myśmy na to odpowiedzieli: gdziekolwiekśmy pierwicy spisywali granice Starostw, Dzierżaw, Zamkow i Dworow Hospodarskich, tak też po Xiążących, i Pańskich majątnościach, wktorych ich samych nie było, Urzędnicy nam y ludzie starsi szkody swoje, i granice opowiadali, przetośmy żadney zwłoki i omieszkania nie cierpieli, iako nie mniey i teraz lubo Starosta Kuźmiński Pan SIEMASZKO, i Xieźny Iliny z Czudnowa Urzędnik z sługami i boiarami JeyMci poszli wpogoń za Tatarami, Urzędnikow iednak i ludzi starych na mieylcu swoim zostawili, i informacyą im dali; i ci nam granice opowiadali i spisywaliśmy ie. Powtornieśmy ich potym profilili, aby się z nami ziechali między Woniaczynem, i wsią Chmielnicką Jewczem i Ousem, i ażeby tam z nami się rozmowili; bawiliśmy się tedy w Woniaczynie tydzień czekając na nich, oni do nas przyiechać nie chcieli; potym poiechaliśmy do Winnicy, tam ludzie z pogoni przyszli, i Pan Woiewoda Belzki

Bełzki sam był obecny w Winnicy, i bawiliśmy się u Pana Woiewody tydzień, i posyłałiśmy do nich, a oni bydź nie chcieli, i nam nie odpisali.

OBWOD W. XIESTWA.

Miesiąca Oktobra siódmy dzień we Czwartek.

Woyt Kuźmiński Maxym z Boiarami i ludźmi Kuźmińskimi prowadzili od błota Boha, gdzie podali granicę swoją Urzędnik Xiążęcia Alexandra WISZNIOWIECKIEGO Dorofiewski Marcin, i Urzędnik Xieźny ZBARAZKIEY Ozechowski Mikłasz, prosto przez dąbrowę, i pole od błota Bożka, z którego wychodzi rzeka Bożek, i tą rzeką Bożkiem wniz po poł rzeki aż do wsi Kuźmińskiej Hlebowcow, mianuiąc po prawey stronie rzeki Bożka Powiat Kamieniecki grunt Zamku Czarnego Ostrowa Starosty Kamienieckiego Pana WŁODKI, i Pana SWIERSZCZA, a po lewey W. X. Włości Kuźmińskiej. Ode wsi Hlebowcow tąż rzeką Bożkiem wniz do wsi Ziemian Kuźmińskich Kotiuzyńcow. Tu powiedzieli, iż granice, mają po poł rzeki Bożka ze wsią Międzybożką Wezdenkami. Ode wsi Kotiuzyńcow prowadzili wyżej pomienioną rzeką Bożkiem do wsi Kuźmińskiej Deszkowcow, mowiąc, iż wieś Deszkowce ma granice, po poł rzeki ze wsią Międzybożką Chodkowcami, ztamtąd prowadzili tąż rzeką Bożkiem wniz do wsi Jemeiewskiej Powiatu Kuźmińskiego, mieniąc sobie bydź granice, pośrzod tey rzeki ze wsią Międzybożką Paszkowcami, ode wsi Jemeiewskiej tymże Bożkiem wniz po poł rzeki, aż do wsi Międzybożkiej Mitkowcow, i do rzeczki Smalczy, która wpada w Bożek, mieniąc bydź sobie granice, połowę, tey rzeki Smalczy, i że po prawey stronie iest Powiat Międzybożki, a po lewey Powiat Kuźmiński. Potym tąż rzeczka Smalczą w wierzch do drogi, która idzie od Pilewcow do Międzyboża, tąż zaś drogą do krynicy, która iest pośrzod wsi Pilewcow, aż do rzeki

rzeki Ikowy, a od tey krynicy prosto; przez rzekę, Ikowe, do ktorey wpada, i przez pole okrągłe aż do drog rozstaynych, iedna idzie do Basarabowa, druga do Hubina, i tą drogą Basarabowską aż do Strożowey mogiły, od tey mogiły do rzeczki Łozwy, gdzie oraz podali granice, Zamku Xieżny ILINEY Czudnowskiego.

Tego obwodu, począwszy od błota Boha po wszystkich tych Uroczyszczach aż do rzeki Łozwy, iest blisko dwanaście mil. W tym zaś obwodzie włości Kuźmińskiej osadzili Koronni wsie swoje na gruncie Kuźmińskim JKMcI W. X. z Kamieńca wieś *Pilewce* osadzona od dziewięciu lat, z Mieędzyboża pierwsza wieś Pana Hincy osadzona za Krola Alexandra, druga *Ibnatowce* osadzona od dwunastu lat, trzecia *Małomolinice* osadzona od trzydziestu lat, czwarta *Wołosowce* osadzona tego roku; wszystkich tedy wsi na gruncie Kuźmińskim JKMcI osadzonych iest pięć

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dziewiąty dzień w Sobotę.

Urzędnik Xieżny ILINEY Beaty KOSTELECKIEY Czudnowski Ienia, z Boiarami i ludźmi Xieżny ILINEY Czudnowskiemu prowadził od mogiły strożowey, i od rzeki Łozwy, gdzie zdali granice, swoje ludźie W. X, JKMcI włości Kuźmińskiej, mieniać bydź granice, Czudnowskich wiosek Zurbińcow, Kałińcow z Hruszkiem, Lanowsczyzną, Pelepelsczyzną, Hrydkowsczyzną, i Burkowcami Panow KALENIKOWICZOW, ktore teraz trzyma Pan Wasil Tyszkiewicz, tudzież Hołoweńczyc z Zamkiem Chmielnickim, i ze wsiami Zamku Chmielnickiego Ilatkowcami, Kumanowcami, Zberezną. Prowadzili zaś od pomienioney mogiły strożowey, i od rzeki Łozwy czarną drogą mowiąc, iż tu przychodzi granica wsi Wurkowskiej Panow KALENIKOWICZOW, a teraz iest Pana Wasila TYSZKIEWICZA. Tą Czarną drogą do
mogiły

mogily Honczarychy, wwierzch błota Uroczyszczem Mitnika. Tu powiedzieli, iż przychodzi granica wsi Berdyczowskiej Panow KALENIKOWICZOW á teraz Pana Wasila TYSZKIEWICZA. Od błota Mytnika prowadzili do Niemirowskiej Dąbrowki mówiąc, iż tu lie, zchodzi Ziemia Powiatu Kiiowskiego, Ułanowskiego Horodyszczu, od Dąbrowki Niemirowskiej do rudy, do Uroczyszczu białego rekawa, ktore drugim imieniem nazywaią Trostenec, i tą Rudą wniz aż do uyscia Rudy Hołowczyny, i powiedzieli, iż tu przychodzi granica Horodyszczu Pana Symona KMITY Pikowska. Potym pomienioną rude, Hołowczyną porzuciwszy wlewo ku rzece Snewotowce wwierzch lasu Chodorowskiego. Od tego lasu prowadzili pośród rudy Berezowey, á od tey rudy wwierzch rudy Bereźnickiej, od rudy Bereźnickiej do stawu Ruminowskiego, od stawu Ruminowskiego pomienioną rzeczką w niz do rzeki Boha, mówiąc, iż którędyśmy po wszystkich tych uroczyszczach prowadzili, począcwszy od mogily strożowey aż do rzeki Boha, tam iest po lewey stronie grunt W. X. Powiatu Kijowskiego, włości Winnickiej, á po prawey Powiat Chmielnicki. Tego obwodu od mogily strożowey po wszystkich tych uroczyszczach aż do rzeki Boha, wzdluż iest niby na dziewięć mil; i tu zdali granicę wsi Kamienohorskiej W. X. Powiatu Kijowskiego Pani DUBICKIEY.

OBWOD W. XIESTWA.

Miesiąca Oktobra jedynasty dzień w Poniedziałek.

Ludzie Pani Anastazyi DUBICKIEY, wsi Powiatu Kijowskiego Kamiennohorskiej, włości Winnickiej Semen Ataman, Wasil Janowicz, i Paweł z inżemi ludźmi Pani swoiey prowadzili, mieniąc bydz granicę swoią ze wsią Powiatu Chmielnickiego Jewładowską od rzeki Boha, gdzie Ruminowka rzeczka wpada w rzekę Boh, prosto przez rzekę Boh do błota, á bło-

Aa

tem

tem do jeziora uroczyzcza Wiwioneia, i śródkiem jeziora do rubeży, które są przy drodze wielkiej Kamiennohorskiej mówiąc, iż u tej drogi, i u tych rubeżów od dawnych czasów i od Przodków ich, o złodzieystwo i o wszelkie krzywdy tak ze wsi Koronnych, iako też i z W. X. Powiatu Kijowskiego sądy się odprawiają. Ztąd poprowadzili prosto przez las do pasieki Jewoiej, którą pasiekę Chmielniczanie nie dawnymi czasami odebrali, i sami ją trzymają; od pomienionej zaś Jewskiej pasieki drogą, która idzie od wsi Powiatu Chmielnickiego Jewładowskiej do wsi Powiatu Winnickiego Jackowców, do rzeczki Bobrowki, od rzeki Bobrowki do Rudy Kropiwny, do granicy Ziemianina Winnickiego Kondrata, wsi jego Jackowców, mówiąc: którędyśmy prowadzili, po tych wszystkich uroczyzczech po lewej stronie jest ziemia W. X. Powiatu Kijowskiego grunt Pani naszej, a po prawej Powiatu Chmielnickiego. Tegoż obwodu ludzi Pani Anastazji Dubickiej, od rzeki Boha do rudy Kropiwny, po tych wszystkich uroczyzczech wzdłuż jest niby na dwie mile.

Do Ziemianina Winnickiego Powiatu Kondrata i Braci jego posyłałiśmy Dworzanina Hospodarskiego, i samiśmy przed Panem Symonem KMITA, pomienionemu Kondratowi Jackowskiemu mówili, i z Urzędu Winnickiego nie pojednokrotnieśmy jego obwieszczali, ażeby nam granice i krzywdy swoje opowiedział, lub spisał, czekaliśmy na to tydzień, ale on nie przybył, my też granic wsi jego Jackowskiej nie spisali, bosmy nie mieli od kogo wziąć sprawy.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty dzień we Środę.

Pan Symon KMITA z ludźmi Dworu Hospodarskiego, Dzierżawy swojej Woniaczyna opowiedział granicę ludzi Woniaczynskich, Powiatu Winnickiego, ze wsią Powiatu Chmielnickiego
Zurawlem

Zurawlem, od wierzchu potoku Mozowa, lasem, hrada do łoży długiey, która jest wyżej uroczyszczą Bryznelewa. Od długiey łoży, przez Suhodolski potok lasem do uyscia Białowińskiego potoku, gdzie ten potok wpada w rzekę Izharyk, mówiąc, iż tu przychodzi granica wsi Powiatu Chmielnickiego Jewcza. Od uyscia Białowińskiego prowadził nas, mając pola Białowińskie po lewey stronie, do Romanowskiej drogi, a przez tę drogę do łoży do drogi Olewitskiej, która wychodzi z lasu Jewcza przez pole prosto do długiego lasu, ten las mając w prawo, do uroczyszczą Lunewa lasku, który jest pośrzód pola; potym śródkiem tego lasku przez pole na rog dąbrowy, pośrzód łoży, która jest pod Metkowem lasem. Tu powiedzieli, iż którędyśmy prowadzili, wszystko jest grunt po lewey stronie W. Xięstwa Powiatu Kijowskiego włości Winnickiej, ludzi Woniaczyńskich a po prawey grunt ludzi Powiatu Chmielnickiego wsi Jewcza i Zurawla; i tu się skończyła granica Woyniaczyńska, a zaczyna się granica Pana Symona KMITY wsi jego Letyna. Tego obwodu Woniaczyńskiego od wierzchu potoku Mozowa, do łoży, która jest pod lasem Metkowem, wzdłuż jest niby na półtóry milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty pierwszy dzień we Czwartek.

Pan Symon KMITA z ludźmi wsi swoiey Letyńskiej, prowadził mieniąc bydz granicę wsi swoiey Letyna, ze wsią Powiatu Kamienieckiego Dziakowcami, od łoży, która jest pod lasem Metkowym, gdzie mu granicę zdali ludzie Woniaczyńscy do rudy Zasielowskiej polem, a od rudy Zasielowskiej dąbrową do sianożęci człeka P. KMITY Letyńskiego Buynakowey, od sianożęci Buynakowey dąbrową przez rzeczkę Letinkę, do łoży, która jest na rzece Letince. Tu powiedział P. KMITA, iż granica Powiatu Kamienieckiego wsi Dziakowskiej skończyła się, a zaczyna się granica drugiey wsi Powiatu Kamienieckiego Bahry-

nowskiej. Od łoży prowadził dąbrową hrada do uroczyzcza błota Kuliha, potem prosto przez te błoto Kulih doliną i dąbrową do lasu, do uroczyzcza Dołżka. Od lasu Dołżka do drogi, która idzie od Letina do Bahrynówcow, i do brzozy, która przy tej drodze stoi na wskroś przebita, potem do pasieki Letyńskiej, mając tę pasiekę w lewo. Tu powiedział Pan KMITA: którzyśmy prowadzili, tam wszędzie po lewej stronie jest ziemia W. X. Powiatu Kijowskiego Winnicka, grunt własny wsi mojej Letińskiej, a po prawej grunt wsi Powiatu Kamienieckiego Dziakówcow i Bahrynówcow. Y tu się granica moja skończyła, a zaczyna się Ziemian Mikulinskiich wsi ich Mikulina. Tego obwodu Pana KMITY Letińskiego od łoży, która jest pod lasem Metkowym, do drogi, która idzie z Letina do Bahrynówcow do brzozy przebitej wzdłuż jest niby na półtrzeci milę.

O B W O D W. X I E. S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty wtóry dzień w Piątek.

Ziemiańskie Powiatu Winnickiego Jan i Piotr MIKULINSKY prowadzili nas, mieniając bydlę granicę wsi swojej Mikulina ze wsią Powiatu Kamienieckiego Bahrynówem, od brzozy przebitej, gdzie zdał im granicę Pan Symon KMITA, dąbrową mimo uroczyzcze lasu Dołżka, od lasu Dołżka dąbrową aż do rzeki Zhary, i tu zdali granicę Matce swej Pani MIKULINSKIEJ wsi jej Poczapinców. Tego obwodu MIKULINSKICH, od brzozy przebitej do rzeki Zhary, wzdłuż jest niby na milę.

Tegoż dnia w Piątek. Ziemiańska Hospodarska Powiatu Winnickiego DUCHNA MIKULINSKA prowadziła, mieniając bydlę granicę wsi swojej Poczapinców ze wsią Powiatu Chmielnickiego Lysohorcami, od Mikulińskiej granicy od rzeki Zhary, gdzie rzeczka Kobelka wpada w rzeczkę Zhare, i tą rzeczką Kobelką w wierzch do Lobykowej doliny, i przez tę dolinę Lobykową do lasu uroczyzcza Skoworodczyna, a od rogu Skoworodczyna

rodczyna rudą do rzeczki Rowca, i przez tę rzeczkę Rowiec do Bubnowey doliny. Tu powiedziała MIKULINSKA, iż tu przychodzi granica wsi Powiatu Barskiego Kuryłowcow. Prowadziła nas potem tą Bubnową doliną w górę lasem Mychowym do potoku, i do drogi, która idzie z Poczapińcow do Kuryłowicz, mówiąc, iż którąś ja prowadziła, tam jest wszędzie po lewey stronie grunt W. X. Powiatu Kijowskiego włości Winnickiej, a wsi moiej POCZAPINCOW, po prawey zaś jest ziemia Powiatu Chmielnickiego wsi Lysohorskiej, a drugiey Powiatu Barskiego Kuryłowcow, i rzekła, iż się tu granica inoia kończy. a zaczyna się Pani MICHNOWEY JAKUBOWICZOWEY, i Zięcia jey Pana Fedora BOKIEIA. Tego obwodu Mikulinskiego wsi Poczapińcow, od rzeki Zhary, do drogi, która idzie z Poczapińcow do Kuryłowcow, wzdłuż jest niby na trzy mile.

OBWOD W. XIESTWA.

Miesiąca Oktobra dwudziesty trzeci dzień w Sobotę.

Ziemianka Hołpodarska Powiatu Winnickiego Pani MICHNOWA JAKUBOWICZOWA Pani BOHDANOWA, z Zięciem swoim Panem Chwedorem BOKIEIEM prowadzili, mieniać bydlę granicę wsi swoiej Machnowskiej, ze wsią Powiatu Barskiego Kuryłowcami, od granicy Pani MIKULINSKIEY, wsi icy Poczapińcow do drogi, która idzie z Poczapińcow do Kuryłowcow, gdzie zdała im granicę MIKULINSKA. Prowadzili zaś od tej drogi wlewo przez las Mnichnowski do doliny, a tą doliną do krynicy, która wychodzi z rzeczki Olszanki. Tu powiedzieli iż granica wsi Machnowskiej kończy się, a zaczyna się drugiey wsi Pani MICHNOWEY Nowosielecka granica, ze wsią Powiatu Barskiego Bielikowcami. Prowadzili zatem po mienioną rzeczką Olszanką w niz do krynicy, potem też rzeczkę Olszankę wlewo porzuciwszy, od krynicy prowadzili pro-

sto przez górę do uroczyszcza Propastyszcz, i do lip. Od uroczyszcza Propastyszcz, i od lip, doliną przez drogę, która idzie od Bielikowicz do Siemakowicz do uroczyszcza Osia nie daleko od drogi. Od Osia doliną przez las, pasiekę Siemakowską mając po lewey stronie, a po prawey las Bielikowski; od tego lasu przez dąbrowę do lanczolinowego rogu, rzucając pasiekę Siemakowską wlewo, a wprawo Ziemię Bielikowską. Od rogu lanczalinowskiego przez dąbrowę do uroczyszcza Iazwin, od uroczyszcza Iazwin, doliną do uroczyszcza Saki Ozerca, od Saki przez rzekę Row do pięciu kopcow, które porządkiem jeden podle drugiego stoją. Od tych kopcow doliną przez laski Mzaczyńskie, od tych laskow do wsi Mołochonowa, a lasem Mołochonowym pasiekę wsi Powiatu Barskiego Bielikowcow mając wprawo, a Pani MICHNOWEY pasiekę Siemakowską w lewo w dłuż, od tego lasu aż do szlaku Koczmańskiego. Tu powiedziała Ziemianka Hospodarska Pani MICHNOWA JAKUBOWICZOWA z Zięciem swoim P. FEDOREM BOKIEM, iż tu się granica wsi naszych kończy, a zaczyna się Powiatu Braclawskiego, Ziemią Braclawskich Noskowiczow, przydając, iż ktorędyśmy prowadzili, po lewey stronie jest Ziemia W. Xięstwa Powiatu Kiiowskiego, włości Winnickiey, wsi naszych Machnowcow i Nowosielec, po prawey zaś, wsi Powiatu Barskiego Kurylowcow i Bielikowcow. Tego obwodu MICHNOWEY JAKUBOWICZOWEY od granicy Mikulińskiej do szlaku Koczmańskiego, po wszystkich tych uroczyszczach, jest wzdłuż niby na dwie mile.

Tegoż dnia Miesiąca Oktobra dwudziesty trzeci dzień w Sobotę.

Ziemianie Powiatu Braclawskiego, JAN, MICHAŁ, STECKO i BRAYZO Noszowiccy prowadzili, mieniąc bydlę granicę wsi swojej Noskowskiej ze wsią Powiatu Braclawskiego Słobodkami od szlaku Koczmańskiego, gdzie zdała granicę Pa-
ni

ni Michnowa IAKUBOWICZOWA, i tym szlakiem Koczmańskim mimo rog lasu Mołochonowskiego do lasu Hliniżcz, od tego lasu uroczyścza Hliniżcz porzuciwszy w prawo szlak Koczmański prowadzili nas dąbrową do lasu uroczyścza Jarzębatego, od lasu Jarzębatego do rzeczki Morafy, do Kamienia białego, który leży nad brzegiem rzeczki Morafy, i przez tę rzeczkę Morafę do uroczyścza Tryleśów. Potym przez te Tryleśy do rudy, do potoku Hoyczałowskiego, i tą rudą wniz mimo pasiekę pomienionych Ziemian Powiatu Braclawskiego *Noskowcow*, mając pasiekę w lewo. Potym tymże potokiem do gory, która jest nad Woyczałowską doliną, i tu zdali granicę Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego FEDOROWI ZIALOWSKIEMU oświadczając: któredyśmy prowadzili tam po lewey stronie grunt jest W. X. Powiatu Braclawskiego, nasza własna i dziedziczna Ziemia. Tego obwodu Noszowiczow od szlaku KOCZMAŃSKIEGO do gory, która jest nad Woyczałowską doliną wzdłuż jest niby ná dwie mile.

O B W O D W. X I E S T W A.

Mieściąca Oktobra dwudziesty czwarty dzień w Niedzielę.

Ziemianin Powiatu Braclawskiego FEDOR ZIALOWSKI prowadził, mieniać bydź granicę wsi swoiey Zialowskiey zewsią Powiatu Barskiego Kaczałowską od gory, która jest nad Woyczałowską doliną, gdzie mu zdali granicę Ziemianie Noszowscy, pomienionymże lasem, uroczyśczem Tryleśowskim doliną i potokiem uroczyśczem Hoyczałowskim, i tą doliną Hoyczałowską wychodząc z owego lasu iak się ten las kończy, mieniać iż po lewey stronie grunt jest iego dziedziczny Powiatu Kiiowskiego, a po prawey Ziemia Barska, Powiat Kamieniecki. Y tu zdał granicę Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego DANKOWI KOPYSTERYNSKIEMU. Tego obwodu Zialowskiego jest niby ná pół mile.

Pomienio-

Pomieniony KOPYSTERYNSKI mieszka w *Barze*, a tey wsi *Kopysteryńskiej* z *Baru* używa, przeto nie było, ktoby tę granicę, mógł wyprowadzić. Tenże DANKO KOPYSTERYNSKI powinienby był zdać granicę, Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego PIOTROWI BRATKOWICZOWI, tylko że ten PIOTR BRATKOWICZ nie był, iedno Podstarości iego Winnicki Bohusz Szeliwowski. Posyłałismy po kilka razy do niego, i czekaliśmy półtory Niedzieli, ale on nie przybył. Wkrotce potym tenże PIOTR BRATKO przysłał na karcie spisana granicę, swoją przez Ziemianina Powiatu Braclawskiego IGNACEGO KLESZCZOWSKIEGO. Myśmy ten spisek kazali w Xiegi wpisać, to iest Jmie Piotra Bratkowicza: Bratkowska Suhrań z Polakami, z FEDOREM SIENKOWSKIM w Powiecie Kamienieckim.

Naprzod hrań począwszy od Ziemi *Werchniacskiej* poszła Bratkowska Ziemia z Polską Ziemią Suhrań po wierzch stawu Miskowa, od stawu Miskowa w wierzch dolin Kaliszowych, od dolin Kaliszowych doliną poboyną aż do końca poboyny, od poboyny doliny przez rudę Ułowiszczę, od rudy Ułowiszcza do lasu wilczych Jazwiniszcz. Tu pomieniony Bratkowicz powinienby był zdać granicę BIAŁEMU SKINDEROWI wsi iego Czerniewcow, ten zaś BIAŁY SKINDER powinienby zdać granicę Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego RUSINCOWI; a tak wszyscy Ziemianie Powiatu Braclawskiego, ktorzy granicę mają z Powiatem Barskim, i Kamienieckim aż do granicy Ziemianina Braclawskiego IGNACEGO KLESZCZOWSKIEGO nie stanęli, i posłuszeństwa na rozkaz JKMcI Hospodarski, na dosłanie i przykazem Xcia DMITRA FEDOROWICZA Starościca Włodzimirskiego, który iest na miejscu Oyca swego, i na obwieszczenie Podstarościego Braclawskiego nie wykonali, i granic swoich nie wyprowadzili.

Stanąwszy przed nami Ziemianin Powiatu Braclawskiego IGNACY STECKOWICZ Kleszczewski powiedział: od ktorych-
bym ia

bym iá miał granice moje wziąć nie wiem, bo ie Tata-
rowie dawno zabrali, i od dawnych czasów iest pusta. Ie-
dnak opowiadam moią granicę wsi moiey *Rusowa*, z Ziemi-
nem Barskim Powiatu Kamienieckiego Benkiem, począwszy od
Uyscia rzeczki Buszy, która wychodzi z Powiatu Braclawskie-
go, á wpada wrzekę Morasę, wniz polem i dąbrową, aż do rze-
ki Dniestr. Tey granicy iego iest niby ná trzy mile. Tu
mówił, iż pośrzod tey rzeczki *Moraszy* granica idzie W. X. po
lewey stronie, á Powiat Kamieniecki grunt Barski po prawey,
po rzekę Dniestr, wniz Dniestr po pół rzeki aż do *Widowa* jeziora
idzie W. X. L. Tenże *KLESZCZEWSKI* powiedział, iż *PIOTR* Woie-
woda Wołoski przeszły ná własnym gruncie moim i ná Barskim, ná
rzece *Zmarachte* młyn postawił, i ná tymże gruncie moim Wołosza
sw ywolnic pasieki ma, siano kosi, i pasźnie pasie.

Oblata Granic między Powiatami Woiewodztwa
Wołyńskiego, á Powiatem Piskim, Kijow-
skim, y innemi. Anno 1629. dnia 3. 7bra.

*Wypis z Xiąg Grodzkich Zamku Łuckiego, Roku
Tysiąc Szeszęset Dwidźiestego Dziemiętego, Mie-
siąca Septembra Trzeciego Dnia.*

Na Urzędzie Grodzkim Łuckim w Zamku J. K. Mci przede-
mną *IWANEM WYHOWSKIM* będącym na ten czas Namie-
śnikiem Podstarostwa Łuckiego, i Xięgami ninieyszemí Grodz-
kiemi Łuckiemi: postanowiwłszy się oczywiřto Szlachetny Pan
WACLAW RYTEL sługa Jaśnie Óswieconego Xiążęcia Jmci
Jerzego CZARTORYSKIEGO, Imieniem tegoż Pana swego dla
wpisania do Xiąg ninieyszych Grodzkich Łuckich, podał per

Bb

Oblatam

Oblatam Extrakt Autentyczny, z Pieczęcią więkſzey Kancellaryi W. X. L. z podpisem ręki Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jmci Albrychta Stanisława RADZIWIŁŁA Kanclerza W. X. L. rozgraniczenia pewnych Woiewodztw, i Powiatow, niżej w tym Extrakcie wpifanych, mianowicie wyrażonych, o czym ten *Extrakt* ſzerzey w ſobie ma, proſząc aby przyięty, i do Xiąg w piſany był, ktorego Ja Urząd dla wpifania do Xiąg przyimuiąc czytałem, i tak ſię w ſobie ma. Zygmunt III. Bożą miłością Krol Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmuydźki, Inſlandski, Szwedzki, Gotski, Wandalski dziedziczny Krol. Oznaymuiem tym Liſtem naſzym, komu o tym wiedzieć należy, iż byliſmy proſzeni o wydanie z Xiąg Kancellaryi naſzey więkſzey W. X. L. Za panowania ſwiątobliwey pamięci Krola Jmci Zygmunta Augusta Vidimusem rozgraniczenia Powiatow Wołyńskich, i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, ktore ſłowo do ſłowa tak ſię w ſobie ma. Powiat Łucki z Włodzimierskim, począwſzy od granicy Koronney Powiatu Bełskiego, Siola Łuczyc, w granicę Milatycką, zoſtawuiąc Powiat Łucki w prawo, a Włodzimirski Porzyck w lewo, Nawehotyſec, i Podberezie zoſtawuiąc także w prawo, a Jawidow w lewo a Imienia Pana MIKOŁAJA SAPIEHY Koziatyn, i Lemieſzow w prawo, a Białe pole Korbytow, Swinychy, w lewo, a Raczyn w prawo, Korytnica w lewo, Puſtomyt, Błudow, Bubniow, Ozwitycze, Sadow na prawo; Markowicze, Chołopce, Małczanow, Oſwiatycze na lewo; Witowicz, Drozdnie, i Bytyn, Radowicz na prawo; Robolow Kupeczow na lewo; Mielnica, Brzuchowicze, Uſitowy, Steblin na prawo; Kowel, Nieſuchoiże i Koſzyr Kamień na lewo; Obzyr Czerwiſzcza na prawo; Wielbiaſką granicą, a tam ſię poczyna Powiat Piński: Kilkcaſzy, ſioły do Pińska, aż do Czernco Grodka, granica Czernco Grodzką do Czartoryſka, zoſtawuiąc Czartoryſk ze wſzyſtkiemi ſioły na prawo, w Dąbrowicką granicę, zoſtawuiąc Dombrowickie wſzyſtkie
i Wy-

i Wysocką na lewo, w Piński Powiat, Stepań ze wszystkimi sioly i Sern Xięcia CZARTORYSKIEGO na prawo, w granicę Strzelska, dzierżąc Strzelsko na lewo w rzekę Słucz, a rzeką Słucz w wierzch, gdzie przyszła granica Krzemieniecka do Barańcow, i Czartoryska, Baranowiec Łucki Powiat, a Czartorysk Krzemieniecki Powiat. Powiat Łucki z Krzemienieckim począwszy od granicy Polskiej od Strzemelca, Zamku Łaszczoza, po połowie rzeki Styra do Uysca rzeki Płaszowki, od tego Uyscia Perenyską i Werbieńską granicę zostawując na lewo, Testuczow i Zabobrzyki na prawo ku Krzemieńcu, Rohozne, Wolica z Przyśiołki Wolnickimi na lewo Łucki Powiat, Kozin, Białogrodko, Milcze na prawo. Zahore Panow Jełowickich, drugie Zahore i Tyniki Xiążenia Woiewody Kiiowskiego, Rohozow, w Łucki Powiat, Pererosł w Krzemieniecki Powiat, na prawo z Siolami, Dubno na lewo, Antonowce na prawo, Obkon na lewo, Buszcza na prawo, a Hłuchy na lewo, Machowo na prawo, Bołotkowcy na lewo, Rodoszcza na prawo, Kuniow na lewo, Borowica na prawo, Połonne na lewo, Mokrzec, Zasław na prawo, Białotyn na lewo, od Białotyna przez Horyń rzekę do Uścia rzeki Chwetochoy, a Chwetochoą w wierzch do lasu wielkiego Chwetu, na lewo Powiat Łucki, a na prawo Powiat Krzemieniecki, a tym lasem do rzeki Słuczy po połowie ten las dzierżąc, na lewo Powiat Łucki, a na prawo Powiat Krzemieniecki. Nad rzeką Słuczą siolo Baranowiec w Łucki Powiat, a Czartorysk w Krzemieniecki Powiat, a odtąd w wierzch Słuczy Kijowski Powiat, aż do mogiły Honczarychy, która stoi nad wielkim głównym Szlakiem Tatarskim, i do granic Koronnych, a granicami Koronnemi, aż do tegoż miejsca pomienionego Strzemilca, z kąd się ta granica poczęła. Granica powiatu Pińskiego, począwszy Dombrowica i Wysocko, i Grodek Dawidow, Turow, także od Turowa w wierzch rzeki Prypety zajmując lasy i Choteni-cze, i Wychonoszcz błotami w jezioro Świętyckie: odtąd bło-

tami mimo Hiczycy, zajmując Zdytow wielki, i z Imienia Jmci Pana Mikołaja Naruszewicza Chomsko, i Zubiez, odtąd w wierzch rzeką po Hadelsko, po granicę Kobryńską, granicą Kobryńską zajmując wszystkie włość Borodycką po granicę Rateńską sioła Powst. Tą granicą Rateńską zajmując Ilbiaz ze wszystkimi sioły i Czerno Horodek, a ztąd Pińską granicą od Czartoryska aż do Dombrowicy Woiewodztwa Kijowskiego. Xięgi aby były rozłożone na trzech miejscach, dla dalekości drogi, i też iż nie jest Szlachta częsta, pierwsze Xięgi w Kijowie, drugie w Zytomierzu. Granica Kijowska z Krzemieniecką od Honczarychy, poczyną się w Słucz, a Słucz na doł Czartoryey Pani Siemalzkowey Starościny Krzemienieckiej, a odtąd do Kołodenny sioła Szachna, i dalej Słucz do Kamiennego sioła Pana Babińskiego, w granicę Dombrowicką, dzierżąc po prawo Powiat Kijowski, a po lewo Piński, Dombrowicki grunt. A Dombrowicką granicą aż do Uścia rzeki w Borty, zajmując Grudkow granic Horodeńskich, i Turowskich, aż do Mozyrskiej granicy, dzierżąc po Uborty, po prawo sioła Biskupie i Kanonickie do Prypety Mozyrską granicą, do Brahinskiej granicy, a Brahinską granicą do Dniepru po lewey stronie pułszczając włość Rzeczycką, do Lubecza, a z Lubecza wniz Dnieprem po obudwoch stronach Dniepra, aż do rzeki Desny, do Ostrowca, od tąd do Kijowa Dnieprem dołem, do Czerkasy Kaniewa, i do białey Cerkwi. Od tąd przez pole prosto między Słobody i Pikowa Powiatową granicą Kijowską, aż do teyże pięty, mogiły Honczarychy; granica Kijow z Zytomierzem po Brusilow, od Brusilowa prosto przez Dombrowicę, do rzeki Teterewa, i do Imienia Pana Kuchmistrzowego Kisielewicz do sioła Miropola iegoż Worobiewicz, a od tąd na Zameczek Zabne do rzeki Uszy, od tąd na sioło Muchoiedowicze, a od Muchoiedowicz do Słowenney, Słowenną dołem aż do Prypety. Po prawey stronie Powiat Kijowski, a po lewey Mozyrski. A przez
rzekę

rzeke Prypet, zostawuiac po lewo Rzeczyce ze wszystkimi granicami, a po prawo Braham ze wszystkim Powiatem Kijowskim az do Dniepra, i za Dniepr Lubeckimi granicami do Ostrowy, i do Kijowa, Mozyr, Owruetz, okolicznosc granic sioł ma, ale w Mozyrze Holspodar sad zasiada, a w Owruetzu trzecie Xiegi, a z czwartey strony Zytomierz granica z Owruetzwem po Sieliszczu Czernowicze. Od tad Cetno w wierzch do siola Izaykowicz, a od tad prosto do Baraszow w Slucz, a tam iuz przysly granice Wołyńskie. Braclaw, i Winnica, tak iako na ten czas, w swoich granicach zostaly. Ktorą prozbe My Holspodar widzac byc sluzna, wyzey wyrazone rozgraniczenie stronie potrzebuiacey w ten list nasz w pilawszy w roku terażnieyszym Tyśiac Sześćset Dwudziestym Dziewiatym Miesiaca Februarii szóstego dnia wydać rozkazalismy, dla czego na wiekszą wage i pewnosc pieczęć naszą Wielkiego Xięstwa Litewskiego przycisnąć rozkazalismy, Pisan w Warszawie. U tego listu rozgraniczenia pieczęć przycisniona wiekszey Kancellaryi W. X. L. a podpis ręki Jmci Pana Kanclerza Litt: i Pisarskiey temi słowy *Albrycht Stanisław RADZIWIŁ*, Kanclerz W. X. Litt: i Jan GRODENSKI mp. który to *Extrakt* rozgraniczenia, za podaniem i prozbą wzwyż mianowaney osoby, a za przyięciem moim Urzędowym wszystek słowo do słowa do Xiąg Grodzkich iest wpisany, z ktorych Xiąg i ten Wypis pod pieczęcią Grodzką Łucką iest wydany.

L I M I T E S

Inter Litvaniam & Prussiam.

Ex Tractatu inter ALBERTUM Ducem in Prussia, & SIGISMUNDUM I. Regem Poloniae, An: 1529. concluso, quo vetera pacta inter Litvaniam, & Ordinem Teutonicorum inita confirmantur. Ex Archivo M. D. L. Liber n. 38. fol: 226.

Quoniam experientia docemur Concordia, & pace vicinorum Regum, Principum, & cæterarum Rerum Publicarum, Rectorum, Subditorumq; res parvas feliciter crescere &c. Quamobrem Nos Albertus &c. Inter ea autem de quibus utriq; Parti hætenus extitit mutua consensio in prædictis antiquis Fæderibus expressa, visum est principio renovare, & servare pro veteri observatione Limites & Terminos infra scriptos.

Item a fine Limitum Ducum Masoviae, incipiendo a flumine Lyk, a vado dicto kamienny brod, quod iacet in superiori parte ejusdem fluminis Lyk, altius quam isti lacus Greywo & Totzylaw, & ab illo loco directe eundo per solitudinem usq; ad lacum, qui dicitur Rogorth, ita quod medietas ejusdem lacus in terris remaneat Domini Ducis Litvaniae, & reliqua medietas in terris Ducatus Prussiae, & ab illo lacu directo tramite per desertum usq; ad quandam aream, dictam Prewoysty, & ab illa area continuando iter directum usq; ad aream dictam Merunisch, & a Merunisch eundo directe usq; ad lacum, qui vocatur Dwyстыcz, ita tamen quod idem lacus remaneat totus in parte Ducatus Prussiae, & ab eo lacu, quo directius iri potest ad ortum, seu summitatem fluminis dicti Lepuna, per eundem fluvium descendendo usq; ad consummationem ejus, ubi intrat in fluvium Sy-

rowintha, & ulterius descendendo per eundem fluvium Syrowintha, usq; ad consummationem ejus, ubi intrat fluvium Sessupa, & ulterius directe procedendo per solitudinem usque ad ripam fluminis *Memel*, ex opposito fluminis dicti Swantha, ubi idem fluvius Swantha intrat fluvium *Memel* prædictum: & hoc quo ad terram Sudorum. Eundem fluvium Swantha sursum ascendendo per duo milliaria, & ab illo loco illum fluvium deferendo, transeundum est per solitudinem, quo directius iri potest, usq; ad fluvium Jura, relinquendo fluvium *Memel* in sinistro latere, ubiq; per duo milliaria, & dictum fluvium Jura ascendendo unum milliare, ab eo loco Jura fluvius deferendus est, & transeatur per solitudinem, relinquendo fluvios *Memel*, & *Rusna*, lacum, qui dicitur Nap, & Castrum *Memel* in Samogitto Klupedo appellatum, undique a sinistro latere per tria milliaria, & sic transeundum est ad littus maris falsi. Et hæc sunt Granities Terræ Samagitarum & Prussiæ.

Item ne circa Limites displicentiæ seu controversiæ valeant suscitari, ubi altera, aut utraque pars innovationem petierit; ita tamen ne altera pars alteram remoretur &c. Acta sunt hæc in Arce nostra Montis Regii 21. Mensis Junii Anno Domini 1529.

L I M I T E S

Inter Litvaniam, & Livoniam 1472.

Ordinatio Limitum inter Litvaniam, & Livoniam, per Commissarios ab utraq; parte Constitutos facta. Ex Archivo M.D.L. Liber n. 6. fol: 279.

In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen. Cum ea quæ in tempore fiunt simul labuntur cum tempore, & a memoria

moria hominum decidunt, nisi apicibus literarum perennata vivaci memoriae commendentur, ea propter ad perpetuam memoriam. Nos LODWIG HOSTIKOWICZ Palatinus Trocensis Generalis Mareschalcus Terrae Litvaniae, JOANNES KRENSZGALOWICZ Capitaneus Terrae Samogitiae; BOGDAN ANDRYS Capitaneus Braclaviensis, IOANNES KRUCZUK Capitaneus in Lida, Mareschalci tunc Serenissimi Principis & Domini, Domini CASIMIRI DEI Gratia Regis Poloniae, Magni Ducis Litvaniae, Russiae, Samogitiae, Prussiaeque Domini, & Haeredis &c. ANDREAS PETEIS artium magister, Decretorum Doctor, Archidiaconus Vilnensis, parte ex una, ex certa scientia & pleno Mandato, & potestate eiusdem Serenissimi Principis & Domini, Domini CASIMIRI supradicti, & Nos Fratres CONRADUS de BERGENRODE Generalis Mareschalcus Livoniae, Gerhardus de MALUNGRADE in *Goldien*, GERHARDUS de SBEN in *Achsidore*, ENGELBERTUS LASPE de *Kronungen* in *Donnenborch* Commendatores, HIERONYMUS de BELDERSCHEIN advocatus in *Rosyten* parte ex altera, etiam ex speciali Mandato, & plena potestate Venerabilis, ac Religiosi, & Magnifici Domini BERNARDI de BORCH, Magistri in Livonia Ordinis Sanctae Mariae Domus Theutonicorum: Quorum quidem Mandatorum tenorem, & seriem volumus habere hic pro insertis: Significamus tenore Praesentium Universis & singulis, tam praesentibus, quam futuris: Quomodo descendimus ambae partes supradictae in locum, qui vulgo dicitur *Kurgun*, & ibidem stagnum immediate vocatum eodem nomine *Kurgun*, ad sedandum, componendum, & concordandum Controversias, jurgia, differentias, & displicentias, hactenus habitas pro eisdem Graniciebus, & Limitibus. Habitis igitur Tractatibus, colloquiis, consiliis hinc inde, ordinavimus, & disposuimus sub potestate, & Mandato supradictis, modo infra scripto. In primis in loco supra dicto *Kurgun*, & stagno sive lacu eodem nomine nuncupato, fecimus unum colliculum, alias *kopiec*, & fossatam

fatam ubi est vallis, quæ apparet quasi quidam alveus fluvialis, ubi constitutus est quidam ponticulus parvus per eandem vallem, & circa vallem transeundo deorsum, fecimus alios colliculos, alias *kopce*, usq; ad silvam proxime contiguam, eodem loco *Curgurii* in medio fecimus quædam signa in quercubus, & aliis arboribus, quia tamen difficilis erat nobis aut nostris transitus ad executionem omnimodam granicierum & limitum sic per nos inceptorum, idcirco disposuimus, & ordinavimus, ut pro Festo Epiphaniarum Domini Nostri *Jesu Christi*, alias pro Festo trium Regum, Domini de Litvania quatuor ex suis, quibus plenam fidem, & sinceram conscientiam adhibere poterunt: similiter Domini de Livonia, de quibus eandem fidem habere poterint, mittere debebunt, ut pro termino & loco assignatis *Curgum* conveniant, qui de loco incepto jam per nos transire debebunt directo tramite versus medium granicierum, & limitum vulgo appellatorum *Woyfzwiniki*, ubi nostri ex parte Livoniæ, qui ducent, ordinem limitum ostendent, & præbunt. Et versus medium granicierum, quæ vulgo appellantur *Schedibory*, inter quarum granicierum, & limitum per medium directo tramite transire debent iidem ductores, & exploratores rectarum viarum, & tramitum inter prædictas granicies. Quod si contigerit aliquem angulum magnum, sive parvum ad partem Livonum, vel nostram Litvanorum, sic ut præmittitur, recto tramite transeundo, illius sit partis, in cuius sortem evenerit. Verum quia cum Dominis prædictis Commendatoribus, nos supra dicti de terris Litvaniæ ordinavimus, disposuimus, ut Castrum *Bawsko* in certis limitibus consistat: cum ventum fuerit ad granicies *Schediborii* prædicti, qui incidunt in fluvium *Memel*, ab inde transeundo usq; ad fluvium *Muscha*, quasi duobus miliaribus, per fluvium vero *Memel* quasi tribus miliaribus, ubi fluvius unus *Muscha* incidit in fluvium *Memel*, a quorum quidem fluminum se intersecantium, & incidentium decursu, est castrum *Bawsko*, a quo

Castro ascendendo fursum per fluvium *Muscha* est mons *Comodra*. Inter ergo granicies *Schediborii* incipiendo a flumine *Memel*, usq; ad montem *Comodra*, & a *Comodra* usq; ad incidentiam prædictorum fluminum inter se non debet aliqua divisio fieri ad sortem Dominorum Litvanorum, sed solum maneat circa Castrum *Bawsko*, & Dominia Dominorum Livonistarum. Transvadato autem fluvio *Muscha*, qui a monte *Comodra*, ubi sunt granicies prædicti *Schediborii* usq; ad granicies *Weyskwiski*, sunt fere tria milliaria. Nos prædicti ambarum Partium amicabiles Compositores sub pleno Mandato & potestate supra dictis, ita ordinavimus, & disposuimus, ut inter medium Castrum *Bawsko*, & montem *Comodra* incipiant granicies, & limites duci, & assignari debent, deorsum descendendo usq; ad unum milliare directe, ita quod circa Castrum *Bawsko* in duobus milliariibus remaneat ista planicies, quod fecimus propter captandam benevolentiam & amicabilem compositionem, & bonum pacis utrarumq; terrarum. Post transitum dicti milliariis unius a prædicto Castro *Bawsko*, & a monte *Comodra* consequenter debent continuari granicies, & limites, in medio granicierum prædictarum *Woyfzowski*, & *Schediborii*, & prosequi usq; ad decursum fluminis, qui dicitur sacer fluvius *AA.* usq; ubi idem fluvius intrat mare salsum. Hæc fecimus nos supra dicti deorsum descendendo. Ascendendo vero fursum ex parte altera ejusdem lacus sive stagni *Curczymy* ex opposito ejusdem vallis, & colliculi, alias *kopca* supra dicti fecimus colliculum, & incisionem signorum in una tilia, a quo colliculo & signis supra dictis, procedendo directe modo supra dicto inter medias granicies prædictorum *Woyfzowski*, & *Schediborij*, usq; ad fluvium *Dwina*. Divisione ergo facta Domini de Litvania ostensores homines, si quid fuerit in parte, quod in sortem Dominorum de Livonia evenerit, transferre debent in sortem suam. Sic e converso Domini de Litvania transferre debent in sortem suam. Super quibus quidem omnibus præmissis ordinationibus

onibus & dispositionibus, nos prædicti Mandatarii corporale juramentum tactis sacrosanctis Evangeliiis de facto inviolabiliter, & inconcussè perpetuo, & in ævum tenendo juxta inscriptiones perpetuæ Pacis juravimus, & ab utraq; parte prædictarum terrarum Litvaniæ, & Livoniæ Domini, Magistri & Venerabiles debebunt, & tenebuntur juxta tenorem hujus nostræ ordinationis & dispositionis granicierum, & limitum factæ jurare. Actum, & datum harum testimonio literarum, quarum quidem ejusdem tenoris duas fieri fecimus literas, unam sigillatam sigillis nostris de Litvania, quam tradidimus Dominis de Livonia, aliam sigillatam nostris de Livonia, quam tradidimus Dominis de Litvania. Sub Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Feria quarta ante Kiliani.

Instauratio & Renovatio Limitum inter Litvaniam & Livoniam, per Commissarios ab utraq; parte destinatos facta. Dat: in Rakiski 25 Jan. An. 1541. Ex Archivo M. D. L. Liber n. 38. fol. 238.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cum ea, quæ fiunt in humanis actibus cito a memoria hominum excidunt, nisi Literarum munimine perennentur. Proinde nos GEORGIUS CHWALCZEWSKI Luceoriensis, VENCESLAUS WIERZBICKI Mednicensis Episcopi, JOANNES RADZIWIŁŁ, Terræ Samogitiæ Capitaneus Generalis, Pocillator Magni Ducatus Litvaniæ. Tenutariusq; Vasiliscensis, JOANNES HLEBOWICZ Palatinus Polocensis, Marshalcus, JOANNES A DOMANOW Præpositus & Plebanus Vilnensis Sacræ Regiæ Maiestatis Secretarius, Commissarii, & Plenipotentes, vigore specialis & sufficientis Mandati, a Serenissimo & Invictissimo Principe, & Domino Domino SIGISMUNDO Dei gratia Rege Poloniæ, Magno Duce Litvaniæ, Rus-

fiæ, Prussiæ, Samogitiæ, Masoviæ &c. Domino & Hærede parte ab una, JOANNES eadem gratia Electus & confirmatus Episcopus Crumensis, JOANNES de REUGO in *Velin Reihorth* de *Skarumberh* in *Revel* Commendatores, HENRICUS de *Thulen* advocatus in *Jarwen*, JOANNES BOGORST, & Philippus de *Bruggen* à Reverendo & Magnifico Domino HERMANO de *Bruggenbay* HOZEMLEAPFF nuncupato Magistro Ordinis Beatæ Mariæ Theutonicorum in Livonia similiter Commissarii, & Plenipotentibus parte ab altera dati, & deputati ad instaurandos & renovandos limites antiquos. Nos præfati Commissarii & Plenipotentarii inter Magnum Ducatum Litvaniæ & terram Livoniæ convenientes ad locum designatum & tempus ac diem assignatum, post longos Tractatus mutuo inter nos habitos, rebus huiusmodi amicabiliter conclusis, & de unanimi voto & consensu, cum Dei Omnipotentis auxilio, & ad Pacem perpetuam inter Dominia & habitatores eorum sancte & iuste conservandam die Mercurii, quæ fuit duodecima Mensis Januarii anni præsentis, ut infra, opus renovandi & instaurandi limites aggressi sumus, & cum Dei adiutorio incepimus ad ipsum locum, & lacum qui dicitur *Kurczmy*, ad ponticulum antiquum duos scopulos latitudinis passuum quatuor posuimus, & ereximus, unum ad partem Litvaniæ ad quandam quercum, in qua signatæ sunt Cruces tres, ab altera vero parte ponticuli scopulum totidem passuum erigi fecimus in eisdem ambobus, in fundamentis eorum quinque lapides ad formam Crucis poni iussimus. Tertium scopulum parvum versus lacum *Kurczmy* retro, qui dicitur *Radvili* reliquimus, qui elevari debet, cum limites ad *Dwinam*, & ultra producentur. Tandem ulterius progredientes per quandam lacum fecimus scopulum tertium, quartum vero posuimus penes tugurium, seu stantiam Dominorum de Livonia. Quintum posuimus iuxta parvam paludem. Procedendo ultra deorsum fecimus sextum scopulum in prato. Septimum posuimus similiter

similiter in prato ad quercum combustam, ubi iussimus fieri foveam carbonibus, & lapidibus repletam. Ulterius procedendo signavimus quercum magnam in monte, & subtrus eam foveam fieri iussimus. Nonum scopulum posuimus supra monticulum. Decimum recte eundo fecimus in loco plano. Undecimum iussimus fieri in loco inferiori. Duodecimum posuimus in Campo directe ad sylvam paludinosam. Ulterius progrediendo ad promontorium fecimus fieri foveam pro tredecimo signo. Quatuordecimum scopulum fieri iussimus in prato non remote a fossa parva. Directe progrediendo posuimus quintum decimum in prato, & ibidem non remote signum factum est in arbore. Sextus decimus scopulus positus est in merica quadam. Decimum septimum posuimus circa rubum. Decimum octavum posuimus in prato. Deorsum procedendo fecimus fieri signa in arboribus. Decimum nonum posuimus ad truncum quercinum. Vigessimus fecimus fieri ad quercum parvam, in qua & signa sunt excisa. Vigessimum primum scopulum fecimus fieri inter duas quercus, ab utroq; latere stantes, in quibus & signa excisa. Vigessimum secundum scopulum fecimus in rubo habente quercum signatam a parte meridionali. Vigessimum tertium posuimus in Campo supra palum, videndo lacum *Grzesthy*, a quo recto tramite per sylvam paludinosam procedendo posuimus in altiori promontorio scopulum quartum & vigessimum. Quintum vero supra vicesimum prætergrediendo alveum posuimus in sylva. Vigessimum sextum posuimus ad lacum *Grzesthy*, cujus lacus piscatio spectabit ad Dominum Episcopum Vilnensem a locis signatis versus partem Litvaniæ, alia pars lacus ejusdem spectabit ad Livoniam. Ex alia parte ejusdem lacus *Grzesthy* posuimus vigessimum septimum scopulum, & procedunt granicies supra ripam lacus usq; ad quendam rivulum dictum *Ruczay*. Vigessimum octavum scopulum posuimus ad eundem rivulum, supra eundem lacum, quo rivulo ejusq; alveo

granicies antiquæ ultra ducuntur, usq; ad ponticulum, qui est in via, qua vadunt ad Nobilem STRUMBORG. Deinde per transversum viæ, & ponticuli fines antiqui vadunt per paludes, trans-eundo paludem, posuimus scopulum vigesimum nonum in eminentiori supra paludem sub arbore tilia, ulterius rivulo parvo per sylvam procedendo in fine sylvæ, ab utraq; parte rivuli fecimus fieri duos scopulos. Eundo ulterius in fine paludis posuimus scopulum. Deinde in Campo ubi est filigo Domini Episcopi Vilnensis, fecimus fieri duos Scopulos Tandem per Campum directe penes sylvam procedendo fecimus fieri scopulum ad signum antiquorum limitum in quercu combusta. Quæ signa utraq; pars agnoscit fuisse pro antiquo limite. Procedendo ulterius posuimus scopulum, eundo similiter penes sylvam in loco inferiori Campi, ad eandem sylvam posuimus scopulum. Adhuc eodem Campo procedendo penes rubetum fecimus fieri scopulum. Ulterius eundo in fine Campi posuimus Scopulum sub quodam rubo, ubi terminantur granicies Episcopi Vilnensis cum Livoniensibus, & incipiunt Limites Nobilium de GEDROYCIE. Ulterius eundo per Campum circa antiquos limites prædictorum Nobilium posuimus scopulum. Ab eodem procedendo, & transeundo per angulum paludis, fecimus fieri scopulum in fine Campi parvi, inter duas sylvas parvas. Ulterius progrediendo per Sylvam densam, in eadem sylva in semita antiqua scopulum fieri fecimus. Ab eodem loco ulterius procedendo in rubo, & signo antiquo granicierum similiter scopulum fieri iussimus. Procedendo per eandem sylvam scopulum fieri fecimus, Ulterius progrediendo penes continuatam sylvam in Campo non arato vulgariter *Zarosle* scopulum fieri mandavimus. Continuando iter penes eandem Sylvam, in fine Campi posuimus colliculum. Procedendo per sylvam directe ad duas arbores in quibus sunt signa antiqua granicierum, scopulum similiter novum fieri mandavimus. Deinde remotius trans-eundo

eundo per sylvam paludinosam penes Campum *Strumborg* ad sylvam Nobilium de GEDROYCIE posuimus scopulum. Procedendo recte per sylvam paludinosam, ubi sunt signa antiqua in Campo posuimus Scopulum. Eundo ulterius penes sylvam fecimus fieri colliculum. Ab eodem colliculo procedendo recto itinere quasi magnum medium milliare usq; ad lacum *Ilgie-lis*, supra quem lacum positus est scopulus, a quo directa linea erunt granicies a scopulo supra lacum posito usq; ad priorem scopulum retro similiter positum. Ex altera parte lacus similiter positus est scopulus, & erunt granicies Litvaniæ cum Livonia a scopulo ad alium scopulum per lacum, qui scopulus positus est penes alnus. Transeundo directe per montem fecimus fieri scopulum ad quoddam pratum parvum, & signa fecimus in alvo. Post directe procedendo fecimus fieri in Campo colliculum. Ab eodem progrediendo ulterius in quodam parvo rubeto, in loco declivi fecimus scopulum. Procedendo ulterius ad quendam rivum in Campum altum aratum, ad quendam lapidem magnum posuimus scopulum. Progrediendo ulterius, transeundo parvam sylvam inferius consistentem posuimus colliculum. Deinde progrediendo deorsum ad quendam alveum seu rivulum in partem sinistram, eo rivulo procedunt granicies usq; ad lacum *Dubosy* nuncupatum, cujus lacus medietas spectabit ad Litvaniam, & alia medietas ad Livoniam. Transgrediendo lacum prædictum per medium, ad ripam ejus posuimus scopulum, & ibi incipiunt bona Sunyck, a quo procedunt granicies directe antiquæ per borram, qua transit. ----- ad lapidem magnum, fecimus fieri scopulum. Et tandem in promontorio a parte dextra posuimus scopulum. Transeundo per paludes, & sylvas habendo Campum parvum in parte dextra, in sylva fecimus scopulum. Progrediendo ulterius per sylvam in principio Campi, habendo sylvam a dextris & Campum a sinistra posuimus colliculum. Progrediendo fursum in Campum
per

per montem ad dextram posuimus scopulum, Deinde per promontorium penes sylvam procedendo in declivo loco penes magnum truncum fecimus fieri scopulum, & in descensu Campi fecimus fieri scopulum. Tandem directe procedendo in promontorio prope quercum in parte dextra posuimus scopulum, & transeundo pratum, progrediendoq; in sylvam densiorem ad lapidem non admodum magnum posuimus scopulum. Et similiter transeundo per montem in proximo Campo posuimus colliculum. Progrediendo a loco directo ad locum-----posuimus colliculum. Ulterius procedendo deorsum similiter a luco, granicies directe procedunt, & eundo ulterius penes lapidem, ubi est via per-----posuimus scopulum. Et progrediendo ulterius per quandam foveam in monte inter duos rubos posuimus colliculum. Remotius procedendo transito sine lacus, qui spectat-----posuimus scopulum. Transeundo per sylvam paludinosam directe in Campo posuimus scopulum; progrediendo remotius per Campum ad fluvium posuimus scopulum, colliculum, quo fluvio-----a dextris, & Campum noviter extirpatum a sinistris posuimus colliculum; progrediendo longius per sylvam quandam a luco in manu dextra, ubi idem fluvius-----est in fine montis, posuimus colliculum, ab eodem colliculo procedunt granicies per sylvam-----in fine ejus in dextra manu penes arborem fecimus fieri scopulum, ab eo procedendo versus septemtrionem recte similiter a luco ducuntur granicies, a quo luco ad manum dextram positæ sunt granicies in rivum, & eodem rivulo continuando per sylvam procedunt granicies in alium alveum.-----a luco procedunt fines inferius per sylvam paludinosam usq; ad rivum seu fluviolum *Milzapis* dictum; eundo ulterius fluviolo prædicto-----similiter procedunt-----in partem dextram-----ad partem sinistram, modicum à flumine altius procedendo, per colliculum, deinde progrediendo per rubetum, supra monticulum ad eundem fluviolum.

lum, quem supra notavimus, posuimus scopulum & fines ----- procedunt eodem fluviolo, quem fluviolum *Milzupis* dimittendo duximus fines similiter ad manum sinistram in montem. Procedendo ulterius habendo sylvam in dextra, & campum in sinistra, veniendo ad eundem fluviolum posuimus Colliculum. Eundem fluviolum, quem supra, prætergrediendo, habendo sylvam in manu dextra, transito quodam prato posuimus in monte colliculum. Progrediendo longius per Campum penes rubetum posuimus scopulum ----- quendam alveum in dextra parte, quo prætergresso ulterius procedunt granicies usq; ad sylvam, sub cujus sylvæ cornu posuimus scopulum, a quo transeundo semitam, procedunt granicies ----- alveos paludinosos, juxta quercum combustam fecimus scopulum. Ab eodem procedendo ad lacum *Syxshy*, quo procedunt granicies supra rivulum, à quo ducuntur in montem ad manum dextram, ubi fecimus fieri scopulum, à quo procedendo per montem, & lacum paludinosam, & rivum, fecimus scopulum. Progrediendo per campos, prata & sylvam ad rivum prædictum *Milzupa* fecimus scopulum ----- eodem procedendo ad lacum *Myskyny*, supra quem lacum fecimus scopulum, cujus lacus piscatio spectabit pars una ad medium, ut vocatur *Tonia*, ad Litvaniam, alia pars major ad Livoniam. Transeundo lacum ab altera parte in monticulo posuimus scopulum, a quo procedunt granicies. Per sylvam venientes ad locum a parte sinistra parvis ----- obsitum habendo a parte dextra sylvam magnam, posuimus collem. ----- in semita penes sylvam in parte dextra in fine campi supra collem posuimus scopulum, a quo deorsum procedunt granicies. Tandem secundo longo itinere directe ad paludem veniendo in montem, in sylvā posuimus colliculum, à quo procedendo per sylvam combustam in parte sinistra fecimus scopulum. Ab eodem continuantur granicies. Transeundo longius per sylvam, & paludes inter campos, sub quercu

posuimus Colliculum; à quo similiter eundo per sylvam longius posuimus scopulum, non remote à quercu, in quo sunt antiqua signa. Ulterius procedendo per eandem sylvam ad fluvium *Lunyda* posuimus scopulum ----- bona *Servik*, & incipiunt fines bonorum *Obolie*. Transeundo præfatum fluvium *Lunyda* fecimus similiter scopulum, a quo granicies ulterius ducentes ----- facta est inter nos Commissarios præfatos differentia. Nos enim Commissarii ex Litvania ducti sumus per loca, ut nostri dicebant, antiquarum granicierum *RADZIVILI* ad partem dextram. Nos vero Commissarii & Plenipotentiarij de Livonia similiter per nostros ducti sumus ad partem sinistram, ubi in illo discrimine. ----- videbatur aliquid utriq; parti diminui, in qua re componenda, non paucis diebus per nos Commissarios, ----- partis laboratum est. Nos Litvaniæ liberam dimissionem bonorum post factas granicies per *RADZIVILUM* exposceramus; Domini vero Commissarij de Livonia, præterquam ----- magnisq; de causis, quas hic enumerare longum, non satis æquum esse dicebant, asserentes se etiam --- non habere sufficiens Mandatum, proinde à Nobis de Litvania certas inducias dierum ad obtinendam novam instructionem à Magnifico Magistro eorum obtinuerunt, qua fita nobis ---- possessionem hujusmodi tam longi temporis nec licere dimitti asserentes ----- Dominum Magistrum eorum generalem conventionem ----- facere, ac de re hujusmodi consultationem cum suis habere, qua habita de graniciebus ----- possessione cum Sacra Regia Majestate velle convenire, & per Nuntios concordare. Petierunt itaq; a Nobis, ut à limitatione prædicta supersederemus, ergo tantisper ----- utrinq; injuria vis & violentia inhibita esse debent, juxta tenorem perpetuæ Pacis, cui perpetuo inhærere est animus. Quantum vero ad bona hisce proximis iam clausis sex annis à Congressu eodem anno in loco *Kurczmy* habita, prout ea Reverendus & Magnificus
Magister

Magister coram Nuntiis Regiis, & per suos ad eandem Majestatem missis restituere pollicitus erat, iam ----- nulla parte restituta sunt, Majestas Regia, cui quidquid adhuc in bonis hujusmodi ----- Magnificum Dominum Magistrum reddet certiore, quo cognito talia bona omnia ad priores Possessores seu eorum Hæredes cum omnibus eorum attinentiis restitui debent. In quorum omnium fidem & testimonium Sigillis nostris literas præsentibus communimus, quas Dominis de Livonia dedimus. Actum & Datum in Bonis RAKYSKY Die Martis XXV. Mensis Januarij, Anno Domini M. D. X. L. I. Præsentibus Nobilibus Generosisq; Viris OLICHNO KRZYWICH Tribuno & Vilico Vilnensi, Joanne OMYMYCZ TUFFY Vexillifero ----- & aliis quam pluribus Dominis testibus ad præmissa.

ODNOWIENIE GRANIC

Między Inflantami i Litwą.

Ex Archiv: M. D. L. Lib: 14. fol: 219.

W Imię Boże Amen. Nayiaśnieyszy ZYGMUNT z Bożey Łaski Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Zmudzki, Mazowiecki, &c. Pan i Dziedzic. Będąc J. K. Mć ná walnym Seymie czasu wyniesienia ná Wielkie Xięstwo Litewskie, Ruskie, Zmudzkie i inne Syná JKMcí Nayiaśnieyszego ZYGMUNTA AUGUSTA Krolewica Polskiego, ze wszytłkiemi Radami J. K. Mcí tak Duchownemi, iáko i Swieckimi, Pány herbownemi, Rycerstwem i Szlachtą, i ze wszytłkiemi Ziemianami Poddanemi tegoż W. X. L. zważaiąc starodáwny zwyczaj Nayiaśnieyszych Pánów Krolów Polskich, á Wielkich Xiążąt Litewskich, á osobliwie Nayiaśnieyszego KAZIMIERZA Oýca, i Przodków J. K. Mcí spokoyne i łaskawe z powolnemi z dawna ku Ich Krolewskim Mciom przerzeczono

nego W. X. L. Sąsiadami obeyscie; lubo Zákonu Pánny MARYI Mistrz Inflantski, tak za Przodkow, iáko też za szczęśliwego Pánowania J. K. Mci w obronie Ich Krolewskich Mci od Pogan i w pokoiu był, że iednak przez częste swe Posły do J. K. Mci żądał, ażeby, iako naylepicy bydz może, pokoy był ugruntowany, i granice starodawne były poprawione; tedy ná częste iego żądanie z osobliwey łaski ku temu się J. K. Mc skłoniwszy wespół z Pánami Radnemi, Rycerstwem, Szlachtą, i wszystkich Pánstw J. K. Mci Poddanemi, dla poprawienia granic i utwierdzenia starodawnego pokoiu, posłał J. K. Mc Pánów Radnych, Wielmożnych P. STANISŁAWA STANISŁAWOWICZA Kásztelana Trockiego, Starostę Zmudzkiego, P. JANA MIKOLAJEWICZA RADZIWIŁŁOWICZA Podczaszego Starostę Kowieńskiego, Wasiliskiego, Márkowskiego, Pána BOHUSZA BOHOWITYNOWICZA Podskarbiego Ziemskiego, Marszałka i Pifarza, i Starostę Słonimskiego i Kámienieckiego, w roku z Mistrzem Inflantskim umowionym, to iest po trzech Krolach oboyga Kalendarzow w tydzień, ná miejsce leżące podle morza słonego, gdzie wpada *Gilia* w morze, to iest Święta rzeka, i rozkazał wyżej námienionym Posłom J. K. Mc granice Pánstwa JK Mci z Inflantami spisać, i ná toż miejsce w tymże Roku do wyżej pomienionych Pánów przywieść.

Lib: 14. fol; 220. Annis 1529.

Tedy iuż granica się poczyna Wielkiego Xięstwa Litewskiego z Inflantami: od Włości Braclawskiej począwszy od Dźwiny rzeki, od Kámienia, który leży w Dźwinie rzece z nápisem Ruskim, a wyrobiony iest nákształt kobyły; náprzeciw tego kámienia wpada rzeka nazwana Kobyła, tą rzeką w wierzch do jeziora *Pereświt*, z tego jeziora tą rzeką Kobyłą w wierzch do jeziora *Pluś* trzy mile od Dźwiny. Od jeziora *Pluś*, ruczaiem w górę mila, do sosny, ná ktorey rubieże i znaki prawdziwe, i stare. Od sosny do dębu,

dębu, od dębu do rzeki Soloney, a rzeką Soloną do jeziora słonego, od jeziora słonego do zakładney mogiły. Od fosny do zakładney mogiły dwie mile, a tu znaki pewne, to jest kamienie wielkie położone. Od zakładney mogiły do jeziora Okmena, od jeziora Okmena do krzywego jeziora. Tu podle tego jeziora znak jest graniczny, krzyż kamienny. Od tego Krzyża i jeziora, do jeziora długiego, nad tym jeziorem znak w łośnie, kamienie wyrobione. Od tego jeziora w wierzch białego jeziora, gdzie kamień położony na granicy, na który wbite obręcze. Od tego kamienia do jeziora białego, ztąd do rzeki Bielicy, a ponad Bielicą rzeką do fosny, gdzie znak graniczny kamień wyrobiony leży. Od zakładney mogiły do tej fosny dwie mile. Tu już zaczyna się Włość Dryśwecka, wespół z Włością Braclawską na przeciwko Inflant.

Włości Dryśweckiej granica z Inflantami: od Sosny do rzeki, która wpływa do rzeki Sitno. Nad tą rzeką jedlina stoi, a pod jedliną leży znak, kamień wyrobiony. Od jedliny przez bor w jezioro Rycze do Ostrowka, w którym znaki graniczne. Od Ostrowka do jeziora Rycze do rzeki Orzechowny, tą rzeką w wierzch, do jeziora Orzechowa. Od jeziora Orzechowa, w jezioro Okmeno-wo do Ostrowku, w którym znaki i granice są. Od Braclawskiej Włości, przez Dryśwecką włość trzy mile do granicy Smolwoskiej, gdzie się schodzi Włość Dryśwecka z Smolwianami naprzeciw Inflant.

Smolwianow z Inflantami granica: poczynawszy od jeziora Okmena, i od pomienionego Ostrowku rzeczką kamienną do rzeki Styrni. Za rzeką Styrnią naprzeciw tego miejsca, gdzie Kamionka w Styr wpadła, znak graniczny był na łośnie, który Niemcy zagubili. Od tej fosny do mchu Andreykowa, przez mech koło starych moflow do Sólneczney gory. Od Sólneczney gory do pomienionego jeziora Okmena, od jeziora rzeką Kurczmą, do jeziora Kurczmy. Od jeziora Okmena, gdzie się schodzi granica Dryśwecka z Smolwianami, do jeziora Kurczmy półtrzeci mile. Tu przy-

chodzi granica Xiążąt GIEDROYCÍOW z Smolwianami od Kurczmy jeziora.

Dobra Xiążąt GIEDROYCÍOW náprzeciwko Inflant: Włość Suwecka náprzeciw Inflant.

Włości Suweckiey granica gdzie się schodzi z włością Obelską naprzeciw Inflant, i Bielskiey włości, granica z Inflantami u jeziora Luwida, od tego jeziora do Prudowey rzeki, a tą rzeką do jeziora Susot. Naprzeciw tego jeziora schodzi się Włość Rakiska z włością Obelską. Od granicy Suweckiey do granicy Rakiskiey, gdzie się schodzi włość Obelska z włością Rakiską cztery mile naprzeciw Inflant. Od jeziora Susoty rzeką Suscią granica Włości Rakiskiey, Hanufiskiey, Czadeckiey, Peniańskiej wniz rzeką aż do rzeki Niemna, od jeziora Susoty siedm mil. Tych włości granica z Inflantami, Suscią przechodząc ku Niemnowi, stanawszy nad Niemnem ná brzegu, z kąd Suscia w Niemen wpada wniz Niemna patrząc ná rzekę, niżej uścia Sufeiskiego po nad Niemnem, granica z prawey strony Niemna Inflantska, a z tamtey strony Niemna włość Birżańska i Upitska. Tych włości granica z Inflantami Niemnem w niz do Horodyszcza nazwanego Nowgoyła wyżej Bawska dwie mile. Tu wchodzi Niemen do Inflant po obu stronach, a granica od Niemna poszła iak náprostiey do rzeki Muszy ku Horodyszczu, które iest nad Muszą nazwane Komodra wyżej Bawska iedna mila. Pod tym Horodyszczem przez rzekę, puszczając Muszę po obu stronach w Inflanty, od Komodra horodyszcza i od rzeki Muszy granica po Suchym poszła ku staremu gumnisku Bawskiemu, półmile od Bawska, ná którym gumnisku ná ten czas dąb stał. Od tego tedy dębu do Dworu Ornikowa drogą do Wirszyty rzeki, nad którą stał dąb pod Sieliszczem Rekomom w Schodach ná uściu, gdzie się schodzi

schodzi rzeka Wirszytis z rzeką Szwitenem. Tamże był znak położony na dębie. Od tego dębu do jasiona, od jasiona do Szolweńskiej granicy, do rzeki Wirczy, gdzie się schodzi granica Szolweńska z Włością Upitską, na przeciw Inflant prosto przez Wirczę rzekę, między włością Szolweńską i Inflantami, po Suchym idzie granica do góry nazwaney Szylaney cztery mile iak nayprosciej. Od Szylany góry do rzeki nazwaney Szwety dwie mile do granicy Włości Birżańskiej, gdzie się schodzi granica włości Birżańskiej z włością Szowlucką, naprzeciw Inflant niżej miasteczka nieboszczyka Pana SIREWICZA nazwanego Zagor, pół mile od Szolweńskiej granicy przez rzekę Szwetę, Birżańskiej włości granica z Inflantami do rzeki Ryngi, od rzeki Ryngi do rzeki Terwety, od rzeki Terwety do Hruszowey góry, od Hruszowey góry, do ieżiorka Karnowpi, temi wszystkiemi rzekami granica idzie iak nayprosciej w poprzek od rzeki do rzeki. Od Karnowpi do Włości Dyrwiackiej Ciwuństwa P. JANA STANKOWICZA, gdzie się schodzi Włość Dyrwiacka z Włością Birżańską naprzeciw Inflant, granica między włością Dyrwiacką ku Inflantom, od Karnowpi rzeką Olską trzy mile do włości Dyrwiackiej, Ciwuństwa Pana STANISŁAWA WODOKOWICZA, tąż Olską półtory mile do granicy włości Birżańskiej, gdzie się schodzi z włością Dyrwiacką naprzeciw Inflant; Birżańskiej włości granica z Inflantami, puściwszy pomienioną rzekę Olską po obu stronach w Ziemię Litewską, w bor gorą, nazwany Okrywy mila, do rzeki nazwaney Okzera. Tą rzeką wzdłuż do rzeki Wodoksty mila, Wodokstą rzeką wzdłuż mila do rzeki Wenty, do Telszowskiej granicy, gdzie się schodzi Włość Telszowska z włością Birżańską, od uścia Włości, z ktorey strony ciągnie się do Wenty w niz Wenty, z tej strony Inflanty, a z drugiey strony Wenty, w niz poszła ponad Wentą Włość Telszowska z pół milę na przeciw Inflant ponad rzeką, a puszczając rzekę Wentę, po obu stronach Inflanty,

ty, od *Wenty* rzeki puszcza dwie mile do rzeczki nazwaney *Skutela*, przez tę rzeczkę iak nayprosciey do rzeki na imie *Łoszy*, a *Łoszą* wierzch poltory mile. Od rzeki *Łoszy* lasami i borami mila, aż do rzeki na imie *Trumpy*, a *Trumpą* mila, aż do jeziora nazwanego *Koltia*, przez ktore jezioro granica idzie, zajmując tego jeziora dwie części do *Zmuydzi*, a trzecia część do *Inflant*. Od jeziora doliną do dębu, ktory stoi na polu, od dębu polem i lasem prosto do jeziora *Sortia*, od tego jeziora rzeczka *Sortią* aż do rzeki *Opisy* dwie mile, gdzie *Sorta* w *Opisę* wpada, i gdzie przychodzi granica *Włości Wirszeńskiej*, a zchodzi się z *Włością Telszowską* naprzeciw *Weszweńskiej Włości* granica z *Inflantami*; od uścia *Sorty*, gdzie wpada w rzekę *Opisę* wzdluz tąz rzeką *Opisą* dwie mile do rzeki *Bartwy*, gdzie *Opisa* w *Bartwę* wpada, i gdzie zchodzi się granica *Włości Plotelskiej* z *Włością Weszweńską* naprzeciw *Inflant*. *Włości Plotelskiej* granica z *Inflantami*: poczawszy od rzeki *Bartwy*, gdzie wnia rzeka *Opis* wpada, przez rzekę *Bartwę*, iako nayprosciey błotem nazwanym *Tiropelke*, dwie mile do rzeki zwaney *Święta rzeka*, tąz *Świętą rzeką* od *Tiropelki* cztery mile, gdzie *Święta rzeka* wpada w morze słone. Tu się skończyła granica *W. X. L.* z *Inflantami*.

Na wyżey wspomnionym walnym Seymie byli Panowie Radni *W. X. L.* *JJOO*. Xiążę *IAN* z Xiążąt Litewskich z *Bożey Łaski* Biskup *Wileński*, Xiążę *PAWEŁ*, Xiążęcia *Holszańskiego* z *Bożey Łaski* Biskup *Łucki*, Xiążę *MIKOŁAJ* z *Bożey Łaski* Biskup *Zmudzki* Xże *MIKOŁAJ WEZGAŁ*, Biskup *Kiiowski*. Wielmożni Panowie, *P. ALBRYCHT MARTYNOWICZ GASZTOLT Comes* z *Murowanych Gieranon* *Woiewoda Wileński* *Kancierz W. X. L.* *Starosta Bielski*, *Mozyrski*, *Bobruyski*. Xże *KONSTANTYN IWANOWICZ OSTROWSKI* *Woiewoda Trocki* *Hetman Wielki*, *Starosta Braclawski* i *Winnicki*. *P. IERZY MIKOŁAJEWICZ RADZIWIŁŁ*, *Kasztelan Wileński*, *Starosta Grodzieński*, *Marzałek Nádwny*

Nadw
NISL
Staroś
Ziems
ski i
jetwod
wow
Ozki
iewod
HA W
Panow
czani
chetn
wski
pisać
słow
wia
dw

Nadworny, Lidzki, Bielicki Dzierżawca. Pan STANISŁAW STANISŁAWOWICZ wyżej mianowany Kommisarz Kasztelan Trocki, Starosta Zmuydzki. Pan JAN IANOWICZ Zabrzeziński Marszałek Ziemi, Woiewoda Nowogrodzki, Dzierżawca Merecki, Ofzmiański i Dawgowski. Pan ANDRZEY IAKUBOWICZ NEMIRA Woiewoda Kiiowski, Dzierżawca Swisłocki. Pan PIOTR STANISŁAWOWICZ Woiewoda Połocki, Starosta Drohicki, Dzierżawca Ozki i Przełomski. Pan IAN JUREWICZ HLEBOWICZ Woiewoda Witebski, Marszałek. Pan JAN BOHDANOWICZ SAPIEHA Woiewoda Podlaski, Marszałek, i inni wszyscy Xiążęta i Panowie Radni Ziemi Ruskiej, Kiiowianie, Smolnianie, Połoczanie, Witebszczanie, i Zmuydzcy. Pisał zaś te granice Szlachetny Symon KONSTANTYNOWICZ ZABA Chorąży Kiernowski, i OLECHNO FIEDOROWICZ KRZYWIEC, a skończywszy pisać, przynieśli te spisane do wyżej namienionych Panów Posłów na brzeg morza słonego, z kąd mieli JchMć zacząć poprawiać granicę. Roku od Narodzenia Pańskiego Tyśiąc Pięćset dwudziestego dziewiątego, Miesiąca Januarij wtorego dnia, Indykta trzeciego.

F I N I S.

E c

